
V
B
J
C
36575
I

SANCTISSIMI
DOMINI DOMINI
BENEDICTI
PAPÆ XIV.
BULLARIUM
In quo continentur Epistolæ & Constitutiones Pro Regno Poloniæ & M. Ducatu Lithvaniæ, tum aliæ selectiores pro Universa Ecclesia

EDITÆ,

CELSISSIMO ILLUSTRISSIMO EXCELLENTISSIMO & REVERENDISSIMO DOMINO

DOMINO

VENCESLAO HIERONYMO
DE BOGUSŁAWICE
SIERAKOWSKI
ARCHIEPISCOPO Metropolitano Leopoliensi In auspicatissimo suæ Archi Cathedræ aditu.

Per ADALBERTUM SZYLARSKI Canonicum Leopoliensem, & Præpositum Confrat. SS. Trinit.

DICATUM.

Annô Domini 1760. Die 28. Septembris.

LEOPOLI
Typis Confraternitatis SS. Trinitatis cum Privilegio S. R. Mt.

Jn AVITUM
CELSISSIMÆ
SIERAKOWSCIORUM
DOMUS INSIGNE.

Hactenus adjectas circum vibrata SAGITTA
Tangebat Cathedras; non ibi fixa stetit.
Altera nempè fuit meta huic præfixa SAGITTÆ;
Archi Cathedralis meta Curulis erat.
Quam, quia nunc tetigit, gratas pro munere tanto
PRÆSULE proq; suo, tendit ad Astra manus.

CELSISSIME ILLUSTRISSIME EXCELLENTISSIME & REVERENDISSIME DOMINE DOMINE CLEMENTISSIME.

Des tandem post diuturnas Sancto cum Spiritu consultationes, post longissimos deliberantis animi conflictus, post plurima orbatæ Sedis intervalla, rerumq; mutationes, post tædiosas omnium expectationes, quæ Te prius habere exoptârunt. Ades in Senatoria Curuli quartò Senator Celsissime, in Sacro Episcoporum Cætu itidem quatuor Cathedrarum PRÆSUL Sacerrime, in numero Togâ Sagóq; Inclijtorum Virorum Illustrissimæ Prosapiæ Decus primum, redemptarum pretioso CHRISTI Domini Sanguine Ovium Pastor vigilantissime, Operarie in Christi vinea indefesse, exemplaris vitæ Pro-

tæ Prothotipon, Ecclesiasticæ Disciplinæ Restaurator, plurimarum Diæcesum Reformator, Orphanorum Tutor, Fautor bonorum, malorum vindex, Archi-Episcopalis hujus Solii ornamentum, nostri sæculi delicium, amor Populi. Ades Romani Pontificis CLEMENTIS XIII. authoritate confirmatus, feliciter Regnantis AUGUSTI III. Poloniarum Regis voluntate declaratus, a Primis Regni Proceribus expetitus; & cum adesse præsens cæperis, occurris desiderio Universi Cleri suo Pastore hactenus vidui, subjectarum sibi Religionum amplexibus, votis hujus Metropolitanæ Urbis Civium, lætitiâ ac multitudine undequaq; venientis Populi, variiq; status hominum pro Die Tuæ Inaugurationis congregatorum, devotorum Tibi Clientum grato animô, occurris inquam ab omnibus unanimi vocis acclamatione excipiendus, suamq; in Archi Cathedram introducendus.

Utantur alii, per me licet, quo cuiq; libuerit, & quod Dignitati Tuæ, quæ post Primas prima est, consentaneum videbitur, salutandi genere; Ego verò (absit invidia) felicitati meæ plurimùm congratulor, Divino quodam consilio factum esse, eo ferme tempore Te Archi-Præsul Sacerrime *suam adiisse Archi-Cathedram, quo colligendis Bullis & Constitutionibus Sanctissimi BENEDICTI XIV. nuper ad clavum Petri sedentis, finem imposueram; ipsa rerum & temporum commoditate admonitus, ut inter salutantium vota, inter laudantium Panegÿres, Librum hunc Archi Præsuleo NOMINI offerrem dedicandum.*

Novimus enim peroptimē, quanto augendæ rei Ecclesiasticæ

sticæ desiderio ardeas, quanta qualiq; promptitudine distantes longiore situ Ecclesias alacer obire soleas, quanta sollicitudine meliorem in ordinem eas redigere satagas, non Te viarum anfractus, non quæq; vitæ discrimina, non laborum deterrent pondera, non fatiscens ætas revocat, omnia cum Doctore Gentium possibilia existimans in Eo, qui Te confortat. Nihil est tam inaccessibile, quo non provenias, tam durum, quod non vincas, tam absconditum, quod non detegas, tam implicatum, quod non solvas. Nihil est, quod amorem illum insatiabilem, quò augmentum Spiritualis Boni adamasti, minuere, ne dicam cohibercre possit, quin ille etiam magis ac magis diffundatur. Ille diu noctuq; vigilare cogit, ille industriam, ingeniumq; suggerit, ille ad pertractanda ardua dexteritatem subministrat, ille fractas publicis negotiis vires reficit, ille acerbioribus urget stimulis, ut non prius curis istis renunties, quam iisdem immoriaris. Tum verò in Eos, a quibus omnis Ecclesiarum dependet nitor, quam se vigilem & munificum exhibet, quam eos ad omnem probitatis & modestiæ normam formatos, scientia obeundis suis muniis necessaria instructos, Divinarum æquè ac humanarum Legum bene gnaros, in Sacris Conciliorum & Summorum Pontificum Constitutionibus versatos habere velis. Hinc videntur a Te erectæ Domus amplis provisæ reditibus, hinc selectiores Libri, ac librorum Magistri conducti, unde quales Viri ad regendum Populum prodeunt, manifestum est.

Hæc

Hæc & alia permultâ cùm nulli non perspecta sint, ecquid est, quod animo Tuo Archi-Præsul Sacerrime *magis arridere putem? quam iis abundare præsidiis, quibus piissima Voluntas Tua fulciatur, eos nancisci Libros, qui obtinendo fini sanctissimo inserviant. Quid autem Institutis Tuis convenientius? quid Præsule dignius? quid pascendo Gregi utilius existimem? quam ubi Clerus Bullarum, quas Pontifices ad formandos mores conscripsêre, notitia imbuatur. Has ego per quatuor Codices Bullarii recens Romæ editi sparsim congestas, in unum redigere operæ pretium duxi. Et quia omnes Typis mandare longum esset, minusq; utile, visum est consultius eas nonnisi excerpere, quæ pro Regno Poloniæ & Magno Ducatu Lithvaniæ emanârant. Diffusæ enim per immensum opus, jacerent fortassis per sæcula steriles, nulli notæ, nulliq; proficuæ sola vetustate consumendæ, cum tamen in eis texendis tantum studii posuerit nunquam satis deprædicandus Pontifex. Unde plurimum dolendum esset, & laudatos Pontificis conatus prorsus irritos esse, & turpem labem nostræ inuri Patriæ: scribi duntaxat pro illa permultas leges, exequi nullam.*

Supervacaneum autem hic arbitror multis hoc opus commendare, cum & ab utilitate rerum, quas continet, & ab Auctoris summa Dignitate satis superq; commendetur. Eo illud Authore superbit, qui CHRISTI *in terris gessit vices, qui Divinæ mentis fuit Interpres, cujus verba sunt oracula nulli errori obnoxia. Utilitatem vero ejus, quis*

non

non intelligat luculenter? Invehitur ibi justo accensus zelo Pontifex in malos abusus, depravatos vitiô ætatis mores damnat, repetit Conciliorum, Prædecessorumq́ suorum Sanctissima Statuta, dolet illa toties violari, revocat priscam Ecclesiæ sanctitatem, ab illaq́ nostri ævi Christianos multum recessisse conqueritur.

Quodsi etiam ad commendationem hujus Libri istud adjunxero, quod sub auspiciis, Tuoq́ insculptus Nomine ANTISTES Sacerrime publicam in Regno Poloniæ lucem aspiciat, quantum illi decus accessisse dicam? Illud namq́ nomen suis præferet paginis, quod juncto Principum Sanguine, CZARTORYSCIIS, LUBOMIRSCIIS *rubescit Purpuratum. Illud Nomen intra sua continebit folia, quod rectè factorum gloriâ, antiquitate Domûs, Senatoriis Fascibus, præclaris pro integritate Patriæ, Pace & Bello gestis, intima cum primis in Regno Familiis conjunctione* POTOCCIIS, ZAMOYSCIIS, CHODKIEWICIIS, KONIECPOLSCIIS, *sexcentisq́ aliis nobilitatum est in Majoribus. Illius* ANTISTITIS *manibus terendus erit, qui nihil antiquius habet, ac studia tueri, studiosam juventutem Patriæ & Ecclesiæ profuturam alere, Bibliothecas & Typographias erigere, sapientiæ deditos fovere, continuo Libris immorari, qui potissimum ad eruditionem commissi Gregis conducant.*

Audivit Te olim Roma ANTISTES *Sacerrime Iuris Canonici Controversias mira facilitate solventem, &*

admi-

admirata Ingenium, Doctorali Laurea emeritum insignivit, Caput jam tunc Infulis coronari dignum. Enutrito igitur talibus scientiis in nobilissimo Orbis Christiani Theatro, quidni Romanæ Bullæ sapiant? ut pote pars aliqua Canonum. Quinimo ultro se offerunt gestientes suo Amatori & Cultori, eo cum omine, ut quæ advenienti suam in Archi Cathedram dedicantur, demum non aliter ex illa decedas, nisi in eum provectus Apicem, in quo novæ a Te condantur & Christiano Orbi promulgentur. Ita vovet.

CELSISSIMI ILLUSTRISSIMI EXCELLENTISSIMI & REVERENDISSIMI NOMINIS TUI.

Servus Infimus

ADALBERTUS SZYLARSKI
Canonicus Leopoliensis & Præpositus Confraternitatis SSS. TRINITATIS.

IMPRIMATUR.

NICOLAUS JGNATIUS

In Wyżyce

WYZYCKI

Archi-Episcopus Metropolitanus Leopoliensis.

Annô Domini 1756. Die 22. Aprilis.

JNDEX

SINGULARUM CONSTITUTIONUM

Quæ in hoc opere continentur.

JNDEX

JNDEX
ARGUMENTORUM
EARUMDEM CONSTITUTIONUM.

XL.

quid

SANCTISSIMI
DOMINI NOSTRI
BENEDICTI
PAPÆ XIV.

EPISTOLÆ & CONSTITUTIONES
Pro Regno Poloniæ editæ
Ac
Ex ipso Bullario, Romæ, Typis Sacræ Congregationis de propaganda fide impresso.

EXCERPTÆ
Anno Domini 1758.

EPISTOLA I.

ADMONITIO

Ad Episcopos in Poloniæ Regno constitutos, ut cautius procedant in admittendis conjugiorum dissolutionibus.

Venerabilibus Fratribus ArchiEpiscopis, & Episcopis Regni Poloniæ

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabiles Fratres, salutem, & Apostolicam Benedictionem

MATRIMONII perpetuum indissolubilemque nexum, cujus *Matrimonii* firmitatem ab Adamo tanto ante pronuntiatam Christus *jure natu.* Dominus, & his verbis, *quod Deus conjunxit, homo non rali, Dive. separet*, confirmare & Evangelica gratia, unde magnum *no & Ca.* in Ecclesia *Sacramentum* est, augere dignatus fuit, *nonico in.* tanta facilitate, perinde acsi neque lege naturæ, neque *Divino* Jure, *dissolubile*

euqem

neque Evangelicis præceptis, & Canonicis Sanctionibus initum esset Connubium, in aliquot Catholici Orbis partibus, atque in isto præsertim florentissimo Poloniæ Regno in dies dissolvi audientes; neque lachrymis, neque verbis explicare possumus allatam inde Nobis incredibilem sollicitudinem, conceptamque in Pontificio animo Nostro ingentem molestiam, Et si autem plurimum dolentes: facilè adducimur, ut credamus hujusmodi dissolvendorum Conjugiorum licentiam: propter quam, non sine gravi bonorum offensione, sive vir unus, sive mulier una, pluribus vicissim adhuc viventibus sibi antea copulatis Conjugibus, tertium, aut quartum matrimonium contrahere cernitur, à nimia Curiarum vestrarum libertate, quemadmodum alibi evenire accepimus, ortum ducere; tamen facere non possumus, quin justissimas ad vos Venerabiles Fratres, querelas nostras deferamus; atque insimul tantæ licentiæ refrænandæ, & intra præscriptos a Catholica Ecclesia fines coercendæ: salutares Leges modumque meditemur.

Ejusdē dissolvendi facilitatas improbatur

§. 1. Ad Sacerdotalem igitur virtutem vestram, vestrumque pro Ecclesiastica disciplina zelum, magna cum Pontificii animi fiducia, pastorales curas conferimus, ut inde opportunum huic malo ab inclyta Polona Natione avertendo propulsandoque, & abstergendæ nomini vestro injustæ notæ, subsidium interea repetemus. Ea propter Fraternitates Vestras in Domino rogamus, & hortamur, ut memores rationum Cœlesti Catholicæ Ecclesiæ Sponso JESU Christo Judici reddendarum, Apostolicis vocibus Nostris obtemperantes, ministerium vestrum ea, qua decet, vigilantia adimplere satagatis. Ac dum pares muneri, pietati, & religioni vestræ de hisce rebus successus præstolamur, Fraternitatibus Vestris Apostolicam benedictionem peramanter impertimur.

Episcoporū zelus adversus hoc malū, Divini judicii interminatione excitatur.

§. 2. Volumus autem, ut earundem præsentium literarum transumptis, seu exemptis, etiam impressis, manu alicuius Notarii publici subscriptis, & Sigillo personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides habeatur, quæ haberetur ipsis præsentibus, si forent exhibitæ, vel ostensæ: Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die undecima mensis Aprilis millesimo septingentesimo quadragesimo primo, Pontificatûs nostri Anno Primo.

Præsentiū transūptis fidē haberi præcipitur

Dat die 11 April 1741.

D. Card. Passioneus.

CAUSA.

EPISTOLA II.

CAUSARUM

Matrimonialium judicia coram quibus, & quo ordine, ac forma peragenda sint, constituitur.

BENEDICTUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad perpetuam rei memoriam.

EI miseratione, cujus judicia incomprehensibilia sunt, & viæ investigabiles, in suprema Ecclesiæ specula immerentes constituti, ut super universum Dominicum gregem excubias sedulò agamus, ad commissum Pastoralis officii munus pertinere dignoscimus, subnascentes ex infernalis hostis astutiis, & hominum malitiis, abusus, quibus & animarum saluti pernicies, & Sacramentis Ecclesiæ injuria infertur, radicitus evellere, & potestatis Nobis desuper traditæ operam interponere, ut & humana cohibeatur temeritas, & veneranda Divinæ Legis servetur auctoritas. **Proœmium**

§. 1. Siquidem Matrimonii fœdus á Deo institutum, quod quatenus naturæ officium est, pro educandæ prolis studio, aliisque Matrimonii bonis servandis, perpetuum, & indissolubile esse convenit; & quatenus est Catholicæ Ecclesiæ Sacramentum, humana præsumptione dissolvi non posse, Salvator ipse ore suo pronunciavit, dicens: *Quod Deus conjunxit homo non separet*: Ad Aures Apostolatus nostri pervenit, in quibusdam Ecclesiasticis Curiis inconsulta nimis Judicum facilitate infringi, & temerè atque inconsideratè de eorundem Matrimoniorum nullitate latis sententiis, potestatem Conjugibus fieri transeundi ad alia vota. Quos sanè improvidos Judices humanæ naturæ conditione, & voce ipsa quodammodo admoneri oportebat, ne tam præcipiti audacia Sanctum Matrimonii nexum frangerent, quem perpetuum, atque indissolubilem primus humani generis Parens præmonuit, inquiens: *Hoc nunc os ex ossibus meis, & caro de carne mea*: Et illud additum est: *Quamobrem relinquet homo Patrem suũ, & Matrem, & adhærebit uxori suæ, & erunt duo in carne una.* **Matrimonium jure naturali, & Divino indissolubile.**

Excessus abusuũ in connubiorũ dissolutionibus admittendis

§. 2. Hujusmodi autem abolendæ pravitatis notitia diversis ex partibus Nobis delata est, atque etiam indicata sunt exempla nonnullorum Virorum, qui post primam, & secundam, ac tertiam, quam duxerant, uxorem, ob nimiam Judicum præcipitantiam in nullitate Matrimoniorum declaranda, adhuc illis primis uxoribus superstitibus, ad quartas contrahendas nuptias devenerant; & similiter fœminarum, quæ post primum, secundum, & tertium maritum, quarto etiam, illis quoque viventibus, se junxerant, non sine pusillorum scandalo, & bonorum omnium detestatione, qui sacra Matrimonij vincula ita contemni, & temere perfringi dolebant. Nos autem, his intellectis, gravi affecti dolore, intimo animo ingemuimus, & non prætermisimus Apostolicæ nostræ sollicitudinis partes in Domino adimplere. Siquidem primo Pontificatus Nostri Anno ad Episcopos illarum Partium, inquibus prædicta acciderant, plenissimis datis literis graviter conquesti sumus de hujusmodi pravitate, quæ in Ecclesia Dei tolerabatur, & ad eam abolendam eorum animos erigere, & Pastoralem zelum accendere curavimus: quod etiam egimus cum aliis aliarum Regionum Episcopis, ubi hujusmodi pravum dirimendorum Matrimoniorũ usum irrepsisse cognovimus.

Causæ, quibus sribuitur hujusmodi pravitas.

§ 3. Verùm Nobis responsum est, id sæpe contingere partim ex culpa illorum Judicum, quibus vel in prima instantia, cum causa coram Jùdice Ordinario ex aliqua legitima causa cognosci nequit, vel in secunda, cum in partibus nullus adest Iudex, ad cuius Tribunal Causa in gradu appellationis devolvatur. vel si adest, justa de causa coram eo discepţari nequit, Causæ Matrimoniales hujusmodi à Sede Apostolica committuntur; qui vel ob inscitiam, vel ob malam voluntatem, proclives sunt ad Matrimonia dissolvenda, atque eadem Matrimonia, levi, vel etiam nullo habito examine irrita ac invalida declarant; partim etiam ex facto Conjugum super nullitate suorum Matrimoniorum litigantium; cum frequenter unus tantùm eorum, qui dissolutionem Matrimonii postulat, in judicio compareat: & Sententiâ, nullo contradicente, secundũ sua vota obtentâ, ad alias nuptias convolat; vel ambobus Conjugibus in Judicium venientibus, altero, qui pro Matrimonio, altero vero, qui contra agit, Sententiâ de nullitate Matrimonii prolatâ, nullus est qui ad superiorem Judicem appellationem interponat; vel quia litigantes in specie quidem discordes, re vera inter se concordes sunt, & invicem colludentes, contractum Matrimonium dissolvi cupiunt; vel quia Pars, quæ pro validitate Matrimonii stabat

ejusque

ejusque nullitatem acriter contra adversarium impugnabat, lata a Judice Sententia contra matrimonium, mutat voluntatem, vel pecunia sibi ad sumptus litis non suppetente, vel aliis deficientibus auxiliis ad litigandũ necessariis, & incœptum opus, ac causam post primam Sententiam deserit: Quo fit, ut deinde ambo Conjuges, vel unus eorum, ad aliud contrahendum Matrimonium se conferat.

Pontificis providẽtia circa commissiones causarum ad partes

§ 4 Quod autem ad Judices pertinet, quibus extra Romanam Curiam pro litigantium commodo causæ Matrimoniales committuntur, paternâ illâ vigilantiâ, qua de justitia unicuique integrè sapienterque administranda solliciti esse debemus, encyclicis Literis ad Venerabiles Fratres Patriarchas, Primates, Archiepiscopos, & Episcopos scriptis vigesima sexta Augusti anno secundo Pontificatus nostri, providere curavimus, inquibus ea præscripsimus, quæ Sacris Canonibus. & Concilii Tridentini decretis consona, si diligenter. ut speramus, serventur in posterum Causæ non nisi personis congrua juris peritia, & necessario probitatis, spectatæque fidei munitis præsidio committentur. Insuper ad ea, quæ in iisdem encyclicis litteris constituta sunt, id etiam in præsenti adjungimus Quod, quamvis Concilii Tridentini Decretum, quo causæ Matrimoniales subtractæ fuerunt Decani, Archidiaconi, & aliorum inferiorum judicio & Episcoporum tantum examini, & jurisdictioni reservatæ, dumtaxat procedat de Archidiaconis, Decanis. aliisque inferioribus, qui in eadem Diœcesi constituti, vel privilegio aliquo, vel præscriptione, saltem in visitatione, Causarum Matrimonialium cognitionem sibi adrogabant; ac idcircó minimè obstet commissionibus, quæ, pro iisdem causis matrimonialibus, definiendis, a Sede Apostolica alicui eorum in secunda instantia fierent: nihilominus præcipimus, ac mandamus iis, ad quos huiusmodi Commissionum, seu Delegationum expediendarum cura pertinet, ut in futurum causarum Matrimonialium cognitionem non committant nisi Episcopis, præsertim vicinioribus, vel si nullus sit Episcopus, cui ex legitima causa commode committi possit, tum commissio, & delegatio dirigatur uni ex iis, qui secundum ordinem, & modum a Nobis in præfatis encyclicis Literis præscriptum, pro Judice idoneo ab Episcopo cum consilio sui Capituli nominatus fuerit.

Causæ Matrimoniales non nisi Episcopis, & his deficiẽtibus, judicibus Synodal committendæ.

Defensor Matrimoniorum in-

§. 5. Quod vero ad ordinem, & seriem judiciorum in causis Matrimonialibus pro debita, & congrua earum terminatione, servandum spectat; motu proprio, certa scientia, ac matura deliberatione No-

singulis Diœcesibus eligatur. stris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine hac Nostra in perpetuum valitura sanctione constituimus, decernimus, ac jubemus, ut ab omnibus, & singulis Locorum Ordinariis in suis respectivè Diœcesibus persona aliqua idonea eligatur, & si fieri potest, ex Ecclesiastico cœtu, juris scientia pariter & vitæ probitate prædita, quæ Matrimoniorum Defensor nominabitur, cum facultate tamen eam suspendendi, vel removendi, si iusta causa adfuerit, & substituendi aliam æque idoneam, & iisdem qualitatibus ornatam quod etiam fieri poterit, quotiescunque persona ad Matrimoniorum defensionem destinata, cum se occasio agendi obtulerit, erit legitime impedita.

Defensoris officia. §. 6. Ad officium autem Defensoris Matrimoniorum hujusmodi, ut supra electi, spectabit, in judicium venire, quotiescunque contigerit, matrimoniales causas super validitate, vel nullitate coram legitimo Judice disceptari, eumque oportebit inquolibet actu Judiciali citari, adesse examini Testiũ, voce & dictis & scriptis matrimonii validitatẽ tueri eaque omnia deducere, quæ ad Matrimonium sustinendum necessaria censebit.

Idem semper adsit judicio. §. 7. Et demum Defensoris hujusmodi persona, tanquam pars necessaria, ad judicii validitatem, & integritatem censeatur, semperque adsit in Judicio sive unus ex Conjugibus, qui pro nullitate Matrimonii agit, sive ambo, quorum alter pro nullitate, alter vero pro validitate in judicium veniant. *Juramentũ præstet* Defensor autem, cum ei munus huiusmodi committetur, juramentum præstabit fideliter officium suum obeundi, & quotiescunque contigerit, ut in judicio adesse debeat pro alicujus Matrimonii validitate tuenda, rursus idem juramentum præbebit: quæcunque vero, eo non *Et citetur in omnibus actibus.* legitimè citato aut intimato: in judicio peracta fuerint, nulla, irrita, [cassa declaramus, ac pro nullis, cassis. ac irritis haberi volumus, perindè, ac si citata, & intimata non esset ea Pars, cujus citari intererat, & quam, juxta legum & canonum præscripta, ad legitimam judicii validitatem, citari, aut intimari omnino necessarium erat.

Nõ appellabit á Sẽtentia pro validitate Matrimonii prolata § 8. Cum igitur coram Ordinario, ad quem causas hujusmodi cognoscere pertinet, controversia aliqua proponetur, in qua de Matrimonii validitate dubitabitur, & existentibus in judicio, vel uno ex Conjugibus, qui pro nullitate Matrimonii, vel ambobus, quorum alter pro validitate, alter vero pro nullitate actionem intendat, Defensor Matrimonii partes omnes officii sui diligenter adimpleat. Itaque si à Judice pro Matrimonii validitate judicabitur, & nullus sit, qui appellet, ipse etiam

ab apel-

ab appellatione se abstineat; idque etiam servetur, si à Judice secundæ instantiæ pro validitate *Matrimonii* fuerit judicatum, postquam Judex primæ instantiæ de illius nullitate Sententiam pronunciaverat; sin autem contra Matrimonii validitatem sententia feratur, Defensor inter legitima tempora appellabit adhærens Parti, quæ pro validitate agebat; cum autem in iudicio nemo unus sit, qui pro Matrimonii validitate negotium insistat, vel si adsit, lata contra eum Sententia judicium deseruerit, ipse ex officio ad superiorem Judicem provocabit.

Contrá, si pro invaliditate pronunciatum fuerit

§. 9. Appellatione a prima Sententia pendente, vel etiam nulla, ob malitiam, vel oscitantiam, vel collusionem, Defensoris, & Partium interposita, si ambo, vel unus ex Conjugibus novas nuptias celebrare ausus fuerit, volumus, ac decernimus, ut non solum serventur, quæ adversus eos, qui Matrimonium contra interdictum Ecclesiæ contrahunt, statuta sunt, præsertim, ut invicem à cohabitatione separentur, quoadusque altera Sententia super nullitate emanaverit, à qua intra decem dies non sit appellatum, vel appellatio interposita deserta deinde fuerit; Sed ulterius ut contrahens, vel contrahentes Matrimonium hujusmodi, omnibus pœnis contra Poligamos à Sacris Canonibus, & Constitutionibus Apostolicis constitutis, omninò subiaceant, quas in eos, quatenus opus sit, motu scientia, ac potestate simili rursus statuimus, decernimus, ac renovamus.

Post unicã Sententiã, sive appellatũ sit, sive non, nemini liceat ad alia vota transire Sub pœnis contra Poligamos statutis,

§. 10. Posteaquàm verò, appellationis beneficio, ad alterum Judicem causa in secunda instantia delata fuerit, omnia, & singula quæcunque coram Judice in prima instantia servanda præfinita fuerunt, etiam coram altero in secunda exactè, ac diligenter custodientur, citato in quolibet Judicii actu Defensore matrimonii, qui voce, & scripto matrimonii validitatem strenuè, ac pro viribus tuebitur. Et si Judex in secunda instantia fuit Metropolitanus, aut Sedis Apostolicæ Nuncius, aut Episcopus vicinior, Matrimonii Defẽsor sit, qui ab ipsis fuerit deputatus, quẽadmodũ ipsis deputare mãdamus, ut quæ à Nobis superius cõstituta sũt, peragere possit; si autẽ Judex in secũda instãtia erit Judex Cõmissarius, cui à Sede Apostolica causæ cognitio demãdata sit, & qui Tribunal, & jurisdictionẽ ordinariam non habeat & propterea careat Defensore Matrimonii, volumus, ut illo Defensore Matrimonii utatur, qui constitutus fuerit ab Ordinario, in cujus Diœcesi causam cognoscet, etiam si idem Ordinarius sit, qui primam Sententiam in eadem causa pronunciaverit.

Defensoris officia eadẽ in secunda instantia,

Illius Electio ad quẽ spectet.

Novas nuptias cō-trahere liceat post duas conformes, nisi appellatum sit.

§. 11. Instructo autem in hunc modum judicio, si secunda Sententia alteri conformis fuerit, hoc est, si in secunda, æquè ac in prima, nullum ac irritum matrimonium judicatum fuerit, & ab eâ Pars, vel Defensor pro sua conscientia non crediderit appellandum, vel appellationem interpositam prosequendam minimè censuerit, in potestate, & arbitrio Conjugum sit novas nuptias contrahere; dummodo alicui eorum, ob aliquod impedimentum, vel legitimam causam id vetitum non sit. Potestas tamen post alteram Sententiam conformem, ut supra, Conjugibus facta intelligatur, & locum habeat, salvo semper, & firmo remanente jure, seu privilegio causarum Matrimonialium, quæ ob cujuscunque temporis lapsum nunquam transeunt in rem judicatam; sed si nova res, quæ non deducta, vel ignorata fuerit, detegatur, resumi possint, & rursus in judicialem controversiam revocari. Quod si à secunda Sententia super nullitate, vel altera Pars appellaverit, vel hujusmodi sit, ut ei, salva conscientia, Defensor Matrimonii acquiescendum non putet, vel quia sibi videtur manifeste injusta, vel invalida, vel quia fuerit lata in tertia instantiâ, & sit revocatoria alterius præcedentis super validitate in secunda instantia emanatæ, volumus, ut, firma remanente utrique Conjugi prohibitione ad alias transeundi nuptias, quas si contrahere ausi fuerint, pœnis, ut præfertur, à Nobis constitutis subesse decernimus, causa in tertia, vel quarta instantia cognoscatur, servatis diligenter omnibus, quæ à Nobis in prima, & secunda instantia demandata fuerunt, nempe, in quolibet judiciali actu, citato, & audito Defensore matrimonii, qui à Judice tertiæ instantiæ deputatus fuerit.

Vel alias prohibitum vel nisi aliquid novi detegatur

Appellatio semper suspendit executionem

Et in quavis instantia idē ordo servandus

Salariū Defensori volenti, à quo & unde constitui debet.

§. 12. Defensor autem Matrimonii, quem ad munus suum gratis obeundum pro amore Dei, & proximi utilitate, & Ecclesiæ reverentia, in Domino exhortamur, si operam suam sine mercede, aut salario, aliqua ex causa exhibere recusaverit, ab ipsius Causæ Judice ei constituatur, & ab ea Parte quæ pro validitate Matrimonii agit, si ipsi facultas sit, solvatur; sin minus, à Judice primæ, vel secundæ, vel tertiæ instantiæ respectivè subministrabitur, qui pecunias ex mulctis suorum Tribunalium redactas, vel redigendas, & in opera pia erogandas, in hujusmodi sumptus insumere poterunt. Cum vero Judices causæ erunt Judices Commissarii, qui neque forum habent, & consequenter neque pecuniam ex mulctis collectam, volumus ac mandamus, ut Defensori Matrimonii satisfiat ex pecunia mulctarum illius Episcopi, in cuius Diœcesi Judex Commissarius juxta Sedis Apostolicæ mandatum, judicium exercebit.

§. 13.

Eadem omnia serventur in Romana Curia.

§. 13. Hactenus quidem quo ad Causas Matrimoniales, quæ extra Romanam Curiam pertractantur: Quoad Causas vero, quæ Romæ disceptandæ sunt, cum earum cognitio in prima instantia ad S. R. E. Cardinalem in præfata Urbe, ejusque Suburbiis, & Districtu Vicarium nostrum in Spiritualibus pro tempore spectet, mandamus, ac jubemus, ut omnia, & singula, quæ in aliis causis extra Romanam Curiam pertractandis præscripta fuerunt, nempe ut judicium peragatur, citato, & audito Defensore Matrimonii ab eodem Cardinali Vicario deputato, aliisque, ut supra; omnino serventur: Tum etiam in aliis causis, quæ in prima instantia, ex consensu Partium, vel in secunda, per appellationem ad Sedem Apostolicam, omisso medio, interpositam, vel in tertia, Romam deferuntur; quas omnes judicari volumus, vel in Congregatione S R E. Cardinalium super interpretatione, & executione Concilii Tridentini, vel in causarum Palatii nostri Auditorio, dummodo Nobis & Romano Pontifici pro tempore justis ex causis non videatur particularis Congregatio S R. E. Cardinalium, vel Romanæ Curiæ Prælatorum deputanda. Cum autem causa super Matrimonii nullitate agitabitur in dicta Congregatione S. R. E. Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum, Defensor Matrimonii à Cardinali Præfecto ejusdem Congregationis, si verò in Palatii nostri Auditorio, ab Auditore Decano præfati Tribunalis, si demum in Congregatione particulari, à Persona ejusdem Congregationis digniore deputetur

Defensoris electio ad quē ibi pertineat.

Iteratum examē Causæ semper necessarium

§. 14. Unica quidem resolutio pro nullitate Matrimonii emanata, si causa in Congregatione Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum, vel in Congregatione particulari deputatâ cognoscatur, & similiter in Palatii nostri Auditorio unica sententia super eadem nullitate pronunciata minime sufficiat ad tribuendam liberam Conjugibus facultatem novas nuptias contrahendi. Sed si causa in præfata Congregatione Cardinalium Tridentini Concilii Interpretum introducta fuerit, rursus in eadem, ad Defensoris Matrimonii instantiam, reproponantur; Si vero Congregationi particulari commissa fuerit, ad petitionem ejusdem Defensoris, altera etiam particularis Congregatio deputabitur; Si verò in Palatii Nostri Auditorio judicata sit, à præfato defensore appellatione interposita: ab aliis Auditoribus juxta ordinem in gyrum, seu turnum definiatur; Si autem causa universo Tribunali commissa fuerit ab omnibus Auditoribus rursus examinabitur: nolentes omninò, ut ullo in casu Matrimonii vinculum dissolutum censeatur, nisi duo judicata, vel reso-

Corā quibus respectivè faciendum sit.

 lutio.

utiones, aut *Sententiæ* penitus similes, & conformes, á quibus neque Pars; neque *Defensor* Matrimonii crediderit appellandum, emanaverint. Quod si secus factum fuerit, & novum initum Matrimonium, nostræ voluntatis hujusmodi transgressores pœnis á Nobis ut supra; statutis submittantur.

Instantia pro dispēsatione Matrimonii rati, & non consum. nō recipiātur absq; remissione Pontificis.

§. 15. Et quoniam sæpe apud *Sedem Apostolicam* preces porrigi solent pro dispensatione Matrimonii rati & non consummati, quæ ut plurimum pro voto consultivo ad Congregationem *S R E.* Cardinalium Concilii Interpretum, vel nonnunquam ad aliquam Congregationem particularem deputatam, à Romanis Pontificibus pro tempore remitti solent; ut hujusmodi instantiæ ordine, ac ritè procedant, volumus, ac mandamus ut supplex libellus Nobis, vel Romano Pontifici pro tempore exhibeatur, in quo plena, & accurata totius facti species contineatur, causæque omnes in eo exprimantur, quæ ad obtinendam petitam dispensationem conducere posse à supplicante censentur ut Romanus Pontifex, eo lecto, & maturè considerato, secum deliberare possit, an petitionem reiiciat, vel ejus examen alicui ex dictis Congregationibus committat; à qua posteaquam suum votum consultivum editum fuerit, á Secretario ejusdem Congregationis totius negotii series, exactè Romano Pontifici pro tempore referatur, qui pro sua prudentia judicabit, an Congregationis Resolutio sit adprobanda, vel potius totius causæ examen alteri Congregationi, vel Tribunali, prout eidem Pontifici videbitur, rursus committendum.

Nec absq; ejus oraculo definiantur.

Perpetuus præsentiū vigor, sublata &c.

§. 16. Demum volumus; ac decernimus, easdem præsentes literas semper firmas validas, & efficaces existere & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac ab illis, ad quos spectat, & pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus & per omnia plenissime, & inviolabiliter observari Sicque, & non aliter per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici *Auditores*, ac ejusdem *S. R. E* Cardinales etiam de latere Legatos, & *S. Sedis* Nuncios, aliosve quoslibet quacumque præeminentia, & potestate fungentes, & functuros, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate & auctoritate, ubique judicari, & definiri debere; ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavi auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus præmissis ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon

Quibuscūque nō obstantibus

quibus-

quibusvis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, Statutis, & consvetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis sub quibuscunque tenoribus verborum, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque & aliis decretis, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine paribus in genere: vel in specie, seu alias quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas genenerales idem importantes mentio, seu, quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma in illis tradita observata eisdem præsentibus pro expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad permissorum effectum, hac vice dumtaxat expressé derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 17. Volumus autem, ut præsentes Literæ in valvis Ecclesiæ Lateranensis, & Principis Apostolorum, nec non Cancellariæ Apostolicæ, ac in Acie Campi Floræ de Urbe, ut moris est, publicentur, & affigantur, atque publicatæ, & affixæ, omnes, & singulos, quos illæ concernunt, perinde arctent, & afficiant, ac si unicuique eorum nominatim, & personaliter intimatæ fuissent; quodque earundem præsentium transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius Notarii publici subscriptis, & sigillo alicuius Personæ in Dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides tam in judicio, quam extra illud ubique adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. *Publicationis effectus & exemplorũ auctoritas.*

§. 18. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostri decreti, statuti, constitutionis, prohibitionis, revocationis, annullationis, declarationis, mandati, ac voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romæ apud S. Mariam Maiorem, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo septingentessimo quadragesimo primo, tertio nonas Novembris, Pontificatus Nostri Anno Secundo. *Sanctio* *Dat. die 3 Novẽbris 1741.*

D. Card. Passioneus

X Sub Datarius

VISA DE CURIA.

N. Antonellus Loco ✠ Plumbi.

J. B. Eugenius

Publicat. die 19 ejusdem Mensis & Anni.

EPISTOLA III.

PROVIDETUR

Abusibus adversus Jejunii Quadragesimalis observantiam invectis.

Venerabilibus Fratribus, Patriarchis, Primatibus, Metropolitanis, Archiepiscopis, & Episcopis universis, gratiam, & communionem Sedis Apostolicæ habentibus.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabiles Fratres, salutem, & Apostolicam Benedictionem

Jejunii Quadragesimalis origo, utilitas, & scopus.

ON ambigimus, Venerabiles Fratres, quin universis Catholicæ Religionis Cultoribus notum sit, a tota per Christianum Orbem Ecclesia inter præcipua Orthodoxæ disciplinæ capita perpetuo adnumeratum retineri Quadragesimale Jejunium; quod olim in Lege, & Prophetis primitus adumbratum, ipsius Domini Nostri Jesu Christi exemplo veluti consecratum, ab Apostolis traditum, à Sacris Canonibus ubique præscriptum, & ab universali Ecclesia ab ipso sui primordio retentum, & observatum est. Hoc nimirum, ut veteres tradidere Patres, nobis quotidie peccantibus communis poenitentiæ constituto remedio, per consortium Crucis Christi, nos etiam aliquid in eo, quod ipse propter nos præstitit, agimus; simulque ad recolenda sacratiora Redemptionis nostræ mysteria, quæ per Dominicæ Passionis, ac Resurrectionis memoriam, Quadragesimali potissimum tempore solemnius celebrantur, purificatis Jejunio corporibus, & animis, dignius paramur. Hoc veluti nostræ militiæ tessera, ab inimicis Crucis Christi secernimur, flagella Divinæ ultionis avertimus, & Coelesti præsidio in dies adversus principes tenebrarum munimur. Hoc despectui habito, non contemnendum divinæ gloriæ detrimentum, non leve Catholicæ Religioni dedecus, nec dubium animabus Christi fidelium periculum oboritur; nec aliunde populis calamitates, rebusque publicis, & privatis cladem exitiumque importatum esse constat.

Prava co.

§. I. Ab hac vero insita inhærentique in omnium Catholico-

rum

rum hominum animis de Sacratissima Quadragesima, aliisque diebus Jejunio consecratis persvasione, & reverentia, quam aliena, quam discors, quam absona sit hodierna Jejunantium consvetudo, quantum ab ipsa Jejuniorum institutione, & servata semper, ubique, & ab omnibus disciplina quam longissime distet; Vos, Venerabiles Fratres, qui populorum curæ vestræ commissorum mores & usus prope nostis, pro singulari sapientia vestra præ cæteris clarius intelligitis. Nos sane quibus in hac sublimi Apostolicæ procurationis specula constitutis undique gentium nuntii afferuntur; lacrymis satis deplorare non possumus, augustissimam Quadragesimalis Jejunij observantiam ob nimiam, illius legitimis urgentibus causis, indiscriminatim dispensandi facilitatem plane sublatam esse; ita ut Orthodoxæ quidem Religionis Cultores merito querantur; hæresum vero Sectatores illudant, & exultent. Perniciosæ huic corruptelæ plurimorum insuper licentiam adjunctam esse graviter dolemus; quæ usque adeo invaluit ut nulla Apostolici Instituti, sacratissimique præcepti habita ratione, Jejuniorum tempore, palam, & impune ab iisdem agitentur convivia & epulæ interdictæ promiscue inferantur.

svetudines inter Fideles inducta

§. 2. Ea propter quemadmodum quibus curis, sollicitudinibus, & angoribus urgeamur, cum Fraternitatibus Vestris communicamus; ita facere non possumus, quin pro injuncto Nobis supremo sacrosancti Apostolatus officio, & ardentissimum Fraternitatum Vestrarum zelum ad opportunum hisce malis adhibendum remedium excitemus, &, ad congruentes hujusmodi abusibus penitus extirpandis leges præscribendas, meditemur. Interea Venerabiles Fratres gaudium, & corona nostra, nobiscum considerantes, nihil Deo acceptius, nihil Pastorali ministerio nostro dignius, nihil egregius curæ nostræ commissis utilius, quam ut verbo & exemplo præeuntes, Christifideles ad tam salutarem Christianæ pœnitentiæ, & pietatis exercitationem alacrius suscipiendam, constantissime retinendam, & ea qua instituta fuit, disciplina peragendam vehementius inflammemus; omni opera atque industria studeamus, ut fideles populi in conspectu Dei, per austeriorem Jejuniorum observantiam, tales permaneant, quales in ipso Paschali festo dignum est inveniri.

Excitatur Episcopi ad eas evellendas

§. 3. Debitum igitur paternæ uniuscujusque vestrum sedulitatis, & caritatis officium jure postulat, ut omnibus notum faciatis, & annuncietis, nemini quidem sine legitima causa, & de utriusque Medici consilio; multitudini vero, veluti populo, aut civitati, aut genti indiscriminatim

Dispensatio nemini cedatur sine legitima

causa; nec Universitatibus, sine urgente necessitate

integræ: non nisi gravissima, & urgente necessitate, & in casibus per sacra Canonum statuta præscriptis cum debita Apostolicæ hujus Sanctæ Sedis reverentia, à Quadragesimali Jejunio dispensationem, toties, quoties opus fuerit, concedendam: nec audacter fidenterque usurpandam, nec superbe, & arroganter ab Ecclesia, sicut alicubi in more positum esse accepimus, esse postulandam.

Unica comestio sē. per servetur. Epulæ vetita, cum licitis non apponatur.

§. 4. Gravissimam vero urgentemque necessitatem etsi non est cur Vobis explicemus: Nolumus tamen vos ignorare, cum hujusmodi necessitate, & servandam esse potissimum Unicam Commestionem, sicut alias hic Romæ, ac Nos ipsi hoc anno urgentibus causis dispensantes, expressè præscripsimus; & licitas atque interdictas Epulas promiscuè minime apponendas esse.

Pontifex onerat conscientiam Episcoporū

§. 5. Porro quemadmodum de ejus modi indulgentia tam caute impertienda, si secus fieret, Nos persvasum habemus, districtam supremo Divino Judici redditum iri rationem, ita conscientiam uniuscujusque Vestrum onerandam esse ducimus. Insimul Fraternitates vestras Rogamus, & in Domino exhortantes, obsecramus, ut populos, qui communem omnium Christifidelium pœnitentiam, ac disciplinam servare nequeant, commonere satagatis, ne per alia pietatis opera, ut sua cuique devotio suggeret, peccata sua expiare, & Deo satisfacere negligant; quinimo sanandis vulneribus, quibus humana infirmitas, sauciatur, diligentem adhibere studeant curationem, ut culpas de mundato pulvere contractas, dum casta jejunia decoquere non possunt, pia opera, orationum suffragia, & eleemosynæ munera rediment. Interim solatium, & levamen non leve mœrori nostro a Pastorali vigilantia, & caritate vestra præstolantes, ac certo Nobis pollicentes; Apostolicam benedictionem, cum uberi cælestium charismatum copia conjunctam, in eosdem populos vestros redundaturam Vobis, Venerabiles Fratres, peramanter impertimur.

Dispensatos moneri jubet, ut alia pia opera jejunii locó substituāt

Præsentiū transūptis fidem tribuit.

§. 6. Volumus autem, ut præsentium transumptis, sive exemplis etiam impressis, manu alicuius Notarii publici subscriptis, & Sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus ubique fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, & adhiberi posset, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ apud S. Mariam Maiorem, sub Annulo piscatoris die trigesima mensis Maij anno Millessimo septingentessimo quadragesimo primo, Pontificatus Nostri Anno Primo.

Data die 30 Maij 1741

Cardinalis Passioneus.

EPISTOLA

EPISTOLA I.V

DECLARATUR

Unicam comestionem diebus Jejunii ab omnibus servandam esse, etiam ab iis, quibus ob peculiares causas permittitur esus carnium, ovorum. &c.

Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Primatibus, Metropolitanis, Archi-Episcopis, & Episcopis universis gratiam & communionem Sedis Apostolicæ habentibus.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabiles Fratres salutem & Apostolicam Benedictionem

IN suprema Universalis Ecclesiæ procuratione, meritis licet imparibus, per ineffabilem divinæ bonitatis abundantiam ut Orthodoxæ Fidei assertores, sic etiam Ecclesiasticæ disciplinæ custodes ac vindices constituti, Quadragesimale præsertim Jejunium, quod inter præcipua orthodoxæ disciplinæ capita semper & ubique ab ipso Ecclesiæ exordio numeratum esse nemo ex Catholicis inficiatur, ab hodierna Jejunantium corruptela vindicare & in pristinam, quantum benedicente Domino, fieri posset, observantiam revocare cupientes, per alias nostras in simili forma Brevis literas ad Fraternitates vestras die XXX. proxime elapsi Mensis Maji currentis anni datas eximium Fraternitatum vestrarum zelum excitandum curavimus, ut adlaborare studeretis, ne hac in parte & optatum Apostolicæ nostræ sollicitudinis angoribus levamen, & salutare abolendæ sacratissimi Jejunii corruptelæ remedium deesset. Quoniam autem paternæ Pontificiæ caritatis, quæ novit imbecilitates infirmorum sustinere, atque etiam cum infirmanti bus infirmari, non immemores, quem admodum a Jejunio aliquando legitima causa, aut gravissima urgentique necessitate exigente dispensandum esse ex Apostolica benignitate censuimus; ita inter cætera præscripsimus Unicam Comestionem servandam, & licitas atque interdictas epulas minime esse apponendas.

Litera Apostolica pro observantia jejunii jam emanata

Hinc

Quæstio exorta super earũ sensu

§. I. Hinc factum esse accepimus, quod non fuerint qui per humanas & hominibus à Christiana pænitentia abhorrentibus dumtaxat dignas illationes sibi alijsque persvadeant, Unicam potissimum Comestionem servari, atque Epulas licitas & interdictas minime apponi debere; cùm multitudini quidem indiscriminatim ob urgentem gravissimamque necessitatem; non vero singulis ob legitimam causam & de utriusque Medici consilio dispensatur.

Declaratur

§. 2. Qvam sane persvasionem à sententia nostra alienam ut ex omnium animis penitus evellamus, Nos quibuscunque quacumque occasione sive multitudini indiscriminatim ob urgentem gravissimamque necessitatem, sive singulis ob legitimam causam & de utriusque Medici consilio, dummodo nulla certa & periculosa affectæ valetudinis ratio intercedat, & aliter fieri necessario exigat, in Quadragesimæ, alijsque anni Temporibus, ei diebus, quibus carnium, ovorum, & lacticiniorum esus est prohibitus dispensari contigerit, ab omnibus omnino, nemine excepto, Unicam comestionem servandam, & licitas atque interdictas Epulas minime esse apponendas tenore præsentium declaramus & edicimus; quemadmodum per singulas nostras in pari forma Brevis literas singulis utriusque sexus Christi fidelibus ob corporis infirmitates, quibus obnoxii reperiuntur in sacratissima Quadragesima alijsque Jejunio consecratis diebus vescendi prohibitis licentiam dantes, unicuique expresé præscribimus atque præcipimus.

Adhortatio ad Episcopos,

§. 3. Eapropter Fraternitates vestras rogamus, atque in Domino obsecramus, ut populos vestræ curæ commissos ad tam opportunum sanandis vulneribus, quibus per humanam infirmitatem quisque sauciatur, sanctissimi Jejunij remedium alacriter adhibendum cohortantes, sedulo ac paterne moneatis, rem agi non quidem exiguam, sed longe gravissimam de observando sustinendoque Jejunio purificandis animis corporibusque salutari. In spem igitur illos erigite cœlestium præmiorum, quibus assequendis non sunt condignæ passiones huius temporis; imo leve ac momentaneum non tribulationis, sed modicæ abstinentiæ nostræ incommodum magnum gloriæ pondus operatur in Cælis. Ab omnibus se abstinent, qui in agone contendunt, ut corruptibilem coronam accipiant; pudeat tam imbelles ac delicatos christianæ militiæ milites refugientes à consortio Crucis Christi, qui coronam legitime certantibus propositam sperare præcipit incorruptam; ad cujus auspicium & pignus Fraternitatibus vestris

Apo-

Apostolicam benedictionem, iisdem etiam populis vestris nostro nomine impertiendam, peramanter elargimur.

§ 4. Volumus autem, ut præsentium transsumptis sive exemplis etiam impressis manu alicuius Notarii publici subscriptis, & Sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus ubique fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, & adhiberi posset, si forent exhibitæ, vel ostensæ. *Præsetium transũptis fides habenda.*

§. 5. Datum Romæ apud Sanctam MARIAM Majorem sub Annulo Piscatoris die vigesima secunda mensis Augusti millesimo septingentesimo quadragesimo primo Pontificatus Nostri Anno Secundo. *Datt die 22 Aug. 1741.*

D. Cardinalis Passioneus.

EPISTOLA V.

CLERICIS

Interdicitur quælibet negotiatio, etiam sub alieno Laici nomine, exceptis casibus, & circumstantiis in Constitutione expressis, sub poenis aliás contra Clericos negotiatores emanatis: & extenditur poena spolii ad eos etiam, qui ab illo exempti sunt per Indulta personalia, aut generalia, ad effectum testandi, vel transmittendi.

BENEDICTUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad perpetuam Rei memoriam.

POSTOLICÆ servitutis commissum Nobis divinitus officium assidue vigilare Nos admonet, ut ex prava hominum cupiditate suborientia mala, quantum in Nobis est, provida sollicitudine coercentes, Dominici ovilis gregem, superna opitulante gratia, ad æternam patriam dirigamus. Sed Præcipua cura constringit de iis, qui Ecclesiastico Ordini adscripti, & ad *Exordiũ à arbito dirigẽdi nos res Populi, & Cleri.*

sanctioris vitæ genus electi aliis in via salutis actuum suorum claritate prælucere debent. Vehementer enim timidi, ac solliciti sumus, ne cæteros Christifideles, quos pro gradûs sui Sanctitate verbis, & exemplo ædificare debent, morum suorum pravitate, á cælestium rerum amore ad terrena desideria avertant.

Clericorum negotiatio sub alieno Laici nomine improbatur.

§. I. Cum itaque, ut non sine gravi animi Nostri moerore accepimus velana humanarum rerum cupiditas ita nonnullorum Clericorum invaserit animos, ut illicitam Ecclesiasticis negotiationem, ad evitandas Poenas adversus illam exercentes á Sacris Canonibus, & Apostolicis Romanorum Pontificum Prædecessorum Nostrorum Constitutionibus sancitas, sub alieni nominis velamine, *Dei* timore, Ecclesiastici nominis decore, & æterno suarum animarum periculo posthabitis, temeré, nulliterque exercere non dubitent; &, quod palam temporalium pœnarum metu aggredi non audent, quæsitis deinde coloribus, & vanis inanium rationum prætextibus clam efficere non timeant; quasi vel *Dei* oculos, qui & illuminabit abscondita tenebrarum, & manifestabit consilia cordium, latere, vel Supremi Judicis, qui non fallitur, examen effugere possint: Nos attendentes, quod Clericus, qui tantopere mundanis divitiis parandis inhiat, cælestia despicere, & pro nihilo putare convincitur, & quod Clericus negotiator ex inope dives, & ex ignobili gloriosus tanquam pestis, ut Beatus Hieronymus docet, fugiendus est; ad exitiosam hujusmodi labem ab Ecclesiastico Cœtu eliminandam, & ut Sancto Ecclesiæ Dei famulatui addicti, ab omni turpis lucri cupiditate abhorrentes, studeant bene agere, & divites fieri in bonis operibus, thesaurizantes sibi fundamentum bonum in futurum; omnes & singulas Romanorum Pontificum Prædecessorum Nostrorum prædictorum Constitutiones, illarumque quãlibet contra quoscumque Clericos illicitos negotiatores desuper quomodolibet respective, cum omnibus, & singulis poenis, contra eosdem Clericos illicite negotiantes, editas, quas Constitutiones hujusmodi, ac earum quemlibet præsentibus de verbo ad verbum, nihilo penitùs omisso, pro insertis haberi volumus, *Motu* proprio, & ex certa scientia, maturaque deliberatione, ac de *Apostolicæ* potestatis plenitudine Nostris innovamus, confirmamus, & approbamus, eisque, & earum cuilibet novum Apostolicæ firmitatis, & inviolabilis observantiæ robur adjicimus; illasque sic innovatas, confirmatas, & approbatas, cum omnibus, & singulis poenis, in eis, & earum qualibet adversus Clericos illicitos negotiatores hujusmodi contentis.

Dispositiones Constitutionũ Apostolicarũ contra illos innovãtur

Et ad eos expresse extenduntur.

tentis, ad Clericos illicitè sub alieno laici nomine quomodolibet negotiantes, perinde ac si per se ipsos, ac proprio eorum nomine negotia ipsa illicita exercerent, omnesque, & singulæ Constitutiones, earumque quælibet adversus eos desuper editæ fuissent, & in eis, & earum qualibet expressi, & denominati reperirentur motu, & potestatis plenitudine præfatis perpetuò extendimus, & ampliamus, illorumque omnia, & singula bona sic ab eis alieno nomine illicitè acquisita, sub inevitabili spolii pœna, ad formam Constitutionis fel. rec. Pii Papæ IV. similiter Prædecessoris Nostri, quæ incipit: *Decens esse*: subijcimus, & subiecta esse volumus, & declaramus. *Eorumque bona spolio subiiciũtur.*

§. 2. Insuper, ut in sortem Domini vocati, depositis quocumque mundanarum curarum onere & humanarum cupiditatum impedimentis, Christum Dominum, qui propter Nos egenus factus est, cum esset dives, ut illius inopia Nos divites essemus, per calcatas mundi opes liberius, & expeditius sequantur, memores salutaris illius Beati Apostoli moniti qui clamat, & dicit: *nemo militans Deo implicat se negotiis sæcularibus, ut ei placeat, cui se probavit*, per easdem Nostras præsentes perpetuò valituras, motu & potestatis plenitudine præfatis decernimus, ac pariter declaramus, quod si aliquod negocium Ecclesiasticis illicitum personis, licet ab eis minime institutum, sed à laica persona inchoatum, & ad eosdem Clericos, sive hæreditario jure, aut quocumque alio titulo, sive singulariter, sive communiter, sive seperatim, sive conjunctim cum aliis bonis, & aliis cohæredibus, vel sociis laicis existentibus delatum fuerit, vel per se ipsos, eorumque nomine proprio, vel per alios, aut alieno nomine etiam per suos cohæredes, aut socios prosequuti sint, illud statim dimittere teneantur. *Negotia à Laicis inchoata, & adClericos delata stati dimittãtur.* *Si* vero negotium hujusmodi sine ipsius Clerici temporali detrimento statim dimitti nequeat, tunc, si intra Italiam, Insulasque, adjacentes existat Clericus, à Venerabilium Fratrum Nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium Decretorum Concilii Tridentini interpretum Congregatione, si vero extra Italiam, ab eadem Congregatione, vel ab OrdinarioLoci licentiam illud ad aliquod tempus retinendi, proviso interim, quod negotium hujusmodi à laico administretur, impetrare teneatur; dictaque Congregatio, aut Ordinarius Loci, perpensis singulorum casuum circumstantiis, licentiam impertiatur, tempusque in eo ad idem negotium dimittendum præscribat; & si Clericus negotium præfatum, licet à Laico, ut præfertur, institutum, absque licentia hujusmodi *Nec nisi necessitate urgẽte cõtinuari possint, de licẽtia tamẽ CõgregationisCõcilii aut etiam Ordinarii extra Italiam.*

 gratis

Si ad tēpus dūtaxat ac per interpositā laici personam

gratis semper sibi impertienda, aut illud ultra tempus sibi permissum retinuerit, vel etiam intra tempus prædictum negotium per se ipsum administraverit, pro negotiatore illicito haberi, illumque omnibus & singulis etiam spolii pœnis præfatis subjectum esse, motu, & potestatis plenitudine dictis perpetuo volumus, & definimus.

Pœna in contravētores.

Exēpti à spolio ad effectū testādi, aut trāsmittēdi, nō intelligātur exēpti quo ad bona per interdictam negotiationē acquisita.

§ 3. Ac demum, eo quod fel. rec. Prædecessor Noster Pius Papa IV per suas literas, quarum initium est: *Romanus Pontifex!* declaravit, præfata Constitutione super Spoliis Clericorum ob illicitam negotiationem à se edita, Prælatos, Officiales, ac alios Sæculares, & cujusvis Ordinis Regulares Clericos, aliosque cujuscumque status, gradus, ordinis, conditionis: & præeminentiæ in Urbe, & Curia ejusque Districtu decedentes, testandi tamen, codicillandi, & alias de bonis suis quibuscumque quomodolibet disponendi, vel ad ipsorum proximiores, decedentibus illis ab intestato, transmittendi facultatem ex speciali Sedis Apostolicæ indulto, vel suorum Officiorum privilegio, vel alio quovis titulo obtinentes, nullatenus comprehendi, & quod Paulus Papa V. pariter Prædecessor Noster per suas Literas, quæ incipiunt *In eminenti:* Clericos Cives, & Curiales, sive Incolas hujus Nostræ Almæ Urbis, tunc suæ, eximit a spolio, quoad bona in eadem Urbe, ejusque Districtu intra decem milliaria consistentia etiam ex redditibus Ecclesiasticis per eos acquisita, unde dubitari contigit, an suffragetur quoque ad evitandum Spolium Cameræ Nostræ Apostolicæ competens pro bonis ex illicita negotiatione provenientibus: Nos Constitutiones Pii, & Pauli Prædecessorum Nostrorum præfatas, quoad bona ex illicita negotiatione hujusmodi à Civibus, & Curialibus, sive Incolis Clericis cujuscumque Ordinis, ac Dignitatis, quibuscumque indultis, ac privilegiis munitis, comparata, & in Urbe, ejusqueDistrictu præfatis, & ubicumque existentia, minime ad præmissorum effectum suffragari, sed illa sic provenientia Cameræ Nostræ Apostolicæ vero jure spolii deberi, perinde ac si Constitutiones Pii, & Pauli Prædecessorum hujusmodi ad præmissorum omnium, & singulorum effectum impediendum minime emanatæ fuissent; Motu simili pariter declaramus, & statuimus, dictaque Pii, & Pauli Prædecessorum Constitutiones, quo ad præmissorum effectum sortiendum, plenariè abrogamus, & abolemus.

Clausula Sublata &

§. 4. Decernentes sic in præmissis omnibus, & singulis per quoscumque Judices & Commissarios quavis auctoritate fungentes, sublata

eis, & eorum

eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari & definiri debere, ac irritum, & inane quidquid secus super his à quovis quavis auctoritate scienter vel ignoranter contingerit attentari. Quocircà Venerabili Fratri Nostro Annibali S.R.E. Cardinali Episcopo Sabinen. Albani nuncupato Camerario Nostro, & ejus in Camerariatus officio successoribus, per Apostolica scripta mandamus, quatenus spolia ipsa ex bonis ex illicita negotiatione provenientia, uti vere spolia, prout alia ipsius Cameræ jura, exigi, & recuperari, ac præsentes Nostras literas inviolabiliter observari faciat, nec permittat, Cameram ipsam, vel pro ea agentes desuper modo aliquo molestari, perturbari, aut inquietari, Contradictores quoslibet & Rebelles per censuras, & pœnas Ecclesiasticas, & appellatione postposita compescendo, nec non legitimis super his habendis servatis processibus, censuras, & pænas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii sæcularis. Non obstantibus prædicti Pii, & Pauli Prædecessorum, aliisque Apostolicis, ac in Provincialibus, Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac quibusvis facultatibus testandi, aliisque privilegiis, indultis, & literis Apostolicis quibusvis concessis, approbatis & innovatis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, & expressa mentio facienda esset, illorum tenores pro sufficienter expressis habentes; illis in reliquis in suo robore permanentibus, cæterisque contrariis quibuscumque; etiam si aliquibus communiter, vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per Literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam de indulto hujusmodi mentionem. Et quia difficile foret præsentes Nostras Literas ad singula quæque loca deferri, volumus, & declaramus, quod earum transumptis etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & alicujus Prælati sigillo munitis, eadem prorsus fides in Judicio, & extra adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominũ liceat hanc paginam Nostri decreti, approbationis, confirmationis, innovationis, declarationis, statuti, ordinationis, concessionis derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire: Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Decretum irritans.

Camerarii pro tẽpore executores deputãtur

Contrariis derogatur

Fidẽ trã. sũptis haberi jubetur.

Sanctio pœnalis

Dat. die 25 Feb. 1741. Datum Romæ apud S. Mariam Maiorem, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo septingentesimo quadragesimo, quinto Kalendas Martii, Pontificatus Nostri Anno Primo.

Cardinalis Passioneus.
X. *Sub-Datarius*

VISA DE CURIA
N. Antonellus.
J. B. Eugenius

Loco ✠ Plumbi.
Registrata in Secretaria Brevium.
Publicata die viij. Martii eiusdem anni.

EPISTOLA VI.

MATRIMONIA

Occulta, quibus, & quomodo sint permittenda; quibusque cautelis celebranda, & in actis describenda: Quomodo consulendum educationi, & indemnitati Prolis

Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Primatibus, Archi-Episcopis, & Episcopis.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabiles Fratres, salutem, & Apostolicam Benedictionē.

Matrimonia palam celebrari jubet Ecclesia.

SAtis Vobis compertum esse non dubitamus, *Venerabiles Fratres*, eam semper fuisse piæ Matris Ecclesiæ vigilem curam, ut Sacramentum Matrimonii, *Magnum* ab Apostolo nuncupatum, publicè. & palam á fidelibus celebretur. Quod quidem ut diligentius, quam antea factum fuerat imposterũ ab omnibus observaretur, Sancta Tridentina Synodus, Lateranensis Concilii sub Innocentio III. celebrati vestigiis inhærendo, præcepit, ut impo-sterum

Cõcilij Tridētini Decretum.

sterum antequam Matrimonium contrahatur; ter à proprio Contrahentium Parocho tribus continuis diebus festivis in Ecclesia inter Missarum solemnia publicè denuncietur; deindeque, nullo legitimo concurrente impedimento, ad illius celebrationem in facie Ecclesiæ coram Parocho, vel alio Sacerdote de ipsius Parochi, seu Ordinarii licentia, & duobus, vel tribus Testibus præsentibus rite procedatur. Voluit etiam eadem Sancta Synodus, apud Parochum diligenter Librum custodiri, in quo Conjugum, & Testium nomina, diesque, & locus Matrimonii describantur.

§. 1. Providæ tamen hujusmodi leges, tantâ auctoritate saluberrimè institutæ, prava horum temporum conditione sensim prolabi visæ sunt, & enerves propemodum reddi, ob Matrimonia usu nimis recepta, quæ occultè adeò celebrantur, ut illorum notitia, quantum fieri potest, obliteretur, & in tenebris ignorantiæ perpetuò jaceat cõsepulta. In more etenĩ positũ illa celebrari nullis prævîis factis Denunciationibus, corã solo Parocho; vel alio Sacerdote de ejus licentia, adhibitâ præsentiâ tantùm duorum Testium appositè à Contrahentibus advocatorum, quorum fides nemini illorum est suspecta, remque peragi sæpe extra Ecclesiam, quandoque etiam intra illam, januis tamen occlusis, vel eo temporis momento, quo semotâ alterius cujusvis præsentia, scientia initi Matrimonii, præter Parochi Contrahentium, Testiumque personas, alios penitus effugiat. *Cõtrarium usus nimis frequens.*

§. 2. Quantum à Sacramenti dignitate, & ab Ecclesiasticarum legum præscripto occulta hæc Matrimonia, *Conscientiæ* vulgò nuncupata, ut plurimùm abhorreant satis superque conjicere quis poterit, qui mentis aciem ad exitiosos illorum effectus convertat. Hinc enim gravia ortum habent peccata, præsertim vero eorum, qui Divini Judicii intermina tione posthabita, priore Uxore, cum qua clam contraxerunt, relicta, cum alia spe futuri Matrimonii decepta, & in turpem secum vivendi licentiam abducta, palam contrahere promittunt. Quorundam vero mentem ita pravæ cupiditates excæcant, ut novum contrahere secretum Matrimonium audeant, post alterum secretò itidem contractum, & nondum prioris Conjugis morte solutum, seseque magno scelere polygamos reddant. Alii etiam eò impudentiæ devenêre, ut in hujus magni Sacramenti contemptum post primas secretò initas, alteras aut publicè, aut privatim nuptias contrahendo, sese audacius polygamiâ pariter innodare non perhorescant. Age verò quam gravia, quam nullo pacto ferenda ex his Matrimoniis mala oriantur. Si enim ad quamcumque Matrimonii suspicionem submovendam, Virum seorsim à Muliere vivere *Mala & peccata inde consequentia.*

tingat, sublata est illico individua vitæ consvetudo, & contemptum est verbum Domini: *Adhærebit Homo Vxori suæ. & erunt duo in carne una* Sin hæc vitæ consvetudo servetur, nemo est, qui illam criminis non arguat, & ut pote detestabilem, in scandali materiam non traducat. Neque illata per scandalum dispendia rependit subsecuta celebratio occulti Matrimonii, quod in tenebris delitescit, & ab omnibus ignoratur

Prolis dãna spiritualia, & tẽporalia. § 3. Leviora quoque damna non sunt, quæ susceptæ Proli irrogantur. Sæpè enim contigit illam à Parentibus, & á Matre præsertim amotam, nec piè, nec liberaliter instituti; sed incertis fortunæ casibus objectam relinqui; nisi etiam Parentes ipsi contra naturæ leges, ausu nefario illius vitæ insidientur. Ubi vero tam immane facinus Parentes deterreat, illosque ad sobolem alendam, instituendamque humanitas ipsa compellat; alia imminet Liberis susceptis ex occulto Matrimonio lugenda Avitarum facultatum, & Bonorum jactura, pro quorum possessione asseguenda quamvis clament jura sanguinis, illis tamen careant necesse est propter occulta Parentum Matrimonia, & adeptam legitimitatis, & Filiationis probationem.

Filiorũ familias, & Clericorũ excessus. § 4. Huic etiam malorum origini sunt referenda ipsa quoque secreta Matrimonia contracta à Filiis familias contra Patris justè dissentientis voluntatem, ex quibus quam gravia incommoda exoriri soleant, neminem latet. Quid plura? Adeó invaluit malitia, ut quandoque inMinoribusOrdinibus constituti Pensiones, & Beneficia, adDivinum Cultum, & Ecclesiastica munia instituta, etiam post initum clam Matrimonium retinuerint, sibique de mammona iniquitatis loculos miserrimè comparaverint.

Ideo monẽtur Episcopi ne facile dispẽsẽt á publicationibus. §. 5. Deflenda hæc igitur potius uberibus lacrymis, quam latiore calamo explicanda malorum congeries, cum ex hac Apostolicæ Sedis specula omnes sibi vindicent nostræ vigilantiæ curas; temperare non possumus, quin Vos ipsos, Ven. Fratres, in partem nostræ sollicitudinis evocantes, vestram pietatem, & zelum excitemus ad custodiendas vigilias noctis super Grege Vobis credito, quem luctuosa horum temporum conditio indiscrimen adducit. Primum itaque periculi non in frequens occasio Vos reddat difficiliores ad remittendum Publicationes, à quibus contractari Matrimonium sæpè per malitiosam suggestionem petunt dispensari. Quam cauté, solerterque oporteat ea in re Episcopos versari, non obscura Vobis à Concilio Tridentino exhibentur argumenta Si enim

[ait eadem

(ait eadem Sancta Synodus) probabilis fuerit suspicio, Matrimonium malitiosè impediri posse, si præcesserint Denunciationes; tunc vel una tantum Denuntiatio fiat; vel saltem Parocho, & duobus Testibus præsentibus Matrimonium celebretur, & deinde ante illius consumationem Denunciationes in Ecclesia fiant, ut si aliqua subsunt impedimenta, facilius detegantur. Præterea licèt Episcopo relictum sit omnimode super Denunciationibus dispensare, hæc tamen facilitas, non á sola dispensantis voluntate pendet, sed à Tridentino coercetur arctis prudentiæ, discretique arbitrii legibus; quod idem est, ac legitimam causam dispensationis requirere.

Nec temere permittat Matrimonia secreto iniri

§. 6. Parem quoque, imó fortasse majorem vigilantiam necesse est à Vobis adhiberi, ne post remissas Denunciationes celebretur Matrimonium coram Parocho, vel alio Sacerdote ab ipso Parocho, vel à Vobis deputato, præsentibus, duobus vel tribus Testibus confidentibus, ne ulla celebrationis notitia, vel rumor oriantur. Id enim ut ad præscriptum Sacrorum Canonum licite fieri possint, non satis est obvia quævis, & vulgaris causa, sed gravis, urgens, & urgentissima requiritur. A Sacro Nostræ Pœnitentiariæ Tribunali, eo potissimum casu fit potestas ita celebrandi Matrimonium, quo Vir, & Fæmina in figura Matrimonii publicè degentes, & de quibus nulla viget criminis suspicio, in occulto tamen Concubinatu perseverent: Facilè enim quisque coniiciet, quam absonum esset, eos á statu damnationis per gratiam Sacramenti revocandos, ad publicè contrahendum Matrimonium præviis Denunciationibus compelli. Hanc vero praxim Vobis duximus proponendam, non quia Dispensatio præmisso casui solum congruat, cùm alii similes, & fortasse urgentiores esse possint, inquibus dispensari expediat; sed quia Vestri pastoralis Officii partes versari debent in sedulo investiganda legitima, & urgenti causa Dispensationis, ne Matrimonia occulte celebrata luctuosos habeant exitus, quos intimo cordis mærore recensuimus.

Qualitates petentium diligenter expendant

§. 7. Hunc porró in scopum Vos hortamur, & impense admonemus, ut Personarum Matrimonium secreto contrahere petentium diligens fiat à Vobis inquisitio. An scilicet eius qualitatis gradus & conditionis sint, quæ id probè exposcant; An sint sui, vel alieni juris; An Filii familias, quorum nuptiæ Patri justè dissentienti sint invisæ, ab Episcopali etenim, quod geritis, munere nimium esset alienum, facilem præberi Filio inobedientiæ occasionem: An res sit de Personis Ecclesiasti-

cis, licet

cis, licet in Minoribus Ordinibus conſtitutis, Penſiones, & Beneficia Eccleſiaſtica obtinentibus ut deteſtabilis illorum retentio in ſtatu Uxorato congruis remediis poſtea compeſcatur. Potiſſimum verò curet Veſtra ſollicitudo, antequam ſecreti Matrimonii licentia concedatur, quod Contrahentes clara, & indubia, à quavis fraude immunita exhibeant documenta ſtatus liberi, ad avertendum ab iis, qui improbi ſint ingenii, polygamiæ periculum,

Et præcipuè eorum ſtatum liberum.

Sacerdotē extraneū ſine cauſa non deputent.

§. 8. Quod attinet ad Miniſtrum ſecreti Matrimonii, volumus ad id munus deputari Parochum alterius ex Contrahentibus, quem notitia Perſonarum, experientia, & diuturnus rerum uſus quovis Sacerdote extraneo peritiorem effeciſſe præſumuntur. Si quæ tamen Vobis occurrant circumſtantiæ, quæ alium Sacerdotem loco Parochi expoſcere videantur gravi impellente cauſâ, is Sacerdos à Vobis eligatur, qui probitate & doctrina, & obeundi muneris peritiâ commendetur. § 9. Uni tamen aut alteri Sacramenti Miniſtro à Vobis deputando diſtrictè præcipiatur, ne Matrimonio interſit, niſi prius paterna charitate Conjuges in Domino monuerit, Sobolem procreandam regenerari quamprimum oportere ſacro Baptiſmatis lavacro; ac Chriſto Judici diſtrictam reddituros eſſe rationem, niſi Filios ut legitimos agnoverint, eoſque pietate, bonisque moribus imbuerint & frui patientur Bonis temporalibus, à Majoribus in ſupremis tabulis relictis, vel provida legum authoritate delatis.

Cōtrahētes moneātur de ipſorum debito.

Matrimonii occulti documēta Epiſcopo exhiberi, in acta referri, & cautè ſervari jubentur.

§. 10. Celebrato autem Matrimonio, indilate à Parocho, vel alio Sacerdote, coram quo initum eſt, exhibeatur Epiſcopo illius ſcriptū documentum, cum nota loci, & temporis, Teſtiumque qui celebrationi interfuerunt. Veſtrum erit poſtea diligenter incumbere, quod ad perennem geſtæ rei memoriam præfatum documentum fideliter tranſcribatur in Libro prorſus diſtincto ab altero, in quo Matrimonia publicè contracta de more adnotantur. Hujuſmodi Liber pro Matrimoniis ſecretis appoſitè compactus, clauſus & Sigillis obſignatus, in veſtra Epiſcopali Cancellaria caute erit cuſtodiendus: Et eo tantùm caſu reſignari, & aperiri veſtra accedente licentiâ patiemini, quo alia id genus Matrimonia deſcribi oporteat, vel id ſibi vindicet juſtitiæ adminiſtrandæ neceſſitas, vel demum aliquod documentum ab eo expoſcant verum intereſſe habentes, quibus probationum aliunde petendarum non ſuppetit copia: Sedulò tamen animadvertentes, quod re abſolutâ, denuò claudatur, & Sigillis, ut antea, obſignetur. Fides ſeu Atteſtationes clam celebrati Matrimonii

à Pa-

à Parocho vel Sacerdote, qui vices Parochi gessit exarandæ, Vobisque exhibendæ, transcribantur in dicto Libro prout jacent de verbo ad verbum á Persona á Vobis deputanda, quæ apud omnes integritatis, probatique nominis luculentum habeat testimonium. Fides verò, & Attestationes ipsæ in secretiori loco sartæ, tectæque á Vobis serventur.

§ 11. Quod si ex occulto hujusmodi Matrimonio Prolem nasci contingat, eadem mundetur salutari Aqua Baptismi in Ecclesia, in qua aliis Infantibus hoc Sacramentum indistinctè confertur. Et quia ad operandum clam initum Matrimonium, facile est in Libro Baptizatorum nullam fieri mentionem Parentum, & eorum Nomina consultò reticeri: Volumus ac expresse mandamus, quòd à Patre Baptizati, eoque defuncto, ab illius Matre suscepta Proles vobis denuntietur; dictaque denuntiatio fiat vel immediatè per Parentes ipsos, vel per literas eorum charactere exaratas, vel per fide dignam Personam ab ipsis Parentibus designatam, ut certò, & clarè Vobis constet, quod Proles tali loco, & tempore, vel reticitis, vel falso expressis nominibus Parentum baptizata, est legitima, licet occulti Matrimonii fœdere procreata. Quæ sane omnia cum vobis innotuerint, ne illorum excidat memoria in Libro fideliter describentur ab eo, cui facta à Vobis est potestas adnotandi Matrimonia occulte celebrata. Liber, in quem Baptizatorum ac utriusque Parentes nomina referentur, quamvis distingui debeat ab altero Matrimoniorum; Eadem tamen diligentiâ, iisdemque cautelis in Cancellaria Episcopali clausus, & sigillis obsignatus, erit custodiendus, prout Librum Matrimoniorum caute custodiri supra mandavimus.

Proles tèpestivè baptizari. Ejusq; nativitas Episcopo denunciari.

Et in actis rite describi debet.

§ 12. Quia vero nonnulli deesse non possunt, qui propriæ conscientiæ vocibus obsurdescant, & nostris hisce mandatis parere negligant; debita pœnarum districtione pro modo culpæ à Vobis puniantur. Quinimò cum satis Nobis experientia compertum sit, in hujusmodi negotiis homines, in terram oculos declinantes, ob humanos respectus tardiores effici, & à rectè agendi semita revocari: Mandamus idcircò, Matrimonia occulta à Vobis evulgari, & nota fieri, si certò Vobis constiterit, ex aliquo Matrimonio occulto procreatam fuisse Sobolem, & Baptizatam suppressis Parentum nominibus, nulla præstita Vobis notitiâ, ut par erat: ab illius Parentibus intra triginta dies à Nativitate numerandos.

Cōtravenientiū pœna Matrimonii divulgatio.

§ 13. Ne autem Contumaces, & inobedientes violatæ fidei, proditique Secreti Pastores suos insimulent; sedulo á Vobis curandum est, ut à Parocho, vel alio Sacerdote pro secreta celebratione Matrimonii à

Prædicta omnia cōtrahentibus edicenda.

Vobis deputando, Conjuges clarè, & apertè moneantur, ea lege & pacto illis permitti Secreti Matrimonii celebrationem, ut Sobolis inde procreanda non solum regeneretur Sacro Baptizmate, sed post Baptizma denuncietur Episcopo cum nota loci, & temporis administrati Sacramenti ac sincera indicatione Parentum, a quibus ortum habuit, quemadmodum supra præmissum est: Alioquin Matrimonium licet contractum datâ per Episcopum Secreti fide, in lucem proferetur in gratiam Filiorum, & ad propulsandam ab illis gravem, nulloque pacto ferendam jacturam.

Regestris secretis auctoritas tribuitur. §. 14. Volumus denique, ac mandamus, Fides, seu Attestationes Matrimonii clam initi, & Sobolis ex eo procreatæ, excerptas ex dictis Libris, modo, quo dictum est, apud Vos cautè custodiendis tantam promereri fidem, quantam sibi alii Libri Parochiales Baptismatis, & Matrimonii vindicare consveverunt.

Adhortatio ad Episcopos. §. 15 Hæc à Vobis, Ven. Fratres, in hac temporum calamitate observari enixè præcipimus ad communem Animarum salutem, & ad præsidium Ecclesiasticæ disciplinæ, propter invalescentem hominum malitiam nova semper detrimenta vel patientis, vel reformidantis Cæterum nostris hisce literis sublata nolumus ea validiora remedia, quæ huic malo, in diem ingruenti, consona dignoscet prudentia vestra, ad Pastorale officiū cumulatè obeundum. Vobis interea paternæ charitatis, & benevolentiæ testem, Apostolicam Benedictionem impertimur.

Dat. die 17 Nov. 1741 Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem die 17. Novembris 1741. Pontificatûs Nostri Anno Secundo.

EPISTOLA VII.

CLAUSURA

Monasteriorum quorumcumque Virorum Regularium asseritur, sublata quibuslibet dispensandi facultate.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Ad perpetuam Rei memoriam,

Veteris disciplinæ rigor in arcendis Mu- Egularis disciplinæ observantiam, ante etiam quam & Generalium, ac Particularium alicujus Nationis, aut Provinciæ Conciliorum decretis confirmaretur, & Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum legibus sanctionibusque

busque præscriberetur, quoad vetitum Mulieribus quibuscumque, etiam consanguineis, intra quorumcumque religiosorum Virorum Clausuram ingressum, tam integerrimè custoditam fuisse constat; ut, ne dum fœminis quibuscumque, sed masculis quoque, non tam ad Monasteriorum claustra, seu septa, quam ad ipsa eorumdem Monasteriorum Oratoria, & Ecclesias nullus patuerit aditus, & accessus; quin imo sub gravissimis pœnis fuerit interdictus; ne scilicet, ut inquit S. Gregorius PP. I. Prædecessor noster, in *Servorum* Dei secessibus occasio præbeatur popularibus conventibus, & simpliciores ex hoc animas plerumque, quod absit, in scandalum trahant.

lieribus, & Regulariũ domibus & Ecclesiis.

§ I. Hujusmodi autem regularis disciplinæ observantia, etsi pro temporum varietate, ac necessitate, tot tantasque subiit vices, ut iidem Prædecessores nostri aditum & accessum ad publicas Monasteriorum Ecclesias dumtaxat, sive masculis, sive fœminis, *Sacrosanctum* Missæ *Sacrificium* audiendi, Prædicationibus Verbi Dei interessendi, & Sacramentum *Sanctissimæ* Eucharistiæ sumendi, ac peccata sua confitendi causa, si tamen *Parochorum* præjudicio, interdum concesserint; vicissim tamen ipsi Prædecessores nostri, tam ante Concilii Tridentini decreta, quam post eorundem Decretorum promulgationem denunciationemque, providis saluberrimisque Constitutionibus ordinationibusque, sub pœna etiã excommunicationis latæ sententiæ, fœminis quibuscumque aditum ingressumque huiusmodi intra Monasteriorum clausuram interdixerunt.

Nihil remissũ quoad earum ingressum intra Monasteria.

§ 2. Quoniam autem, sicut dolentes accepimus, alii quidem Apostolicas leges, ac præcepta huiusmodi, vel ausu temerario providentes, vel ad eorum arbitrium interpretantes, fœminis quibuscumque aditum ingressumque, tam manifestè, ac tanta solemnitate vetitum, permittunt; alii vero privilegia, indulta, prærogativas, facultates, licentias, & alias quocunque pacto excogitatas concessiones sibi sive á jure, sive ab homine factas, & impertitas, seu facta, & impertita, ac quorumcunque munerum, dignitatum, ac præeminentiarum ratione debitas, seu debita arrogantes, prætendentes, obtendentesque; fœminas quaslibet intra Monasteriorum claustra, septa, cænacula, cubicula, aliasque officinas aut admitti, ac recipi sinunt mandantque, aut una secum ducunt; alii denique sub pietatis, ac religionis prætextu, cum *Supplicationes*, sive cum *Sanctissimo* Eucharistiæ *Sacramento*, sive cum sacris *Sanctorum Sanctarumque* Reliquiis, *Statuis*, & *Imaginibus*, per claustra, septa, & alia Monasteriorum loca de

Sed nimia dispẽsatiõnũ facilitas invecta.

more, ut asserunt, habentur, sine ullo prorsus discrimine masculos, & fœminas supplicationes, hujusmodi per eadem loca sequi, & commari licitum, quin imo, et indulgentias lucrari valeant, necessarium esse obtendunt.

Pontifex eam tollere statuit.

§. 3. Hinc est, quod Nos, qui, dum in minoribus essemus, quam plurimos hujusmodi abusus compertos habemus, in hac sublimi Sacrosancti Apostolatus specula constituti, non tam assiduis nonnullorum aliarum Ecclesiarum Antistitum documentis, quam justi etiam Superiorũ, aliorum Virorum ex Religiosis Ordinibus, Dei honorem, & instituti sui disciplinam zelantium, expostulationibus, de antedictis similibusque abusibus in dies admonemur, ut opportunum, ac salutare iisdem abusibus tollendis, quantum cum Domino possumus, remedium afferamus; auctoritate Apostolica, tenore præsentium, primum quidem omnes, & singulas Constitutiones, Sanctionesque à Romanis Pontificibus Prædecessoribus Nostris, tam ante, quam post Concilii Tridentini decreta, super Clausura Monasteriorum quorumcunque Religiosorum Virorum editas, renovamus, & confirmamus, necnon in posterum ab omnibus & singulis, at quos spectat, & in futurum spectabit, sub iisdem poenis in Constitutionibus Sanctionibusque eorumdem Prædecessorum nostrorum Romanorum Pontificum, & decretis ejusdem Concilij Tridentini contentis, inviolabiliter observandas esse statuimus, decernimus, præcipimus, atque mandamus

Renovat & confirmat Prædecessorum Sanctiones,

§. 4. Deinde motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, earumdem præsentium tenore, omnia & singula indulta, privilegia, prærogativas facultates, licentias & quocumque alio pacto noncupatas concessiones, omnibus, & singulis quibuscumque Ecclesiasticis personis quacumque auctoritate, dignitate, honore, præeminentia, ac jurisdictione fungentibus, etiam Venerabilibus Fratribus Nostris S. R. E. Cardinalibus, sive singulis, sive eorumdem Cardinalium Congregationibus, etiam de Latere Legatis, sive qui Provinciis, & Legationibus Status nostri Ecclesiastici pro tempore præsunt, sive qui ad Carissimos in Christo Filios nostros Romanorũ Regem in Imperatorem pro tempore eligendum, vel electum, Reges, & Reginas illustres, aliasque summas Potestates, prout rerum conditio postulaverit, mitti, & ablegari contigerit; sive qui, licet aliarum insignium Ecclesiarum Antistites, tamen tamquam Apostolicæ S. hujus S. Sedis Legati de Latere alias nuncupati, & habiti sunt, & fortasse habentur, aut

Abolet, & revocat quascũque facultates dispẽsandi quibuslibet concessas.

aut haberi, & esse prætendunt, & in posterum habendi sunt, sive Ordinarii, sive Extraordinarii nostri & ejusdem *Apostolicæ Sedis* ubicumque, etiam ad ipsos Imperatorem, & Reges, ac summas Potestates, Nuntii, sive InterNuntii residenti; ac demum quibuscumque aliis quocumque nomine, & expressione nuncupatis personis quocumque tempore, à quibusvis, etiam ab ipsis Romanis Pontificibus *Prædecessoribus* nostris, quacumque de causa, occasione, titulo, colore, & prætextu, perquascumque Apostolicas, sive in simili forma *Brevis*, sive sub Plumbo expeditas literas, subquibuscumque verborum formis, facta, data, concessa, & impertita, sive factas, datas, concessas, & impertitas, super hujusmodi accessu, & ingressu, revocamus, abolemus, annullamus, atque iritamus,, necnon à datarum earundem præsentium die revocata, abolita, annullata, & irrita, ac nullis prorsus momenti, ac vigoris esse, & fore, neminique cuilibet quocumque tempore suffragari statuimus, decernimus, & declaramus.

§ 5. Quemadmodum etiam statuimus, decernimus, & declaramus, quemlibet omnium antedictorum, etiam speciali mentione dignorum, quamcumque facultate huiusmodi, temere uti audentem, ipso, facto absque ulla alia declaratione, pœnas, Ecclesiasticas censuras, à quibus, præterquam a nobis, & pro tempore existente Romano Pontifice, nisi in mortis articulo, absolvi possit, incurrere, & incursum esse, licentiãque hujusmodi cuicumque concessam nullomodo suffragari, atque nullius momenti, perinde, ac si minime concessa fuisset, ipso facto fore, & haberi, ac pœnas, & censuras Ecclesiasticas ipso etiam facto, ut præmittitur, per contrafacientem incurri, & incursas esse. *Earũ usũ interdicit & irritum fore declarat*

§. 6. Decernentes easdem præsentes literas, & in eis contenta quæcumque, etiam ex eo quod quicumque in præmissis interesse habentes, seu habere quomodolibet prætendentes, cujusvis status, gradus, ordinis, præeminentiæ, & dignitatis existant, seu alia specifica, & individua mentione, & expressione digni, illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati, & auditi, causæque, propter quas præsentes emanarint, sufficienter adductæ, verificatæ, & justificatæ non fuerint, aut ex alia qualibet etiam quantumvis juridica, & privilegiata causa, colore, prætextu, & capite, etiam in corpore juris clauso, etiam enormis, enormissimæ, & totalis læsionis, nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, aut intentionis nostræ, vel interesse habentium consensus, aliove quomodolibet, etiam quantumvis magno, & substantiali, ac incogitato, & *Præsẽtium firmitati consulit.*

 inex-

inexcogitabili, individuamque expressionem requirente defectu notarii, impugnari, infringi, retractari, in controversiam vocari, aut ad terminos juris reduci, seu adversus illas operationis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque juris, facti, vel gratiæ remedium intentari, vel impetrari, aut impetrato, seu etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine paribus concesso, vel emanato quempiam in judicio, vel extra illud uti, seu se juvare ullo modo posse; sed ipsas præsentes literas semper firmas, & validas & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac ab illis, adquos spectat, & pro tempore quandocumque spectabit, inviolabiliter, & inconcusse observari; sicque, & non aliter in præmissis per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos. etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, etiam de Latere Legatos, & Sedis prædictæ Nuntios, aliosve quoslibet quacumque præeminentia, & potestate fungentes & functuros, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula sublata & Decretũ irritans

§. 7 Non obstantibus præmissis, ac quatenus opus sit; nostra, & Cancellariæ Apostolicæ regula de jure quæsito non tollendo, aliisque Constitutionibus, Ordinationibus Apostolicis, necnon quibusvis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consvetudinibus, ac usibus, & stylis, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis prædictis, aliisque quibuslibet personis, etiam quacumque Ecclesiastica, vel mundana dignitate fulgentibus, & alias quomodolibet qualificatis, ac specialem expressionem requirentibus, sub quibuscumque verborum tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & in solitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, etiam motu scientia, & potestatis plenitudine similibus ac consistorialiter, & alias quomodolibet in contrarium præmissorum concessis, editis factis, ac pluries iteratis, & quantiscumque vicibus approbatis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa, & individua, ac de verbo, ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua

Derogat contrariis.

alia exqui-

alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, exprimerentur, & insererentur, præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias pro suo robore permansuris, ad præmissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ac derogatum esse volumus, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 8. Cæterum per præsentes non intendimus derogatum esse iis concessionibus, quæ ad favorem quarumcumqueNobilium fœminarum, ex eo, quod sive earundem Majores, ac pro tempore existentes de familia, fuerint, & habeantur Fundatores, vel insignes Benefactores illius Monasterii, intra cujus claustra, vel septa fœminis etiam de familia ingredi, vel consensum, vel cautum esse sibi voluerunt, & de concessione hujusmodi confirmationem ab Apostolica hac Sancta Sede obtinuerunt; sive fœminæ hujusmodi sint Consangvineæ, & Affines eorum, qui sunt Domini in Temporalibus locorum, in quibus Monasteria sita reperiuntur, & quacumque legitima tituli, vel consvetudinis causa, & occasione, ingressu hujusmodi de præsenti gaudent, factæ, & impertitæ fuerunt, dummodo concesiones hujusmodi per Apostolicas in simili forma brevis, vel sub Plumbo desuper expeditas literas dumtaxat, & non aliter omnino factas, & impertitas fuisse prius Ordinariis locorum Antistitibus, vel Præsulibus, per legitima, autentica documenta constare fecerint; & dummodo nec vagandi, nec otiandi, nec comedendi cænandique, nec per ambulacra, cubicula, cænacula, aliaque loca & officinas discurrendi causa, sed adEcclesias accendēdi, Sacrosanctum Missæ Sacrificium audiendi, aliaque erga Deum pietatis officia, & opera exercendi studio ingrediantur; & dummodo de earum adventu, & ingressu interdiu; & opportune faciendo, Superiores pro tempore existentes prius certiores fiant, ad hoc ut, absque Fratrum incommodo, & offensione, recto tramite ad Ecclesiam pergatur, & alia de jure servanda serventur.

Præservat privilegia à S. Sede legitime cōcessa Patronis &c.

Dummodo sola pietatis causa, & caute f. is utantur

§ 9. Volumus autem, ut earumdem præsentium literarum transumptis, exemplis, etiam impressis, manu alicuius Notarii publici subscriptis, & Sigillo Personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides in judicio, & extra illud ubique locorum habeatur, quæ haberetur ipsis præsentibus, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Trāsūptis fidē tribuit

 Datum

Dat. die 3. Ja. 1742. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die tertia Januarii millesimo septingentesimo quadragesimo secundo Pontificatûs Nostri Anno Secundo.

Cardinalis Passioneus.

Public. die 4 eiusdem Mensis, & Anni.

EPISTOLA VIII.

DE CLAUSURA MONIALIUM.

Confirmantur Sanctiones Ecclesiásticæ, antea editæ, Revocantur facultates extraordinariæ permittendi ingressũ, & egressum é Monasteriis.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Ad futuram Rei memoriam.

ExactaMonialium Clausura semper in Ecclesia servata fuit.

Alutare in Catholica Ecclesia institutum, ab ipsa antiquitate susceptum, ac tanta cum sollicitudine & Pastorali zelo custoditum, ut flos ille Ecclesiastici germinis, decus, atque ornamentum gratiæ spiritalis, læta indoles, laudis & honoris opus integrum, atque incorruptum, Dei imago respondens ad sanctimoniam Domini, illustrior portio gregis Christi Sacræ Virgines, quarum, quó sublimior gloria est, major & cura est, intra Monasterioum septa, & claustra vigili sollicitaque custodia servarentur, tam ante, quam post Tridentinæ *Synodi* Decreta, Romani Pontifices Prædecessores nostri tot sanctissimis Legibus, & initis Apostolicæ Providentiæ caritatisque consiliis communire, & confirmare studuerunt; ut, quæ se Christo dicaverint, & à carnali concupiscentia recedentes, tam carne, quam mente se Deo voverint, consumment opus suum magno præmio destinatum.

Relaxatio hujus di.

§. I. Quoniam autem, etsi providas hujusmodi Sanctiones,

Con-

Constitutionesque, si ea, qua decet, Regularis disciplinæ observantia custodirentur, satis esse scimus, ut Virgines ea, quæ Cælestis earundem Sponsi Jesu Christi sunt, cogitantes, sint sanctæ & corpore, & spiritu; longa tamen experientia edocti; & assiduis Venerabilium Fratrum aliarum Ecclesiarum Antistitum querelis admoniti, supremas Apostolicæ auctoritatis providentiæque partes requiri, ut abusibus quam plurimis ex nimia quorumcumque, aut sibi quocumque pacto arrogantium, aut prætendentium, aut obtendentium, facultatem alias sibi quomodolibet, sive à jure: sive ab homine concessam; vel demandatorum munerum ratione debitam esse, ut sive ipsi, sive alii, ingredi clausuram Monialium, aut ipsæ Moniales & è clausura ob quascumque etiam non legitimas causas egredi, & extra clausuram hujusmodi commorari possint, licentiam concedendi indulgentiâ sensim invectis opportunè occurratur.

disciplinâ ab aliquibus invecta;

§. 2. Hinc est, quod Nos, pro suprema omniùm Christifidelium procuratione imbecillitati nostræ in universalis Orthodoxæ Ecclesiæ regimine divinitus imposita, opportunum abusibus hujusmodi remedium, quantum cum Domino possumus, adhiberi satagentes; Auctoritate Apostolica, tenore præsentium omnes, & singûlas Constitutiones à Romanis Pontificibus, Prædecessoribus Nostris, tam ante, quam post Concilii Tridentini Decreta, super clausura Monialium editas renovamus, & confirmamus, necnon imposterum ab omnibus, & singulis, ad quos spectat, & in futurum spectabit, sub iisdem pœnis in Constitutionibus eorumdem Prædecessorum Nostrorum Romanorum Pontificum, & Decretis Concilii Tridentini præfati contentis, inviolabiliter observandas esse statuimus, decernimus, præcipimus, atque mandamus.

Pontifex confirmat Prædecessorū Constitutiones;

§ 3. Præterea motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, earumdem præsentium tenore, omnia & singula indulta, privilegia, prærogativas, facultates, licentias & quocumque alio pacto nuncupatas concessiones omnibus & singulis quibuscumque Ecclesiasticis, personis, quarum que auctoritate, dignitate, honore, præeminentia, ac jurisdictione fungentibus, etiam Venerabilibus Fratribus Nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, sive singulis, sive eorundem Cardinalium Congregationibus, etiam de Latere Legatis, sive qui Provinciis, & Legationibus Status Nostri Ecclesiastici pro tempore præsunt, sive quos ad Carissimos in Christo Filios Nostros Romanorum Regem in Imperatorem pro tempore eligendum

Adimit, & revocat facultates dispensandi quibuslibet cō. cessas,

ligendum, vel electum, Reges & Reginas illustres, aliasque Summas potestates, prout rerum conditio postulaverit, mitti & ablegari contigerit; sive qui, licet aliarum insignium Ecclesiarum Antistites, tamen tamquam Apostolicæ hujus Sanctæ Sedis Legati de Latere alias nuncupati, & habiti sunt, & fortasse habentur, aut haberi, & esse prætendunt, & imposterum habendi sunt; sive Ordinarii, sive Extraordinarii Nostri, & ejusdem Apostolicæ Sedis ubicumque, etiam apud ipsos Imperatorem, & Reges ac Summas Potestates Nuntii, sive Inter-Nuntii resident [exceptis dumtaxat locorum Ordinariis, iisque omnibus Superioribus, quibus tamquam Ordinariis, & ordinaria jurisdictione utentibus, Monialium Monasteria subjecta, & addicta sunt, in casibus tamen necessariis, & servatis aliis, de jure servandis, & non aliter omnino), ac demum quibuscumque aliis quocumque nomine, & expressione nuncupatis personis, quocumque tempore, á quibusvis, etiam ab ipsis Romanis Pontificibus Prædecessoribus Nostris, quacumque de causa, occasione, titulo, colore, & prætextu, per quascumque Apostolicas, sive in simili forma Brevis, sive sub Plumbo expeditas Literas, sub quibuscumque verborum formis facta, data concessa, & impertita, super hujusmodi ingressu, revocamus, abolemus, annullamus, atque irritamus; necnon á datarum earumdem præsentium die revocata, abolita, annullata, & irrita, ac nullis prorsus momenti, ac vigoris esse, & fore, neminique cuilibet quocumque tempore suffragaris.

Salva auctoritate Ordinariorum.

§. 4. Ac quemlibet omnium antedictorum, etiam speciali mentione dignorum, quacumque facultate hujusmodi, sivepro se, sive pro aliis temerè uti audentem, ipso facto absque ulla alia declaratione, pœnas, & Ecclesiasticas censuras contra violantes Clausuram Monialium inflictas, á quibus, præterquam á Nobis, & pro tempore existente Romano Pontifice, nisi in mortis articulo, absolvi possit, incurrere, & incursum esse; licentiamque hujusmodi concessam nullo modo suffragari, atque nullius momenti, perinde ac si minime concessa fuisset, ipso facto fore, & haberi, ac pœnas, & censuras Ecclesiasticas ipso etiam facto, ut præmittitur, per contrafacientem incurri, & incursas esse, statuimus, decernimus, ac declaramus.

Usu facultatū hujusmodi sub Censuris interdicit, & irritū decernit.

§. 5. Decernentes easdem præsentes Literas, & in eis contenta quæcumque, etiam ex eo, quod quicumque in præmissis interesse habentes, seu habere quomodolibet prætendentes, cujusvis status gradus, ordinis,

Clausula præservativa, & de

ordinis, præeminentiæ, & dignitatis existant, seu alia specifica, & individua mentione, & expressione digni, illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati, & auditi, causæque, propter quas præsentes emanarint, sufficienter adductæ, verificatæ, & justificatæ non fuerint, aut ex alia qualibet, etiam quantumvis juridica, & privilegiata causa, colore, prætextu, & capite, etiam in corpore juris clauso, etiam enormis, enormissimæ, & totalis læsionis, nullo umquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, aut intentionis Nostræ, vel interesse habentium consensus, aliove quomodolibet, etiam quantumvis magno, & substantiali, ac incogitato, & inexcogitabili, individuamque expressionem requirente defectu notari, impugnari, infringi, retractari in controversiam vocari, aut ad terminos juris reduci, seu adversus illas aperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque juris, facti, vel gratiæ remedium intentari, vel impetrari, aut impetrato, seu etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine paribus concesso, vel emanato quempiam in judicio, vel extra illud uti, seu se juvare ullomodo posse, sed ipsas præsentes Literas semper firmas, validas, & efficaces existere; & fore suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac ab illis, adquos spectat, & pro tempore quandocumque spectabit, & inviolabiliter, & in concusse observari: sicque, & non aliter in præmissis perquoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiam de Latere Legatos, & Sedis prædictæ Nuntios, aliosve quoslibet quacumque præeminentia, & potestate fungentes, & functuros, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate & auctoritate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentare.

perpetuò præsentium vigore.

Sublatâ cuilibet secus judicandi, & interpretandi facultate.

§. 6. Non obstantibus præmissis, ac, quatenus opus sit, Nostra, & Cancellariæ Apostolicæ Regula *de jure quæsito non tollendo.* aliisque Constitutionibus Apostolicis, necnon quibusvis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, & consvetudinibus, ac usibus, & stylis; etiam immemorabilibus; privilegiis quoque, indultis, & Literis Apostolicis prædictis, aliisque, quibuslibet personis, etiam quacumque Ecclesiastica, vel mundana dignitate fulgentibus, & alias quomodolibet qualificatis, ac specialem expressionem requirentibus, sub quibuscumque verborum tenoribus, & formis, ac cum quibusvis

Derogationes amplissima

etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis, etiam motu, scientia, & potestatis, plenitudine similibus, ac consistorialiter, & alias quomodolibet in contrarium præmissorum concessis, editis, factis, ac pluris iteratis, & quantiscumque vicibus approbatis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, & specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitùs omisso, & forma in illis tradita, observata, exprimerentur, & insererentur, præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad præmissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter at expresse derogamus, ac derogatum esse volumus, cæterisque contratiis quibuscumque.

Exemplorũ auctoritas

§. 7. Volumùs autem ut earundem præsentium literarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis eadem prorsus fides in Judicio, & extra illud ubique locorum habeatur, quæ haberetur ipsis præsentibus, si forent exhibitæ, vel ostensæ,

Dat die 3, Jan. 1742

Datùm Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, sub Annulo Piscatoris die III. Januarii MDCCLII. Pontificatus Nostri Anno Secundo

D. Card. Passioneus.

Publicat. die 5 eiusdem mensis, & anni.

BULLARIUM

EPISTOLA VIX.

DISPENSATIONUM

Matrimonialium causas veraciter exponendas, & ab Executoribus omnino verificandas esse statuitur

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam Rei memoriam.

D Apostolicæ servitutis Nostræ ministerium pertinet sedula invigilare cura, ut dispensationes super gradibus affinitatis, seu consangvinitatis, intra quos Matrimonia contrahi prohibentur, vel super aliis à Sacris Canonibus statutis impedimentis, nisi ex debitis causis non concedantur, & omnia inde amoveantur, unde nota aliqua ab improbis aspergi possit nomini, ac decori Romanæ Ecclesiæ, cui, licet immeritó, divina benignitate præsidemus. *Dispensationes non nisi justis ex causis concedi debent.*

§ I. Sanè quidem ad Dispensationes obtinendas, ab iis, qui eas postulant, in supplici libello causæ pro illis consequendis exprimi solent; quæ si eiusmodi fuerint, ut juxta canonicas sanctiones, & prudens Ecclesiasticæ Provisionis arbitrium, locus ad dispensandum esse videatur, dispensatio concedi solet, ejsque executio Ordinario, ut plurimum committi; cui onus incumbit diligenter inquirere, an causæ expositæ veritate nitantur, ut, veris illis existentibus, gratia executioni demandetur, secus veró, si causæ nullatenus veritati consentaneæ sint. *Earum expediēdarũ ratio.* Si autem contingat, ob causas minime veras existentes, ut dispensatio executioni nontradatur; qui eam impetrarunt, apud negotiorum Gestores, seù Literarum Apostolicarum Expeditores conqueruntur; à quibus nunquam responderi solent executionèm perperam, & injuriâ denegatam fuisse, quia expressio causarum, earumque verificatio, in dispensationibus non est aliquid substantiale, sed formalitas quædam, & Forensis styli consvetudo: quod non minus veritati adversatur, quam executionis ordinem, ac modum benè, ac prudenter constitutum subvertit, cum expressio causarum, earumque verificatio, ad substantiam, & validitatem dispensationis pertinear, illisque deficientibus, gratia nulla, ac irrita sit nullamque executionem mereatur. *Opinio quorundã circa causarũ exprimēdarum veritatē, reprobatur. Ubi preces obreptitia, gratia nulla est.*

§. 2. Id autem, ut plurimum evenit in dispensationibus, in *Periculum*

vita speciali-ter verifican-dum, quibus apponi solet clausula. *Et Oratoribus vitæ periculum immineret:* quæ cum sæpe in dispensationibus in primo, & secundo, vel in secundo gradu, & in nonnullis aliis canonicis impedimentis, sine ulla ratione, causa, & veritate, expressa reperiatur; Ordinarii Locorum, qui cautius, & accuratius se gerunt, nisi vitæ periculum immineat, dispensationem exequi recusant; alii vero, fortasse falso rumore inducti, quod hujusmodi clausula sit mera formalitas indulgentius quam necesse est procedentes, periculo vitæ neque argumentis probabilibus verificato, eoque Oratoribus saltem verisimiliter imminere comperto, gratiam Dispensationis exequuntur.

Decretum Sancti Pii V. contra Officiales falsa ex-primentes. §. 3. S. M. Prædecessor noster Piùs PP. V. in sua Constitutione per viam Motus proprii expedita, & publicata sub die V. Decembris anno MDLXVI, cujus initium est: *Sicut accepimus*, decrevit, omnes, & singulos Procuratores, tam Officii Sacræ Pœnitentiariæ, seu contradictarum, quam alios quoscumque Sollicitatores, & Scriptores, qui veritatem facti, à narratione, quam ab ipsis Patribus habuerunt, quoad substantialia, & qualitates necessario exprimendas, diuersam faciunt, seu quoquomodo intervertunt, aut immutant, aut depravant, & per subreptionem, & obreptionem gratias, à Romanis Pontificibus extorquent, pœnam falsi incurrere, & ea puniri omnino debere.

Admonitio ad omnes negotiorũ gestores, &c. §. 4. Hujusmodi autem constitutio quanquam videatur pertinere dumtaxat ad Procuratores, & Sollicitatores, & Scriptores Officii Sacræ Pœnitentiariæ, ubi per id temporis Matrimoniales Dispensationes etiam in foro externo concedi solebant, nihilominus pro Pastorali Nostra, & Paterna cura ex Alto Nobis commissa hortamur, monemus, ac præcipimus omnibus & singulis negotiorum, Gestoribus, Procuratoribus, & Expeditoribus Literarum Apostolicarum, etiam Datariæ Nostræ, ut cũ supplices preces pro aliqua Matrimoniali Dispensatione porrecturi sunt, id primum ante omnia agant, ut plenam atque exactam facti notitiam assequi curent, sciscitantes ab ipsis oratoribus, an hæ, & illæ causæ adsint, ex quibus sciunt dispensationem concedi solere in hoc, vel illo gradu; deinde in supplici libello facti speciem nitide, ac sincere exponant; caveantque diligenter, ne illam, aliquatenus in rebus substantialibus alterent, immutent, invertant, corrumpant, sed strictè adhæreant iis, quæ ab Oratoribus sibi exposita fuerunt; & multó magis abstineant, ne quid falsi, aut ficti proprio ingenio inventum, vel excogitatum, ad gratiam dispensa-

dispensationis facilius obtinendam, in precibus obtrudant; demum præ. oculis habentes, se operam suam in Ecclesiasticis negotiis in hac alma Urbe exhibere, ubi Cathedra veritatis est, ipsam solam ament, & sectentur veritatem, non lucrum, aut gratiam, & favorem supplicantium; diligenterque videant, nec mendacii, aut erroris meritò argui, cum animæ suo detrimento, possint, falsó, & perperam asserentes, causas, earumque verificationes, ex provida Nostrorum Prædecessorum dispositione, in hujusmodi gratiis, ad Ecclesiasticæ disciplinæ vigorem, & Canonicarum legum, & Apostolicarum Constitutionum voluntatem servandam, apponi, & respectivè demandari solitas, vanas, & superfluas esse, & , tanquam inanes Curiæ formalitates, parvi aut nihil esse faciendas,

§ 5. Præterea hujusmodi graves abusus, quibus honor & decus hujus Almæ Urbis dehonestatur, & Sedis Apostolicæ splendori ac dignitati officitur, penitùs abolere cupientes: motu proprio, ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine præfatam Constitutionem S. M. Pii V. Prædecessoris Nostri extendimus, dilatamus, ac producimus ad omnes prædictos negotiorum Gestores, Procuratores, & Expeditores, literarum Apostolicarum, cujuscumque status, gradus, ordinis & conditionis, & quocumque indulto, privilegio, & dignitate munitos; &, quatenus opus sit eam de novo ferimus, statuimus, & innovamus; volentes, ac decernentes, ut in omnibus superius expressis casibus, pœna falsi contra Delinquentes locum habeat; sine tamen præiudicio obligationis refundendi expensas Oratoribus, qui, ob illorum culpam, ejusmodi dispensationes quæ executioni demandari nequeunt, obtinuerunt. *Ad quos extēditur pœna falsi si in exponēdis dispēsationū Causis deliquerint.*

§. 6. Denique omnes, & singulos Venerabiles Fratres, Archiepiscopos, Episcopos, & Locorum Ordinarios, ceterosque Executores Literarum Apostolicarum, quibus huiusmodi dispensationum exequutio committi solet, enixè rogamus, & obsecramus, ut sedulo, ac diligenter attendant, priusquam Dispensationis gratiam exequantur, an causæ in Apostolicis literis expressæ, & quarum verificatio eorum curæ, & vigilantiæ, à Sede Apostolica commissa est, veræ ne, an secus existant, an potius Sedi Apostolicæ falsum expositum, & veritas reticita fuerit; qua super re eorum conscientiam oneramus. *Executoribus injungitur verificatio causarum in Litt. expresis.*

§ 7. Et quoniam in iisdem Apostolicis literis super dispensationibus in gradibus prohibitis, aliisque præfatis impedimentis, non nulla observata sunt, quæ negotium Executoribus quandoque exhibere & scru- *Litera Dispēnsationū in quibus*

dā dicti- ctiūs conci pi jubētur & ſcrupulos eorum animis ingerere ſolent, Apoſtolicæ Noſtræ ſollicitudinis erit, ea dilucidius, & apertius in iiſdem diſpenſationum literis Apoſtolicis exponere, ac declarare, ut omni dubitatione ſublata, & cauſis coram Executore hujuſmodi probationum genere probatis, quo de illarum veritate moraliter certus reddatur, Apoſtolicæ literæ Matrimonialium Diſpenſationum ſine ulla hæſitatione ad debitam executionem deduci poſſint.

Delinquentiū punitio Datariis demādatur §. 8. Mandamus quoque, & injungimus dilecto Filio Noſtro Pompejo Tituli S, Euſebii S, R. E. Preſbytero Cardinali Aldrovando nuncupato Prodatario Noſtro, ejuſque Succeſſoribus Datariæ Apoſtolicæ Prodatariis, ſeu Datariis pro tempore exiſtentibus, ut in præmiſſis reos, & culpabiles repertos, pœna falſi, ut præfertur, puniant, cum poteſtate citandi, etiam per edictum, conſtito ſummarie de non tuto acceſſu, aliaque dicendi, & faciendi in præmiſſis neceſſaria, ſeu quomodolibet opportuna,

Nō obſtātibus quibuſcūque Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis; ſtatutis & conſvetudinibus, & quibuſvis indultis, & privilegiis, quibuſcumque perſonis etiam ſpeciali mentione dignis, datis, & conceſſis, cæteriſque contrariis quibuſcumque.

Sanctio. § 8. Nulli ergo omninò hominum liceat, hanc paginam Noſtri decreti, conſtitutiones, monitionis, mandati, ac voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire; ſi quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

Dat die 25 Febr. 1742 Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, quinto Kal. Martias. Anno Incarnationis Dominicæ 1741, Pontificatus Noſtri Anno II

P. Car. Pro-Datarius

D. Cardinalis Paſsioneus.

VISA DE CURIA

N. Antonellus.

Loco ✠ Plumbi.

J. B. Eugenius.

Regiſtrata in Secretaria Brevium.

Publicat. die 10. *Martii 1742.*

EPISTOLA X.

EPISCOPIS RUTHENIS

Svadet Pontifex, ut unionem Monachorum Sancti Basilii sub unico Proto-Archimandrita promoveant, & foveant.

Venerabilibus Fratribus; Athanasio Kijoviæ Archiepiscopo totius Russiæ Metropolitano, necnon Episcopis Ruthenis, Theodoro Luceoriæ, Feliciano Chelmensi, Hieronymo Premisliæ, & Georgio Pinscensi.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabiles Fratres, salutem, & Apostolicam Benedictionem.

ET si dubitare non possumus, Fraternitates vestras diligentem daturas operam, ut debita reverentia, & nulla mora, decretis pareatur, quæ de consilio Venerabilium Fratrum Nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium Propagandæ Fidei negotiis præsidentium, nuper edidimus pro colligendis in unum Corpus sub uno Capite, unaque jurisdictione, Ruthenis Monachis Basilianis; Cum tamen è literis communi vestro nomine ad Nos datis perciperimus, modeste vos subvereri ne in iis quidpiam incommodum vestris consvetudinibus, & privilegiis sancitum fuerit; vos, pro singulari nostra erga vestram Nationem benevolentia, censuimus admonendos, eadem decreta id solum spectare, ut ipsi Monachi in unum Cœtum coalescentes, atque ita facilius Monastica disciplina instituti ad suam salutem incumbant, & ad firmius obstringendos Apostolicæ Sedi Popularium animos.

Pontificis mens in demãdãda Monachorũ unione.

Eădē alias à S. Sede optata fuit in

§. I. Quæ sanè Decreta eó etiam in veneratione esse debent, quó inhærent perpetuo Romanæ Cathedræ proposito, redigendi in unum Ordinem cunctos Ruthenos Basilianos Monachos, eosque subjiciendi uni supremo Præsidi, qui è propinquō servari jubeat domesticas leges, caveatque ne ulla ex parte Religiosa disciplina detrimentum faciat. Quo circa *Unitorum*, ut vocant, *Ordini*, sub Sanctissimæ Trinitatis nomine militantium, data fuit olim facultas condendi idoneas huic consilio leges, à Pontifice Maximo confirmandas; eiusque auctoritate robur habituras.

Et à Synodo Zamoscē decreta,

Quod pariter vestra Zamoscensis Synodus luculenter sibi propositum fuit, testata, in unum congreganda esse Corpus quotquot Monasteria ad verum Christi Ovile tum redierant, aut reditura forent, quæ in schismate, nulli omnium maximo Rectori cohærebant. Id autem nemo non videt facilius obtineri, si quicquid est Ruthenorum Basilianorum sodalium, totius Russiæ Proto Achimandritæ obediat, eiusque imperata faciat. Nec dubitari potest, hanc fuisse ejusdem Zamoscensis Concilii mentem, siquidem Metropolita LeoKiszka, quis permittente Romana Sede, Synodum ipsam congregavit, vix ea finem acceperat, scilicet quadragesimo post die, cum aliis suæ Gentis Episcopis sedulo postulavit; ut cunctæ Basilianæ Familiæ supremus Præfectus alternatim eligeretur ex Lithuanis, & Volhyniensibus Monachis dato documento, ita sensisse de uno constituendo Præside Zamosciensium Patrum constitutionem, quâ in hunc sensum acceptâ, Synodum confirmavit Apostolica Sedes, cujus est, de vero Synodali sensu judicare.

Epîscoporū jura, &Nationis Ritus nullū exeat detrimētū acceptura

§. 2, Quod autem attinet ad vestras modestè exhibitas querelas, iisdem Nostris Decretis imminutum iri Episcopalem jurisdictionem, Monachis ab ipsa exemptis; satis erit ad eas sedandas, ut in memoriam revocetis, id antea à vobis concessum spontè fuisse, & in Oecumenica Tridentina Synodo exprèssè comprobatum, confirmatumque: quam saluberrimam Synodum libenter à vestro Zamoscensi Conventu, nulla exceptione, venerabunde àcceptam, ex ejusque placitis plura sæpius à vobis sancita fuisse, profecto non ignoratis. Nec vobis in mentem veniat reputare, quicquam ibi vestris Ruthenis Ritibus advarsari, quos & quoscumque alios laudabiliter institutos, ubiq; servandos existimârunt sapientissimi illi Patres; rati, ex in corruptarum Cœremoniarum diuersitate, Catholicæ Ecclesiæ decus accedere. Et à Nobis quam maximè alienum est, ab hujusmodi sententia vel minimum discedere.

§. 3 Igitur

§ 3. Igitur cum nihil vobis timendum ſit, ne, Noſtris pronunciatis Decretis, probatæ ab hac Sanctiſſima Sede conſvetudines veſtræ vulnus aliquod acceperint; cum vos ipſi ſpontè decreveritis Monachos ſui eſſe juris; cum iidem illos optaverint in unum coire Ordinem, conſpicati, hoc pacto melius conſuli Monaſticæ diſciplinæ, ac Ruthenorum utilitati; quid eſt, quod Apoſtolicam benignitatem ad præſidium veſtrum invocetis? Hanc autem ad opportuniorem uſum reſervare poteritis, & quam non ſemel experti eſtis, nunquam vobis de futuram exiſtimare; præſertim ſi ad ipſam conciliandam eximium ſtudium adhibueritis, ut nihil impedimento ſit, ſæpius nuncupatis decretis noſtris debita obedientia exequendis, Quod ut commodius fieri queat, permiſimus Nuntio iſthic Noſtro, tempus idoneum deſignare ad cogendum Monachorum Conventum, ut ibi, maturo conſilio, norma conſtituatur, qua negotium iſtud ae exitum perduci queat; interim Fraternitatibus Veſtris Apoſtolicam bene dictionem peramanter impertimur. *Svadetur Epiſcopis, ut eidē cōſtitu, tuēda non adverſetur*

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem ſub Annulo Piſcatoris die XXVII. Novembris MDCCXLII. Pontificatus Noſtri Anno Tertio. *Dat die 27 Nov. 1742*

I, Vincentius Luccheſinius.

EPISTOLA XI.

MATRIMONIORUM

Firmitati conſulendo, damnantur, & annullantur pacta inter coniuges inita de non appellando à ſententia, lata pro Matrimonii nullitate confirmatur Conſtitutio edita ſuper hujuſmodi judiciorum forma; Eccleſiaſticæ Diſciplinæ obſervantia in Matrimonii celebratione commendatur.

Venerabilibus Fratribus, Arhiepiſcopis, & Epiſcopis Regni Poloniæ

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabiles Fratres ſalutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

Imiam licentiam, ac libertatem abuſumque, in perpetuis indiſſolubilibuſque vinculis Matrimoniorum canonicè celebratorum, diuturna etiam animarum concordia ſtabilium, nulla legitima cauſa intercedente, nec, ſi quæ eſſet, juxta cano- *Cōnubiorū frequentes in Polonia ſolutiones alias improbatæ*

canonicas præscriptiones expensa, ac tanta cum facilitate, non sine gravi bonorum offensione: dissolvendis, in Ecclesiasticis istius Poloniæ Regni Curiis inductum vigentemque, per alias nostras in simili forma Brevis Literas die undecima mensis Aprilis anno millesimo septingentesimo quadragesimo primo ad Vos datas, deplorantes Nos, & detesta atque insimul Fraternitates Vestras rogantes, & in Domino exhortantes ad custodiendas vigilias super Ovibus vestræ curæ commissis, admonueramus, Nos hac in re salutares Leges modumque opportunum serió meditari.

Leges super Matrimoniis occultis á Pontifice editæ

§. I. Interea certiores facti, in quamplurimis Christiani Orbis regionibus invectam esse pravam consvetudinem Matrimoniorum Occultorum, vulgo conscientiæ dictorum, à quibus illa quoque, inter cæteras inde provenientes inordinationes, confusionesque, emanabat, qua occulta hujusmodi Matrimonia, aliis Matrimoniis cum aliis conjugibus publicè celebratis, re ipsa solvebantur; per Encyclicas alias nostras Literas ad Venerabiles Fratres, Patriarchas, Primates, Archiepiscopos, & Episcopos universos die vigesima sexta Mensis Augusti ejusdem anni scriptas, ea, ad antedictam pravam consvetudinem penitus abrogandam, præscripsimus, quæ Sacris Canonibus, & Concilii Tridentini Decretis consona, si accurate servarentur, injectam Nobis sollicitudinem imminuerent.

Reformata judicia causarũ Matrimonialiũ

§. 2. Hisce insuper alias pariter nostras sub Plumbo Literas tertio nonas Novembres anno Incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo quadragesimo primo expeditas addidimus, in quibus typorum arte editis, ac palam propositis, & vulgatis, statuimus, & in causis Matrimonialibus super validitate, & nullitate Matrimoniorum servandas mandavimus Leges, ac Regulas, quantum ab hominibus prospici potest, opportunas, ac necessarias, secundum quas Ecclesiastici Judices, neque culpa, & improbitate, neque inscitia, ac ignorantia abrepti, cum disceptationem de validitate, & nullitate Matrimoniorum hujusmodi apud ipsos haberi contigisset, non pro ingenio, sed pro justitia tutó scientiam suam ferre possent.

Idoneorum judicũ deputationi consultum

§. 3. Præterea cum relatum objectumque esset, malum hujusmodi inde evenire, quod commissiones, quæ quo ad secunda in causis Matrimonialibus edita postulata, & instantias dabantur. ad Viros ad Jus dicendum neque aptos, neque idoneos, sed judicandi prorsus in capaces dirigerentur; Nos non solum per Encyclicas alias Literas universis Antistitibus inscriptis, singulis injunximus, & mandavimus, ut unusquisque cum

Capi,

Capituli Cathedralis Ecclesiæ suæ consilio, eorum Virorum, quos ad grave judicii hujusmodi ministerium probe, & sapienter obeundum aptos, & idoneos, rebus omnibus considerato exacteque expensis, in Domino reputassent, indicem confectum, ad Apostolicam hanc Sanctam Sedem mitterent; verum etiam in memoratis nostris sub Plumbo expeditis Literis addendum curavimus, ne antedictæ Commissiones in secundis instantiis super Causis Matrimonialibus deinceps ad alios dirigerentur, quam ad viciniores Antistites; atque ut tunc dumtaxat, si forte contingeret ita fieri non posse, ad quemipam ex indicatis Viris aptis, & idoneis Commissiones hujusmodi dirigantur.

Præsertim in hujusmodi causis

§. 4. *Ex præscriptis* Apostolicæ providentiæ auctoritatisque nostræ *Sanctionibus* conceptam fiduciam sustentantes, fore nimirum, ut abusus antedictus, & omnis inordinatio istinc potissimum, quemadmodum alibi, benedicente Domino, evenire gratulabamur, penitus auferretur; ingenti cum Pontificii cordis nostri dolore accepimus, istic novas fraudes adinventas, novaque effugia, quæsita quibus Apostolicæ salutares Ordinationes clauderentur. Horret animus referre non solum Pacta inter Conjuges, Matrimonii dissolutionem contendentes, vicissim conventa, ut alter eorum, post latam ab Ecclesiastico Judice super Matrimonii nullitate sententiam, ab eadem appellare audens ad quandam certam pecuniæ summam alteri de ipsa sententia acquiescenti solvendam teneatur, verum etiam ab Ecclesiastico Judice, apud quem appellatio instituta fuerit, Appellantem ad omnimodam summæ hujusmodi solutionem damnari.

Præmissa à Polonis eluduntur, initis pactis pœnalibus de nõ appellãdo à sententia super nullitate Matrimonii.

§. 5. De hisce autem rebus accuratissimè exquisitis plenissime docti, Nos in ea sumus sententia, inordinationem, confusionemque antedictam in Regno Poloniæ vigentem, majorem in partem, ex more, modoque, quo Matrimonia per Poloniam contrahuntur, ac celebrantur omnino exoriri. *Sæpè numero* enim, ac passim præsentia proprii Parochi, dum Matrimonium per verba de præsenti contrahitur, desideratur & cuilibet Sacerdoti interessendi commissio interdum inscio etiam proprio Parocho, demandatur. Frequentissime etiam super denunciationibus per tres Festos dies inter Missarum solennia in Parochiali Ecclesia tam Viri, quam Mulieris de Matrimonio contrahendo fieri solitis, ac tantopere præscriptis dispensatur; ita ut nulla intercedente legitima, & urgenti causa, ne una quidem denunciatio fiat.

Neglectas forma præscripta pro celebratione Matrimonii. Fomes controversiarũ super validitate

Pravè effectus, & scandala inde consequentia.

§. 6. Quamobrem obstructa omni via, qua ad agnitionem pervenire posset, an quodlibet Matrimonium cum debita utriusque Contrahentis libertate, & consensu celebretur; intercedatne inter utrumque Contrahentem impedimentum aliquod, cujus causa deinceps idem Matrimonium jam contractum dissolvi, & irritari debeat; Hinc opportunus datur locus frequentissimis super nullitate Matrimoniorum in facie Ecclesiæ etiam initorum disputationibus; interdum quidem contenditur Matrimonium, sive per vim, sive per metum, & sine alterius Conjugis libero consensu contractum fuisse; interdum vere impedimentum obtenditur, qd, cæteroquin legitimum, ac canonicum, ante resciri potuisset, quam Matrimonium contraheretur, nisi de industria, deditaque opera occultum esse voluissent; interdum etiam, quod frequentius accidit, inde Matrimonii nullitas arcessitur, quod coram alio Sacerdote, licet de commissione sive Parochi, sive Antistitis Ordinarii, sine tamen debitis consvetisque formis attributa, celebratum fuerit Matrimonium. Nemo sanè est, qui non intelligat, præmissa omnia, tamquam perpetuum Diabolicæ nequitiæ fomitem, apertumque sceleri aditum, in causa esse, & ut canonicum appellationis beneficium à Nobis in ultimis nostris Literis tantopere commendatũ, quo alter Conjugum, post adjudicatam alteri super Matrimonii nullitate causam, frui potest, per hasce fraudes, & effugia impediatur, ut frequentiores sint, non sine gravissima bonorum offensione, & scandalo, in Polonia hujusmodi Connubiorum dissolutiones.

Pontifex damnat, & annullat prædicta pacta inita, sive ineunda

§. 7. Itaque, ut injunctis imbecilitati nostræ Apostolici muneris partibus, quantum cum Domino possumus, satisfacere, & opportunum perniciosissimo huic malo remedium adhibere adnitamur, motu proprio, & excerta scientia, ac matura deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, tenore præsentiũ, nõ solũ omnia, & singula ejusmodi pacta inter Conjuges,, pro dissolutione Matrimonii quandocumque facienda, quomodolibet inita, verum etiam ea, quibus sive directe, sive indirecte, appellatio ab Judicis sententia jam lata super Matrimonii nullitate impediatur, etiamsi utraque pacta interposito jurejurando approbata, & confirmata, atque etiamsi ante edictas nostras memoratas ultimas Literas quomodolibet conventa, & facta fuissent, nulla, invalida, irrita, nullius roboris, & momenti esse ac fore & imposterum futura, & habenda esse declaramus, nunc pro tunc annullamus, invalidamus, irritamusque; ita ut nullo unquam pacto, tam in foro interno, quam externo, obligatoria sint &

Eorũ obser vantiam

habeantur

habeantur, sub excommunicationis pœna ipso facto incurrenda, á qua nemo, quicumque pacta hujusmodi celebraverit, præterquam á Nobis, & Romano Pontifice pro tempore existente successore nostro, nisi in mortis articulo, absolutionem obtinere possit. Præterea eidem excommunicationis pœnæ ipso facto obnoxium esse, & fore, eamque incurrere, & incursum esse pariter declaramus, & nunc pro tunc pronuntiamus, quemcumque Judicem, qui pacta ante dicta executioni demandanda, & servanda curare, & pronuntiare ausus fuerit; ac propterea præfatas ultimas Literas, seu Constitutionem nostram, & quæcumque in iis, sive in ea, contenta, ac præsertim omne id, quod quo ad ordinem seriemque appellationis à deputato Matrimonii Defensore, semper ac ab Judice contra ejusdem Matrimonii nullitatem sententia pronunciata fuerit, interponendæ, continetur, statuitur, ac præcipitur, quatenus opus sit, iterum innovamus, & confirmamus, denuntiamusque; & Fraternitatibus Vestris easdem nostras Literas iterum proponendas, evulgandasque, in virtute Sanctæ Obedientiæ jubemus, perinde ac si de verbo ad verbum iisdem præsentibus expressæ, & insertæ fuissent, quemadmodum earumdem tenorem ipsis præsentibus pro expresso, & inserto haberi volumus.

prohibet cō- trahētibus sub pœna excommū. reserv.

Leges á se statutas circa appellationes in causis Matrim cō- firmat, & innovat.

§ 8. Quamquam vero quæcumque hactenus gessimus, retulimus præscripsimus, satis esse intelligimus, ut Fideles istic præsertim Matrimonii sanctitatem cognitam habentes, ad Sacramentum hoc magnum ea, qua decet, animi reverentia, ac pietate, ineundum accedant, eandemque sanctitatem, mutuamque animorum concordiam perpetuo inviolatam indissolubilemque servent; tamen nostræ hac in re gravissimâ Apostolicæ sollicitudini haud satis esse ducimus, nisi Fraterternitatibus Vestris proponamus præclaras salutaresque Leges ac Regulas aliarum bene constitutarum Diœcesum, in quibus ferè nunquam, aut raró lites super contractis Matrimoniis agitantur, & sententiæ super eorundem Matrimoniorum nullitate pronuntiantur.

Canonū observātiam quo ad cebr. matri. Episcopis inculcat.

§. 9. Ac primum omnium, munus, quod ad proprium Parochum jure spectat interessendi Matrimoniis celebrandis, per se ipse Parochus, nisi legitima gravissimaque de causa impeditus, óbire tenetur.

Præsertim assistentiā proprii Parochi.

§. 10. Onus pariter proprio Parocho injunctum est, ut ante quam Denuntiationes de ineùndo Matrimonio publice in Ecclesia inter Missarum solemnia fiant, ipse tum Sponsum, tum Sponsam seorsim cautè, &, ut dicitur, ad aurem explorare studeat, an ex voluntate, sponte

Inquisitionē super contrahentiū consensu &

impedimẽtis Matrim. sponte, ac libenter, & vero cum animi consensu in Matrimonium vicissim conjungantur; necnon ut, quantum fieri potest, inquirere nitatur, ullum ne, & cujus generis impedimentum inter Contrahentes intercedat; alius in fidem sponsionemque alter ex Contrahentibus dederit; de consensune Parentum Filii, Filiæque familias contrahant: Hæc, aliaque hujusmodi momenta postquam Parochi accuratissime exploraverunt; si aliquod eorumdem momentorum sive deficere, aut nocere posse deprehenderunt, suspensis interea denuntiationibus, illud, quod obstare possit, deferre tenetur ad proprium Antistem, qui, prout res postulaverit, pro auctoritate, munerisque sui debito, opportunè provideant.

Trinā Matrimonii Denunciationem. §. 11. Quod si Parochi nihil, quod Denuntiationibus publice, & de more faciendis obstet, tuto animadverterint, tunc illas per tres festos dies continuos in Ecclesia inter Missarum solemnia, juxta tam Concilii Lateranensis sub fel. record. Innocentio PP. III. Prædecessore nostro, quam Concilii Tridentini præscriptum proponent, ut impedimentum, si quod prius resciri non potuerat, ab interessentibus Auditoribus indicetur.

Mãdat Ordinariis ne temere delegēt aliennũ Sacerdotem ad assistendũ celebr. Matrim. §. 12. Etsi autem Antistites super ovibus sibi commissis vigilias, ea, quam ante diximus, salutari ratione, custodientes, non ignorant, Matrimonium coram quolibet Sacerdote non Parocho facta illi copia, dataque licentia, sive à proprio Parocho, sive à loci Ordinario Antistite, validum esse, auctoritatemque super denuntiationibus dispensandi, atque ut una pro tribus, & ne una quidem, urgente legitima gravissimaque causa, Denuntiatio fiet, permittendi, se habere; tamen diligentissime cavent, ne ad libitum hac sua auctoritate, tum super Denuntiationibus dispensandi, tum cuilibet potius Sacerdoti, quam proprio Parocho facultatem, ut in contrahendis Matrimoniis interesse possit, committendi, nisi ubi ineluctabilem necessitatem ita exigere animadverterit, utantur. Immo cùm, ut præmissum est, commissionem hujusmodi necessario dandam esse perspexerint, eam non statim, sed postquam ex adhibitis diligentiis, acceptisque certis notitiis, sibi tuto constiterit nullum inter Contrahentes interponi impedimentum, impertiuntur.

Nec dispẽsent super denunciationibus § 13. Quoad dispensationem vero super Denuntiationibus, semper præ oculis Concilii Tridentini Decretum de reformatione Matrimonii habentes, apertissime intelligunt, facultatem in hujusmodi dispensationibus effrænatam immoderatamque sibi nullatenus inesse, sed

faculta-

facultatem ad prudentiæ rationem, legitimarumque causarum emergentes occasiones dirigendam, eáque cautè uti, ita ut hac in re semper recitent hæc ejusdem Concilii Tridentini verba: *Quod si aliquando probabilis fuerit suspicio, Matrimonium malitiose impediri posse, si tot nē pe tres præcesserint Denuntiationes; tunc vel una tantum denuntiatio fiat vel saltem Parocho, & duobus, vel tribus Testibus præsentibus Matrimonium celebretur. Deinde ante illius consumationem denuntiationes in Ecclesia fiant, ut, si aliqua subsunt impedimenta facilius detegantur.* *nisi iuxta præscriptū Cōc. Trid.*

§. 14. Hæc Venerabiles Fratres Antistitum gravissimas Episcopalis in Matrimoniis præsertim celebrandis ministerii partes adimplere studentium sollicitudo, diligentia, ac ratio agendi, omnes fere Connubiorum dissolutiones è medio tollit; hanc igitur sequamini. Per hanc semitam, non recens apertam, sed semper tuto tritam, & á laudato Concilio Tridentino tantopere commendatam, atque sub præcepto ad suscipiendam frequentandamque universis Antistitibus traditam, dirigit gressus vestros, ut injuncto Vobis oneri etiam in hac parte satisfacere possitis. Vigiles, ac solliciti adnitamini, ut Parochi, Animarumque Christifidelium Rectores in partem laborum vestrorum Coadjutores vocati, in suis, ea, qua tenentur, vigilantia, sedulitate, & integritate, muneribus exercendis, per se ipsi omnem operam, & curam impendant. Ne patiamini, ut facili humanitate ducti, non autem legitima necessitate coacti, juridicam propriorum Parochorum præsentiam, in contrahendis Matrimoniis necessariam, ob quodlibet leve momentum removentes, cuilibet Sacerdoti in illius interessendi licentiam concedatis. Canonicas Ordinationes, ac Leges super Denuntiationibus ante contrahendum Matrimonium faciendis, non sine gravi animi angore conscientiæque stimulo servandas, & summa cum nonnullorum offensione scandaloque minime prætereundas, Vos ipsi custodite, & ab aliis, quorum interest, re ipsa servari facite. *Leges Ecclesiasticas ipsi custodiāt, & à subditis impleri curent*

§. 15. Nec obtentu, prætextu, aut colore cujuscumque consvetudinis, & usus hactenus quomodolibet invecti, & in vestris Dioecesibus vigentis, eâ, quæ ad hæc usque tempora, super Denuntiationibus sine legitima causa dispensandi, versa est in fastidium, & tot litium fomi... facilitate, dein... eos abuti, audeatis; perniciosa enim consve- *Contrarias consvetudines reijcit*

tudo, & auctoritatis abusus, non ad normam agendi, sed ad male acto. rum exprobrationem confert.

Adimit Nũ. tio Apostolico facultatẽ dispẽ. sãdi super denuntiat & commit. tendi assistẽtiam alie nis Sacerdotibus.

§. 16. Quam vero Vobis, ad commissiones, & dispensatio. nes hujusmodi præcipitanter effuséque dandas exemplo, & incitamento fuisse asseritur, nimiam in iisdem tribuendis indulgentiam, qua vere, nec ne, Ordinarius Apostolicæ hujus Sanctæ Sedis in Polonia pro tempore e. xistens. Nuntius, vigore facultatis, ipsi, inter cæteras tamquam à Late. re Legato concedi solitas, ut cumque hac in re competentis, easdem com. missiones dispensationesque impertitur; ipsam moderno, & pro tempore existenti in Polonia Nuntio inhibendam mandamus, ut Fraternitates Ve. stræ, hoc exemplo, & incitamento etiam sublato, exinde sese à Com. missionibus Dispensationibusque ante dictis abstineant.

Acriora remedia adhibiturũ seordinationes profitetur

§. 17. Itaque, Venerabiles Fratres, nolumus Vos ignorare ; Nos, tot nostras susceptas sollicitudinis, tot nostras non omissas adhor. tationes, tot præscriptas Apostolicæ Nostræ providentiæ auctoritatisque ordinationes, ex animi nostri, ad majorem Dei gloriam, Animarumque salutem intenti, sententia, minime succedere, nec pristinas Matrimoniis ineundis dissolvendisque lites, & controversias è medio tolli animadver. tentes, suprema auctoritate nostra, ad efficaciora, & asperiora remedia hisce malis curandis apta atque idonea opportune adhibenda, esse usuros: Vobis enim satis superque perspectum est, Nos justis, ac rationabilibus de causis quemadmodum, si secus fortasse fiet quam præscripsimus, certe ac. cideret, Judicium Causarum Matrimonialium Poloniæ quoad primam eti. am instantiam reservare posse; & insuper relicta Episcopis locorum prima, & Metropolitanis secunda Instantia, decernere, [sicut, necessitate tamen coacti: omnino decernemus] ut in causis Matrimonialibus Poloniæ, tum Prima ab Episcopalibus, tum secunda à Metropolitanis Curiis Sententia, super nullitate Matrimonii pronuntiata, executioni minime demandetur, nisi utraqve sententia, cum rationum momentis, prius in Congregatione Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum mature exacteque fuerit expensa, ac probata; necnon Matrimonium quodlibet, post utramque sententiam in Curiis vestris latam, vel interea temporis, dum in eadem Congregatione Cardinalium utraque sententia hujusmodi expenditur, vel nullo apud eamdem Congregationem Cardinalium habito recursu, quomodolibet, servatis eti. am servandis, exinde contractum, nullum, irritum, nullius roboris, & mo. menti esse & fore declarare.

Eaque in promptu esse demonstrat.

§. 18, De.

§ 18. Decernens, easdem præsentes Literas, & in eis contenta quæcumque, etiam ex eo, quod quicumque in præmissis quomodolibet jus, vel interesse habentes, seu habere prætendentes, cujusvis status, gradus, ordinis præeminentiæ, vel dignitatis, seu alia specifica, & individua mentione, & expressione digni existant, iisdem præmissis non consenserint, nec ad ea vocati, seu auditi fuerint, tametsì suorûm Indultorum, vel Privilegiorum vigore, consentire, seu vocari semel, vel pluries quomodolibet debuissent, aut ex alia quantumvis juridica & privilegiata causa, colore prætextu, & capite, etiam in corpore juris clauso, ullo umquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, suæ intentionis nostræ, vel interesse, habentium consensus, aliove quolibet etiam quantumvis magno, & formali, & substantiali defectu notari impugnari, infringi, in controversiam vocari, ad terminos juris reduci, seu adversus illas aperitionis Oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque juris facti, vel gratiæ remedium intentari, vel impetrari nullatenus posse; sed ipsas præsentes Literas, & in eis contenta quæcumque firma, valida, & efficacia existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere debere, & ab omnibus, ad quos spectat, & pro tempore quandocumque spectabit, inviolabiliter observari: sicque in præmissis perquoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales etiam de Latere Legatos, & Apostolicæ Sedis Nuntios, aliosque quoslibet quacumque præeminentia, & potestate fungentes & functuros, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere; ac irritum & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus iis omnibus, quæ in sæpe memoratis nostris Literis voluimus non obstare, cæterisque cottrariis quibuscumque.

Literarum firmitati consulit.

Aliter judicari prohibet, irritans &c.

§. 19. Volumus denique, ut earum præsentium literarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis. & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in judicio, & extra illud adhibeatur quæ adhiberetur eisdem præsentibus, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Transũptis fidẽ haberi decernit

§. 20 Cæterum Fraternitates vestras in partem Pontificiæ sollicitudinis nostræ advocantes, rogamus, & quibus maximis possumus, Apostolicis exhortationibus excitamus, ut singulos Curiarum vestrarum Ministros

Ministrorũ delectum, & in officiobs

 stros

Unde vigilantiâ Episcopis comendat. stros, & Officiales, pietatis, probitatis, doctrinæ, prudentiæ, aliarumque Christianarum virtutum laude præstantiores, & diuturna experientia commendatos, semper ea, qua opus est, diligentia exquirere, & seligere studeatis; atque iisdem districte mandetis, ut ministerium suum quisque integerrime obire satagat; nec interea Vos de assidua vigilantia vestra quidquam omittatis; considerantes, & gravissimam Pastorum Principi Jesu Christo de procuratione Gregis Vobis crediti rationem esse reddendam, & æternam mercedem in Cœlis propositam iis, qui legitime certaverint, esse retribuendam. Nos interim ad prosperi successus auspicium, & Cœlestium Charismatum copiam promerendam, Fraternitatibus Vestris Apostolicam Benedictionem peramanter impertimur.

Dat die 18 Maji 1743. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, sub Annulo Piscatoris, die XVIII. Maij MDCCXLIII. Pontificatus Nostri anno Tertio.

D. Cardinalis Passioneus.

EPISTOLA XII.

CONFIRMATIO UNIONIS

Omnium Monasteriorum Ordinis S. Basilii Magni Ruthenorum, tam Lithuaniæ, quam Russiæ, seu Poloniæ, in unicam Congregationem duabus Provinciis compositam Accedunt, plura Decreta ad ipsius Ordinis regimen pertinentia.

Venerabili Fratri, Athanasio Szeptycki Archiepiscopo Metropolitano totius Russiæ; necnon Dilectis Filiis, Proto-Archimandritæ, Archimandritis, Abbatibus, & Monachis Ordinis Sancti Basilii Magni Ruthenorum.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabilis Frater, & Dilecti Filii, salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Pontificis cura in examinãdis Propagãda fidei negotiis.

INter plures jucunditatis fructus á Nobis abundè perceptos, dum illustrium aliquot Prædecessorum nostrorum morem resumpsimus, qui Congregationem S. R. E Cardinalium negotiis Propagandæ Fidei præpositorum coram se ipsis in-

dentidem convocare consveverunt, non mediocre profectò gaudium animo cepimus, dum negotia Nationis Ruthenæ, atque Ordinis Monachorum *S. Basilii* ejusdem Nationis, una cum Ven. Fratribus Nostris prædictam Congregationem constituentibus, tractavimus, atque discussimus.

§. 1. Et quidem præclara Nationis Ruthenæ merita Nobis comperta sunt ex Sacris historiis, in quibus relatum invenimus, usque de Anno MCXLVI. Prælatos Ruthenos Concilium Nationale *Kijoviæ* habuisse, quo se opponerent schismati per Michaelem Cerularium Patriarcham Constantinopolitanum excitato; deinde aliquos ejusdem Nationis Metropolitas Apostolicæ Sedi obedientiam præstitisse; quam pariter universa Gens, per suos Legatos Innocentio Papæ IV. in Concilio generali Lugdunensi primo professa fuit: Illustrem porro Isidorum S. R. E. Cardinalem Ruthenum in Concilio Florentino plurimum adlaborasse pro sancta unione inter Occidentalem, & Orientalem Ecclesiam stabilienda: Denique Michaelem III. Kijoviensem Metropolitam, consentientibus reliquis Episcopis Ruthenis in Civitate Bræstiæ Concilium coegisse, in quo publica iterum Nationis Ruthenæ cum Sede Apostolica Unio decreta fuit, ad eamque perficiendam duo Episcopi missi fuerunt ad fel. rec. Clementem Papam VIII. Prædecessorem Nostrorum, cui datum fuit prædictam Nationem ad Ecclesiæ Romanæ communionem recipere, ejusque Unionem per Literas Apostolicas confirmare.

Nationis Ruthenæ laudes à têporibus Clementis VIII. in unioneCatholica perseverantis.

§. 2. Eximiis hisce totius Nationis promeritis jungenda sunt ea, quæ peculiaria sunt Ordinis Monachorum S. Basilii; quorum spectabilis cœtus est apud ipsam Ruthenorum Nationem, quemque potissimum concernunt ea quæ in congregationibus coram Nobis habitis agitata, & constituta fuerunt. Hypatius nimirum Metropolita, unus ex Legatis ad Clementem Papam VIII, missis, cum intelligeret, nullum aptius fore medium ad Sanctam Unionem fovendam & propagandam, quam si Monachos Basilianos, quorum unicus apud Ruthenos est Monasticus Ordo, sibi conjungeret; insigne ipsorum Monasterium acquisivit sub invocatione Sanctissimæ Trinitatis Vilnæ constitutum, atque in eo collectos Juvenes Monachos erudiri curavit. Hujus vero Succesor Joseph Velaminus, pluribus ejusdem Ordinis Monasteriis, quæ antea segregata degebant, ad Unionem redactis, unam ex iis Monachorum Congregationem efformavit, quam de nomine supradicti Monasterii *Congregationem Sanctissimæ Trinitatis Unitorum*, nuncupavit, cumque bene nosset hujusmodi Unionem

ElogiũOrdinis Monachorum S. Basilii Magni Ruthen.

Querũ Cõgregatio SS. Trinitatis

Extat à temporibus Urbani VIII.

seu congregationem, minime Canonicam esse, aut haberi posse, absque Auctoritate & beneplacito Sedis Apostolicæ, ad hanc ipsam debitum habuit recursum, atque opportunam ab ea obtinuit approbationem de Anno 1624, sub Pontificatu fel. record. Urbani Papæ VIII. cum præcedenti Anno 1623 magnus ille Archiepiscopus Polocen. Josaphat Monachus Sancti Basilii, quem idem Urbanus Anno 1646. Beatorum numero adscripsit, gloriosum pertulisset martyrium, sibi à schismaticis in odium Catholicæ Fidei, & Unitatis illatum.

Reliqua Monasteria in Cõgregatione unienda decernitur in Concilio Zamosc.

§. 3. Monasteriorum Unione, ut præfertur, in unicam Congregationem sic constituta & cohærenter ad obtentam Apostolicam Confirmationem, prædicta omnia Monasteria sub unius Proto Archimandritæ directione, & regimine unita fuerunt. Sed quamvis ad eam Congregationem firmius stabiliendam, & ampliandam, opportuna deinceps concessa quoque fuerit facultas uniendi ipsi alia Monasteria, quæ se ad eandem adjungere optassent; nonnulla tamen ejusdem Ordinis Monasteria in Diœcesibus Vladimiriensi, Luceoriensi, Chelmensi, Leopoliensi, & Premisliensi adhuc reliqua erant, quæ & omnino separata ab ea Congregatione, & singula seorsim sine ulla unione vivebant. Quamobrem Anno 1720. de mandato recol. memor. Clementis Papæ XI, coacta in Civitate Zamosciæ Synodo Nationali Ruthena, præsidente in ea bon: mem: Hieronymo Archiepiscopo Edessæ, tunc in Regno Poloniæ Sedis Apostolicæ Nuntio, deinde S. R. E. Cardinali Grimaldo nuncupato, in eadem decretum fuit, prædicta quoque Monasteria in unam Congregationem uniri debere; eaque de re habendum esse post certum tempus Capitulum Generale sub præsidentia Metropolitani, & cum assistentia Proto-Archimandritæ Congregationis Sanctissimæ Trinitatis, in quo omnia ordinarentur, & constituerentur, quæ ad deliberatam Unionem pertinerent; cum satis compertum haberetur, Ecclesiasticæ Disciplinæ summopere profuturum, si omnia Monasteria, quæ Superioribus Generalibus non subsunt, neque Visitatores Ordinarios habent, in unum Corpus, seu in unam Congregationem redigerentur.

Id quod per actũ fuit in Capitulo Gen. habito Leopoli anno 1739.

§. 4. Ad normam hujus Conciliaris Resolutionis; quam ab Innocentio Papa XIII. confirmatam fuisse dici potest, dum is, prævio consilio tum Congregationis S. R. E. Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum, cui Nos tunc a secretis operam dabamus, tum alterius, Propagandæ Fidei negotiis præpositæ, Synodum Zamoscianam approbavit, id quod deinde Benedictus Papa XIII. per suas Literas speciales in forma

Brevis

Brevis pariter fecit; coactum fuit Anno 1739. in Civitate Leopolis Capitulum Generale, præsidente Archiepiscopo Metropolitano, & adstante prædicto Congregationis Sanctissimæ Trinitatis Proto Archimandrita; ac Monasteriorum Unio peracta fuit; & totus Ordo S. Basilii Ruthenorum distinctus remansit in binas Congregationes; cùm præter veterem Congregationem Provinciæ Lithvanæ, Sanctissimæ Trinitatis nuncupatam, nova hæc efformata fuerit Provinciæ Russiæ, seu Poloniæ, sub invocatione Patrocinii Beatissimæ Virginis.

§. 5. Delata ad Nos rerum gestarum serie, atque habita coram nobis Congregatione Ven. Fratrum S. R. E. Cardinalium negogotiis Propagandæ Fidei præpositorum sub die 1. Maji Anni 1742. facile conjecimus, non levis momenti dissensiones inter veterem, & novam Congregationem oriri posse, nisi opportunis remediis eisdem occurreretur; cum ea jam quæstio excitata esset, utrum scilicet nova Congregatio Polonica proprio & distincto Proto Archimandritæ subesse deberet, an verò alteri Congregationi Lithuanicæ unienda, & illius Proto-Archimandritæ, tamquam Superiori Generali totius Ordinis Basiliani, subjicienda esset. Proindeque, ad tollendam omnem controversiam, resolutum fuit, quod ex omnibus utriusque Provinciæ Monasteriis unica efformaretur, Congregatio, & cogeretur Capitulum Generale pro electione novi totius Ordinis Proto Archimandritæ: Huic vero Capitulo præsideret Metropolitanus Russiæ, eidemque interessent Nuntius Apostolicus, vel per se, vel si ipse non posset, per alium ab ipso substituendum; aliaque plura constituta fuerunt, quæ legi possunt in Decretis sub prædicta die emanatis. Atque inter cætera, supradicto Apostolicæ Sedis in Regno Poloniæ Nuntio commendatum fuit, ut inter duas præfatas Provincias Alternativam pro electione Proto-Archimandritæ constitui, curaret, cujus Alternativæ initium à Provincia Luthuanica desumeretur.

Ex duabus Cōgregat. unicā cōstari statuitur, sub opportunis legibus.

§. 6. Cumque prædictus Nuntius convocationem Capituli Generalis indixerit in Civitate Dubnensi de mense Majo Anni 1743. Metropolitano Russiæ in eo præsidente, atque interveniente Episcopo Zenopolitano ab ipso Nuntio subdelegato, in eodem capitulo, favente Deo, constabilita fuit unica Congregatio, ex duabus præfatis Provinciis composita, sub regimine unius Proto Archimandritæ; supradicta etiam Alternativa proposita & stabilita fuit, & secundum eam electus fuit Pro-

Quod etiā perficitur in Capit Gē. Dubni habito anno 1743.

to Archimandrita, atque ii ex Lithuaniæ Provincia; electi pariter fuerũt Officiales, inferiores. Consultores nimirum, & Secretarii, æquali numero tam ex una, quam ex alia Provincia; aliæque plures Constitutiones & resolutiones emanarunt pro felici regimine hujus novæ Congregationis ex duabus Provinciis compositæ.

Cõfirmatio Apostolica hujusmodi Unionis E lectionis Proto Archimandr. aliorũque ibidẽ statutorum.

§. 7. Cum autem pro supradictorum omnium firmitate, Nostrum, ut par erat, Apostolicum beneplacitum reservatum fuerit; Nos vero cum consilio Ven. Fratrum Nostrorum negotiis Propagandæ Fidei præpositorum Nobis procedendum esse censuerimus; convocatis eisdem coram nobis die trigesimo mensis Martii currentis Anni 1744, omnibusque in eadèm Congregatione perpensis, quæ ad prædictum Capitulum Generale Dubni habitum, ad Unionem duarum Congregationum, ad constitutam inter eas Alternativam, atque Electionem Proto-Archimandritæ totius Ordinis ibi peractam pertinerent, libenti prorsus animo adducti sumus, ut approbaremus, quemadmodùm per præsentes nostras Apostolicas Literas approbamus & confirmamus, tam Capitulum Generale quàm Unionem, alternativam, atque Electionem Proto Archimandritæ, aliorumque Officialium, in eodem Capitulo decretas, & respective peractas; quæ omnia ad utilitatem ipsius Ordinis S. Basilii, quem paternæ charitatis affectu prosequimur, salubriter expedire judicavimus, atque adeo judicamus.

Nonnullæ quæstiones judicio Sanctæ Sedis reservatæ.

§. 8. Ab approbatione Capituli Generalis, nec non Unionis, Electionis, Alternativæ, aliorumque præmissorum, gradum facimus ad nonnullas Resolutiones, quas in prædicto Capitulo propositas utraq; Provincia unanimiter judicio Nostro remisit.

De Titulo Cõgregationis, & duarum Provinciarum, Lithuaniæ, & Poloniæ.

§. 9. Prima occurrit ea, quæ pertinet ad Titulum Congregationis ex duabus Provinciis compositæ, cum Provincia Lithuaniæ pro conservatione Tituli SS. *Trinitatis Unitorum*, Provincia vero Poloniæ pro nova denominatione *Divinæ Providentiæ*, suum respectivè desiderium significaverint. Nos veró considerantes, Provinciam Lithuaniæ suum iampridem obtinere Titulum *Sanctissimæ Trinitatis*, sicutiPoloniæ Provincia alium habet *Protectionis Beatissimæ Virginis*; duplicis autem generis actus ab eisdem Provinciis exerceri posse, alios nimirum Universo Ordini communes, alios veró proprios singularum Provinciarum; opportunè decernendum judicamus, quod actus communes expediantur sub Titulo *Ordinis Sancti Basilii Magnî Ruthenorum*; in actibus vero pecularibus Provinciæ Lithuaniæ addatur

Titu-

Titulus *Sanctiſſimæ Trinitatis Unitorum*; atque in iis, qui proprii ſint Provinciæ Poloniæ, adjungatur alius *Protectionis Beatiſſimæ Virginis MARIÆ*; & ita utrique Provinciæ ſuus præcedens Titulus conſervetur.

§. 10. Altera ex eo ortum habet, quod Provincia Lithuaniæ Monaſterium Lublinenſe ceſſit Provinciæ Polonicæ cum aliquibus conditionibus, & ſignanter cum ea, quod hujuſmodi ceſſio, ſeu dimiſſio, eatenus valere debeat, quouſque à *Sancta Sede* decidatur, utrum alia duodecim Monaſteria, quæ intra fines Provinciæ Poloniæ conſtituta eſſe dicuntur, & quorum poſſeſſio eſt apud Provinciam Lithuaniæ, prædictæ Provinciæ Poloniæ debeant aſſignari. Verum in præſenti rerum ſtatu Nos nihil aliud reſpondere poſſumus, præterquam ſupradictam ceſſionem Monaſterii Lublinenſis à Nobis approbari. Circa reliqua vero, ulteriores opportunæ facti informationes à vobis exhibendæ erunt, ut ſuper aliorum duodecim Monaſteriorum pertinentia Judicium Noſtrum efformare poſſimus: Equidem in cumulo *S*cripturarum, quæ Nobis communicatæ fuerunt, de eorum poſſeſſione apud Provinciam Lithuaniæ minime dubitatur. Illud quoque aſſeritur, nonnulla ex iis fundata fuiſſe pro Lithuanis. Hæc nimirum facta dilucidanda ſunt, recognoſcendæ fundationes, explicandæ cauſæ, propter quas Provincia Poloniæ eorum ceſſionem nunc ſibi deberi contendit; quæ omnia, ſi libet intra breve tempus, & abſque magna impenſa perfici poſſunt, concordando ſcilicet factum coram noſtro Nuntio apud Poloniæ regnum reſidente, vel coram illius Auditore, ſeu alio Miniſtro ab eodem deputando, ad hoc ut deinde ad Nos remittatur veridica relatio, tum facti, tum etiam rationum omnium, quæ coram ipſo utrinque deducentur, quibus peractis, minimè cunctabimur opportunam reſolutionem proferre.

Monaſterium Lublinenſe Provinciæ Polonicæ addicitur

De pertinẽtia aliorũ 12. Monaſteriorum reſolutio differtur

§. 11. Tertia concernit Hoſpitium Procuratoris Generalis ipſius Ordinis, qui in hac Urbe reſidere debet, necnon Alumnatus, quibus ipſi Rutheni in pluribus Collegiis fruentur. Illud porró conſtat, Urbanum Papam VIII. de Anno 1941, inſtante ipſa Congregatione de Propaganda Fide, conceſſiſſe Monachis Ruthenis Eccleſiam *Sanctorum* Sergii, & Bacchii; necnon Antonium Cardinalem Barberinum Sancti Honuphrii nuncupatum, ipſius Urbani Fratrem, aream contiguam pro Hoſpitio fundando comparaſſe, ibique Ædes extruxiſſe pro Procuratore Generali, cujus etiam ſusbſtentationi annuum Legatum à ſe relictum attribuit. Neque dubium eſt, quin primæva ſupradictæ Eccleſiæ conceſſio, ſicut

Hoſpitium in Urbe ad univerſũ Ordinẽ pertinere decernitur pro habitatione Procur. Generalis.

sicut etiam Hospitium. atque Legatum, ad solos spectaverint Monachos Basilianos Ruthenos, qui de eo tempore in Congregationem Sanctissimæ Trinitatis Unitorum coaluerant. Cum vero nuper etiam Monasteria Poloniæ in unum corpus unita fuerint, deindeque ex toto Ordine S. Basilii Ruthenorum unica Congregatio fuerit efformata quæ ex duabus Provinciis, Lithuana, & Polona, componitur; cumque, juxta leges alternativæ inter ipsas constitutæ, Procurator Generalis modo ex Provincia Lithuana, modo vero ex Provincia Polona eligi debeat; æquitatis ratio postulat, ut in prædicto Hospitio resideat Procurator Generalis etiam tunc, cum ex Provincia Polona assummetur; quandoquidem Procurator Generalis, sive ex Lithuana; sive ex Polona Provincia electus sit, semper est Procurator Generalis totius Ordinis & Congregationis ex utrisque Provinciis compositæ.

De sumptibus in Ædes Hospitii erogatis

§. 12. Quia vero pro eisdem Ædificiis in eum statum, in quo nunc sunt, redigendis, tum plures sumptus erogati fuerunt, tum etiã multum æris alieni contractum, quod adhuc exsolvendum remanet; Nos id, quod expensum fuit, ab eo, quod inposterum solvendum erit, omnino distinguimus; & nullam quidem expensi rationem habendam esse judicamus, vel quia id ex piorum largitionibus collectum extitit, vel quia domicilium illud partim inhabitatum, partim etiam locatum fuit á Procuratore ibi commorante, qui semper hucusque fuit ex Provincia Lithuana; quod autem reliquum est æris alieni, postquam exactè liquidatum fuerit, id pro medietate ab una ex dictis Provinciis, pro alia vero medietate ab altera solvendum esse decernimus.

Alumnatus in Collegiis Põtificiis ad utrãq; Provinciã spectare.

§ 13. Quod vero ad Alumnatus; cum duo ex ipsis constituti sint in collegio Urbano de Propaganda fide, duo autem in Collegio Græco de Urbe ab Urbano Papa VIII. concessi, alii vero in aliis Collegiis extra Urbem assignati reperiuntur, statuimus, quod hujusmodi Alumnatus ad utramque Provinciam spectare deinceps censeantur, atque inter earundem Alumnos æqualiter dividantur.

De jure passivo Abbatũ ad munus Proto Archimãdritæ resolutio differtur

§. 14. Quarta ex eo originem duxit, quod Abbates utriusque Provinciæ renuntiarunt proprio juri passivo, quod habebant in electione Proto Archimandritæ; id quod locum dedit huiusmodi Resolutioni; quod nimirum in Proto Archimandritam eligi deberet simplex Monachus Professus nullo canonico defectu notatus; & viam aperuit remitendi arbitrio Nostro, atque huius Apostolicæ Sedis judicio, utrum id, quod

quod in præsenti actum fuit, semper deinceps servari debeat; quod idem est, ac exquirere, an semper in posterum simplex Monachus eligendus sit in Proto-Archimandritam, vel potius aliquis etiam ex Abbatibus ad eandem dignitatem eligi possit. Nos autem plurimum commendamus religiosam animorum moderationem, cujus illustre specimen Abbates hac occasione præbuerunt. Opportunum quoque censemus pro ipsius Ordinis utilitate, non alium ejusdem regimini præsidere, quam qui veram ipsius observantiam professus sit; cum sciamus ab eo potissimum recte imperari, qui bene obedire didicerit. Verum, cum non adhuc satis liqueat id, de quo inferius verba faciemus, an scilicet Abbates à jurisdictione Proto-Archimandritæ exempti esse, & Metropolitano immediate sub esse debeant, nondum pariter super hac quæstione sententiam proferri posse judicamus. Siquidem ex unius articuli decisione alterius præjudicium exoritur. Ubi enim Abbates immediate Metropolitani jurisdictioni subjiciantur, æquum est, ut excludantur à dignitate Proto-Archimandritæ, ubi vero iidem jurisdictioni Proto-Archimandritæ subesse jubeantur, nimis profecto durum videretur, eosdem in perpetuum ab omni jure passivo, quod ad eam dignitatem habere possent, excludere; cum præsertim in præcedentibus Decretis reperiamus exclusos fuisse ab hujusmodi munere, non quidem Abbates, sed Episcopos; & Metropolitanum, *Exclusis interim Monachis non professis.*

§. 15. Hic igitur occasio se offert differendi de eo, quod paulo ante innuimus; an scilicet Abbates Metropolitano, vel potius Proto Archimandritæ, immediate subiecti esse debeant. In vestris porro congressibus invenimus propositum, & statutum fuisse, quod Proto Archimandrita omnia Monasteria vel per se, vel per alium visitare debeat: sed ubi Monasteria Abbatialia sint, jurisdictionem non exerceat, nisi in Persona Monachorum, nunquam vero in ipsos Abbates, qui subjecti esse debent Metropolitano, ita ut, si aliquis Abbas in sui Monasterii regimine gravamen aliquod vel Monasterio; vel Monachis intulisse reperiatur, onus sit Proto Archimandritæ omnia referre ad Metropolitanum. An vero præcedentia Abbatibus competat supra ipsum Proto Archimandritam, vel contra id judicio, Apostolicæ Sedis specialiter à Vobis reservatum fuisse conspicimus. *Capituli Gener. decreta circa subjectionem Abbatum eidē Proto-Archim. vel potius Metro.*

§. 16. Duplex itaque ut videtis, decidenda proponitur quæstio; altera scilicet circa immediatam Abbatum subjectionem, vel Proto Arch-

Q

to Arch-

Proto Arch. praecedat Abbates in actibus Monasticis.

to Archimandritæ, vel Metropolitano; altera circa eorundem Abbatum præcedentiam super Proto Archimandritam. Ducto igitur initio ab ea, quæ minorem difficultatem involvit, decernimus, quod in omnibus actibus Monasticis Proto Archimandrita præcedat Abbates; cum minime ferendum sit: in hujusmodi actibus Monasticis, Religiosum ipsi Religionis suæ Capiti anteire; extra vero actus Monasticos, solitum servari præcipimus; ita ut, si extra prædictos actus, usu invaluit, quod Abbas præcedat Proto Archimandritam, inposterum etiam ad Abbatem præcedentia pertineat; si vero de præterito obtinuit, quod Proto Archimandrita Abbatem præcedat, idipsum deinceps servetur. Nec enim absonum Vobis videri debet, quod unus alterum præcedat in aliquibus circumstantiis, in aliis vero idem alteri præcedentiam concedat. Id enim ante oculos nostros passim factitari conspicimus. Siquidem inter Canonicos Basilicarũ Urbis, quum aliqui sint Episcopali, & Archiepiscopali dignitate insigniti, hi quidem reliquos omnes Canonicos præcedunt; Vicarius autem repræsentans personam Cardinalis Archipresbyteri, qui Basilicæ Caput est, quãvis idem simplex Prælatus sit absque Ordine Episcopali, tamen in Choro, & in omnibus actibus Capitularibus, prædictos Canonicos Episcopos præcedit; extra Chorum vero, & extra actus Capitulares, infra eosdem incedit, & sedet. In Collegio pariter advocatorum Consistorialium aliquis nonnunquam reperitur Episcopali gradu præfulgens; sedet hic in actibus Collegialibus supra reliquos omnes Advocatos; non vero supra Decanum, quamvis hic plerumque simplex Clericus existat: quia nimirum is est totius Collegii Caput; qui tamen extra Collegium, & extra actus Collegiales, Episcopo, Consistorialis Aulæ Advocato, in omnibus decedit.

In reliquis servetur solitum.

Exempla promiscuæ præcedẽtiæ.

Jurisdictio Proto Arch. in Abbates utilior recto regimini Ordinis.

§. 17. Ad aliam propositam quæstionem nunc redeuntes, quæ circa immediatam in Abbates jurisdictionem, vel Proto Archimandritæ, vel Metropolitano ad judicandam versatur; memores Vos esse putamus, in Congregatione apud Nos habita die prima Maji anni 1742. Jurisdictionem Metropolitani supra Monachos admissam fuisse; verumtamen restrictam ad terminos Constitutionum Apostolicarum, & Sacri Concilii Tridentini, ubi jura Metropolitani in Monachos exemptos præfiniuntur; ex quo procul dubio consequitur, Abbates, non quidem Metropolitano, sed Proto Archimandritæ immediate subesse debere. Visum est enim rectum gubernandæ Religionis ordinem minime subsistere posse, ubi Abbates a Metropolitano, non autem à Proto Archimandrita immediatè

pende-

penderent; quum nec imaginari nec admodum rara existimari occasio, qua Abbas in sui Monasterii regimine, alicui vel pluribus Monachis gravamen intulisse dicatur, vel etiam reipsa intulerit. Quod quidem gravamen facile & celeriter emendari poterit, si illius cognitio ad ProtoArchimandritam deferatur; non ita vero, ubi controversiæ in Monasteriis exortæ Metropolitani judicio, & sententiæ reserventur.

§. 18. Inspectis præterea Ecclesiæ Occidentalis Canonibus, eisdem minime consentaneum cognovimus exercitium Jurisdictionis Metropolitæ in ea Monachorum Monasteria, quæ in Diœcesibus Episcoporum Suffraganeorum sita reperiuntur; quandoquidem Monasteria, quæ non habent privilegium exemptionis, & immediatæ subjectionis Sedis Apostolicæ, non quidem Metropolitani, sed Episcoporum localium Jurisdictioni subesse jubentur. Sacrum vero Tridentinum concilium adeo sollicitum fuit ne Metropolitani Jurisdictionem exercerent in Suffraganeorum Diœcesibus, ut, præter peculiaris ipsorum Diœcesis visitationem, non aliter Episcoporum Comprovincialium Ecclesias Cathedrales atque Diœceses ab ipsis visitari permiserit, quam ubi id a Concilio Provinciali eisdem mandatum fuerit.

Et consentanea Disciplinæ Ecclesiæ Occid. & Conc Trid. Decretis.

§. 19. Neque omissa fuit accurata in Orientalis Ecclesiæ leges disquisitio; & quamvis, juxta earundem præscriptum, agnoverimus, Monasteria, & Monachos Episcopo subesse debere, Patriachæ autem competere jus Stauropegii, nimirum figendæ Crucis in Monasteriorum fundatione, ex quo sequebatur, ut Monasterium, licet extra ipsorum peculiarem Diœcesim, in alicuius Episcopi Suffraganei finibus situm esset, ipsi tamen Patriarchæ immediate subiectum, atque ab Episcoporum localium jurisdictione omnino exemptum remaneret; Attamen hujusmodi Stauropegii jus, quod Patriarchis, ut supra concessum fuit, nunquam ad Metropolitanos extensum fuisse cognovimus, quinimo sicubi tale quidpiam ab his attentatum fuit, id veluti alieni juris usurpationem habitum fuisse conspeximus. Illud vero potissimum Nos movit, quod animadvertimus, supradictam Synodum Zamosciæ habitam studiose quidem curasse, ut Monasteria Ordinis Sancti Basilii Provinciæ Poloniæ in unam Congregationem convenirent; de Proto Archimandrita autem decrevisse; ut illi subesset, cui eundem subjici debere Apostolica Sedes judicasset. Atque eadem, ubi de Visitatione, Monasteriorum, deque pluribus aliis ad disiplinā pertinen-

Canones Ecclesiæ Orientalis Metropolitano non suffragantur.

Neque Synodi Zamoscien decreta.

pertinentibus Decreta edidit, omnia reduxit ad Sacri Concilii Tridentini præscriptum.

Fundamēta juris a Metropolitano pretēsi, ob quæ rēsolutio differtur.

§. 20. Hæc nimirum in causa fuerunt, cum alias à Nobis jus Metropoliticum redactum fuerit ad terminos Apostolicarum Constitutionum Ecclesiæ Occidentalis, & sacri Tridentini Concilii, Verum cum deinde oblata Nobis inspexerimus Decreta quædam Congregationis de Propaganda Fide, & quasdam Literas Urbani Papæ VIII. Prædecessoris Nostri, in quibus Metropolitani jura tam in Monachos, quam in Abbates intacta reservantur; cumque plura nobis allegata fuerint Acta tum Synodorum, tum Capitulorum, in quibus prædicta jura Metropolitani admittuntur, Resolutionem quoque Congregationis Concilii legerimus in Causa *Kiôoyren. Iuris visitandi* proposita die *22.* Augusti, & resoluta die *12,* Septembris *Anni 1739.* , nec non Documenta in eadem Causa exhibita, secundum quæ comprobatum, & admissum fuit jus Metropolitani Russiæ, qui per suos Delegatos visitari jusserat, quin etiam cōdemnaverat Abbatem cujusdam Monasterii extra propriam Diœcesim constituti, ut pote quod vel in Diæcesi Luceorien. vel Vladimiriensi situ̅ erat: Idcirco Nos in re tam gravis momenti, quæque ad Metropolitanum attinet non minus dignitate, quam virtutibus insignem, caute, & ad rectissimam justitiæ normam procedere volentes, non adhuc proinde hujusmodi quæstionem, utrum scilicet Abbates debeant, vel Metropolitano, vel Proto-Archimandritæ immediatè subesse, per definitivam resolutionem decidere posse censemus: quod tamen á Nobis, nulla interjecta mora, præstabitur statim ac, vel ipsi invenerimus, vel Nobis aliunde firmiora in utramvis partem decidendi fundamenta suppedita fuerint.

Firma interim manente jurisdict. Proto Archi. in Monachos, & bona, Monasteriorū

§, 21 Interim vero decernimus, ut in Monasteriis Abbatialibus Proto Archimandrita omne jus habeat in bona Monasterii, atque in personas Monachorum; Metropolitanus autem interiori Monasteriorum regimini nullatenus se ingerat; quoniam advertimus, Metropolitanum ipsum usque de Anno 1685, interius omne Religionis gubernium e. idem Religioni, & Proto.Archimandritæ reliquisse. reservatis sibi aliis rebus, quas propriæ Ordinariæ Jurisdictioni competere asseruit. Inter hæc autem. dum Metropolitanus rationum momenta, quæ ab ipso sunt, atque Abbatès similiter ea, quæ ipsorum intentioni favere possunt, maiori, qua poterunt, celeritate Nobis indicare curabunt, statuimus, ut Metropolitanus in illius juris, quod in Abbatum personas obtinet, possessione perseveret.

§. 22. Ad

§. 22. Ad reliqua nunc percurrenda, quæ a Vobis in Congressibus Vestris disposita, Nobis exhibita fuerunt, animum Nostrum intendimus. Et quidem cum à Vobis statutum fuerit, ut Proto-Archimandrita post electionem suam, Juramentum obedientiæ præstare debeat in manibus Metropolitani, tum suo, tum totius Religionis nomine, tàmque erga Sanctam Sedem, quam erga ipsum Metropolitanum, *secundum omnia Jura, Constitutiones, & Decreta à Sancta Sede Apostolica lata;* post hujusmodi verba, etiam hæc alia per Vos addenda esse præcipimus, nempe: *Et juxta præscripta in Literis Sanctissimi Domini Nostri, &c.* quibus idem Proto Archimandrita, & Religio manifestè obligetur ad observantiam, & executionem eorum omnium, quæ in hisce Nostris literis continentur.

Juramentū Proto-Archi. præsentium dispositionē cōplectatur.

§. 23. Vita functo Archimandrita, decrevistis, quod primus Consultor Generalis, ex ea Provincia eligendus, ex qua erat defunctus Proto Archimandrita, *reget cum scitu Metropolitani Religionem*, deindeque ea subjungitis, quæ intimationem futuri Capituli Generalis pro Successoris electione concernunt. Loco itaque præmissarum vocum: *reget cum scitu Metropolitani Religionem*; alias hasce substituetis: *reget Religionem, certiorato prius de obitu Proto Archimandritæ Metropolitano, eique servato debito honore, & reverentia.*

De regimine Ordinis defuncto Proto-Archimandrita.

§. 24. Illud vero pro recta Monasteriorum utriusque Provinciæ Luthanicæ, & Polonicæ disciplina sapienter constituistis, ut Orientalis Ecclesiæ usus, consvetudines, exercitia, Jejunia, Ritus, & Cœremoniæ in eisdem observentur. Quod quidem statutum summopere commendamus; perpendentes, quod olim, quum ad Kijoviensem Metropolim evectus fuisset de anno 1613 supra citatus Joseph Valeminus Nobilis Lithuanus, in hoc Collegio Græco de Urbe educatus, institit coram fel. record. Paulo Papa V. Prædecessore Nostro, atque obtinuit declarari per Apostolicas Literas in forma Brevis datas die 10. Aprilis 1615., &c. nullatenus Ruthenis ad communionem Sanctæ Sedis nuper adjunctis impositam esse legem, ut abdicatis propriis Ritibus, Ecclesiæ Latinæ Ritus amplecterentur. Cum autem Nos, elapso proximè anno 1743. sub die 24. Decembris, Epistolam Encyclicam dederimus ad Patriarcham Antiochenum Græcorum Melchitarum, cæterosque Episcopos Catholicos illius Ritus eidem Patriarchæ subiectos, in qua plura disponuntur circa abstinentias, & jejunia, aliasque consvetudines Orientalis Ecclesiæ; volu-

Disciplina Ecclesiæ Orientalis à Monachis inconcussē servanda sub pœnis Jurāda quæ quæ observantia Decretalis SS. D. N. superius positæ num. 36.

mus, ut istius quoque mentionem faciatis, & prædicto Decreto hujusmodi verba addatis: *juxta Epistolam Decretalem SS. Domini Nostri &c.* quæ fuit à Nobis, ut supra, scripta; adiecta pœna privationis vocis activæ & passivæ, ipso facto incurrenda, non solum ab iis, qui Ecclesiæ Orientalis usus, consvetudines, Jejunia, Ritus, & Cœremonias transgrediantur, sed etiam ab ipsorum Superioribus, qui dispensationem ab eorum observantia, etiam in casibus particularibus, absque iusta & urgente causa, concedere audeant.

Alternativa in electione Procuratoris Generalis dicti, & ejus præscribitur.

§. 25. Inter Officiales Religionis, quod ad Procuratorem Generalem attinet, optimè in Vestris Constitutionibus decrevistis, ut alternis vicibus ex Lithuanica, & Polonica Provincia eligi deberet. Sed ut ea dispositio magis perspicua reddatur, & nullam in executione difficultatem, involvat, in eam quæ sequitur formam, redigenda erit. *Procurator Generalis in posterum eligatur in Capitulo Generali, & in eius electione servetur alternativa; ita ut, quoties Proto Archimandrita est ex Provincia Lithuanta, Procurator Generalis sit Monachus Professus Provinciæ Poloniæ; & è contra*; Cum autem in Vestro Capitulo Generali, in quo Proto Archimandritã elegistis ex Provincia Lithuanica, minimè electum fuisse viderimus Procuratorem Generalem, Nos porro addimus, quod pro currenti quadriennio, Proto Archimandrita cum Consultoribus Generalibus eligat in Procuratorem Generalem Monachum Professum Provinciæ Poloniæ.

Proto Archim. etiã perse ipsum Monasteria visitare possit.

§. 26. Visitationem Monasteriorum utriusque Provinciæ minimè à Vobis neglectam fuisse cognoscimus, quum eadem respectivis ipsarum Provincialibus demandata fuerit. Quo vero ad Proto Archimandritam, statuistis, ut is visitare nequeat, nisi ubi aliquod Monasterium per Visitationem à Provinciali peractam gravamen aliquod pertulisse dicatur; quo casu etiam decrevistis, ut idem Proto Archimandrita perse ipsum nequeat visitare, sed per aliquem Consultorem, aut Secretarium suũ sive per alium Visitatorem à se delegandum. Quæ quidem Lex Proto Archimandritæ dicta, ut nunquam per se ipsum Monasteria visitare valeat, sed etiam in prædictis casibus per alium visitare teneatur, nimium profecto videtur illius dignitati præjudicium inferre. Proindeque supradictam Resolutionem ita corrigetis; ut, ubi in casibus supra expressis Visitationi Proto Archimandritæ locus sit, possit idem sive per se, sive per alium visitare.

§. 27.

§. 27. In eisdem demum Constitutionibus capitulariter à Vobis sancitis, de iis etiam, ut par erat, decernere non omisistis, quorũ suffragiis tùm Proto Archimandrita, tum etiam Provinciales, Consultores, & Secretarii eligi debent. Verum nisi in hujusmodi electionibus numerus eorum, qui suffragium ferre debent, statuatur, ut totidem sint ex Provincia Lithuanica, quot erunt ex alia Provincia Polonica; sive, uno verbo, nisi inter utriusque Provinciæ Vocales æqualitas constituatur; nunquam recte subsistere poterit alternativa in Electione Proto Archimandritæ, aliorumque inferiorum Officialium, a vobis instituta. Quapropter super hujusmodi Votantium numero ita decernimus; ut in Capitulis Generalibus, quando agitur de Electione Proto Archimandritæ, suffragium ferre debeant, præter Metropolitanum Capitulo præsidentem, Consultores, Secretarii Generales, Provinciales, atque alii quadraginta Monachi ex una, totidemque ex alia Provincia designati & electi; iidemq; omnes vocem activam habeant, ubi agitur de Officialium inferiorum electione, addito eisdem Proto-Archimandritæ, qui jam electus fuerit, suffragio.

Votantium numerus pro Capit. Gen. præfinitur.

§. 28. Quia vero delectus eorum, quos ex utraque Provincia assumi conveniat, in tanta rerum, & locorum distantia, nequaquam rectè haberi, seu definiri posse videtur; Idcirco mandamus Venerabili Fratri Episcopo Zenopolitano, de cujus zelo & prudentia plurimum in Domino confidimus, ut una cum Proto-Archimandrita, Provincialibus, & Consultoribus, tam Generalibus, quam Provincialibus, agat atque expendat, qua potissimum via ad hujusmodi Vocalium electionem procedi possit; designatamque quantocius agendi rationem ad Congregationem de Propaganda fide examinandam, atque approbandam remittat.

Eorũ delectus rationẽ statuere cõmittitur Episc. Zenopolitano

§. 29. Huic autem Epistolæ Nostræ finem imponere nullo modo possumus, quin debitis laudibus prosequamur Ven. Fratrem Athanasium hodiernum Russiæ Metropolitanum, cujus eximia virtus, atque ardens Religionis Catholicæ studium, sinceraque devotio erga Apostolicam Sedem, & sæpè alias, in harum quoque rerum tractatione luculenter emicuerunt. Hinc est, ut nulli melius, quam ipsi, demandari posse judicemus gravioris momenti negotium, quod hic subjungimus. Plura nempe Monasteria in Provincia Poloniæ esse novimus ad eam paupertatem redacta ut vix duos, aut tres Monachos alere possint: In hujusmodi rerum statu, Canonicæ Leges præcipiunt, plurium Monasteriorum U-

Metropolitani Russiæ laudes. Eidem cõmittitur unio plurium Monast. ad paupertatẽ redact. cũ consilio &c.

nionem faciendam esse, donec in singulis Monasteriis decem, vel saltem octo Monachi commodè congregari valeant. Ad multa igitur laudabiliter hucusque peracta hoc etiam addat Metropolitanus, [cui Nos idipsũ demandavimus, omnesque facultates ad hoc necessarias, & opportunas impertimur] ut simul cum *Proto-Archimandrita*, & Consultoribus Generalibus, necnon *Provinciali Poloniæ*, ejusdemq; Provinciæ Consultorio, ad hujusmodi tenuiorum Monasteriorum unionem peragendam incumbat. Quod sane proficuum opus ipsius cura, ut confidimus, rectè perficiendum, ubi ad Apostolicam Sedem ipsius relatio deferetur, auctoritate Nostra comprobare, & confirmare non dubitabimus.

Provincia Polonia obedientiã præstitit Proto.Archiman. sub conditione,

§ 30 Electionem quidem Proto.Archimandritæ in supra memorato Capitulo jam sequutam ab utraque Provincia acceptatam fuisse nõ sine voluptate cognovimus. Verumtamen aliam fuisse vidimus formam, qua Monachi Provinciæ Lithuaniæ ipsam acceptârunt, ab ea, qua usi sunt Monachi Provinciæ Poloniæ. Siquidem illi absolutam obedientiam, & subjectionem Proto.Archimandritæ jurarunt; hi vero hujusmodi conditionem apposuerunt: *Si dictus Electus cum expositis ad approbandum Sanctæ Sedi Apostolicæ Constitutionibus approbabitur, neque munus suum exerceat in Provincia Polona: non promulgata á Sancta Sede Apostolica approbatione.*

Pontifex id improbat, & absolutã obedîentiam imperat cõminatis canonicis pœnis &c.

§. 31. Et sanè Apostolicæ Sedis dignitati convenientius, fortasse à Nobis rescribi potuisset, suspendendo approbationem Capituli, & promptam ante omnia exigendo Provinciæ Poloniæ obedientiam, eique omnino similem, quam Provincia Lithuaniæ electo Proto.Archimandritæ præstiterat. Verum quum illud Nobis minimè suadere possimus, cunctationem hujusmodi originem ducere ex defectu debitæ observantiæ erga Sanctam hanc Sedem; in qua colenda, & observanda insignes semper se præbuerunt Poloniæ Nationis Alumni, libenti animo adducti sumus, ut intentionem saltem eorum, qui ita se gesserant, excusatione dignam Nobiscum reputaremus: Omnique morositate seposita, totius rei disquisitionem agressi sumus; Congregationes convocavimus, easdemque coram Nobis haberi voluimus; minimeque obstantibus reliquis negotiis, & perturbationibus, quibus plus æquo undique obruimur, animum ad scribendum appulimus, omnesq; vobis in hac Epistola Resolutiones exposuimus, quas, cum prædictæ Congregationis consilio maximè opportunas, & necessarias esse judicavimus. Ex quarum resolutionum tenore quum omnes tergiversãdi causæ

di causæ sublatæ sint, minimè dubitamus, quin Provincia Poloniæ id ipsum sequatur, quod iam Lithuana Provincia perrgit. Quod si eadem in suscepta obediendi repugnantia perseveraret. non sine magno profecto animi Nostri dolore ad ea Nobis deveniendum esset acriora juris remedia quæ ab Ecclesiasticis quidem Legibus contra inobedientes districtè constituta sunt, sed quæ nunquam à Nobis adhibenda esse speramus contra Religiosos Viros adeo conspicui Ordinis sectatores, aut contra Nationem, quam tantò pietatis studio diligimus, ob præclara ipsius erga Apostolicam Sedem promerita, quorum ut recentiora omittamus exempla. jam usque a temporibus Prædecessorum Nostrorum Clementis III., Innocentii IV., & Gregorii XI. eximia & nunquam interitura monumenta extiterunt.

§ 32. Congregationis de Propaganda Fide Præfectus est Venerabilis Frater Noster Vincentius Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis Petra Episcopus Prænestinus, cuius adeo illustre nomen ubique est, ob multa et proficua Opera ab ipso conscripta, & publicis Typis vulgata. Horum vero negotiorum Relator apud ipsam congregationem est Venerabilis itidem Frater Noster Petrus Aloysius Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis Carafa Episcopus Albanensis, qui summa diligentia, ac sedulo studio atque labore, eorum seriem tam scripto, quam voce digessit, atque explanavit. Hæc Vobis comperta esse volumus. ut intelligeretis, quam bene rebus Vestris consultum sit, per huiusmodi laudabilium Fratrum Nostrorum industriam, atque peritiam; quorum profecto operam in iis, quæ agenda remanent, neque defecturam, neque cessaturam esse, Vobis asserere non dubitamus; ut quum pro reliquis pendentium adhuc rerum definitionibus opportuna à Vobis documenta pro animi Nostri instructione transmissa fuerint, iidem statim nobiscum agere prætermissuri non sint, ut tanti ponderis operi suprema demum manus imponatur. Nos interim Vobis, quos Paternæ dilectionis affectu complectimur; Apostolicam Benedictionem impertimur.

Cardinales Congregat. Præfectum & Causæ Relatorē commendat.

Ac ulteriores providētias promittit.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem die II. Maji MDCCXLIV. Pontificatus Nostri Anno IV.

Dat. die 2 Maji 1744.

EPISTOLA XII.

DE IURISDICTIONE

Episcoporum quoad Ecclesias Parochiales Regularium, & Personas curam Animarum Subditorum Sæcularium in eis exercentes.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Pontificum mos, inhærendi Prædecessorum Cõstitutionibus & Cõgregationis Decretis

Irmandis atque asserendis Ecclesiasticæ disciplinæ regulis studiose intenti Prædecessores Nostri Romani Pontifices, consveverunt; peculiaribus rerum aut temporum necessitatibus animadversis, ad generalis providentiæ curam animum adjicere, easque Apostolicas Constitutiones opportunè promulgare, quibus gliscentes morum corruptellas resecarent, & inordinatas humanæ arrogantiæ præsumptiones reprimerent. Cui rei obtinendæ utilissimum plane experti sunt, vel antiqua Patrum constituta renovare, interpretari, aut declarare, vel competentium Romanæ Curiæ Tribunalium, sive Congregationum judicata & responsa colligere, confirmare, aut in aliquibus remittere, eademque prudenter atque aptè conciliare, si quando inter ea non satis convenire videretur. Utque antiquiora omittimus exempla, non alia sanè ratione fel. record. Prædecessor Noster Clemens Papa X. per suam Constitutionem, quæ incipit *Superna*, datam XI. Kal. Junii Anno MDCLXX., inhærendo pluribus resolutionibus Congregationum S.R.E. Cardinalium negotiis & consultationibus Episcoporum & Regularium, ac Tridentini Concilii interpretationi Auctoritate Apostolica præpositorum, multa instituit circa debitam à Regularibus erga Episcopos Locorum Ordinarios observantiam, & subjectionem; tam in petenda eorum licentia & benedictione pro verbi Dei prædicatione in Ecclesiis etiam suorum respectivè Ordinum habenda, quā in approbatione & facultate ab eisdem obtinenda pro administrando Sæcularibus Poenitentiæ Sacramento, ita pariter se gessit recollendæ memoriæ Prædecessor Noster Innoçentius Papa XII., quum, ad normam plurium

Clemen. X. exemplum.

Item Innocentii XII.

relo,

resolutionum Congregationis Concilii præfatæ, certas sacrarum Ordinationum regulas, & singulorum Episcoporum jura in proprios Subditos præfinivit, lata Constitutione quæ incipit: *Speculatores*, sub datum pridie Nonas Novembris Anni MDCXCIV.

§. I. Hanc ipsam rationem Nos ipsi secuti sumus in Apostolicis nostris Literis, quarum initium est: *Sacramentum pœnitentiæ*, Anno MDCCXLI Kalendis Junii datis, inquibus nonnulla decrevimus & statuimus adversus Sacerdotes in Sacramentali Confessione suos Pœnitentes ad turpia sollicitantes, juxta declarationes in causis hujus generis, diversis temporibus & casibus prolatas, à Congregatione Venerabilium Fratrum Nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium contra hæreticam pravitatem generalium inquisitorum. Id ipsum nuperimè egimus, dum Venerabilibus Fratribus, Patriarchis, Archiepiscopis Episcopis, cunctisque Locorum Ordinariis per Italiam constitutis Encyclicas Literas dedimus sub die XIX. Augusti hujusce Anni MDCCXLIV., quarum initium est: *Cum semper oblatas*, quibus à prædictæ Congregationis Concilii Tridentini Interpretis resolutionibus & placitis neutiquam discedentes, plura declaravimus circa onus, quod habent tum omnes animarum curam gerentes, Missam pro Populo applicandi diebus saltim festis de præcepto; tum etiam Ecclesiarum Cathedralium, & Collegiatarum Canonici, aliique de earum gremio Missam Conventualem quotidie pro Benefactoribus in genere specialiter offerendi. Nunc denique hoc etiam à Nobis servatum iri declaramus, dum Episcoporum jura, quod attinet ad Visitationem Ecclesiarum Parochialium ad Regularium Monasteria pertinentium, hac nostra perpetuò valitura Constitutione asserere, atque ut infra, definire & constituere in animum induximus.

Idipsū Potiū fex à se plus ries servat. tum memorat.

Et in præsenti potissimū observari declarat.

§. 2. Animarum curam in sæculares personas exercentes in iis Ecclesiis, quæ Monasteriis seu Domibus Virorum aut Mulierum adnexæ sunt, sive ipsi Regulares sint, sive Sæculares, Sacri Tridentini Concilii præscripto, *sess. 25. cap. 11. de Regularibus*, subesse debent *immediatè in iis, quæ ad dictam curam, & Sacramentorum administrationem pertinent, jurisdictioni, visitationi, & correctioni Episcopi, in cujus diœcesi* prædicta Monasteria *sunt sita*, exceptis Dumtaxat iis Monasteriis seu locis, *in quibus Abbates Generales, aut Capita Ordinum Sedem Ordinariam principalem habent, atque aliis Monasteriis, seu Domibus, in quibus Abbates, aut alii Regularium Superiores jurisdictionem Episcopalem,*

Refert Tridētini Decretū circa jurisdictionē Episcopi in Ecclesiæ Parochiales ad Regulares spectantes.

& temporalem in Parochos & Parochianos exercent; salvo tamen eorum Episcoporum jure, qui majorem in prædicta loca, vel personas jurisdictionem exercent.

Grego, XV. firmat eãdẽ jurisdictionẽ in omnes animarum curam, & Sacramẽta quomodocũque administrantes.

§. 3. Cum itaque nonnulli Sacerdotes ab Episcopali jurisdictione exempti quos neque Parochos, neque animarum curæ addictos esse constaret, ausi fuissent aliquibus Christi Fidelium matrimoniis interesse, sine prævia Episcopi aut Parochi licentia; quæsitum fuit, utrum hujusmodi Sacerdotum correctio, atque in eosdem animadversio ad Episcopum, an vero ad eorum Superiores, privativè spectaret; Cumque ii privativum ejusmodi jus ex eo deducerent, quod Tridentina Synodus *loco citato* dum facultatem tribuit Episcopis corrigendi, & puniendi Sacerdotes ab eorum jurisdictione exemptos, in his quæ ad animarum curam, & Sacramentorum administrationem pertinent, de iis dumtaxat Sacerdotibus loquitur, qui vel Parochi sunt, vel animarum curam exercent; cujusmodi sane ii non erant, de quibus agebatur: futilem hanc, vanamque præsumptionem reprimere statuit, fel. record. Prædecessor Noster Gregorius Papa XV., ac de consilio Congregationis Sacri Concilii Tridentini Interpretis, edita Constitutione, quæ incipit. *Inscrutabili*, data Nonis Februarii Anno Incarnationis Dominicæ MDCXXII, decrevit ac declaravit, *ut deinceps tam Regulares, quam Sæculares, quomodolibet exempti, sive animarum curam personarum sæcularium Monasteriis, seu Domibus Regularibus, aut quibusvis aliis Ecclesiis, vel beneficiis, sive Regularibus, sive Sæcularibus incumbentem exerceant, sive alias Ecclesiastica Sacramenta, aut unum ex illis ministrent, prævia Episcopi licentia, & approbatione; sive quoquo modo in dicta Cura exercitio, aut in eorum, dem Sacramentorum, vel alicuius ex illis administratione de facto, absque ulla auctoritate, se ingerant; in his, quæ ejusmodi curam, seu administrationem concernunt, omnimodæ jurisdictioni, visitationi, & correctioni Diœcesani Episcopi, tanquam Sedis Apostolicæ delegati, plenè in omnibus subjiciantur,*

Pontifex alias quæstiones circa similia cũ consiliotæ, & definire intẽdit

§ 4. Hac controversia per constitutionem Gregorianã e medio sublata non ideo ab aliis quæstionibus & litibus circa idem rerum genus promovendis cessatum fuit; pluraq; Dubia tam in Congregationibus Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, quam in Auditorio Rotæ, frequenter agitata & resoluta fuerunt, circa peculiarium quorundam actuum naturam, an scilicet iidem censendi essent ad animarum curam, seu

ad Sacramentorum administrationem pertinere; & consequenter, an Episcopus in visitandis Regularium Ecclesiis, quibus imminet animarum cura personarum sæcularium, posse, nec ne, suam circa hujusmodi actus jurisdictionem exercere; tum etiam, an hoc aut illud Monasterium dici posset ordinaria & principalis Sedes Abbatis Generalis, seu Capitis Ordinis, ideoque Ecclesia hujusmodi Monasterio adnexa, quamvis Parochialis foret, Episcopo in visitatione subiecta non esset. Cum igitur resolutiones in prædictis Curiæ nostræ Tribunalibus circa hujus generis quæstiones identidem captas, earumque rationes & fundamenta, diligenter & considerate perpenderimus, consilium quoque & sententiam audierimus aliquot ex Venerabilibus Fratribus nostris S.R.E. Cardinalibus, aliorumque Virorum in juris Canonici scientia præstantium; nonnulla super his de Apostolicæ potestatis plenitudine decernere deliberavimus; ac præsenti Nostra Constitutione inviolabilem quandam normam præfinire, qua posita, omnes de cætero lites, & controversiæ prædictis de rebus, si fieri possit, penitùs eliminentur atque omnia submoveantur obstacula, quæ debitam Decretorum Sacri Tridentini Concilii executionem in re tam gravis momenti impedire, aut retardare hactenus consveverunt.

§. 5. Optimo sane consilio ab Episcopis Pastoralem visitationem aggredientibus præmitti solent in singulæ Diœcesis loca aliqui Sacerdotes Missionarii, qui ante ipsorum adventum, prædicationibus verbi Dei, & administratione Sacramentorum Pœnitentiæ & Eucharistiæ, Spiritualem Populorum profectum, & animarum salutem, qui potissimus est Pastoralis visitationis scopus, studeant promovere. Inventi sunt autem ex iis Regularibus, quorum Ecclesiis incumbit Parochialis sæcularium cura, qui in dubium revocarent, an hujusmodi Missionarios, sive sæculares, sive alterius Instituti vel Ordinis Regulares, ab Episcopo missos tamquam visitationis suæ prænuntios, in propriis Ecclesiis & Domibus ad exercenda munera eisdem commissa admittere & recipere ipsi tenerentur. Quod dubium, quum in congregatione S.R.E. Cardinalium negotiis & consultationibus Episcoporum & Regularium præposita examinatum fuisset sub die XXXI. Augusti Anni MDCLXVIII., affirmativè resolutum fuit; ut scilicet prædicti Missionarii etiam à Regularibus Parochis seu Curatis libenter excipi debeant, omnibusque rebus juvari, quibus adinjunctum sibi onus adimplendum opus illis esse contigerit. Quod nos quoque probamus, & auctoritate Apostolica confirmamus, atque in posterum

Approbat resolutionẽ Congregat. Episcop. & Regul. quod Missionarii Pastorali visitationi præmissi etiã a Parochis Regul. excipi debent.

T (quo

(quoties id opus esse, prudenti Episcopi arbitrio judicatum fuerit] ab omnibus hujusmodi Parochis seu Curatis præcipimus observari.

Et decisionem Congr. Concilii, quod possit Episcopus Sacramentũ confirmationis in Ecclesiis Regularium administrare.

§. 6. Sed & in ipso visitationis cursu atque etiam extra illam, aliqui Regulares de suorum privilegiorum & exemptionum indemnitate plus nimio solliciti, hanc Episcopis controversiã moverunt, utrũ iis liceret, in ipsorũ Regulariũ Ecclesiis, sive Parochialibus, sive nõ Parochialibus Sacramentum Confirmationis administrare; quæ quidem controversia in Congregatione Concilii partibus plenissime auditis, pro Episcopis decisa fuit, quemadmodum & Nos generaliter & sine exceptione eandem definimus.

Declararat quæ visitare posset Episcopus in Ecclesiis Parochialibus Regulariũ

§. 7. In exequenda vero Pastorali visitatione Ecclesiarum Parochialium, quæ à Regularibus administrantur, minimè quidem licet Episcopo omnia Ecclesiarum hujusmodi *Altaria* visitare, sed illud dumtaxat, in quo *Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum* asservatur, & consequenter *Sacrum* ipsum *Tabernaculum*: *Fontem* quoque *Baptisterii* si adsit; item *Confessionale*, in quo Parochus ad audiendas Confessiones residere solet; *Pulpitum Ecclesiæ*, e quo Parochus jus habet, verbi Dei, juxta præcipuum ministerii sui munus, annunciandi; *Sacrarium* pariter Ecclesiæ, ad inspiciendum locum, in quo asservatur sacra supellex, pro *Sacramentis* tam intra Ecclesiam, quam extra illam decenter administrandis; *Sepulchrum* excipiendis Subditorum Parochiæ corporibus addictum *Cœmeterium* Parochianorum humandis cadaveribus destinatum; *Turrim campanariam*, dummodo in ea sint *Campanæ* ad Parochiam propriè spectantes; ac demum, præter res supra enunciatas, omnia sacra vasa quibus vel Particulæ consecratæ servantur, vel *Sacra olea* sive in *Baptismo*, sive in extrema *Unctione* adhibenda, vel aqua *Baptisterii*, vel alia rite benedicta, quæ pro ingredientium aspersione ad Ecclesiæ fores poni consuevit.

Quid circa Parochi vitam & mores, cognoscere valeat.

§. 8 Visitationi locali proxima est ea, quæ personam respicit Parochi; cujus quidem, si Regularis sit, agendi rationem, in iis, quæ spectant ad observationem proprii ipsius Regularis instituti, non est Episcopi inquirere, quum ad ipsius Superiorem Regularem privativè id pertineat. Licet tamen Episcopo, vel potius ipsi specialiter incumbit, ipsius Parochi seu Curati, etiam Regularis, vitam ac mores scrutari, quatenus ea, quæ extra claustrum prodierint, Rectoris animarum exempla primum conferre ad Populi ædificationem, vel contra eidem obesse maxime possunt quemadmodum alias eadem Concilii Tridentini Congregatio sapienter decrevit, & Nos etiam earundem præsentium tenore decernimus, & statuimus.

§. 9. Ad

§. 9. Ad personalem quoque Parochi visitationem, proindeque ad Episcopi jus & officium pertinet ea occasione examinare, an titulo legitimo Parochus etiam Regularis animarum curam exerceat, an residentiæ lex ab eo observata fuerit atque observetur; an ad Synodum vocatus, iverit; an Congregationes seu conferentias super casibus conscientiæ haberi solitas frequentet; an onera quæ secum fert animarum cura, adimpleverit; ac inter alia, an Missam pro Populo applicaverit diebus festis de præcepto; an iisdem festis diebus omnia præstiterit, quæ à sacro Tridentino Concilio præscripta sint Populum verbi Dei prædicatione, & Pueros in Fidei rudimentis Christianæque Doctrinæ præceptis instruendo; an, statis diebus, excipiendis Fidelium confessionibus vacet; an ægrotantibus & in extremo vitæ agone laborantibus debita spiritualia subsidia sedulo præstet, & Sacramenta Ecclesiæ tempestivè conferat; an Pueros & Puellas ante susceptionem Sacramenti Confirmationis, tum etiam ante primam eorum Communionem, opportunis instructionibus erudierit; an priusquam fideles ad Matrimonia in faciem Ecclesiæ celebranda admittat, debitas inquisitiones adhibuerit, atque adhibeat, quibus tutó depræhendere possit, nullum inter contrahentes impedimentum existere, eosdemque libere Matrimonio consentire, ac demum in Doctrina Christiana, maximè veró in præcipuis Religionis nostræ Mysteriis, illos instructos esse, denique an parochus apud se rectè ordinatos retineat libros tum Baptizatorum, ubi fons Baptizmalis adsit in ipsius Ecclesia, tum Sacro Chrismate confirmatorum, libros etiam Matrimoniorum, & status animarum.

Et circa alia ad ejusdem Officium Synodum spectantia.

§. 10. Uno verbo quidquid Episcopus à Parocho sæculari exquirere atque exigere solet ac debet; id omne, Regulari observantia unicè excepta, à Parocho Regulari exquirere & exigere potest; atque ubi hunc muneri suo defecisse compererit, opportuna Decreta condere pronunciare, ac meritas in eundem pœnas statuere, in quo nihilominus Episcopi facultates minimé privativæ sunt, sed Prælul Regularis jus cumulativum cum ipso habet; ita tamen, ut si aliter à Superiore Regulari, aliter ab Episcopo decerni contingat, hujus, non vero illius, decretis standum, prout alias a Congregatione Tridentini Concilii interprete judicatum fuit, Nosque Auctoritate Apostolica probamus, confirmamus, atque decernimus. Privativum tamen Episcopi jus est in Parochianorum mores inquirere, ac si quæ inter ipsos scandala oborta fuerint, auditis pro

Statuit Parochi correctionem ad Episcopum cumulative cum Superiore Regulari spectare.

Parochianorum autem

ad Episcop privative. borum ac prudentium Virorum sinceris relationibus, de iis cognoscere, eaq; opportunis remediis resecare, & reformare: nec enim Superioribus Regularibus in hujusmodi sæculares Parochiæ subditos ulla competit jurisdictio

Remotiorē vero Paro chi utriq; licere sine alterius cō sensu. § 11. Eveniente autem casu, quo vel Episcopus, vel Superior Regularis aliquem ex prædictis Parochis ab exercitio Curæ removendum, ea eque privādū esse judicaverit; quoniam hujusmodi Parochis, sine prævia Episcopi approbatione, ad Curam animarum accedere nequaquam licet, quamvis à suis Superioribus deputati, iidemque ad nutum sint amovibiles; dubitatum propterea fuit an Episcopus posset ad hujusmodi remotiones procedere, sine Superioris Regularis consensu, & an remotionis causas eidem adducere easque verificare deberet; tum etiam an Regularis Superior ad similem remotionem & privationem suo jure deveniens consensum Episcopi exquirere, suasque agendi rationes illi notas atque probatas facere teneretur. Qua de re, supradicta Congregatio Concilii decrevit, hujusmodi Parochos tam ab Episcopo, quam a Superiori Regulari, æquo jure, non requisito alterius consensu, ab Animarum cura removeri posse, nec unum alteri causas judicii sui aperire, multoque minus probare & verificare debere. Id quod à Nobis in omnibus approbatur & confirmatur.

Firmat exēptionē Parochialium in quibus Superiores Regulares jurisdictionem Episcopalem & temporalem obtinent § 12. Postquam vero Tridentina Synodus loco superius laudato declaravit, Prædictos Curatos seu Parochos tam sæculares, quam regulares, animarum curam exercentes in Monasteriis seu Domibus Religiosis, quibus hujusmodi cura personarum sæcularium incumbit, subesse debere immediatè, in iis, quæ ad dictam curam & Sacramentorum administrationem pertinent, jurisdictioni, visitationi & correctioni Episcopi; (quod quidem, juxta magis receptum Tribunalium hujus Nostræ Curiæ sententiam, intelligitur de jurisdictione Episcopi Ordinaria, non vero de delegata); illa tamen Monasteria seu Loca ibidem à Concilio excipiuntur, in quibus Abbates, aut alii Regularium Superiores jurisdictionem Episcopalem & temporalem in Parochos & Parochianos exercent; salvo nihilominus eorum Episcoporum jure, qui alia quapiam ex causa seu titulo, majorem in prædicta Loca vel Personas jurisdictionem exercent. Quare nonnullis Episcopis contendentibus, licere sibi, saltem tamquam Delegatis à Sede Apostolica, in Parochos prædictos, sive in Parochianos, aliquem jurisdictionis actum exercere, Congregatio Concilii respondit, quod ubi Abbas, aut Superior Regularis suam probat jurisdictionem Episcopalem & Tempora-

Temporalem in ipsos Parochos & Parochianos, & contra Episcopus probare nequit ampliorem in eosdem jurisdictionem ex alio capite sibi acquisitam fuisse, abstinere omnino debet Episcopus tam à visitatione, quam ab alio quocumque jurisdictionis actu in hujusmodi Parochos & Parochianos. Quod quidem, veluti ipsius Concilii decretis consonum, Nos etiam Apostolica confirmatione roboramus.

§. 13 Similiter ab Episcopi jurisdictione, visitatione, & correctione, etiam in his, quæ ad animarum curam & Sacramentorum administrationem spectant, prædicta Sancta Synodus excipit tam Sæculares quam Regulares Parochos, qui Animarum curam exercent in iis Monasteriis seu Locis, in quibus *Abbates Generales* aut Capita Ordinum, Sedem Ordinariam principalem habent: Quæ exceptio, sive limitatio, pluribus controversiis occasionem præbuit. Et primo, an ad inducendam hujusmodi exemptionem ab Episcopali visitatione, satis sit, quod in aliquo Monasterio resideat Abbas Regularis, licet is Ordinis sui Generalis non existat. *Superquo* præfata Concilii Congregatio pronunciavit, non sufficere Abbatis cujuslibet residentiam, nisi sit Abbas totius Ordinis sui Generalis. Tunc enim Tridentinum Concilium simplices Abbates, aut Regularium *Superiores* nominat, quum ab Episcopi jurisdictione ac visitatione eximit Parochos Ecclesiarum seu Monasteriorum, in quibus Abbates aut alii Regularium *Superiores* jurisdictionem Episcopalem & temporalem exercent; quâ jurisdictione compertum est nonnullos etiam simplices Abbates aut *Superiores* Regulares gaudere, quamvis non sunt Ordinum *Generales*. De Abbatibus autem Generalibus, seu Ordinùm Capitibus tunc loquitur eadem *Sancta Synodus*, quum à jurisdictione, & visitatione Episcopali exemptos esse indulget eorum Monasteriorum seu Locorum Parochos, inquibus Abbates Generales prædicti aut Capita Ordinum, Sedem Ordinariam principalem habent. Cumque ea dubio procul sit Concilii mens in hunc plane modū semper in posterum judicari & censeri debere statuimus: minime attenta distinctionis nota, quæ in plerisque Concilii Tridentini editionibus impressis appolita conspicitur inter verbum *Abbates*, aliudque *Generales*, ut potè quæ nullatenus reperitur in exemplari authentico Actorum ipsius Concilii, quod in Archivo Sedis Apostolicæ in Arce Sancti Angeli asservatur; quodque, ut genuinam hujus loci electionem certó cognosce-

Declarat. exēpti onē Parochialiū Monasteriis, in quibus residēt Superiores Generales nō extendi ad residētias aliorū Superiorū non Generalium.

Indicat mēdū in plerisq; editionibus Cōcilii Tridentini.

remus, diligenter inspici fecimus; proindeque â prædictis exemplaribus impressis eadem distinctionis nota omnino est expungenda.

Decernit. nō requiri pro exemptione quod Monasterium sit caput Ordinis.

§. 14. Altera quæstio est, an ad obtinendam exemptionem ab Episcopali jurisdictione & visitatione, sufficiat, quod aliquod Monasterium, Superioris Generalis Sedes Ordinaria existat, an vero præterea requiratur, ut ipsum Monasterium sit Caput Ordinis. De quo, quidquid alii opinati fuerint, decernimus sufficere, quod Monasterium seu Domus, sit Ordinaria & principalis Sedes Superioris Generalis; prout à Congregatione Concilii constanter judicatum fuit; quum verba Tridentini, de Capitibus Ordinum loquentis: non ad loca, sed adpersonas Præsulum Regularium in iis locis residentium referantur.

Parochiales autē unitas Monasteriis residētialibus Superiorū Generaliū nō gaudere exēptione.

§. 15. Tertio dubitari contingit, an exemptio ab Episcopi Visitatione, quam Tridentina Synodus, ut supra, concedit Ecclesiis Parochialibus eorum Monasteriorum, in quibus resident Abbates Generales aut Capita Ordinum, ad alias quoque Parochiales extendatur, quæ prædictis Monasteriis unitæ sunt, & ab eisdem dependent. Sed quum de aliis hisce Ecclesiis unitis taceant Conciliaria Decreta, neque porro eadem ratio honoris cujusdam & reverentiæ habendæ erga Superiores Ordinum Generales in propriis Monasteriis vel Ecclesiis residentes, locum habeat in aliis Parochialibus, eisdem Monasteriis, ut præfertur, unitis; quod pluries Congregatio Concilii censuit: hujusmodi scilicet Ecclesias unitas, minime exemptas esse à jurisdictione & visitatione Episcopi, quamvis illæ à Parochis Regularibus administrarentur; id ipsum Nos prædictæ Congregationis resolutionibus inhærentes, decernimus & constituimus.

Asserit privativā jurisdictionē Episcopi in Parochianos etiā hujusmodi Parochialiū exemptarum Item jus examinādi

§. 16. Quæsitum fuit quarto loco, an ratione exemptionis à jurisdictione Episcopi, quæ competit supradictis Rectoribus Ecclesiarum residentialium Superiorum Generalium, & propter eorundem Rectorum omnimodam subjectionem jurisdictioni & correctioni prædictorum Generalium Regularium, jus aliquod, & jurisdictio attributa sit iisdem Superioribus Generalibus in sæculares Subditos hujusmodi Ecclesiarum, sive Parochianos; an vero dicendum sit jus istud ad Episcopum privativè pertinere. Super quo decernimus, Episcopo plenam & privativam jurisdictionem competere in Parochianos, ad eundemque Episcopum pertinere, non solum propriam auctoritatem & consensum [prævio examine per se ipsum, vel per Vicarium suum faciendo] interponere quotiescumque Su-

rior

rior hujusmodi Generalis aliquem sive sæcularem, sive regularem Parochum seu Curatum, etiam ad nutum amovibilem, ad exercendam in prædictis Ecclesiis animarum curam personarum sæcularium deputare voluerit; sed etiam si Episcopus hujusce Parochiæ regimen à supradictis Parochis exemptis, sive sæcularibus, sive Regularibus, non recte administrari cognoverit; posse ipsum, & aliquando etiam debere pro sui Officii munere, apud Superiorem Generalem instare, ut Parochum seu Curatum hujusmodi ab animarum cura removeat; implorata quoque, quatenus opus sit Apostolicæ Sedis auctoritate, si nempe Generalem prædictum, aut reluctantem aut Parocho plus æquo faventem invenerit.

& approbādi Parochi

Et instādi quatenus opus sit, pro illius remotione.

§. 17 Præcipua in hac materia quæstio illa fuit, quænam essent Monasteria, in quibus Abbates Generales seu Capita Ordinum, Sedem ordinariam principalem habent; contendentibus nonnullis, quodlibet Monasterium, aut locum quemlibet. in quo Abbas Generalis, sive Caput Ordinis manet, inibique moratur, Sedem ipsius Ordinariam principalem dici oportere, ita ut ejusdem Monasterii aut Loci Parochus ab Episcopali jurisdictione & visitatione immunis statim fiat. Verum vaga & arbitraria hujusmodi Sedes, quæ à sola Superioris Generalis præsentia naturam Sedis ordinariæ & principalis mutuatur, tum rectæ rationi, tum Concilii verbis ac sensui plane adversatur. Quapropter quum Nobis compertum sit, in aliquibus Ordinum Regularium Constitutionibus assignatum reperiri locum pro residentia Superioris Generalis, ejusque Curiæ; in aliis vero Ordinibus, ubi Constitutiones de eo nihil statuant, eandem residentiam veteri consvetudine esse præfinitam; quoties de Ordinum hujusmodi Superioribus Generalibus agatur, eorum Sedem ordinariam principalem, ad effectum de quo agitur, illam esse, & censeri decernimus, quæ ab ipsorum Constitutionibus, vel ab inveterata consvetudine prædicta præscribi dignoscitur; idque tantummodo Monasterium, non vero aliud, in quo, quacumque de causa, Superior Generalis commoratus fuerit, pro ordinaria Generalis Sede haberi præcipimus, licet ipse Generalis ibi actu non resideat.

Se. Statuit residentiam Superioris Generalis ad effectū exēptionis non vagā & arbitrariā sed illā dūtaxat intelligi quæ à Cōstitutionibus vel à cōsvetudine Ordinis præfinitur.

§. 18. Quod si aliqui sint Religiosi Ordines seu Congregationes, quorum Constitutionibus, vel consvetudinibus minime præfinitum sit Monasterium, in quo Abbas Generalis seu Caput Ordinis residere debeat, nullum Monasterium pro ejusdem Generalis Sede Ordinaria principali, ad effectum eximendi Parochum ab Episcopi jurisdictione & visi-

Aut quam Superior Generalis semel initio elegerit

tatione, ex eo tantum haberi debere statuimus, quod solus ipse Superior Generalis in eo degat: absque consvetis Ministris, quos in Ordine regendo socios habet; sed illud dumtaxat Monasterium pro Sede Generalis ordinaria principali haberi volumus, quod semel ipse Superior Generalis, seu Caput Ordinis, initio Generalatus, elegerit pro sua stabili residentia, & Officialium seu Ministrorum prædictorum. Verum si, facta semel hujusmodi electione, eandem postmodum variare præsumpserit, declaramus, neque Monasterium initio electum, neque alterum, etiamsi cum sua curia eò se transtulerit, privilegia Ordinariæ & principalis Generalitiæ Sedis habiturum.

Sublata facultate variandi.

§. 19. In omnibus autem præmissis exemptionum casibus, salvum semper atque illæsum esse volumus eorum Episcoporum jus, si qui sunt, qui supradictas Parochiales Ecclesias earumque Rectores visitare consveverint, nimirum tam illas, quæ Monasteriis seu Domibus iis adnexæ sunt, in quibus Generales Ordinum Superiores Sedem ordinariam principalem, vel à suorum Ordinum Constitutionibus, vel ab inveterata consvetudine præfinitam habent; quam eas, quæ ab ipsis Superioribus Generalibus alias pro ordinaria principali residentia fuerint electæ, & nihilominus, hujusmodi residentia durante, Episcopi visitationi, jurisdictioni & correctioni subjectæ fuerint.

Et salvo majori jure Episcoporū si qui majoris jurisdictionis quasi possessionē habeant

§. 20. Decernentes præsentes nostras Literas, & in eis contenta quæcumque, etiam ex eo, quod quilibet in præmissis, seu eorum aliquo jus vel interesse habentes, seu habere quomodolibet prætendentes, cujusvis status, gradus ordinis, præeminentiæ, vel dignitatis existant, seu alias specifica & individua mentione & expressione digni, illis non consenserint, nec ad ea vocati & auditi, neque Causæ propter quas eædem præsentes emanaverint, adductæ, verificatæ, vel sufficienter, aut ullo modo justificatæ fuerint, aut ex alia qualibet, etiam quantumvis juridica, & privilegiata causa, colore prætextu, & capite, etiam in corpore juris clauso, nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis Nostræ, vel interesse habentium consensus, aliove quolibet, etiam quantumvis magno, ac formali & substantiali defectu, notari, impugnari, infringi, invalidari, retractari, in controversiam vocari, aut ad terminos juris reduci, seu adversus illas aperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque juris, facti, vel gratiæ remedium intentari, vel impetrari, aut etiam motu pari, & de Apostolicæ potestatis plenitudine

Clausula præservativa.

nitudine simili concesso vel emanato, quempiam in judicio, vel extra illud uti, seu se juvare ullo modo posse: sed ipsas præsentes semper firmas, validas, & efficaces existere & fore, suosq; plenarios & integros effectus sortiri, & obtinere, ac ab illis, ad quos spectat, & pro tempore quandocumque spectabit, inviolabiliter & inconcussè ob. observari.

§. 21. Sicque, & non aliter in præmissis censeri, atque ita per quoscumque Judices Ordinarios & delegatos etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiam de Latere Legatos, & Apostolicæ Sedis prædictæ Nuntios, aliosve quoslibet quacumque præeminentia ac potestate fungentes & functuros, sublata eis, & eorum cuilibet aliter judicandi, & interpretandi facultate, judicari, & definiri debere: ac irritum & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. *Aliter judicari prohibetur.*

§. 22. Non obstantibus, quatenus opus sit, Nostra & Cancellariæ Apostolicæ regula. *de jure quæsito non tollendo*, aliisque Apostolicis, ac in Universalibus, Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus; necnon quibusvis, etiam juramento, Confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consvetudinibus etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, exemptionibus & indultis, etiam in corpore juris clausis, aut Literis Apostolicis quibusvis Personis, Collegiis, Locis, Ordinibus, etiam Militaribus, Congregationibus, Societatibus, & Institutis etiam Societatis Iesu, & Sancti Joannis Hierosolimitani, aliisq; quibuslibet specifica & individua mentione dignis, etiam sub quibuscunq; verborum tenoribus & formis, & cum quibusvis etiam clausulis & decretis, etiam derogatoriarum derogatoriis, & irritantibus in genere vel in specie, etiam motu simili, & de Apostolicæ potestatis plenitudine, seu consistorialiter, ac alias quomodolibet in contrarium præmissorum concessis, ac pluries confirmatis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus & Singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumq; totis tenoribus specialis, specifica, & individua mentio, seu quævis alia expressio ad id servanda foret, illorum tenores, formas, causas, & occasiones præsentibus pro plenè & sufficienter expressis, & exactissime servatis & specificatis respectivè *Contrariis plenissimè derogatur.*

 habentes

habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, ad præmissorum effectum plenissimè & amplissimè motu pari derogamus, & derogatum esse volumus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Publicationi præsentis Cōstitutionis in Urbe tribuitur vis personalis intimationis omnibus facta.

§. 23. Volumus insuper, & eadem auctoritate prædicta mandamus, ut eædem præsentes, & in eis contenta quæcumque ad omnium notitiam facilius deducantur, nec quisquam de eis ignorantiam prætendere valeat, ipsas præsentes, seu earum transumpta, ad valvas Ecclesiæ S. Joannis in Laterano, & Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, necnon Cancellariæ Apostolicæ, Curiæque Generalis Innocentianæ in Monte Citatorio, & in Acie Campi Floræ per aliquem ex Cursoribus nostris, ut moris est, publicari & affigi, sicque publicatas & affixas omnes & singulos, quos concernunt, seu concernent in futurum, perinde afficere & arctare, ac si unicuique illorum personaliter intimatæ & notificatæ fuissent.

Transūptis fidem præstari sancitur.

§. 24. Utque earundem præsentium Transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo Personæ in Ecclesiastica Dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides tam in judicio, quam extra illud, ubiqe locorum habeatur, quæ ipsis præsentibus haberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Sāctio pœnalis.

§. 25. Nulli ergo omninò hominum liceat, paginam hanc Nostram confirmationis, approbationis, innovationis, voluntatis, mandati, statuti, decreti, & declarationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Dat die 6. Nov. 1744.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo septingentessimo quadragesimo quarto, octavo Idus Novembris, Pontificatus Nostri Anno Quinto.

D. Card. *Passioneus.*

I *Datarius.*

VISA DE CURIA

J. C. Boschi,

L. Eugenius.

Registrata in Secretaria Brevium.

Publicat. die 18. ejusdem Mensis & Anni. DIE.

EPISTOLA XIII.

DIERUM FESTORUM

De Præcepto, æstivis mensibus occurrentium, reductio, pro nonnullis Locis Regni Poloniæ.

Venerabili Fratri Episcopo Posnanien.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabilis Frater, salutem & Apostolicam Benedictionem.

NUPER pro parte tua Nobis expositum fuit, quod dilecti Filii Universitates & homines, necnon Incolæ agrorum præsertim culturæ addicti, istius tuæ Diœcesis Posnanien., propter Cœli rigorem in istis Partibus gravissimum, in mensibus potissimum Julio Augusto, & Septembri ad faciendas messes aliosque Terræ fructus colligendos, & agros in spem futuræ messis præparandos aptioribus, Festos dies Ecclesiæ præcepto quamvis inviti, servare minime valeant, ac propterea operum hujusmodi causa non sine conscientiæ angoribus, debitum Deo in iis diebus cultum negligere coacti, ad Fraternitatem tuam sæpissime confugiunt ut licentiam ipsis impertiaris, qua sibi liceat per eosdem Festos dies, exceptis Dominicis, agros colere, & servilibus mechanicisque laboribus impune vacare, ne ipsis eapropter non leve damnum, quemadmodum sæpe accidit, proveniat; Fraternitas vero tua, ut incommodis hujusmodi tibi bene cognitis aliquo pacto consulatur, Nobis humiliter supplicari fecit, ut inpræmissis oportunè providere, & ut infra indulgere de benignitate Apostolica dignaremur.

Agrorum cultura Mensibus Æstivis assiduam operam exigit.

Dispensatio ab observantia dierum Fest: petitur ab Ordinario; Qui ad S. Sedem recurrit.

§. I. Nos igitur, qui divinum cultum quantum cum Domino possumus promovere, & adaugere debemus, considerantes præmissa omnia & opportunum, quoad Nobis integrum est, ac salutare remedium hac in parte adhibere, cupientes, dictosque Incolas, homines, aliosque culturæ addictos specialibus favoribus & gratiis prosequi volentes, & eorum singulares personas á quibusvis excommuni-

cationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, á jure, vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium tantum consequen. harum serie absolventes, & absolutas fore censentes hujusmodi supplicationibus inclinati, Fraternitati Tuæ per præsentes committimus & mandamus, ut veris existentibus narratis, si contingat aliquod festum de præcepto Ecclesiæ, seu per Synodales ejusdem Diœcesis constitutiones, per hebdomadas prædictorum Julii, Augusti, & Septembris Mensium extra Dominicas occurrere eo casu festum hujusmodi, præterquam illud Assumptionis B. M. Virginis Immaculatæ, quod in suo proprio, quo occurrit die solemni cultu celebrari volumus & mandamus, in Dominicam immediate sequentem, seu aliam á Te præscribendam auctoritate nostra Apostolica transferas, illudque in eadem Dominica celebrari facias & cures; præscriptis tamen iis cautelis, quas juxta datam Tibi á Domino prudentiam duxeris esse præscribendas, tam quo ad onus audiendi Sacrosanctum Missæ Sacrificium, quam quo ad cætera opera servilia exercenda.

Conceditur Festivitates infra Hebdomadas eorũ Mensium occurrentes, ad diem Dominicũ trãsferri: Excepto Festo B. V. M.

Derogationes.

§. 2. Non obstantibus Apostolicis, ac in Universalibus, Provincialibusque & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus & Ordinationibus, necnon dictæ Diœcesis, Locorum, Terrarum, Oppidorumque, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consvetudinibus; privilegiis quoque, indultis & Literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, & confirmatis, & innovatis; Quibus omnibus & singulis, illorum tenores præsentibus pro plene & sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad præmissorum effectum hac vice duntaxat specialiter & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

In Choro & in Officio nihil innovetur.

§. 3. Cæterum per translationem Festorum hujusmodi non intendimus aliquid innovari tam quo ad servitium Chori, quam quo ad celebrationem Divinorum Officiorum.

Dat. die 1 Sept. 1745

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die Prima Septembris MDCCXLV, Pontificatus Nostri Anno Sexto.

D. Card. Passioneus.

Simile

Simile Indultum jam pridem concessum fuerat pro Diœcesi Vilnen, tali forma conceptum.

UT per tres antedictos Menses liceat ipsis ad sua exercenda rusticana opera incumbere, translato in primam Julii Dominicam Festo Visitationis Sanctissimæ Dei Genitricis, & in secundam ejusdem Mensis Dominicam Festo Sanctæ Mariæ Magdalenæ, in tertiam Festo Sancti Jacobi, in quartam Festum Sanctæ Annæ; In Augusto, & Septembri, quæ occurrunt Sanctorum Festivitates, una quælibet in proxima sibi Dominica celebretur, una excepta Deiparæ in Cœlum Assumptæ, quæ in suo proprio recurrente die solemni cultu agi debeat. Volumus autem ut in Choro, Divinisque Officiis, nihil innovetur, nec à pristino ritu discedatur, sed ea peragantur in assignatis jampridem diebus. Ii veró, quibus hoc Paternæ facilitatis nostræ beneficio utendum est, studeant interno ardentiori animorum obsequio compensare quidquid externæ celebritatis ipsis imminuere necesse fuit. Quod Fraternitatem tuam strenuè curaturam confidimus &c.

Dat. &c. die XVII. Maji 1743. Pont. A. III

D Card. Passioneus.

EPISTOLA XIV.

INNOVANTUR

Pœnæ adversus Confessarios, qui pœnitentes ad turpia sollicitant; cum præcepto hujusmodi denunciandi; & & reservatione absolutionis quoad Calumniatores. Adimitur præterea Sacerdotibus facultas Sacramentum Pœnitentiæ administrandi complicibus in peccato contra castitatem, cum pœnis &c.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordiū a fine instituti a Deo Pœnitentia Sacramenti.

ACRAMENTUM Pœnitentiæ, quam secundam post naufragium deperditæ gratiæ, tabulam Sancti Patres aptè nuncuparunt, Nos licet immerentes ad universi Dominici Gregis curam superna dispositione vocati, omne studium, & Pastoralem sollicitudinem adhibere tenemur, ne quod post amissam Baptismi innocentiam datum est Divina benignitate perfugium, per Dæmonum fraudem, & hominum Dei beneficiis perversè utentium malitiam, naufragis, ac miseris peccatoribus luctuosum evadat exitium, & quod in salutem, & curationem Animarum, à Deo, qui dives est in misericordia, institutum est, execrabili scelestorum quorumdam Sacerdotum improbitate, in earum perniciem, atque interitum vertatur.

Cōstitutio Gregor XV. contra Cōfessarios sollicitantes ad turpia.

§ I. Dudum quidem à fel. record: Gregorio Papa XV. Prædecessore Nostro per suas literas in forma Brevium sub datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem die xxx. Augusti MDCXXII. Pontificatus sui anno secundo, sapienter provisum fuit contra quoscumque Sacerdotes audiendis Confessionibus deputatos, ad turpia, & in honesta sollicitantes; Et deinceps successivis temporibus, ad earum literarum interpretationem, ac declarationem, plura subinde à Congre-

gatione

gatione Venerabilium Fratrum Nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium adversus hæreticam pravitatem generalium Inquisitorum sub die xi. Mensis Februarii Anno Domini MDCLXI. prodierunt decreta, & á rec. mem. Alexandro PP. VII. paritèr Prædecessore Nostro in Congregatione Generali Sanctæ Romanæ Universalis Inquisitionis die xxiv. Septembris MDCLXV. coram eo habita, inter alias ab Evangelica veritate, & Sanctorum Patrum doctrina alienas, & dissonas propositiones, sexta videlicet, & septima, huc revocandæ, damnatæ; & prohibitæ fuerunt; Nos itaque maturè perpendentes quanti momenti sit ad æternam animarum salutem ea ubique exactè observari & quanti ad infirmas oves curandas, & decorem Sanctæ Ecclesiæ Dei retinendum intersit, ne aliqui Sacerdotes Pœnitentiæ Sacramento nefariè abutentes, Pœnitentibus pro curatione vulnus, pro pane lapidem, pro pisce serpentem, pro medicina venenum porrigant, sed animo secum recolentes, se á Christo Domino Præsides, & Judices animarum constitutos, ea sanctitate, quæ sublimitati, ac dignitati muneris convenit, tam venerandum Sacramentum administrent e Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione Nostra, præfatas literas hujusmodi, ac omnia, & singula decreta prædicta ad illarum interpretationem, & declarationem emanata, Apostolica Auctoritate tenore præsentium approbamus, & confirmamus, illisque omnibus, & singulis inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adjicimus; Atque etiam, quatenùs opus sit, denuò committimus, & mandamus omnibus hæreticæ pravitatis Inquisitoribus, & Locorum Ordinariis omnium Regnorum, Provinciarum, Civitatum, Dominiorum, & Locorum universi Orbis Christiani, in suis respectivè Diœcesibus, ut diligenter, omnique humano respectu postposito, inquirant, & procedant contra omnes, & singulos Sacerdotes tam Sæculares, quam Regulares quomodolibet exemptos, ac Sedi Apostolicæ immediatè subjectos, quorumcumque Ordinum, Institutorum, Societatum, & Congregationum, & cujuscumque Dignitatis & Præeminentiæ, aut quovis privilegio, & Indulto munitos, qui aliquem Pœnitentem, quæcumque Persona illa sit, vel in actu Sacramentalis Confessionis, vel antè, vel immediatè post Confessionem, vel occasione, aut prætextu Confessionis vel etiam extra occcasionem Confessionis in Confessionali, sive in alio loco ad Confessiones audiendas destinato, aut electo, cum simulatione audiendi ibidem Confesionem, ad inhonesta, & turpia sol-

Declarationes Cõgregationis Sãcti Officii, Propositiones in hac materia damnata ab Alexãdro VII. Prædicta omnia confirmantur, & innovãtur.

Cum præcepto Inquisitoribus, & Ordinariis exequendi omnia, & singula in eisdem cõtenta.

sollicitare, vel provocare, sivè verbis, sivè signis, sivè nutibus, sivè tactu, sivè per scripturam, aut tunc, aut post legendam, tentaverint, aut cum eis illicitos, & inhonestos sermones, vel tractatus temerario ausu habuerint; Et quos in aliquo ex hujusmodi nefariis excessibus culpabiles repererint, in eos pro criminum qualitate, & circumstantiis, severe animadvertant, per condignas pœnas, juxta memoratam Gregorii prædecessoris Nostri Constitutionem, quam hic de verbo ad verbum pro inserta haberi volumus: Dantes etiam, si opus sit, & rursus concedentes facultatem, ne delictum tam enorme & Ecclesiæ Dei injuriosum, remaneat, ob probationum defectum, impunitum, jam alias in præfata Constitutione tributam, procedendi cum Testibus etiam singularibus, dummodò præsumptiones, indicia, & alia adminicula concurrant.

Cōfessarii injungant Pœnitentibus ab aliis sollicitatis ut sollicitantes denuncient.

§. 2. Meminerint prætera omnes, & singuli Sacerdotes ad Confessiones audiendas constituti, teneri se, ac obligari suos Pœnitentes, quos noverint fuisse ab aliis, ut supra, sollicitatos, sedulò monere, juxta occurrentium casuum circumstantias, de obligatione denunciandi Inquisitoribus, sivè Locorum Ordinariis prædictis, Personam, quæ sollicitationem commiserit, etiamsi Sacerdos sit, qui jurisdictione ad absolutionem valide impertiendam careat aut sollicitatio inter Confessarium, & Pœnitentem mutua fuerit, sive sollicitationi Pœnitens consenserit: sive consensum minimè præstiterit, vel longum tempus post ipsam sollicitationem jam effluxerit, aut sollicitatio à Confessario, non pro se ipso, sed pro alia persona peracta fuerit. Caveant insuper diligenter Confessarii, ne Pœnitentibus, quos noverint jam ab alio sollicitatos, sacramentalem absolutionem impertiant, nisi prius denunciationem prædictam ad effectum perducentes, delinquentem indicaverint competenti Judici, vel saltem se, cum primùm poterunt delaturos spondeant, ac promittant.

Denegando absolutionē nisi paruerint, aut parere promiserint.

§. 3. Et quoniam improbi quidam homines reperiuntur, qui vel odio, vel ira, vel alia indigna causa commoti, vel aliorum impiis suasionibus, aut promissis, aut blanditiis, aut minis, aut alio quovis modo incitati, tremendo Dei judicio posthabito, & Ecclesiæ authoritate contempta, innoxios Sacerdotes apud Ecclesiasticos Judices falsò sollicitationis insimulant: Ut igitur tam nefaria audacia, & tam detestabile facinus metu magnitudinis pœnæ coerceatur, quæcumque per-

Calumniatores extra mortis articulum privantur beneficio ab

sona

sona; quæ execrabili hujusmodi flagitio se inquinaverit, vel per se ipsam innocentes Confessarios impié calumniando, vel sceleste procurando, ut id ab aliis fiat, à quocumque Sacerdote quovis privilegio, auctoritate, & dignitate munito, præterquam á Nobis, Nostrisque Successoribus, nisi in fine vitæ, & excepto mortis articulo, spe absolutionis obtinendæ, quam Nobis, & Successoribus prædictis reservamus, perpetuo careat.

§. 4. Demùm magnopere cupientes à Sacerdotalis Judicii, & Sacri Tribunalis sanctitate omnem turpitudinis occasionem *Providētia*
& Sacramentorum contemptum, & Ecclesiæ injuriam longè submo- *Pontificis*
vere, & tam exitiosa hujusmodi mala prorsus eliminare, & quantum *ulterius ex-*
in Domino possumus, animarum periculis occurrere, quas sacrilegi *tenditur,*
quidam, Dœmonis potiùs, quam Dei Ministri, loco eas per Sacramentum Creatori suo, ac nostro reconciliandi, majori peccatorum mole onerantes, in profundum iniquitatis barathrum nefarie submergunt, nonnullorum Venerabilium Fratrum Nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, & aliquorum in Theologia Magistrorum consilio desuper adhibito, accedentibus quoque iteratis plurium Episcoporum supplicationibus hac nostra in perpetuum valitura sanctione, quemadmodum à pluribus Episcopis per Synodales suas constitutiones jam factum esse novimus, omnibus & singulis Sacerdotibus, tam Sæcu-
laribus quam Regularibus cujuscumque Ordinis, ac Dignitatis, tametsi *Adimit Sa-*
alioquin ad Confessiones excipiendas approbatis, & quovis Privilegio, *cerdotibus*
& Indulto, etiam speciali expressione, & specialissima nota, & mentione *facultatem*
digno suffultis Auctoritate Apostolica, & Nostræ Potestatis plenitudi- *excipiendi*
ne interdicimus, & prohibemus, ne aliquis eorum, extra casum extre- *Cōfessiones*
mæ necessitatis, nimirùm in ipsius mortis articulo, & deficiente tunc *complicum*
quocumque alio Sacerdote, qui Confessarii munus obire possit, Con- *in peccato*
fessionem Sacramentalem personæ complicis in peccato turpi, atque *turpi, extra*
inhonesto, contra sextum Decalogi Præceptum commisso, excipere au- *casu extre-*
deat, sublata propterea illi ipso jure quacumque auctoritate, & ju- *ma necessi-*
risdictione ad qualemcumque personam ab hujusmodi culpa absol- *tatis.*
vendam; adeó quidem, ut absolutio, si quam impertierit, nulla, atque
irrita omninó sit, tamquam impertita à Sacerdote, qui jurisdictione ac *Sub pœna*
facultate ad validè absolvendum necessaria privatus existit, quam ei *nullitatis*
per præsentes has nostras adimere intendimus; Et nihilominùs, si quis *absolutionis*
Z Con. *Et excom-*

municatio nis ipso facto incurrenda, & Sūmo Pōtifici reservata.

Confessarius secùs facere ausus fuerit, majoris quoque excommunicationis pœnam, à qua absolvendi potestatem Nobis solis, Nostrisque Successoribus dumtaxat reservamus, ipso facto incurrat.

Etiam tēpore Iubilæi &c: Cum derogationibus necessariis & opportunis.

§. 5. Declarantes etiam, & decernentes, quod nec etiam in vim cujuscumque Jubilæi, aut etiam Bullæ, quæ appellatur Cruciatæ *Sanctæ*, aut alterius cujuslibet Indulti Confessionem dicti complicis hujusmodi quisquam valeat excipere, eique sacramentalem absolutionem elargiri; cum adhuc effectum, & in hoc casu, nullus Confessarius, utpote qui in hujusmodi peccati, & Pœnitentis genere, jurisdictione, ut præfertur, careat, & absolvendi facultate à Nobis privatus existat, habendus sit pro Confessario legitimo, & approbato. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, præsertim, quæ nuncupantur Cruciatæ *Sanctæ*, vel Iubilæi Universalis, & plenarii, necnon quibusvis Ecclesiarum, & Monasteriorum, & Ordinum quorumlibet, quorum ipsi *Sacerdotes* fuerint, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, Statutis, & Consvetudinibus, Privilegiis quoque, Indultis, & Literis Apostolicis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis, etiam motu proprio aut alias quomodolibet concessis, etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis; Quibus omnibus eorum tenores præsentibus pro expressis habentes hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dispositio præsentiū Cōfessariis inculcāda.

§. 6. Volumus demum, ac præcipimus, ut omnes Locorum Ordinarii, tam præsentes, quam futuri pro tempore existentes, in approbatione Confessariorum, tam prædictam Constitutionem Gregorii Prædecessoris, quam præsentem hanc Nostram, ab omnibus *Sacerdotibus* approbandis attentè legi, & accuratè observari curent, moneantque eos in Domino, atque hortentur, ut *Sacrum* Ministerium ipsorum fidei commissum summa animi innocentia, morum puritate, judicii integritate peragant, exhibeantque semetipsos, ut Ministros Christi, & Dispensatores Mysteriorum *Dei*; Memores prætereà sint, se locum tenere ac vices obire *Summi*, atque æterni *Sacerdotis*, qui *Sanctus*, innocens, impollutus, per *Spiritum Sanctum* semetipsum obtulit immaculatum Deo, ut emundaret conscientiam nostram ab operibus mortuis, ad serviendum Deo viventi, sedulò igitur studeant, diligenterque caveant ne quærentibus, & pulsantibus eorum culpa Cœlum clau-

datur

datur; ne deperditæ Oves ad Ovile Dominicum redire properantes, eorum manibus ferarum dentibus dilaniandæ tradantur, ne prodigi Filii egentes, & saucii; ad cœlestem Patrem revertentes, nefaria eorum improbitate, gravioribus peccatorum vulneribus, dum adhuc in via sunt, confodiantur.

§ 7. Ut autem præsentes Literæ ad omnium notitiam faciliùs deveniant, & nemo illarum ignorantiam allegare valeat, volumus illas, seù earum exempla ad valvas Ecclesiæ Lateranensis, & Basilicæ Principis Apostolorum, necnon Cancellariæ Apostolicæ, Curiæque Generalis in Monte Citatorio, ac in Acie campi Floræ de Urbe, ut moris est, affigi, & publicari, sicque publicatas, & affixas omnes, & singulos, quos illæ concernunt, perinde arctare, & afficere, acsi unicuique eorum nominatim, & personalitèr intimatæ fuissent: utque ipsarum præsentium Literarum transumptis, seù exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis & sigillo alicujus Personæ in Ecclesiastica Dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides, tam in judicio, quam extra illud, ubique adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. *Earundem publicatio. ni in Urbe facta vis personalis intimationis, transumptis verò fides in judicio, & extra tribuitur.*

§ 8. Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc Nostræ voluntatis, sanctionis, præcepti, mandati, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo septingentessimo quadragesimo primo, Kalendis Junii, Pontificatus Nostri Anno I. *Sanctio. Dat die I. Iun. 1741*

X. Sub Datarius.
Pro D. Card. Passioneo.
Cajetanus Amatus

VISA DE CURIA
N. Antonellus

J. B. Eugenius.

Loco ✠ Plumbi.

Registrata in Secretaria Brevium.
Publicat die xvij. ejusdem Mensis & Anni.

EPISTOLA XV.

NE CONFESSARII

A Poenitentibus exquirant Sociorum in crimine, seu complicum nomina &c.

Venerabilibus Fratribus Archi-Episcopis, & Episcopis Regnorum Portugaliæ, & Algarbiorum.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabiles Fratres, salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Pontificis studium in avertẽdis animarum periculis.

SUPREMA omnium Ecclesiarum sollicitudo, & Divina JE-
SU CHRISTI omnium Pastorum Principis, cujus vices
planè immerentes gerimus, Caritas assiduè urget Nos,
ut pro commissâ divinitus imbecillitati nostræ universi
Dominici gregis curâ semper advigilantes periculis
animarum, sicubi forte superimpenderint, per omnes Christiani Orbis
Populos ac Nationes, opportune, quantum cum Domino possumus,
occurramus; átque iis præcipue Regnis & Locis peculiari quodam
Apostolicæ nostræ Caritatis studio, auctoritatisque providentiâ con-
sulamus, in quibus, cum Fides, Religio, Pietas quam maxime floreant,
callidus humani generis hostis nocere Fidelibus, dum aperto bello
desperat, per insidias molitur; in Angelum scilicet sese lucis transfi-
gurans, & ementitâ boni specie incautis illudens; quâ ex arte non mi-
nora sæpe animarum detrimenta, quam ex aggressione manifestâ, esse
proventura nequissimus veterator confidit.

Refert abusum interrogandi Pœnitẽtes de nomine complicis,

§ I. In harum autem fraudum numero computamus,
quod in florentissimis Portugalliæ, & Algarbiorum Regnis, & ditio-
nibus, quibus Vos antistites summa cum Sacerdotalis virtutis vel æ
commendatione præsidetis, & quibus pro singulari erga Catholicam Ec-
clesiam, atque Apostolicam hanc S. Sedem observantia, meritæ de-
bentur laudes, nuper evenisse non sine ingenti animi nostri dolore co-

gnovimus

gnovimus. Pervenit enim haud ita pridem ad aures nostras, non nullos istarum partium Confessarios, falsa zeli imagine seduci se passos, sed à zelo secundum scientiam longe aberrantes, perversam quamdam, & perniciosam praxim in audiendis Christifidelium confessionibus, & in saluberrimo Pœnitentiæ Sacramento administrando invehere, atque introducere cœpisse; ut videlicet, si forte in pœnitentes incidissent socium criminis habentes, ab iisdem pœnitentibus socii hujusmodi, seu complicis nomen passim exquirerent: atque ad illud sibi revelandum non inducere modò svadendo conarentur; sed quod detestabilius est, denuntiatâ quoque, nisi revelarent, absolutionis sacramentalis negatione, prorsus adigerent atque compellerent; imò etiam complicis ejusdem nedum nomen, sed habitationis insuper locum sibi exigerent designari: Quam illi quidem intolerandam imprudentiam, tum procurandæ complicis correctionis, aliorumque bonorum colligendorum specioso prætextu colorare, tum emendicatis quibusdam Doctorum opinionibus defendere non dubitarent; cum revera opiniones hujusmodi vel falsas, & erroneas sequendo, vel veras, & sanas malè applicando, perniciem tam suis, quam pœnitentium animabus consciscerent, ac sese præterea plurium gravium damnorum, quæ inde facile consecutura fore prævidere debuerant, reos coràm Deo æterno Judice constituerent. *Seu Socii criminis, &c.*

§. 2. Et verò jam secuta fuisse multa ejusmodi damna, infelici experientiâ compertum est: Nec fieri potuit quin eâ de causâ & oblocutiones, & scandala, & non Ministrorum tantùm, sed Sacri etiam ipsius Ministerii odium, & animorum ingens conturbatio in Populo fideli exorta sint. Tristia Nos hæc nuntia cum accepimus, simul audivimus, contra exitialem hujusmodi abusum protinus justâ indignatione pro munere suo commotos fuisse Dilectos Filios nostros S. R. E. Cardinales Nunum à Cunha in iisdem Portugalliæ & Algarbiorum Regnis Generalem Inquisitorem, & Thomam de Almeyda Patriarcham Lisbonensem; atque utrumque sollicite gliscenti malo compescendo, atque etiam eradicando adlaborasse. *Scãdala inde exorta.* *Itẽ Cardd. Inquisito. ris, & Patriarcha sollicitudines*

§. 3. Nos autem ne in tam gravi animarum discrimine ullâ ex parte Apostolico nostro Ministerio deesse videamur, neve mentem hac super re Nostram apud vos obscuram, aut ambiguam esse sinamus; Notum vobis esse volumus, memoratam supe- *Damnat relatã Praxim.*

rius praxim penitus reprobandam esse, eamdemque à Nobis per præsentes nostras in formâ Brevis literas reprobari, atque damnari, tanquam scandalosam, & perniciosam, ac tam famæ proximorum, quam ipsi etiam Sacramento injuriosam, tendentemquè ad Sacrosancti sigilli Sacramentalis violationem, atque ab ejusdem Pœnitentiæ Sacramenti tantopere proficuo & necessario usu Fideles abalienantem.

Episcopis mandat, ut eã inhibeant, & extingvant.

§. 4. Eapropter, Venerabiles Fratres, quamquam de Pastorali vestrâ vigilantiâ nihil est quod dubitemus; Supremi tamen officii quoque nostri esse censemus, alacritatem ipsam vestram hac mentis nostræ apertâ significatione, & Apostolicis insuper hortationibus nostris intensius acuere & excitare, ut pro se quisque vestrum opportunioribus, quascumque prudentia suggesserit, initis rationibus, & efficacioribus quibusque Juris remedis, quo ad opus fuerit, contra delinquentes Ministros adhibitis, noxiam hujusmodi novitatem strenuè insectemini, ac pene nascentem opprimatis, neque patiamini traditis curæ vestræ ovibus ibi offendiculum parari, ubi salus à Christo posita est, ab eoque Divinæ misericordiæ fonte illas averti ac deterreri, ad quem ab eodem Redemptore nostro, ad abluendas dealbandasque in Sanguine suo animas, amantissime invitantur. Interea dum à zelo vestro, ac prudentiâ, luculentiora Nobis certó pollicemur vestræ pietatis & observantiæ argumenta, Apostolicam Benedictionem cum uberrimâ cœlestium charismatum copiâ conjunctam Vobis, Venerabiles Fratres, ex animo impertimur.

Trãsũptis fidẽ haberi jubet.

§. 5. Volumus autem, ut præsentium transumptis, sive exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo Personæ in Dignitate Ecclesiasticâ constitutæ munitis, eadem prorsus ubique fides adhibeatur, & adhiberi posset, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat die 7. Julii 1745

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die VII. Mensis Julii MDCCXLV. Pontificatus Nostri Anno Quinto.

EPISTOLA XVI.

AD POLONIÆ REGNI

Primatem, Archi-Episcopos, & Episcopos: De concessione, & executione Dispensationum Apostolicarum super impedimentis Matrimonii.

BENEDICTUS EPISCOPUS

Venerabilis Frater, salutem, & Apostolicam Benedictionem.

MAGNÆ Nobis admirationis, nec minoris doloris causa fuit, quod ex fide dignorum relatione, certisque gravium Virorum Literis accepimus, falsam quamdam in isto Poloniæ Regno opinionem, & famam invaluisse; quod scilicet ab hac Apostolica Sede, cui Nos licet immeriti, Divina ordinatione præsidemus, aliquæ dispensationes Matrimoniales concessæ & missæ fuerint, & hactenus concedi, & mitti soleant, quibus sublata sint, impedimenta Canonica Matrimonio legitimè, aut valide ineundo obsistentia, licèt contrahentium alter, vel etiam uterq; Hæreticam sectam apertè profiteatur. Quod quum nonnisi per injuriam, & intolerabilem calumniam excogitatum sit, atque disseminatum; Apostolici ministerii Nostri officio deesse Nos arbitraremur, nisi Vobis, Venerabiles Fratres, atque omnibus, ad quos hæ Literæ Nostræ perventuræ sunt, testatum ac manifestum redderemus, quæ sit in hoc reum genere perpetua Apostolicæ hujus Sedis agendi Regula, & constans consvetudo; simulque Vos omnes & singulos per istud Poloniæ Regnum, suâ semper fide, & religione commendatum, Ordinarios Præsules constitutos, enixe admoneremus, & per misericordiam Dei obsecramus, ut Literas Dispensationum Matrimonialium, quæ pro ipsius Regni Incolis ab hac Sede, & curia mittuntur, & ipsi attentè legatis, atque expendatis, & à Vestris quique Vicariis, & Officialibus accurratissimè considerari jubeatis. Nos enim pro certo habemus, id que mox planum facturi sumus, si quid usquam in hac parte peccatum est, non id factumesse Apostolicæ Sedis, ejusque Officialium culpâ, ve

Causa cōscribendi hanc Epistolam.

Quia videlicet falso asserium fuerat S. Sedē cum Hæreticis dispensare ad contrahendū Matrimonium.

Idque falsum comprobatur.

rùm aut Ordinariis Locorum, aut eorum Ministris, qui transmissas Dispensationum Literas nec legere, nec satis pensare curarunt, omnino tribuendam esse.

Disciplina Ecclesia Romana circa Matrimonia Catholicorū cum Hareticis.

Neque verò necesse habemus ea omnia in medium proferre, quibus luculenter demonstrari posset antiquitas ejus disciplinæ, quam semper Apostolica Sedes Catholicorum cum Hæreticis conjugia reprobavit. Sed aliqua dumtaxat afferre sat erit, quibus ostendamus, eandem disciplinam ac regulam ad Nostra usque tempora constanter servatam, apud Nos & Apostolicam Sedem non minus integram vigere, & religiose custodiri. Hoc est, quod de se ipso, suisque temporibus testatus est felicis recordationis Prædecessor Noster Urbanus Papa VIII. in suis Literis Apostolicis datis die XXX. mensis Decembris Anni MDCXXIV., quæ leguntur apud Cardinalem Albitium in Libro, cui Titulus *De Inconstantia in Fide cap 57. num.* 217 ubi ita scribit: *Licèt probè teneamus Catholicorum cum Hareticis Matrimonia omnino fugienda esse, & quantum in Nobis est, à Catholica Ecclesia procul arcere intendamus.* Nec minùs apertè sententiam suam declaravit piæ memoriæ Prædecessor pariter Noster Clemens Papa XI. in Literis die XXV. Junii Anni MDCCVI. datis, & editis in Collectione ipsius Brevium, & Epistolarum Romæ vulgata Anno MDCCXXIV., ubi *pag.* 321. sic legitur, *Majoris momenti esse existimamus, Ecclesia Dei, Apostolica Sedis, Pradecessorum Nostrorum, & Sacrorum Canonum, Ac Catholicorum cum Hareticis conjugio abhorrentium, regulas, nisi id totius Christiana respublica bonum exposcat, non transgredi,* & in aliis Literis datis die XXIII. Iulii Anni MDCCVII in eadem Collectione relatis *pag* 391. *Ecclesia siquidem ab hujusmodi conjugiis, qua plurimum deformitatis, nec parum spiritualis periculi prafeferunt, abhorret.*

Pont: quoq; hac Matrimonia evitanda injunxit.

Sed & Nostrum hac de re judicium satis patere arbitramur ex Decretali rescripto auctoritate Nostra edito die IV. Novembris Anni MDCCXLI., & impresso *Tomo* I. *Bullarii Nostri, n.* XXXIV. § 3., cujus verba sunt, quæ sequuntur: *Dolens in primis quammaximè Sanctitas Sua, eos esse inter Catholicos, qui in sano amore turpiter dementati, ab hisce detestabilibus Connubiis, qua Sancta Mater Ecclesia perpetuò damnavit, atque interdixit, ex animo non abhorrent, & prorsus sibi abstinendum non ducunt; laudansque magno-*

perè

perè zelum illorum Antistitum, qui severioribus propositis spiritualibus pœnis, Catholicos coercere student, ne sacrilego hoc vinculo se se Hæreticis conjungant, Episcopos omnes, & Vicarios Apostolicos, Parochos, Missionarios, & alios quoscumque Dei & Ecclesiæ fideles Ministros in iis partibus, Hollandiæ videlicet, & Belgii, degentes, seriò graviterque hortatur & monet, ut Catholicos utriusque sexus ab hujusmodi Nuptiis in propriarum animarum perniciem adeundis, quantum possint, absterreant, easdemquè nuptias omni meliorî modo intervertere, atque efficaciter impedire satagant; & quæ paulo post subjecta sunt, ubi de jam contracto Catholicæ partis cum altera Hæretica connubio, hæc habentur: *Id verò debere sibi potissimè in animum inducere Cōjugem Catholicum, sive virum, sive fœminam, ut pro gravissimo scelere, quod admisit, pœnitentiam agat, ac veniam à Deo precetur, coneturque pro viribus alterum Conjugem à vera fide aberrantem, ad gremium Catholicæ Ecclesiæ pertrahere, ejusque animam lucrari; quod porrò ad veniam de patrato crimine impetrandam oportunissimum foret, sciens de cætero, ut mox dictum est, se istius Matrimonii vinculo perpetuò ligatum iri.*

His autem veluti fundamentalibus Apostolicæ Sedis regulis, ejusdem agendi ratio constanti usu recepta apprimè respondet. Nam quoties ipsam adiri contingit, sive pro obtinenda simplici facultate contrahendi Matrimonium inter personas, quarum altera hæresim profitetur; sive præterea pro obtinenda simul dispensatione super aliquo gradu, aliove canonico impedimento, quod inter Contrahentes intercedat; neque licentia, neque dispensatio conceditur, nisi hac expressa lege, seu conditione adjecta, nimirùm *abjurata prius Hæresi*. Quin etiam recolendæ memoriæ Prædecessor Noster Innocentius Papa X. ulteriùs progrediens, jussit, & cavit, ne dispensationes hujusmodi omnino concederentur, nisi per authentica documenta prius doctum esset, Hæreticam labem à contrahente Heterodoxo ejuratam fuisse; quod testatum reliquit laudatus Cardinalis Albitius Congregationis Universalis Inquisitionis tunc temporis Assessor, in supra citato Tractatu *de Inconstantia in Fide cap. 18. num 44*. Præfatus verò Prædecessor Clemens XI. in Congregatione Sancti Officii coram se habita die XVI Junii Anni MDCCX mandavit inhiberi per Literas Archi-Episcopo Mechliniensi, ne ullas omninó licentias, aut dispen-

Nec conceduntur dispensationes nisi cum clausulâ abjurata prius Hæresi.

 satio-

ſationes impertiretur pro Matrimoniis inter contrahentem Catholicum, & alterum Hæreticum celebrandis, niſi abjuratio Hæreſis reipſa præceſſiſſet; Theologos autem, qui contra hujuſmodi praxim opinati fuerant, acriter admonendos decrevit, quemadmodum memoriæ prodidit bonæ memoriæ Vincentius hujus *Sanctæ* Romanæ Eccleſiæ Cardinalis Petra nuncupatus in ſuo Commentario ad Conſtitutionem XII. Joannis XXII. ipſius Operis *Tom*: 4. *pag* 76. *num* 14.

Contraria exempla rariſſima, & cum gravi cauſa.

Quod ſi nonnulla inveniantur exempla Romanorum Pontificum, qui aut licentiam contrahendi Matrimonium, aut etiam diſpenſationem ſuper impedimento aliquo conceſſerunt, non adjecta conditione de abiuranda priùs Hæreſi; rariſſimas primùm omnium dicimus hujuſmodi conceſſiones fuiſſe, & quidem pleraſque earum pro *Matrimoniis* inter *Supremos* Principes contrahendis, nec niſi graviſſimâ urgente cauſâ, eâque ad publicum bonum pertinente, factas fuiſſe; inſuper adjectas ſemper fuiſſe opportunas cautelas, tum ne Conjux Catholicus ab Hæretico perverti poſſet, quin potius ille teneri ſe ſciret adhanc pro viribus ab errore retrahendum; tum etiam, ut proles utriuſque ſexus ex eo Matrimonio procreanda, in Catholicæ Religionis *Sanctitate* omninò educaretur. Deindè verò facile eſt agnoſcere, in iſtiuſmodi conceſſionum genere nullum errandi locum Executoribus ſuppetere, niſi ipſi aliqua in re ſcienter, & data opera officio deeſſe velint. Denique ex hactenus dictis aperte conſtat; in omnibus caſibus, quibus facultates, aut diſpenſationes ab Apoſtolica *Sede* petantur pro Matrimoniis à Catholico Viro, aut Muliere cum Hæretica Fœmina aut Viros contrahendis; eandem Apoſtolicam *Sedem*, ut ſupra diximus, hujuſmodi Matrimonia, niſi Hæreſis abjuratio præcedat, & ſemper improbaſſe, ac damnaſſe, & nunc quoque abominari, & deteſtari.

Cautela in hiſce caſibus adhibita.

In caſibus dubiis non ſolùm certus executor deſignatur.

Quoties vero Diſpenſationes ex aliqua probabili cauſa petuntur pro Matrimoniis, quæ quidem inter Hæreticos, ſeu cum altera parte Hæretica ſunt contrahenda, ſed id nequaquam in precibus palàm exponitur; quum nequeant *Apoſtolicæ Sedis* Miniſtri, atque Officiales hoc divinando reſcire, ad obſtruenda obloquentium, & calumniantium ora, hoc innuiſſe ſufficeret, quod nulla conceditur diſpenſatio, quæ alicui certo Executori directa non ſit, cui nimirum in mandatis datur, ut de omnium expoſitorum veritate cognoſcat, & diſpen-

ſatio,

fationem ipfam fervatis fervandis effectum fortiri faciat; Cumque huic ignorare non liceat, Matrimonia Catholicorum cum Hæreticis ab *Apostolica Sede* improbari, & damnari, facilè veró cognofcere valeat, Hærefis vitium, quo contrahentium alter inficitur, & de quo nulla habetur mentio in Literis Difpenfationis, eidem Apoftolicæ Sedi occultatum fuiffe; ad ejus officium pertinet hujufmodi Literarum executionem fufpendere, ejufque fufpenfionis caufam Romano Pontifici, ejufve Officialibus, eâ, qua decet, reverentiâ per literas aperire; quemadmodum Prædeceffor quondam Nofter Alexander Papa III. Ravennæ Archi-Epifcopo faciendum præfcripfit in fuis Literis, quæ ad perpetuum vigorem in Decretalium Codicem relatæ funt, *Cap. Si quando, de Refcriptis*; ubi fic legitur: *Qualitatem negotii, pro quo Tibi fcribitur, diligenter confiderans, aut mandatum Noftrum reverenter adimpleas, aut per Literas tuas, quare adimplere non poffis, rationabilem caufam prætendas: quia patienter fuftinebimus, fi non feceris, quod prava Nobis fuerit infinuatione fuggeftum.* *Qui contrahentium alterum ignorare nequit.*

Verùm non hic fiftit Apoftolicæ Sedis, ejufque Officialium circumfpectio. Si enim difpenfatio, quæ pro removendo alicujus Matrimonii canonico impedimento ex aliqua rationabili caufa petitur, ad ejufmodi Regiones pertinere dignofcatur, in quibus Catholici cum Hæreticis mixti habitant; nec aliunde certò conftet, utrùmque poftulantem, feu eorum alterum Catholicæ Religionis profefforem exiftere; præfati Officiales Pontificis mentem probè callentes, poftulantem utrumque Catholicum effe femper præfumunt, ideoque eorum preces in Libello [*Supplicationem* appellant] Pontificis manu obfignando his verbis exponunt: *Cupiunt Oratores præfati, qui Orthodoxæ fidei cultores vere exiftunt, & fub obedientia Sanctæ Romanæ Ecclefiæ vivunt, vivereque & mori intendunt &c.* quibus confonant alia verba, quæ in parte conditionali ad Majorem cautelam apponuntur, nimirùm: *Et dummodo Oratores præfati Orthodoxæ Fidei cultores vere exiftant, & fub obedientia Sanctæ Romanæ Ecclefiæ vivant, vivereque, & mori intendant.* *Sed ulterius apponitur conditio, dùmodo Orthodoxæ Fidei cultores fint &c.*

Quibus prænotatis, jam id jure optimo quærimus: quũ Literæ Difpenfationum Matrimonialium ejufdem verbis conceptæ, eoque tenore expeditæ fuerint; fi poftmodum innotefcat contrahentes Hæreticos effe, vel unum eorum Catholicum, alium vero Hæreticum; *Ejus conditionis lex non fine executoris*

 & nihilo-

Culpa violatur.

& nihilominus despensatio executioni mandetur; cujus erit culpa, & quisnam dispensationis indignos profusæ jure accusari poterit? An is, qui bona fide, & opportunis cautelis adhibitis, adjectisque legitimis conditionibus, illam concessit; an veró is, qui nulla conditionum hujusmodi ratione habita, aut nulla de contrahentibus disquisitione præmissa, dispensationem ipsam, contrá concedentis voluntatem, indebitum effectum habere permisit?

Objectum de declaratoria pro impubere refellitur.

At dicet aliquis, non omnes Dispensationum Literas istiusmodi clausulis munitas semper expediri; quum & in ipsum Poloniæ Regnum, paucis ab hinc annis, quædam Dispensatio ab Urbe missa fuerit, quæ nullam hujus generis appositam conditionem præseferebat. Hujus facti speciem, quam Nos animo præsentem retinemus, non abs re erit hic explanare. Dispensatio erat super ætate, favore cujusdam Puellæ, quæ sex mensibus minor erat duodennio, quod est in Fœminis legitimum ætatis tempus ad Matrimonium ineundum. In ejus autem concessione expositum fuit, quod *malitia ita supplebat ætatem, ut de jure matrimonium contrahere posset*. Quapropter Declaratoria hæc potius dicenda erat, quám Dispensatio; quum facultas contrahendi Matrimonium ante præscriptum ætatis tempus, quoties malitia supplet ætatem, ab ipsa Legum & Canonum dispositione proveniat. Quin immó Episcopi ipsi, & Ordinarii Locorum jure suo pronunciare possunt super ea quæstione, quæ facti est; an scilicet malitia, ut asseritur, ætatem suppleat; & consequenter Matrimonii contrahendi licentiam impertiri valeant; neque necesse est Apostolicam Sedem adire, nisi pro majori actus solemnitate; & *ne de contractus Matrimonii hujusmodi validitate propter minorem ætatem hæsitari contingat*; ut habet formula, quæ in concipiendis Literis Declaratoriis super minori ætate adhiberi consvevit. Siquidem Canonistæ docent cumulativum jus esse inter Apostolicam Sedem, & Judices Ordinarios, cognoscendi & pronunciandi de hac re, an scilicet malitia suppleat ætatem; privativum veró Apostolicæ Sedis jus esse concedendi Dispensationem ad contrahendum Matrimonium impuberi, qui per ætatem nondum conjugali copulæ maturus est, sed tamen rationis usu ita pollet, ut Matrimonii contrahendi vim, & naturam intelligat. Etenim ad validitatem Matrimonii, quemadmodum rationis usus requiritur de jure naturali, & Divino, ita actualis ad conjugalem copulam potentia requiritur de jure positivo

re positivo Canonico. Romanus autem Pontifex est supra jus Canonicum; at quilibet Episcopus eo jure inferior est, proindeque illius legibus derogare nequit.

Verùm, omissa etiam quæstione hac, an licentia contrahendi Matrimonium ante legitimum ætatis tempus, quando malitia supplet ætatem, Dispensationis propriè dictæ, an potius Declaratoriæ vim habeat; adeoque utrùm Gratiæ, an Justitiæ actibus accenseri debeat; videndum prætera est, an in Apostolicis Literis super hac re concessis, quamvis ea verba, eæque conditiones minimè legantur, quæ in aliis dispensationibus apponi solent, alia tamen adsint æquipollentia verba, quorum vigore hujusmodi Literarum executor deputatus [ubi Contrahentium alterum; seu ambos, Hæresis labe infectos esse neque id concedenti narratum in precibus, nec alia via eidem compertum fuisse; cognoverit] ab earum exequutione abstinere se debeat: De hoc autem dubitari non poterit, si advertatur quod postquam in hujusmodi Literis Executori demandatum fuit, ùt *se de præmissis diligenter informet*, ac videat, *an verè & legitimè constet, in hujusmodi impubere malitiam supplere defectum ætatis*; eidem deinde committitur, ut postulanti permittat, *dummodò nullum aliud ei obstet canonicum impedimentum, Matrimonium cum aliquo Viro nullo sibi jure prohibito, vel ex dispensatione Apostolica permisso, servata forma Concilii Tridentini, contrahere*; quibus sanè verbis Executori ea lex indicitur, ut minimè sinat hujusmodi impuberem, Dispensationis, seu Declaratoriæ effectu gaudere; si exploratum habuerit, ipsi in animo esse detestabiles cum Hæretico nuptias contrahere.

Clausula apposita in dicta declaratoria

Jam vero longiùs processit oratio Nostra, quam Nobis hujus Epistolæ initio propositum fuerat; Cujus rei tamen Nos minime pœnitet; Nobis enim sūmopere cordi est, maximeque interest Catholicæ Religionis, & Sedis Apostolicæ, ut factorum rerumque veritas non ignoretur; neque falsi rumores adversus Sacram Petri Cathedram disseminati fidem inveniant; si quæ autem contra Sacros Canones uspiam inordinatè geruntur, eorum culpa in immeritos nequaquam transferatur.

Valde interest Sanctæ Sedi, ut falsi rumores dissipentur.

Ut autem eò redeat Epistolæ Nostræ finis, unde eadem initium desumpsit, Tibi Venerabilis Frater, cæterisque istius Regni Ordinariis Præsulibus, iterum enixè commendamus, ut Apostolicas Dispensa-

Hortatoria ad Ordinarios precaute in-

Ca

spiciendis, & exequendis Literis dispensationum.

spensationum Literas quæ Vobis pro exequutione diriguntur, & diligenter ipsi expendatis, & á vestris respectivè Officialibus attentè considerari jubeatis; neque etiam superfluum existimetis, si quid in ipsis abnorme, an novi exempli adesse videatur, de earum veritate, aut falsitate disquirere; Multa enim malitia hominum est super terram, nec Nobis rescire datum est, usquequo pertingere valeat falsariorum audacia. Porro ad aures Nostras pervenit, quemdam fuisse, qui sublato gradus impedimento, Hæreticum virum cum Muliere Catholica Matrimonio conjunxerit; cumque deinceps factum suum reprehendi comperisset, non dubitarit asserere, se hac in re Apostolicæ Dispensationis, quam ab Urbe accepisset, auctoritate munitum fuisse; quum vero ad producendas hujusmodi Dispensationis Literas provocaretur, eas nunquam edere potuerit, quia eas re ipsa nunquam acceperat. Verum Nos, de inclyta Polonorum Natione, quam paternæ charitatis affectu complectimur, deque sacris istius Regni Præsulibus, quos omnes & singulos magno in honore habemus, favorabilius judicantes, improbum hujusmodi scelus nequaquam isthic admissum fuisse credimus. Tibi autem, Venerabilis Frater, Gregique Tibi commisso, Apostolicam Benedictionem ex animo impertimur.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum die XXIX mensis Junii MDCCXLVIII. Pontificatus Nostri Anno Octavo.

EPISTOLA XVIII.

DE CONCESSIONE

Et executione Dispensationum Matrimonialium: altera Epistola ad Primatem ArchiEpiscopos, & Episcopos Regni Poloniæ.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabilis Frater, salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Priori Epistolæ supra relatæ num. 96 altera adjicitur.

AD tuas manus pervenisse speramus Epistolam nostram Encyclicam datam die 29 superioris mensis Junii, de Dispensationibus, quas pro contrahendo Matrimonio intra gradus jure prohibitos hæreticis Conjugibus concessisse,

Apo-

Apostolicæ Sedis Ministri falso insimulabantur. Attamen hanc aliam rursus ad te mittere cogimur; cum enim res, unde falsus ille rumor exortus est, in apertum educta sit; eamque omnibus notam fieri oporteat, ex Nostris ad eam animadversionibus alii proficere, meliusque in posterum, quæ agenda sunt, constituere poterunt.

Episcopus quidam istius Poloniæ Regni duobus Lutheranis Congubibus, qui in secundo affinitatis gradu inter se conjuncti erant, contrahendi matrimonii facultatem dedit. Rogatus, quo jure id fecisset, an uti Executor alicujus dispensationis, quæ concessa fuisset, vel à Nostra Dataria, vel Pœnitentiaria, vel à Sanctæ Inquisitionis Officio; namque hæ viæ sunt, quibus hujusmodi dispensationes à Sede Apostolica expediri consveverunt; nullas se accepisse ingenuè fassus est; sed fecisse eâ generali potestate respondit, quam sibi, ut Episcopo in remotis degenti, Sedes Apostolica elargita est; factumque suum excusavit more recepto suæ Diœcesis, & Prædecessorum suorum consvetudine. Addidit etiam, ad id faciendum adductum fuisse spe, quam ipsi dederunt Conjuges, quamprimum ad Fidem Catholicam se conversuros: quod si intra debitum tempus minimè adimplerent, se vi eos adigendi, cohabitatione prohibitâ, potestatem habere.

Ut ab hujusmodi narrationis serie minimè discedamus, inprimis id compertum est, è nostris Tribunalibus dispensationem super impedimento affinitatis pro contrahendo Matrimonio inter duos hæreticos neutiquam emanasse. Episcopus est, qui concessit; affirmatque, fecisse vi generalis cujusdam facultatis, quam Sedes Apostolica impertiri consvevit Episcopis, qui extra Europam, vel in remotis Europæ partibus constituti sunt.

At quid dicendum esset, si facultas, de qua agitur, dispensandi in secundo gradu non comprehenderet Matrimonia inter hæreticos contrahenda? Et quidem res ita se habet; etenim facultates, quæ dantur Europæ Episcopis, qui in Dominio Catholicorum Principum positi sunt, in hæc verba conceptæ sunt: *Dispensandi in tertio & quarto simplici, & mixto tantum cum pauperibus, in contrahendis; in contractis verò, cum hæreticis conversis, etiam in secundo simplici, & mixto, dummodo nullo modo attingat primum gradum, & in his casibus prolem susceptam declarandi legitimam*,

ob nuperi cognitū re statum.

Episcopus cū duobus Hæreticis dispēsavit super gradibus prohibitis ad Matrimoniū cōtrahendum.

Vigore prætēsæ facultatis à S. Sede obtētæ.

Dispensatio non à Sācta Sede, sed ab Episcopo irregulariter concessa.

Idq; ab Episcopo factū fuit vigore generalis facultatis.

Tenor generalis facultatis refertur.

Dispēsatio- nis conces- sa nullitas ob nō ex- pressū, nec insertum Indultum.

Prætereundum ducimus, in dispensatione, de qua agimus, & quæ ab Episcopo concessa, & á Nobis lecta est, nullibi ab ipso expressum fuisse, quod dispensationem impertiebatur ex vi Apostolicæ facultatis; hac enim declaratione omissâ, actus nullus ac irritus efficitur; ut in earundem facultatum formula aperte statuitur: *& in dispēsationibus hujusmodi declaretur expressè, illas concedi tamquam á Sedis Apostolicæ Delegato: ad quem effectum etiam tenor hujusmodi facultatum inseratur, cum expressione temporis, ad quod fuerint concessæ; alias nulla sint.* Sed id solum sciscitabimur, ubi nam contineatur facultas dispensandi in secundo gradu? Certe Nobis respondebitur, in verbis illis paulo ante laudatis: *etiam in secundo simplici & mixto, dummodo nullomodo attingat primum gradum.* Nos statim reponemus, ante ea verba hæc alia occurrere: *In contractis verò, cum hæreticis conversis &c.* Et ideo, cum facultates limitatæ sint ad Matrimonia contracta, non autem contrahenda; ad hæreticos conversos, non autem ad eos, qui se convertendi spem faciunt: Sane unusquisque facili negotio, idque, uti dicitur, oculis, dignoscere poterit facultatis abusum in concessione dispensationis; quæ, ut diximus, in causa fuit, cur sinister rumor, & popularis obtrectatio adversus Apostolicæ Sedis Ministros suscitaretur.

Nullitas quoq; adest ex defectu facultatis.

Ex eo, quod tolerantur Hæretici, eorumque Matrimonia, non infertur quod ipsis dispensationes sint cō cedendæ. Quod est contra disciplinā & contra literā Indultorum.

Degunt quibusdam in Locis istarum Regionum Catholici cum Hæreticis mixti; palam inter se Matrimonia contrahunt; & nemo est, qui contrahentes corripiat, & puniat, aut illis adversetur. Hoc autem posito, quî fieri potest, ut hinc colligatur dispensationis concessio super aliquo impedimento in hujusmodi Matrimoniis inter Catholicum, & Hæreticum, & multo magis inter duos Hæreticos, ut in specie, de qua agitur, contigit? Tolerat quidem in aliquibus locis Apostolica Sedes Matrimonia inter Catholicum, & Hæreticam, vel Hæreticum, & Catholicam, cum nequeat impedire; & Ecclesiasticâ quadam prudentiâ, ne majora mala enascantur, dissimulat, ac tacet. At, quod Apostolicæ Sedis auctoritate gratiosa in hisce Matrimoniis dispensatio super gradu, aut alio impedimento concedatur, fieri nunquam potest; nisi præcedat hæresis abjuratio, juxta ejusdem Sedis Apostolicæ disciplinam à Nobis in præcedenti Epistola expositam, & juxtà recensita concessæ facultatis verba.

Sed

Sed respondetur: ab anterioribus Episcopis, qui easdem facultates iisdem verbis conscriptas habebant, quibus conceptæ sunt illæ, de quibus quæstio est, id peractum fuisse. Nos ignoramus, quid egerint Episcopi Prædecessores; id solum Nobis compertum est, quod, si dispensaverunt in Matrimonio non contracto, sed contrahendo, in Matrimonio inter duos adhuc in hæresi permanentes; perperam ac male egerunt, grave admiserunt peccatum, multorumque malorum reos se fecerunt, quia facultates eis concessas attento animo non consideraverunt, ex quibus, veluti ex fonte, omnis delegata auctoritas dimanat.

Exēpla, si quæ sint, damnāda, nō imitāda.

At Nobis reponitur: quidquid factum est, ideo factum, quia Conjuges suam conversionem polliciti sunt. Id autem, an verum sit, paulo post videbimus. Interea ponatur, revera Conjuges id promisisse: quæritur, cum facultas a Sede Apostolica concessa præscribat, ut dispensetur in secundo gradu cum Hæreticis jam conversis, quomodo Episcopus arbitratus sit, eâ se uti posse in dispensando non cum Hæreticis jam conversis, sed cum iis, qui solummodo cōnversionem promiserant? cùmque Sedes Apostolica hujusmodi dispensationes, nisi conversione jam factâ, ut latè in Nostra prima Epistola Encyclica demonstratum est, concedere non soleat; quæritur iterum, quomodo ejus Delegatus in tantum ausum devenerit, ut cum iis, qui nudam promissionem se convertendi fecerant, dispensare non dubitaverit?

Promissio abjurādi hæresim non suffragatur ad effectum &c.

Additur demum: si fidei datæ Conjuges hæretici defuerint, acriter punientur, eisque simul habitare interdicetur. Nos minimè latet, discrimen, quod inter infidelem, & hæreticum intercedit; primum quidem ad amplectendam Fidem Catholicam, ad quam se per Baptismum minimè obligavit, cogi non posse; è diverso hæreticū, qui jam Baptismū suscepit. At vero Nobis ignotū est, an usu & cōsvetudine receptū sit ut hæretici adCatholicā veritatē profitēdā cōstringi possint in iis regionibus, in quibus à Principibus permissum est, ut cōmixti cum Catholicis vivant, eâdemque juris æqualitate, & civili consvetudine fruantur. Sed, quidquid de hoc sit, illud nececessarium esset ostendere, quibus argumentis ac probationibus hæreticorum Conjugum promissio demonstretur. In dispensatione enim hæc verba leguntur: *ob spem, quod ad Fidem Orthodoxam convertentur;* Spes autem à pro-

An Episcopus cogere possit Hæreticos ad abjurādā in locis ubi tolerantur.

De promissione non constat in casu.

Tā dispensatio, quā Matrimonium, irrita declarantur.

missione omnino diversa, & distincta est. *Si* quando autem de separatiane, ob frustratam spem à Conjugibus datam, agi vellet cum res sit de Matrimonio contracto, non inter unum Hæreticum, & alterum Catholicum, absque alio impedimento, quam illo Religionis ; sed de Matrimonio inito inter duos hæreticos in secundo affinitatis gradu conjunctos; locus non esset seperationi tantum *quo ad thorum*, sed etiam alteri *quo ad vinculum*; quæ injungenda esset à Dispensante, publicâ protestatione emissâ, se nullo jure, atque auctoritate dispensasse, ac proinde dispensationem irritam ac nullam fuisse.

Monentur Episcopi, ut facultatum indultarum tenores expendant.

In priori Epistola Nostra Encyclica scripta die *29* Junii, admonuimus, ut ii, quibus executio dispensationum Matrimonialium, quæ in Urbe conceduntur, committitur, eas attente legant, & bene ac diligenter perpendant. Nunc autem eadem repetimus, & insuper addimus, ut legantur, & considerentur etiam facultates ; quæ à *Sede* Apostolica conceduntur, priusquam aliquis illis utatur, cùm minimè deceat, ut aliorum culpa vel *Sedi* Apostolicæ, vel ejus Ministris vitio vertatur, & quod ab aliis peccatum est, crimini eis detur. Interea autem Tibi, Venerabilis Frater, & Christiano Gregi tuæ curæ commisso, Apostolicam *Benedictionem* peramanter impertimur.

Dat P. A. viii; die 8 Aug. 1748

Datum Romæ apud *Sanctam* MARIAM Majorem die VIII. Aug. MDCCXLVIII. Pontificatus Nostri Anno Octavo.

EPISTOLA XIX.

SUPER

Designatione Confessariorum extraordinariorum pro Monialibus.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam

Proœmium Vigilantiæ Pontificis in procuranda cō.

ASTORALIS curæ Nobis impositæ munus hanc, inter alias, sollicitudinem á Nobis exposcit, ut pusillorum animis in afflictione, & angustia constitutis opportuna solatia ac remedia afferre non negligamus, quorum sæpe inte-

pe interiorem conscientiæ tranquillitatem recuperare, aut conservare valeant, sine qua impossibile est debitam Omnipotenti Deo servitutem alacri, & prompta affectione exhibere. Hujusmodi angoribus, & afflictionibus confici passim constat Religiosas Mulieres in Claustris degentes, quibus certus, & unicus Sacramenti Pœnitentiæ Minister à Monasterii Prælato ad tres ut minimum annos designari solet; cui si aliquando, præ pudore, vel alia quapiam de causa, non omnes conscientiæ suæ recessus aperire audeant, atque ideo Confessionis integritati detrahere incipiant, in barathrum perditionis æternæ se ipsas misere conjiciunt. Quod sane haud raro evenire, satis Nobis exploratum atque compertum est, tum ex iis, quæ in Apostolicæ Pœnitentiariæ Officio tractari vidimus, dum olim in minoribus constituti plurium annorum spatio munus Doctoris in Decretis in eodem Officio sustinuimus; tum etiam ex iis, quæ in Episcopalis Anconitanæ primum, deindè in Metropolitanæ Bononiensis Ecclesiæ regimine, frequenti usu cognovimus, tum demum ex his, quæ sæpius ad Nos in Petri Cathedram octavum jam annum Dei miseratione residentes, deferri contigit, sive ex parte diversarum hujusmodi Monialium, quæ animarum suarum angustias paternis oculis Nostris identidem subjicere coguntur; sive ex parte Venerabilium Fratrum Nostrorum Ecclesiarum Antistitum, qui nobis earundem Monialium in suis Diœcesibus existentium calamitates, ex prææallegata causa ortas, aut viva voce, aut per literas non semel repræsentarunt, ac super eâ re Apostolicæ providentiæ opem postularunt. Hinc est, quod Nos earum spiritualibus indigentiis per hanc Nostram perpetuó valituram Constitutionem opportunè prospicere volentes; non quidem intendimus consultissimam illam, & veteris disciplinæ auctoritate roboratam Legem tollere, aut abrogare, quâ generaliter statutum esse dignoscitur, ut pro singulis Monialium Monasteriis unus dumtaxat Confessarius deputetur, qui Sacramentales Confessiones universæ earum Communitatis excipiat, neque liceat unicuique Moniali peculiarem Confessarium pro libito sibi deligere; sed hoc dumtaxat Nobis propositum est constituere, ut si quando generalis hujusmodi Legis rigor in peculiaribus casibus, non sine animarum detrimento aut periculo, servari posse videatur, in promptu sit

scientiarū serenitate.

Præcipuè in Monialibus, quæ certū habent Confessarium.

Ideo firmâ remanente lege de unico Confessario ordinario.

De extraordinariis opportunius decernet, ut infra

ſit opportunæ diſpenſationis, & indulgentiæ remedia occurrentibus neceſſitatibus admovere.

Sententia D. Thomæ Aquinatis pro cōceſſione Cōfeſſ extra ordinar.

Sanè jamdudum Sanctus Thomas Aquinas Scholarum Princeps, Eccleſiæque Doctor, *in Supplemento tertiæ Partis, quæſt. 8. art. 4. ad ſextum*, ſive *in quartum Sententiarum*, ex quo Commentario deſumptum eſt hujuſmodi *Supplementum*, hoc Superioribus monitum dedit, ut ſubditis ſuis, quibus certum & unicum Confeſſarium deſignare ſolent, haud difficulter licentiam concedant confitendi peccata ſua alteri *Sacerdoti*; propterea quod multi infirmi, & imbecilles animo reperiuntur, qui potiùs eligerent ſine ſacramentali expiatione ex hac vita migrare, quam ipſa peccata certo alicui Sacerdoti à Superiore deſignato aperire. Iam vero Sacroſancti Concilii Tridentini Patres, hanc legem diſtrictè ſanxerunt, *ſeſſ. 25. cap. 10 de Regular.*, ut Epiſcopi, aliique Monaſteriorum Prælati, ſubjectis ſibi Monialibus Confeſſarium extraordinarium, duabus, aut tribus vicibus in ſingulos annos, exhibere debeant; per hæc verba: *Præter Ordinarium autem Confeſſorem, alius extraordinarius ab Epiſcopo, aut aliis Superioribus, bis, aut ter in anno offeratur, qui omnium Confeſſiones audire debeat.* Quod quidem non alia de cauſa præſcriptum fuit, quam quia ſatis conſtabat nonnullas aliquando Moniales eſſe, quæ nulla ratione adduci poſſunt, ut aliquod peccatum ſuum ordinario Confeſſario confiteantur, adeo ut neceſſe omnino ſit, alterius confeſſarii copiam ipſis ſuppetere, ut apud hunc de peccatis ſuis integre, ritè, atque utiliter confiteri poſſint. Id ipſum probe animadvertit magnus Eccleſiæ Dei Sacerdos Sanctus Carolus Borromæus, qui prædicti Concilii Tridentini abſolutionem ope ſua plurimum juvit, ejuſque executionem, & obſervantiam in ſua Mediolanenſi Civitate, & Provincia, non ſine immenſis laboribus & curis, invexit; Is enim hac de re decrevit: *Præterea Superiores, ex decreto Sacri Tridentini Concilii, quotannis idoneum Confeſſorem extraordinarium Monialibus ſibi ſubiectis exhibeant, cui curent, ut univerſa confiteantur, ut quæ hujuſmodi indigent medicinâ, propter aliquem occultum animæ morbum, neque ipſa eam poſtulare, aut accipere ab uſitato Confeſſore unquam auderent, liberius mederi ſuis malis poſſint, ac Diaboli laqueos evadere, una cum reliquis Confeſſario novo ſua peccata*

Decretum Conc: Trid: ut deputētur bis aut ter in anno.

S. Carolus Boromæus Decreti executionē urget.

confi-

confitendo. uti legere est *in Actis Ecclesiæ Mediolanen. impress. anno 1599 pag. 53.*, *in Editione autem Lugdunensi tom 1. pag. 46.*

Porrò quicumque Conciliaris Decreti sensus peniti- *Deputatio* us introspexerit, non modò salutarem illius providentiam faci- *Confess.* lè agnoscet; sed & circumspectam ejusdem æquitatem mirari debebit. *extraord.* Superioribus enim tantummodo injungitur, ut duabus, tribusve vi- *favorabilis* cibus infra annum, Confessarium extraordinarium Monialibus exhi- *Monialibus* beant; *bis, aut ter in anno offeratur:* Hujusmodi autem Confessarius jubetur earum omnium Confessiones excipere, quotquot eidem confi- teri velint: *Qui omnium confessiones audire debeat.* Neque tamen omnibus, & singulis Monialibus præcipitur, ut peccata sua extraor- dinario Sacerdoti confiteantur. Nihil aliud enim requiritur ab o- *Quæ solū* mnibus in Monasterio degentibus, tam scilicet à Superiorissa, cæte- *tenentur* risque Monialibus Professis, atque Novitiis, quàm à Sæcularibus, *singulæ co-* quæ vel educationis causa, vel alio titulo, in eodem Monasterio cum *rā eo se si-* debitis facultatibus commorantur, nisi ut extraordinario Confessario *stere.* singulæ se sistant, sive ad Sacramentalem Confessionem apud ipsum, si placuerit, peragendam, sive ad salutaria monita, etiam extra Sa- cramentalem Confessionem, ab ipso accipienda. Atque ita pruden- tissime consultum est, ne, si Moniales aliquæ extraordinarium Con- fessarium adirent, aliæ autem coram ipso non comparerent, suspiciones atque oblocutiones excitarentur; & illæ quidem censerentur neces- sarias habuisse causas, ob quas ad extraordinarii opem confugere coa- ctæ essent; aliæ vero ab hujusmodi necessitatibus, & causis immunes judicarentur. Quam agendi rationem communi Doctorum calculo comprobatam, fel. mem: Prædecessor Noster Clemens Papa XI. Edicto suo, (quod est XV. *in secunda parte ipsius Bullarii*) inviolabiliter servari mandavit, eandemque omnium Diœcesum consvetudo recepit. Nec aliud Nobis hac in re addendum superest, nisi, ut Venerabiles *Pontifex* Fratres Nostros Ecclesiarum Antistites enixè hortemur, ut, quamvis *extēdi cu-* Tridentina Synodus de solis Claustralibus Monialibus in præmisso *pit eandē-* decreto loquatur, nihilominus eandem disciplinæ formam observent, *regulā ad* tam cum aliis Monialibus, quæ licet Clausuræ legibus minime adstrictæ *omnes Mu-* sint, in communitate tamen vivunt; quam cum aliarum quarumcun- *lierū Cō-* que mulierum, aut puellarum Cœtibus, seu Conservatoriis, quoties *munitatē* tam illæ quam istæ, unicum Ordinarium Pœnitentiæ Ministrum a

Superioribus designatum habeant. Quæcumque enim circa moniales in rigorosa clausura viventes cavenda sunt, eadem in aliis quibuscũque Mulieribus, sive Regularibus, sive Sæcularibus, in Communitate, aut Collegio degentibus, locum habere possunt; ideoque pari providentia iisdemque remediis arceri, aut emendari debent. Et Nos quidem, quum hanc consvetudinem offerendi Confessarios extraordinarios bis, aut ter in anno singulis tam Monialium quam Claustralium Communitatibus, quam piis aliarum Puellarum, & Mulierum Cœtibus, & Communitatibus, in Nostra Civitate, & Diœcesi Bononiensi induxerimus; (qua de re extat Edictum Nostrum *num LVI.* inter Pastorales Institutiones Italico primum sermone a Nobis vulgatas, deindeque in Latinum conversas] ; omnibus testari possumus, vel potiùs debemus, uberem spiritualium utilitatum messem Nos inde evidenter collegisse.

Dubia quadã circa Cõcilii Decretum orta declarat.

Quum verò super relati Conciliaris Textus intelligentia nonnullæ quæstiones alias excitatæ, eædemque jam pridem per opportuna Sedis Apostolicæ decreta definitæ fuerint; operæ pretium ducimus, hujusmodi definitiones ab omnibus ad quos spectat, omnino tenendas, atque servandas, his Nostris Apostolicis Literis complecti, & auctoritatis quoque Nostræ robore cõmunitas, in prædictorũ omniũ notitiã deducere. Et primo quæsitũ fuit, adquẽ Superiorẽ pertineat extraordinariũ Confessorẽ Monialibus deputare, atque offerre: Sed facilis fuit responsio, quam Nos quoque decreto Nostro ratam habemus: hujusmodi scilicet deputationem ad eum regulariter spectare, ad quem pertinet Confessarii Ordinarii electio, & deputatio; ideoque Episcopus, sive Ordinarius Loci, qui Monialibus sibi subjectis Confessarium, Ordinarium dare consvevit, idem Confessarium extraordinarium, bis, aut ter in anno, ad normam Tridentinæ sanctionis, eisdem offerre tenetur; Prælatus vero Regularis, ad quem pertinet ordinarium Confessarium subditis sibi Monialibus, servata Apostolicarum Constitutionum forma, designare & constituere; ipse etiam eisdem extraordinarium Confessarium, in vim præfati decreti, & juxta easdem Constitutiones, duobus aut tribus per annum temporibus exhibere potest, ac debet. Quæ tamen ideò *regulariter* obtinere diximus; quia si Episcopus aliquis (quod Deus avertat] adeo in hac re negligens esset, ut Monialibus suis, bis terve in anno, extra-

I. Ad quem pertineat Cõfessariũ extraord. Monial. offerre.

Ordinariorũ negligentia supleri debet

extraordinarii Confessarii copiam facere prætermitteret; ostendens, ut moris est, nullam hac de re Monialibus ipsis sollicitudinem, aut curam esse; tunc volumus Dilectum Filium Nostrum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalem modernum, & pro tempore existentem Majorem Pœnitentiarium, statim ac pro parte Monialium hujusmodi requisitus fuerit, Ordinarii Pastoris negligentiam supplere debere, eorumque Monasterio extraordinarium Confessarium, ex eorum tamen numero, qui ad excipiendas Monialium Confessiones ab ipso Ordinario Loci approbati fuerint, cum omnibus necessariis & opportunis facultatibus, concedere, & deputare. Quod si Prælatus Regularis eandem Concilii legem de Confessore extraordinario bis aut ter in anno Monialibus sibi subiectis exhibendo, similiter implere neglexerit; tunc locus fiet Decreto Congregationis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium ad ipsius Concilii interpretationem & exequutionem auctoritate Apostolica deputatorum, quo scilicet eadem Congregatio ad quæstionem ab Episcopo Vercellensi propositam *die 23. Augusti anni MDCXXXI.* rescripsit, ut infra: *Episcopus Vercellen. supplicat sibi responderi, an deputatio Confessarii extraordinarii Monialium Regularibus subiectarum spectet ad Ordinarium Loci: Sacra Congregatio censuit, ad Episcopum non pertinere, nisi in casu negligentia eorumdem Regularium:* ut videre licet *Decretorū Lib: XIV pag 494.* Nec aliter respondit quæstionibus ab Episcopis Belgii exhibitis. *die 6. Aprilis anni* MDCXLVII, ut legitur *Decretor Lib. XVIII pag 391.* Quæ quidem rescripta, & decreta, Nos etiam præsentium tenore, & Apostolica auctoritate, in omnibus, & per omnia approbamus, & confirmamus.

a Card. Majori Pænitentiario.

Superiorū verò Regularium, ab Ordinariis locorum.

II.

An Monialibus cōcedēdi sint Cōfessarii peculiares extra ordinem.

Quum autem Tridentina Synodus de universa quidem Monialium Communitate, ut supra, decreverit, sed nihil de singulis Monialibus statuerit; ut patet legenti Textum citati Capitis X, utque etiam jam usque ab anno MDLXXV. judicatum fuit ab ipsa Congregatione Cardinalium Concilii Interpretum per subsequens Rescriptum, quod extat *Decret. Lib IV: pag. 90 Sacra &c. censuit, extraordinarium Confessorem offerendum non alicui Moniali singulariter, sed omnibus Monialibus universé, ut omnium confessiones audire debeat; in arbitrio tamen cujusq; Monialis esse, ut Confessario extraordinario velit confiteri;* Hinc ortum habuit alterum

controversiæ, seu dubitationis caput; an scilicet, ubi jam universæ Communitati bis terve infra annum Confessarii extraordinari copia facta est, & nihilominus aliqua Monialis Confessarium peculiarem extra ordinem sibi concedi petit, an, inquam, hujusmodi petitioni sit indulgendum. Id autem primo loco quæsitum fuit; proposito casu Monialis graviter ægrotantis, quæ in mortis periculo, pro spirituali consolatione postulet, alium Sacerdotem, qui tunc non sit Ordinarius Monasterii Confessor, suprema sibi Ecclesiasticæ pietatis officia, & Pœnitentiæ Sacramentum ministrare. Huic annuendum facile esse prædicta Congregatio pluries judicavit, ut videre est ipsius *Decretor. Lib. XVIII. pag. 312. à tergo,* sub *die* 6. *Aprilis anni* MDCXLVII. & eodem Libro *pag.* 586. *die* 22. *Februarii anni* MDCXLIX. ; quæ pariter Decreta à Nobis præsentium tenore ap, probantur, & confirmantur; ut scilicet Episcopi subjectis sibi monialibus in gravi infirmitate constitutis, & id expetentibus, peculiarem Confessarium concedere debeant, iidemque etiam idipsum præstent erga Moniales Regularibus Prælatis subjectas, quum aliqua ex illis à suo Superiore Regulari hujusmodi gratiam impetrare non potuerit. In hoc autem casu nihil statuitur de Cardinali Majore Pœnitentiario, non ideo, quia nequeat is pro singulis Monialibus idem facere, quod supra diximus eundem pro toto Monasterio facere posse; sed quia tunc, ob temporis angustias, interclusa præsumitur via recurrendi ad ipsius Officium. Quod si nihilominus ipsius adeundi tempus, & modus suppetat; ad eum pertinebit; eâdem prorsus ratione peculiaribus supplicantium necessitatibus providere, qua dictum est superiùs, universæ Religiosæ Communitati ab ipso consulendum esse.

Quid in causa gravis infirmitatis,

Actum deindè fuit de peculiaribus quibusdam Monialibus, quæ nec corpore infirmæ, nec morti proximæ, Ordinario tamen Ministro confiteri obfirmatè recusant. Istarum quoque animi debilitas commiseranda est, & sublevanda; adeoque, ubi earum reluctantia superari nequeat, Confessarius extra ordinem deputandus est, qui earum Confessiones peculiariter excipiat. Id vero, circa Moniales Episcopo, seu Ordinario Loci subiectas, ab ipso Ordinario præstari debet. Quod autem ad illas pertinet, quæ regularium Regimini subsunt, ad Regularem Prælatum pertinet, servatis

Quid in casu insuperabilis reluctātiæ adversus Confessorē ordinariū.

servandis

servandis, peculiarem ipsis destinare Confessarium ex approbatis ab Ordinario ad Confessiones Monialium; vel, si Sacerdos ille, cui ejusmodi Monialis confiteri cupit pro illis non sit approbatus, cum ipso ordinario agendum erit, ut pro excipienda saltim illius Monialis Confessione, & pro tot vicibus quot expedire judicabitur, eundem approbet. Sin autem contingat (neque id adeò rarum est] ut Regularis Superior ad concedendum hujusmodi Confessarium extraordinarium Moniali communem Confessarium recusanti nullo pacto adduci possit; iam huic casui provisum est per Decretum anno MDLXXIII. a prædicta Congregatione Concilii editum, & a fel: recor. Gregorio Papa XIII. tunc Apostolicum Thronum obtinente approbatum, & confirmatum, quod nunc iterum confirmationis Nostræ auctoritate roboramus. Decreti verba relata *Lib.* 1. *Decretorum ipsius Congregationis pag* 66. *a tergo*, hæc sunt: *Monialis per aliquod tempus noluit confiteri Confessariis Regularibus. Dubitatum fuit, an Episcopus Regiensis posset dare dictæ Moniali Confessorem alterius Ordinis Regularem, vel Saecularem, cui illa semel, vel plures confiteatur peccata sua, & à quo absolvi possit. Sanctissimus Dominus Noster, etiam ex sententia Congregationis Concilii, declaravit, dictum Caput decimum ita esse intelligendum, ut etiam possit Episcopus concedere Confessarium alterius Ordinis, vel Secularem*. Præterea nihil obstat, quo minus ipsa Monialis recursum habeat ad Cardinalem Majorem Pœnitentiarium, à quo ipsi providendum erit, ut supra dictum est, per deputationem Confessarii ex approbatis ad Moniales, apud quem illa confiteatur.

Quid pro spirituali consolatione, & profectu,

Quæsitum denique fuit de Monialibus illis, quæ neque ægrotant, neque recusant, Ordinarium Pœnitentiæ Ministrum a Monasterii Prælato pro universa Communitate deputatum; verum pro majori animi sui quietes atque ulteriori in via Dei progressus facultatem petunt confitendi aliquoties Sacerdoti ad excipiendas Monialium Confessiones jam approbato. Qua de re non semel Nobis in minori statu degentibus accidit, ut cum aliquibus Episcopis, aut Regularibus Monialium Superioribus agere debuerimus. Porrò in aliquos ex iis incidimus plus nimio severos; qui aspera quadam verborum brevitate respondebant, quod quum Moniali postulanti libera fuisset facultas confitendi extraordinario Sacerdoti, qui universæ communitati non semel eo anno jam datus fuerat, tunc oportebat

eam conscientiæ suæ consuluisse: Quod si oblata commoditate uti noluerat, id sibi imputaret; neque pergeret Superiori molestiam afferre, ut peculiarem Confessarium extra ordinem ipsi concederet. Nobis autem objicientibus, Monialem hujusmodi ad Apostolicæ Pœnitentiæ Officium facile recursum habituram, ibique haud ægrè impetraturam id, quod ab ipsis Superioribus ei denegatum fuisset; iterum constanter respondebant, extraordinarium hujusmodi Confessarium, post impletam ab ipsis erga universum Monasterium Tridentini Concilii legem, ab alio quidem concedi posse, sed a se nunquam concessum iri.

Nimius Prælatorū rigor improbatur. At verò, neque tunc Nobis arridebat, neque profecto nunc Nobis placet rigida isthæc agendi ratio. Persvasum enim habebamus, adeoque habemus, non solum integræ Communitati, sed singulis etiam Monialibus indulgendum esse in iis rebus, quæ juste & rationabiliter petuntur, maximè quum illæ ad earum conscientiæ quietem, & securitatem conferre dignoscuntur. Neque sane hujusmodi postulationes aut temere exaudiri, aut sine causa rejici debere censemus; sed inquirendum imprimis esse de qualitatibus tum Monialis, quæ Confessarium extra ordinem petit, tum Confessarii, qui ab ea requiritur; ut utrisque diligenter inspectis deliberari possit, an illius votis annuendum sit, an non.

Cauthela adhibenda memoratur Si enim Monialis ex una parte nullum det adversæ suspicioni locum, ex altera vero Confessarius non modo legitimam Ordinarii approbationem, sed etiam communis probitatis testimonium pro se habeat, nullo modo probare possumus tam firmum hujusmodi Prælatorum in renuendo propositum; nec intelligimus, cur post Confessarium extraordinarium integræ Communitati, juxta legem Concilii Tridentini, oblatum, nulla omnino Monialibus singulis spes relinquatur obtinendi peculiarem Confessarium, cujus consilio, & opera justis fortasse de causis, indigere se arbitrentur.

S. Frācisc9 Salesi, qua ter in āno indulgebat extraordinarium. Non ita sane hac de re sentiebat sapientissimus ille Animarum Rector S. Franciscus Salesius, cujus doctrinæ summam ex illius Operibus tum editis, tum manu scriptis, collectam, bon. mem. Joannes Petrus le Camus Episcopus Bellecensis justo volumine complexus est, cui Titulum fecit. *Spiritus Sancti Francisci Salesii.* In hujus compendio, quod ex Gallico in Italicum sermonem conversum Venetiis anno MDCCXLV. pro quarta vice Typis editum est, *parte XVII. cap. 6.* aperte legitur, quod, quum Beatus Episcopus non

ita intelligeret præmissum Concilii Tridentini Decretum, ut veritum existimaret, Confessarium extraordinarium, pluribus etiam quàm tribus vicibus in anno, Religiosæ Communitati offerre, quæ quidem sententia plures habet suffragatores, quos refert *Diana in Editione coordinata Tom 7. Tract 1 resol 148.* non solùm solebat suis Monialibus Visitationis Beatæ Mariæ Virginis quater in anno, videlicet in singulis Hebdomadis Quatuor Temporum, Confessarium extraordinarium deputare; verùm etiam earum respectivis Superioribus commendatum reliquit, ut singulis Monialibus, quæ non ex animi levitate, neque ex indiscreta affectionis singularitate, Confessarium extraordinarium peculiariter peterent, haud se difficiles in eo concedendo præberent. Nec aliter se gerere consvevit, Ven. mem. Gregorius Cardinalis Barbadicus Episcopus Patavinus; is enim ut testatur illius quondam Vicarius Generalis Joannes Clericatus in *Tractatu de pœnitentia, decis. 41. num, 7.*; & Patrum Tridentinorum decretum quoad omnia Monialium Monasteria in sua Civitate & Diœcesi existentia quotannis reipsa exequebatur, & nihilominùs exorari se patiebatur à Monialibus, quæ aliquando rationabilibus de causis peculiarem pro se Confessarium expeterent. Hujusmodi regulis, & exemplis nostrum quoque agendi rationem in spirituali Monialium regimine conformare curavimus; maximumq; utilitatis, & quietis fructum Nos inde percepisse cognovimus. Quapropter Venerabiles Fratres Ecclesiarum Antistites, atque Dilectos Filios quarumcunque Religiosarum Mulierum Rectores hortamur in Domino, & enixè monemus, ut eandem viam, quoad fieri potest insistere non recusent, & non adeo difficiles se præbeant peculiaribus Monialibus extraordinarium Confessarium aliquando expetentibus; quin potiùs, nisi aut Monialis postulantis, aut Confessarii requisiti qualitas aliter faciendũ svadeant, earum justis precibus obsecundare studeant: illud cogitantes, quod etsi liberum sit cuilibet Moniali Cardinalem Majorem Pœnitentiarium adire, cui ea in re facultas cumulativa cum omnibus locorum Ordinariis à Romano Pontifice tribuitur, nihilominus ea est aliquando necessitatis urgentia, ut remedium, quod de longinquo petendum est, non satis tempestivè adveniat: Et quamvis etiam quorumlibet negociorum expeditiones, quæ in Officio Pænitentiariæ Apostolicæ fiunt, ab omni vel minima pecuniæ solutione inviolabili-

Nec excludebat casq peculiari indigẽtia Monialiũ

Eosdẽ sensus fovebat Card. Barbadicq

Pontifex hortatur Pralatos, ut justis Monialiũ petitionibq benignè intendant.

ter sint immunes, non omnibus tamen Monialibus facile est invenire, qui earum negocia in Urbe procurare velit, & possit.

III. *De qualitatibus Confessarii extraordinarii.* Jam veró postrema superest quæstio, nimirum de qualitatibus Confessarii extraordinarii, qui vel pro universa Monialium Communitate, vel pro aliqua Moniali peculiariter deputari debeat. Porro nullo unquam tempore dubitatum fuit, an in hujusmodi Sacerdote ætatis maturitas, morum integritas, prudentiæ lumen requiratur; quas quidem dotes in eo, qui ad hujusmodi munus adhibetur, necessarias esse, omnes fatentur. Sicut etiam minimè dubitatur, quin idem ab Ordinario Loci specialiter pro Monialibus approbatus esse debeat, quum hujusmodi approbatio, ex Apostolicarum Constitutionum lege, omnino requiratur non solum in omnibus tam ordinariis, quàm extraordinariis Confessariis, qui Monialibus, etiam Regularibus subjectis, ab earum respectivè Superioribus deputantur; sed etiam in iis, qui à Cardinali Majori Pœnitentiario conceduntur, etiam Apostolica Sede vacante, quo nimirum tempore amplioribus is pollet facultatibus; ut videre est in Nostra Constitutione super illius facultatibus edita, quæ est xcv. in Tomo I. Bullarii Nostri ubi paragrapho 54. eidem conceditur, ut vacante Sede, *Monialibus Confessarios extra ordinem valeat deputare, si eos ex aliqua rationabili causa petierint, pro earum libitu, inter approbatos ab Ordinario ad audiendas Monialium Confessiones eligendos.* Quamobrem ad id duntaxat redacta est controversia, an scilicet è Clero Sæculari, an veró è Regulari eligendus sit hujusmodi Confessarius; tum inter Regulares, an assumi possit ex quolibet Ordine aliàs permisso, an veró semper deputari debeat ex ipso Ordine Prælati Regularis, ad quem Monasterii regimen spectat.

An semper deputari debeat ex eo Ordine, cujus est Monasterii.

Pralátus

Sanè pro Monialibus Episcopo immediatè subjectis, regula est, ut Ordinarius earum Confessor sit Sacerdos Sæcularis. Extraordinarium veró ex Ordinibus Regularibus sæpissimè assumi, apud plerosque Episcopos usu receptum esse constat; deficiente forsan per singulas Diœceses Sæcularium Præsbyterorum ad id muneris idoneorum copia. Regulares autem Prælati Monialibus sibi subiectis Confessarium Ordinarium designant e suo ipsorum Ordine; extraordinarium autem etiam ex alio Ordine Regulari deputare possunt, juxta Decretum à sæpedicta Congregatione Concilii editum *die* xxvi. Se-

Quid de cōsuetudine

Regulares

ptembris

ptembris anni MDXCV., ac relatum in *Libro iij. Decretorum pag.* 149. *à tergo*, ubi sic legitur: *Sacra &c. respondit, Superiores Regulares teneri offerre Confessarium extraordinarium ejusdem Ordinis, alterius verò Ordinis posse quidem, sed non teneri:* Nunquam tamen, quod meminerimus, ullum Sacerdotem Sæcularem, aut diversi Ordinis Regularem, vidimus a Regulari Prælato Monialibus sibi subjectis extraordinarium Confessorem deputari. Denique quum aliquando evenire possit, ut in casu negligentiæ Superioris Regularis, ad Episcopũ, ut supra dictũ est, pertineat deputatio Confessarii extraordinarii etiã pro Monialibus Regulariũ regimini subjectis, nulla ipse lege tenetur ad hujusmodi Confessarium eligendum ex eo Ordine, cujus est Monasterii Prælatus, sed tali casu liberum est illi quemlibet idoneum Præsbyterum Sæcularem, aut alterius Ordinis Regularem ad audiendas earum Monialium Confessiones deputare.

deputare possũt Cōfessarios extraordinarios etiã ex alio Ordine vel Sæculare.

At quum Superioribus annis Apostolicæ Sedi expositum fuisset, pluribus de causis, iisque gravissimis, quas hîc referre opus non est, non tam opportunum, quàm plane necessarium videri, ut Monialium Monasteria Regularium regimini subjecta, semel saltem in anno Confessarium extraordinarium diversi Ordinis Regularem, aut è Sæculari Clero Presbyterum haberent, hujus rei examen, jubente fel. rec. Prædecessore Nostro Innocentio Papa XIII., assumptum fuit a peculiari Congregatione ex quinque tunc existentibus S. R. E. Cardinalibus compositâ, cui Nos tunc in Minoribus constituti in Secretarii munere operam præstabamus; quæque, per annum & ultra, singulis Hebdomadis cogebatur, ad discutienda & definienda complura Ecclesiasticarum quæstionum capita, quæ deinde inserta sunt in Apostolicis Literis ab eodem Innocentio Prædecessore editis die XIII. Maii anni MDCCXXIII., quarum initium est: *Apostolici Ministerii*, quæ etiam a san. mem. Prædecessore quoque Nostro Benedicto Papa XIII, in forma specifica confirmatæ fuerunt, per alias similes Literas datas die XXIII. *Septembris* anni MDCCXXIV.

Cōtroversia sub Innocentio XIII. examinata in Cōgregatione particulari.

Cum autem negocia, quæ in ea Congregatione tractabantur, nullius privatas rationes attingerent, sed de restituenda potissimum Tridentini Concilii observantia in quibusdam Catholici Orbis Regionibus, ut ferebatur, non parum labefactatâ, unicè ageretur; necessarium minimè judicatum fuit, aliquem velut in judicium vocare, ad

Ejus Cōgregationis scopus, Tridentini Cōcilii ob...

servantiā instaurare

deducenda jura, siquæ sibi adversus illa, quæ decernenda viderentur, competere forsan putaret. *Sed* Nostra peculiaris cura erat, ad singula proposita Capita totidem Dissertationes, unicuique ex præfatis Cardinalibus exhibendas, elucubrare, ad demonstranda videlicet fundamēta illius disciplinæ, quæ in usum revocanda censebatur. Nec aliter se res habuit, quum in eadem Congregatione, ut præfertur, in deliberationem venit, an decernendum foret, ut Regulares Monasteriorum Prælati, unâ saltem ex tribus vicibus, quibus extraordinarium Confessarium Monialibus sibi subjectis in annos singulos exhibere debent, aliquem Sæcularem, aut alterius Ordinis Regularem Presbyterum ad id deputare tenerentur, utque ipsis hac in re deficientibus, liberum esset Episcopis Locorum Ordinariis eorum defectum supplere, & emendare.

Nihilominus in hoc casu admissi sunt Regulares ad contradicendum.

Verùm quum Regularibus innotuisset, a prædicta Congregatione conditum esse Decretum eorum intentioni contrarium, utpotè qui minimè adstringi volebant ad hujusmodi annuam deputationem Confessorum extraordinariorum e Clero Sæculari, vel ex aliis Ordinibus nonnullarum Religionum Procuratores Generales petierunt admitti ad deducendas rationes, quas hujusmodi Decreto obstare putabant. Cumque id facilè impetrassent, ac suam totiusque Cœtus Regularium causam per eximios illius temporis in Romana Curia Advocatos defendi curassent; sed nihilominùs prædicta Cardinalium Congregatio in priori sententia permansisset; placuit præfato Prædecessori Innocentio, antequam Decretum hujusmodi approbatione sua confirmaret, aliorum Cardinalium sententias audire. Itaque, exclusis illis omnibus, qui ex ipsius Pontificis deputatione, in præcedentibus Sessionibus per annum integrum negocia discusserant; aliisque advocatis Cardinalibus, quibus exhiberi secretò fecerat conscriptarum allegationum exempla; Nobis etiam adesse jussis, qui rationum momenta a priori Congregatione præ oculis habita, si opus esset exponere possemus; novam Cardinalium Congregationem ex improviso coram se convocavit, in quâ iterum proposita quæstio diligentèr ac maturè discussa fuit; ac demum ipse Pontifex, de ipsius Congregationis consilio, & assensu, super hac re decrevit, ut sequitur:

Nova Cautela a Pontifice adhibita.

Tenor resolutionis a Pontifice prænceditæ.

Cumque ex eodem Concilio Tridentino Cōfessor extraordinarius bis, aut ter in anno offerri Monialibus debeat, qui omnium Confessiones audiat; si in posterum Superiores Regulares, quoad Mona-

Monasteria ipsis subjecta, toties prædictum extraordinarium Confessorem deputare neglexerint, vel si etiam ex proprio eodem Ordine semper deputaverint, nec saltem semel in anno ad id munus elegerint Sacerdotem aut Saecularem, aut Regularem alterius diversi Ordinis professorem, in his casibus Episcopi, pro sui arbitrio, & conscientia, deputationem hujusmodi facere possint; nec illa quovis titulo, aut prætextu, a Superioribus Regularibus valeat impediri.

Perscriptum sanè fuit hujusmodi Decretum ea occasione, qua agebatur de restituenda in certis quibusdam Regionibus Ecclesiastica disciplina ad formam Concilii Tridentini: Verùm ipsius Decreti vigor ad eas dumtaxat Regiones minimè restrictus fuit; quum & animarum pericula, quæ ex perpetua Confessorum ejusdem Ordinis deputatione timebantur, in omnibus Monasteriis Regularium regimini subjectis locum habere possint; & quæcunque adversus Decretum ipsũ adducta fuerunt, ex Generalibus Ordinum Statutis, & ex Constitutionibus Monialium Regularibus subjectarum fuerint desumpta. Cumque judicatum fuerit, ea omnia nequaquam obstare, quò minùs, ita decerneretur, sequitur, ut, quamvis eidem Decreto causam dederint peculiarium quarumdam Regionum necessitates Apostolicæ Sedi eo tempore expositæ, illud tamen generale sit, & universos per Orbem Regulares Monasteriorum Monialium Prælatos afficere debeat. Cum verò deinde alter laudatus Prædecessor Benedictus XIII. Innocentii Literas in forma specifica confirmaret, Nobis constat illius mentem fuisse, ut hujusmodi Decretum universalis & inviolabilis legis vim obtineret. Super quo nihilominùs ne ulla apud aliquos supersit dubitatio; Nos ipsi præsentium Literarum vigore, ac motu proprio, & certa scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, ipsum relatũ Innocentii Prædecessoris Decretum, statutum, mandatum, adque præceptum, ad omnia per Orbem ubique existentia, & Regularium regimini subjecta Monialium Monasteria, quatenus opus sit expressè extendentes, & ampliantes; decernimus, atque statuimus, ut singulis annis, incipiendo a proximo millesimo septingentesimo quadragesimo nono a Nativitate Domini decurrendo, Regulares Monasteriorum Prælati teneantur bis, aut ter in anno Confessarium extraordinarium universis Monialibus in iis degentibus offerre; si verò ipsi forsan hujusmodi Confessarii extraordinarii deputationes intra præscripta tem-

Ea Generalis est, & ubique observanda

Pōtifex eã expressè extendit ad omnia Monasteria Regularibus Subjecta, cum præcepto, &c.

Gg 2 pora

pora omiserint, vel semper proprii Ordinis Regularem Sacerdotem adhũc effectum deputaverint; ita ut prœfatæ Moniales semel saltem in anno Confessarium extraordinarium è Clero Sæculari, aut ex alio Ordine Regulari non habeant; ad Episcopos *Diœcesanos*, omni appellatione remota, devolvatur jus supplendi eorundem *Prælatorum* defectuum [si nempe pensatis rerum circumstantiis, ita expediens esse judicaverint) per deputationem Confessarii extraordinarii, quem tam in uno, quam in altero casu, aut è Clero Sæculari, aut ex alio Regulari Ordine, pro ipsorum arbitrio, deligere possint, & valeant.

Commissio Card: Urbis Vicario pro præmissorum executione.

Quocirca dilecto Filio Nostro *Sanctæ* Romanæ Ecclesiæ Cardinali, moderno Nostro, & pro tempore existenti Romani Pontificis in Urbe, ejusque districtu Vicario in Spiritualibus Generali, earundem præsentium tenore committimus, & mandamus, ut hæc nostra Decreta, atque Statuta, tam in omnibus ejusdem Almæ Urbis Monasteriis, quæ Regularium regimini subsunt; quam in aliis quibusque Regularium aut *Sæcularium* Mulierum, aut Puellarum Domibus, seu Collegiis, atque Conservatoriis, quibus unicus ordinarius Confessor a Superioribus deputari solet, in omnibus & per omnia, juxta earundem Literarum præscriptum, exactissimè observari, & adimpleri faciat, ne fortè audiri contingat, quod cum magna animi nostri molestia dictũ aliquando esse cognovimus, Apostolicas Constitutiones Romæ quidem ferri, & publicari, sed eas minimè in ipsa Urbe ad effectum perduci.

Item omnibus Patriarchis, Archi-Episcopis & Episcopis.

Eandem porrò curam, & sollicitudinem injungimus & demandamus *Venerabilibus* Fratribus Patriarchis, Primatibus, Archi-Episcopis, & Episcopis per omnes universi Orbis Ecclesias constitutis; quibus, ut satis perspectum putamus voluntatis nostræ studium, tam in eorum rationabilibus querelis, justisque petitionibus suscipiendis quam in corruptelis, quas irrepsisse indicaverint, eliminandis; idque non ex ingenio Nostro quidquam statuendo, nec peregrinas novitatis inducendo; sed veteres ut plurimum leges & regulas, vigili Prædecessorũ nostrorum providentia jam pridem constitutas, in pristinum debitumque vigorem, & usum revocando: ita eosdem meminisse volumus, proprium zeli Pastoralis officium non in eo situm esse, ut adversus ea, quæ contra leges fiunt, inutiliter deplorando declament; sed ut illa de medio tollere curent, adhibitis opportunis remediis in eum finem jam præstitutis; implorato etiam Apostolicæ *Sedis* auxilio, ubi

impedi,

impedimentum aliquod eorum auctoritati, & legum executioni, afferri contingat, omnesque diligentias & curas quas corrigendis abusibus ipsi fideliter impenderint, in irritum cedere videant.

Quoniam verò tam in superiùs allegato Clementis XI. edicto, quàm in Synodalibus plurium Episcoporum Constitutionibus statutum esse conspicimus, ut quo tempore extraordinarius Confessor alicui Communitati deputatus ministerio suo fungitur, Ordinarius Confessor nullum ipsi impedimentum afferre audeat, multóque minùs præsumat per id temporis alicujus Monialis, sive Superiorissæ, sive Novitiæ, sive conversæ, neque demum alterius cujuscunque Personæ intra septa Monasterii, aut piæ Domûs commorantis, Sacramentalem Confessionem audire; Nos id quoque approbatione nostrâ roborantes & confirmantes, statuimus & mandamus, ut Episcopi quidem, si de Monasteriis, aut Domibus eorum regimini subjectis agatur, Regulares autem Superiores, quod ad illas communitates attinet, quibus ipsi præsunt, pro hujusmodi Legis implemento advigilent & contravenientes meritis pœnis coerceant, & afficiant. *Durante Confessarii extraordinarii munere, Ordinarii Confessarii munus cesset.*

Ac demùm quibuscunque Confessariis extraordinariis, qui vel alicui communitati generaliter, vel peculiariter alicui Personæ in Monasterio degenti, concessi, ac deputati fuerint, districtè inhibemus, sub pœnis adversus accedentes ad Monasteria Monialium, & cum ipsis conversantes, præsertim Regulares, a Prædecessoribus Nostris quandocumque statutis [quas etiam præsentium vigore confirmamus, & innovamus), ne, postquam suum officium impleverint, ad idem Monasterium ulteriùs accedere, aut ullius generis commercium intra ipsum quomodocumque continuare & fovere, etiam sub spiritualis causæ, aut necessitatis obtentu & colore, audeant, aut præsumant. *Extraordinarius verò, expleto officio se abstineat etiam ab accessu ad Claustra.*

Decernentes, ipsas præsentes Literas, atque omnia & singula in eis statuta atque præscripta, etiamsi quicumque in iisdem interesse habentes, seu habere prætendentes, ad id vocati, & auditi non fuerint, nec præmissis consenserint, aut alterius cujuscumque generis defectus forsan adversus eas objiciatur, semper & perpetuo valida, & efficacia esse & fore, & ab omnibus, ad quos spectat, atque in futurum spectabit, inviolabiliter etiam perpetuó observari. Sicque & non aliter in præmissis per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam causarũ Palatii Apostolici Auditores, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium *Clausula pro præmissorum firmitate.*

Congregationes ordinarias, aut peculiariter deputatas, aliosque Cardinales, etiam de latere Legatos, ac Vice Legatos, & Apostolicæ Sedis Nũcios, judicari, & definiri debere; sublata eis, & eorum cuilibet, aliter judicandi, definiendi ac interpretandi facultate, & auctoritate; atque irritum, & inane decernentes, quidquid secùs a quoquam scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio Cõtrariis. Non obstantibus quibuscumque etiam Apostolicis, ac Universalibus, Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus nec non quarumcumque Ecclesiarum, & Ordinum Regularium, seu Congregationum, aut Societatum, & Institutorum, etiam Sancti Ioannis Hierosolymitani, aliorumque Militarium Ordinum, seu Monasteriorum Virorum, aut Monialium aliarumque Piarum Domuum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, usibus & consvetudinibus etiam immemorabilibus; Privilegiis quoque, exemptionibus & Indultis, etiam in corpore juris clausis, aut Litteris Apostolicis, cuilibet præmissorum, sub quibuscumque verborum tenoribus & formis, etiam hic de necessitate exprimendis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis, etiam irritantibus in genere, vel in specie, & derogatoriarum derogatoriis, quomodolibet in contrarium concessis, ac pluries confirmatis, approbatis, & innovatis; quibus omnibus, & singulis, hac vice dumtaxat, & ad præmissorum effectum, illis aliàs in suo robore permansuris, de Apostolicæ potestatis plenitudine derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Fides Præstanda transumptis Volumus demùm, ut earundem præsentium Transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo Personæ in Ecclesiastica Dignitate constitutæ munitis, eadem prorsùs fides, tam in judicio, quam extra illud, ubique locorum habeatur, quæ ipsis præsentibus haberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Nulli ergò omnino Hominum liceat paginam hanc nostrarum confirmationis, approbationis, innovationis, voluntatis, mandati, statuti, decreti, & declarationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis DEI, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum

Datum Romæ apud Sanctam MARIAM Majorem Annô Incarnationis Dominicæ MDCCXLVIII. Nonis Augusti Pontificatus Nostri Anno Octavo. *Dat Pontif: Anno VIII die 5. Augusti 1748.*

D. Card. Passioneus. J. Datarius. VISA DE CURIA. J. C. Boschi. J. B. Eugenius. Loco † Plumbi.

Registrata in Secretaria Brevium Publicata die 26. Augusti 1748.

EPISTOLA XX.

CHRISTIFIDELES

Indulgentias visitantibus Ecclesiam concessas, etiam SSma Eucharistia non exposita, lucrantur: Et de frequenti ejusdem Sanctissimæ Eucharistiæ expositione.

Venerabili Fratri Episcopo Warmiensi.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabilis Frater, salutem, & Apostolicam Benedictionem.

ACCEPIMUS in Civitate vestra frequenter exponi publice Divina Mysteria, & imperitam multitudinem in eo errore versari, ut arbitretur non lucrari indulgentias, quæ conceduntur Christifidelibus ad Ecclesiam accedentibus, nisi publicæ venerationi in iisdem sacris ædibus Divina Eucharistia proponatur. *Duo Postulata Pötifici facta.*

Tam falsa opinio dissimulari non debet, cum indulgentias assequantur illi, qui omni peccati labe expiati satisfaciunt universis operibus, quæ præscribuntur ab eo, qui sacras Indulgentias elargitus est: Quamobrem si minimè præcipiatur Fidelibus, ut sacra Mysteria publice exposita venerentur, apertissimè constat in errorem maximum adduci eos, qui asserunt indulgentias, quæ tribuuntur Fidelibus Ecclesiam invisentibus, haud comparari, nisi sacrum Euchari- *Quoad primũ Indulgentiæ acquiruntur juxta formã, sub qua con-*

cessa fuerе.

Card. de Bissy rejecit opinionē, quod pro omnibus Indulgētiis lucrandis requiratur expositio Ss. Sacramēti.

Quādo ex expositione requiratur

stiæ Sacramentum in ipsa adorationi publicæ exhibeatur.

In Diœcesi Tullensi [uti deprehenditur ex rituali probati Viri Cardinalis de Bissy pag 255.] quidam Regulares contenderunt se posse Divina Mysteria publicè exponere, licet Episcopi facultas non intercederet, ob eam causam, quod Indulgentias ipsorum Ecclesiis concessas lucrari populus minimè posset, nisi, cum ad easdem Ecclesias accederet, Divinam Eucharistiam publice expositam adoraret: Itaque Cardinalis de Bissy in Rituali, quod superius nominavimus, inanem prorsus ipsorum opinionem demonstravit, eo quod in illis Indulgentiis concedendis indictum non fuerat, ut Fideles pro Indulgentiis lucrandis ante Sacramentum Eucharistiæ publicè expositum preces effunderent.

Porro id necessarió requiritur ad consequendas eas Indulgentias, quæ fidelibus conferuntur qui Deum precantur in illis Ecclesiis, ubi Divina Mysteria spatio continuo quadraginta horarum exposita publice sunt; etenim id omnino præcipitur in hac Indulgentia concedenda, quæ à quadraginta horis continuis nomen accepit. Equidem veteris disciplinæ severitate remissa, nunc eadem Indulgentia concedi intelligitur, etiamsi Sacramentum Eucharistiæ per horas quadraginta continuas gravissimis de causis minime prostet, modò tamen horis diurnis semper expositum publice relinquatur. De hac re plura tradita sunt in Libro Patris Theodori á Spiritu Sancto Carmelitæ discalceati adhuc superstitis, qui inter Consultores Congregationis Indulgentiarum adnumeratur, *tom. 2. cap. 2. art. 3 §. 2.* Ipse quoque commemorat in eadem Congregatione propositum ac disceptatum fuisse, utrum abroganda videretur inducta jam consvetudo, ob quam peculiares quædam Indulgentiæ concedi solent, cum Divina Mysteria minori pompa in Ecclesiis adoranda proponuntur, responsumque fuisse, nihil certi statui oportere, cum a diversis rerum, ac temporum circumstantiis id omnino pendeat, ac dijudicandum sit.

De secūdo postulato

Hactenus de illorum errore, qui se carere Indulgentiis putant, nisi Eucharistiæ Sacramentum prostet in Ecclesia, licet inter opera scripta id minime recenseatur, nunc ad alia, quæ á nobis postulantur, respondeamus, videlicet, an sacra Eucharistia, quæ frequentissime in ista Civitate publice exponi solet, deinceps adorationi fidelium rarius exponenda videatur; an etiam Ecclesiæ, an dies, in quibus id permittendum judicabitur, ab Episcopo designari debeant.

Illud

Illud in primis certissimum est huic sedi Apostolicæ, in quibuscumque Ecclesiis etiam privilegio immunibus sive sæcularibus sive Regularibus, non licere exponi publice Divinam Eucharistiam, nisi causa publica, & Episcopi facultas intervenerint; solius autem Episcopi partes esse, ut causæ publicæ meritum expendat, ac declaret. Id nos ipsi luculenter ostendimus in nostra Institutione, quam Bononiæ in lucem emisimus, cum illam Ecclesiam præsentes administraremus, & quæ italico sermone à nobis confecta decimo loco Tomi secundi continetur. Ipsa nuper cum reliquis latine reddita fuit, quæ omnes typis quamprimum committentur; In illa igitur Institutione cognitum perspectumque fecimus, quam difficile reipsa sit decernere, utrum probanda, an improbanda sit Eucharistici Sacramenti frequens expositio. Hæc sanè quæstio conferri potest cum alia quæstione, utrum consentaneum magis judicetur rem Divinam singulis diebus conficere, an vero aliquando intermittere; utrum pariter illi, qui Sacerdotes non sunt, & tamen ad percipiendam Eucharistiam quotidie accedunt, laude, an censura digni videantur. Nullum his quæstionibus responsum fieri potest, nisi antea declarentur peculiares rerum circumstantiæ, ex quibus omnis solutio difficultatis desumenda est. *Quibus in casibus conveniens sit Sanctissimi expositio.*

Ii, qui frequentes Eucharistiæ expositiones improbant; in medium afferunt irreverentiam, quæ plerumque cum ejusmodi frequentia conjungitur. Contra vero intelligimus veteri consuetudine factum esse, ut frequenter in ista Civitate Sacra Mysteria publice exponantur, quæ si abrogetur, fore ut populi Religio, ac pietas imminuatur, ac turbæ concitentur. Itaque, qui præsens isthic versaris, & animarum curæ ac gubernio præpositus es, omnem operā, studiumque impendere debes, ut populus cultu, quo decet, ac veneratione Divinam Eucharistiam prosequatur. Quod si pro re consequenda opportunum existimes, frequentes Eucharistiæ expositiones diminuere, eâ prudentiâ consilioque hoc negotium administres, ita ut Pusilli nullum scandalum, & offensionem patiantur, Rectores Ecclesiarum convoces, cum quibus tempus idoneum constituas, quo sacra Mysteria exponenda in qualibet Ecclesia sibi videantur. Ipsas Divinæ Eucharistiæ expositiones ita distribuas, ut in singulis urbis Regionibus, sacra Mysteria publicæ venerationi quotidie exhibeantur, *Consilium quod à Pont. prabetur.*

Ii ac

ne populus cultum deserat, quem Sacræ Eucharistiæ præstare consve. vit. Interim, si plebem in eodem errore permanentem deprehendas videlicet Indulgentiam nullam haberi, nisi in Ecclesia Divinum pro. stet Eucharistiæ Sacramentum, tum populo pollicearis te rogaturum ab Sede Apostolica, ut novam, ac veram Indulgentiam elargiatur illis, qui deinceps Ecclesiam, vel Ecclesias invisent ubi Sacra Myste. ria exposita publice fuerint. Quod si a nobis hæc postulentur, populi votis obsecundabimus, eumque Thesauris Indulgentiarum cu. mulare non omittemus. Hæc scribenda ad te putavimus, ut re. sponsum propositis quæstionibus redderemus: Postremo Tibi Be. nedictionem Apostolicam impertimur.

Dat die 6. Aprilis 1746.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem die 16. Aprilis 1746. Pontificatus Nostri Anno Sexto.

EPISTOLA XXI.

INDULGENTIÆ

Tam docentibus, & addiscentibus Methodum Orationis mentalis, quam ipsam Orationem mentalem peragentibus concessæ.

Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Primatibus, Metropolitanis, Archi-Episcopis, & Præsulibus locorum Ordinariis universis gratiam, & communionem Sedis Apostolicæ habentibus.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabiles Fratres, salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium ac excellentia orationis.

UEMADMODUM nihil est hominibus à familiari Dei consortio, & consvetudine avulsis, & ejectis, ad divinos hauriendos fulgores, ad æternam salutem procurandam, & ad Deum quasi manu facta coeundum, magis opportunum, salutare, ac necessarium Oratione, quæ est veluti ascensio animæ de terrestribus

ad

ad cœleſtis, inquiſitio ſupernorum, inviſibilium deſiderium, conjunctio Spiritui Sancto, & ad Deum locutio; ita, ne deſolatione deſoletur univerſa terra ex eo, quod nullus recogitet corde, omnes & ſinguli ubique, & ſemper ſalutaribus præceptis monendi ſunt, quod oporteat ſemper orare, & nunquam deficere; ut in omni oratione, & obſecratione, cum gratiarum actione petitionibus noſtris innoteſcentibus apud Deum, ipſe, qui dives eſt in omnes eum invocantes, nec noſtras abs ſe deprecationes, nec ſuas à nobis amoveat miſerationes. Epropter Prædeceſſores noſtri Romani Pontifices divina inſtitutione formati, ut Chriſti fideles ad orationis, ſive Vocalis, ſive Mentalis, ut dicitur, illa ſit, ſtudium cum alacritate ineundum, & ſine intermiſſione frequentandum incitarent, eoſdem tum cohortationibus inflammare, tum cœleſtium etiam munerum theſauris, quorum diſpenſationem ipſis crediderat Altiſſimus, allicere ſtuduerunt. Indulgentias enim; peccatorum remiſſiones, & de injunctis eis quomodolibet debitis pœnitentiis relaxationes elargiti ſunt iis, qui ſive vocales preces recitarent, ſive per aliquot temporis ſpatium quotidie in lege Domini meditarentur. Nos autem laudatiſſimis eorumdem Prædeceſſorum Noſtrorum exemplis incenſi, non ſolum omnes & ſingulas indulgentias, peccatorum remiſſiones, & pœnitentiarum relaxationes per eoſdem Noſtros Prædeceſſores pro recitantibus quaſcumque vocales preces [dummodo nunquam revocatæ fuerint] aut quomodolibet orantibus, quocumque modo ſive ad tempus, ſive in perpetuum ad hanc uſque diem conceſſas, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium, ſub iiſdem prorſus modo, ac forma confirmamus, &, quatenus opus ſit, de novo concedimus; verum etiam alias inſuper iis præſertim, qui mentalis orationis, ſeu meditationis ſtudio operam dederint, ut infra, impertimur. Primum itaque omnibus & ſingulis, ſive qui tam in Eccleſiis, quam alibi, & ubicumque locorum publicè, & privatè quoſcumque homines orandi, ſeu meditandi rudes quomodocunque orare, & meditari docuerint, ſive qui piæ orandi, & meditandi inſtitutioni hujuſmodi, ut præmittitur, interfuerint, dummodo vere pœnitentes, ac Sacra Communione refecti, qua vice id egerint, ſeptem annos, & totidem quadragenas de injunctis eis, ſeu alias quomodolibet debitis pœnitentiis in forma Eccleſiæ conſveta relaxamus; Iis vero tam docentibus, quam addiſcentibus, & qui aſſiduè

Pontifex confirmat Indulgētias cōceſſas vocaliter orantibus.

Iis verò qui Orationis Mētalis exercitiū docent concedit novas Indulgentias illam quo-

Iis præmiſſa

que peragantibus elias elargitur Indulgētias.

præmissa peregerint, ac similiter vere pœnitentes, ac Sacra communione refecti, pro Christianorum Principum concordia, hæresum extirpatione, ac Sanctæ Matris Ecclesiæ exaltatione pias ad Deum preces effunderint, semel in mense pro uniuscujusque commodo, & arbitrio, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem, quam permodum suffragii animabus Christifidelium, quæ Deo in caritate conjunctæ ab hac luce migraverint, applicare possint, misericorditer in Domino concedimus. Insuper iis, qui per duos quadrantes continuatos, vel saltim per quadrantem horæ singulis diebus, & per totum mensem, orationi mentali dabunt operam, & vere pœnitentes, & confessi Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum sumpserint, ac pro Christianorum Principum concordia, hæresum extirpatione, & Sanctæ Matris Ecclesiæ exaltatione pias ad Deum preces pariter effuderint, plenariam semel quolibet mense omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem, quam itidem per modum suffragii animabus Christifidelium, quæ Deo in caritate conjunctæ ab hac luce migraverint, applicare possint, auctoritate & tenore similibus misericorditer in Domino elargimur. Etsi autem, juxta divinum Domini Nostri Iesu Christi præceptum, oportet ut quisquis oraturus, ne adinstar Hypocritarum videatur ab hominibus, intret cubiculum suum, & clausio ostio oret Cœlestem Patrem in abscondito: tamen cum ipse Dominus dixerit, quod ubi sunt duo, vel tres congregati in nomine meo, ibi sum in medio eorum, & Sanctus Joannes Chrysostomus prædicet, esse in oratione cum fratribus plus aliquid videlicet concordiam, conspirationem, amoris conjunctionem, & caritatis clamorem felici societate, ex qua orationes infirmiores se simul complexas, validiores in Cœlum evehi: optimum esset, ubi commode fieri posset, ut, quemadmodum in nonnullis institutum esse accepimus, ita in omnibus & singulis Diœcesibus in morte poneretur; nimirum, ut singulis diebus dato certo Campanarum signo sive in Ecclesiis, dummodo totius populi multitudo unum in locum, ubi oret, masculis a feminis seorsim collocatis, convenire facile possit, & nulla suboriatur confusio & inordinatio, sive in propria domo Patresfamilias eo, aut alio opportuniori tempore, ante Imaginem Sacram cum tota Familia convenientes orent. Ea propter Vos Venerabiles Fratres, rogamus, & in Domino hortamur, ut omnibus & singulis

Adhortatio pro exercitio Orationis in cōmuni.

& ſingulis Eccleſiarum, piorumque locorum, in Civitatibus quidem Cathedralis, aliarumque præcipuarum Eccleſiarum, in Oppidis vero Parochialium Eccleſiarum Superioribus, ac Rectoribus injungatis, ut, præmiſſo Campanæ ſonitu iis diebus, uſque horis, quibus Vobis opportunius in Domino viſum fuerit, dando decernendoque, omnes Chriſtifideles uniuſcujuſque curæ commiſſos, quos in unum convenire contigerit, in mentalis orationis ſtudio erudire, ſive per alios peritos erudiri faciant, atque ad illam frequentandam accedere neceſſitatem utilitatemque proponere, Indulgentiarum theſauros, quos de benignitate Apoſtolica elargimur, explicare, & ad ipſos ea, qua decet, pietate, ac reverentia lucrandos inflammare ſtudeant, & enitantur; atque etiam, ſi commode, ut præmittitur, fieri poterit, orationi mentali in communi practica, ut dicitur, vacare, in eaque exerceri faciant, & curent. Præſentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Volumus autem, ut earumdem præſentium literarum tranſumptis, ſeu exemplis, etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo Perſonæ in Dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ adhiberetur eiſdem præſentibus, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Interim Apoſtolicam Benedictionem Vobis, Venerabiles Fratres, peramanter impertimur.

Dat. Pontif. anno VII. die 16 Decembris 1746.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem ſub Annulo Piſcatoris die XVI. Decembris MDCCXLVI. Pontificatus Noſtri Anno Septimo.

Caietanus Amatus.

EPISTOLA XXII.

INDULGENTIÆ

Seu Relaxationes centum dierum de injunctis seu debitis Pænitentiis, pro recitantibus flexis genibus singulis Feriis Sextis quinquies Orationem Dominicam, & toties Salutationem Angelicam, ad sonum Campanæ, horâ tertiâ post meridiem, in memoriam Passionis, & Agoniæ Domini Nostri JESU Christi.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

AD Passionis & Agoniæ Redemptoris, & Domini Nostri JESU Christi, unde Nobis vita, salus, & resurrectio manavit, memoriam in omnium Christifidelium animis excitandam, atque fovendam Cœlestibus Ecclesiæ Thesauris, quorum dispensationem Nobis credidit Altissimus, omnibus & singulis Christifidelibus, qui singulis Feriis Sextis totius anni, hora tertia post meridiem, ad sonum Campanæ Ecclesiarum Metropolitanarum, Cathedralium, & Parochialium (quarum Parochis, Rectoribus, aliisque quocumque nomine appellatis Superioribus, ut Campanam uniuscujusque Ecclesiæ hujusmodi pulsari faciant, injungimus, & in virtute Sanctæ obedientiæ mandamus flexis genibus quinquies Orationem Dominicam, & toties Salutationem Angelicam devote recitaverint, & oraverint, ac pro Christianorum Principum concordia, hæresum extirpatione, ac Sanctæ Matris Ecclesiæ exaltatione, necnon salutari perditorum hominum emendatione pias ad Deum preces effuderint, centum dies de injunctis eis, seu alias quomodolibet debitis pœnitentiis in forma Ecclesiæ consveta relaxamus, præsentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Volumus autem, ut earundem præsentium literarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis eadem prorsus fides habeatur, quæ haberetur ipsis præsentibus, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 13. Decembris 1740 Pontificatus Nostri Anno Primo.

D. Cardinalis Passioneus

EPI-

EPISTOLA XXIII.

AMPLIATUR

Episcopis facultas impertiendi Benedictionem cum Indulgentia Plenaria Fidelibus in mortis articulo constitutis; etiam per alios, tam in Civitatibus, quam in Diœcesibus, ab ipsis subdelegatos.

BENEDICTUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad perpetuam rei memoriam

PIA Mater Catholica Ecclesia, de æterna Filiorum suorum salute inprimis sollicita, quum hanc intelligat ab extremo ipsorum mortis articulo potissimum pendere, nunquam prætermisit omnibus eos subsidiis pro hujusmodi temporis necessitate opportunis juvare, atque instruere tam iis nimirum, quibus opus esset ad æterna præcavenda supplicia, quam quæ apta & salubria forent ad evitandas pœnas temporibus definitas, quas in altera vita humanis plerumque spiritibus, etiam dimisso mortalis culpæ, æternæque pœnæ reatu, in Purgatorio igne luendas manere non ignorat. Quamobrem, licet ex veteri simul, & recenti Ecclesiæ disciplina, graviorum quorumdam criminum absolutio Romano dumtaxat Pontifici in universo Christiano Orbe, aliorum autem singulis Ecclesiarum Præsulibus in eorum Diœcesibus, reservata fuerit; attamen adveniente unicuique Fidelium supremo migrationis die, omnes hujusmodi absolutionum reservationes cessare, & cuilibet Sacerdoti, liberam, & plenam facultatem esse; quemcumque pœnitentem à quibuscumque peccatis, & criminibus, necnon Ecclesiasticis sententiis, atque censuris absolvendi, provide declaratum fuit. Præterea quum in Ecclesia immensus, & inæstimabilis existat Thesaurus spiritualis, ex infinitis constans satisfactionibus Passionis, & mortis Domini Nostri JESU CHRISTI, ac præterea ex meritis, & satisfactionibus gloriosæ Virginis Genitricis Dei MARIÆ, omniumque San-

Ecclesiâ pia cura erga moribundos Fideles.

Ut & a peccatis absolvâtur.

Et promeritas pœnas evadant.

ctorum, & Electorum, cujus Thesauri dispensationem Salvator Noster Beato Petro Apostolorum Principi, ejusque in perpetuum Successoribus tradidit; hoc semper summo studio curarunt Prædecessores Nostri Romani Pontificis, ut illius divitias in moribundos Fideles largè diffunderent, & maxima omnium amplitudine, quæ Indulgentia Plenaria nuncupatur, cujusque impertiendæ jus in Apostolica Sede unicè residet, ipsis potissimum applicarent: Quam quidem in rem Episcopis per Ecclesias constitutis vices suas cum opportunis facultatibus delegarunt; ne ullus in Orbe Terrarum angulus esset, ubi Catholicæ Religionis professoribus hujusmodi adjumenti copia deesset, pro extremo illo momento, quo ipsorum salutis causa in discrimen adducitur.

Forma Indultorum pro largitione Indulgentiæ Plenariæ in articulo mortis, Episcopis cõcedi solet

Hactenus hujusmodi facultas Episcopis concedi consuevit, Pontificis nomine, & auctoritate, per privatas Epistolas ipsius Secretarii Brevium secretorum, qui exposità Pontifici petitione pro parte cujusque Episcopi, & pro spirituali utilitate ipsius Subditorum ad se delatâ, rescribere solebat, petitam facultatem ab ipso Pontifice eidem indulgeri *ad Triennium proximum;* hac tamen lege, ut ipse eâ uteretur, nimirum Benedictionem impertiret, & Indulgentiam Plenariam ægrotis in mortis articulo constitutis largiretur *per se ipsū immediatè*, vel, quatenùs Episcopum Suffraganeum haberet, *per Dominum Suffraganeum suum;* nec, nisi necessitate cogente, & quidem nocturno tempore, alium Sacerdotem in singulis peculiaribus casibus subdelegare posset: *Ubi verò præcisa necessitas exegerit, ac insimul noctis temporis duntaxat, idem permittit, ut alicui Sacerdoti sio, per Dominationem Vestram qualibet vice eligendo &c. communicare valeat.* Quo vero ad Moniales, Ordinarii earum Confessarii operâ in eum finem uteretur.

...orũ amplíatio alias expetita fuit.

Hanc porrò facultatem prout in hujusmodi Literis concedebatur, Ecclesiarum Pastores iamdudum judicarunt angustis nimium limitibus circumscriptam; non solum ob breve Triennii spatium ipsi præfinitum; verùm etiam quia, propter relatas leges circa illius usum præscriptas, ab hujusmodi Indulgentiæ Plenariæ beneficio excludi videbant plerosque fideles sibi subjectos, præsertim verò eos, quos extra ipsorum Residentiæ locum, & in remotis Diœcesum regionibus infirmari contingeret; nec defuerunt instantiæ Vicariorum

Capitu-

Capitularium, & Vicariorum Apoſtolicorum, ſicut etiam Prælatorum inferiorum Territorium ſeparatum habentium, cum activa in Clerum & Populum juriſdictione, qui eandem facultatem Epiſcopis concedi ſolitam, ſibi quoque tribui poſtularunt: Quibus de rebus actum fuit die XXII. Novembris MDCCX. in Congregatione Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium Indulgentiis & Sacris Reliquiis præpoſitâ, cujus Conſultoris officium in minoribus tunc conſtituti obtinebamus; ſed nihil tunc temporis eſt innovatum, reſque in priori ſtatu relicta fuit.

Cum vero deinceps alterum quoque munus Secretarii Congregationis Decretorum Concilii Tridentini interpretis Nobis in minoribus pariter degentibus demandatum fuiſſet; inſtante Epiſcopo Mazariæ tunc exiſtente, duo Dubia eidem Congregationi definienda propoſuimus, unum videlicet, an, ſtante diſpoſitione præmiſſarum Epiſtolarum Secretarii Brevium, ut ſcilicet Epiſcopus pro impertienda Monialibus Benedictione, & Indulgentia Plenaria eiſdem in articulo mortis applicanda, earum Confeſſarii operâ uteretur, licitum ſit Epiſcopo, Monaſterii Clauſtra ingredi, ut hujuſmodi pium opus per ſe ipſum adimpleat; alterum vero, quatenùs id Epiſcopo permittatur, an, & a quibus comitatus Monaſterium ingredi debeat; ſuper quibus, perpenſo Folio a Nobis pro hujuſmodi quæſtionum elucidatione de more exarato, die X. Maji anni MDCCXXVII., reſponſum fuit ad primum: Licere Epiſcopo, quoties voluerit, ad impertiendam benedictionem Moniali in mortis articulo conſtitutæ Monaſterium intrare. Ad ſecundum; Epiſcopo ad hunc effectum intra Monaſterii ſepta ſe conferenti comites eſſe deberè Confeſſarium ordinarium ipſius Monaſterii, aliumque Sacerdotem ipſius Epiſcopi arbitrio eligendum. Reſcripto autem additum fuit: *Et ad Dominum Secretarium cum Eminentiſſimo Secretario Brevium*; quibus nimirum verbis Nobis demandatum fuit, ut cum bonæ memoriæ Cardinali Oliverio nuncupato tunc Brevium ſecretorum Prædeceſſoris Noſtri Benedicti Papæ XIII. Secretario, ageremus, pro ampliatione facultatum in memoratis Epiſtolis contentarum, quarum formulam à Nobis in Folio tunc eidem Congregationi, ut præfertur, exhibito, integrè inſertam, ipſa Congregatio pauld arctioribus concluſam limitibus judicavit.

Cōgregatio Concilii in eundē ſē- ſū devenit

Pontificis experientia in Episcopalis Officii administratione

Neque porró omisimus conjunctum Nobis onus agendi cum præfato Cardinali Brevium Secretario quamprimum implere ; verum quum paulo póst ab eodem Benedicto Prædecessore in Collegium S. R. E. Cardinalium cooptati, ad regendam Episcopalem Anconitanam Ecclesiam Nos contulerimus, ex qua biennio post ad Metropolitanam Bononiensem translati fuimus, non licuit Nobis negocium istud ad optatum finem perducere . Interim veró, quum non minus pro Anconitano, quam pro Bononiensi Populo, hujusmodi facultatem Indulgentiæ Plenariæ moribundis Fidelibus impertiendæ ab Apóstolica Sede, ut par erat, expetitam, juxta consvetam formam, ac superiùs enunciatis limitibus circumscriptam obtinuissemus ; ipso statim usu, & propria experientia, in eas incidimus difficultates, quæ & anno MDCCX. , ut præfertur in Congregatione Sacris Reliquiis,& Indulgentiis præposita, a Nobis tamquam Consultore propositæ fuerant; quæque deinceps anno MDCCXXVII. alteri Congregationi Cardinalium Concilii Tridentini interpretum a Nobis etiam, pro-secretarii munere, expositæ, causam dederunt memoratæ consultationi cum Secretario Brevium introducendæ . Etenim tum in Anconitanæ, tum vero in amplioris Bononiensis Ecclesiæ regimine, animadvertimus, ob interdictam Nobis hujusmodi facultatis subdelegationem, omnes plerumque Diœcesis habitatores hoc tanto spirituali beneficio summis suis temporibus orbatos manere ; & quidem cum irreperabili damno, deficientibus per Diœcesim Collegiis Clericorum Regularium Ministrantium Infirmis, quibus a felicis recordationis Prædecessore Nostro Alexandro Papa VII per Literas die xv. Januarii anni MDCLVI. datas, & perpetuó valituras, indultum fuit, ut Christifidelibus in mortis articulo constitutis Benedictionem cum Indulgentia Plenaria impertiri valeant; nec aliis exstantibus Cœnobiis Regularium, quibus pro Confratribus piarum quarumdam societatum ab eorum Ordinibus institutorum, similia Indulta, & Privilegia ab Apostolica Sede concessa fuerunt . Quod vero spectat ad Incolas ipsius Civitatis, si quidem hæc, ut Bononia est, frequenti populo sit referta, quum facultas substituendi non aliter in præfata Epistola tribuatur, quám in casu præcisæ necessitatis cum nocturno tempore conjuncto , & cum magno animi Nostri dolore experti sumus Paternæ hujusmodi charitatis actus erga dilectos in Christo Filios Nostros,

non

non ea assiduitate, qua cupiebamus, per Nos ipsos præstari posse. Nam præter quam quod necesse habebamus nonnullis per annum mensibus a Civitate abesse, ut juxta præscriptum Sacræ Tridentinæ Synodi, si non totam, saltem aliquam illius amplæ Diœcesis partem singulis annis coram invisendo, corrigendo, docendo, & Sacramentum Confirmationis visitatis plebibus ministrando, lustraremus; jam in ipsa Civitate degentes, nullam ferè diurni temporis horam vel a Divinis rebus, vel à Pastoralis Officii occupationibus vacuam habebamus; dum pro occurrentium negotiorum expeditione, nunc adeuntium postulationibus, nunc Ministrorum relationibus, nunc Congregationum consultationibus operam dare oportebat; recurrentibus autem Ordinationum temporibus, vel evenientibus Ecclesiarum Parochialium vacationibus, aut cessantibus Confessariorum facultatibus, quas ad nova de ipsis experimenta identidem capienda, nonnisi temporibus definitas iisdem concedere consuevimus. Examina atque Concursus sine Nobis haberi non permittebamus. Et sanè, si quis Episcopalis vitæ conditiones, ut verè se habent, considerare velit, facilè agnoscet, majorum Civitatum Episcopos ferè redactos esse ad hujusmodi Benedictionis, & Indulgentiæ beneficium aliquibus dumtaxat Personis, vel genere, vel aliis qualitatibus conspicuis, & quidem instantibus, & postulantibus, exhibendum; pauperibus autem, & humilioribus, ob præclusam sibi, extra necessitatis & noctis tempora, subdelegandi facultatem, vix unquam succurere posse.

Episcopalis vita assidua occupatio.

Quod si satis momenti, & auctoritatis haberet sententia a nonnemine proposita, Plenariam scilicet Indulgentiam in mortis articulo concedendam non esse, nisi his, quorum eximia in Ecclesiam merita extitissent; ea nimirum de causa, quod quum pro hujusmodi Indulgentiæ consequutione vel nullum omnino opus injungi, vel nonnisi morientis statui & viribus accomodatum imponi possit, præterita dumtaxat in Ecclesiam merita, cum extrema præsenti necessitate conjuncta, locum supplere possint aliorum operum, quæ cæteroquin ad plenariam Indulgentiam adipiscendam præscribi solent; nihil profectò esset, cur aliquid nunc à Nobis innovando statueretur. Verum Prædecessorum Nostrorum hac in re agendi ratio, relatæ opinioni contraria dignoscitur. Ut enim multas prætereamus concessiones Indulgentiæ Plenariæ, morientibus fidelibus indistinctè applicandæ; quænam porro, & quam magna in Ecclesiam promerita fuisse

Objectum adversus frequentes cōcessiones Indulgētia Plenaria in articulo mortis diluitur.

dicemus eorum, quia quatuor ab hinc sæculis, pestifera lue per Angliam grassante, ex hac vita decedebant? quibus tamen omnibus, dummodo sacramentaliter confessi & Sacra Communione refecti fuissent, Prædecessores Nostri Clemens Papa VI. & Gregorius Papa XI. Benedictionem cum Indulgentia Plenaria per Legatos suos impertiri non recusarunt. Sed & ipsa Congregatio Indulgentiis, & Sacris Reliquiis præposita iam usque ab anno MDCLXXV. die xiii. Aprilis, re diligenter perpensâ, censuit, Indulgentiæ Plenariæ largitionem in eos etiam, qui singularibus in Ecclesiam meritis nequaquam excellerent, rectè & utiliter conferri, atque diffundi.

Pontificis benignitas veteribus & recenti bus exemplis innititur.

Quapropter Apostolicæ charitatis nostræ viscera dilatantes, & tam veteribus, quam recentioribus Ecclesiasticæ benignitatis exemplis inhærentes; siquidem extat illustre monumentum tertii Ecclesiæ sæculi in Epistola Sancti Cypriani, quæ in novis Editionibus impressa et *numero* XII.; quâ scilicet, in eorum gratiam, qui Libellos Martyrum obtinuerant, & in mortis periculo versabantur; quum ipse æstivis ardoribus præpediretur, quò minus, ut optaverat, ad eos reconciliandos sese conferre posset; permittit ut id, vice sua, à quocunque Præsbytero, aut etiam Diacono, præstari queat: Novissimis vero temporibus, ex secunda Mediolanensi Provinciali Synodo constat, à felicis recordationis Prædecessore Nostro Gregorio Papa XIII., omnibus Episcopis illius Provinciæ concessum fuisse, non solùm ut ipsi Benedictionem cum indulgentia Plenaria moribundis Fidelibus impertiri; sed etiam ut aliis hujusmodi facultatem libere subdelegare possent: His igitur, aliisque exemplis, nec non rationibus superius relatis permoti, hac Nostrâ perpetuò valiturâ Constitutione novas in hac materia regulas præfinire, quodque olim, ut præmisimus, de alterius sententia deliberandum Nobis fuerat, nunc demum de concessâ Nobis Apostolicæ potestatis plenitudine absolvere, ac perficere constituimus.

Indulta ad triennium côcessa cô firmantur & ampliãtur ad vitã sem &c.

Itaque primum volumus atque decernimus, ut quæ facultates, impertiendi Benedictionem cum Indulgentia Plenaria Fidelibus in mortis articulo constitutis, Venerabilibus Fratribus Patriarchis Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis nunc existentibus à Nobis vel à Prædecessoribus Nostris ad hunc diem concessæ reperiuntur, licet illæ in consvetis Epistolis Secretarii Brevium ad Triennium dumtaxat, vel alias ad definitum tempus indultæ fuerint, nihilominus

præsentis

præſentis Noſtræ Conſtitutionis vigore eo uſque in ſuo robore maneant, quoad idem Antiſtites earum Eccleſiarum, atque Diœceſum regimen obtinebunt, quarum favore, & intuitu eaſdem facultates á Nobis, & ab Apoſtolica Sede impetrarunt. Nos enim eas ad omne tempus hujuſmodi motu proprio, & auctoritate præfata, atque earundem præſentium Literarum ſerie, extendimus, & prorogamus.

Adjecta facultate ſubdelegādi in Civitatibus, & Diœceſibus, etiā de die.

Utque præterea unuſquiſque ex Antiſtibus præfatis, unū, aut plures pios Sacerdotes ſive Sæculares, ſive Regulares, prout neceſſarium fore judicabunt, in eorum Civitatibus ſubdelegare valeant, qui dum ipſi Antiſtes aliquo legitimo impedimento detinebuntur, quamvis hujuſmodi impedimentum diurno tempore occurrat, eorum vice, Benedictionem hujuſmodi cum Indulgentiæ Plenariæ applicatione Chriſtifidelibus in præfato articulo conſtitutis impertiantur; aliosque ſimiliter per Diœceſim Sæculares, aut Regulares Sacerdotes, quotquot pro numero animarum in Diœceſibus exiſtentium neceſſarios judicaverint, ad prædictum effectum deputare, & ſubdelegare poſſint; nec non eoſdem á ſe deputatos, & ſubdelegatos removere, aliosque in eorum locum pro ſuo arbitrio, & prudentia ſubrogare valeant; iiſdem motu, poteſtate, & tenore, concedimus, & indulgemus.

Ampliora Indulta in poſterū cōcedentur per Literas Apoſtolicas

Si veró aliquem ex Antiſtibus nunc per Eccleſias conſtitutis, & præfatâ facultate gaudentibus, ad aliarum Eccleſiarum regimen Apoſtolica authoritate transferri contingat; ſive aliquis eorū ceſſit, quorum favore conſvetæ Literæ Secretarii Brevium ad hanc diem expeditæ non fuerint; ac denique quum novi Epiſcopi Catholicis Gregibus in poſterum præficientur; volumus, atque ſtatuimus, ut ſingulis eorum hujuſmodi facultatem á Nobis, ſive à Romano pro tempore Pontifice poſtulantibus, Apoſtolicæ Literæ in forma Brevis gratis per omnia expediantur, quibus prædicta facultas ipſis concedatur, non ad Triennium, ſed ad omne tempus, quo adeptum ſemel Eccleſiæ regimen obtinebunt; adjecta etiam facultate ſubdelegandi tam pro Civitate, quam pro Diœceſi, non quidem in caſu dumtaxat impedimenti cum nocturno tempore conjuncti, ſed in omnibus & per omnia ad normam eorum, quæ pro Epiſcopis nunc exiſtentibus, & Indulto hujuſmodi actu gaudentibus, ſupra ſtatuimus.

Etiā favo. re Prælato. rū Inferiorū jurisdictionē habentium.

Insuper pro Prælatis Inferioribus Territorium separatum habentibus, cum vera qualitate Nullius, & activa in Clerum & populum jurisdictione; quamvis Prædecessores Nostri hanc de præterito consvetudinem non habuerint; nihilominus de Apostolica liberalitate, ac simili motu & tenore concedimus & indulgemus, ut, si ab ipsis hujusmodi facultas petita fuerit, similes literæ in forma *Brevis* in posterum singulis eorum expediantur, juxta eandem formam, mutatis mutandis, quam pro Episcopis constituimus, ne excepta quidem facultate subdelegandi, ut supra; dummodo ipsi Prælati hanc gratiam postulantes, Apostolicis *Literis* Nostris Anno Incarnationis Dominicæ MDCCXL. nono Kalend. Decembris datis, quarum initium est: *Quod sancta*, impressis in Bullario nostro *Tom. I. num 7.* obtemperaverint; nimirum sacra Apostolorum *Limina* præscriptis temporibus visitaverint, & relationem status Ecclesiarum sibi subjectarum Apostolicæ Sedi exhibuerint; vel, quatenus Prælationis honorem de novo accipiant, debitum juramentum in memorata Constitutione præscriptum antea præstiterint.

Indulta nō expirant morte Pontificis.

Dum autem hujusmodi facultatem Episcopis eam actu obtinentibus prorogavimus, & ampliavimus, ut præfertur; cæteris verò tam Episcopis, quam Prælatis Inferioribus in posterum eam petentibus supradictâ formâ & amplitudine concedendam fore decrevimus; sequitur, ut hujusmodi Indulta nequaquam morte concedentis expirent; quum jurisdictio delegata in iis, quæ non justitiam, sed gratiam concernunt, etiam post obitum delegantis manere debeat.

Nec subdelegationes per cessū aut decessum subdelegantis

Quoniam vero iisdem Episcopis, & Prælatis permittimus, ut hujusmodi facultatem, pro Incolarum Civitatum, Locorum, atque Diœcesum opportunitate & necessitate, uni, vel pluribus Sacerdotibus in posterum subdelegare valeant; statuimus atque decernimus, hujusmodi subdelegationes, per subdelegantis cessum aut decessum similiter non expirare; sed potestatem ipsis tributam perseverare usque ad superventum novi Præsulis, cujus arbitrio relinquimus, eosdem in hujusmodi officio confirmare, vel ab eo removere. Atque ita quicumque Antistes memoratam facultatem á Romano Pontifice semel obtinuerit, eo decente, opus non habet pro illius confirmatione ad Apostolicæ Cathedræ Successorem recurrere. Sicque

etiam

etiam concedente vel decedente Episcopo, seu Prælato, a quo eadem facultas in sua Diœcesi aut Territorio subdelegata fuerat, novâ concessione opus non erit pro temporaneo Vicariorum Capitularium, aut Apostolicorum, regimine; quum Subdelegatorum auctoritas semper manere debeat, quamdiù vel Episcopus ipse, aut Prælatus, vel illius Successor eandem ipsis non ademerit.

Hac igitur ratione animarum saluti consulentes, quantum Nobis in Domino licuit, piam consvetudinem applicandi Plenariam Pontificiam Indulgentiam Ecclesiæ Filiis in mortis articulo constitutis, ampliare, & faciliorem reddere curavimus. Permissaq; Venerabilibus Fratribus, ac Dilectis Filiis, Ecclesiarum Episcopis & Præsulibus, facultate alios Sacerdotes ad hunc effectum, tam in Civitatibus, quàm in Diœcesibus subdelegandi, non parum levaminis eorum anxietatibus, & sollicitudinibus per Nos allatum esse putamus. Verum tamen ipsis declaratum volumus, non id propositum Nobis fuisse, ut eos prorsus eximeremus ab hoc Paternæ charitatis officio, per se ipsos adeundi miseros ægrotos Plenariæ absolutionis in extremo articulo adipiscendæ cupidos; sed ut eorum pietatem opportune juvaremus, ne, dum ipsi aliis Pastoralibus curis detinentur, dolere debeant, commisso sibi fideles hoc tanto spirituali beneficio destitutos ex hac vita migrare. Qui vero pium hujusmodi opus per semetipsos exercere gaudeant [quod sane omnes, quoties legitime impediti non fuerint, facturos esse confidimus), meminerint non id dumtaxat erga nobiliores & potentes hujus sæculi, sed erga pauperes quoque, & abjectæ sortis homines præstandum esse. Qua de re utiliter legi poterit Prædecessoris Nostri S. Gregorii Magni Homilia XXVIII, in Evangelia *ad Cap, IV*. Joannis *Erat quidam Regulus, cujus Filius infirmabatur Capharnaum*. in qua mirabilem atque cœlestem observat amantissimi Redemptoris Nostri JESU CHRISTI agendi rationem, qui ad invisendum ægrotantem Reguli filium invitatus ire abnuit, ad Centurionis Servum nec invitatus iterum se profitetur: *Quid est quod Regulus rogat, ut ad eum filium veniat, & tamen venire recusat, ad Servum vero Centurionis non invitatur, & tamen se corporaliter ire pollicetur? Reguli filio per corporalem præsentiam non dignatur adesse; Centurionis Servo non dedignatur accurrere.*

Monitū ad Episcopos ut ad Ægrotos personaliter accedant.

Monita sa-salutaria Fidelibus inculcãda. Ut autem Indulgentiæ fructus á Fidelibus in mortis articulo percipiatur, hoc sedulo agendum erit, ut Populus in Sacris Concionibus & Cathehesibus frequenter edoceatur quod iis qui gratiæ Dei, quam in Baptismo acceperunt, ingrati, per actualia peccata Spiritum Sanctum contristaverunt, & Templum Dei violare non sunt veriti, quantumvis æterna supplicia in Pœnitentiæ Sacramento condonata fuerint, nihilominus temporalis plerumque pœna Divinæ Iustitiæ exsolvenda superest, cujus remissio obtinenda est non solum per satisfactiones á Sacerdote Confessario in ipso Pœnitentiæ Sacramento pro mensura delecti impositas aut per Christianam toleranciam earum adversitatum, á quibus mortalium vita immunis esse nequit; verum etiam per jejunia, eleemosynas, orationes, & alia pia spiritualis vitæ exercitia; Alioquin verendum esset, ne salùtis remedia ab Ecclesiæ benignitate fidelibus suppeditata, paulatim in pravæ libertatis & licentiæ fomentum traherentur; complutibus sibi temere blandientibus de remissione tum sempiternæ pœnæ, per Sacramentalem absolutionem: tum temporalis per Indulgentiæ Pontificiæ applicationem, in exitu vitæ impetranda; neque cogitationibus quam incertum sit omnibus non solum quá horâ, & quo mortis genere ex hac vita migrandum sibi fuerit; sed etiam an Indulgentiam, licet externo ritu sibi applicatam, cum effectu sint percepturi. Præpostera æque ac periculosa antiquis Ecclesiæ temporibus inoleverat consvetudo, ut non pauci ex iis, qui ad Baptismum nomina obtulerant, ad finem usque vitæ ipsius Sacramenti perceptionem prorogarent, quo scilicet interim ingenio liberè indulgerent, ac demum quum è vita discessuri essent, per salutare lavacrum, ab omni culpa & tam ab æterna quam à temporali pœna soluti ad cœleste Regnum rectâ transferrentur; contra quos extant gravissimæ objurgationes Sancti Gregorii Nazianzeni in Oratione XL, & S Joannis Chrisostomi in Homilia I. super Actas Sed & Ecclesia Catholica pravam hujusmodi confidentiam improbare se declaravit, dum eos, qui in mortis periculo Baptismum susceperant, si convaluissent, â Sacris Ordinibus ab Officiis Ecclesiasticis arcendos, ac perpetuo irregulares fore decrevit.

Religiônis actus moribundis Fi. Et quoniam Sacerdotibus, qui Fideles in extremo agone laborantes piè adjuvant, vel Ecclesiæ Sacramenta ipsis ministrant, Rituale Romanum injungit, ut si ægrotus Indulgentiam Plenariam legitima

gitima auctoritate concessam consequi valeat, eam illi in mentem reducant, proponantque quid ad eam consequendam agere debeant; ex his autem, qui ad hujusmodi statum redacti sunt, alii quidem cum plena cognitione integrum loquelæ usum retinent, alii vero loquendi facultatem amiserunt, licet antea sinceræ contritionis indicia dederint, eaque, adhuc ratione utentes, identidem dare non desinant; Ideò; quò certius prædicti omnes Indulgentiæ fructum consequi valeant, præfatis Sacerdotibus mandamus, ut omni ratione studeant moribundos Fideles excitare ad novos de admissis peccatis doloris actus eliciendos, concipiendosque ferventissime in Deum charitatis affectus; præsertim verò ad ipsam mortem æquo ac libenti animo de manu Domini suscipiendam. Hoc enim præcipuè opus in hujusmodi articulo constitutis imponimus & injungimus, quo se ad Plenariæ Indulgentiæ fructum consequendum præparent, atque dispo- nant. Qua in re auctor Nobis est Sanctus Doctor Augustinus, qui *in Libro XIII. de Civit. Dei cap. 6.* postquam horridam mortis speciem, eique renitentes hominum animos descripsit, quodque in aliis suis operibus non semel docuerat, mortem nimirum esse peccati originalis pœnam, ibi quoque asseruit & confirmavit; hæc ad rem nostram appositè subdit: *Quidquid tamen illud est in morientibus, quod cum gravi sensu adimit sensum, piè, fideliterque tolerando, auget meritum Patientiæ, non aufert vocabulum pœnæ. Ita cum ex hominis primi perpetuata propagine procul dubio sit mors pœna nascentis, tamen, si proprietate, justitiaque pendatur, fit gloria renascentis & cum sit mors peccati retributio, aliquando impetrat, ut nihil retribuatur peccato.*

delibus insinuandi.

Præsertim acceptatio mortis, tā quā opus pro Indulgentia injunctum.

Pro impertienda verò benedictione Fidelibus in mortis articulo constitutis, applicandaque ipsis Plenariâ Indulgentiâ, quum nulla certa formula olim præscripta foret, sanctæ memoriæ Prædecessor Noster Benedictus Papa XIII anno Domini MDCCXXVI. Pias quasdam Preces & Orationes ad hunc effectum adhibendas publicari mandavit, quarum exemplo, in his, quæ opportuna judicavimus, inhærentes, aliam de novo formulam, cum his, quæ in hac nostra Constitutione præscripta sunt, magis congruentem confecimus, & instituimus, quam ab omnibus in posterum usurpari præcipimus;

Formula impertiēdæ Benedictionis à Pōtifice cōstituitur

Nn Mar-

Mandantes, hoc ipsum inculcari, & injungi in Apostolicis Literis, quæ deinceps pro concessione prædictæ facultatis Indulgentiæ Plenariæ moribundis impertiendæ, ut præmisimus, expediendæ erunt.

Clausula & derogationes. Ac decernentes, ipsas præsentes Literas semper, validas & efficaces existere, & fore, suosque plenarios effectus perpetuo sortiri, & obtinere, atque iis ad quos spectat, seu spectabit in futurum, plenissimè suffragari: Non obstantibus Apostolicis. & in Generalibus, seu Provincialibus, aut Synodalibus Conciliis editis generalibus, seu specialibus Constitutionibus, ac quibuscumque contrariis, etiam Congregationum S. R. E Cardinalium, Decretis & Resolutionibus etiam Apostolica auctoritate approbatis, roboratis, & pluries confirmatis; usibus quoque. stilibus, & consvetudinibus, etiam immemorabilibus: Quibus omnibus & singulis, ad præmissorum effectum, motu, scientia, & potestate præfatis amplissimè derogamus, aliisque contrariis quibuscumque.

Fides præstanda transumptis. Volumus autem, ut earumdem præsentium transumptis, sive exemplis, etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo Personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem ubique fides habeatur, quæ ipsis præsentibus haberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Tenor Formulæ supra enũtiatæ. Formula igitur, quam pro impertienda Benedictione, & Plenaria Indulgentia moribundis Fidelibus applicanda, ut præfertur, in posterum adhibendam esse præscripsimus, talis est:

M O D U S

A SS. D. N. BENEDICTO PAPA XIV. approbatus.

Pro opportunitate temporis servandus, ut infra in Rubricis notatur, ad impertiendam Benedictionem in articulo mortis constitutis, ab his, qui facultatem habent a Sede Apostolica delegatam.

B*Enedictio in Articulo mortis cum soleat impertiri post Sacramenta Pœnitentiæ, Eucharistiæ, & Extremæ unctionis illis Infirmis, qui*

qui vel illam petierint, dum sana mente, & integris sensibus erant, seu verisimiliter petiissent, vel dederint signa contritionis; impertienda iisdem est, etiam si postea lingua, caeterorumq; sensuum usu sint destituti, aut in delirium, vel amentiam inciderint. Excommunicatis verò, impaenitentibus, & qui in manifesto peccato mortali moriuntur est omnino deneganda.

Habens praedictam facultatem, ingrediendo cubiculum ubi jacet Infirmus; dicat: Pax huic Domui &c. , *ac deinde aegrotum, cubiculum, & circumstantes aspergat aqua benedicta, dicendo Antiphonam:* Asperges &c.

Quod si Aegrotus voluerit confiteri, audiat illum, & absolvat. Si Confessionem non petat, excitet illum ad eliciendum Actum contritionis; de hujus benedictionis efficacia, ac virtute, si tempus ferat, breviter admoneat; tum instruat, atque hortetur, ut morbi incommoda, ac dolores in anteactae vitae expiationem libenter perferat, Deoque sese paratum offerat ad ultrò acceptandum quidquid ei placuerit & mortem ipsam patienter obeundam in satisfactionem paenarum, quas peccando promeruit. Tum piis ipsum verbis consoletur, in spem erigens fore, ut ex divinae munificentiae largitate eam paenarum remissionem, & vitam sit consecuturus aeternam. Postea dicat:

℣ Adjutorium Nostrum in nomine Domini.

℟ Qui fecit Coelum, & Terram.

ANTIPHONA

Ne reminiscaris Domine delicta Famuli tui [*vel* Ancillae tuae] neque vindictam sumas de peccatis ejus

Kyrie eleyson, Christe eleyson, Kyrie eleyson. *Pater noster* &c.

℣ Et ne nos inducas in tentationem ℟ *Sed* libera nos a malo.

℣ Salvum fac servum tuum (*vel* Ancillam tuam, *& sic deinceps*).

℟. Deus meus sperantem in Te.

℣ Domine exaudi orationem meam. ℟ Et clamor meus ad &c.

℣. Dominus vobiscum. ℟ Et cum Spiritu tuo,

OREMUS

Clementissime Deus, Pater misericordiarum, & Deus totius consolationis, qui neminem vis perire in te credentem, atque sperantem, secundum multitudinem miserationum tuarum respice propitius

Famulum tuum N., quem tibi vera Fides, & spes christiana commendat. Visita eum in salutari tuo, & per Unigeniti Tui Passionem, & Mortem omnium ei delictorum suorum remissionem, & veniam clementer indulge, ut ejus anima in hora exitus sui Te Judicem propitiatum inveniat, & in sanguine ejusdem Filii tui ab omni macula abluta, transire ad vitam mereatur perpetuam. *Per* eundem Christum Dominum nostrum.

Tum dicto ab uno ex Clericis adstantibus Confiteor, &c. *Sacerdos dicat* Misereatur &c. *deinde*:

DOminus Noster Jesus Christus Filius Dei vivi, qui Beato Petro Apostolo suo dedit potestatem ligandi, atque solvendi, per suam piissimam misericordiam recipiat confessionem tuam, & restituat tibi stolam primam, quam in *Baptismate* recepisti; Et Ego facultate mihi ab Apostolica Sede tributa, Indulgentiam plenariam & remissionem omnium peccatorum tibi concedo. In nomine Patris &c.

Per sacrosancta humanæ reparationis mysteria, remittat tibi omnipotens Deus omnes præsentis, & futuræ vitæ pœnas, Paradisi portas aperiat, & ad gaudia sempiterna perducat. Amen.

Benedicat Te omnipotens Deus, Pater, Filius, & Spiritus Sanctus Amen.

Si vero infirmus sit adeò morti proximus, ut neque confessionis generalis facienda, neque præmissarum precum recitandarum tempus suppetat, statim Sacerdos benedictionem ei impertiatur.

Sanctio

Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc nostrarum confirmationis, prorogationis, ampliationis, & concessionis, mãdatorum, statutorum, decretorum, ac derogationum infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo quadragesimo septimo, Nonis Aprilis, Pontificatus Nostri Anno Septimo.

Dat. Põtif. A. VII die 5 April 1747.

D. Card. Passioneus. J Datarius. *VISA DE CURIA* I. C. Boschi J. B. Eugenius Loco ✠ Plumbi. *Registrata in Secretaria Brevium. Publicat. die* 4 *Maij anni* 1747.

EPISTOLA XXVI.

DE DOGMATIBUS ET RITIBUS Ab Italo-Græcis tenendis, atq; ſervandis.

BENEDICTUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

§ I.

De Fide Catholica.

C primò quidem cum Catholica Fides ſit ejuſmodi, ut niſi eam quiſque integram inviolatamque ſervaverit, ſalvus eſſe non poſſit, quæcumque credit, ac docet Sacroſancta Romana Eccleſia, ea omnia, & ſingula iidem Græci & Albanenſes Græci Ritus integrè, firmiter, indubitanterque credere, atque affirmare tenentur; prout in Sacra Oecumenica Synodo Florentina ſuper unione Occidentalis, & Orientalis Eccleſiæ, definitum & declaratum fuit; & in profeſſione Orthodoxæ Fidei à Græcis juſſu Gregorij Papæ XIII. Prædeceſſoris noſtri emittenda continetur, videlicet. [a]

I. Quod Spiritus Sanctus à Patre, & Filio æternalitèr eſt, & eſſentiam ſuam, ſuumque eſſe ſubſiſtens habet ex Patre ſimul, & Filio, & ex utroque æternaliter tanquam ab uno principio & unica ſpiratione, procedit: Et quod ea Verborum illorum: *Filioque*: explicatio, veritatis declarandæ, gratia & imminente tunc neceſſitate, licite ac rationabiliter Symbolo fuit appoſita.

Etſi autem Græci teneantur credere, etiam à Filio Spiritum Sanctum procedere, non tamen tenentur in Symbolo pronunciare; contraria tamen conſvetudo ab Albanenſibus Græci ritus laudabiliter recepta eſt, quam ab iiſdem Albanenſibus, aliiſque, quibuſcumq; in Eccleſiis, ubi ea viget, ſervari volumus; quin etiam à Græcis Presbyteris aliarum quarumcumque Regionum commorantibus in Italia, ejuſque Inſulis adjacentibus, ſi ab Ordinariis Locorum, vel ob

[a] *De Proceſſione Spiritus Sancti ex Patre, filioq;*

ſuſpitionem hæreſis, vel ob ſcandalum, vel ob aliam juſtam cauſam requiſiti fuerint, particulam illam: *Filioq;* in *Symbolo* pronunciari præcipimus, ac mandamus.

(a) II. Item profiteri tenentur, tam in azymo, quam in fermentato pane triticeo, Corpus Chriſti veraciter confici: & Sacerdotes in alterutro ipſum Domini Corpus conficere debere, unumquemque ſcilicet juxta ſuæ Eccleſiæ ſive Occidentalis, ſive Orientalis conſvetudinem.

(b) III. Item, ſi verè pœnitentes in Dei charitate deceſſerint, antequam dignis pœnitentiæ fructibus de commiſſis, & omiſſis ſatisfecerint; eorum animas pœnis Purgatorij poſt mortem purgari: & ut à pœnis hujuſmodi releventur, prodeſſe eis Fidelium vivorum ſuffragia, Miſſarum ſcilicet Sacrificia, orationes, & eleemoſynas, & alia pietatis officia, quæ a Fidelibus pro aliis Fidelibus fieri conſveverunt ſecundum Eccleſiæ inſtituta:

(c) IV. Illorumque animas, qui poſt Baptiſma ſuſceptum, nullam omninò peccati maculam incurrerunt, tum illas etiam, quæ poſt contractam peccati maculam, vel in ſuis corporibus, vel eiſdem exutæ corporibus, prout ſuperius dictum eſt, ſunt purgatæ, in Cœlum mox recipi, & intueri clarè ipſum Deum Trinum, & Unum, ſicuti eſt, pro diverſa tamen meritorum ratione, aliam aliâ perfectius.

(d) V. Illorum autem animas, qui in actuali Mortali peccato, vel ſolo originali decedunt, mox in infernum deſcendere, pœnis tamen diſparibus puniendas:

(e) VI. Item Sanctam Apoſtolicam Sedem, & Romanum Pontificem in univerſum Orbem tenere primatum, & ipſum Pontificem Romanum ſucceſſorem eſſe Beati Petri Principis Apoſtolorum, & verum Chriſti Vicarium, totiuſque Eccleſiæ Caput, & omnium Chriſtianorum Patrem, & Doctorem exiſtere, & ipſi in Beato Petro paſcendi, regendi, & gubernandi univerſalem Eccleſiam à Domino Noſtro Jeſu Chriſto plenam poteſtatem traditam eſſe, quemadmodum etiam in actis Oecumenicorum Conciliorum, & in Sacris Canonibus continetur.

VII.

(a] De azymo & fermentato. (b) De Purgatorio. (c) De viſione beatifica Sanctorum [d] De animabus in peccato actuali, mortali, vel orienali decedentium. (e] De Romani Pontificis Primatu

VII. Cœtera item omnia, quæ a *Sacris* Canonibus, & Oecùmenicis Conciliis, ac præcipuè a *Sacrosancta* Tridentina *Synodo*, & à Gregorio XIII. Prædecessore Nostro in professione prædicta Orthodoxæ Fidei a Græcis emittenda, tradita, definita, & declarata fuerunt, indubitanter recipere, ac profiteri debent, simulq; contraria omnia, & Schismata, atque hæreses quascumque. à Sancta Catholica, & Apostolica Ecclesia Romanæ omnium Ecclesiarum Matre, & Magistra damnatas, rejectas, anathematizatas, pariter damnare, rejicere, anathematizare, & abjurare omnino tenentur. [a]

§ II.

De Sacramento Baptismi, Pueris baptizatis, ritusq; in Baptismate suscepti mutatione.

I. PRESBYTERI Græci baptizatos Chrismate in fronte non consignent; & ideo ab ipsis in ordine baptismi apud eorũ Euchologium prætermittantur, quæ sequuntur post illa verba: *Tie metatyn est* &c. usque ibi: *hin ita pii oierews schima tyklu*: hoc est: *& post orationem* &c. ubi habetur forma hujus consignationis, usque ad illa: *Postea facit Sacerdos figuram circuli* &c. (b)

II. Cùm Presbyteris Græcis in Euchologio hæc baptismi forma præscribatur: *Baptizatur Servus Dei N. in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti*: quæ latinæ formæ: *Ego te baptizo in nomine* &c, æquivaleti trinaque aquæ immersione, seù aspersione in eo conferendo utantur, non sunt his super rebus à Latinis Locorum Ordinariis inquietandi. [c]

III. Etsi Græcis in Regno Cypri commorantibus Innocentius IV, Prædecessor noster olim injunxerit, ut in unctionibus quæ circa baptisma fiunt, morem Ecclesiæ Romanæ teneant, & obser- (d)

[a] *De recipiendis & rejiciendis cæteris quæcunq; recipit, & rejicit Sancta Romana Ecclesia.* (b) *Sacramenti Confirmationis Collatio, quæ in Euchologio Græcorum post Baptismum præscribitur, à Græcis Presbyteris est prætermittenda.* [c] *Non sunt inquietandi Presbyteri Græci quoad formam Sacramenti Baptismi.* (d) *In Unctionibus quæ circa Baptisma fiunt, ritum suum in Euchologio descriptum sequi permittuntur.*

vent; Si tamen Presbyteri Albanenses ritum ungendi pectus, & dorsi medium, aures, pedes, atque manus, in Euchologio descriptum servare voluerint, ubi non est contraria consvetudo, non sunt impediendi.

[a) IV. Ritus autem, seu consvetudo, quam habere dicuntur Græci Orientales, ungendi per totum baptizandorum corpora, si alicubi tolli, vel removeri sine scandalo non potest, cum sive fiat, sive non, quantum ad baptismi efficaciam, vel effectum, non multum referat, in iisdem toleretur.

(b] V. Nec refert etiam utrum frigidâ, vel calidâ aquâ baptizent, cum in utrâque Baptismum habere parem vim, atque effectum, affirmare, & tenere dicantur.

(c; VI. Si in eadem Ecclesia Infantes utriusque ritus baptizentur, Græcus Parochus Subditis suis aquâ per ipsum Græco more benedicta ritè Baptismum confert; ac propterea molestandus non est, si non utatur aquâ baptismali, quæ a Parochis Latinis juxta morem Romanæ Ecclesiæ adhibetur. Curent tamen Ordinarii, ut adsit aqua baptismalis latinè consecrata, quam omninò [præter casum urgentis necessitatis) Sacerdos Latinus adhibeat, quoties ei occurrerit latinos pueros ad Baptismum excipere.

(d) VII. Cum administratio Sacramenti Eucharistiæ, quod sub una, vel sub utraque specie Infantibus in Baptismo, & Pueris in Missa solent Græci exhibere, nihil contra Orthodoxam fidem, bonosque mores contineant [dummodo iidem Græci credant, firmiterque teneant, communionem hujusmodi non esse necessariam ad salutem, & Baptismum sine communione validè, ac licitè posse ministrari]; quia tamen ad decentiam & reverentiam Sacramenti magis expedit, si illud eisdem denegetur: propterea ne Græci, vel Albanenses Græci Ritus Eucharistiæ Sacramentum sub una, vel sub utraque specie Infantibus rationis usu carentibus in Baptismo, nec Pueris in Missa ministrent, interdicimus, ac prohibemus.

[a) Toleratur ritus ungendi per totum Baptizandorum corpora si tolli sine scandalo non possit. [b) Nec refert, utrum in frigida, vel calida aqua baptizent. (c) Græci Parochi ritè Baptismum conferunt aqua per ipsos Græco more benedicta. [d) Prohibentur Græci, ne infantibus in baptismo, nec Pueris in Missa Sacramentum Eucharistiæ ministrent.

VIII. Infantes nati ex Patre, & Matre Græcis, Ritu Græco, nisi aliter Parentes, accedente Ordinarii consensu, voluerint baptizari debent. (a)

IX. Nati vero ex Patre Latino, & Matre Græca, latinis sunt cæremoniis baptizandi; *Proles* enim sequi omnino debet Patris Ritum, si sit latinus. (b)

X. Si vero Pater sit Græcus, & Mater Latina, liberum erit eidem Patri, ut Proles, vel ritu Græco baptizetur, vel etiam ritu Latino, si Uxor Latina prævaluerit, idest si in gratiam Uxoris Latinæ, consenserit Græcus Pater, ut Latino ritu baptizetur. (c)

XI. Infantes ad ejus Parochi jurisdictionem pertinent; cujus ritu sunt baptizati, cum per baptismum fiat suscepti ritus Græci, vel Latini professio; ita ut ad Latinum ritum spectent qui Latinis cœremoniis baptizati fuerint; qui verò ritu Græco *Sacramentum Baptismi* susceperint, in Græcorum numero sunt habendi; adeoque si ante usum rationis decesserint, a proprio, cujus ritu baptizati sunt, Parocho, & in propria Parochia sunt jure communi sepeliendi, nisi iis *Baptismus* collatus fuerit vel ob gravem necessitatem, cum nimirum morti proximi fuerint, nec haberi potuerit proprii Parochi, vel ritus copia, vel ex dispensatione *Apostolica*, cum videlicet facultas data fuerit, ut Latinè quidem baptizentur, sed in suo ritu Græco permaneant; In his enim casibus non censentur a proprio ad alium ritum transiisse. Post usum autem rationis idem dicendum, nisi quis in alieni ritus Ecclesia sepeliri cupiat; si quis enim Græco ritu baptizatus, in Latina Ecclesia, vel latine *Baptismate* initiatus, in Ecclesia Græca sepulturam eligat, juris regulæ sunt servandæ: nimirum cadaver extra propriam *Parochiam* a proprio Parocho esse associandum, quarta funerali ei minimè imminutâ, & ubi tumulandum est cadaver, ibi a Parocho illius Ecclesiæ, sive Latinæ sive Græcæ sunt exequiæ celebrandæ [d]

(a] Proles Parente utroq; Graeò progenita Græco ritu baptizetur. (b) Latine baptizetur Infans ex Patre Latino, & Matre Græca natus. (c) Ex Patre autem Græco Latina Matre natus Latine Baptismum suscipere potest, si Latina Uxor prævaluerit. [d) Infantes ad ejus Parochi jurisdictionē spectant, & ab eo sunt sepeliendi, si ante usum rationis decesserint, cujus ritu sunt baptizati, sive Latino, sive Græco; & quid post usum rationis.

(a) XII. Quando vero Infantibus prædictis, seu etiam adultis, exequiæ ritu Græco, & in Ecclesia Græca, ut præfertur, jure communi sunt celebrandæ, tunc nullum jus habet Latinus Parochus interessendi cum Græco Parocho, nec partem aliquam Stolæ percipiendi; similiter nullum jus competit Parocho Græco, quando exequiæ in Ecclesia Latina, & per Latinum Parochum sunt peragendæ; sed servanda sunt utrobique Statuta de Iuribus Parochorum circa sepulturam eorum, qui ad propriam Parochiani spectant.

[b) XIII. Quem ritum semel in baptismo sunt professi, sive Latinum, sive Græcum, in eo instituí, & educari debent, nec ad alium possunt transire, si Latinum semel susceperint, ritus enim Latinus propter suam præstantiam, eo quod sit ritus Sanctæ Romanæ Ecclesiæ omnium Ecclesiarum Matris, & Magistræ, sic supra Græcum ritum prævalet, maximè in Italicis regionibus, ubi latinis Episcopis Græci subjecti sunt, ut non modo ab ipso ad Græcum transitus nullatenus permittatur; verum etiam a Græcis semel assumptus, absque Apostolica dispensatione deseri nequeat.

(c] XIV. Quod si Infans Græcum ritum in Baptismate susceperit, tunc requirendus est primum Patris Græci consensus, deinde Episcopi Latini licentia, ut possit Mater Latina Filium suum Græce baptizatum ad latinas cœremonias traducere. Adultis autem, si quidem sunt Ecclesiastici, in quocunque Ordine minori, vel etiam majori constituti, Sæculares. vel Regulares, a ritu Græco ad latinum sine expressa Sedis Apostolicæ licentia transire non liceat: si Laici, ut ad ritum latinum transire possint, Episcopus Diœcesanus pro sua prudentia permittere valeat; Non tamen Communicati Græcorum, sive Albanensium hujusmodi, sine Sedis Apostolicæ licentia, sed solùm privatis personis, attenta uniuscujusque necessitate.

ut

(a) Cum Infantibus, sive adultis, ritu Græco in Ecclesia Græca sunt exequiæ celebrandæ, nullum jus est Latino Parocho interessendi, aut partem stolæ percipiendi, & è contra. (b) In quo quis ritu est baptizatus, in eo educari, & vivere debet Ritus Latinus semel assumptus, deseri nequit. [c] Quando de ritu Græco ad Latinum transire liceat.

§ III.

De Sacramento Confirmationis.

I. EPISCOPI Latini infantes, seu alios in suis Diœcesibus baptizatos à Presbyteris Græcis absolutè Chrismate in fronte consignatos confirment; cum neque per Prædecessores nostros, neque per Nos Græcis Presbyteris in Italia, & Insulis adjacentibus, ut infantibus baptizatis Sacramentum confirmationis conferant, facultas concessa sit, aut concedatur; quin imò usque ab anno 1595, a fel. rec. Clemente VIII. Prædecessore nostro fuit Presbyteris Italo Græcis expresse interdictum, ne baptizatos Chrismate consignent. (a)

II. Secus sub conditione, & cum cautela eos confirmamare debent, de quibus verosimiliter dubitari potest, utrum ab Episcopis Græcis ordinem Baptismi juxta eorum Euchologium servantibus, fuerint baptizati. (b)

III. Idem dicendum, si Episcopus Latinus ex dispensatione Apostolica Græcum aliquem ordinaverit, qui a Præsbytero Græco in Italia, vel adjacentibus Insulis fuerit baptizatus, nec constet, illum ab aliquo Episcopo, sine Latino sive Græco, Chrismate in fronte fuisse consignatum; debet nimirum illum antea absolute confirmare; sub conditione autem, si verosimiliter dubium esse possit, an ab Episcopo Græco fuerit baptizatus. (c)

IV. Quamvis confirmati a simplici Sacerdote, cogendi non sunt ejusmodi Confirmationis Sacramentum ab Episcopo suscipere, si ex tali coactione scandala oriri possent; cum Sacramentum Confirmationis ejusmodi necessitatem non habeat, ut sine eo salvus quis esse non possit; monendi tamen sunt ab Ordinariis Locorum, eos gravis peccati reatu teneri, si cum possunt ad confirmationem accedere, illam renuunt, ac negligunt. (d)

§ III

[a) *Episcopi Latini Infantes à Græcis Presbyteris baptizatos & absolute Chrismate consignatos confirment.* [b] *Sub conditione autem, si verisimiliter dupitari potest quod ab Episcopis Græcis fuerint baptizati.* [c) *Idem dicendum si Episcopus Latinus ordinat aliquem Græcum ab Episcopo Græco baptizatum, de quo non constet fuisse Chrismate consignatum.* (d] *Confirmati a simplici Sacerdote cogendi non sũt recipere ab Episcopo Confirmationis Sacramentum.*

(a) V. Ubi Græcus Catholicus Episcopus haberi potest, prout habetur constitutus in Collegio Corsino Italo Græcorum in Calabria, curent omninò latini Ordinarii, ut ab illo potius Græcis cœremoniis juxta Græcum Euchologium, quam a se latino ritu, Sacramentum Confirmationis Subditis suis Græco ritu viventibus Chrismate a Latinis Episcopis accepto ministretur, ne scilicet Ecclesiarum ritus, quo ad fieri potest, misceantur.

§. IV.

De Oleo Sancto Chrismatis, Cathecumenorum & infirmorum.

(b) NON sunt cogendi Præsbyteri Græci Olea Sancta, præter Chrisma, ab Episcopis Latinis Diœcesanis accipere, cum hujusmodi Olea ab eis in ipsa Oleorum, & Sacramentorum exhibitione, ex veteri ritu, conficiantur, seu benedicantur; nisi tamen contraria consvetudo introducta sit, quam servari volumus, ac mandamus. Chrisma autem, quod nonnisi ab Episcopo, etiam juxta eorum ritum, benedici potest, cogantur accipere.

(c) II. Non audeant tamen ab Episcopis Græcis externis Schismaticis, seu Sanctæ Romanæ Ecclesiæ communionem non habentibus, illud accipere, vel eo uti.

(d) III. Item abstineant Chrisma accipere a quocumque alio Episcopo Latino, seu Græco Catholico, præter suum Ordinarium Latinum, cujus jurisdictioni subjiciuntur,

§. V.

De Sacramentis Pænitentiæ, & extremæ unctionis

(e) I. NULLI per Sacerdotes, vel Confessarios, pro satisfactione pœnitentiæ, unctio aliqua solummodò injungatur.

II. In-

(a) Ubi Græcus Catholicus Episcopus habetur, Sacramentum Confirmationis Episcopi Latini non administrent. (b) Non sunt cogendi Presbyteri Græci præter Chrisma, alia Olea sancta ab Episcopo Latino accipere. (c) Prohibeantur Chrisma accipere ab Episcopis Schismaticis. (d) Item à quocunque alio Episcopo etiam Catholico præter Ordinarium Latinum. (e) Unctio non est sufficiens satisfactio pœnitentiæ.

II. Infirmis vero, juxta verbum Jacobi Apostoli, unctio exhibeatur extrema. [a]

III. Nec refert, utrum eadem Extrema Unctio per unum, vel plures Presbyteros fiat, ubi hujusmodi viget consvetudo; dummodo credant, & afferant, illud Sacramentum, servata debita materia, & forma, ab uno Presbytero validè, & licitè confici,

IV. Idem Sacerdos materiam adhibere, formamque [b] pronunciare respectivè debet; ac propterea, qui ungit, idem dicat formam respondentem, nec alius ungat,, & alius formam pronuntiet. [c]

V. In casu necessitatis Presbyteri Græci Catholici possunt Latinos absolvere; utantur tamen forma absolutionis in Concilio Generali Florentino præscripta, postea vero, si voluerint, dicant orationem illam deprecativam, quam pro forma hujusmodi absolutionis dicere tantum consveverunt.

VI. Extra vero casum necessitatis, si quos ex Presbyteris Albanensibus peritos & ad confessiones omnium audiendas idoneos Ordinarius Latinus judicaverit, ut nonsolum Græcos, sed etiam latinos ad se accedentes possint absolvere, id eorumdem Ordinariorum prudentiæ, & arbitrio relinquitur, [d]

VII. Sacerdotes quoque Conjugati, alijque, quibus Parochiarum cura, vel Ecclesiarum Parochialium regimen per Episcopos suos committitur, licitè, & liberè possint Parochianorum suorum confessiones audire, ipsisque pœnitentiam injungere pro peccatis; quia cui licet, vel conceditur, quod est majus, competit quoque, nec negari convenit, quod est minus. [e]

VIII. Ecclesiarum Parochialium regimini præficiant Ordinarii Latini, si habere possunt, eos qui in seminariis Italo Græ- [f]

(a) Extrema Unctio infirmis exhibenda. [b] Per unum, vel plures Presbyteros administrari potest. [c) Qui ungit idem formam proferat Sacramenti. Forma absolutionis in Concilio Florentino præscripta utantur. [d] Extra necessitatis casum, prudentia, & arbitrio Ordinariorum relinquitur ut Presbyteri Albanenses Latinorum etiam confessiones excipere valeant [e] Saceodotes Conjungati possunt, & curam suscipere Parochiarum, & Parochianorum confessiones audire. [f] Ecclesiarum Parochialium regimini præficiendi sunt qui in Seminariis Italo Græcorum, seu Albanensium trium ad minus annorũ spatio versati sunt.

corum erectis, altero quidem Panormi, altero autem in Calabria in Oppido Sancti Benedicti Ullano, vel in Collegio Græcorum in Urbe, trium ad minus annorum spatio versati sunt, Studiisque literarum incubuere; dummodo cætera ad curam animarum exercendam requisita non desint, atque Episcopis ejusdem Seminarii Præsidis seu respectivè Rectoris literas exhibeant, quæ de recta eorum vitæ ratione, deque in Græcis Latinisque scientiis progressu testimonium ferant.

[a] IX. Liberum tamen sit ipsis Episcopis, Viros alios idoneos Coadjutores, & Cooperatores Parochis Græcis, si opus fuerit, adjungere in audiendis confessionibus, & Pœnitentiis injungendis, ac cæteris, quæ ad salutem pertinent animarum; ipsisque in his per eorum Diœceses absque Sacerdotum ipsorum præjudicio, & gravamine, committere vices suas, cum propter occupationes multiplices, & occasiones varias, possit contingere, ut nequeant per easdem Diœceses officium suum exequi per se ipsos.

(b) X. Nunquam Monachis Græcis, seu Calogeris Animarum cura committatur, nisi ex necessitate, vel aliâ justâ causâ.

[c] XI. Presbyteri Sæculares Græci ex Albania, vel alii Orientis partibus advenientes, abjuratis Schismate, & erroribus, atque in fide Catholica bene instructi, in Parochialibus, seu curatis Ecclesiis Græcorum institui possunt.

(d) XII. Tollendus abusus, ubi est, ut vir, atque uxor simul, & eodem tempore eidem Presbytero confiteantur.

XIII. Aqua ex Ritu Græco in die Epiphaniæ, vel primo die mensis benedicta, conservetur in Ecclesia, ut illa Fideles adspergantur.

§. VI.

De Sacramento Eucharistiæ & Missæ Sacrificio.

[e] I. SACERDOTES ad PœnitentiæSacramentum frequenter accedant, ut cum Divinum Mysterium peracturi, sunt, nulli coram Deo

[a] Possunt Ordinarij Latini alios Presbyteros idoneos Parochis Græcis, velut Coadjutores, & Cooperatores, adjungere. [b] Monachis Græcis, nisi ex justa causa, non est cura animarum committenda. [c] Presbyteri Sæculares Græci advenæ, abjuratis erroribus, & Schismate, in Parochos Græcorum institui possunt. [d] Vir, & Uxor non debent simul confiteri. [e] Aqua benedictæ usus. [f] Sacerdotes ad Sacramentum Pœnitentiæ frequenter accedant; cum præsertim Divinum Sacrificium sunt peracturi.

crimini ſint obnoxii; ſed cor habeant omni pravitate vacuum mundum quoad fieri poteſt, ac purum: Indignum enim, ac auribus plane horrendum eſt, ut qui animum habet aliquo ſcelere fœdatum, Sanctum Sanctorum impuris manibus contrectet, & placare Deum attentet, qui in peccatis exiſtens, ipſius Dei furorem, & iracundiam provocat.

II. Item permittitur eiſdem, facta iam conſecratione, antequam Sacerdos communicet, juxta ritum in liturgia præſcriptum, aquam ferventem, ſeu tepidam in Sacrum Calicem infundere. (a)

III. Tollatur abuſus tundendi, vel etiam miſcendi Sacro Oleo, ac iterum coquendi, vel alias exſiccandi ſpecies Sacramenti Sacræ Euchariſtiæ Feriâ quintâ Cœnæ Domini, ut deinde illud aſſervent.

IV. Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum, quod pro Infirmis aſſervatur, ſingulis octo diebus, aut ſaltem quindecim renovetur. (b)

V. Non aſſervetur idem Sacramentum toto anno: Si tamen aſſervatum fuerit, in fine anni ſumatur. (c)

VI. In celebratione Solemnium, & aliarum Miſſarum, & de hora celebrandi eas, dummodo in confectione, vel cõſecratione formam verborum à Domino expreſſam, & traditam obſervent, & celebrando non transgrediantur horam nonam, ſuam ſequi conſvetudinem permittantur: ita tamen, ut jejunii lex de unica comeſtione in die religiosè ſervetur; & ſi alicubi viget conſvetudo producendi jejunium cum Miſſa uſque ad veſperam, minime aboleatur, ſed in ſuo robore, ac firmitate permaneat. (d)

VII. Si inter Græcos, qui in Italia, & Inſulis adjacentibus degunt, viget abuſus, quem in Orientalibus regionibus vigere perhibent, ut Monachi Euchariſtiæ particulam ſuſpenſam ad collum, vel aliter ſecum deferant, necnon in privatis Domibus, ubi eos commorari contingat, retineant, ut eo auxilio freti, liberi à quibuſ- (e)

 cumque

[a] *Permittatur etiam, ut aquam ferventem in calicem infundant.* [b] *Interdicitur abuſus tundendi, vel exſiccandi ſpecies Sacramenti Euchariſtiæ.* (c] *Euchariſtia pro infirmis renovanda ſingulis octo, aut quindecim diebus* [d] *Non aſſervanda toto anno. Servandus Græcorum ritus in celebratione Miſſarum ſub certis conditionibus.* [e] *Ne Monachi iter agentes Euchariſtiam ſecum ferant.*

cumque periculis evadant; vel cum in longiora itinera se committunt, eâ refici valeant; eum omninò aboleri volumus, & expresè mandamus: præfatisque Monachis, ne id in posterum facere audeant, severissimè prohibemus. Obsequium enim, ac reverentia, quâ singuli Fideles Augustissimum hoc Sacramentum prosequi debent, non patitur, ut privatim ac latenter, cujuscumque arbitrio & voluntate, domi illud retineatur, aut in itineribus, ac peregrinationibus asportetur.

(a) VIII. Cum in Parochialibus Ecclesiis ipsorum Græcorum, ex antiquissimo, & hactenus servato ritu, non nisi semel in die per unum Sacerdotem celebrare liceat, permittitur quidem Presbyteris Græcis suum, si velint, morem hac in parte servare: Interdicitur autem Latinis Sacerdotibus, ne Missas. & alia Divina Officia in dictis Græcorum Ecclesiis, & super eorum Altaribus Majoribus, extra casum alicujus necessitatis, & aliorum Altarium, Ecclesiarumque defectus, & nisi ex Parochi Græci consensu, quem nullatenus hujusmodi in casibus negare possit, celebrent.

(b) IX. Quia tamen ipsi Græci, & Albanenses Presbyteri Nobis humillimè supplicarunt, ut sibi liceat pro Sacerdotum numero plures in die in suis Ecclesiis Missas celebrare: Nos ipsorum precibus annuere volentes, per præsentes nostras concedimus, ac indulgemus, ut in suis Parochialibus, vel aliis Ecclesiis, præter Altare Majus, alia etiam minora Altaria, seu Capellas, Sacris Indumentis Græcorum seu Latinorum more, ornata, seu ornatas, erigant, in quibus Latini, vel Græci Presbyteri respectivè suo quisque ritu celebrare valeant.

(c) X. Cum in Sacro Generali Florentino Concilio præscriptum sit, ut unusquisque Sacerdos Eucharistiam juxta Ecclesiæ suæ ritum, sive Latinæ, sive Græcæ, in azymo seu fermentato conficere debeat, vetitumque à Summis Romanis Pontificibus Prædecessoribus Nostris, ne Latinus Sacerdos Græco ritu, aut Græcus Latino utatur.

[a] *Permittuntur Græci Presbyteri suum servare ritum: nonnisi semel in die super uno, eodemque Altari Missam celebrandi, & prohibentur Sacerdotes Latini in Parochialibus ipsorum Græcorum Ecclesiis Missas & Divina Officia celebrare.* [b] *Conceditur Presbyteris Græcis, & Albanensibus, ut in Ecclesiis suis præter Altare maius alia quoq; Altaria erigant, in quibus ipsi Græci, vel Latini Missas celebrare possint.* [c] *Prohibentur Græci celebrare ritu latino, & Latini ritu Græco.*

tatur; districtius inhibemus, etiam sub pœnis perpetuæ suspensionis a Divinis, ne Presbyteri Græci Latino more, & Latini Græco ritu, sub quovis licentiarum, & facultatum Missas, & alia, Divina Officia, Græci Latino more, & Latini Græco ritu celebrandi, ab *Apostolica Sede*, vel eius legati, ac etiam Majori Pœnitentiario pro tempore existente obtentarum prætextu, Missas, & alia Divina Officia celebrare, vel celebrari facere præsumant;

XI. Eadem quoque ratione, tam ubi sunt duæ Parochiæ, Latina altera, & altera Græca, quam in una eademque Parochiali Latinorum, vel etiam Græcorum Ecclesia, in qua, ut præmittitur, præter Altare majus, quod pro solis Græcis Sacerdotibus erectum est minora quoque Altaria pro Latinorum Sacerdotum usu extructa conspiciuntur, statuimus, & decernimus, ut neque Latinus Parochus Pyxidem in Ciborio cum Particulis sub specie fermentati pro Communione Græcorum, neque Parochus Græcus sub specie azymi pro communione Latinorum in quocunque, Ecclesiæ suæ Altari retineat; sed unusquisque Sacerdos nonnisi in suo sive Græco, sive Latino ritu Eucharistiam Fidelibus porrigere debeat. (a)

XII. Ne Laici autem Latini communionem a Græcis Presbyteris sub specie fermentati recipiant, prohibemus omnino, & interdicimus. [b)

XIII. Græcis tamen Laicis permittimus, ut ubi Parochiam Græcam non habent, possint, si velint, in Ecclesia Latina Eucharistiam sub specie azymi a Latinis Sacerdotibus sumere. (c]

XIV. Quod si in Locis, in quibus Græci, & Latini simul moram trahunt, & sunt utriusque ritus Ecclesiæ, Latini quidem in Fermentato, & Græci in azymo Sacram Eucharistiam quandoque sumere soleant; siquidem hæc consvetudo sine Populi offensione, animorumque commotione removeri non potest, Ordinarii curam su- [d]

am

(a] Probibet, ne Latinus Parohus Pyxidem in Ciborio cum Particulis sub specie fermentati pro communione Græcorum, aut Parochus Græcus sub specie azymi pro communione Latinorum retineant. (b) Præcipit Laicis Latinis, ne unquam sub specie fermentati communicent. (c) Permittit Græcis Laicis, ut ubi propriam Parochiam non habent, possint communicare in Ecclesia Latina sub specie azymi. [d] Contrarium consvetudinem curent Ordinarii Locorum suavissimis modis tollere.

am ſvaviſſimis modis impendant, ut Latini ſemper in azymo, Græci autem, ubi propriam Parochiam habent, in fermentato communicent.

(a) XV. Ut autem iidem Laici Græci Euchariſtica ſub utraque ſpecie communione refici valeant, permittimus, in illis dumtaxat Locis, in quibus ejuſmodi ritus introductus eſt, & ad præſentem uſque diem ſervatur, ac viget: ita tamen, ut ſub altera tantum ſpeciè totum, atque integrum Chriſtum, verumque Sacramentum ſumi firmiter credant, ac propterea, quoad fructum attinet, nullâ gratiâ ad ſalutem neceſſaria eos fraudari, qui unam ſpeciem ſolam accipiunt: ubi vero præfatus ritus conſvetudine hactenus receptus non eſt, Epiſcopis, quorum juriſdictioni Græci ſubjiciuntur, curæ ſit, ne in poſterum admittatur.

(b) XVI. Volentes autem ſpecialem ipſis Græcis, & Albanenſibus Presbyteris gratiam facere, tenore præſentium, ut tempore jejunii quadrageſimalis, quo, exceptis Dominicis, Sabbatis, & nonnullis ſolemnioribus feſtivitatibus, ex antiquo more, nonniſi Miſſa Præſanctificatorum celebretur, Græci & Albanenſes prædicti, ſervato tamen, nec prætermiſſo in Parochialibus Eccleſiis Præſanctificatorum ritu, in aliis Altaribus, ſeu Eccleſiis, ſive Capellis, pro ſua, ac Fidelium Populorum devotione, Miſſas integras quibuslibet hebdomadæ diebus, ac præſertim cum dies feſti de præcepto Latinæ Eccleſiæ occurrunt, quos obſervare tenentur, excepto poſtremo majoris hebdomadæ triduo, celebrare poſſint, & valeant, concedimus, & indulgemus.

(c) XVII. Si Græci velint accipere Altaria portatilia ab Epiſcopis Latinis conſecrata, benè erit; ſin minus, tolerentur eorum antimenſia, ſive Throni, ſuper Altaria lapidea ponendi, cum celebrant.

XVIII.

[a) *Communio ſub utraque ſpecie permittitur in illis dumtaxat Locis, inquibus hactenus fuit introducta.* [c] *Indulget Presbyteris Græcis Albanenſibus, ut præter Dominicas, & Sabbata, in reliquis Feriis Quadrageſima.* [d] *excepto ultimo triduo ante Paſcha, poſſint Miſſas integras celebrare; Sic tamen, ut ab Hebdomadario ſeu ParochoMiſſa Præſanctificatorum non omittatur.* [e) *Poſſunt, ſi velint, Græci Altaria Portatilia à Latinis accipere.*

XVIII. Corporalia ut latini habeant, nisi Thronis etiam pro corporalibus utantur. (a)

XIX Latinis Presbyteris Latino ritu in Græcorum Catholicorum Ecclesiis celebrantibus, si careant proprio Altari portatili lapideo, super Antimensiis, seu Thronis Græcorum Sacrum facere non licet. (b]

XX. Unusquisque Sacerdos in aureo, vel argenteo solum, aut saltem stamneo Calice sacrificet; habens Thronos, seu Corporale de lino, candidum, & nitidum & Altare mundis vestimentis opertum, vel decenti paratu ornatum. (c)

XXI. Mulieres autem servire ad Altare non audeant, sed ab illius ministerio repellantur omnino. [d]

§. VII.

De Sacramento Ordinis.

I. ROmani Pontifices Prædecessores nostri necessitatibus Italo-Græcorum ocurrere volentes, ut commode possent à proprii ritus Præsulibus ad Ordines promoveri, simulque caventes, ne si ab Ordinariis Latinis ad Græcos Antistes in Græciam, vel Epirum, aut alias Orientis partes cum dimissoriis remitterentur, ad Schismaticos Episcopos pro ordinatione confugerent, constituerunt: Clemens quidem VIII anno 1595., Romæ habendum esse Episcopum Græcum Catholicum, qui Græcos Episcopis Latinis Italiæ, & adjacentium Insularum subjectos Sacris Ordinibus initiaret: Clemens verò XII, anno 1735., ut Italo Græcorum in utraque Sicilia commorantium commodis consuleret, alterum eiusdem Græci ritus Episcopum in Seminario Corsino a se in Calabria erecto, propterGræcorum hujusmodi Ordinationes, manere jussit, quorum laudatissimum Institutum Nos quoque per præsentes nostras perpetuo valituras Literas confirmamus, & innovamus. [e]

II.

(a] *Græci Thronis pro corporalibus uti possunt.* (b) *Presbyteris Latinis non licet super Antimensio Græcorum Sacrumfacere si careant proprio Altare lapideo portatili.* (c) *De Vestibus & aliis Sacris* (d) *De Mulierum servitio ad Altare.* (e) *Ut Græci à Græcis Episcopis ordinentur.*

(a) II. Ne quis Clericus *Sæcularis* ritus Græci, quamvis alias sit idoneus, moribus, scientia, & ætate, ad *Sacros Ordines* promoveatur, nisi prius legitimè constet, eum Ecclesiasticum *Beneficium*, vel Patrimonium, quod sibi ad vitam honeste sufficiat, pacifice possidere: ac propterea deficiente titulo Beneficii, per legitima documenta Ordinarium suum certiorem reddere debet de sufficienti Patrimonio; ut valeat *Sacris* Ordinibus initiari: loco autem dicti Patrimonii, nec Clericus Uxoris suæ dotem assignare præsumat, nec Ordinarius eam recipere audeat.

(b) III. Quemadmodum etiam nemo ex Græcis, seu Albanensibus in Calabria, & *Sicilia* commorantibus ad sacra ministeria assumatur, qui trium saltem annorum spacio, Græcis, Latinisque literis non dederit operam in altero ex *Seminariis* Italo Græcorum, vel in Collegio Græcorum in Urbe.

(c) IV. Promovendi ad *Sacerdotium*, & Presbyteri, qui præficiendi fuerint Ecclesiarum Regimini, examinentur antea diligenter, si præcipuè de Horis Canonicis, & *Missarum* Officiis secundum distinctionem temporum exequendis sint sufficienter instructi, ut ad hæc nonnisi digni admittantur.

(d) V. *Sacerdotes*, & quicunque sunt in Sacris Ordinibus constituti, Horas Canonicas more suo dicant, & priusquam Missam celebrent, officium matutinale recitare curent.

(e) VI. Episcopi *Græci* in Ordinibus conferendis ritum proprium Græcum in Euchologio descriptum servent, in quo, etsi nonnulli de Minoribus Ordinibus prætermissi videantur, eos tamen vel nunquam habuisse, vel eorum exercitium aliis Ordinibus esse adnexum iidem Græci affirmant.

VII,

(a) *Ecclesiasticum Beneficium, vel Patrimonium, ad Sacros Ordines promovendis necessarium.* (b) *Nemo ex Græcis seu Albanensibus, ad Ordines promoveatur, qui trium saltem annorum spatio in Seminario Græcorum non fuerit commoratus.* (c) *De examine Ordinandorum* (d) *De Horis Canonicis,* (e) *Episcopi Græci in Ordinibus conferendis Euchologio Græco utantur.*

VII. Inde tamen dubitationes quandoque oriri solent, quinam nimirum Ordines supplendi sint ab eo, qui primùm, ritu Græco aliquibus Ordinibus fuit initiatus, deinde ritu Latino ad reliquos est promovendus. Quas controversias ut de medio penitùs tollamus, certamque tradamus regulam in posterum servandam, ita decernimus; si quis ritu Græco Clericus, & Lector tantum fuit initiatus, atque ex benignitate Sedis Apostolicæ obtinuit, ut Majores Ordines latinis cœremoniis sibi conferantur, is antequam Subdiaconus ordinetur, tres minores Ordines omissos debet ritu Latino suscipere. Si vero, præter Lectoris Ordinem, ad Subdiaconatum etiam Græco ritu ascendit, & ex dispensatione itidem Apostolica facultas sibi facta sit, cæteros Ordines ritu Latino suscipiendi, antequam inter Diaconos cooptetur, ex minoribus Ordinibus Exorcistatum tantummodo supplere cogitur; cum per Subdiaconatum Græco ritu collatum, Acolythatum, & Ostiariatum recepisse censeatur. Idem dicendum de eo, qui una cum reliquis inferioribus Ordinibus Diaconatum, aut etiam Presbyteratum, Græcè suscepit, & Latino postea ritu ad Sacrum Presbyteratus respectivê Ordinem, aut Episcopatum promovendus sit, ex Apostolica concessione: nimirum Exorcistatus Ordinem, in ipso, antequam Presbyter ordinetur, aut Episcopus consecretur, esse supplendum. [a]

VIII. Græci sine Literis dimissoriis Episcopi Latini Diœcesani nullatenus ad primam Tonsuram, vel aliquem ordinem recipiendum admittantur. (b)

IX. Promoti ad primam Tonsuram, vel ad alium quemcumque Ordinem sine Dimissoriis Latini Ordinarii, suspensi sint; & si suspensi in Sacris Ordinibus ministraverint, efficiuntur irregulares, sicut & Latini. [c]

X. Super hujusmodi autem, & similibus irregularitatibus dispensandi facultatem a Sancta Sede Apostolica obtineri oportet. (d)

XI. Non sunt admittendi Episcopi schismatici sive pro Ordinibus sive pro aliis Sacramentis conferendis, sed impediendi, [e]

Qq quoad

(a) *Quidam Ordines ritu Latino supplendi sunt ab eo, qui ritu Græco aliquos Ordines suscepit.* [b] *Non ordinetur, nisi cum dimissoriis Latini Ordinarii.* [c] *De suspensione, & irregularitate.* [d] *Solus Papa in Irregularitatibus dispensat.* [e] *Episcopi Schismatici nec Ordines, nec alia Sacramenta conferant.*

quoad Sancta Sedes Apostolica desuper consulatur, & responsum habeatur.

[a] XII. Quos verò communionem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ habere constiterit, eis Pontificalia exercendi facultatem Ordinarii Latini in suis Dioecesibus liberè concedere possunt.

(b) XIII Ordinati ab Episcopis Schismaticis aliàs rite ordinatis, servatâ debitâ formâ, recipiunt quidem ordinem, sed non executionem:

(c) XIV. Proinde ipsi Ordinati ab Episcopis Schismaticis, correcti vel emendati reconciliandi sunt, & absolvendi, cum poenitentiis salutaribus, dummodo errores, si quos amplexi fuerint, sin minus Schisma Ordinatoris abjurent in judicio, vel publice, vel Secreto pro qualitate facti.

(d) XV. In ordinibus autem per eos alias rite susceptis ministrare non permittantur, nisi cum ipsis super irregularitate, hujusmodi occasione contracta, auctoritate Sanctæ Sedis Apostolicæ fuerit dispensatum.

(e) XVI. Cum ex Ecclesiæ disciplina à Græcis olim recepta, promoti ad aliquem Ordinem Sacrum, si per aliquod temporis intervallum in eo non fuerint versati, ad altiorem gradum ascendere non possint, quò nimirum Ordinandorum fides, morumque probitas eo temporis spatio cognosci valeat; qua lege Græci, seu Albanenses in Italia, & Insulis adjacentibus commorantes dubio procul tenentur: Nihilominus cum prædicti Græci, seu Albanenses Ordinarios suos, quibus subjiciuntur, habeant Latinos, à quibus tanquam alieni ritus sacris ordinibus initiari prohibentur; ac proinde cum Romam, vel in Calabriam, ubi sunt Episcopi a Sancta Sede Apostolica ad Ordinationes ritu Græco exercendas deputati, repetitis vicibus, non sine quamplurimis incommodis, & expensis, ad Sacros Ordines juxta temporum intervalla suscipiendos sese conferre deberent, Nos eosdem Græcos seu Albanenses gratiis, & favoribus prosequi, eorumque incommodis consulere volentes de Apostolicæ plenitudine potestatis, præfatis Episcopis Græcis Romæ & in Calabria pro tempore degentibus, licentiam

(a) De Episcopis Græcis Catholicis. (b) De Ordinatis à Schismaticis. [c] de eorumdem absolutione. (d) Eisdispensatione super Irregularitate. [e] Interstitiorum lex cum Græcis, seu Albanensibus relaxatur.

tiam, & facultatem impertimur, ut Græcos ſeu Albanenſes hujuſmodi ex longinquis regionibus accedentes, qui Minoribus, ſive Majoribus Ordinibus initiari cupiunt, ad omnes Ordines promovere in poſtea rum valeant tribus diebus feſtivis, non autem continuis, ſed aliquo temporis intervallo Antiſtitis ordinantis arbitrio ſeparatis, non ſervata Interſtitiorum lege, nec requiſita ad hoc ab iis, qui initiantur, ſuorum reſpective Ordinariorum Latinorum licentia, ſive diſpenſatione. (a)

XVII. At cum illis Græcis, ſeu Albanenſibus, qui domicilium habent, ſeu alias commorantur in ea Provincia, in qua Epiſcopus ritus Græci ſolet ſacras ordinationes exercere, ad quem propterea ſine gravi incommodo per temporum intervalla accedere poſſunt, ab interſtitiorum lege minime diſpenſamus, præterquam cum Alumnis, & Convictoribus ritus Græci Collegii Græci Urbis, & Italo Albanenſium, in Calabria, & Sicilia, ſi eorumdem Collegiorum neceſſitas, vel utilitas, arbitrio Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalis Adminiſtratoris, & Protectoris præfati Collegii Græcorum Urbis, & Epiſcopi præſidentis, ſeu Rectoris utriuſque Collegii Italo-Albanenſium prædicti reſpectivè pro tempore exiſtentium exegerit, ut præfati Alumni, & Convictores abſque temporis intervallo tribus diebus feſtivis, non tamen continuis, ut præfertur, ad Ordines promoveantur; quo caſu eos ſic initiari poſſe, plenam facultatem facimus, atque concedimus. (b) (c)

XVIII. Illis autem, qui non ſervatâ Interſtitiorum lege, ſunt hactenus bona fide ordinati ex Apoſtolica benignitate etiam concedimus, ut in ſuſceptis Ordinibus miniſtrare, & ad majores etiam ſervatis ſervandis aſcendere, abſque alia diſpenſatione valeant. [d]

Qq 2 XIX

[a) *Tribus diebus feſtivis non tamen continuis, ſi ex longinquis regionibus ſe conferant ad Ordines ſuſcipiendos ordinari poſſunt* (b] *Non tamen diſpenſatur cum illis, qui domicilium habent, ſeu commorantur in ea Provincia in qua Epiſcopus ritus Græci ſolet Sacras Ordinationes exercere.* (c] *Alumni & Convictores Colleg. Græcorū Urbis, & Italo Græcorum in Calabria, & Sicilia. tribus diebus feſtivis ordinari poſſunt, ſi Collegiorum utilitas, vel neceſſitas exegerit* [d) *Cum iis, qui, non ſervata interſtitiorum lege, ſunt hactenus bona fide ordinati, diſpenſatur, ut in ſuſceptis Ordinibus miniſtrare valeant, & ad majores etiam aſcendere.*

(a) XIX. Quod tamen de ætate Ordinandorum a Sacro-sancto Tridentino Concilio præscriptum est, omninò servari volumus. Nullus proinde ex prædictis Græcis, seu Albanensibus ad Subdiaconatus Ordinem ante vigesimum secundum, ad Diaconatus ante vigesimum tertium, ad Presbyteratus ante vigesimum quintum suæ ætatis annum absque Apostolica dispensatione promoveatur. Præfatorum autem Græcorum Præsulum conscientiam oneramus, ut dignos dumtaxat, & quos literis, & iis, quæ ad Ordines exercendos pertinent, bene instructos esse noverint, ad sacra ministeria assumant.

(b) XX. Ut in Ordinibus conferendis quælibet rituum confusio, & commixtio penitus tollatur, & unius ritus Antistes alterius ritus Clericos initiare in posterum minimè valeat; sub perpetuæ suspensionis a Divinis, pœnis prohibemus, ne Latinus quicunque Episcopus etiam subjectos suæ jurisdictioni Græcos, neque Græcus quilibet Antistes Latinos quovis prætextu, sine speciali Sedis Apostolicæ licentia, ad primam Tonsuram, vel ullum Ordinem sive Minorem, sive Majorem promovere præsumat; alioquin tam Ordinans, quam Ordinatus, perpetuam ut præfertur, suspensionem se subituros intelligant.

(c) XXI. Maximè autem neque permittendum, neque ullo modo tolerandum, ut Latini ex Latinis progeniti, ac Latino ritu educati, qui continentiam profiteri nolunt, juxta ritum Græcum, sub spe retinendi Uxores, ad Sacros Ordines a quocumque Antistite quavis auctoritate fulgente promoveantur, tam in locis, in quibus non sunt Populi Græco ritu viventes, sed Latini, quam in locis, in quibus sunt Populi, qui a Græcis antiquitus fuerint oriundi, seu a Græcis originem ducant, vel alias retroactis temporibus ritum Græcum servaverint, seu apud illos, vel in eorum aliquibus Ecclesiis ritu hujusmodi ab antiquo hactenus fuerit observatus.

XXII.

(a) Quoad ætatem Ordinandorum servandum est, quod a Sacrosancta Trident. Synodo est præscriptum. (b) Latinus Antistes Græcos etiam sibi subjectos Ordinibus initiare prohibetur, sic etiam Græcus Episcopus Latinos ordinare non debet. (c) Prohibet Latinos ex Latinis progenitos, ac Latino ritu educatos, juxta ritum Græcum sub spe retinendi Uxores, ad Sacr. Ordines promoveri, etiam in locis, ubi Græcus ritus servatur.

XXII. Cum iis tamen Italo Græcis, qui ad hanc diem, vel propter antiquam consvetudinem, vel propter quædam sibi, ut ajunt, à Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris concessa privilegia, quibus permittebatur Episcopis Latinis, ut Græcos sibi subjectos, vel ipsi ordinarent, seu ab aliis tam Græcis, quam Latinis Episcopis ordinari facerent, ab Episcopis Latinis bona fide, & absque dispensatione Apostolica, ad Clericalem Tonsuram, vel Minores, seu MajoresOrdines sunt promoti, cum animo tamen propriū Græcū ritū retinendi, & absque actuali Latini ritus in susceptis Ordinibus exercitio ; per præsentes nostras hac vice tantùm dispensamus, ut eis liceat in suo Græco ritu permanere, in eoque ad ulteriores Ordines (dummodo per suum Ordinarium approbati fuerint) à Græco Episcopo promoveri; per easdem nostras expressè prohibentes, ne quid hujusmodi de cœtero, vel à Græcis ipsis, vel à Latinis Episcopis, inconsulta Sancta Sede, attentetur. (a)

XXIII. Insuper ut omnibus, circa præfatas Italo-Græcorum hujusmodi per Latinos Præsules ordinationes, controversiis, ac dubiis opportuna ratione obviemus, hac nostra Constitutione decernimus, & declaramus, quod si Episcopus Latinus, sive Ordinarius, Italo-Græcis primam Tonsuram, vel Ordines Minores ritu Latino conferat, cum dispensatione Apostolica, ita ut ordinati ab illo in suo Græco ritu ministrare debeant, (quod ex defectu Græcorum Præsulum per Sedem Apostolicam concedi solet) ; licitè possit idem Latinus Ordinarius literas dimissoriales Italo Græcis hujusmodi a se, vel ab alio Latino Præsule, ut præmittitur, ordinatis concedere, ut ad Sacros Ordines Græco ritu, absque alia dispensatione Apostolica promoveantur. (b) (c)

XXIV.

(a) Dispensatur cum Italo Græcis, qui ad hanc diem a Latino Episcopo sunt ordinati cum animo tamen in ritu Græco permanendi, ut possint in eodem ritu permanere, & ad Majores etiam Ordines á Græco Episcopo cum Dimissoriis tamen latini Ordinarii, græcè promoveri; cum clausula ne id in posterum inconsulta S. Sede attentetur. [b) *Italo-Græci si ab Episcopo Latino, cum dispensatione Apostolica, ad aliquos Ordines ob defectum Græcorum Præsulum promoventur, possunt sine alia dispensatione cum Dimissoriis Ordinarii ad Majores Ordines græcè á Græco Antistite provehi.*

(a) XXIV. Si vero absque Apostolica dispensatione Italo-Græci hujusmodi à Latino Episcopo ad aliquos Ordines ritu Latino promoverentur, [id, quod illicite tam ab Ordinante, quam ab Ordinatis fieret, utpotè huic nostræ Constitutioni contrarium], Græci Clerici hujusmodi sic latino ritui alligantur, ut ab eo ad Græcum redire amplius non liceat, sine Apostolica dispensatione; neque latino Episcopo, seu Ordinario amplius fas sit Græcum Clericum, a se, ut præmittitur, Latino ritu in minoribus Ordinibus constitutum, cum literis dimissorialibus ad Græcum Antistitem remittere, ut ab eo ad Sac. Ordines græcè promoveatur, sine dispensatione Apostolica: sed debeat illum potius, si quidem idoneum judicaverit, post obtentam absolutionem a suspensione, vel ipse ritu Latino ordinare, vel ab alio Latino Præsule ordinari facere. A ritu enim latino ad Græcum, ut prædiximus, nec transire, nec redire fas est, absque dispensatione Apostolica.

[b) XXV. Hinc eædem literæ dimissoriales potiori jure denegandæ sunt Italo Græcis, qui quanquam baptizati ritu Græco, non modò primam Tonsuram, & Minores Ordines latino ritu susceperunt; sed etiam latinè vixerunt, & postea ad Majores ordines ritu Græco provehi cupiunt: nam Latinus ritus semel assumptus, ut præfati sumus, absque speciali Sedis Apostolicæ auctoritate, deseri nequit: ut igitur Italo Græci hujusmodi ad ritum Græcum redeant, indigent Apostolica dispensatione; ut verò ad Majores Ordines, ritu latino ascendant, dispensatione non indigent.

(c] XXVI. Etsi expetendum quam maximè esset, ut Græci, qui sunt in Sacris Ordinibus constituti, castitatem, non secus ac Latini servarent: Nihilominus, ut eorum Clerici, Subdiaconi, Diaconi, & Presbyteri Uxores in eorum ministerio retineant, dummodo ante Sacros, Ordines, Virgines, non Viduas, neque corruptas, duxerint, Romana non prohibet Ecclesia. Eos autem, qui viduam vel

cor.

(a] Secùs si absq; dispensatione Apostolica à Latino Episcopo fuerint ordinati, debent in Latino ritu permanere, nec possunt amplius sine dispensatione Apostolica ad Græcum redire, aut in eo ministrare. (b] Maximè si post susceptos á Latino Episcopo Ordines latinè vixerint: nam Latinus ritus semel assumptus, absq; licentia Sedis Apostolicæ deseri nequit. (c) Matrimonium Presbyterorum cum unica, & virgine non reprobatur.

corruptam duxerunt, vel ad secunda vota, prima Uxore mortua, convolarunt, ad Subdiaconatum, Diaconatum, & Presbyteratum promoveri omninó prohibemus.

XXVII. Præterea si quis Subdiaconus, Diaconus, & Presbyter, post Sacram Ordinationem, Uxore mortuâ, aliam duxerit, vel si Uxorem non habebat, ducere præsumpserit, nedum excommunicationis latæ sententiæ pœna, aliisque nostro, & Successorum nostrorum Romanorum Pontificum arbitrio infligendis, severissimè punietur; verùm etiam statim ab Ordine erit deponendus, & ab illegitima Uxore separandus. Matrimonium enim post recensitos Ordines contractum, nullum irritumque declaramus. [a]

XXVIII. Presbyter Græcus conjugatus, antequam ad Sacrum Sacrificium, seu Sanctam Missam celebrandam accedat, vel per hebdomadam, vel per triduum ab Uxore curet abstinere. (b)

§. VIII.

De Sacramento Matrimonii.

I. CUrent Ordinarii Locorum, ut Decretum Sacri Generalis Concilii Tridentini de reformatione Matrimonii vertatur in linguam Græcam vulgarem, & in locis, & Parochiis Græcorum, & Albanensium, quoties expedire viderint, evulgetur, & publicetur. (c)

II. Matrimonia inter Conjuges Græcos dirimi, seu divortia, quoad vinculum, fieri nullo modo permittant, aut patiantur: Et si qua defacto præcesserunt, nulla & irrita declarent. (d)

III. Quia vero, secundum Apostolum, Mulier mortuo Viro ab ipsius est lege soluta & nubendi cui vult in Domino liberam habet facultatem, secundas, & tertias, & ulteriores etiam nuptias Græci non condemnent, sed illas tanquam legitimas, & validas approbent inter Personas, quæ alias licite de jure ad invicem Matrimonio jungi possunt. [e]

VI.

(a) *Post Subdiaconatum, Diaconatum, & Presbyteratum contractum irritum declaratur.* (b] *De Presbytero Græco conjugato.* [c) *Decretum Concilii Tridentini de Matrimonio servandum.* [d) *Matrimonia dirimi nequeunt.* [e] *De secundis & ulterioribus nuptiis.*

[a] IV. *Secundó tamen nubentes Presbyteri nullatenus benedicant: nec ipsos Bigamos ad Sacros Ordines, sine speciali dispensatione Apostolica, promoveri liceat.*

V. Et quoniam apud Græcos consveverunt contrahi matrimonia inter personas contingentes se, juxta eorum computationem, octavo gradu, qui secundum computationem, & distinctionem graduum, quam latini faciunt, apud hos quartus habetur ne id præsumatur deinceps, firmiter prohibemus; ac districte præcipimus, ut, cum in ulterioribus gradibus licite matrimonia contrahantur, in prædicto quarto Consangvinitatis, vel Affinitatis gradu copulari ulterius non præsumant; Statutum, quoad hoc, Generalis Concilii observantes.

[b] VI. Item in cognationis spiritualis, quæ in Baptismo, & Confirmatione contrahitur gradibus, servetur id quod in Tridentina Synodo definitum est. In *Baptismo* videlicet inter suscipientem, & Baptizatum, & illius Patrem, & Matrem, inter Baptizantem, & Baptizatum, *Baptizatique* Patrem, & Matrem tantùm, cognationem contrahi; eamque rursus, quæ ex Confirmatione oritur, Confirmantem, & Confirmatum, illiusque Patrem, & Matrem, ac Tenentem non egredi: omnibus inter alias Personas spiritualis hujus Cognationis impedimentis *Matrimonii* sublatis.

[c] VII. Maritus *Latinus* Uxoris Græcæ ritum non sequatur.

[d] VIII. Latina Uxor non sequatur ritum Mariti Græci.

IX. Græcus Maritus potest, si velit ritum Uxoris Latinæ sequi. Item Græca Uxor potest, si velit, sequi ritum Mariti Latini; post cujus obitum, ad ritum Græcum redire nequeat.

[f] X. Quod si nolit, unicuique conjugum in suo ritu, Catholico tamen, manere permittatur.

XI. Matrimonium inter Maritum Latinum & Græcam Mulierem, latine coram Parocho Latino contrahatur: Inter Maritum vero Græcum, & Mulierem Latinam, potest Contrahi vel Græce coram Parocho Græco, duobus, vel tribus testibus præsentibus, vel Latine coram Latino, ubicunque Maritus Græcus, voluerit.

XII.

(a) De Bigamis. [b] De gradibus Consanguinitatis, & Affinitatis. (c) De Cognatione spirituali. [d] De Ritu Conjugum.

XII. Ejus autem loci, ac ritus Parochus debet aſſiſte-re, ubi, & quo ritu matrimonium contrahitur. (a)

§. IX.

Ritus Græcus qua ratione in Italia, & Inſulis adiacentibus ſervandus: De Græcorum, ſeu Albanenſium ſubiectione Epiſcoporum Latinorum iurisdictioni.

I QUONIAM Orientalis Eccleſiæ ritus,ut potè non minima ex parte à Sanctis Patribus profecti,vel à Majoribus traditi, (b) ſic animis Græcorum, aliorumque inſederunt, ut Prædeceſſores noſtri Romani Pontifices ſatius, conſultiuſque duxerint, ritus hujuſmodi, qua in parte nec fidei Catholicæ adverſantur, nec periculum generat animarum, aut Eccleſiaſticæ derogant honeſtati, approbare, ſeu permittere, quam illos ad Romanarum cœremoniarum normam reducere; idcircò Græcis ipſis, & Albanenſibus ritus Græci inter Latinos degentibus, tam Prælatis, Parochis, & Presbyteris Sæcularibus, quam Regularibus, & Laicis, ut ſuis ritibus, a q; obſervantiis, ſive conſvetudinibus uti, ac illos, & illas obſervare; Miſſaſque, & alia Divina officia ſecundum eorum antiquam conſvetudinem celebrare libere, ac licitè poſſint, concedimus, & indulgemus: Nec ſuper his a quoquam Latino Ordinario illos, vel illorum quemlibet moleſtari, vel inquietari permittimus: Inhibentes omnibus & ſingulis Prælatis, aliiſque, ne quis ritus, & cœremonias Græcorum in Concilio Florentino, vel alias approbatas blaſphemare, aut reprobare, ſeu improbare auſit.

II. Sic vero dictis Græcis, & Albanenſibus in ſuis ritibus permanere conceſſum eſſe, atque indultum declaramus, ut quæ à (c) Fidelibus in Diœceſi, ubi ipſi habitant, univerſim, & ſine ullo Perſonarum, ac rituum diſcrimine, juxta Sacros Canones ſervanda ſunt, ad eadem etiam ipſi, non obſtante rituum diverſitate, obligati cenceſeantur.

Rr III.

(a) *Ut Græci in Miſſis, & Divinis Officiis ritus ſuos obſervare valeant, nec ſuper his a quoquam moleſtentur.* (b) *In quibus debeant Italo-Græci ritum Latinum ſequi.*

(a) III. Cujusmodi sunt, in primis Kalendarii Gregoriani observatio, juxta quod iidem Græci, & Albanenses tenentur universalis Ecclesiæ jejunia, & Festa celebrare, ut, puta, jejunium quadragesimale, Pascha, Ascensionem Domini, Pentecosten, Natalem Domini, Circumcisionem, Epiphaniam, & cætera hujusmodi, quæ in Latina, & Græca Ecclesia æque celebrantur.

(b) IV. Deinde Summi Romani Pontificis, & Ordinarii Loci in Missis, ac Divinis Officiis commemoratio; non Patriarcharum, neque Antistitum Orientalium, quibus nulla est in Italia, & adjacentibus Insulis jurisdictio, ubi tamen Græco Catholico Antistiti, ex licentia Sedis Apostolicæ, vel Ordinarii Loci, Pontificalia exercere permittitur, ejus quoque nomen juxta Græcorum Morem post Summum Romanum Pontificem, & Ordinarium Loci commemorare liceat.

[c] V. Tum subjectio omnibus, & singulis Romanorum Pontificum Constitutionibus, contra Sollicitantes præsertim in Confessione editis, quæ in singulas Nationes universim vires suas extendunt, ac Latinos æque, ac Græcos sua amplitudine comprehendunt.

[d] VI. Demum dies festos de præcepto Latinæ, ubi degunt, Ecclesiæ servare tenentur.

VII. Ad observationem autem jejuniorum, & vigiliarum ejusdem Latinæ Ecclesiæ, si tota Loci illius Græcorum communitas, vel potior Laicorum pars cum Parochis, & Presbyteris conjuncta induci posset, optimum esset; idque absque alia Sedis Apostolicæ dispensatione, arbitrio Ordinariorum relinquimus Latinorum: Non tamen ad id cogi debent, si velint ritum suum in jejuniis sequi; cum ipsi qualibet hebdomada feria quarta, & feria sexta, ut asseritur, soleant jejunare; neque privatis personis fas sit ubi Parochiam Græcam habent, ibi, contra proprium ritum Latinorum more jejunia; & vigilias servare, sed omnes vel græcè cum Græcis, vel

[e]

latine

(a) Kalendarium Gregorianum, quo ad Festa servare tenentur. (b] Item Romani Pontificis, & Ordinarii Loci nomen in Missis, & Divinis Officiis commemorare; non autem Antistitum Orientalium. [c] Subjiciuntur Constitutionibus contra Sollicitantes in Confessione editis. [d] Item Dies festos de præcepto Latinæ Ecclesiæ observare. [e] Possunt si velint, Latinæ Ecclesiæ jejunia, & Vigilias servare, non tamē ad id cogi debent.

latine cum Latinis jejunent. Ubi vero propriam Parochiam non habent, ibi libere, & licite possunt in omnibus latino ritu sese conformare, sive Laici sint, sive Presbyteri, excepto Græco ritu, qui in Missis, ac Divinis Officijs à Presbyteris est servandus.

VIII. Hinc ubi Parochiam Græcam habent, tolerandus est apud Græcos esus carnium die *Sabbati*, si sine scandalo fieri potest in locis autem ipsorum, & inter eos tantùm. [a]

IX. Prohibentur tamen Græci suis Famulis Latinis cibos vetitos apponere, sive die *Sabbati*, quando præfatis Græcis carnes comedere licet, sive alio quocumque tempore, quo Latini debent ab illis abstinere; Latini enim Famuli Græcorum, latinum ritum servare tenentur. [b]

X. Item tolerandum est, ut ad jejunium eodem die *Sabbati* in Quadragesima, excepto uno *Sabbato Sancto*, ex antiqua traditone, non teneantur, sed dumtaxat ad abstinentiam. [c]

XI. In jejuniis quoque biduanis, vel triduanis, vel aliis à Dioecesanis, vel in Jubilæis à Summo Pontifice Romano in dictis, dies Sabbati in eis comprehensus, vel præscriptus, in alium diem pro Græcorum plebe ab ipsis Dioecesanis Apostolica Authoritate permittitur commutari. [d]

XII. Verum quia pro parte dilectorum Filiorum Græci ritus in Corsica habitantium Nobis nuper humillime preces porrectæ fuerunt, ut Auctoritate Apostolica declararemus, ipsos non teneri ad abstinentiam a piscibus sanguinem habentibus, oleo, & vino, tam in Quadragesima, quam in quartis, & sextis Feriis, & in aliis anni jejuniis, vel, si ad abstinentiam hujusmodi tam ex præcepto, quam ex consvetudine Ecclesiæ Græcorum, ut Nobis exponitur, tenerentur, cum iis eadem auctoritate dispensare dignaremur, ut piscibus, oleo, & vino in dictis quartis, & sextis Feriis & in Quadragesima, aliisque [e]

[a] *Tolerandus esus carnium die Sabbati apud Italo Græcos.* [b] *Latini Famuli Græcorum Latinum ritum debent servare* [c] *Non sunt cogendi ad jejunandum die Sabbati, prater Sabbatum Sanctum* [d] *Iejunium á Latinis die Sabbati indictum ad aliam diem pro Italo Gracis ab Ordinariis Latinis transferri conceditur.* [e] *Italo-Gracis in tota Itália, & Insulis adjacentibus permittitur, ut in Quadragesima, & aliis ipsorum jejuniis, piscibus, oleo, & vino uti possint.*

per annum occurrentibus jejuniis, vesci ipsis liceret. Nos paternæ Pontificiæ charitatis, quæ novit imbecilitates infirmorum sustinere, non immemores, tam dictis Græcis in Corsica habitantibus, quam omnibus & singulis Albanensibus, & Græcis, qui in Italia, & Insulis adjacentibus commorantur, tenore præsentium, ut ad instar Latinorum, in quorum Diœcesibus degunt; in memoratas Quadragesima, quartis, & sextis Feriis, & reliquis anni jejuniis, vino, oleo, & piscibus cujuscumque generis possint uti, concedimus, & indulgemus. Atque Literas Clementis Papæ XII, *Prædecessoris* Nostri in forma *Brevis* datas ad Abbatem, & Monachos Monasterii Ordinis *Sancti Basilii Magni* Ritus Græci Orientalis Terræ Dimidii Jussi Panormitanæ Diœcesis, pro Monachis Græcis, & Epirotis eorumdem Ordinis, & Ritus fundati, quibus concessit, ut piscibus sanguinem habentibus libere, & licite nonnullis anni quadragesimis vesci possint, non obstantibus ritus Græci ordinationibus, hac nostra Constitutione confirmamus, & roboramus.

(a) XIII. Cum autem Sedi Apostolicæ semper curæ fuerit Græcum ritum custodire, illiusque abolitionem nunquam intenderit, aut in animo habuerit: Hinc Nos, Prædecessorum nostrorum exemplo, quantum cum Deo largiente possumus, conservationi rituum Græcorum intenti, neque expedire ducimus, neque facultatem facimus; ut Latini Ordinarii juxta ritum Latinum ad Sacerdotium promoveant aliquem *Italo* Græcum Diœcesanum, qui Græcorum more baptizatus fuerit, atque etiam vixerit, ut scilicet Græcorum plebi Latino ritu ipse ministrans præsit; præsertim quia id Græcis plebibus nullam utilitatem affert, quibus magis acceptus Parochus esse solet, si eundem cum ipsis Ritum Græcum colat, quam si Latinum sequatur.

(b) XIV. Sed in Terris, seu Locis, & Casalibus Græcorum, & Albanensium, seu inquibus fuerint Græci vel Albanenses, sive sunt indigenæ, sive ex Græciæ Provinciis, & Insulis, vel ex Epiri, & Albaniæ, partibus, aut alias unde quaque advenerint, Græco ritu in præsentiarum usque viventes; ad illorum Ecclesias, seu curam animarum exercendam, non Latini, neque Latinis orti Parentibus, aut lati-

(a) Ne Italo Græci à Latino Diœcesano Episcopo Latinè ordinati Plebibus Italo Græcis præficiantur. (b) Sed Græci vel Albanenses, Catholici tamen, sive advenæ, sive indigenæ, Græco ritu viventes præficiantur.

latino more viventes, ad eundem Ritum Græcum initientur, sed Græci vel Albanenses ritus Græci respective, Catholici tamen, & alioquin idonei, & sufficientes, atque alias qualitates a *Sacris* Canonibus habentes, sive sint indigenæ, sive, in defectu indigenarum, etiam advenæ, ordinentur, & eorumdem Græcorum, seu Albanensium animarum curæ præficiantur.

XV. Cœterum ad tollendam omnem ritum commixtionem, & confusionem, Presbyteri, & Clerici Latini in Ecclesiis Græcorum neque *Missas* celebrare, neque funeribus, nuptiis, ac *Baptismis*, & aliis Græcorum actibus publicis, & privatis interesse, aut sese immiscere, nisi ad hæc specialiter per ipsos Græcos vocati fuerint, audeant, vel præsumant. [a]

XVI. Nec Presbyteri, & Clerici Græci in Ecclesiis Latinorum, inconsulto Episcopo, cui illæ subjiciuntur, vel ejus in Spiritualibus Vicario Generali, Missas, & alia *Divina* Officia cum solemnitatibus, & cantu celebrent. Ut autem præfatus Episcopus, sive Vicarius Generalis, præfatam licentiam ritè concedere valeant, nulla præcisa necessitas pro causa requiritur, sed satis est, ut aliqua spiritualis utilitas inde speretur. [b]

XVII. Cum inter Latinos, Græcosque Clericos, in processionibus, sessionibus, aliisque Ecclesiasticis solemnitatibus, quas ex consvetudine, aut proprio arbitrio, & voluntate promiscuo usu peragere solent, lites quandoque, & controversiæ, quibus charitas, & mutua animorum concordia violatur, ob præcedentiæ ordinem exoriantur, quia Græci Latinis, & Latini Græcis præcipuum locum dare renuunt; has inposterum dirimere, atque amputare volentes; præcipimus, ut in præcedentiis hujusmodi, nisi consvetudo aliter obtineat, non attendatur ritus Græci & Latini diversitas, sed tempus Ordinationis prædictorum Clericorum, vel qualitas Ecclesiasticæ dignitatis, si aliqui eorum eâ insigniti reperiantur, vel cœteræ qualitates, [c]

quæ

[a] *Presbyteri Latini, nisi vocati, non se immisceant Græcorum functionibus Presbyteri, & Clerici Græci Missas, &* Divina *Officia in Ecclesiis Latinorum cum solemnitatibus, & cantu celebrare prohibentur absq; Episcopi licentia.* [c] *In præcedentiis Clericorum Latinorum & Græcorum, non attenditur diversitas ritus, sed tempus Ordinationis, vel qualitas Ecclesiasticæ* Dignitatis.

quæ jure ſuo in præfatis ſolemnitatibus principem locum ſibi vindicare ſolent.

(a) XVIII. Quia in Eccleſiaſticis Græcorum libris nonnulli errores irrepſere, quibus primævam Eccleſiæ Græcæ puritatem fraude potiſſimùm ac dolo Schiſmaticorum corruptam eſſe, Orthodoxi dolent: Ideo Paſtoralem Latinorum Ordinariorum, in quorum Diœceſibus iidem Græci, & Albanenſes degunt, vigilantiam per præſentes noſtras Literas excitamus, ut omni ope, & ſtudio curent, non aliis Græcos ipſos, ſeu Albanenſes tam Prælatos, ac Presbyteros Sæculares, quam Regulares, Eccleſiaſticis Libris in Sacramentorum adminiſtratione, & Miſſis Diviniſque Officiis celebrandis uti, niſi iis, qui per Congregationem a Sancta Sede Apoſtolica emendationi librorum hujuſmodi deputatam, correcti, Typiſque impreſſi fuerint.

[b] XIX. Ita autem Græcos ſeu Albanenſes in ſuo ritu, ut præfertur, permanere Græcaſque cæremonias cuſtodire permittimus, ut Latinorum Epiſcoporum, in quorum Diœceſi degunt, juriſdictioni ſubjecti cenſeantur. Itaque Græci, ſeu Albanenſes ritus Græci, tam Eccleſiaſtici, & Regulares, quam Laici, in utraque Sicilia, vel aliis Italiæ partibus, Inſuliſque adjacentibus commorantes, cum ſuos Ordinarios Græcos non habeant, non obſtantibus quibuſcumque exemptionibus, aliiſque privilegiis dictis Græcis, eorumque Prælatis, Rectoribus, Abbatibus, & aliis tam Sancti Baſilii, & alterius Ordinis Regularibus, qui privatam vitam ducunt, nec in Congregationem ſunt redacti, quam Sæcularibus, ac etiam Laicis Perſonis quocunque nomine nuncupatis, per fel. rec. Leonem X., Paulum III., Julium etiam III., & forſan alios Romanos Pontifices, & Sedem Apoſtolicam in genere, vel in ſpecie hactenus conceſſis, ac etiam iteratis vicibus apporbatis, & innovatis; ita Latinis Ordinariis Locorum quæ habitant, debent eſſe ſubjecti, ut ipſi Locorum Ordinarii quaſcumque eorumdem Græcorum & Albanenſium Eccleſias & Monaſteria, Prioratus, & alia pia Loca, tam Sæcularia, quam cujuſvis Ordinis Regularia, eorumque prælatos, etiamſi Epiſcopali & Archi Epiſcopali, ac majori dignitate præfulgeant, necnon Abbates, Rectores, Miniſtros, & quaſvis alias ejuſdem Nationis Perſonas in ſuis Civitatibus, & Diœceſibus

[a] *Non niſi Eccleſiaſticis Libris per Congregationem à Sancta Sede eorumdem emendationi deputatam correctis utantur.* [b] *De Italo-Græcorum ſubjectione Epiſcopis Latinis in quorum Diœceſi degunt.*

cessibus consistentis, quoties opus fuerit, visitare, ac in illis suam Ordinariam jurisdictionem, plenamque, & omnimodam auctoritatem, in iis quae Dei cultum, Sacramentorum administrationem, ac animarum salutem, hæresumque extirpationem concernunt exercere, & exequi libere, & Licite, valeant; reliquis ipsorum Græcorum & Albanensium, in Divinis celebrandis aliisque ritibus a Sede Apostolica approbatis, nec non privilegiis, & Gratiis Apostolicis intactis remanentibus: Nec ipsis Græcis, & Albanensibus Clericis, vel Laicis eorumve Prælatis, Ecclesiis, Cœnobiis, aut aliis Piis Locis dictas exemptiones, seu privilegia in aliquo suffragari, sed illos omnes, & singulos Locorum, in quibus moram traxerint, Ordinariorum visitationi, correctioni, punitioni, jurisdictioni, & omnimodæ auctoritati in præmissis subesse, illisque tanquam Superioribus suis, suarumque animarum Pastoribus humiliter obedire.

XX. Ubi vero duo essent Episcopi ejusdem Loci à Sancta Sede Apostolica deputati, unus Latinus, alter Græcus, (quemadmodum in Calabriæ partibus, & in Sicilia olim fuisse perhibentur, & nunc in quibusdam Græciæ Insulis existunt) Episcopus Latinus de Personis Ecclesiasticis, & Sæcularibus Græcis, ac de jurisdictione Episcopi Græci, vel aliis quibuscumque ad Episcopum Græcum quomodolibet spectantibus, nullatenus se intromittere præsumat; sed Episcopus Latinus Latinorum, Episcopus vero Græcus Græcorum dumtaxat curam regimen, & jurisdictionem respective habeant, & exerceant. Id, quod de Episcopis Græcis pro ordinatione Italo-Græcorum, Romæ, vel in Calabria per Sedem Apostolicam, ut supra diximus, constitutis, minimè intelligendum esse declaramus: cum ii facultatibus Ordinariorum careant, nec quemquam ex iis, qui non sunt Alumni Collegii Græcorum Romæ, & Collegii Italo Græcorum seu Albanensium in Calabria, ad primam Tonsuram, aut ullum Ordinem sive Minorem, sive Majorem, nisi cum dimissoriis sui Ordinarii, promovere valeant. (a)

XXI. In Diœcesi, ubi Latini, & Græci inhabitant, & solum Archi Episcopum, sive Episcopum Latinum Ordinarium habent, (b)

dictus

(a) Ubi Duo Episcopi sunt ejusdem Loci, Episcopus Latinus Latinorũ; Græcus Græcorum dumtaxat jurisdictionem & curam habeant. (b) Episcopus Latinus circa causas Græcorum Vicarium Græcum ipsius salario retinendum deputet.

dictus Archi Episcopus, sive Episcopus, circa negotia, & causas dictorum Græcorum, Vicarium Græcum ipsis Græcis gratum, vel per ipsos Græcos eligendum [ex quo Græcus Vir melius Græcos mores novit, quam Latinus] ipsorum stipendio, & salario retinendum deputet; & in causis appellationis ad Metropolitanum, qui forsan Græcus non esset, dictus Metropolitanus similiter in dictis causis Judicem Græcum deputare teneatur.

(a) XXII. Ordinationes demum, & Instituta Regularia Sanctorum Patrum, de vita & statu Monachorum, ab Abbatibus, & Monachis Græcis, qui in Italia, & Insulis adjacentibus privatim degunt, nec Regulam Monachorum Ordinis Sancti Basilii in Congregationem reductorum sunt professi, præcipimus inviolabiliter observari; eosque omnes, & singulos Jurisdictioni Ordinariorum Latinorum subjicimus; mandantes insuper, ut quæcumque supra, circa rituum Græcorum observantiam, præscripta sunt, adamussim exequantur.

(b) XXIII. Salvis tamen, & in suo robore semper remanentibus privilegiis quæ a Summis Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris, Gregorio XIII., Sixto V., Clemente VIII., Paulo V., Urbano VIII., Innocentio X., Clemente XII., & forsan aliis, tam Collegio Pontificio Græcorum de Urbe, & Seminario Corsino in Calabria, quam Congregationi dilectorum Filiorum Monachorum Ordinis Sancti Basilii in Italia concessa sunt, & indulta, quibus derogare non intendimus.

(c) XXIV. His insuper, quæ superius in quacumque parte Italo-Græcis concessimus, Indulsimus, declaravimus, præcepimus, ordinavimus, & interdiximus, seu prohibuimus, Græcorum in Oriente sub propriis Catholicis Episcopis, Archi Episcopis, vel Patriarchis commorantium, & aliarum Christianarum Nationum quorumcumque Ritum á Sancta Sede approbatorum, seu permissorum, juribus quali-bus

(a] *De Monachorum, seu Calogerorum Institutis Salvis privilegiis a Sede Apostolica concessis Collegio Græcorum de Urbe Seminario Corsino in Calabria, & Cong. Monachorum S. Basilii in Italia.* (b] *Quæ in hac Constitutione sunt disposita quo ad Italo Græcos, non præjudicant Constitutionibus Apostolicis, Decretis Synodalibus, & aliis Statutis circa ritus Græcorum in Oriente sub Catholicis Episcopis commorantium, vel aliarum Nationum cujuscumque ritus a Sancta Sede approbati seu permissi.*

buſcumq; ſi quæ illis de jure, vel ex conſvetudine. vel alias quomodolibet legitime competant: aut Apoſtolicis Conſtitutionibus, vel Conciliorum Generalium, aut particularium, ſeu Congregationum Venerabilium Fratrum Noſtrorum S.R.E. Cardinalium Decretis, quæ ſuper Ritibus Græcorum. ſeu aliorum Orientalium emanarunt, ullo pacto præjudicatum, vel præjudicium ullum quantumvis minimum illatum eſſe non intendimus; idque expreſſè declaramus, & pro declarato, & in qualibet hujus noſtræ Conſtitutionis, ſeu diſpoſitionis parte pro repetito haberi volumus, & mandamus.

§. X.

DECERNENTES præſentes literas, & in eis contenta quæcumq; nullo unquam tempore de ſubreptionis, vel obreptionis, ſeu nullitatis vitio, aut intentionis noſtræ, ſeu quopiam alio defectu, notari ſeu impugnari, aut alias quomodolibet infringi, vel retractari, ſeu invalidari, aut in jus, vel controverſiam vocari, aut adverſus eas, & ea quodcumq; juris, & facti, vel juſtitiæ, & gratiæ remedium intentari, impetrari, vel concedi ullatenus poſſe, ſed ab omnibus, quos concernunt, & concernent quomodolibet, quacunq; dignitate, & honore fulgentibus in futurũ inviolabiliter obſervari debere, *Clauſula.*

Sicque & non aliter per quoſcunq; Judices Ordinarios, & Delegatos ac Commiſſarios, quavis auctoritate fungentes, ac etiam S,R.E. Cardinales, & de latere Legatos, ſublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari & definiri debere; ac irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his à quoquam quavis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. *Decretum irritans,*

Mandantes univerſis, & ſingulis Venerabilibus Fratribus, Epiſcopis, Archiepiſcopis, Primatibus, Patriarchis Latinis, in quorum Diœceſibus Italo Græci hujuſmodi degunt, ut in ſuis Synodis, Conſtitutionibus, ſtatutis, edictis, decretis, ſeu aliis quibuſlibet mandatis, & monitis, circa eorum ritus, obſervantias, & conſvetudines, præter id, quod in noſtris hiſce literis expreſsè & explicitè continetur, nihil aliud, niſi conſulta prius S. Sede Apoſtolica, moneant, edicant, decernant, conſtituant, præcipiant, ſeu mandent, *Nihil innovetur, in conſulta Sancta Sede.*

Non obſtantibus Prædeceſſorum Noſtrorum Literis, aliiſque præmiſſis, necnon Apoſtolicis, ac in Univerſalibus, Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel ſpecialibus circa Italo Græcos hujuſmodi, eorumq; Ritus, obſervantias, mores, ac conſve- *Derogationes*

tudines, Constitutionibus, & Ordinationibus, ac etiam Communitatum, Monasteriorum, & Ecclesiarum prædictorum, etiam juramento, con firmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratjs statutis, & consvetudinibus, privilegiis quoq; indultis, & Literis Apostolicis eisdem Italo Græcis,illorumq; Communitatibus, vel singulis eorum Personis, sub quibuscumq; tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis, etiam per modum Statuti perpetui, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine similibus, etiam iteratis vicibus, ac etiam cum quibusvis deregatoriarum derogatoriis, aliisq; efficacioribus, & efficacissimis, & insolitis clausulis, irritantibusq; & aliis Decretis in genere, vel in specie, alias in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cœterisq; contrariis quibuscumque.

Exemplorũ Fides. Volumus autem, quod præsentium transumptis sive exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & Sigillo alicujus Personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides habeatur in Judicio, & extra, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Sanctio. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostri decreti, constitutionis, declarationis, inhibitionis, prohibitionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis DEI, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, anno Incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo quadragesimo secundo, septimo Kalendas Junii, Pontificatus Nostri Anno Secundo.

Dat: die 26 Maji 1742

P.*Card: Pro Datarius.* D *Card: Passioneus.*

VISA De CURIA N.Antonellus. Loco ✠ Plumbi.

J.B.Eugenius. *Registrata in Secretaria Brevium.*

Publicat. die 2, Iulij ejusdem anni.

EPI-

EPISTOLA XXVII.

De Præsentatione Dignioris inter approbatos ab Examinatoribus ad Parochiales Ecclesias Iuris-patronatus Ecclesiastici, cum resolutione non-nullorum dubiorum.

Venerabili Fratri Archi-Episcopo Florentino.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabilis Frater Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

REdditæ Nobis sunt Literæ Tuæ, quibuscum una ad Nos misisti disceptationem Advocati Petri Brogiani, ut de iis, quæ à Te proponebantur, quæ nostra sententia sit, diceremus.

Primum: *An Patronus Ecclesiasticus teneatur in foro externo præsentare ad Beneficium Curatum eum, qui inter approbatos ab Examinatoribus magis idoneus, & magis dignus est?* *Tria dubia Pontificie proposita.*

Secundum: *An Episcopus, ad quem spectat dare institutionem, debeat sequi Iudicium Patroni de magis idoneo, magisq; digno, an potius inquirere, rectum ne sit Patroni judicium, an secus?*

Tertium: *Si appellaverit, qui se digniorem esse putet, & posthabitus est; an suspendi debeat institutio præsentati, an verò hæc debeat suum effectum sortiri; paucis, an appellatio interposita locum habeat in devolutivo tantum, an potius etiam in suspensivo?*

Ut igitur exordiamur à prima quæstione, in qua quæritur, an Patronus Ecclesiasticus teneatur in foro externo præsentare ad Beneficium Curatum eum, qui magis idoneus, magisq; dignus est inter approbatos ab Examinatoribus; respondemus, *teneri*. Nam antiquis omnibus disputationibus omissis, cum juxta Concilii *Tridentini* præscriptum in Beneficiis Curatis coram Examinatoribus *Synodalibus* concursus haberi debeat, debeantq; Examinatores Synodales approbare eos, qui magis idonei sunt, quorum deinde unum debet Patronus Ecclesiasticus Episcopo præsentare, ut ei institutionem præbeat, hæc agendi *Responsio ad primū.*

 ratio,

ratio, ac methodus necessario secum fert, ut Patronus Ecclesiasticus teneatur præsentare eum, quem digniorem inter probatos ab Examinatoribus existimat.

Verba Concilii satis per se clara sunt: *in Cap. xviii. sess. 24. de Reformatione: Si vero Iurispatronatus Ecclesiastici erit*, loquitur de Beneficio, Curato, [illegible] Episcopum: *& non alium pertineat, is, quem Patronus digniorem inter probatos ab Examinatoribus judicabit, Episcopo præsentare teneatur, ut ab eo instituatur.*

Quod procedit etiamsi Episcopus Patrono non intimaverit, ut digniorem præsentet, quam cautionem memorat *Abbas in Cap. Constitutis 2. de appellationibus.* Quoniam quidquid sit de utilitate hujus cautionis ante Concilium Tridentinum, superflua certè est post idem Concilium, à quo in Beneficiis Curatis Patronatus Ecclesiastici demandatus est concursus; & injunctum fuit Patrono Ecclesiastico, ut eum præsentet, quem inter probatos ab Examinatoribus digniorem, magisq; idoneum censebit, quod valet amplius quacumq; admonitione, seu interpellatione, quam Episcopus Patrono Ecclesiastico faciat.

Responsio ad secundum cum distinctione. Expediti à prima quæstione ad alteram transibimus, in qua quæritur: An Episcopus, ad quem pertinet instituere, sequi debeat judicium Patroni circa magis idoneum, magisq; dignum, an potius inquirere, judicium ejusdem Patroni rectum ne sit, an non; & quod ad hanc quæstionem attinet, censemus necesse esse unum ab altero casum distinguere.

Nam, aut inter probatos ab Examinatoribus nemo est, qui de Patroni judicio queratur, à quo, puta Titius magis idoneus, magisque dignus æstimatus est, isque Episcopo præsentatus, & tum Episcopus sequi debet judicium Patroni, neutiquam vero in ejus judicium inquirere. Nam á Sacro Concilio non præscribitur, ut digniorem instituat, sed quem Patronus inter approbatos ab Examinatoribus digniorem judicaverit: *quem Patronus digniorem inter probatos ab Examinatoribus judicabit.* Ut bene animadvertit Fagnanus in suis manuscriptis, quæ apud nos extant *super Cap. xviii. sess. 24 de Reformatione. Et non potest Episcopus opponere, quod Patronus Ecclesiasticus non vere digniorem, sed quem ipse Patronus digniorem arbitratur, elegerit, & Episcopo præsentaverit, quia Concilium voluit absolutè institui illum, quem Patronus tanquam digniorem elegerit,*

Et in hujusmodi facti specie locum habet rescriptum Congregationis

tionis Concilii anni 1573. ut videre est *lib. 5. Decretorum pag. 167.* verba autem hæc sunt: *Sacra &c. censuit, si Parochia sit Iurispatronatus Ecclesiastici, & institutio ad Episcopum pertineat, facultatem judicandi digniorem inter idoneos probatos ab Examinatoribus, spectare ad Patronum Ecclesiasticum, & Episcopum teneri instituere eum, quem dictus Patronus judicaverit digniorem, & ipsi Episcopo præsentavit.*

Aut inter ab Examinatoribus idoneos probatos aliquis est, qui judicio Patroni minime acquiescens coram Episcopo, cujus est dare institutionem, quæritur, se posthabitum fuisse, licet magis dignus, & idoneus altero sit, quem Patronus tanquam digniorem, & magis idoneum Episcopo præsentavit; & hoc secundo casu cum Episcopus Judicis Personam sumere cogatur, sequi non debet Patroni judicium circa magis idoneum, magisq; dignum, sed priusquam institutionem concedat, in Patroni judicium inquirere, ut inter alios rectè considerant *Garzia de Benef. par. 9. cap. 2. num. 265 & seq. & præcipuè num. 268. & sequ. & Ventrilia in prax. rer. Eccles. tom. 2. adnot. 5 §. 2. num 5. 6.*

Non obstat, si quis assereret etiam hoc secundo casu clausis oculis sequendum esse Patroni judicium de magis idoneo, magisq; digno, perindè ac si id consentaneum sit verbis Concilii superius laudatis: *quem Patronus digniorem inter probatos ab Examinatoribus judicabit:* Nam prætermissis, quæ à Doctoribus dicuntur, nempe ea verba intelligenda esse de justo, vero, proboq; judicio, ut videre licet apud *Massobrium in praxi habendi concursum requis: 5 dub. 1 num. 43. 44.* Concilium agens de Beneficio Curato Patronatus Ecclesiastici inquit: *quem Patronus digniorem inter probatos ab Examinatoribus judicabit.* Non multo autem superius loquens eodem loco de Beneficio Curato liberæ collationis Ordinarii; his verbis utitur: *Episcopus*, inter eos, qui probati sunt tanquam idonei ab Examinatoribus Synodalibus, *eum eligat, quem cæteris magis idoneum judicaverit.*

At vero si quis ab Examinatoribus probatus tanquam idoneus contra judicium, quod secundum alterum tulit Episcopus eum præeligendo, institerit, auditur, & ab appellationis Judice expenditur, Episcopi judicium rectumne probumq; sit, an pravum, atque injustum, ut quotidie re ipsa contingit, & definitum legitur à San:mem: Pio V. Prædecessore Nostro, *in sua Constit. xxxiii. In Conferendis.* Multo magis quævis cumq; sint Concilii verba; si quis inter probatos ab Examinatoribus actionem moveat contra judicium à Patrono latum, æquum justumq;

ſtumq; erit, ut audiatur, & munus erit Epiſcopi, ad quem inſtituere in Beneficio pertinet, diligenter inquirere, Patroni judicium utrum valeat, nec ne; regulisne juſtitiæ, an ſecus innitatur.

Reſponſio ad tertium etiam cum diſtinctione

Supereſt tertia quæſtio in qua, ut ſuperius diximus, quæritur, ſi is, qui ſe digniorem exiſtimat, & poſthabitus eſt, ſuſpendi debeat inſtitutio præſentati, an potius eam exequi oporteat, paucis, ſi appellatio interpoſita locum habeat in devolutivo dumtaxat, an etiam in ſuſpenſivo. Et hic etiam opus eſſe videtur unum caſum ab altero diſtingvere. Nam aut judicium Epiſcopi convenit cum illo Patroni Eccleſiaſtici, adeo ut is, qui præſentatus eſt à Patrono Eccleſiaſtico tanquam magis idoneus, & dignus, talis etiam ab Epiſcopo judicetur, & iſti inſtitutio ab Epiſcopo concedatur, ſi poſthabitus à Patrono, & ab Epiſcopo appellet, ejus appellatio in devolutivo tantum locum habebit, & illi, qui inſtitutus eſt ab Epiſcopo, Parochiæ poſſeſſionem minime retardabit.

Et quidem ſi agatur de Eccleſia Parochiali liberæ collationis Epiſcopi, & ab Epiſcopo uni ex approbatis ab Examinatoribus Synodalibus tanquam digniori, & magis idoneo inſtitutio detur, is, qui inter probatos ab eiſdem Examinatoribus ſe injuſte poſthabitum ab Epiſcopo contendit, ſibiq; & non alteri debitam eſſe inſtitutionem, appellans obtinere nequit, ut ſua appellatio ſuſpenſiva ſit, quæ non alia ratione admittitur, niſi in devolutivo juxta paragraphum octavum laudatæ Conſtitutiónis *In conferendis San. mem: Pii V.* multo magis cum agitur de Eccleſia Parochiali Jurispatronatus Eccleſiaſtici, & in digniori magiſq; idoneo judicando Patronus, & Epiſcopus conſentiunt, qui inter probatos ab Examinatoribus Synodalibus contendit, à Patrono, & ab Epiſcopo injuriam ſibi illatam eſſe, ſi appellationem interponat, ejus appellatio non in ſuſpenſivo, ſed dumtaxat in devolutivo admittetur. Nam primo caſu appellanti judicium ſolius Epiſcopi; ſecundo autem caſu præter Epiſcopi judicium etiam Patroni ei adverſatur.

Aut enim, ut alteram diſtinctionis partem proſequamur, in ferendo judicio de magis digno, magiſq; idoneo ſententiam Epiſcopi, & Patroni Eccleſiaſtici minime concordant, & tum ſi quis ex approbatis ab Examinatoribus, & tanquam magis dignus prælectus eſt á Patrono, putet ſe gravatum eſſe ab Epiſcopo, neque ejus judicio acquieſcere vult, & ideo provocet, ejus appellatio ad ſuſpenſionis effectum operari debet, & Eccleſia Parochialis ſub Oeconomo remanere, donec lis inter eum, qui dignior habitus eſt à Patrono, & alterum, qui ab Epiſcopo, & ideo ut

digni.

dignior in Parochiali Ecclesia institutus est, finiatur. Nam hoc casu considerari debet praelecto ab Episcopo refragari judicium Patroni, nempe ejus, cui praecipuè Concilium electionem inter idoneos elargitum est; cujus judicio, si nemo sit, qui adversetur, standum esse voluit, ut paulo ante adnotavimus; ejus demum, ad quem in paritate meritorum pertinet uni, vel alteri gratificari, ut apud *Gratiam loc. laudat. num. 264. & apud Ventrill. loco pariter cit. num. 5.*

Quae cum ita se habeant, nimis durum esset, si quis causa cadens in secundo judicio, quod fert Episcopus, & propterea appellationem interponeret; deinde ejus appellatio non operaretur nisi in devolutivo, & non etiam in suspensivo, cum regula in jure certa sit, cum aliquis in primo judicio victor in altero succumbit, si à secundi Judicis sententia appellet, ejus appellationem non solum in devolutivo, sed etiam in suspensivo valere.

Si opponeretur in hujusmodi causis omne appellandi jus sublatum esse à Concilio Tridentino *cit. cap 18. vers. in omnibusque sess. 24. de Reformatione*, scire oportet, Concilium ibi loqui de eo, qui à relatione Examinatorum Synodalium provocat, à quibus idoneus probatus non est, cum se talem esse existimet, quod nihil pertinet ad speciem facti à Nobis propositam, in qua agitur de appellante ab irrationabili judicio Episcopi cujus generis appellatio ignota fuit Sacro Concilio, sed usu introducta est à San. mem. Pii V. in laudata Constitutione, ut bene etiam considerat Fagnanus in suis mss. superius citatis. Insuper & illud, opus est intelligere, si quis contenderet argumentari posse à casu appellantis à mala relatione Examinatorum ad casum appellantis ab irrationabili judicio Episcopi, ejus argumentatio longius procederet, quàm vellet, cum nec ipse velit provocantem ab irrationabili judicio Episcopi non audiri saltem in devolutivo, & Doctores Doceant appellantem à mala relatione Examinatorum, ejus appellationem aut neque in devolutivo admitti, aut certe ad eum dumtaxat finem, ut famae, atque existimationi suae appellans consulere possit, amovendo notam ab Examinatoribus sibi inustam, nunquam verò, ut Ecclesiam Parochialem consequi possit, ut ad propositum nostrum benè differit *Masobrius in praxi habendi concursum reauis. 5. dub. 4. Ventroll. in praxi rerum Ecclesiasticarum par. 2. annotat. 5. § 2. num. 48.*

Haec quidem sunt, quae opportunum esse duximus exponere, ut responderemus jis, quae à te quaerebantur ea hebdomada, quae Nobis omnium

mnium totius anni laboriosissima est, nempe Hebdomada *Sancta*. Te autem interea benevolo animo in charitate DEI complectentes tibi, tuisq; omnibus in Florentia Diœcesi commorantibus Apostolicam Benedictionem impertimus.

Dat die 9. April. Pont. An. VI.

Datum Romæ apud *S.* Mariam Majorem die 9. Aprilis, 1746. Pontif. Nostri An. VI.

EPISTOLA XXVIII.

De Clausura Monialium, & admissione Famularum in Monasteria,

Venerabili Fratri Iosepho Mariæ Episcopo Portugaliensi.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabilis Frater Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Leges super Clausura à Pötifice lata enunciantur.

Er binas alias Nostras in simili forma Brevis literas, quarum unæ quidem datæ fuerunt die 1. Mensis Junii, anno MDCCXLI. incipientes: *Cum Sacrarum Virginum;* alteræ vero die 3. Mensis Januarii, anno MDCCXLII. itidem incipientes: *Salutare in Catholica Ecclesia institutum:* ea opportuna adhibere curavimus Apostolicæ Providentiæ Supremæq; authoritatis nostræ remedia, quæ ad instaurandam regularem quoad clausuram Monialium observantiam, à primæva disciplina per Prædecessores Nostros Romanos Pontifices, & Sacros Canones confirmatâ sensim dilabentem, satis esse in Domino duximus. Quoniam autem non sine gravissimo animi nostri angore accepimus novas artes, ac nova inventa, etsi antiqua sint, ac toties proscripta, sub variis exquisitisq; causis, & rationibus in dies excogitari, quæ non solum per præscriptas leges prohibentur, sed quamplurimis etiam inordinationibus, & offendiculis aditum patefaciunt: Ac primum quidem eo pervenit famularum ad Monialium ministerium in Monasteria admittendarum abusus, ut indultum, quod ab Apostolica hac *Sancta* Sede sub tot salu-

Novi abusus ad eũdem delati.

tari-

taribus conditionibus concedi solet, etsi pro prima vice servatis iisdem conditionibus executioni demandetur, deinceps tamen quoties admissam famulam, aut è Monasterio egredi, aut viam universæ carnis ingredi contingat, toties, nulla indulti hujusmodi habita ratione, ad libitum Monialium, sine alia Antistitum Ordinariorum locorum, ad quos spectat, scientia & licentia, sed de Superiorum Regularium eorumdem Monasteriorum dumtaxat aliquando consensu, aliæ, atque aliæ in Monasterium inducantur famulæ, de quarum moribus, fama, vitiis, ac virtutibus nulla præcesserit legitima cognitio; unde fit, ut sub famularum nomine ac prætextu, fœminæ quæcumq; in Clausuras, non sine Clausuræ violatione admittantur: Illud præterea in more positum esse dolentes audivimus, ostia nimirum Monasteriorum, quæ semper clausa esse, nec nisi ad necessaria eorumdem Monasteriorum commoda recludi debent, ita assidue patefieri, ut Moniales, & quæcumq; aliæ in Monasteriis degentes Virgines in propatulo sedentes, sive stantes, cum quibusvis utriusq; sexus hominibus illuc accedentibus indiscriminatim colloqui, & jocari etiam non erubescant, ut sæpe quamlibet fœminam in quacumq; ætate constitutam sive consangvineam, sive affinem, sive tamquam famulam cujuslibet earumdem Monialium in ipsam Clausuram accersant; & quamvis ipsæ Moniales impellant, sponte tamen ingressam deinde asserant; nec Religioni ducant censuras, ac pœnas Canonicas, quibus eapropter obnoxiæ fiunt: Nos sane, qui pro imposita Nobis divinitus Suprema Apostolicæ servitutis procuratione saluberrimè occurrere debemus hisce abusibus, & inordinationibus, etsi abusus, & inordinationes hujusmodi in ista Fraternitatis Tuæ Diœcesi neque unquam irrepsisse, neque unquam irrepturos esse in Domino confidimus: Fraternitati tamen Tuæ notum esse volumus, quod Nos non solum omnes, & singulas Constitutiones tam ab iisdem Prædecessoribus Nostris Romanis Pontificibus, quam à Nobis ipsis super clausura Monialium editas, verum etiam omnia & singula decreta tam à Concilio Tridentino, quam à Congregationibus Venerabilium Fratrum Nostrorum, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium super eadem Clausura, & admissione, & receptione educandarum Puellarum, & famularum, sive quarumcunq; fœminarum promulgata, quatenus opus sit, tenore præsentium auctoritate Apostolica confirmamus, & sub pœnis etiam per easdem Constitutiones, & Decreta contra inobedientes inflictis, servari mandamus, ac præcipimus. Insuper tenore, & auctoritate paribus statuimus, ac declaramus, admissionem receptionemq; qua-

Apostolica & Conciliaria statuta innovantur.

Præscribitur ordo servandus pro ingressu Mulierum in Monasteria, sub pœnis &c.

rumcumq; fœminarum, sive puellarum educandarum, sive famularum in Monasteria, quacumq; ex causa, sine legitima authenticaq; ejusdem Apostolicæ Sedis licentia toties, quoties opus fuerit, impetranda, & prævio examine super moribus, fama, habilitate, & necessitate ipsarum educandarum Puellarum, vel famularum, per Antistites locorum Ordinarios tantummodo, & non alios quoscumq; Superiores toties itidem, quoties necessitas postulaverit, habendo, non obstante quacumque consvetudine etiam longi temporis, fieri non debere. Quod si secus factum, ac fieri in posterum contingat, statuimus pariter ac declaramus, tam Moniales,& quascumq; in Monasteriis degentes, quæ fœminas quascumq; in eadem Monasteria quomodocumq; admiserint receperintq; quam ipsas fœminas admissas & receptas, Canonicis censuris, & pœnis obstrictas esse, ac fore, à quibus easdem Moniales, & fœminas hujusmodi ejusdem tuæ Diœcesis, si fortasse hac in parte deliquisse contigerit, de præterito tantum absolvendi facultatem Fraternitati Tuæ, cum facultate etiam alios subdelegandi, tribuimus & impertimur. Cœterum Fraternitati tuæ injungimus, ac præcipimus, ut omnium, & singularum Ordinationum per laudatum Concilium Tridentinum, & Apostolicas Constitutiones, & dictarum Congregationum decreta, super clausura Monialium, & delegata Antistitibus locorum Ordinariis Visitatione tam interna, quam externa præscriptarum memor, easdem ordinationes sub pœnis desuper inflictis debitæ executioni mandare satagas & studeas, nec non mandari facias, cures, & adnitaris. Interim, ad prosperi successus auspicium, Tibi Venerabilis Frater, Apostolicam benedictionem peramanter impertimur,

Dat Pont. An. VII. die 24 Jan 1747.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem die xxiv. Jan: 1747. Pontif. Nostri An. VII.

EPISTOLA XXIX.

Super abusu libelli Repudii Conversorum à Judaismo ad Fidem Catholicam.

BENEDICTUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

APOSTOLICI Ministerii munus Nobis licet immerentibus commissum assiduè Nos excitat, atque impellit, ut sollicito studio, ac vigili

vigili cura, abusus, pravasq; consvetudines, si quas in Ecclesia DEI, vel hominum infirmitate, vel malitia, certo novimus irrepsisse, Pastoralis providentiæ sollicitudine compescamus, congruisque adhibitis remediis, quo citius fieri potest, aboleamus.

Nuper quidem Nobis relatum est, certisq; probationibus manifesto comprobatum, quod aliqui Hebræorum, qui ad Christianam Fidem conversi uxorem habent, renuentem Christianam veritatem amplecti, minime dubitant, posteaquam ejuratâ Judaicâ perfidiâ sacro lavacro abluti sunt, & solemni Professione se ad Christi Fidem adstrinxerunt, reverti sacrilego ausu ad Judæorum Castra, seu Vicum, vulgo *il Ghetto*, ibiq; Rabbinico ritu, Judaicis superstitionibus, damnandisq; observationibus, libellum repudii uxoribus concedere, vel etiam extra Judæorum domicilium, coram Notario Testibusq; Christianis, eumdem libellum repudii uxoribus dare, ut liberam eis nubendi alteri Viro potestatem faciant. *Iudæi ad Fidē conversi, si habent uxorem in Iudaismo, illā quando repudiant.*

Moyses quidem in Deuteronomio *cap.* 24. ita scriptum reliquit: *Si acceperit homo uxorem, & habuerit eam, & non invenerit gratiam ante oculos ejus propter aliquam fœditatem, scribet libellum repudii, & dabit in manu illius, & dimittet eam de domo sua.* Utrum vero hæc dumtaxat indulgentia quædam fuerit ad majus malum evitandum, adeo ut qui daret acciperetq; repudium, liber quidem à pœna esset, non autem à culpa; an autem dispensatio potius esset à Deo concessa ob cordis Hebræorum duritiam, adeo ut qui libellum repudii mitteret, & quæ missum reciperet, & à culpa, & à pœna exemptus foret, eisq; minimè vetitum esset ad aliud matrimonium validè, ac licitè contrahendum procedere, diffident inter se veteres, recentioresq; Theologi, cum alij primam, alij alteram opinionem sequantur. *Repudium in veteri Testamento permissum.*

Verum quidquid hac de re sit, illud certum est, quod Redemptor Noster JESUS Christus Dei Filius, interrogatus quid censeret de libello repudii, quem Moyses permiserat, respondit, ut legitur in Evangelio apud Matth. *cap.* 19. & apud Marc: *cap.* 10: *Quoniam Moyses ad duritiam cordis vestri permisit vobis dimittere uxores vestras; ab initio autem non fuit sic: dico autem vobis, quia quicumq; dimiserit uxorem suam, nisi ob fornicationem, & aliam duxerit, mœchatur; & qui ipsam duxerit, mœchatur.* Sermonemq; suum ita conclusit: *Quod ergo DEUS conjunxit, homo non separet.* Ex his autem verbis per legitimam consequentiam inferunt Theologi, in præsentiarum non amplius licere Hebræis proprias uxores repudiare, neque per libellum repudii, matrimonii vinculum amplius *Sed in nova Lege Gratiæ absolutè vetitur.*

 dissol-

diſſolvi, eo quod JESUS Chriſtus illud ad ſuum primævum ſtatum redegit, nempe ad indiſſolubilitatem, non lege novâ conditâ, ſed dumtaxat ſublatâ veteri indulgentiâ, ſeu diſpenſatione ſuper prædicta indiſſolubilitate conceſſa. Quæ cum ita ſe habeant, etiamſi repudium toleretur inter Hebræos conjuges, qui ambo in eadem Judaica perfidia permanent, certe ferri, ac tolerari nullo modo debet, ut Hebræus ad Fidem converſus, & Sacro Baptiſmate ablutus, libellum repudii uxori, quæ in Hebraica pervicacia remanet, judaico more, ac ritu concedat.

Hinc Pontifex decernit quod Hebraus cõverſus interpellet uxorem Hebraam, & ea renuente, poſſit contrahere cum Chriſtiana.

Quamobrem ut in poſterum omnia debito ordine, & laudabili modo, ac ratione fiant; volumus, ac decernimus, ut Hebræus ad Fidem converſus, ſi uxorem Hebræam habet, eam more ſolito interpellet, an etiam ipſa converti, & cohabitare velit ſine contumelia Creatoris: Renuente autem muliere, liberum ei erit aliud matrimonium contrahere, juxta verba Beati Apoſtoli Pauli *in Epiſt. 1 ad Corinth cap 7: Quod ſi infidelis diſcedit, diſcedat, non enim ſervituti ſubjectus eſt Frater, aut Soror in hujuſmodi, in pace autem vocavit nos DEUS.* Ut bene jam ante animadvertit clar: mem. Prædeceſſor Noſter Innocentius III. in ſua Decretali, quæ incipit: *Quanto, de divortiis.*

De Theologorũ quaſtione, quãdo diſſolvaturMatrimonium Infidelium ob converſionem unius ex conjugibus.

Quæritur à Theologis, & Canonici juris Conſultis, quando ſolvatur matrimonium contractum ab Hebræo cum Hebræa, quæ ſe convertere recuſat; & quando converſus novum matrimonium cum muliere Chriſtiana, & quando Hebræus cum Hebræa contrahere poſſit. Quod ad converſum attinet, quidam volunt, præcedens matrimonium diſſolvi quoad vinculum, ſtatim ac infidelis renuit Fidem Chriſtianam amplecti, aut intra terminum, ſeu temporis ſpatium præfixum in interpellatione, quæ illi facta eſt, nullum reſponſum præbet. Alij vero putant matrimonium ſolvi, quando converſus aliud matrimonium celebrat cum Chriſtiana: Quæ opinio in præſenti communior eſt inter Theologos, & Canonici juris peritos, & in praxi eam ſequitur Congregatio Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium Decretorum Concilii Tridentini Interpretum. De ſolutione autem vinculi matrimonialis, pro eo quod pertinet ad uxorem, quæ in Hebraica ſuperſtitione perſeverat, aliqui cenſent, quod ea in pœnam ſuæ perfidiæ ſemper illigata remaneat, neque aliud matrimonium contrahere valeat, donec & quouſq; Maritus Chriſtianus factus vivit: Alij vero putant, nullo modo eam matrimonium celebrare poſſe, ſi Maritus converſus non adhuc ad alias nuptias tranſiverit: ubi vero converſus matrimonium inierit, permitti debere mulieri, ut idem

face-

facere possit, quia solutio matrimonii privilegium est concessum favore Christianæ Fidei, quam ad Christum conversus amplectitur; & ideo recte affirmari posse, datum esse directe, & per se fideli, indirectè vero, & per accidens infideli. *Sed* quidquid sit de hujusmodi controversiis, quæ inter Theologos, & juris Canonici Professores disceptantur; de quibus nihil Nos definire intendimus, singulas illorum sententias eo loco, quo sunt, relinquentes; cum Nostra mens, & voluntas nequaquam sit aliquid nunc definire de matrimonio, quod à muliere Hebræa contrahitur, posteaquam nolle se Christianæ Fidei nomen dare declaravit: *Sed* id solum motu proprio, ex certa scientia, & plenitudine potestatis tenore præsentium volumus, intendimus, ac jubemus, ut cum aliquis Hebræorum Christianam veritatem amplexus fuerit, non prætermittatur interpellatio mulieri more recepto facienda, an velit, nec ne, se ad Christum convertere, dummodo tamen ex aliqua gravi causa, vel à Nobis, vel à Romanis Pontificibus Successoribus nostris, non censeatur hujusmodi interpellatio omittenda, ut videre licet in nostra Constitutione: *In suprema*, data die *16* Januarii, Anno MDCCXLV. quæ est CXVII. *in Tom. I.* Nostri Bullarii; immo expresse vetamus, prohibemus, ac interdicimus, ne conversi quovis tempore, & quovis modo, sive in Judæorum domicilio, nempe *Ghetto*, Rabbinico ritu, sive extra, coram Notario & Testibus Christianis, libellum repudii uxoribus, quæ interpellatæ recusant se convertere, aut, omissa vigore dispensationis ejusmodi interpellatione, quia ex probabili conjectura creditum est, minimè se ad Christi fidem conversuras, dare, scribere, aut mittere audeant, & possint.

Circa quã nil Pontifex statuere intendit.

Sed solũ statuit ut supra.

Et quoniam ut plurimum contingit, ut leges debitam executionem non consequantur, nisi Sanctio poenalis contra eas transgredientes accedat; hac Nostra in perpetuum valitura Constitutione, motu, scientia, ac potestate pari mandamus, ac præcipimus, ut omnia Tribunalia, ac Judices competentes, habitâ notitia, aliquem ex Hebræis conversis, post susceptum Baptismum, libellum repudii intra ipsum Judæorum domicilium, Rabbinicis superstitionibus adhibitis, uxori non conversæ dedisse, statim in eum sine ulla cunctatione, tanquam in Judaizantem solitis poenis animadvertant; & insuper contra ipsam Judæorum Universitatem in casu prædicto procedant manu regia mulctam ab ea exigentes centum scutorum aureorum, cujus tertia pars in præmium accusatori tribuatur, quod vero superest, concessum, & addictum ipso jure per hanc Nostram Constitutionem intelligatur Piæ Domui Catechumenorum in illis Civitatibus, in qui-

Pœna contra delinquentes.

in quibus ea reperitur, ubi autem hujusmodi Catechumenorum Domus non extat, remaneat liberæ dispositioni Episcoporum, & Ordinariorum, ut eam pecuniam pauperibus Christianis pro eorum arbitrio, & conscientia distribuant. *Sin* autem ad Tribunalium, seu Judicum competentium cognitionem pervenerit, quod conversus libellum repudii extra Judæorum domicilium, seu *Ghetto*, dederit coram Notario, & Testibus Christianis, pari modo eum tanquam Judaizantem debita pœna afficiant, minori tamen, qua plecti debet, qui intra ipsum *Ghetto* Rabbicinis superstitionibus libellum repudii scripserit. Item procedatur contra Notarium Christianum, & dictam Hebræorum Universitatem, sine cujus scientia, & procuratione hujusmodi damnabilia negotia non transiguntur, & pro rata parte mulctentur centum scutis aureis, exigendis, distribuendis, applicandisque, ut supra dictum est; tum etiam Testes Christiani pœna arbitraria, etiam corporis afflictiva, pro prudenti Judicum arbitrio puniantur. Præterea etsi libellus repudii, juxta Hebraicum morem, ac ritum, solum à Marito uxori mittatur, non autem permissum sit uxori, ut illum Marito præbeat, nihilominus, quia nobis compertum est, esse aliquos, qui existimant etiam à muliere marito dari posse, ut omni in futurum dubitationi, ac quæstioni, quæ exoriri posset, occurramus, hac Nostra præsenti volumus, ac declaramus, ut omnia, & singula, quæ à Nobis superius de marito ad Fidem converso, remanente ejus uxore in Judaica superstitione, disposita ac statuta sunt, etiam in casu uxoris ad Christum conversæ, remanente marito in infidelitate, locum omnino habeant, atque obtineant, & ab omnibus prorsus serventur, & custodiantur.

Declarat quod dictũ est de marito erga uxorem, intelligendũ esse etiam de uxore erga maritum.

Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, privilegiis quoque Indultis, & Literis Apostolicis, dictis Hebræis, eorumve Universitatibus, sub quibuscumq; tenoribus, & formis, & cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisq; efficacioribus, & insolitis clausulis, & decretis in genere, vel in specie quomodolibet concessis, etiam sæpius approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiamsi alias pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumq; totis tenoribus specialis, specifica, & individua mentio habenda, seu quævis alia exquisita forma ad hoc servanda esset, tenores hujusmodi, nec non formas, & decreta in illis apposita, ac si de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis quoad reliqua in suo robore permansuris, ad effectum præmissorum, specialiter, & expresse derogamus, cœterisq; contrariis quibuscumque.

Derogatio contrariis.

Volu-

Volumus autem præsentes Literas ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, in Acie Campi Floræ, atque in Platea, quæ Judæorum nuncupatur, per Cursores Nostros publicari, earum exemplis inibi affixis, ac dimissis, ac post hujusmodi publicationem, & elapsum terminum superius præscriptum, cunctos, & singulos, quos concernunt, per inde arctare, atque afficere, ac eorum cuilibet personaliter intimatæ fuissent, illarumq; exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & Sigillo Personæ in Dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eandem prorsus fidem in judicio, & extra illud haberi, quæ ipsis præsentibus haberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ. *Publicationem præsentium decernit.*

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostræ voluntatis, inhibitionis, præcepti, mandati, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis DEI, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. *Sanctio pœnalis.*

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem anno Incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo quadragesimo septimo, decimo sexto Kalendas Octobris Pontificatus Nostri Anno octavo. *Dat Pont. An. 8. die 16. Septebr. 1747.*

D. Card: Passioneus. I. Datarius.

VISA De CURIA N. Antonellus. Pro Abbreviator.

J. B. Eugenius. Loco ✠ Plumbi

Registrata in Secretaria Brevium.

Publicat. die 30, Septembris 1747.

EPISTOLA XXX.

De Baptismo Iudæorum, sive Infantium, sive Adultorum.

Venerabili Fratri Archi Episcopo Tarsen. Vicesgerenti.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabilis Frater Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

POstremo mense superioris anni cum de more ad Nos accessisses, retulissesq; Antonium quemdam Vivianum in Hebræorum vico domum Perlæ Miani Hebreæ ingressum esse, ibiq; cum tres ejus Filias, *Casus triũ Infantium Iudæorum*

nuper Romæ, in vitis parentibus baptizatorum refertur.

lias, quibuscum puer dumtaxat aderat, earum frater, annos natus duodecim, invenisset, eam, quæ nonum annum agebat, baptismate abluisse, Sacramenti verbis ritè eodem tempore pronunciatis, quo caput aqua lustravit, idemq; deinceps cum reliquis duabus sororibus primæ adhuc ætatulæ peregisse, marem autem non baptizasse, quod aquam sibi deesse viderit. Tunc Nobis quoq; significavisti, quid ad mulctandam Viviani audaciam statueras, quique de puellis Sacro Baptismate initiatis statuere in animo habebas: id porro à Nobis omnino probatum fuit.

Casus hujusmodi quum accidunt statim nov sermones, & opiniones excitantur. Ideo Pontifex certã super hoc instructionem, & methodum edere statuit.

2. Sed quoniam facta hujusmodi frequenter Romæ, & alibi audiuntur, quotiescumq; vero id accidit, multæ hinc statim opiniones, maximeq; diversæ, perindè quasi tunc id primo evenerit, excitantur, quod sanè inde oritur, quia bene multi temerè obloquuntur, cum hac de re scriptos neque expenderint libros, neque noverint; alij verò, qui Scriptores legerunt, cum eosdem non semel videant sibi invicem adversantes, non satis ingenii, & facultatis habent ad judicandum quis eorum prudenter senserit, quis vero secus; alii demum aut nunquam Tribunalium judicata cognoverunt, aut eorum certè non reminiscuntur; Ideò operæ pretium existimavimus epistolam hanc scribere, eamdemq; typis impressam in lucem edere, quæ si tibi usui non erit, quia probè jam nosti omnia, quæ hìc continentur, non parum opinor iis fortasse proderit, qui in eodem Vicesgerentis munere tibi succedent, vel aliis extra Romam degentibus, ad quos pertinet, quemadmodum ad Vicesgerentem Romæ spectat, hujusmodi casibus providere, aut non omnino diversis, aut huic planè similibus, qui novissimè in Urbe accedit, quique, ut vulgò dicitur, *dat causam Edicto*.

[a] 3. Atque ut omnis, quoad fieri potest, confusio evitetur, ma-
(b) teriam duximus in duas partes distribuendam. In prima enim de He-
(c) bræorum infantium: In secunda de Adultorum baptismate differemus.
[d] Prima autem pars multifariam dividitur. Primo enim expendetur, utrum invitis parentibus, ac reluctantibus, Hebræi infantes baptizari licitè possint. Secundo, si hoc nefàs esse dixerimus, an casus unquam contingat aliquis, in quo id fieri non modo possit, sed etiam liceat, planeq; deceat: Tertio, baptismum Hebræis infantibus tunc impertitum, cum fas non sit, ratum ne, an vero irritum haberi debeat: Quarto, quid sit faciendum, quum infantes Hebræi afferentur, ut baptizentur, aut compertum sit

[a] *Divisio materiæ in duas partes*. (b) *Prima Hebraeorum Infantium*. [c] *Hebraeorum adultorum*. (d) *Subdivisio prima*.

tum sit eos jam fuisse Sacro Baptismate initiatos; demum quomodo probari possit, eosdem aquis salutaribus jam lustratos fuisse.

4. De primo primæ partis capite si sermo sit, utrum nempè dissentientibus Parentibus Hebræi infantes Baptizari possint, apertè asserimus, hoc jam á Sancto Thoma tribus in locis definitum fuisse, nempè in *quodlibet 2. art 7. in 2. 2. quæst. 10. art. 12.* ubi ad examen revocans quæstionem in quodlibetis propositam: *Utrum pueri Judæorum, & aliorum Infidelium sint invitis Parentibus baptizandi,* ita respondet: *Respondeo dicendum, quod maximam habet auctoritatem Ecclesiæ consuetudo, quæ semper est in omnibus æmulanda &c. Hoc autem Ecclesia usus nunquam habuit, quod Judæorum filii invitis Parentibus baptizarentur, quamvis fuerint retroactis temporibus multi Catholici Principes potentissimi, ut Constantinus, Theodosius, quibus familiares fuerunt Sanctissimi Episcopi, ut Sylvester Constantino, & Ambrosius Theodosio, qui nullo modo prætermisissent ab eis impetrare, si hoc esset consonum rationi: & ideo periculosum videtur hanc assertionem de novo inducere, ut, præter consuetudinem hactenus in Ecclesia observatam, Judæorum filii, invitis Parentibus baptizarentur.* Transitum deinde facit Doctor Angelicus ad exponendas rationes, atque ita ait *in 3. par. quæst. 68. art. 10. Respondeo dicendum, quod pueri infidelium filii aut habent usum rationis, aut non habent &c. Si nondum habent usum liberi arbitrii, secundum jus naturale sunt sub cura Parentum, quamdiu ipsi sibi providere non possunt: unde etiam & de pueris antiquorum dicitur, quod salvabantur in fide parentum; & ideo contra justitiam naturalem esset, si tales pueri invitis parentibus baptizarentur; sicut etiam si aliquis habens usum rationis baptizaretur invitus. Esset etiam periculosum taliter filios infidelium baptizare, quia de facili ad infidelitatem redirent, propter naturalem affectum ad Parentes; & ideo non habet hoc Ecclesia consuetudo, quod filii Infidelium invitis Parentibus baptizentur.*

I Punctū, An dissentientibus Parentibꝰ possint infantes baptizari.

5. Scotus *in quarto sententiarum distinct. 4. quæst. 9. num. 2.* & *in quæstionibus relatis ad quæst. 2.* censuit laudabiliter posse Principem imperare, ut, invitis etiam Parentibus, Hebræorum, atque infidelium infantuli baptizentur, dummodo id potissimum prudenter caveatur, ne ijdem Infantes à Parentibus occidantur. Habet sectatores hæc sententia suos non solum in Scholis, verum etiam apud Auctores recentiores in sæcularibus negotiis apprimè versatos, quos inter recensendus est *Loaysa in notis ad Concilium decimumseptimum Toletanum pag 761.*

tom 2, collect. Concil. Hispan. clar. mem. Cardinalis Aguirre. Praevaluit tamen in Tribunalibus S. Thomae sententia, ut testatur Cardinalis Albizi *de inconstantia in Fide cap 11. n. 52.* atque inter Theologos, Canonumq; peritos vulgatior est, quorum nomina recensentur à Cardinali Santorio in Rituali Sacramentorum, ut videre licet *pag. 209. & sequ,* in quo Rituali complures viri doctrina illustres multum laboris, atque operae insumpserunt, quos inter Cardinales Bellarminus.

6. Ut colligi potest ex nuper allatis S Thomae verbis, sententiae ipse suae praecipuum statuit in Ecclesiae consvetudine fundamentum; quod si, ad gravissimi hujus argumenti vim labefactandam, Matathiae, aliorumq; exemplum proponeretur, qui nimirum, ut legitur *in lib. 1 Machabaeorum cap. 2 Circumciderunt pueros incircumcisos quotquot invenerunt in finibus Isràël;* quod quidem invitis eorum Parentibus evenit: Respondet Liranus, solos Hebraeorum filios circumcisos fuisse, cujus sententiam sequatus est Verhost *de lib. Machabaeorum pag. 88.* Concedit Sotus in Hebraeorum filios hoc gestum esse, sed ulterius procedens addit, quod si hoc pariter in Ethnicorum liberos factum esset, Matathias erravisset: Scriptoris haec sunt verba *in 4. sent. dist. 5. quaest. unic. art* 10. §. *Quod si historiam: Respondetur, eos, qui Iudais Parentibus erant prognati, jure poterat vi circumcidere; si quos autem inter eos circumcidit Gentilium, fecit zelo fidei, sed tamen non secundum scientiam.* At enim vero cum in Divinis Literis nulla occurrat distinctio inter Hebraeorum, & Infidelium filios, illa sane responsio videtur certior, ac probabilior, Matathiam nempe, quotquot invenit pueros, circumcidisse; cumque idem vir esset virtute egregius, & sanctitate clarus, id jure gessisse optimo, cum illi infantes lege belli captivi essent sui, quos propterea merito quidem, vel invitis Parentibus circumcidi jussit, quemadmodum multa cum laude Christiani solent Turcarum filios in bello captos Sacrosancto Baptismate initiare: Sapienter ita disserit Suarez *in 3, parte S. Thomae tom 3. quaest* 68. *art.* 10. *disp 25. sess.* 4. §. *Secundo est certum.* Cornelius à Lapide *lib.* 1. *Machab, cap.* 2. *vers.* 46.

II. An aliquo casu id liceat. 7. Hoc igitur posito, quod nefas sit Hebraeorum infantes, reluctante Parentum arbitrio, baptizare, nunc juxta ordinem initio propositum descendere jam oportet ad alteram partem; an videlicet contingere unquam possit occasio aliqua, in qua id liceat & conveniat. Ex his qnidem casibus unum modo exposuimus, cum Matathiae exemplum consi-

consideravimus. Sed quum ejusmodi eventus nostris hisce temporibus contingere nusquam possint, cum neque Hebræorum quisquam contra Christianos stipendia mereatur, neque talis eorum conditio sit, ut bellum indicere Christianis valeant, rem fore opportuniorem ducimus, si sermo hic noster de frequentibus tantum casibus habeatur, in iisdemq; si prudens, si certa methodus proponantur, cujus etiam hoc loco addatur non inutilis aliqua declaratio.

8. Duo, ut plurimum casus evenire solent: cum Christianorum aliquis Hebræorum infantes invenit in extremo mortis discrimine constitutos; alter autem, quum iidem infantuli crudeliter à Parentibus projecti, destitutiq; inveniuntur. Cum id eveniat, ut ab aliquo Christiano Hebræorum puer morti proximus reperiatur, rem oppido laudabilem, Deoq; gratam is certè efficiet, qui salutem puero aqua lustrali præbeat immortalem. Inter cœtera Congregationis Sancti Officij decreta unum extat latum postridie Kalend. Novembris anno *1678.* cujus verba hæc sunt: *Cum filius Hebræorum consignatus fuisset Nutrici Christianæ in deficientia Nutricum Hebræarum, dum esset proximus morti, fuit baptizatus, & Sacra Congregatio declaravit, prædictum puerum fuisse licitè baptizatum.* Cum quo convenit alterum emanatum die *18.* Februarii an. *1705.* quæstioni respondens fel. mem. Præsulis Caroli Maigrot; illud autem est hujusmodi. *An filii infantes Infidelium possint baptizari invitis Parentibus: Eminentissimi, audito voto DD. Consultorum, dixerunt non licere, nisi in articulo mortis.* Gobat *in Theologia experimentali tractatu 2. cas. 11. num. 329.* maximè commendat Virum Religiosum de Societate JESU, qui cum vi quasi coactus Mahumetani domum ingressus esset, veluti Medicus, ejus puellam morti proximam invisurus, eam cautè baptizavit, quin id pater cognoverit; quæ quidem puella post menses aliquot ex hac vita emigrans ad Cœlum feliciter evolavit. Conveniunt quoque in eamdem sententiam Suarez *in tertiam partem S. Thomæ disp. 78. quæst. 25. art. 3. §. Ex his autem.* Becanus *de sacram: Baptismi cap. 10. quæst. 7. num. 7.* Hurtadus *de sacr. Bapt. disp. 3. diff. 3.* Azorius *part. 1. lib. 8. c. 26. q. 10.* Castrus Palaus *tract. 19. disp. unic. de Bapt. punct. 9. n. 15.* Paschal. *de viribus Patriæ potestatis part. 1. n. 11.* Barbosa *in Canon. Judæorum 28. q. 1. n. 3.* Ad hanc rem præclarè facit epistola Sancti Francisci Xaverii *pag. 67.* Romæ Typis edita, in qua confirmans Patrem Franciscum Henricum, quod quereretur paucos à se Infideles in Indiis ad veri Numinis cultum revocari,

Casus prædicti, in quibus licet Infantes baptizare.

sic scribit: *Plus itaq; proficis, quàm tu putas, infantes diligentissimè conquisitos per Baptismum Cœlo parturiendo.* Nam certum est, Xaverium hìc loqui de Indorum infantibus extremum vitæ agentibus, quos Pater Franciscus Henricus ritè ac licitè baptizabat. *At memento, te octo mensibus, quibus isthic versaris, plures animas conservasse moribundis infantibus baptizandis.*

De infantibus expositis. 9. Si item eveniret, ut puer aliquis Hebræus projectus esset, atque à Parentibus derelictus, communis omnium sententia est, pluribus quoque confirmata judiciis, eum baptizari oportere, reclamantibus etiam repetentibusq; Parentibus, ut rectè docent Azorius *Inst. Moral. par. 1. lib. 8. cap. 26. quæst. 5.* Ricciul. *Lucubrat. lib. 2. cap. 32. n. 30.* Clericatus *de Jurisdictione, discord. 17. n. 12.* Sessa *de Judæis cap. 51. n. 110. & sequ.* At Hebræorum parentes Patriam se in filios habere potestatem contendunt, nec planè injuria, Compertum est patriam potestatem neque ad jus Divinum positivum, neq; ad jus naturale, neq; ad jus gentium pertinere, sed juris, ut ajunt, *humani Romani* esse; cum autem Civitate Romana Antoninus Imperator omnes Imperio Romano subjectos donaverit, juxta ea, quæ leguntur *in l. in Orbe Romano,* quæque in aliis exemplaribus incipiunt *in Urbe ff. de statu hominum,* & Hebræi Imperio Romano tunc essent subditi, hoc ipsis argumentum suppeditat pro patria in filios potestate. Sic disserit *Abbas in cap. cit. ex literis n. 3. de convers. Infid. Judæus habet filium in potestate, & est ratio, quia Judæi contrahunt justas nuptias, sunt sub Romano Imperio, & sic gaudent legibus Imperialibus.* Sed itidem plane constat prædictam patriam potestatem tunc certè amitti, cum filius derelinquitur, projiciturq; juxta responsum Gregorii IX. *cap. 1. de Infantibus, & languidis expositis,* cujus hæc sunt verba: *Si à Patre, sive ab alio sciente ipso, aut ratum habente, (relegato pietatis officio,) infans expositus extitit, hoc ipso à potestate fuit patria liberatus.*

10. Animadvertendum tamen est, eum infantem non inter projectos, expositosq; adnumerandum, quem sine Patre, sine Matre, nullo comite, aut per urbem, aut extra Hebræorum vicum temerè vagantem inveneris; sed quem in loco publico solum, derelictum, abjectum, atque omni cura, & spe destitutum offenderis, is absq; dubio projectus, is sanè expositus censendus est.

11. Benigna hæc interpretatio nonnullis improbanda videtur; neque enim ignoramus, apud auctores multas hac de re sententias valde huic

nostræ

noſtræ diſſimiles inveniri, quæ eo potiſſimum innituntur, quod Hebræi, quamvis non jure belli, Chriſtianorum tamen mancipia ſunt. Itaque cum ſervitutem ſerviant, tametſi ſententia admittatur, eorum infantes ſine parentum conſenſu baptizari non poſſe, non decere tamen ſubtiliores addere limitationes. Multa de hac re habet Antonius Francus in *additionibus in Abb. cap. Ex literis, lit. B. de converſione Infid.* Noſtri autem inſtituti non eſt in hanc epiſtolam omnes congerere limitationes, explicationesq; regulæ; non enim tractatum, ſed ſimplicem tantum methodum hic proponimus quoad caſus & eventus paſſim obvios, ac frequentes. Sanctus Thomas in locis præfatis docet, Hebræos in ſervitute quidem apud Chriſtianos eſſe, non vero pœnali libertatique contraria, ſed civili, quæ licet in abjectiſſimo gradu conſtituat, non eum tamen præbet, quem altera, dominatum: quod item in rem noſtram ſapienter à Suarez conſideratur *in 3. part. S. Thomæ quaſt. 68. art.* 10. *diſp.* 25. *ſeſſ.* 4. §. *Dico ſecundo,* & à Silvio *in 3. part. S. Thom. tom:* 4. *quaſt.* 68. *art.* 10. *concl. 7.*

12. San: mem. Pius V. Prædeceſſor Noſter *in ſua Conſtitut:* 80. omnes Hebræos ab omni Eccleſiaſtica ditione, exceptis Romæ, & Anconæ Civitatibus, eliminavit. Sixtus V iiſdem conceſſit omnia ditionis Eccleſiaſticæ loca, dummodo ſepta mœnibus eſſent, habitanda. Sed Pontifex Clemens VIII. rem in antiquum ſtatum reſtituit; Romæ tamen, Anconæq; Avenionem adjunxit, ut videri poteſt *in ejus Conſtit, 19.* Cum verò Apoſtolica Sedes Urbini, Ferrariæq; Ducatus recepiſſet, non ejecti fuere Judæi ab iis Urbibus, Oppidiſq; ubi antea per Duces iis licuerat commorari. At ſi quis peteret, qua de cauſa non Hebræis negatum fuerit, nec negetur, in Pontificia ditione, ac Romæ etiam liberè permanere, is quidem quæſtiones adeat Theologicas Piette, qui *part. 5.* uſitata ingenii ſui ſagacitate quæſtionem agitat, an infantes Hebræorum poſſint invitis Parentibus baptizari, tum id affirmantes [quorum & ſententiam ipſe amplecti videtur] hac interrogatione provocat *pag: 335. Cur ergo Roma Eccleſia filios Iudaorum non baptizat; baptizatoſq; à Parentibus non avellit; ne in odio Chriſti, multiplicią; impietate enutriantur:* Hanc deinde reſponſionem ſubjungit: *Reſpondeo, & peto viciſſim ego: Cur infenſiſſimos illos Chriſti hoſtes ipſe Chriſti Vicarius Pontifex Romanus, in ſua Civitate tolerat? Cur eos inde non amandat? ſicut ergo ſuas habet rationes, gentem illam Deo abominabilem, Chriſtoq; infenſiſſimam tolerandi, ita & rationes habet, quare Infantes eorum, ipſis invitis,*

vitis, non baptizet. nec ab eis avellat. Et inter cœtera, quibus nititur, argumenta, unum extat S. Auguſtini lib. *18. de Civitate Dei cap. 46.* in quo exponit Deum non eos extingvere penitus voluiſſe, ſed tantum diſperdere, ac diſſipare, ut quocumq; pergerent, ſacras literas ferentes, id boni Eccleſiæ parerent, ut ſuorum Codicum teſtimonio, Chriſti vaticinia vel invito animo ubique terrarum diſſeminarent. *Ideo parum fuit,* [verba ſunt Auguſtini] *ut diceret: Ne occideris eos, ne quando obliviſcantur legem tuam; niſi etiam adderet: Diſperge eos; quoniam ſi cum iſto teſtimonio ſcripturarum in ſua tantummodo terra, non ubiq; eſſent, profecto Eccleſia, quæ ubiq; eſt, eos prophetiarum, quæ de Chriſto præmiſſæ ſunt, teſtes in omnibus gentibus habere non poſſet.*

13. Hoc verò obiter attigimus, non contendentes veram cauſam conſtituere, cur Hebræis liceat & Romæ, & in aliquibus Pontificiæ ditionis urbibus moram facere; Id enim ad rem propoſitam ſatis eſt, quod ſi Hebræi ſervitutem Chriſtianis ſerviunt, ea quidem non pœnalis eſt, ſed civilis, ac ſi Romæ, aliisq; in Pontificiis Urbibus commorantur, id potiſſimum Summorum Pontificum indulgentiæ acceptum referunt; ex quo quidem colligere apertè licet, non id ab iis expetendum eſſe, quod jure non poteſt exigi; tum etiam eorum ad Chriſtum converſionem, atque infantium baptiſmum, moderatè, religiosè, piè procurandum eſſe, ſine ulla vi, aut injuria; quoniam quicquid injuſtitiam ſapit, Chriſtianorum indignum eſt; contumelia vero omnis aſylo ipſis conceſſo penitus adverſatur. S. Gregorius Pontifex ad Paſchaſium Epiſcopum Neapolitanum ſcribens, eum admonet, ut humaniter, & manſvetè in Hebræos ſe gerat, qui tunc eam Civitatem incolebant. *Agendum eſt ergo, ut potius ratione, & manſvetudine provocati ſequi nos velint, non fugere. ut eos ex eorum Codicibus oſtendentes, quæ dicimus, ad ſinum Matriſ Eccleſiæ Deo poſſimus auxiliante convertere.* Et quoniam Paſchaſius iis celebritates jam pridem conceſſas interdixerat, hæc ſubjungit: *Itaq; Fraternitas tua eos monitis, prout poterit, DEO adjuvante, ad convertendum accendat, & de ſuis illos ſolemnitatibus inquietari denuo non permittat, ſed omnes feſtivitates, feriaſq; ſuas, ſicut hactenus tam ipſi, quam Parentes eorum per longa colentes retro tempora tenuerunt, liberam habeant obſervandi, celebrandiq; licentiam.* Et quæ in eadem Epiſtola decernebantur, pertinere quoque voluit ad omnes Epiſcopos, in quorum Diœceſibus Hebræi commorabantur: *Item univerſis Epiſcopis per Galliam, & Europam, & Germaniam conſtitutis.* Hæc

autem

autem Epiſtola recenſetur in Can. *Qui ſincera, diſt. 45.*

14. Poſtquam caſus magis obvios expoſuimus, in quibus noſtra hæc regula prohibet, Hebræorum infantes, invitis Parentibus, baptizari; aliquas inſuper declarationes addimus ad hanc regulam pertinentes, quarum hæc prima eſt: ſi Parentes deſint, infantes vero alicujus Hebræi tutelæ commiſſi fuerint, eos ſine tutoris aſſenſu licitè baptizari nullo modo poſſe: cum omnis parentum poteſtas ad tutores pervenerit. Sic Azorius *Inſtit. Moral: part. 1, lib. 8, cap. 25, quæſt 9.* Thomas à JESU *de Converſ. gent. pag. 212.* Seſſa *de Iud. cap 25, num. 30* alios præterea auctores eadem ſentire non ignoramus, à quibus recenſendis brevitatis gratia ſuperſedemus. *Declarationes circa caſus præmiſſos.*

15. *Secunda* eſt, ſi Pater Chriſtianæ Militiæ nomen daret, juberetq; infantem filium baptizari, eum quidem vel Matre Hebræa diſſentiente baptizandum eſſe, quum filius non ſub Matris, ſed ſub Patris poteſtate ſit habendus, juxta textum *in lege: Nulla ff. de ſuis, & legitimis hæredibus, & in §. fœmina, Inſtit. tit. de adoptionibus,* quod quidem ad verbum ſtatuit Gregorius IX. in ſua Decretali ad Argentinæ Epiſcopum ſcripta, & relata *in cap. Ex literis, de converſione Infidelium.*

16. Tertia eſt, quamvis Mater Filios ſui juris non habeat, tamen ad Chriſti Fidem ſi accedet, & infantem offerat baptizandum, tametſi Pater Hebræus reclamet, cum nihilominus aqua baptiſmatis abluendum eſſe: Ita cum cœteris Azorius verba facit *in loco præfato quæſt. 3. Ubi de communi fidei bono agitur, nulla habenda eſt ratio patriæ poteſtatis, quam leges, & Iura Romana ſanxerunt; & propterea mater fidelis, quamvis ei jus civile patriam poteſtatem non tribuat, jus habet ad baptiſmum filium offerendi* Huic quidem ſententiæ favet prædicta Decretalis Gregorij IX in qua licet loquatur de patria poteſtate in eo caſu, quem explicabat, Patris nempe Chriſtiani filium aquis luſtralibus offerentis, Matre Hebræa perperam diſcrepante: ſtatuit tamen ſententiæ ſuæ in favore fidei fundamentum: *In favorem maxime fidei Chriſtianæ reſpondemus, patri eumdem puerum aſſignandum.* favor autem fidei in utroq; caſu valere plurimum jure debet

17. Quarta eſt, quod ſi pro certo habeatur, parentum voluntatem eſſe infantium baptiſmati neceſſariam, quoniam ſub appellatione parentum locum quoque habet paternus avus, ut obſervatur *in l. Iuſta interpretatione 201, ubi Gloſſa in verb. avus ff. de verb. ſignif.* cum eo, quod

quod amplius legi potest *in discept. 977. num. 4. Gratiani.* Hinc necessario sequitur; ut si avus paternus Catholicam Fidem amplexus sit, ac nepotem ferat ad Sacri lavacri Fontem, quamvis mortuo jam patre, mater Hebræa repugnet, tamen infans sit absq; dubio baptizandus. Martinus Navarrus Vir Sacrorum Canonum doctrina excellens, cum hic Romæ casus hujusmodi evenisset, plus valere contendebat matris dissensum, ut videre licet in ejus *cons. 4. lib. 3. de conversione Infidelium.* Contra eum scripsit Præsul Rutilius Benzonis Pontifex autem Gregorius XIII pro avo sententiam tulit, ut ipse refert in suo *speculo Episcoporum lib. 1. quæst. 9 dub. 1.* ubi testatur, Hebræo infanti baptismum se contulisse. Quamobrem in fine Consilii Navarri hæc leguntur: *Advertendum autem, contra opinionem latam sententiam, infantemq; traditũ fuisse avo Christiano, & demum baptizatum, perseverareq; adhuc in fide.* Hujusce facti Marchinus etiam testis est *de bello Divino part. 1. cap. 2.* Non desunt alia judicata, quorum vi avus ad fidem conversus præferri debet, non solum si Mater, sed etiam si Pater dissentiat, & quamvis ambo pariter protestentur, sese filij baptismati non assentiri, ut videri potest *in cit. disc. 977. in Gratiani*, cum præter favorem Religionis, qui maximi habendus est, argumenti loco etiam esse debeat *Text. in Can, Patrem 30. qu. 3.* ubi in neptis nuptiis, avi sententia patris judicio antea ponitur, cum avus liber, pater autem servus existit. *Patrem puellæ Ecclesiæ nostræ famulum, avum verò ejus liberis ortum constat esse natalibus, & ideo avi magis electionem de conjunctione neptis, quàm patris ejus, cujus nullo modo liberum potest esse arbitrium, decernimus attendi. Quia ergo electione avi hùic ista nupsisse probatur, hanc constat legitime esse copulatam*

18. Fictitia res non est, quod aliquando Pater Hebræus se velle Catholicam Religionem amplecti prædicet, ac se ipsum, filiosq; Infantes baptizandos offerat, postmodum vero sui se consilii pœniteat, abnuatq; filium baptizari. Id Mantuæ evenit, ubi Hebræus quidam non modo cum viro per honorificum dignitatis gradum tenente, sed ipso etiam cum Duce id rei gessit. Duos habebat infantes liberos, totidemq; pueros, atque uxorem, cumq; deinceps ad Christi fidem accedere recusasset, Ducisq; spem frustratus esset, res ad examen deducta est in Congregatione Sancti Officij, ac Pontifex *die 24. Septembris, Anni 1699* statuit, ea fieri, quæ sequuntur. *Sanctissimus, auditis votis Eminentissimorum, decrevit, quod duo filii infantes, alter scilicet triennis, alter quinquennis*

bapti-

baptizentur. Alii, nempe filius octo annorum, & filia duodecim, collocentur in domo Catechumenorum, si ea Mantuæ adsit, sin minus apud piam, honestamq; personam, ad effectum explorandi ipsorum voluntatem, eosq; instruendi. Uxoris quoq; in loco à filiis separato exploretur voluntas. Patrem verò & maritum respectivè, qui à proposito suscipienda fidei Christianæ recessit, non esse cogendum, sed contra eum posse procedi, prout de jure. Idem fermè accidit Augustæ Taurinorum, ubi cum Hebræus quidam Religionem Catholicam amplecti nollet, postquam id se facturum promiserat, cumq; instaret, ut filiola, quam baptizandam obtulerat, ideoq; à Matre Hebræa jam ablatam Christianæ nutrici lactandam dederat, in potestatem rediret suam; Congregationis Sancti Officii auctoritate Romæ sancitum fuit, ut puellula Christianos penes esset, & ad Sacrum regenerationis Fontem elevaretur, quod videri potest apud Sessam *cap. 25. num.* 98. Hoc autem prudenter statutum est, ne scilicet Parentes Hebræi, quibus cum summa æquitate apud Christianos agitur, eo impudentiæ deveniant, ut & nos, & Ecclesiam audeant irridere

19. Sunt quoque aliqui infideles, suos infantes Christianis offerre soliti, ut aquis salubribus abluantur, non tamen Christi ut stipendia mereantur, neque ut originalis culpa eorum ex anima deleatur: sed id faciunt indigna quadam superstitione ducti, quod nempe Baptismi beneficio existimant, eosdem à malignis spiritibus, à fœtore, aut morbo aliquo liberandos. Sanctus Augustinus *in Epistola ad Bonifacium Episcopum tom. 2. typis Patrum S. Mauri num. 5.* de hac re ita disserit: *Nec illud te moveat, quod quidam non ea fide ad Baptismum percipiendum parvulos ferunt, ut gratia spiritali ad vitam regenerentur æternam, sed quod eos putant hoc remedio temporalem retinere, vel recipere sanitatem. Non enim propterea illi non regenerantur, quia non ab istis hac intentione offeruntur. Celebrantur enim per eos necessaria ministeria, & verba Sacramentorum, sine quibus consecrari parvulus non potest.* Mens quippe non infantem baptismo offerentis, sed baptizantis est serio consideranda: *At non parentum, sed ministrorum mens est spectanda, hi enim si bona, & recta mente voluerunt exequi, quod Ecclesia postulat, omnino baptismum valide contulerunt.* Verba sunt Arcudii *lib. de concordia Ecclesiæ Occidentalis, & Orientalis lib. 1. cap. 12.*

De infidelibus, qui Baptismum recipiunt ob bonum aliquod temporale.

20. Res ad examen revocata fuit in Synodo habita anno *1148.* sub Patriarcha Luca. de qua Synodo sermonem habet Balsamon *super Canone 84. Trullano.* Agareni quidam Synodo adfuerunt, qui ut bap-

ptiſmum reciperent, invitati, illico reſponderunt, ſeſe jam pridem Sacro Baptiſmate initiatos; nam id in more ſuam apud gentem eſſe dixerunt, infantes vix natos ad Sacerdotes Catholicos deferri ſolitos, ac baptizari: *Non tamen admiſſi fuerunt; audierat enim* (prædictus ſcilicet Patriarcha) *quod Baptiſmus, quem infideles à Chriſtianis petunt, non bona affectione, & orthodoxo propoſito petitur, ſed propter corporalem medicinam. Perſvaſum eſt enim Agarenis, fore, ut ſui liberi à dæmone vexentur, & tanquam canes male oleant, niſi baptiſmum Chriſtianum aſſequantur.* Verba ſunt Balſamonis è Græco idiomate in Latinum verſa à Card. Baronio *in Annalibus ad annum prædictum 1148* unde ſignificari videtur, illius Concilii Patres Baptiſmum ratum, ac validum nequaquam exiſtimaſſe.

21. Cum ad Theologos, Canonumq; peritos hujus quæſtionis examen tranſiſſet, varii caſus propoſiti, ac diſcuſſi fuerunt. Infideles aliqui, cum hoc ſibi in animum induxiſſent, Baptiſmi gratia Infantes ſuos à morbis, dæmonumq; vexationibus liberatum iri, eo dementiæ adducti ſunt, ut mortem quoq; minitati ſint Catholicis Sacerdotibus, qui, utpote eorum pravæ mentis conſcii, baptiſmum eorumdem liberis conſtantiſſimè denegabant. *Navarrus in ſuo conſ. 5 de tit. Bapt* reſpondit, pueros jam rationis compotes in caſu ejuſmodi à Baptiſmi fontibus repellendos, infantes vero omnino admittendos eſſe, qui adhuc rationis expertes ſint. Alii vero perperam ſentiunt, omnibus conferri baptiſmum poſſe, mors ut evitetur, dum materia ſolum, non autem forma adhibeatur. At huic ſententiæ refragatur Congregatio Sancti Officij coram Pontifice habita die 6. Septembris 1625. *Sacra Congregatio universalis Inquiſitionis habita coram Sanctiſſimo, relatis literis Epiſcopi Antibarenſis, in quibus ſupplicabat pro reſolutione infraſcripti dubii: An cum Sacerdotes coguntur à Turcis, ut baptizent eorum filios, non ut Chriſtianos efficiant, ſed pro corporali ſalute, ut liberentur à fœtore, comitiali morbo, maleficiorum periculo, & lupis, an in tali caſu poſſint ſaltem ficte eos baptizare, adhibita Baptiſmi materia ſine debita forma? Reſpondit negativè, quia Baptiſmus eſt Ianua Sacramentorum, ac proteſtatio fidei, nec ullo modo fingi poteſt.* Hoc decretum typis editum extat in *Verricello de Apoſtolicis Miſſionibus tit. 5. ad verb. Baptiſmus quæſt. 219.* Neque hoc loco prætermittendum eſt, vigeſimam nonam inter propoſitiones ab Innocentio XI damnatas die 2. Martii 167 , eſſe hujuſmodi: *Urgens metus gravis eſt juſta cauſa Sacramentorum adminiſtrationem ſimulandi.*

22.

22. Si tamen mortis discrimen absit, omnibus hæc opinio in sedisse videtur, Baptismum conferre nefas esse, cum dubitari prudenter possit, id futurum, ut baptizatus tractu temporis à Catholica Religione desciscat; quod quidem experientia docet plerumq; ijs infantibus evenire, qui à Parentibus infidelibus oblati, ut ab infirmitate aliqua baptismo liberentur, postea vero in eorum educationem, ac potestatem revertuntur Hoc idem comprobat suffragio suo *Castrus Palaus tom. 4. suorum Operum Moralium tract. 19. disputat. unic. punct. 6. num. 11. Cardinalis Albizi de inconst. in fid. Cap. 33. num. 47. Verricellus de Apostolicis Missionibus tit. 6 quæst. 113. num. 8.* Hinc vero id sequitur, quod si baptizatus infans non ad Parentes infideles rediret, sed Christiano cuipiam committeretur, is baptizari deberet, etiamsi non à Parentibus oblatus esset, ut Catholicus evaderet, verum ut ab ægritudine, ac morbo aliquo servaretur. Apposité ita concludit Azorius *institut. moral. par. 1. lib. 8. Cap. 25. quæst 6. Ex quo perspicuum est, ejusmodi infantes jure donari, & ablui Baptismo posse, quoties commoda occasio sese obtulerit à patrio eos jure, & potestate liberandi.*

Conferri nequit Baptismo, quñ adest periculum perversionis.

23. Negari profecto nequit grave perversionis periculum in hac materia rem esse maximi momenti. Episcopus Quebec alias significavit, barbarorum aliquot, etiamsi Christianæ militiæ adscriptos nullum Religionis specimen exhibere; hoc enim habent in more positum, ut statim ac filius nascitur, eum Christianis offerant baptizandum; is vero ubi adolevit, à Religionis nostræ sanctimonia abhorret, parentum scilicet exemplo edoctus. Quare non sine causa prædictus Episcopus postulavit, ijs ne infantibus Sacramentum esset baptismatis conferendum? Huic petitioni diligenter expensæ in Congregatione Sancti Officij habita die 3. Maji 1703. responsum fuit, Baptismum conferre infantibus non licere, qui filij Infidelium essent, atq; in eorum potestate mansuri. Hoc tamen decretum eos excepit pueros, qui gravissimè ægrotantes vita periclitarentur. *Non licere, si sint filii Infidelium, & in potestate eorum relinquendi; secluso tamen mortis imminentis periculo.* Licere autem, si filii quidem barbarorum sint, sed jam Christi militum, dum tamen, a. ut à Viris Apostolicis illic degentibus, aut ab ipsis parentibus, de Sanctæ Religionis præceptis, ac mysteriis edoceantur, cum adoleverint. *Liceare vero, si sint filij barbarorum baptizatorum curandum tamen per Missionarios, ac per ipsosmet eorum parentes, ut, cum ad annos discretionis pervenerint, à se, vel ab aliis instruantur, præsertim in illis regionibus*

nibus, si non pravideatur in promptu ad futuros Ministros Evangelicos, qui in hoc parentum commodè supplere possint defectum. In Servia audivimus pauperculas esse Christianas mulieres invito cum Turcis matrimonii vinculo copulatas, quæ cum filium pariunt, eum Sacerdotibus offerre solent, ut baptizetur. Idcirco postulatum fuit, qui debeant in casu hujusmodi sese gerere Sacerdotes. De hac re decretum habetur in nostro Bullario *n.* 89. §. 8. *n.* 304. ubi apparet, conferendum esse baptismum, si constet, mortem oblato puero imminere: *Istarum verò filios, quos Parochis baptizandos exhibent ubi eorum vita periculum imminere videatur, Sacro lavacro abluere prædicti Parochi minimè dubitent, admonitis matribus, ut, si convaluerint, ipsos in Christiana Religione educare sedulo curent* Si nullum adsit vitæ periculum, certa regula generalis statuta non est, cum oporteat diligenter omnes expendere circumstantias, & prætertim, *vel eos in Evangelicæ legis, & fidei cultu perseveraturos, vel Christiana educatione ab ejusmodi matribus fraudatos Machometani patris impietatem secuturos esse.* Si Sacerdotes, postquam pie, & religiose hoc negotium DEO commendaverint. æquum, bonumq; existiment, prædictos infantulos baptizare, id quidem facerent, matres tamen enixè admonerent de gravissimo, quo tenentur, munere filios de Christiana Religione sedulo edocendi.

24. Nos certe ignoramus accidisse, ut Pater aliquis Hebræus Romæ, aut alibi infantem obtulerit Sacris Baptismi aquis tingendum, non quod eum cuperet Christianum fieri, sed á morbo aliquo liberari. Hoc si unquam eveniat; S. Augustini sententiâ, nempe pravam parentum intentionem baptismati non obesse ritè collato, præ oculis habitâ; & conjunctim communi opinione consideratâ, in hoc casu baptismum minimè negandum esse, dum nullum sit periculum perversionis, quod sanè est maximum, si baptizatus in Infidelium potestatem sit rediturus; prudentum certè judicio ritè lustrari deberet infans, & Christianis tradi, ut probe educatus, ætate, & sapientia coram Deo proficeret; hoc autem si diligenter fieret, ut semper post Baptismi Sacramentum decet, nullum esset periculum perversionis; quod vitari non potest, si Patri Hebræo filius restituatur; atque hoc pacto omnis etiam difficultas tolleretur, quæ sæpissime in causa fuit, cur responsio categorica Missionariis negata sit enixe postulantibus, liceretne Baptismum conferre Infidelium infantibus Sacro Fonte oblatis, non pietatis, non religionis causa, sed rerum temporalium caducarumq; cupiditate. *Vid. Card. Albizi cit. cap. 33. de Inconstant. in Fide num. 47.*

25.

25. Satis abunde diximus non solum de primo hujus partis capite, utrum nempè, invitis Parentibus, Hebræi infantuli baptizari possint. Verum etiam de secundo, an casus unquam contingat aliquis, in quo id æque licitum sit, ac decorum; ad tertium nunc accedimus, Baptismum videlicet Hebræis infantibus impertitum, cum fas non sit, ratumne, an vero irritum haberi debeat. *III. An Baptismus etiā in casibus non licitis collatum, validum sit.*

26. Nulla de hac re inter S. Thomam, & Scotum dissensio est, cum non in eam sententiam disputaverint, utrum Baptismus Hebræis infantibus sine Parentum consensu conferri validè possit, verum an licitè, ut prudenter animadvertit Cardinalis Lauria egregius Scotista in *tom. 1. lib. 4. sententiarum disp. 14. art. 5. num. 58. Et nota, quod sermo non est de posse valido, quia si baptizarentur, certum est remanere baptizatos; sed de posse licito, idest, an licitè fiat si baptizentur.* Durandus *in 4. sent. dist. 4. quæst. 7. art. 13.* contendens irritum baptismum esse sine consensu saltem interpretativo illius, qui baptizatur, ideo si hoc Sacramentum Hebræorum, aut Infidelium filiis, invitis Parentibus, impertitum fuerit, illud esse irritum omnino existimat; ea ratione ductus, quod infantulis non alia, quàm Parentum voluntas sit, quæ si desideretur, omnis deest voluntas, cujus necessitas est sanè maxima, Baptisma ut validum habeatur. Verum hæc Durandi opinio singularis nunquam aut plausum, aut existimationem nacta est; quod revera constet Baptismum esse ratum, ac validum, quotiescumq; baptizantis voluntas cum forma & materia necessaria accedat. Quamobrem Durandi sententiam Suarez falsam, Cajetanus à ratione alienissimam esse affirmant. Præfati argumenti, validitatem Baptismi collati sine consensu Patris contra Durandum comprobantis, Silvius auctor est, doctissimus S. Thomæ sectator *in 4. tom. in 3. part. S. Thomæ quæst. 68. art.* 10. *Si filiis quorumcunq; Infidelium conferatur Baptismus, erit validus, etiamsi Parentes sint inviti, quia subjectum est capax, & Minister cum debita intentione adhibet ei materiam, & formam. Nihil autem aliud requiritur, ut baptisma parvulorum teneat; nam intentio Parentum est impertinens.* Et Phrassen eximius Scotista *tom.* 10 *sui Scoti Academici tract.* 10. *disput.* 1. *art.* 2. *quæst.* 3. Durandi sententiam refellens, & ejusdem argumento, hoc est, in Baptismo infantium voluntatem deesse, si Parentum vel offerentium voluntas desit, respondens admonet, Ecclesiæ voluntatem semper inesse: *Quid si nullus offerat, sed solus Minister baptizet? Rectè intelligitur respondere tota Mater Ecclesia, quæ in Sanctis est, quia tota omnes,*

nes, tota singulos parit, per voluntatem Ministri, suo, & Christiani nomine baptizantis. Quæ quidem responsio S. Augustino auctoritatem debet, qui in memorata Epistola ad Bonifacium sic scribit: *Offeruntur ad percipiendam spiritalem gratiam non tam ab eis, quorum gestantur manibus, quàm ab universa societate Sanctorum, atque fidelium. Ab omnibus namq; offerri rectè intelliguntur, quibus placet quod offeruntur, & quorum sancta, & individua charitate ad communionem Sancti Spiritus adjuvantur. Tota ergo Mater Ecclesia, quæ in Sanctis est, pueros gestat, & offert, quia tota omnes, tota singulos offert.*

27. Argumentis per se clarissimis, tantorumq; auctoritate hominum corroboratis alia addere supervacaneum ducimus; quædam verò Congregationum responsa in medium proferre nullo modo non possumus, inter quæ primo loco afferemus illud Congregationis Sancti Officij habitæ die 30. Martij 1638. *Circa Baptismum datum parvulæ puellæ annorum trium circiter filiæ Hebræorum à Faustina Christiana, invitis Parentibus, Eminentissimi Domini censuerunt, parvulam puellam esse verè baptizatam, concurrente materia, forma, & intentione; Baptismum probari unico teste; & quamvis filii Hebræorum non possint invitis parentibus baptizari, si tamen de facto baptizentur, valere Baptismum, & characterem imprimi, & filiam baptizatam penes Christianos alendam; mulierem baptizantem acriter monendam, ut in posterum caveat à similibus; notificandum verò populo, non licere invitis parentibus filios Hebræorum baptizare, quia licet finis sit bonus, media non sunt licita, præsertim stante Bulla Julij III imponente pœnam mille ducatorum, & suspensionem baptizantibus filios Hebræorum invitis parentibus.* Ante hanc resolutionem alia extat die 3. Martij 1633. cujus hæc sunt verba: *Quæritur, an infantulus filius Judæi à Nutrice Christiana baptizatus inscio patre Hebræo, sit verè baptizatus, & hujusmodi baptismate teneatur, & apud quem debeat infantulus educari? Respondetur, infantulum esse verè baptizatum, Baptismumq; esse validum, eumdemq; educandum penes Christianos, à quibus instruatur, & cum pervenerit ad usum rationis, posse cogi ad perseverantiam in Fide Catholica, eidemq; providendum à patre, si habeat in bonis, sin minus in necessariis ad minus ad sustentationem* Conveniunt aliæ quoque ejusdem Congregationis resolutiones quarum altera emanavit *die 23. Decembris. 1698* altera die 8. Martij *1708* & à Leone *in suo Thesauro Fori Ecclesiastici part 4. cap. 4. num. 8.* alia huic similis producitur in Congregatione Concilij habita

in cau-

in causa Fossani, quæ tamen cum registris conferri non potuit.

28. Nihil aliud nunc restat, ut primæ parti finis imponatur, quàm exponere, quid sit faciendum, cum infantes Hebræi aut baptizandi offerantur, aut compertum sit, eos jam fuisse sacro baptismate initiatos; demum quomodo probari possit eosdem aquis salutaribus fuisse ritè lustratos; quæ postrema sunt hujus primæ partis capita, & quorum explicationem paucis expediemus.

IV. Quid faciendum quando Infantes Hebrai baptizandi exponuntur, vel fuisse baptizatos notitia habetur.

29. Nihil hoc loco cum ijs infantibus nobiscum est, qui vel ad sacrum fontem ab ijs feruntur, quibus id faciendi jus esse constat, vel qui juxta sacrarum legum vim, invitis licet, reluctantibusq; parentibus, sunt baptizandi, ut ante demonstravimus; de his, inquam, infantibus nullus hic sermo est, quoniam patet, omnino esse ad sacrosanctum regenerationis lavacrum elevandos. Ad eos itaq; spectat hic sermo noster, qui baptismo neq; à Parentibus, neq; ab alijs qui jus in eos habeant, offeruntur, sed ab aliquo nullam habente auctoritatem. De ijs præterea agitur, quorum casus non comprehenduntur sub ea dispositione, quæ sinit Baptismum conferri, etiamsi majorum consensus desit: hoc quidem in casu baptizari non debent, sed ad illos remitti, quorum in potestate ac fide sunt legitime constituti. Quod si jam Sacramento initiati essent, aut detinendi sunt, aut ab Hebræis parentibus recuperandi, tradendiq; Christifidelibus, ut ab illis piè, sanctèq; informentur; hic enim Baptismi licet illiciti, tamen veri, validiq; effectus est. Ex quibusdam paulo ante citatis resolutionibus hoc eruitur, quibus accedit Concilij Toletani quarti textus expositus *in Can Iudaor. dist. 26. quæst.* 1. *Iudaorum filios, vel filias, ne parentum ultro involvantur erroribus, ab eorum consortio separari decernimus, deputatos aut Monasterijs, aut Christianis viris, aut mulieribus Deum timentibus, ut sub conversatione cultum Fidei discant, atque in melius instituti tam in moribus, quàm in Fide proficiant* Si autem postquam adoleverint, suo ipsi infortunio Catholicam Fidem desererent, & Hebræorum ritibus adhærerent, contra eosdem legibus utendum esset, ut contra Hæreticos, juxta Decretalem Bonifacij VIII. *in Cap Contra, de Hareticis, in sexto: Contra Christianos, qui ad ritum transierint, vel redierint Iudaorum, etiamsi hujusmodi redeuntes dum erant infantes &c. baptizati fuerunt, erit tanquam contra Hareticos, si fuerint de hoc confessi, aut per Christianos, seu Iudaos convicti &c. procedendum.*

30. Dura nonnullis hæc sententia visa est, qui eamdem ut mi-

nus a.

nus asperam facerent, existimarunt fas esse, puerulos Judæis parentibus restituere, dummodo ipsi parentes cautione, aut fidejussione data, ingenuè spondeant, ab se filios, vix ad convenientem ætatem pervenerint, Christifidelibus restituendos, nec quidquam contra fidem Catholicam edocendos. Ita opinatus est Calderinus *in suo Consil. 3. de Judæis*, quem secutus est Graffius *in suis decis. cas. conscien. par. 2. lib. 2. c. 23. n. 23.* Verum hæc Calderini sententia à cœteris omnibus erroris insimulata fuit, ut Afflict. *decis.* 161. *n.* 13. *Sperel. decis.* 1. *num.* 42. *Sessa de Judæis cap.* 55. & *n.* 64. Piton. *Discept. Eccles. p.* 4. *discept.* 136. *dub.* 3. & *n.* 33. Card. Albizi *de Inconst. in Fide cap.* 11. *n.* 33. *Et verè scio in hac Sacra Congregatione*, loquitur de Congregatione S. Officij, *sententiam Calderini uti erroneam fuisse rejectam.*

V Quomodo probetur Baptismũ collatum fuisse infanti.

31. In quibusdam præfatis resolutionibus innuitur, eum, qui Hebræorum filios sine parentum consensu Baptismo lustrare ausus fuerit, exceptis ijs casibus, in quibus hoc liceat, eum, inquam, pœna mulctandum esse; Baptismum autem unius testimonio comprobari. Ut primæ parti hujus nostræ instructionis extrema manus accedat, nihil aliud restat, quàm prædictarum resolutionum judicium confirmare, & quidquid in iisdem continetur, nostra quoq; sententia stabilire. Baptizantis mentem esse sanctam, rectamq, non dubitamus; modus autem omnino illicitus habendus est; & ea quicumq; facit, quæ Ecclesia fieri vetat, pro Judicis prudentia mulctari debet, pœna scilicet aut mitiori, vel severiori, juxta circumstantias. Additur etiam, qui infantes Hebræorum liberos baptizare solent, eos plerumq; aut laicos, aut mulieres esse; quod neutris liceat, nisi necessitas interfuerit, ut videri potest *in Can. ad limina* 30. *quæst.* 2. *in Can. Sanctum, in Can. in necessitate de Consecr. dist.* 4. *in Conc. Flor. Armen. instruct. In casu autem necessitatis non solum Sacerdos, vel Diaconus, sed etiam laicus, vel mulier, imo etiam Paganus, & Hæreticus baptizare potest.* Hoc etiam in trigesimo octavo Concilii Illiberitani Canone statutum est, *peregre navigantes, aut si Ecclesia in proximo non fuerit, posse fidelem, qui lavacrum suum integrum habet, nec sit bigamus, baptizare in necessitate.* Et quamvis Petavius *in not. ad Sanctum Epiph. pag.* 341. miretur, Concilium, etiamsi necessitas interfuerit, bigamis, ne quemquam baptizent, interdiceres, *ergo ne à bigamis baptizari in tanta necessitate non licuit?* Mendoza tamen, & Albaspineus ajunt, in Canone quemquam baptizari à bigamis interdici, cum plures adsint rei conficiendæ magis idonei, quod

Catholi-

Catholicus Ethnico, laicus autem non bigamus jure sit bigamo antepo. nendus. Jam vero baptismati comprobando unius sufficere testimonium, vetus Jurisperitorum axioma est, ut videtur in Glossa Cap. *Nuper, ad verbum: nisi juratus, de testibus & attestationibus. Quandoq; tamen bene creditur uni, quando non fit prajudicium alicui; puta utrum aliquis sit baptizatus, vel utrum esset Ecclesia consecrata, & ubi quis vult probare se egisse pœnitentiam per Confessorem suum. Et in Can. Placuit, in verbo testantur, de Consecrat. dist 4. Creditur ergo testimonio unius in Baptismo, & in Consecratione Ecclesiæ.* Hoc tamen intelligendum est, dummodo testi aut mari, aut fœminæ, fides adhiberi prudenter possit aut idem si testatur qui baptizavit; hic siquidem se ipsum asserens Baptismum Hebræo infantulo ministrasse, non rem modo ab se gestam, sed etiam poena dignissimam suo ipse testimonio confirmaret. In *S.* Spiritus Xenodochium, projectorum perfugium, feruntur non raro infantes chartam collo suspensam præseferentes, in qua scriptum legitur jam Baptismum eidem collatum esse. Cum adhuc in minoribus à Secretis *Sac:* Congregationis Concilii munere fungebamur, *Sancti* Spiritus Parochus interrogavit, quid sibi agendum esset in hujusmodi casibus? Proposita quæstio fuit in Congregatione *die 18. Decembris 1723. ut declarat Thesaurus resolut. tom. 2, pag. 412. die autem 15 Januarij 1724.* ita rescriptum fuit: *Si* non lateret, qui chartulam scripserat, eidemq; fides tuto præstari posset, tunc infantem ut baptizatum habendum esse, ac ne Baptismo quidem initiandum *sub conditione*, ut apertè liquet *in tom. 3. præfati Thesauri pag. 2.*

32. Hæc sunt, quæ breviter exponenda censuimus quoad primam partem ad Hebræorum infantes unicè pertinentem. Itaque ad secundam descendimus, sermonem de Hebræis adultis, ac ratione pollentibus habituri. Atque ut ordine utamur, & claritate, differemus primo de ijs, qui ultro Baptismum petunt, tum de ijs, qui jam baptizati ad Ecclesiam se conferunt. Verum in primis constituendum est, quænam plerumq; ea ætas sit, in qua Hebræus sponte Baptismum expetens, non infans, sed sui compos censendus est, & quodammodo adultus, atque hac quidem in re duos Jurisperitos, licet haud indoctos, cavere necesse est; Nattam scilicet *in Consil 454 lib 2.* & Bursat. *in Consil. 231. lib 3.* quibus in casu, de quo agitur, necessaria videtur duodecim annorum ætas; id autem perperam quibusdam decretis probant æquè antiquis, ac antiquissimis. Hac in re consulendus est sedulus, accuratusq; Præsul Sperel-

Secunda pars. De Baptismo Judæorum adultorum. Quando adultus dici possit.

lus *in sua decis.1 num 32. & duobus seqq.* ubi probat rationis usum ab anno septimo completo inchoari; idemq; confirmaturus, præclara quædam in unum collegit Cardinalis Albizi *de inconst. in Fide cap. 11. num. 39.* Ricciul. *in tract. de Personis extra gremium Ecclesiæ. lib. 2. cap. 33. num. 3.* Zasius *in tract. de Iudæis quæst. 2.* Clericat. *de Jurisdict. Discord. 18. num. 25.* Sessa *de Iudæis cit. cap. 43.* quibus addimus Congregationis Concilii resolutionem, quæ extat *lib. 16. Decretorum pag. 233. à tergo* in quadam causa Vilnæ: *Die 16 Julii 1639. Sacra Congregatio Concilii respondit filios Iudæorum non esse invitis parentibus baptizandos, donec perveniant ad ætatem legitimam; & tunc, si ipsi consentiant: ætatem verò legitimam regulariter censeri completo septennio.* Animadvertere opus est illud *regulariter*, nam indicat oportere Præsidem Ecclesiasticum etiam atque etiam considerare, quisnam sit Baptismi petitor, cum possit contingere, ut is etiam non completo septennio sufficienti sit præditus ratione; ideoq; baptizandus, invitis licet reluctantibusq; parentibus, ut sapienter differit Sotus *in 4. sententiar. dist. 5. quæst. unic. art. 10. dub. 2. Certissima regula est, quod si citra illam ætatem certo constat, puerum fidei Catechismis instructum satis intelligere, quidnam sit baptizari, & quemadmodum sit, professio Christianæ legis, baptizandus est, quoniam ætas ad contrahendum matrimonium lege humana statuitur; Lex autem Divina Baptismi neutiquam ab humana dependet.*

33. Si vero de perfecto rationis usu dubitaretur, & Baptismum implorantis capacitas anceps, ac incerta esset, cavendum est ab eorum sententia, qui juxta tritum illud axioma, in dubio nimirum semper possidentis conditionem meliorem esse, contendunt, petentem Baptismum ad Hebræos, & ad Patrem potissimum, si superfit, necessario remittendum. Cavendum est, inquam, ne quis arbitretur sententiam ejusmodi approbandam. & axioma, cujus dumtaxat est ratio habenda in causa æquali: nulla vero æqualitas intercedit Hebræos inter, atque Christifideles; ac multo minus inter patrem, & filium; quum alter patriæ potestatis jacturam ad breve tempus, damnum nempe levissimum evitaret; ærumnas alter gravissimas provideret, hoc est mortem fugeret sempiternam, cujus periculum certè subiret, regressus ad Infidelium curam, ac sub patriam potestatem. Quare in supradictis casibus Sacramentum est differendum, sed hoc qui postulat retinendus, ac sic interea informandus, ut idoneus evadat baptismati postmodum suscipiendo.

34. Sua-

34. Suarez *in 3. par. S. Thomæ tom. 3. quæst. 68. art.* 10. *disp. 25. sect.* 3. *ad fin.* sic scribit: *Ad cognoscendum autem, an pervenerit parvulus ad eum statum, & facultatem usus rationis, utendum est signis, & conjecturis ex experientia desumptis, & hominis prudentis arbitrio judicium ferendum est. Quod si signa non fuerint satis evidentia, tamen rem faciant dubiam, & aliquo modo probabilem, si necessitas non urgeat, expectari potest & debet commodior occasio, & major cognitio.* Magni hujus Theologi auctoritas quidquid supra diximus mirificè probat, Baptismũ nempe, donec dubio locus fuerit, protrahendum: adultum vero id temporis à Christifidelibus detinendum procul à Genitoribus, ex his, quæ subjungimus apertè patet *Cardinalis de Lugo lib. 5. respons. moral. ad dub. 4.* hoc Romæ accidisse narrat ætate sua: *Contigit Romæ, ut parvula quædam puella casu inveniretur longè ab Hebræorum domibus, quæ interrogata de suis Parentibus, respondit, se parentes habere Hebræos, & velle fieri Christianam. Conducta ergo ad Catechumenorum domum, parens petiit, filiam sibi restitui, quæ adhuc sui juris non erat, nec rationis compos ad deliberandum de Religione.* Consilium expetitum est sapientissimi Cardinalis, qui postquam diligenter puellam examinasset, dubitavit, an perfecto rationis usu præditam judicaret: *Consultus ergo tunc fui, & examinavi puellam, nec perfectum rationis usum affirmare potui, nec etiam sufficientem negare, sed mansi dubius.* Cum puella septennium adhuc non complevisset, dubitaretq; Cardinalis de perfecto rationis usu, Baptismum protrahendum esse respondit, & puella interea apud Catechumenos detinendam: *Ego, quoniam puella illa septennium non compleverat, & de sufficienti rationis usu dubitabatur, dixi, Baptismum quidem suspendendum esse, donec cum pleno rationis usu certò cõstare posset de sufficienti ejus voluntate; interim tamen non debere, nec posse restitui, sed custodiæ causa retinendam in eadem Catechumenorum domo.* Atque ita gestum est, ac puella deinceps, nova adhibita diligentia, baptizata fuit, ut videtur in fine prædicti Dubii IV. *Non erat controversia, an puella baptizanda esset, sed an Patri reddenda, in dubio de usu rationis sufficienti; in quo dubio de facto reddita non fuit; sed in loco tuto deposita, donec suo tempore, & explorata jam ejus voluntate, cũ certissimo rationis usu, baptizata fuit.*

35. Species facti, quam modo exposuimus, de puella est, quæ septennium nondum expleverat; si autem illud superasset, & non constaret de perfecto rationis usu, non ideo Hebræis Parentibus reddenda esset,

ſet, ſed Chriſtianorum curæ mandanda. Etenim idem argumentum & ad puellam detinendam, & ad Baptiſmum protrahendum in utroq; caſu valeat neceſſe eſt, *auctore Seſſa de Iud Cap. 54. num. 8. & ſeq.* *Ego verò adhærendum puto ſententiæ Henriquez, ut baptizari in dubio uſus rationis non debeat, ſive ſeptennium compleverit, ſive non &c. modo non urgeat periculum mortis &c. Erit tamen eo caſu à Parentibus ſegregandus, & in domo Catechumenorum, vel penes honeſtam mulierem collocandus, ad vitandum periculum, ne à Parentibus ſubvertatur.* Et ante Seſſam id docuerat Sotus loco cit. *Quid verò quando res eſſet aliquo modo dubia, nempe ſi bonæ eſſent conjecturæ, & indicia, puerum annum agentem octavum intelligere quid vellet profiteri, Baptiſmumq; peteret? eſſet baptizandus, ac ſubinde ab eorum educatione ſubtrahendus.*

De ijs adultis, qui Baptiſmũ petierunt.

36 Tempore conſtituto, in quo Hebræus rationis compos prudenter cenſendus eſt, ſtatuto etiam quid ſit agendum, cum Baptiſmi petitor, an ſit idoneus, dubitatur; de ijs jam differemus, qui aut ab adoleſcentia, aut ætate etiam maturiori Baptiſmum poſtulant. Quoad hanc ætatem, Parentum conſenſum neceſſarium omnino non eſſe, auctor eſt Sanctus Thomas *in præfat. loc. ideſt in 2 2 quæſt 10 art 12* quo in loco diſputans de Baptiſmo filiorum Hebræorum, diſſentientibus Parentibus, ſic ſcribit: *Poſtquam autem incipit habere uſum liberi arbitrii, jam incipit eſſe ſuus, & poteſt quantum ad ea, quæ ſunt juris Divini, vel naturalis, ſibi ipſi providere; & tunc eſt inducendus ad Fidem, non coactione, ſed perſvaſione, & poteſt etiam invitis Parentibus conſentire fidei, & baptizari, non autem, antequam habeat uſum rationis.* Eadẽ verò repetit *in 3 part. quæſt 68 art* 10. *Reſpondeo dicendum, quod pueri infidelium filii aut habent uſum rationis, aut non habent. Si autẽ habent, jam quantum ad ea, quæ ſunt juris Divini, vel naturalis, incipiunt ſuæ poteſtatis eſſe; & ideo propria voluntate, invitis Parentibus, poſſunt Baptiſmum ſuſcipere, ſicut & matrimonium contrahere; & ideo tales licitè moneri poſſunt, & induci ad ſuſcipiendum Baptiſmum.* Quæ quidem cum ijs conveniunt, quæ ſcripta reliquit idem *Doctor Angelicus in quodlib 2 art 7.*

37. *S* Thomæ doctrina de modo, quo Hebræi jam rationis compotes ad fidem Catholicam amplectendam inducendi ſunt, omnino congruit cum Sancti Gregorii ſententia *in Can. qui ſincera. diſt. 45.* cujus hæc ſunt verba *Qui ſincera intentione extraneos à Chriſtiana Religione ad fidem cupiunt rectà perducere, blandimentis, non aſperitatibus debent*

debent studere, ne quorum mentem reddita ad planum ratio poterat revocare, pellat procul adversitas. Nam quicumq; aliter agunt, & eos sub hoc velamine à consveta ritus sui volunt cultura suspendere, suas illi magis, quàm Dei causas probantur attendere. Accedit Concilii Toletani IV. auctoritas *in Can. de Iudais dist. 45. De Iudais autem præcipit Sancta Synodus, nemini deinceps ad credendum vim inferri. Cui enim vult DEUS, miseretur; & quem vult, indurat. Non enim tales inviti salvandi sunt, sed volentes, ut integra sit forma justitiæ. Sicut enim homo proprii arbitrii voluntate serpenti obediens periit, sic, vocante se gratia Dei, propriæ mentis conversione homo quisq; credendo salvatur. Ergo non vi, sed liberi arbitrii facultate, ut convertantur, suadendi sunt, non potius impellendi.* Idem sentit Clemens III. in sua Decretali cujus hoc est exordium: *Sicut Iudai sub tit. de Iud: & Saracen. Statuimus, ut nullus invitos, vel nolentes Iudaos ad Baptismum venire compellat: Si quis autem ad Christianos causa fidei confugerit, postquam voluntas ejus fuerit patefacta, Christianus absquè calumnia efficiatur, quippe Christi fidem habere non creditur, qui ad Christianorum Baptismum non spontaneus, sed invitus cogitur pervenire.*

38. Nec plane obest huic sententiæ auctoritas Adriani Pontificis, qui Baptismum à Carolo Magno Saxonibus vi collatum, ut fertur, comprobavit, cum infidelium ratio æque ac Hebræorum habenda sit, juxta S. Thomæ sententiam in 2. 2. *quæst.* 10. *art.* 8. ubi sic scribit: *Infideles quidam sunt, qui nunquam susceperunt fidem, sicut Gentiles, & Iudai, & tales nullo modo sunt ad fidem compellendi, ut ipsi credant &c. alij verò sunt infideles, qui quandoq; fidem susceperunt, & eam profitentur, sicut Haretici, & quicumq; Apostata, & tales sunt etiam corporaliter compellendi, ut impleant, quod promiserunt, & teneant, quod semel susceperunt.* Nullius quoq; momenti sunt, quæ gesta fuerunt á Sisebuto Hispaniarum Rege, quem Concilium IV. Toletanum *Cap. Majores, de Baptismo,* Principem Religiosissimum compellavit, propterea quod vi, ac minis Hebræos ad Baptismum impulerit, cujus vestigiis institerunt Rex Æges, Ferdinandus, atque Isabella, ut videre licet in Mariana novissimæ editionis *an.* 1-33 *tom.* 1. *pag.* 202. *& in tom* 3. *pag* 184 *&* 11.

39. Placet hic vero nonnulla breviter adnotare; ac primo, Pontifex Adrianus gratulatus est quidem Carolo Magno, quod Saxones jussisset ad Baptismum accedere; in ejus tamen Epistola typis impressa *in tom.* 2. *Concil. antiq Gallia pag.* 112. quod unum extat facti ejusmodi

monu-

monumentum, in ejus, inquam, epiſtola ne leviter quidem commemoratur modus, quo fuerant Saxones baptizati; deinde, iidem Saxones fidem Imperatori dederant, ſua ſe ſponte ad Baptiſmum venturos, quum armis ſuperati, & prælio victi ſe Carolo tradiderunt: *Spoponderunt ſe eſſe Chriſtianos, & ſe ſub ditione Domini Caroli Regis, & Francorum ſubdiderunt*: ut narrat Annalium ſcriptor Loiſſelianus *tom. 6. Annal. Eccleſiaſtic. Galliæ Patris le Cointe pag. 110.* Tertio, Rex Siſebutus non ubiq; fuit, neque ab omnibus commendatus; quapropter Rex Siſenandus imperavit, ut nulla vis in poſterum adhiberetur, quod Mariana teſtatur *tom. 1, pag. 207. Judæos amplius ad Religionis Chriſtianæ profeſſionem cogere nefas eſto.* Quarto, Religioſiſſimi nomen Siſebutus, non ſcientiæ merito, ſed pietatis cauſa, eſt conſequutus, *propter zelum, quem habebat, licet is non eſſet ſecundum ſcientiam*, ut notat Silvius *in 2. 2. S. Thomæ quæſt. 10. art. 8. concl. 4. §. Ad hoc tamen.* Quinto in Hiſpania per eam ætatem Eccleſiaſtica diſciplina nimis remiſſa erat; ideoque Epiſcopi non auſi ſunt Regum voluntati adverſari, uti animadvertit Natalis Alexander in ſua *Theologia dogmatica, & morali, de Sacr. Bapt. lib. 2. Cap. 7 propoſ 7. ad fin. Mores illos in Hiſpaniarum Eccleſiis viguiſſe negari non poteſt, Epiſcopis Eccleſiaſticam diſciplinam ad nutum Regum ſuorum flectentibus; ſed ſaniorem fuiſſe, ut & antiquiorem, diſciplinam de Judæis ad fidem Chriſtianam per Baptiſmum non cogendis, perſpicuum eſt.* Demum Principum geſta legem præſcribere privatis nequeunt, cum fas ſit Regibus Infideles devictos, captivoſque ſuos vi ad Baptiſmum impellere, edictoq; ſancire, ut illud accipere ſi recuſent, à Regno eliminentur; id autem Regibus licet non ſine cauſa: metuunt enim, ne ipſi aliquando ad rebellionem deficiant, aut alios ad infidelitatem perducere moliantur. Quamobrem S. Auguſtinus in epiſtola ad Vincentium, quæ nunc XCIII. eſt, olim XLVIII. poſtquam ſuam ſententiã ſemper fuiſſe ait: *Neminem ad unitatem Chriſti eſſe cogendum*; hoc ad rem noſtram addit: *Legum terror, quibus promulgandis Reges ſerviunt Divino in timore, ita profuit, ut nunc alij dicant . . . . . gratias Domino, qui vincula noſtra diſrupit, & nos ad pacis vinculum tranſtulit.*

40. Hebræis igitur, ut Baptiſmum accipiant, vim facere nefas eſt; quare ſi quis Hebræorum, expleto jam ſeptennio, Catholicam Religionem amplecti cupiat, aut ſi non dubia, ſed certa ſignificatio detur Hebræum aliquem prædictæ ætatis Baptiſmum petere, in hoc caſu tum Index, qui hoc admonet, eſt retinendus, tum Sacramenti petitor ex Hebræo.

bræorum vico evocandus, Christianisq; tradendus est, ut interrogetur, qua potissimum de causa velit ab Hebræorum institutionibus ad Christi cultum accedere; diligenter demum instrui debet. ut paulo post edocebimus. Hac autem adhibita diligentia, si forte incapax inveniretur, iterum absq; dubio Judæis tradendus esset. *Et memini*, verba sunt Cardinalis Albizi *de inconst. in fid. cap.* 11. *sub n.* 38. *A Congregatione Consultorum Sancti Officij revocatum fuisse ad examen puerum quemdam Hebraum, qui supponebatur petiisse Baptismum, & ad domum Catechumenorum redactus fuerat; qui tamen adeo hebetis ingenii visus fuit, ut, etiamsi explevisset septennium, nihilominus patri Hebræo restitutus fuit.*

41. Si contingat, ut Hebræorum aliquis ætate adultus Baptismum cupiat; is quidem est retinendus, aut é vico evocandus, dum ejus optimam voluntatem quispiam fide dignus attestatur. Magna hic vero diligentia opus est, experientia edocente, Hebræas seu mulieres, seu puellas frequenter ad Baptismum confugere, non Religionis, sed matrimonii causa, quod nimirum Christianum aliquem deperea..t. mares autem Christianæ fidei desiderium affectare, quod matrimonii jam contracti laqueos declinare cupiunt, & uxorem Hebræam relinquere, aut quod ære alieno gravati sunt, ac solvendo impares. Atque utinam in præsentiarum non eveniret, quod Stephanus Tornacensis scripsit in Epist. XXXII. *Rarò accidit, ut de plebe circumcisa duritia in novam Ecclesiæ renatus infantiam, fideliter aliquis conversetur* Hanc vocem *raro* ita interpretamur, ut non negemus persæpe Hebræos ad veram fidem divinitus evocatos, ea fecisse omnia, quæ bonos viros, & utiles Christianos decent. Eorum Elenchum vide apud Possevinum, & Thomam á JESU *de conv. gent. lib 9 part 2. cap* 1. *pag.* 635. Præviam institutionem multum ad hanc rem conferre fatendum est. Sapientes Instructiones pro Missionariis Romæ in lucem editæ an. 1699. pag. 187 hæc habent. *Enimverò comprobatum est experientiá, Christianos pejores non inveniri, quàm qui ante competentem instructionem ad Baptismum admissi sunt; quippe qua facilitate Christo nomen dederunt, eadem ut plurimum nuntium ei remittunt &c. quodq; miserabilius est deteriores multo sunt, quam ante Baptismum, & correctionis omnino impatientes.* Concilium Tridentinum *sess.* 6 *cap* 6. indicat, quæ adulto, ad Baptismum cum spirituali utilitate accipiendum, sunt necessaria. Catechismus Romanus *par.* 2. *de Baptismo* moram, & tarditatem in hoc negotio inculcat cum mortis di-

tis di-

tis diſcrimen abeſſe videatur. *Dilatio aliquas videtur utilitates afferre: primum enim quantum ab Eccleſia providendum eſt, ne quis ad hoc Sacramentum ficto, & ſimulato animo accedat, eorum voluntas, qui ad Baptiſmum accedunt, magis exploratur, atque perſpicitur; deinde in fidei doctrina, quam profiteri debent, & Chriſtiana vita inſtitutionibus erudiantur perfectius.* Quoad ea, quæ ante Baptiſmum adulto credenda ſunt, animadverſione dignum eſt dubium, ſeu quæſtio ab Epiſcopo Quebec, Sancti Officij Congregationi propoſita, definita 3. Maji an. 1703. *Utrum, antequam adulto conferatur Baptiſma, Miniſter teneatur ei explicare omnia Fidei noſtræ myſteria, præſertim ſi eſt moribundus, quia hoc perturbaret mentem illius; an nō ſufficeret, ſi moribundus promitteret fore, ut, ubi è morbo convaleſceret, inſtruendum ſe curet, ut in praxim redigat, quod ei præſcriptum fuerit? Reſpondetur, non ſufficere promiſſionem; ſed Miſſionarium teneri adulto etiam moribundo, qui incapax omnino non ſit, explicare myſteria fidei, quæ ſunt neceſſaria neceſſitate medii, ut ſunt præcipuè myſteria Trinitatis, & Incarnationis.*

De illis, qui extra infantilem ætatem baptizati ſūt abſq; eo, quod ipſi baptiſma petierint.

42. Hactenus verba fecimus de Hebræis adultis ultro Baptiſmum petentibus; modo, finis ut epiſtolæ imponatur, de iis ſermonem inſtituemus, quibus, infantium ætate expleta, nec ipſis quidem petentibus, Baptiſmus impertitur, ut re ipſa contigit in Viviani facto; unde oblata Nobis hujus Epiſtolæ conſcribendæ occaſio fuit. Is enim præter Infantes, filiam annorum novem Baptiſmate conſecravit, idem cum filio jam duodenni facturus, niſi aquam deficere comperiſſet. Eos itaq; & retinere oportet, & diligenter inquirere, à quo baptizati ſint, an debita forma & materia adhibita; tum etiam oportet eos inſtruere & docere ſupplendo quidquid antea non factum fuit, ac fieri omnino debuit: neq; vero hæc ſatis ſunt, ſed nonnulla inſuper obſervari neceſſario debent.

Intentio baptizati an requiratur quando eſt extra infantilem ætatem.

43. Non raro fit, ut puer adhuc rationis impos in rebus momenti maximi cogatur alienæ inſervire voluntati, quod ſolebat olim ex veteri diſciplina frequenter uſuvenire. Quos enim ab infantia parentes ad Monaſterium miſerant, ii toto vitæ ſpatio ſolitudinem colere tenebantur, quamquam, ubi adoleviſſent, ſeſe palam profiterentur ab inſtituto ejuſmodi abhorrere. *Vide Can. Audiſtis 20 quæſt. 1.* Atqui adultus alienæ obnoxius voluntati, niſi ſponte ſua obligari nequit: quare, quum Baptiſmo Catholicæ Religionis obſervantia conjuncta ſit, hinc ſanè oritur, hoc Sacramentum non eſſe validum in adulto palam ac liberè diſſentiente. Sanctus Thomas *3 part. ad quæſt. 68. art. 7.* quærit: *Utrum ex*

trum ex parte baptizati requiratur intentio suscipiendi Sacramentum Baptismi? Et quibusdam more suo propositis argumentis intentionem non esse necessariam probantibus, ita quæstionem solvit: *Respondeo dicendum, quod per Baptismum aliquis moritur veteri vitæ peccati, & incipit quamdam vitæ novitatem &c. Et ideo sicut ad hoc, quod homo moriatur veteri vitæ, requiritur, secundum Augustinum, in habente usum liberi arbitrii voluntas, qua eum veteris vitæ pæniteat, ita requiritur voluntas, qua intendat vitæ novitatem, cujus principium est ipsa susceptio Sacramenti; & ideo ex parte baptizati requiritur voluntas, seu intentio suscipiendi Sacramentum.* Glossa Canonica *in Can. Solet,* ad verbum, *implorandum, de Consecratione dist. 4.* intentionis necessitatem in adulto, qui baptizatur, non requirit, sed baptizantis tantummodo satis esse affirmat. *Si baptizans intendit baptizare, qualemcumque intentionem baptizatus habeat, recipit Sacramentum: sed, si non intendit baptizare, licet verba proferat, non est baptizatus.* Sed juxta Sotum *in 4. sent. dist. 5. quæst. unic. art. 7.* §. *His igitur,* supradicta Glossa, sicut & alia *in Cap. Majores, de Baptismo, tum contra veritatem, tum etiam contra textus ipsos apertè pugnant.* Ratio vero, qua Glossa innititur, nempe baptizatum patientis partes agere in Sacramento, intentionem autem quoad agentem, minimè quoad patientem necessario requiri; ratio, inquam ejusmodi refellitur à Sancto Thoma *loc. cit.* in responsione ad primum argumentum: *Ergo dicendum, quod in justificatione, quæ fit per Baptismum, non est passio coacta, sed voluntaria; & ideo requiritur intentio recipiendi id, quod ei datur.* Quidquid Sanctus Doctor in Summa de hac voluntatis necessitate scribit, jam antea declaraverat *in 4. Senten. distinct. 6 quæst. 1. art. 6 quæst. 3.*

44. Cum ergo voluntatis, sive intentionis in adulto, quoad Baptismum, necessitas certa sit, is debet ideo interrogari, quo esset animo, aut voluntate, cum ab se non postulatum acciperet Sacramentum; fieri enim potuit, ut in ipso actu intentionem habuerit accipiendi Baptismum, aut quoddam veluti lavacrum in Ecclesia solitum frequentari, aut ut profanam quamlibet lavacri speciem. Nihil prohibet, quo minus ante Baptismum intentio fuerit illius, ut lavacrum est Ecclesiæ proprium, accipiendi, ea deinde intentione in ipso actu caruerit, cum lustraretur. Contingere item potuit, ut animo, ac voluntate extiterit Sacramento contraria, licet modestiam vultus, ac corporis totius compositionem in accipiendo Baptismate præseferret. Nihil demum impedimento est, quin

ipsa rei novitate perculsus, nulla omnino voluntate, nec assentiendi scilicet nec abnuendi fuerit; & fieri etiam potest, ut animo prorsus à sacris mysteriis alieno, vel voluntate coacta & repugnante Baptismum acceperit.

45. Si quis adultus ad salutis fontem accesserit voluntate animatus accipiendi, non quodcumq; lavacrum, sed unicè Ecclesiæ proprium, ac peculiare, Baptismum esse validum dubitari non potest. Ita Æst. *lib. 4 sent. dist. 4. §. 10. In his enim ad veritatem Baptismi, sive ad characteris susceptionem omnino necessaria est intentio suscipiendi Sacramentum, non tamen ut est lotio quædam in genere, sed ut talis, qualem frequentat Ecclesia.*

46. Verum si quis Baptismum accipiens præsenti voluntate careat, quàm alias tamen habuerit, talis suscipiendæ lotionis, qualis in Ecclesia frequentatur, tunc examinare oportet, utrum voluntas antecedens, nunquam deinceps retractata, adhuc moraliter perseveret. Nam ubi nulla præcesserit retractatio, & moraliter perdurare intentio videatur, est certe validum Sacramentum. Hic casus ad eos spectat, qui ante furorem, vel somnum, Baptismum petunt, accipiant vero, dum aut insania vexantur, aut somno indulgent, & hoc genus hominum validè baptizatum dicitur *in Conc. III. Carthagin. Cap 34.* Non secus accidit S. Augustini amico, qui febris ardore delirans, *baptizatus est nesciens, mente, atque sensu absentissimus,* ut habetur *in lib. 4. Confess. Cap. 4.* Is enim cum adhuc inter Catechumenos versaretur, propositum absq; dubio habuerat baptizandi. Ad hanc rem animadversione dignissima verba sunt Innocentii III. *Cap. Majores, ad §. Verum, de Baptismo,* ubi hæc leguntur: *Dormientes autem, & amentes, si priusquam in amentiam inciderent, aut dormirent, in contradictione persliterant, quia in eis intelligitur contradictionis propositum perdurare, si fuerint sic immersi, characterem non suscipiunt Sacramenti: secus autem, si prius Catechumeni extitissent, & habuissent propositum baptizandi.*

47. Qui vultu, atque oculis, ac toto corpore ad modestiam composito, voluntate tamen alienissima, ad hoc Sacramentum veniat, is aditum aperit ad controversiam non parvi momenti. Quidquid sit de opinione Caterini, qui sustinet, conferenti exteriorem sufficere compositionem, etiamsi non id animo proponat facere, quod Ecclesia solet, de qua opinione multa alibi diximus in nostro Tractatu *de Sacrificio Missæ ad part. 4. sect. 2. num. 76. & seqq.* Hæc, inquam opinio minus habet dif-

bet difficultatis, cum non de conferente agatur, sed de accipiente Baptismum. Propositio autem ab Alexandro VIII. damnata, objici Caterino solita, conferentem respicit, non accipientem: *Valet Baptismus collatus à Ministro, qui omnem ritum externum, formamq; Baptismi observat; intus vero, & in corde suo resolvit, non intendo facere, quod facit Ecclesia.*

48. Quotiescumq; sacra hæc mysteria suscipiuntur indifferenti prorsus animo ac proposito, neutra scilicet voluntate, Cardinalis Cajetanus *art. 7. in Summa S. Thomæ 3. part. quæst. 58.* admissa in recipiente intentionis necessitate, docet, intentionem non *per se*, ut scholæ loquuntur, sed *per accidens*, necessariam esse, ut nimirum contraria voluntas, si adfuisset, sublata penitus intelligatur. Itaque si quis nec abnuens, nec assentiens, neutra videlicet voluntate, baptizaretur, censendus esset Baptismum validè suscepisse. At enim Sotus *4 sent. dist. 5 quæst unic. art 7.* Cajetano vehementissimè adversatur, & ea quidem felicitate, ut plurimos habeat sententiæ suæ Theologos assertores. Silvius *tom. 4. in 3 part S. Thomæ quæst. 68. art. 7.* postquam rem prolixè discussit, ita concludit; *Ex jam dictis certum est non sufficere, quod quis neq; sit volens, neque sit nolens, quia talis non habet intentionem recipiendi Sacramentum.* Valentia *tom. 4. suorum comment Theolog. disp 4 quæst. 3. punct. 2.* Cajetano valere jusso, adhæret Soto: *Quod si neuter prorsus aliquis esset, id est qui neq; vellet, neq; nollet suscipere, putavit Cajetanus, si sic baptizaretur, fore Baptismum validum, sed admodum falsi id putavit, ut multis argumentis probat Sotus.* Consulendus quoq; est Cardinalis Lauria *lib. 4. sent tom, 1. disp. 11. quæst. 2. num. 22 & seqq.* Cajetanus fulcire studet sententiam suam auctoritate Decretalis Innocentii III. de qua mox sermo erit, *in cap. Majores, de Baptismo,* ubi leguntur hæc verba: *Tunc characterem Sacramentalis imprimit operatio, cum obicem contrariæ voluntatis non invenit obsistentem:* ubi sentire videtur, Baptismo satis esse, recipienti voluntatem, non inesse contrariam. At enim vero animadvertatur necesse est, Pontificem Innocentium respondere quæstioni, utrum amentes baptizari absq; consensu possint, ac decernere hoc licere, eorum si consensus adfuerit furori prævius, secus vero, si nullus dementiam consensus præcesserit ac voluntas Itaq; Pontificis postea asserentis Sacramento imprimi characterem, *quando non invenit obicem contrariæ voluntatis,* nemo non videt, hanc mentem esse, Baptismatis haberi effectum, quando quis vel in actu assensum præbeat, vel jam ante præbuerit. Quod si Pontifex ea in sententia fuisset, su-

ſcipiendo Baptiſmati ſatis eſſe voluntatem non obſiſtentem, utique non decreviſſet, ut revera ſtatuit, in amentibus voluntatem neceſſario requiri antecedentem.

49. Demum ſi Baptiſmus violenter, atque animo palam contrario ſuſcipiatur, ſupradictus Pontifex Innocentius III. *eadem in Decretali Majores, de Baptiſmo,* diſtinctione utendum judicat. Etenim eos, qui minis, ac terrore correpti violentiæ cedunt, Baptiſmum, ut ſibi conſulant, ſuſcipientes, ab iis diſtingvit, quibus, vi etiam illata, contradicentibus palam, & reluctantibus, hoc Sacramentum per vim confertur. Decernit autem in primo caſu, non in ſecundo, Baptiſmatis imprimi characterem: *Is, qui terroribus, atque ſuppliciis vehementer attrahitur, ne detrimentum incurrat, Baptiſmi ſuſcipit Sacramentum, ſicut & is, qui fictè ad Baptiſmum accedit, characterem ſuſcipit Chriſtianitatis impreſſum &c. ille verò, qui nunquam conſentit, ſed penitus contradicit, nec rem, nec characterem ſuſcipit Sacramenti, quia plus eſt expreſsè contradicere, quàm minimè conſentire: ſicut nec ille notam alicujus reatus incurrit, qui contradicens penitus & reclamans, thurificare Idolis cogitur violenter.* Diſtinctio ejuſmodi occurrit quoque in Gloſſa Canonica *in Can. de Judæis, ad verbum, coacti ſunt, diſt. 45. in Cap. Majores, §. Item quæritur, ad verbum, conditionaliter, de Baptiſmo,* & in Cap: *Contra Chriſtianos, ad verbum, abſolutè, de Hæreticis, in ſexto.*

Quid ſervandum, ſi poſt Baptiſmum quis negat intentionem ſufficientẽ habuiſſe.

50. Examen porro ſi haberi debeat de adulti propoſito, aut voluntate, cum Baptiſmum accepit, is profectò eſt ante cœteros audiendus, & interrogandus; cavendum tamen, ne inconſulto fides eidem illico habeatur, ubi reſponderit, ſe baptizatum non liberè, ſed invito. Fieri enim poteſt [nec caſus ſanè hic metaphyſicus eſt] ut ipſo in actu intentionem habuerit ſufficientem, diabolicis deinde ſtimulis incitatus & victus, ad vomitum rediturus mendacium proferat, & de intentione interrogatus nigrum pro albo, ut inquiunt, repræſentet. Qui in foro, in Curia, in Republica verſatus eſt, non ignorat, & ſæpe aliàs contigiſſe, & frequenter uſuvenire, ut Sacris Ordinibus initiati, ac vitam Regularem profeſſi, enixè poſtulent contractis á vinculis ſolutionem, dictitantes nimirum, & nonnunquam jurejurando affirmantes, ſeſe illo tempore, aut nullam penitus intentionem, aut omnino contrariam habuiſſe. In hoc rerum ſtatu quid ſolet conſilii capere Judex cautus, & prudens? Clamores aſpernatur, reſpuit jusjurandum, niſi hoc idem comprobent adjuncta plurima, & circumſtantiæ antecedentes, concomitantes, & ſubſequentes, & eæ

quidem

quidem momenti sint ineluctabilis, & inconcussi. Hac profecto ratione, hoc examine, hac diligentia opus est, ubi adultus post Baptismum aut intentionem sibi fuisse pernegat, aut non idoneam, minimeq; sufficientem extitisse contendit.

51. Quod si nulla sit reliqua dubitatio, planèq; constet hac luce clarius, adulto Baptismum accipienti nullam prorsus fuisse voluntatem, aut intentionem, nil restat aliud, quàm eumdem & hortari, & admonere, ut rite id faciat, quod jam irrito fecit, & suscipiat *absolutè*, ac liberè Sacramentum; ac si obstinatè repugnet, tum nihil aliud superest, nisi ut remittatur. Si autem res in dubio sit, nec intelligi possit, an defuerit intentio, an sufficiens adfuerit necne, adultus tum retinendus, baptizandusq; *sub conditione*: S. Thomas 3. *part. quæst.68. art* 7. ubi, ut antea diximus, in Baptizato intentionis necessitatem probans, hoc sibi objectum proponit secundo loco: *Cum de intentione Baptizati non constet, quilibet posset petere, se denuò baptizari, propter intentionis defectum. Non videtur ergo, quod intentio requiratur ex parte baptizati, ut suscipiat sacramentum*; atque ita respondet: *Dicendum ergo, quod si in adulto deesset intentio suscipiendi Sacramentum, esset rebaptizandus; si tamen hoc non constaret, esset dicendum, si non es bazatus, ego te baptizo.*

52. Demum quotiescumque aliqua ex parte de collato Baptismate dubitetur aut in facto, aut in jure; cum ex facto articulus juris oriatur, de quo nihil adhuc certi Ecclesia statuit, Theologorum autem, scriptorumq; sententiæ divisæ sunt; Hebræus jam lustratus non remitti, sed retineri debet, & baptizari *sub conditione*, juxta regulam Alexandri III. *in Cap. De quibus, sub tit: de Baptismo*: *De quibus dubium est, an baptizati fuerint, baptizentur his verbis præmissis: Non te rebaptizo, sed, si nondum baptizatus es, ego te baptizo.* Hi porro ita baptizati tenentur, omnino fidem Catholicam observare, eorum instar, qui minis, ac terrore adducti, suscipiendo baptismati assensum liberè præbuerunt: vide *tit. Cap: Majores*, §. *Verum, de Baptismo*: *Et ipse tanquam conditionaliter videns, licet absolutè non velit, cogendus est tamen ad observationem Fidei Christianæ.* Et prolixius *in Can. de Iudæis, ad dist.* 45. Ubi sic legitur: *Oportet, ut Fidem, quam etiam vi, vel necessitate susceperunt, tenere cogantur, ne nomen Domini blasphemetur, & Fides, quã susceperunt, vilis, & contemptibilis habeatur.*

53. Statutum hic Nobis fuerat, Epistolam terminare; sed deinceps *Alia du[...]*

Quid circa hanc materiã solvuntur. inceps audivimus operæ prætium esse, quasdam quæstiones solvere huc spectantes, quarum usus haud infrequens esse solet. Tenemur itaq; huic Epistolæ additamentum nectere, & opportunius hoc fore existimamus, quàm opus jam perfectum retexere, aut fasciolas, ut dici solet, ac frustula infarcire.

I. In casu denuntiationis aliquem Christianũ effici optare quibus testibus fides præstari debeat. 54. Superius, hoc est *num. 40* è vico evocandum, tradendumq; Christianis diximus eum, qui nuncio haud dubio, sed certo & indubitato delatus est, & dedisse, & adhuc exhibere indicia desiderii, quo flagrat, suscipiendi Baptismatis. Hoc præmisso, in præsentia quæritur, quandonam ejusmodi denuntiatio tuta, minimeque dubia habenda sit? Cum non de adulto ad salutis fontem ultro se conferente, sed de eo nunc sermo sit, quem alij significant Baptismum votis omnibus exoptare, jam patet non posse quæstionem solvi, nisi decernatur, cujusmodi & quot esse testes debeant, eorum ut denuntiatio non incerta, non anceps, sed fide dignissima existimetur.

55. Regula generalis, quam Te non ignorare compertum habemus, aperte jubet non unius testimonio haberi fidem. Hæc vero jure Divino innititur, *in ore scilicet, duorum, vel trium, stabit omne verbũ;* concordat jus Pontificium *in Cap Veniens 10. & Cap. Licet universis 23. de testibus*, & jus Civile *in leg Iurisjurandi C. de Testibus.* Aliquæ porrò sunt hujus regulæ limitationes, quarum una paulo ante produximus, nimirum collationem Baptismi unius testimonio probari: præter hanc si quis alias unde triginta legere cupiat, Speculatorem adeat *tit. de testib num. 8.* Nobis in præsentiarum satis erit earum unam memoravisse, rem nempe aliquam unico etiam teste probari, dum is tamen fultus haud dubiis indiciis fuerit, & claris oppido conjecturis; *ita Farinaccius de test. quæst. 63. cap. 1. num. 35. Pac. Iordan. elucubr. lib. 14. tit. 18. n 66. Panimoll delis. 23. annot 5 num 18.* Quoad testium conditionem, usus invaluit, tam in judiciis Canonicis, quàm civilibus, admitti mulierum testimonia, ut apud *Tiraquell. de legib. connub. leg 9. num. 64. & seq. Farinac. de test quæst 59. per tot. Pac. Iordan. loc. cit. num 529. Pirhing. tit. de test num 66. & 69. Anaclet ad eumdem tit. num. 84. Sperell. decis. 81. num 45.* Quidquid hactenus dictum est, probatum suis, ut inquiunt, à principiis videre qui cupiat, suffragium perlegat admodum elaboratum, & 19. Julij 1709. typis editum à bo. mem. Præsule Frosini Pisarum Archiepiscopo in quadam controversia, quæ ipsi cum illis Civitatis Hebræis intercessit.

56. Ut

56. Ut ergo regulæ hæ generales in quæstione proposita locum habeant, cavendum est, ne inconsulto ac temere quidquam fiat, si testes Hebræum aliquem serio Baptismum petere significaverint. Ac in primis videndum, num index, sive mas, sive fœmina fuerit, certæ sit probitatis, ac notæ fidei; deinde examinari debet, & admoneri de gravitate jurisjurandi; tum ejus examen est describendum, cui & index ipse subscribat necesse est. Si duo inter se testes concordent quoad locum, tempus, & occasionem, in qua Hebræus suscipiendi Baptismatis voluntatem aperuit, tunc prudentis erit Præsidis, Hebræum ad Catechumenos evocare, eumdemq; ibi ad dies duodecim detinere, ut non minus rei veritas, quàm voluntatis constantia cognoscatur. At cum rem denuntiant, aut duo testes singulares, aut unus tantummodo, sed fide dignus, & omnem citra dubitationem idoneus, & multo magis si adminiculis suffultus; tunc habito, ut diximus, testium, vel testis examine, non oportebit Hebræum ad Catechumenos ducere, sed Judex Catholicus, qui Romæ est Vicesgerens pro tempore, ejus voluntatem extra vicum, vel domi suæ, vel in Templo aliquo semel, atque iterum, aut etiam pluries explorabit, ut Hebræi consilio clarè perspecto & cognito, eum tuto jubeat, aut ad vicum remitti, aut Catechumenis recenseri.

57. Neque id vero recens inventum est, sed decretum à Congregatione Sancti Officij, anno 1727. cum adhuc in minoribus eadem in Congregatione Consultoris munere fungeremur; itemq; hoc postea confirmavit per Litteras Apostolicas die 14. Februarii anni prædicti Benedictus Papa XIII. fel. rec. cujus in Nos beneficentia haud parva fuit: ejus Decreti verba talia sunt: *Feria 4. die 7. Februarij 1727. In Congregatione generali Sanctæ Romanæ, & Universalis Inquisitionis habita in Conventu Sanctæ Mariæ supra Minervam coram Eminentissimis, & Reverendissimis Dominis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, in tota Republica Christiana contra Hæreticam pravitatem, Generalibus Inquisitoribus à Sede Apostolica specialiter deputatis: Cum plures exortæ sint Controversiæ super intelligentia, & executione Decreti ab hac Sacra Congregatione editi die 8 Julij 1641. quoad Hebræos utriusq; sexus denunciatos de eorum animi declaratione suscipiendi Baptismum; Eminentissimi, & Reverendissimi Domini Cardinales Generales Inquisitores prædicti, dictum Decretum declarando, & quatenus opus sit, reformando, in posterum illud sequenti modo exequi mandarunt, & decreverunt: nempè quod Testes, qui Hebræos denuntiabunt, sivè mares, sivè fæminas de de-*

claratæ.

clarative animi suscipiendi Baptismum, per Notarium, juxta interrogatoria generalia ab R P.D. Vicesgerente præscribenda, cum speciali monitione relevantiæ Iuramenti, in scriptis coram eodem R.P.D. Vicesgerente, & eo impedito, coram ejus Auditore, examinentur; qui etiam examen præfatum subscribere debeant; &, quatenus duo Testes sint de loco, tempore, & occasione contestes, tunc denuntiati ad domum Catechumenorum duci & collocari in loco separato, ad hunc effectum destinato, in eoq; per duodecim dies detineri possint, ut super veritate, & constantia declarationis eorum voluntatis suscipiendi Baptismum explorentur. Si autem Testes erunt singulares, vel unus adesset Testis idoneus, & fide dignus, tunc denuntiati, non statim post denuntiationem, & Testium examen ducendi erunt ad domum Catechumenorum, sed per R.P D. Vicesgerentem extra Ghettum, vel in ejus domo, vel in aliqua Ecclesia, vel alio loco sibi bene viso, & intra tempus necessarium, & opportunum, juxta facti speciem & circumstantias, pro arbitrio, & prudentia dicti R.P.D. Vicesgerentis, eorum voluntas exploranda erit.

II. De uxoribus, & sponsis oblatis à maritis, qui Christiani efficiuntur

58. Hanc alia quæstio sequitur ad sponsas pertinens, atque conjuges Hebræorum, quæ viri jam Christiani, aut sponsi operâ Fidei Catholicæ offeruntur. Nulla Judæorum querela est, quod à viris, aut sponsis Christifidelibus sponsæ, aut conjuges ad lavacrum Sanctissimum offerantur; non enim nesciunt vel ipsi Hebræi, nullam hac invitamenti, vel adhortationis specie violentiam includi, ita ut si mulier Baptismum respuat, matrimonium in Judaismo contractum omnino solvatur, teste Apostolo *1. ad Corinth. cap 7.* & juxta *Decretalem, Quanto, de divortiis*, quæ quidem matrimonii solutio fit statim ac Judæus Ecclesiæ gremio admissus transit ad alias nuptias, ut à Nobis longa disceptatione probatum est, cum in Congregatione Concilii à Secretis essemus, in quadam causa Florentina proposita *27. Iulij 1726.* ut videre licet *in tom. 3. Thesauri resolut. pag. 346. & pag. 350. & seq. ac tom. 4. pag. 30. & sequ.* Quando infidelis ad Christum conversus transitum facit ad alias nuptias, an eadem sit libertas conjugi infideli alias contrahendi nuptias, res adhuc in dubio est. Sententiam negativam sustinet Pontius *de matrim lib 7. Cap. 48. num. 25.* Affirmativæ adhæret Sanchez *de matrim. lib 7. disp. 77 n 6.* Utramq; probabilem Diana existimat *in edit. coordinata de matrim. tom. 2. resol 122. tractat. 6.*

59. Illud quoq; Hebræis est probe cognitum, conjugem viro esse obnoxiam, ejusdemq; in potestate constitutam, quod legunt *Geneseos*

Cap. 3.

Cap. 3. Sub viri potestate eris, & ipse dominabitur tui. Ipsis præterea compertum est sponsalia plurimum à matrimonio differre, cum hæc non sint aliud, quam futuri promissio matrimonii, ut in *Can. Nostrates, 30. quæst. 1 & in leg 1. ff. de sponf.* quod & colligitur ex Historia Jacobi *Genes cap. 29.* qui servitutem servire Labano debuit ad statum tempus, ut uxorem duceret promissam sibi Rachelem. Non id audet Hebræorum quispiam inficias ire, juxta eorum mores, per sponsalia jus quoddam Sponso, & auctoritatem in Sponsam dari forsan etiam majorem illa, quam Christifidelis habet in Christianam mulierem sibi desponsatam. Nam jure Pontificio gravis est reus culpæ, non adulterii, qui aliena cum sponsa turpi consortio conjungatur, ut Nos alibi demonstravimus, in *nostra Notificatione V tom: 3. pag. 65 edit Bonon.* At apud Hebræos, ex veteri instituto, qui rem aliena cum sponsa habuerit, non impudicus dicitur, sed adulter, ut post *Seldenum lib 2. Uxor Hebr. Cap. 1.* animadvertit Calmet *in sua differt. de connubiis Hebr.* & adhuc in præsens apud Hebræos scelus, quo de nunc agimus, est capitale, ut observat Cardinalis de Luca *de matrimon. in discur. 9. num. 15.* quem habuit de quorumdam Judæorum Romæ connubio. Igitur quemadmodum cum ad fidem accedunt, qui potestatem in filios, aut filias habent, eorum oblationem Ecclesiæ libere, ac jure faciunt; ita vir, aut sponsus Christi legem amplexus jure optimo oblationem facit suæ vel uxoris, aut sponsæ, in quam jus à Legibus, & auctoritatem sibi concessum habet. Facta hæc vero oblatio nec sane potest, nec omnino debet à Christifidelibus recusari, qui tenentur nulli parcere diligentiæ, nulliq; studio, ut Christiana veritas jam viro, aut sponso cognita, uxori quoque aut sponsæ lucem afferat, ac salutem, eo vel maximè quod Romani Pontifices licet Judæis vim fieri quodad Religionem severè prohibeant, palam tamen significant, nihil sibi antiquius esse, optabilius nihil, quàm ut iidem aliquando e tenebris ad lucem, ab errore ad veritatem veniant; ideo semel in singulas Hebdomadas ijs publicè Evangelium annuntiari, eosdemq; jubent Sacris hisce Concionibus interesse, ut apparet *in Constit. 1. Nicolai III & Constit 106. Gregorii XIII.*.

60. Verum quanquam Hebræi de uxorum, sponsarumq; oblatione nec conquerantur, nec conqueri possint; queruntur tamen, ut primum Hebræorum aliquis ad Fidem profectus, aut profecturus, suam offert Ecclesiæ sponsam, quod hæc illico evocatur, domumq; Catechumenorum transfertur, ubi quadraginta dierum spatio detinetur. Clamant in casu ejus- *Sponsalia quando cõ tracta di. cantur juxta Hebræorũ ritum*

ejufmodi nimiam Chriftianos incertis vocibus habere fidem, & imprudenter agere, priufquam ullis probationibus demonftratum fuerit, fponfalia ritè ac validè contracta fuiffe. Hinc dictitant damna, turbationefq; oriri plurimas, cum non femel evenerit, ut Hebræus infima de plebe aliquis, mulieris, aut virginis amore flagrans & divitis & honeftæ, defperans vero eam in Judaifmo ducere uxorem poffe, id confilii ceperit, contracta nempe fponfalia falfo, ac temere venditare, illuftrem, ut ad thalamum perveniret.

61. Magnus ille Prædeceffor Nofter S. Gregorius, laudabili femper methodo, & incorrupta juftitia in Hebræorum negotiis ufus eft. Confule *ejus epiftolam 25. lib. 8. indict. 1. ultima edit.* Victori Epifcopo Panormitano datam: *Si igitur querimonia eorum veritate fulcitur, oportet, ut Fraternitas Veftra, legis ferie diligenter infpecta, ita eis quidquid hac de re decretum eft, cuftodire debeat, ac fervare, ut nec ipfa aliquid injuftum facere, nec illi pati præjudicium videantur.* Sed admonet eodem tempore, ut facta diligenter accurateq; perpendantur, ad veritatem rei è Judæis propofitæ cognofcendam; ut colligitur ex alia ejus epiftola ad Fantinum Panormi Defenforem miffam, quæ 55. *eft, lib. 9, indict. 2.* ubi legitur, *ne forte in eorum fola, voluntate verfari præjudicium videretur.* A S. Gregorio edocti, ne ullam his de fponfalibus diligentiam prætermififfe videremur, Seldenum, Buftorfium, Leonem, Modena, & alios Scriptores confulendos dijudicavimus. Decreta quoq; percurrimus, quæ alias in cafibus hujufce generis à Congregatione Sancti Officij emanarunt. Sed auctorum lectio prædictorum, quàm Nobis utilis extitiffet exornandæ differtationi pro aliqua ex Academiis Ecclefiafticis, quæ coram Nobis fingulis hebdomadis haberi folent; tam plane inutilis, ac fupervacanea fuit certo ac tuto decernendo fiftemati, quod maximopere optabamus. Ex prædictis Decretis, quorum principium eft ab ab Anno 1725. licet illud intelligatur, quod fi fponfus Hebræus jam Chriftianus fponfæ adhuc Judeæ oblationem fecit, hanc inter Catechumenos ad quadraginta dies detentam fuiffe; nullo tamen modo cognofci potuit, an, & qua ratione fponfalia probata fuerint, itemq; an eorum probatio folius fponfi, vel plurium teftimonio inniteretur; an demum quodlibet mutuæ fponfionis genus exiftimatum fuerit verus, ac legitimus fponfaliorum contractus.

62. Doctor Paulus Mediceus in fuo Tractatu de Hebræorum ritibus, ac inftitutis, quorum ipfe peritiffimus erat, quippe qui e Mofaica

ad Chri-

ad Christianam legem transierat, *cap. 27.* de sponsalibus agit, & matrimonio Judæorum, & id, ut paucis dicam, ostendit, in hoc instituto non admodum à Christifidelibus differre Hebræos. Nam hanc apud eos consvetudinem esse testatur, ut scriptura conficiatur, in qua parentum alteruter filiam suam aut puellam, aut viduam promittit sponso; hic autem eam se ducturum pollicetur. Tempus quoque decerni solitum, in quo nuptiæ celebrentur. Contractui demum subscribere tum sponsus, tum duo præterea testes de more debent. Sed quia Hæbræi eorum, qui Christi fidem amplexi sunt, dictis, ac testimonio ægrè acquiescunt, ideo Nos veritatis apprimè cupidi, cuidam familiari nostro jurisperito mandavimus, ut convocaret in unum Judæos aliquot, quorum unus jampridem Nobis, cum adhuc Anconæ Ecclesiam gubernaremus, est probè cognitus, & in Mosaicis ritibus egregiè versatus. Ex eo autem conventu ea, quæ sequuntur, evicta sunt.

63. Primo, semper sponsalia contrahi inter virum, & parentes mulieris, aut inter virum, & mulieris propinquos, si parentes mulieri desint: mulierem sponsalia non contrahere pudoris causa & honestatis, imo contractum, qui hebraice dicitur *Tenaim*, fœminæ plerumq; ignotum esse, quæ postea explicitè præbet assensum suum in solemni nuptiarum celebratione hebraicè nuncupata *Kiddufcim*.

64. Secundo; sponsalibus hac ratione contractis obligari utrãq; partem; cum autem consensum parentes tantum mulieris, aut consangvinei præbuerint, non vero fœmina, ideo hanc, si dissentiat, minimè cogi posse, & dissentientem non contractum frangere, sed peccare graviter juxta Hebræos, debitam nempe obedientiam parentibus, aut majoribus denegando.

65. Tertio, contractum dici obligatorium, & absolutum, cum à viro, ac fœminæ parentibus sponsio facta est, ac descripta, nec non testibus confirmata aut duobus, aut pluribus. Hic contractus Romæ describi solet Notarii opera, alibi à Judæis hebraicè.

66. Additur, contractum dici pariter absolutum, cum pars utraque vel privatim, vel coram Rabbino sponsionem firmant jurejurando, coram duobus, aut pluribus testibus, & sponsionem insuper describi jubent. Quod si vel absq; scripto, & testimoniis, aut coram testibus tantum sine jurejurando sponsio facta fuerit, tunc neque obligationem inducit, nec contractum perficit sponsaliorum, ita ut pars utraq; libera omnino sit; at si de sponsione constet, & de juramento per testes, tunc

recedere licet utriq; parti, dummodo præviam à Rabbino impetrent absolutionem à juramento.

67. Hæc Hebræorum ex conventu collecta sunt. Hinc vero deducitur, duabus tantummodo supradictis modis contracta sponsalia inter Judæos haberi valida, atque obligatoria. Mutuæ igitur viri, ac mulieris sponsiones, epistolis, aut schedulis expresse nihil ad effectum, de quo quæritur, valent; ac multo minus munera, vestes, & nuptiarum apparatus. Non probato autem, quod sponsio uno vel altero ex supradictis modis facta fuerit, si copula sequatur ante *Kidduscim*, seu matrimonium, utraq; pars ad contrahendum obligatur, non quidem contractus vi, sed commissi sceleris poena, & ut crimen admissum luatur.

68. *Si* de sponsaliorum validitate, aut invaliditate, itemq; de obligatione, aut contra, deberet judicium fieri, res autem inter Hebræum & Hebræam intercederet, æquum esset sententiam ferre legibus consentaneam, & consvetudinibus Hebræorum; communis enim, & probata opinio est, in judiciis hujusmodi oportere non juri Pontificio, vel civili, sed legi, & Mosaicæ consvetudini adhærere. Marquard. *de Iudæis part.* 2. *Cap.* 4. Ricciul. *de Iure person. lib.* 2. *cap.* 18. *num.* 7. Sessa *de Iudæis cap.* 33 *n.* 6. Card. de Luca, *de Matrimonio disc.* 15. *num.* 3. In præsens vero res in disceptationem venit ad Hebræam pertinens, & ad Hebræum jam Christo servientem, aut inservire optantem: negotium nempe agitur sanè maximum, quod ad Christianam summopere pertinet Religionem. Consilio igitur prudenti admodum opus est ac salutari. Nos autem re diu ac multum considerata, hoc, quod sequitur, opportunè decernendum existimavimus.

69. Quotiescumq; sponsus Hebræus Christianæ Religioni nomen dare statuerit, & Evangelio sponsam offerat, Tuum erit, eum prudenter interrogare, vel ut ab aliis interrogetur, imperare, quomodo sponsalia probentur, neque enim decet ejus affirmationi unicè habere fidem. Editas sponsaliorum probationes Tuum pariter munus erit examinare, aut alicui prudenti viro examinandas tradere. Argumenta sponsalibus comprobandis idonea erunt, si tanti esse ponderis, & momenti videbuntur, ut contracta inter Catholicos sponsalia iisdem rationibus evinci ac pertè ac tuto valeant. Apud Christianos scriptura non opus est, cujus defectus testium auctoritate suppleri solet, adhibitis etiam censuris, cum quis post Canonicas admonitiones sponsionem vel sine juramento factam implere negat. Sponsaliorum itaq; probationes si tales fuerint, ut mo-

do di-

do diximus, antiqua tibi methodus, quæ usui erat ante an: 1725. adhibenda est; è vico scilicet evocanda mulier, & semel atque iterum, aut quamdiu opportunum duxeris, ejus voluntas in templo aliquo, aut alibi exploranda, ac demum aut innata in pervicacia, atque errore relinquenda, si resipiscere nolit, aut inter Catechumenos retinenda est, ut instruatur, si conversionis certa spes aliqua oboriatur.

70. Cum aut sponsus, aut alius quilibet fide dignus ejusmodi argumenta proferat, quibus plane constet, sponsalia ita, ut supra diximus, contracta fuisse, nempe apud ipsos Hebræos valida, atque obligatoria; ad Te spectabit, sponsam illico inter Catechumenos collocare, ubi tamdiu versabitur, quamdiu necesse erit, dummodo quadraginta dierum spatium non superetur; intra enim hos limites procedere absq; dubio putamus supradicta decreta, quæ initium habent ab anno 1725.

71. Inter Cassiodori epistolas Regis Theodorici nomine exaratas, septima supra trigesimam ad Hebræos Mediolanenses transmissa fuit, in qua ijs significatur, hoc decretum fuisse, quod nimirum *nullus Ecclesiasticus, quæ Synagogæ vestræ jura competunt, violentia intercedente pervadat, nec vestris se causis importuna acerbitate permisceat, sed ut religionis cultu, ita & actuum sint conversatione discreti.* Et hoc idem Nos hactenus facere procuravimus. Eâdem præterea epistola admonentur Judæi, ne ingrati sint, Christianorum æquitate temerè abutentes: *Hac tamen moderatione Principalis auxilii beneficium concedentes, ut nec vos, quod ad præfatæ Ecclesiæ jus, vel religiosas personas cæteras, legibus pertinere constiterit, inciviliter attrectare tentetis.* Et id quoque Nos addere non prætermittimus. Experimento enim didicimus, cum Hebræus palam declarat, Christianorum se velle institutis, ac legibus obtemperare, à Synagoga, si ejus voluntatem nequeat immutare, rationem, aut potius fraudem excogitare de more aliquam, celare scilicet, aut alio mitte eum, qui à bono proposito deterreri non potest. Cum vero sponsus Christiano se nomini devovere statuit, statim id Synagoga efficit, ut sponsa pervicaci aliquo cum Hebræo matrimonii vinculo copuletur, aut ut omnes illico evanescant sponsaliorum rationes, probationesque. Hi porro eventus cum metaphysicos non esse scias, ideo severitatis erit ac vigilantiæ Tuæ, remediis, ac pœnis etiam, si opus fuerit, Hebræorum principes in officio continere, ut fraus mulctetur, ac rerum perturbatio tollatur. Hæc sunt, quæ nostra hac epistola explicanda duximus, quibus ut feliciter utaris, Paternam Tibi ex animo Apostolicam Benedictionem impertimus.

Datum

Dat. Pont. an VII, die 28. Febr. 1747.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem die 28. Febr. 1747. Pontif. Nostri An. VII.

EPISTOLA XXXI.

Ad Archi-Episcopos, & Episcopos Ditionis temporalis Pontificiæ super Bacchanalibus.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabiles Fratres Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Duo graviores abusus, qui in Bacchanalibus reprehenduntur.

INter cœtera bene multa, quæ Nos vehementer commovent, cum in hoc Nostro Pontificiæ ditionis Statu Bacchanalia toleramus, duo præcipua sunt, de quibus religiosiores quidam ejusdem ditionis Episcopi Nobiscum aut verbis præsentes, aut absentes Epistolis conquesti sunt. Primum illud est, quod vigiliæ, choreæ, ludi ultima Bacchanaliorum nocte celebrari soliti non semel usque ad primum Quadragesimæ diluculum producantur, ita ut multi sint, qui ab hujusmodi choreis, ludis, vigiliis discedentes, deposita quidem larva, iisdem vero induti vestibus, quibus personati quaqua versus processerant, Ecclesiam subeant, Divinis Mysteriis intersint, Sacros Cineres de more accipiant; domum deinde redeuntes dormiant, plerumq; totum mane primi Quadragesimalis diei, nec dubitent Episcopum nimiæ severitatis arguere, si palam quæratur, ac tum maxime, si pœna velit aliqua in id criminis animadvertere. Nos illud deinde commovet, quod in aliquas Status Ecclesiastici Civitates aut irrepere videatur, aut paucis abhinc annis irrepserit perversa hæc consvetudo, quæ mordicus conservatur, ut Festis quoque diebus personati homines pervagentur; Circulatores autem, & id generis blaterones majori spectatorum frequentia diebus Festis, quàm ferialibus populum ludifaciant; iisdem demum diebus saltationes, & choreæ publicè, ac per summam licentiam celebrentur.

I. Quod chorea &c. per noctem ad diem Cinerum protrahantur.

II. Quod in aliquibus Civitatibus diebus Festis homines personati incedant.

Patet hujus abusus deformitas.

Primi ut abusus perversitas ostendatur, nulla prorsus argumentatione opus est, cum sola illius commemoratio tanti momenti sit, ut ab eo cuiusquam debeat animus abhorrere. Et quoniam illorum, qui criminis partes, ac vitii sustinent, hoc solet propugnaculum esse maximum, com-

plures

plures nempe Episcopos extitisse sanctitate clarissimos, qui hæc cum cernerent, tacuerunt. Nos facti ejusmodi, quod perperam plerumq; asseritur, nec evincitur, non inquirimus veritatem, & argumenti loco esse ducimus responsionem celeberrimæ cujusdam Catholicæ Universitatis, quæ rogata sententiam de quodam Festo scandali pleno, quod vulgò *fatuorũ* appellabatur, quodq; aliquibus in Diœcesibus sustinebatur, utpote multis ab Episcopis toleratum, non solum illud censuris damnandum censuit, sed objectum etiam argumentum refellens, hæc prudenter addidit: *Nolite subdolas hominum voces audire sic dicentium: Prædecessores Nostri, qui erant notabiles viri reputati, istud permiserunt; sufficit nobis vivere ut ipsi: Proculdubio istud argumentum diabolicum est, infernalis hæc persvasio, vos illorum exitum ignoratis, an bonus, vel malus fuerit.*

Responsio ad patientiã usque nunc habitam.

Hujus Universitatis censuram refert *per extensum*, ut dicitur, Joannes Savaronius in appendice Operum Petri Blesensis *pag. 782.* & in Tractatu Gallico idiomate contra larvas conscripto *pag. 32. & sequ.* Quamobrem Vobis omnibus, Venerabiles Fratres, omni cura mandamus, ut in Diœcesibus, ubi hujusmodi scandalum aut jampridem invaluit, aut eidem aditus aperitur, nullam operam, nullumq; studium prætermittatis, ut hæc morum perversitas ubi deest, perpetuo desit, ubi autem invaluit, penitus extirpetur, ac funditus evellatur, illiusq; auctores, defensoresq; nulla rerum humanarum ratione habita acerrimè puniantur. Neq; enim omnino decet hoc modo Quadragesimam inchoare, uti exclamat Sanctus Basilius *Homil. 2. de jejunio* Paris. edit. *an. 1722. tom. 2. pag. 13.* *Quorum autem primitiæ rescinduntur, haud dubium, quin in his totum quoq; sit rescindendum.* Et *pag. 15.* *Hodiernus dies vestibulum est jejunii; neque verò, qui in vestibulis prophanatur, dignus est, qui ad Sancta introeat.* Nimis enim honori Ecclesiæ debito, Sacroq; Ritui suscipiendo dierum Cinerum nimis adversantur ij, qui tametsi absq; larva, vestibus tamen Personatorum propriis Domum Dei ingrediuntur, ad Altare accedunt, ut Sacris Cineribus à Sacerdote adspersi de seria mortis cogitatione admoneantur.

Injungitur Episcopis, ut vitium evellatur.

Nec toleretur Chorea, &c. mediam noctem ante diem Cinerum excedere.

Ad illud interea, quod est secundo loco propositum, accedentes, fatemur, minime Nobis statutum animo esse, aut in Bachanalia invehi, aut de eorumdem impudentia dissertationem historicam instituere. Quod facere si velimus, profectò haud incommodè possemus, exscribentes nimirum ea, quæ in hanc rem S. Carolus Borromæus egregie composuit in suo Libro Memoriali edito in septima parte Actorum Ecclesiæ Mediolanensis

Ad II licèt Pontif. usũ Baccanalium absolute prohibere nõ intendat.

nenfis, ea fcilicet tempeftate, cum illa Civitas à pefte importuniffima li- berata fuit, & Paftor optimus populum ftudiosè fapienterq; hortatus eft, ut in publicum grati animi monumentum, Bacchanaliorum confvetudinem abrogaret. Huic quoq; epiftolæ adjungi poffent, quæ Monachus de l'Isle in fuo recenti Tractatu *de jejunio lib VI. cap. 6.* fatis eruditè fcri- pfit. ubi de Ethnicorum Bacchanalibus differens, oftendit, quantum no- ftrorum hæc Bacchanaliorum importunitas Sanctiffimis Chriftianorum mo- ribus adverfetur. Verumtamen fatis Nobis erit exponere, ea, quamvis ægrè, ab Ecclefia tolerari, ut omnis aditus malis longè gravioribus in- tercludatur, quemadmodum poft folidam, doctamque argumentationem, concludit celebris piufq; Theologus Thomas Stapletonus in fua Oratione octava contra Bacchanalia *tom. 2. fuorum Operum pag 556.* Maxi- mum vero difcrimen intercedere inter ea, quæ præcipiuntur, & ea, quæ permittuntur: *Aliud eft, quod docemus, aliud quod fuftinemus, aliud quod emendare præcipimur, & donec emendemus, tolerare compellimur.* Verba funt S. Auguftini *lib. XX. contra Fauftum cap. 21.* Unde con- ftat, in rebus utcumq; ab Ecclefia toleratis, nullum amplificationi, nullum arbitrio effe locum.

Declarat tamen id ab Ecclefia ægre tolerari.

Sapientiffime in hac Urbe à Noftris Prædecefforibus fancitum effe comperimus, ut quamvis perpauci dies Bacchanaliorum licentiæ conce- dantur, tamen diebus Feftis, ac fexta feria nemini omnino liceat larvam fumere, ac publicè debaccari. Idem prorfus in reliquo Noftro Statu obfervari jubemus, & voluntatis Noftræ Cardinales Provinciarum Lega- tos, Præfules, Locorumq; Gubernatores certiores facere non prætermitte- mus; id etiam enixe cupimus, nullum Ecclefiæ diem Feftum Circulato- rum levitate, ac licentia perturbari; illa enim Ifaiæ verba femper Nobis ante oculos obverfantur *cap 1. Kalendas veftras, & folemnitates veftras odivit Anima mea: facta funt mihi molefta, laboravi fuftinens:* Et illa Malachiæ cap: 2. *Difpergã fuper vultum veftrum ftercus folemnitatum veftrarum.* Sed quoniam ab hominibus, quæ expetuntur, illico impe- trari haud facilè poffunt, etiamfi jufta fint, ideo fignificamus mentem hanc effe Noftram, idque pro regula habendum, ut in Urbium, Oppidorumq; plateis, vel quibufcumq; in locis, nec mane, nec vefpere diei Fefti Cir- culatores adfint. Quodfi hujufmodi abufus alicubi tolerari confvevit, nunquam matutino tempore permittatur; horis quoq; pomeridianis, quan- tum fieri poteft, removeatur; At fi id fine gravi aliquo incommodo in- tegre fieri nequeat, nunquàm fupradicta, aut id generis folatia tolerentur, nifi poft

Mandat itaque diebus Feftis, & Feria 6 homines perfonati incedant.

Quid agendum circa tolerantiã Circulatorum diebq Feftis.

nisi post expleta Vespertina Officia, & Doctrinam Christianam: de qua quidem re nostrum erit, Cardinales Legatos, & Urbium Gubernatores etiam, atque etiam admonere.

In tali rerum statu hanc plane rationem ineundam sibi judicavit Sanctus Carolus Borromæus in suo primo Concilio Provinciali *par. 1. tit: de Festorum dierum cultu*, cujus Decretis addenda sunt ea, quæ ab eodem Pastore in Concilio III Provinciali, sub eodem Titulo statuta sunt. Hoc item Clemens XI. fel: record: inculcavit duabus Litteris ad plurimos eodem exemplo datis, altera scilicet die *11.* Januarij, *1719.* altera 4. Januarij *1721.* quæ in ejus Bullario *pag. 533.* undecima sunt, & duodecima. Ac dum S Caroli Borromæi vestigiis, quibus institit Clarissimus Prædecessor Noster, Nos libenter inhærere fatemur, illud monitos omnes volumus, quod cum res desuper enarratas vetamus, interdicto non liberamus coetera omnia, quæ Sacris Canonibus, Constitutionibus Apostolicis, Conciliis aut Provincialibus, aut Dioecesanis, quoad Bacchanaliorum solatia, prohibentur, & præcipuè quoad Ecclesiasticos Viros, nunquam enim oculos à Concilio Tridentino deflectimus, quod *sess. 22. cap. 1.* post, quam Sacrorum Canonum mentionem fecit, qui Ecclesiasticis luxum, convivia, choreas, aleas severè prohibent, sic Episcopos alloquitur: *SI qua vero ex his in desuetudinem abiisse comperertnt, ea quam primum in usum revocari, & ab omnibus accuratè custodiri studeant, non obstantibus consuetudinibus quibuscumq;; ne subditorum neglecta emendationis ipsi condignas, Deo vindice, pœnas persolvant.*

Pontificis mens de reliquis ad hanc materiam spectantibus.

Cuilibet in Ecclesiastica disciplina paulum versato facilè comper tum erit, quasdam Ethnicorum veteres fuisse superstitiones, quæ Kal: Januarij in honorem Jani, & Deæ Streniæ instituebantur, quibus aliquando Christiani intererant, crapulæ, ludisq; dediti, ac mulieres virorum, viri mulierum, personas induebant: Nec Sanctos Patres in suis sermonibus, nec in suis Conciliis Ecclesia in tam pravum morem invehi prætermisit, quin etiam poenas reis gravissimas indixit. De qua quidem re jam disseruimus in nostro opere de Festis Domini, cum de Circumcisione Christi Domini ageremus.

Aliàs evulsa fuit mala consvetudo Christianorũ die primo Ianuarii.

Pravissimâ hac consvetudine funditus extirpatâ, altera enata est, spectans videlicet ad quasdam publicas relaxationes, quæ plerumq; hebdomadis septuagesimæ, sexagesimæ, & quinquagesimæ celebrantur, in quib9 Ecclesia præcipua Redemptionis nostræ mysteria meditanda nobis proponit, nos ut efficiat ad Quadragesimalis temporis severitatem alacriores,

Huic successit alter relaxatè vivẽdi tribus hebdo-

madis anteres, Quadragesimam, quod & à Nobis fuit demonstratum in *Notificatione XIV. tom I.* inter eas, quas edidimus, cum Bononiæ moraremur illius Ecclesiæ moderatores. Ea vero consvetudo est Baccanalium fœditas, & corruptela, quã sic describit claræ memoriæ Episcopus Gratianus in sua *Synodo Ameriæ* habita 1595. *pag.* 50. *Hinc factum (adeo Nos prava pervertit consvetudo) ut septuagesimam inter & quadragesimam interjecti dies, quos S. Mater Ecclesia magno mysterio veluti lugubres, funebresq; habet, prævalens lascivia risus, hilaritatis amor, non in lætitiam solum inconditumq; gaudium verterit, sed pene communi cuidam insaniæ dedicarit, eoque provecta licentia sit, ut ipsas quoque leges, ipsos Magistratus traxerit, & quod ne privato quidem cuiquam ulla bene morata Civitas concederet, id penitùs, jam publica auctoritate nitatur, & populi veluti obliti nominis, quo feruntur, in ipsos profanarum gentium ritus moresq; degenerarunt.* Quamobrem illustris Gislenius Busbequius, qui medio sæculo XVI. Ferdinandi I. Imperatoris ad Solimanum II. Orator fuit, scriptum reliquit, Turcarum Legatum postquam Baccanaliorum tempore in quadam Christianorum regione moratus esset, Constantinopolim reversum retulisse, certo anni tempore Christianos sui impotes insanire; tum cujusdam pulveris arcana vi, quo eorum capita conspergebantur, redire ad bonam mentem, ac resipiscere consvevisse: *Ut non frustra creditum sit hominem Turcam, qui eo tempore ad nos publici negotii causa Legatus venisset, domum reversum, retulisse, Christianos certis diebus bacchari, & furere, donec genere quodam cineris in Templo respersi redirent ad se, & convalescerent.*

Ecclesia huic abusui semper se opposuit. Contrariã agendi rationem svadendo. Nec huic morum perversitati Ecclesia ut potuit non opportunè consuluit, & semper precibus operibusq; piis enixè Dei præsidium imploravit, ut pœnas impiis debitas differret, & Omnipotenti auxilio suo huic malo remedia præberet: atque inter cœtera pietatis opera ad hunc finem directa, illud fuit, ut quædam Religiosorum familiæ à carnibus abstinere, & lacticiniis solummodo vesci consveverint à die Dominica aut Septuagesimæ, aut Sexagesimæ, aut Quinquagesimæ, usq; ad diem Cinerum, ideoq; Baccanalia *Carnis privium*, nuncupantur, & in Missa Mozaraba Dominica Sexagesimæ, *Dominica ad tollendas carnes* appellatur.

Devotas occupationes instituendo Alia quoque Religionis opera, furente baccanalium insania, à Sanctis Viris egregiè sunt instituta, inter quæ publica, & solemnis illa est consvetudo, cujus auctor *S.* Philippus Nerius extitit, septem scilicet hujus Urbis Ecclesias invisendi, cujus instituti meminit Baccius in ejus vita,

Nostri

Nostri autem Prædecessores, ut in his diebus fidelium animos ad Sacramenta suscipienda inflammarent, plurimas Indulgentias impertiverunt: *Nupero, sed saluberrimo invento, Pontifices Summi, depromptis de Thesauro Ecclesiæ largitionibus, fideles ad incensam pietatem per Sacramentorum participationem in diebus illis* [de baccanalibus loquitur] *frequentandam excitarunt, & ut sedant initia, spes & diabolum inde extrusum adigendum fore ad captandas alias sordes*: verba sunt hæc Theophili Raynaudi *tom, XVI. Oper supr. pag.* 412. *num.* 41. *Et Indulgentias cõcedendô.*

Vestrum est igitur, Venerabiles Fratres, hanc viam tenere, & ad hanc suscipiendam vestro exemplo cœteris incitamento esse. Præsertim vero Divinis Officiis Baccanaliorum tempore quotidie Vos interesse cupimus, Sacrosanctum Missæ Sacrificium coram Populo celebrare, Ecclesias, & Xenodochia invisere, & Ecclesiasticos homines, laicosq; vobiscum ad id muneris invitare. hujusmodi enim comitatus, & Sanctus erit, maximeq; laudabilis. Curandum præterea à Vobis est, ut in una, aut in pluribus Ecclesiis Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum per triduum publico cultui exponatur, & quotidie populo ad Vesperam benedicatur, in Septuagesimæ, aut Sexagesimæ, aut Quinquagesimæ hebdomadis, aut tribus omnibus. Nos interea fidelibus, hac nostra Epistola circulari, plenariam Indulgentiam concedimus, quæ à Vobis solitis formulis promulgabitur, quæq; cum *ad opus pium* directa sit, non impeditur alia plenaria Indulgentia, quam Ecclesia, ubi Eucharistia exponitur, aliis de causis habere possit; plenam, inquam, culparum veniam impertimus quibuslibet Christifidelibus, qui pœnitentia, & Sacra Synaxi ritè muniti, singulis diebus Augustissimum Christi Corpus visitarint, Deum orantes juxta Ecclesiæ mentem, quam desuper exposuimus. *Exhortatio Pontificis ad Episcopos ad eis xeñ ceda publica pia opera. Quodq; per triduũ Sãctissimũ Sacramẽtum in Ecclesiis exponatur. Et concedit Indulgentiam plenariam.*

Apostolicum hoc Nostrum munus exigebat, ut Vobis hanc Epistolam conscriberemus. Vestrum exemplum, qui Nobis propinquiores estis, longinquiores impellet, ut ad Nos recurrant; qui sanè eos omni, qua possumus, ope juvabimus, easdemq; Indulgentias ipsis, eorumq; Diœcesibus, concedere non gravabimur. Et demum Vos ex animo amplectentes, & Vobis singulis, Venerabiles Fratres, & Gregi Vobis commisso, Apostolicam Benedictionem impertimur.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Kal. Jan. MDCCXLVIII. Pontificatus Nostri Anno octavo. *Dat Pontif. an. VII. die I. Ianuarii 1748.*

EPI-

EPISTOLA XXXII.

De Ordine ſervando in Cauſis ſuper nullitate Profeſsionis Regularis.

BENEDICTUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Præmium.

I datam hominibus fidem frangere, conventioneſq; eas, quæ ab humanis legibus robur accipiunt, abrumpere, ac violare non licet, multo magis neceſſe eſt obligatum Deo mentis propoſitum immutabiliter ſervari, Noſq; præſertim, utpotè ſacrarum Legum Cuſtodes à DEO conſtitutos, oportet earum pactionum, quæ Divino & Eccleſiaſtico Jure indiſſolubiles ſunt, perpetuam firmitatem, & obſervantiam aſſerere. Eam ob rem jam uſq; ab Anno Incarnationis Dominicæ MDCCXLI. Pontificatus Noſtri. Apoſtolicas Literas dedimus, incipientes. *Dei miſeratione*, in Bullario Noſtro deinde editas *Tom. I. num. 33.* quibus certum præſcripſimus ordinem, in Tribunalibus Eccleſiaſticis ſervandum, quum in ipſis diſcuti & definiri deberent Cauſæ, in quibus de nullitate alicujus matrimonii contracti ageretur; non eo quidem conſilio, ut ſi quod fortè matrimonium cum impedimento aliquo dirimente initum fuiſſet, de illius nullitate judicium poſtulari, aut fieri prohiberemus, ſed, ut in hoc graviſſimo judicii genere, in quo de ſacro Connubiorum fœdere agitur, pleniori veritatis elucidationi conſuleremus; utq; Judices, non ſine certiſſima cognitione omnium, quæ ad rem maxime conducunt, hujuſmodi vinculum ex tot rationibus inſolubile, ſententiis ſuis, tanquam irritum ab initio, diſſolverent. Cujus quidem Conſtitutionis utilitas, Deo favente, ad hunc diem aperte comprobatur; quum ex eo tempore, neque tot cauſæ ſuper prætenſâ matrimoniorum nullitate in Tribunalibus pendeant; nec tam frequenter, ut antea, Nobis exhibeantur preces pro obtinendis diſpenſationibus ſuper Matrimonio rato, & non conſummato: dum ſcilicet ante omnium oculos propoſitæ ſint difficultates paulo quidem majores, ſed omnino juſtæ, quæ, ex novo ordine à Nobis ſtatuto, cuilibet ſuperandæ ſe offerent, antequam optatum finem aſſequatur.

Methodus à ſanctitate ſuâ præſcripta in cauſis matrimonialibus.

Quem-

Quemadmodum itaq; pro Matrimoniis carnalibus à Nobis provisum fuit, ita nunc de spiritualibus animarum nexibus, de Religiosis videlicet utriusq; sexus Regularium Professionibus, pari ratione statuere decrevimus: nimirum certam normam ac methodum tradere, quam observare debeant Judices Ecclesiastici, quoties judicia super nullitate Professionum in aliquo Ordine Regulari à Sede Apostolica approbato factarum coram ipsis agitari contingat; neque id quidem ad hunc finem, ut aditus intercludatur ijs, qui justis de causis hujusmodi actiones intentare velint, ac postulent, Professionem à se factam ex capite nullitatis, irritam declarari; sed, ut ipsi Judices rerum veritatem in specie dignoscere, suasq; sententias indubiis fundamentis innixas proferre valeant; ac ne unquam, ex ignorantia factorum, aliquem decernant solutum vinculo, dum is fortè, validâ solemnium votorum Professione emissâ, Religioso Ordini, cui nomen dedit, re ipsa maneat adstrictus. Qua ex methodo à Nobis tradendâ hunc fructum similiter obventurum speramus, ut & rariores in posterum in Tribunalibus futuræ sint Causæ super prætensa Professionum nullitate; & qui deinceps hujusmodi nullitatis declarationem in foro externo obtinuerint, & consequenter à Religione discesserint, non amplius anxiâ, aut male tutâ conscientiâ vivant, ac propterea ad Nos, aut ad Officium Pœnitentiariæ Nostræ Apostolicæ, ut non semel evenisse novimus, confugere cogantur, occultato (ut moris est) in precibus nomine, fatentes sententiam super Professionis nullitate pravis artibus extortam à se fuisse, decepto judice, vel per mendacia in facti expositione adhibita, vel per corruptos Testes; ideoq; flagitantes, ut ex gratia, & dispensatione Apostolica, facultas manendi in sæculo ipsis indulgeatur. *Ex eisdem rationibus statuit novum ordinem præscribere pro judiciis super nullitate Professionum Regular.*

Ut autem ordinate procedamus, distingvendum initio est inter Regulares illos, qui intra quinquennium à die factæ Professionis, de illius nullitate actionem promovent; & eos, qui post elapsum quinquennium reclamant. Quod ad priores attinet, celebre est de illis decretum Sacræ Tridentinæ Synodi *sess. 25. de Regular. cap. 19* in hæc verba: *Quicumq; Regularis prætendat, se per vim & metum ingressum esse Religionem, aut etiam dicat, ante ætatem debitam professum fuisse, aut quid simile, velitq; habitum dimittere quacumq; de causa, aut etiam cum habitu discedere, sine licentia Superiorum; non audiatur, nisi intra quinquennium tantum à die Professionis, & tunc non aliter, nisi causas, quas prætenderit, deduxerit coram Superiore suo, & Ordinario.* In quo sanè *Reclamatio adversus Professioně intra quinquennium quatenus admittatur ex Decreto Cŏcilii Tridentini.*

decre-

Quod Decretū etiā Moniales comprehēdit. decreto licet in littera Virorum Regularium dumtaxat mentio fiat, nihilominus etiam fœminæ Religionem professæ comprehenduntur; quum, ex Regulis juris, masculinum genus etiam fœmininum includat, ubi una eademq; causa pro fœminis æquè, ac pro masculis militat. Quamvis autem Decreti verba satis clara sint, variæ tamen quæstiones circa eorum sensum, ac vim excitatæ fuerunt.

Et procedit æquè in casu actionis per vim intentata ex parte Religionis. Quum etenim ibi sermo dumtaxat sit de Regulari Professo, qui suam Professionem nullam fuisse contendat: *Quicumq; Regularis prætendat se per vim & metum ingressum esse Religionem &c.* nihil vero expressè statuatur de ipsa Religione, cujus aliquando interest alicujus Alumni sui Professionem irritam declarari; ut si quis, exempli causa, comperiatur occultum aliquod impedimentum non revelasse, de quo interrogatus fuerat, adjecta declaratione, quod, eo forsan existente, & non patefacto, ipsius admissio à Religione minimè rata habenda foret; hinc dubitatum fuit, an in hujusmodi casu solus Superior Regularis sine Ordinario procedere posset, an vero etiam in hac facti specie discutienda esset causa coram Regulari Superiore simul, & Ordinario Loci. Super quo Congregatio Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, ad ipsius Concilii Tridentini Interpretationem ab Apostolica Sede deputatorum constanter decrevit, Causas hujusmodi super nullitate Professionis, tam à Regulari Professo, quā à Religione, intra quinquennium in judicium deductas, & à Superiore Regulari & ab Ordinario Loci simul cognoscendas esse.

Quinquennium computatur à die Professionis, etiā in casu metus permanentis, & impedimēti ad reclamādum Quum item quinquennium, intra quod admittitur reclamatio adversus Professionem, Sancta Synodus computandum voluerit *à die professionis*; cumq; potior, atque communior causa, quæ pro nullitate Professionis adduci solet, in metu consistat; metus autem per totum quinquennium, atque etiam ulterius, aliquando perseveret; quæsitum fuit, an, ubi de metu agitur, initium quinquennii desumendum sit ab ipso die professionis emissæ, an vero à die, quo Professus liberam reclamandi facultatem habere cœpit. Eadem vero Congregatio declaravit in utroque pariter casu, concessum quinquennii tempus à die emissæ Professionis esse computandum.

Actio intētata intra quinquennium, licet deserta, ita. Ad idem pariter quinquennium pertinet alia agitata quæstio, an scilicet prædicti Ordinarius, & Superior Regularis cognoscere possint Causas nullitatis Professionis etiam post ipsum quinquennium, ubi nempè Professus intra illius decursum reclamaverit, sed judicium prosequi deinde neglexerit, aut nequiverit. Decretum est autem ab eadem Con-

grega-

gregatione, coram præfatis Judicibus à Concilio memoratis agendam esse Causam, etiam post elapsum quinquennium, dummodo satis constet, eam intra præscriptum tempus à reclamante seriò intentatam fuisse.

...men judicatur ab Ordinario, & à Superiore Regulari.

De ipsis autem Judicibus pro hujusmodi Causarum cognitione à Sancta Synodo designatis, per ea verba *coram Superiore suo, & Ordinario*; complures similiter motæ sunt quæstiones, quæ majori eorundem verborum elucidationi causam dederunt. Et primo quæsitum fuit, quisnam censendus esset Superior Regularis in casu, & ad effectum, de quo agitur; utrum scilicet Provinciæ Rector, an Generalis Ordinis Moderator; Congregatio autem ejusdem Concilii Interpres definivit esse Superiorem localem, nimirum Abbatem, vel Gvardianum, sive Priorem, aut alio quocumq; nomine nuncupatum Præpositum, seu Rectorem illius Monasterii, aut Cœnobii, in quo reclamans Professionem emisit; eum nempè, qui hujusmodi Monasterii, aut Cœnobii regimen exercet, quo tempore Causa super nullitate Professionis in judicium deducitur. Quæsitum item fuit, quisnam Monialium proprius Superior dicendus sit, ad effectum judicandi una cum Ordinario de earum Professionis nullitate. Responsum fuit, quod, si agatur de Monialibus Ordinario Loci immediatè subjectis, tunc, quum nullus sit earum Superior Regularis, solus Ordinarius judicat de Professione reclamantium intra quinquennium: Si vero Moniales Regularium regimini subsint, tunc hujusmodi Causæ judicandæ sunt ab Ordinario Loci simul, & à Superiore Regulari; ab eo nimirum, cui concreditum est universum Monasterii regimen, non autem à Confessario Regulari Monialium. Dubitatum est etiam, utrum Superior Regularis jus suum cedere possit Ordinario Loci, eiq; permittere, ut in hujusmodi Causis solus procedat, & judicet; Id autem prædicta Congregatio fieri posse negavit; permisit tamen Superiori Regulari, ut si judicium assumere nolit, aut non possit, alium subrogare valeat vel Regularem, vel etiam Ecclesiasticum Sæcularem juris Canonici peritum, qui una cum Ordinario Judicis partes exerceat. Deniq; quæsitum fuit, si fortè Ordinarii, & Superioris Regularis judicia inter se discrepantia extiterint, quodnam ex ipsis alteri prævalere debeat. At in hoc casu responsum fuit, Causam ipsam ad Apostolicæ Sedis judicium devolutam censeri

Regularis Superior affectū &c. intelligitur Superior localis de tẽpore motæ litis.

Item pro Monialibus, nisi immediatè subsint Ordinario.

Superior Regularis abstinere nequit à Judicio.

Potest tamen alteri suas vices delegare.

(a)

Quum vero inter capita nullitatis Professionem Regularem irritantia

(a) *Dissentientibus inter se Judicibus, causa devolvitur ad Sedem Apostolicam.*

Ad eandem Sedem privativè pertinent Causa Professionum emiss. extra Cœnobia pro novitiatu assignata.

tantia, unum etiam adnumeretur, si nempe aliquis Professionem emiserit in Cœnobio ad Novitiorum institutionem minimè destinato, in iis tamen locis, in quibus rec: mem. Prædecessor Noster Clemens Papa VIII. Decreta de Regularibus à se edita vim habere mandavit; si quis ex hoc capite Professionem à se factam intra quinquennium impugnare voluerit, aut etiam si Religio intra idem quinquennium postulaverit alicujus Professionem ex hujusmodi capite irritam declarari; decretum extat a fel: record: Urbano VIII. altero Prædecessore Nostro, justis gravibusq; de caulis, ac de consilio præfatæ Congregationis Concilii Tridentini Interpretis, edi. tum die v. Januarij Anni MDCXXXVI. incipiend: *Ad occurrendum*, quo statutum fuit, hujusmodi Causas ad eandem Congregationem privativè pertinere. Hæc sunt potiora in hoc genere Decreta ex Regestris prælaudatæ Congregationis excerpta, quæ licet alias à Prædecessoribus Nostris Romanis Pontificibus, Apostolica Auctoritate non semel approbata fuerint, & confirmata; Nos tamen eadem, præsentium Literarum tenore, atque Auctoritate simili, novo approbationis, & confirmationis Nostræ robore communimus, atq; ab omnibus, ad quos spectat, seu respectivè spectabit, in posterum pro Regula haberi, ac plenariæ executioni demandari præcipimus.

Quibus ita constitutis, firmatâq; pertinentiâ Causarum, quæ intra quinquennium à die Professionis emissæ adversus illius validitatem introducuntur; consequens est, ut & ea indicemus, quæ de Ordine, ac methodo in hujusmodi judiciis servanda, à Majoribus sapienter constituta sunt; tum ea proferamus, quæ Nos ipsi opportune addenda censuimus, quæq; pari auctoritate, ac præsentium literarum vigore, perpetuis futuris temporibus servari volumus, & mandamus.

Apostata repelluntur à limine judicii nisi ad Religionē redierint &c

Jam de ipsa hujusmodi Causarum introductione notum est decretum ejusdem Concilii Tridentini *cit. Sess. 25. cap. 19 de Regular: ut si quis antea habitum sponte dimiserit, nullatenus ad allegandum quamcumq; causam admittatur, sed ad Monasterium redire cogatur, & tamquam Apostata puniatur; interim vero nullo privilegio suæ Religionis juvetur.* Ex quo sequitur, Regularem postulantem judicium fieri de suæ Professionis nullitate, ab ipso judicii limine repelli, nisi constet eum in Religionis suæ Claustris morari, & Habitum Regularem reasumpsisse, si ipsum antea deposuerit.

Judicium inniti debet rigorosis proba-

De probationibus vero, licet non ignoremus, apud Superiores Regulares, Ordinariosq; Locorum usu receptum fuisse, in re tanti momenti, judicia sua fundare in extra judicialibus attestationibus, quantumvis ju-

vis juramento firmatis, quæ *ad perpetuam* dicuntur; hoc tamen de cœtero usurpari prohibemus; volentes, atque districtè mandantes, ut ad adstruendas probationes in hujusmodi Causis necessarias, verus & judicialis Processus omnino conficiatur; in quo & Articuli exhibeantur ex parte illius, qui adversus Professionem agit; & Interrogatoria dentur ab ea parte, quæ stat pro ipsius Professionis validitate; & Testes tam super Articulis, quam juxta hujusmodi Interrogatoria examinentur; utque, hac formâ non servata, Processus ipse, & sententia dependenter ab eo prolata, insanabili nullitatis vitio corruere censeantur; salva etiam dispositione juris communis, quoad alia nullitatis capita, si quæ fortè in ipsa Processus compilatione intervenerint.

tionibus, & Processibus judicialibus.

Sub eadem pœna nullitatis, decernimus, atque statuimus, ut in hoc judicio citari, & audiri debeant tum Defensores Monasterii, seu Cœnobii, in quo Professus Vota Religiosa suscepit, tum ipsius Professi Consangvinei, sive propinqui, sive alij, quibus bona sua donavit, aut cessit; uno verbo omnes, quorum interest illius Professionem sustineri; in primis autem ij citentur [si superstites fuerint] qui indicati erunt tamquam Auctores, aut complices metûs eidem incussi, ut Votis invitus se obstringeret. Quemadmodum vero in citata Constitutione Nostra, quæ incipit *Dei miseratione*, decrevimus, ut in singulis Diœcesibus ab Ordinario deputari deberet aliquis probitate, ac doctrina commendatus, cujus officium esset in causis Matrimonialibus in judicio stare pro validitate Matrimonii; ita nunc omnibus, & singulis Locorum Ordinariis committimus, & mandamus, ut personam aliquam similibus qualitatibus præditam in suis respectivè Diœcesibus eligant, cui *Defensoris Professionum* munus imponant; utque huic omnia demandata, injuncta, & respectivè applicata esse censeantur, quæcumq; Nos in præcitatis Literis de Matrimonii Defensore statuimus; Nos enim eadem omnia. præsentium tenore, ad hujusmodi Professionum Defensores expressè extendimus, & respectivè applicamus, & quoad istos pari modo locum habere decernimus. Id solum peculiariter pro Defensore Professionis in præsentibus statuentes, ut scilicet quidquid pro ipsius honorario, aut mercede, sive pro expensis in defensione Causæ occurrentibus, eidem præstandum esse Judex prudenter arbitratus fuerit, id omne ab illis exsolvi debeat, quibus à Professo renunciata fuerunt bona in Religionis ingressu dimissa; Si vero hi non exstant, aut si Professus nihil enunciandum habuerit, ipsa Religio, quatenus ex illis sit, quæ temporalia bona possident, ad hujusmodi solutiones

Citari debent Defensores Monasterii, & omnes interesse habentes.

Defensor Professionis ex officio deputandus

Cujus expensis operam præstare debeat.

teneatur: Si autem nec adſint bona renunciata, nec Ordo Regularis de quo agitur, quidquam poſſideat, tunc Defenſori Profeſſionis ſatisfiat ex pecuniis mulctarum illius Tribunalis, in quo cauſa agitata fuerit, ſive alterius, prout in aliis prædictis Literis Noſtris de Matrimonii Defenſore ſtatuimus.

Defenſoris partes eadem in ulterioribus inſtantiis.

Lata demum Sententia à Superiore Regulari, & ab Ordinario Loci, ſi ea pro validitate Profeſſionis pronunciata fuerit, neque Profeſſus appellationem interponat, Cauſam finitam eſſe non dubitatur. Si vero Profeſſus ad Judicem ſecundæ inſtantiæ appellaverit, vel etiam ulterius eadem Cauſa retractanda fuerit; in omnibus hiſce judiciis volumus ſimiliter Defenſorem Profeſſionis ex Officio deputatum intervenire, eodem prorſus modo, quo in citata Conſtitutione decrevimus, Defenſorem Matrimonii, in ſecunda & ulteriori inſtantia, judicio ſemper adeſſe. Ac

A prima ſententia pro nullitate lata ſemper appellari debet.

ſicuti præterea ſtatuimus, hujuſmodi Defenſoris partes eſſe, à Sententia Judicis primæ inſtantiæ pro Matrimonii nullitate latâ ad ulterioris inſtantiæ Judicem provocare; & formam proſequendi judicium in ulterioribus hujuſmodi inſtantiis præſcripſimus; ita porro volumus, ut Defenſor Profeſſionis à Sententia in prima inſtantia pro nullitate Profeſſionis edita appellare omnino debeat; atque in ſecunda, ſeu ulteriori hujuſmodi Cauſarum reviſione, eadem omnia volumus obſervari, quæ pro Cauſis Matrimonialibus in eadem Conſtitutione mandavimus.

Unica ſententiæ pro nullitate Profeſſionis prolata executio ſuſpenditur.

Quemadmodum deniq; legitimas pœnas ibidem conſtituimus adverſus eos, qui poſt unicam obtentam Sententiam pro prioris Matrimonii nullitate, ſive pendente appellatione, ſive eâ per incuriam, aut fraudem Defenſoris non interpoſita, auſi fuiſſent novas Nuptias contrahere; atque decrevimus nemini licere ad altera Vota tranſire, niſi duæ ſaltem Sententiæ conformes pro nullitate prioris Matrimonii emanaverint; ita, ſi quis in Ordine Regulari Profeſſus, poſt unicam Sententiam favore nullitatis Profeſſionis pronunciatam, ſive pendente, ſive omiſſâ culpabiliter appellatione, è Clauſtris exire, à Religione diſcedere, quodque magis eſt, Habitum Regularem abjicere præſumpſerit; volumus, atq; ſtatuimus, omnibus cum pœnis, atq; cenſuris à Sacris Canonibus, & à Conſtitutionibus Apoſtolicis contra Apoſtatas latis, atq; ſancitis, ſubjacere, & obnoxium eſſe; decernentes pariter, in hujuſmodi Cauſis de Profeſſionis nullitate, liberum Profeſſo non eſſe à Religione migrare, niſi duas ſaltem obtinuerit Sententias conformes, quibus ab eo emiſſa Profeſſio nulla & irrita declarata fuerit.

Et pri-

Et primæ quidem instantiæ Judices super validitate Professionum, quæ intra quinquennium judicialiter impugnantur, ut supra dictum est, Superior Regularis, simulq; Ordinarius Loci esse debent. *Si vero eæ* dem Causæ in secunda, aut ulteriori instantia sint discutiendæ, statuimus, inhærentes antiquis quibusdam sæpedictæ Congregationis Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum Decretis, (quæ pariter tenore præsentium approbamus, & confirmamus) ut Causæ hujusmodi ad eos Judices devolvantur, ad quos de jure aliæ omnes Causæ Ecclesiasticæ, post Sententiam Ordinarii, in gradu appellationis respectivè devolvuntur; ita tamen, ut hi quoq; judices, sicuti Ordinarius in prima instantia unà cum Superiore Regulari processit, sic & ipsi procedere, & judicare debeant unà cum Superiore Regulari, non quidem illius Monasterii, in quo reclamans Professus est, sed alterius Monasterii ejusdem Ordinis in eorum Civitate, aut Dioecesi existentis, vel, eo non extante, cum Superiore vicinioris Monasterii ejusdem pariter Ordinis, seu cum alia persona Ecclesiastica, cui, juxta præmissa, Superior ille ad quem pertinet, suas vices ad hunc effectum delegaverit. *Si autem* hujusmodi Causæ in secunda, aut ulteriori instantia ad Sedem Apostolicam devolvantur, & à prædicta Congregatione Concilii, sive ab altera super Consultationibus Episcoporum, & Regularium, aut deniq; ab Auditorio Rotæ, ut respectivè assolet, discutiendæ fuerint; nullus erit locus ad judicandum Superiori Regulari; qui neque tunc ad ferendam Sententiam admittitur, quum ab eadem Congregatione Concilii, juxta relatum superius Urbani Prædecessoris Decretum, examinanda fuerit, etiam intra quinquennium, validitas Professionis ex eo capite impugnatæ, quod facta fuisse asseratur in Monasterio, aut Coenobio Religiosis Tyronibus instituendis minime addicto.

In secunda & ulteriori instātia Causa devolvātur ad quos de jure.

Alter Regularis Superior ad judicandū assumēdq.

Non tamen quādo causa cognoscitur apud Sedem Apostolicā.

Hactenus de judiciis super nullitate Professionis, quæ intra quinquennium à die ipsius Professionis emissæ introducuntur; de quibus hoc etiam declarando decernimus, ut quæcumq; in superioribus statuta sunt, ea omnia locum habere, & observari debeant etiam in Curia S.R.E. Cardinalis, Nostri, & Romani Pontificis pro tempore in Urbe, ejusq; districtu Vicarii in Spiritualibus Generalis; quoties hujusmodi Causas intra idem quinquennium in ipsius Tribunali Ordinario judicandas esse contingat. Jam vero videndum est de ejusdem generis Causis, quæ, post elapsum quinquennium hujusmodi, in judicium adducuntur.

Præmissa locum habent etiā in Tribunali Rmi Cardinalis Vicarii Urbis.

Porro quum Sancta Tridentina Synodus, post quinq; annos ab emissâ Professione transactos, omnem aditum ad reclamandum Professis inter-

Post quinquennium omnis in-

stantia ad versus Pro fessionē o. lim reiecta

interclusum esse sanxisset, per ea aperta verba superius relata; *Non audiatur, nisi intra quinquennium à die Professionis;* adeo inhærendum hujusmodi sanctionis Literæ duxerunt Majores Nostri, ut sub piæ mem: Prædecessore Nostro Gregorio Papa XIII. decretum fuerit, ac veluti pro regula statutum, nullius Causæ introductionem super nullitate Professionis, elapso quinquennio, admittendam esse; etiamsi Professio per vim, & metum facta diceretur, atque probari vellet, hujusmodi vim, & metum toto quinquennii tempore permansisse. Verba decreti die v. Martii Anni MDXCVIII. editi, quæ habentur *Decretorum Congregationis Concilii Tom. 9. fol. 55.* hæc sunt: *Gregorius XIII. ex Sententia Congregationis Concilii declaravit, eos, qui per vim, & metum se Religionem professos prætenderent, nisi intra quinquennium reclamaverint, eo elapso, non esse audiendos, tametsi allegarent, vim & metum semper durasse.*

Inductum postea remedium restitutionis in integrā.

At vero procedentibus temporibus, non sine justis gravibusq; Causis, ut planè persvasum habemus, inductum fuit, ut admitterentur instantiæ pro *restitutione in integrum adversus lapsum quinquennii.*

A sola Apostolica Sede concedendū

De quibus tamen judicium facere ad Apostolicam Sedem semper privativè pertinuit, sive ex parte Professi, sive ex parte Religionis instantiæ hujusmodi proponerentur, ac licet ipsa reclamatio ob impedimentum per totum quinquennium perseverans dilata fuisse diceretur. Hoc enim remedium restitutionis in integrum, extraordinarium in jure vocatur, cujus concedendi facultas Judicibus inferioribus competere nequit, non obstante quacumq; contraria consvetudine, etiam immemorabili, aut quolibet asserto privilegio; ut patet ex compluribus in eandem sententiam decretis ejusdem Congregationis Tridentini Concilii Interpretis, quæ recensita fuerunt in Decreto edito die xxiv. Septembris Anni MDCCXL; in Causa *Sicula Restitutionis in Integrum,* quod à Nobismetipsis die 28. ejusdem mensis, & anni approbatum, & confirmatum fuit, quodq; iterum præsentium tenore approbamus, & confirmamus; reservato Nobis, & Successoribus Nostris Romanis Pontificibus jure concedendi Ordinariis, & Superioribus Localibus, in quibusdam peculiaribus casibus, facultatem examinandi etiam Causas restitutionis in integrum, ac super ipsis pronunciandi, antequam ad sententiam ferendam super Professionis validitate, ad ut nullitate deveniant; ut non semel ex Apostolicæ Sedis dispensatione factum fuisse non ignoramus.

Ejus concessio tamē Iudicibus inferioribꝰ aliquando delegata.

Antiqua praxis concedendi re

Hujus autem judicii methodus diversa quondam fuit ab ea, quæ in præsenti observatur. Antiquis enim temporibus, visa probabili ratione, seu

ſeu fumo, ut ajunt, cauſarum reſtitutionis in integrum, ea ab Apoſtolica Sede concedebatur; nimirum facultas indulgebatur reclamantibus adverſus Profeſſionem, ut licèt elapſum eſſet quinquennium, nihilominus de illius nullitate coram Judicibus competentibus actionem promovere poſſent; pro cujus judicii inſtructione deinceps à Superiore Regulari, & ab Ordinario Loci legitimus conficiebatur Proceſſus, atq; ſententia ſuper validitate, aut nullitate ferebatur. Quæ ſanè methodus ſi hoc etiam tempore in uſu eſſet, oporteret Nos eorum præcipue, quæ ad hujuſmodi judicium conſequentia ſunt, rationem habere; ac providere, ne unius tantum ſententiæ vigore Profeſſiones Regulares diſſolverentur. Sed alius hodierno tempore eſt ordo, qui in præfatis Congregationibus, ſeu Tribunalibus Urbis, pro concedenda reſtitutione in integrum adverſus lapſum quinquennii, obſervatur; Nam priuſquam ſuper eo quidquam decernatur, committitur Ordinario Loci, & Superiori Regulari, ut Proceſſum conficiant; eoq; demum tranſmiſſo, proponitur dubium ſuper conceſſione reſtitutionis in integrum, idq; non minus accuratè, ac ſeverè examinatur, ac ſi dubium propoſitum eſſet ſuper ipſa validitate, aut nullitate Profeſſionis. Si autem petita in integrum reſtitutio concedatur, tunc Ordinario, & Superiori Locali committitur, ut ſententiam proferant ſuper controverſa Profeſſionis validitate. Sed quamvis in hujuſmodi Commiſſionibus plena ipſis relinquatur facultas judicandi ſive pro validitate, ſive pro nullitate Profeſſionis, prout ipſis juſtum viſum fuerit; uſu tamen compertum eſt, quod, quum iidem ſatis noverint, quam diligenti, & gravi judicio apud Sedem Apoſtolicam diſcuſſæ fuerint Cauſæ, propter quas reſtitutio in integrum conceſſa fuit; viſo dumtaxat hujuſmodi conceſſionis reſcripto, nec ulteriori inſtituto examine, ad ferendam pro nullitate Profeſſionis ſententiam ut plurimum ſine dubitatione procedunt.

ſtitutionẽs in integrũ

Ea nunc non conceditur, niſi pravio Proceſſu, & examine cauſarum.

Sententia Iudicum Ordinariorũ plerũq; conformes ſunt judicio ſuper reſtitutione in integrum.

Accuratum hujuſmodi examen cauſarum reſtitutionis in integrum apud Romanæ Curiæ Judices in more poſitum, non modo non immutare intendimus, verum etiam approbatione Noſtra ſingulis, ad quos pertinet, magnoperè commendatum, ab ipſis in poſterum obſervari volumus, ac jubemus; hoc tamen addito, ut in Commiſſionibus, quæ diriguntur Superioribus Regularibus, & Ordinariis Locorum pro conficiendis Proceſſibus, iiſdem, ſub pœna nullitatis actuum, injungatur, ut in omnibus procedere debeant cum interventu Defenſoris Profeſſionis; ad quem nimirum pertinebit Interrogatoria dare, juxta quæ examinari debebunt Teſtes, aliaq; ad Officium ſibi impoſitum pertinentia diligentiſſimè præſtare.

Defenſor Profeſſionis aſſiſtere debet tã confectioni Proceſſum de cauſis reſtitutionis in integrũ

Item

Quam examini Causarū apud S. Sedem.

Item volumus, ut in ipsa propositione dubii super concessione restitutionis in integrum, tam in præfatis Cardinalium Congregationibus, Concilii Tridentini interpretationi, & Episcoporum ac Regularium consultationibus præpositis, quàm in Auditorio Rotæ, aut in quacumq; Congregatione peculiariter forsan deputata, sub simili nullitatis pœna, Defensor Professionis, ab eo, qui Tribunalis caput est, deputatus, expensis eorum, de quibus supra, semper & in omnibus actibus in judicio stare debeat; neque solum in prima hujusmodi dubii propositione, sed etiam in ulterioribus; quatenus reclamans in prima rejectus, ad novam audientiam admittatur.

Examē hujusmodi duplex requiritur, atque Ordinarius, & Superior procedere valeant.

Deniq; ut pro fruendo beneficio restitutionis in integrum, unica favorabilis resolutio nequaquam sufficiat, nisi ea per secundam conformem, iterato Causæ examine, auditoq; semper Defensore Professionis, confirmata fuerit; quemadmodum in altera Constitutione Nostra, præsentis initio allegatâ, de Causis super nullitate Matrimonii constituimus; Nos enim præsentium tenore decernimus, ac sub pœnis adversus Apostatas sancitis districtè prohibemus, ne quis sub clypeo unicæ resolutionis pro concessione restitutionis in integrum obtentæ, è Religiosis Claustris migrare, multoq; minus Habitum Regularem deponere audeat, seu præsumat:

Quamdiu reclamans in Religione manere debeat.

quum ad prædictas pœnas declinandas, & altera resolutio super restitutione in integrum priori consentanea, & sententia super nullitate Professionis à Superiore Regulari, & ab Ordinario ferenda, expectari omnino debeant; nec nisi per hujusmodi sententiam, à prædictis Judicibus, præviis duabus resolutionibus pro concessione restitutionis in integrum, legitimè latam, Judicium absolutum censeri queat.

Præmissorū observātia omnibus injungitur & omnibus ad quos pertinet.

Quæ omnia si ita observabuntur, ut à Nobis constituta sunt, utq; omnibus, ad quos pertinet, ac pertinebit in posterum, sedulo observanda & implenda à Nobis præscribuntur, & enixe inculcantur; profectò non addubitamus, quin multo rariores in posterum futuræ sint instantiæ, & contentiones eorum, qui vel intra quinquennium à die Professionis emissæ, vel etiam eo elapso, susceptum Religiosæ vitæ Institutum relinquere adnitantur.

Ac Superioribus Regularibus observātia Canonum, Constitutionū & Regularum.

Ad hoc autem certius obtinendum magnopere contulerit, si à Superioribus quoq; Regularium Ordinum in Noviciorum admissionibus ea observabuntur, quæ & in eorum Constitutionibus, & in Decretis fel. recordationis Clementis Papæ VIII. Prædecessoris Nostri statuta sunt, quæq; omnia ab ipsis plenissimè observari, & impleri, Nos pariter ipsis præcipimus, ac jubemus; tum etiam si ipsi minus facilè consensum suum præbebunt, ut admittantur ad Professionem Tyrones, sive qui ætatem

tem

tem quidem à Concilio præscriptam compleverint, at non ad eam pertigerint, quæ à Constitutionibus Ordinis statuta est; sive illi, qui licèt annum Novitiatus expleverint ad normam Concilii, adhuc tamen ulterius in eo manere deberent, juxta præscriptum suarum peculiarium Constitutionum; multoq; magis ii, qui nec per integrum annum, sed per octo, aut sex menses dumtaxat Tyrocinium posuerunt; ac demum si ipsi Superiores haud se interponent, neq; curabunt, ut Professi ante legitimam ætatem ad Ordines Sacros promoveantur. Quæcumq; enim sive in Sacris Canonibus, aut Pontificiis Constitutionibus, sive in peculiaribus Ordinum statutis, circa præmissa providè constituta sunt, non parum habent momenti ad Religiosam vocationem in hominum cordibus stabiliendam, & ad cohibendam versatilem animorum mobilitatem, quæ ut plurimum aut sola, aut potissima causa est, qua Professi adducuntur, ut vota, quibus obstricti sunt, irrita declarari cupiant. Neq; vero Apostolica Sedes ullas unquam dispensationes in præmissis concedere consvevit, nisi prævio assensu, aut etiam accedentibus precibus Superiorum Regularium; quibus nempè æquum, & necessarium est fidem adhiberi in expositione causarum, quas urgere asserunt pro concedendis dispensationibus, quæ petuntur. Illud autem nullo modo ferri, aut probari potest, quod tamen apud plerosq; invaluisse constat, ut scilicèt reclamantibus adversus Professionem sive intra quinquennium, sive post ejus decursum, Superiores ipsi contradictores se se non exhibeant, aut etiam apertè suffragentur; ex falsa nimirum opinione, quod Religiosorum Virorum societate indignus censendus sit, quicumq; ab ea discedere exoptat; quodq; ex inutili Monacho, utilis fortasse Clericus Sæcularis existere possit. Nunquam enim licitum est justitiam deserere, aut prodere, quæ jubet omni ratione sustineri actum adeo solemnem, & natura sua irrevocabilem, in quo perficiendo, unà cum Professo, ipsa quoq; Religio intervenit.

Utq; Religionis, & Professionis defensionē non deserant.

Ad prædictum finem præterea quam maximè proderit, si & Ecclesiastici Præsules, & Judices, debitas officii sui partes explere non prætermittent. Ecclesiarum quidem Præsules, si anathemati subjectos declarabunt omnes & singulos, cujuscumq; qualitatis, conditionis, & dignitatis fuerint, qui Virgines, aut Viduas, seu alias quascumq; Mulieres invitas, præterquam in casibus in jure expressis, coëgerint ad ingrediendum Monasterium, vel ad suscipiendum Habitum cujuscumq; Religionis, vel ad emittendam Professionem; juxta sanctionem Sacræ Tridentinæ Synodi *Sess. 25. Cap. 18. de Regular.* ubi etiam pares censuræ statuuntur adversus eos

Episcopi procedant contra inferentes vī & metum.

ſus eos, qui in hujuſmodi factis conſilium, auxilium, vel favorem dede- rint; ac ſi omnes ſimiliter, quotquot auſi fuerint compellere viros ad in- grediendam Religionem, & ad Vota profitenda, juſtis gravibuſq; pœnis afficient. Judices vero, ſi, falſo ante omnia depoſito præjudicio, quo nonnulli arbitrantur latiſſimam viam, quoad fieri poteſt, aperiendam eſſe iis, qui indè migrare cupiunt, ubi invito animo commorantur; ad exactam juſtitiæ lancem expendent & numerum, & qualitatem Teſtium, qui ad com- probandam nullitatem Profeſſionis inducuntur; & vim majorem à minori, metum gravem, à levi, debilem à conſtantiori ſexu, interclusam à permiſ- ſa reclamandi facultate diſcernent; aliaſq; omnes circumſtantias ſedulo a- nimadvertent, quæ in hoc toto rerum genere ab Auctoribus conſiderari ſolent.

Judices omnia expendāt ad normā juris.

De variis quæstionibus in hac materia occurrentibꝰ examen instituetur.

Itaq; prædictis omnibus, & ſingulis graviſſimè denunciamus, di- ſtricteq; præcipimus, ut in cunctis, quæ ad eorum officia pertinent, à ju- ſtitiæ tramite, & à præſcriptis ſibi legibus ne minimum quidem diſcedant, ac meminerint, omnium, quæcumq; geſſerint, ſeveriſſimam ſibi rationem tum apud Divinum Judicem, tum apud homines reddendam fore. Nos vero, ſi DEO placuerit valetudinem Nobis cum vita ſervare, non pa- rum operæ conferre intendimus, quo planiùs, atq; faciliùs de Cauſis hu- jus generis ab ipſis in poſterum judicari valeat. Siquidem Nobis propo- ſitum eſt cum conſilio ſelectorum Virorum in Theologica, & Canonica facultate præſtantium, nonnullas quæſtiones accuratè examinare ac diri- mere, quæ variis Scriptorum opinionibus jactatæ, & varias ſpecies indu- entes, juxta diverſas occurrentium caſuum circumſtantias, ancipites atq; ſollicitos detinere ſolent judicantium animos; ut Nobiſmetipſis in mino- ribus olim conſtitutis non ſemel eveniſſe meminimus, quum pro munere Secretarii præfatæ Congregationis Cardinalium Concilii Tridentini Inter- pretum, hujuſmodi Cauſas ad regulam Juris exigendas præ manibus ha- beremus. Ejuſmodi ſunt, exempli cauſa, quæſtiones: Utrum Profeſſio quamvis initio nulla fuerit, per ſubſequentes tamen actus convalidetur; quinam ſint actus, ex quibus hujuſmodi convalidatio, ſeu ratificatio indu- catur; & quid momenti habeat ad hunc effectum ſuſceptio Sacrorum Or- dinum *ad titulum Religioſæ Paupertatis.* Præterea, ſi quis forte ante legitimam ætatem ignorans Profeſſionem emiſerit, & in ea ignorantia per plures annos in Religione permanſerit, ſeque validè Profeſſum exiſtimans, ea omnia, quæ Profeſſorum ſunt, una cum Sociis præſtiterit, an hic dein- de intelligens, qua ætate Vota emiſerit, non obſtantibus actibus veri Pro- feſſi a ſe

feſſi a ſe

fessi à se gestis, adhuc, præfatæ ingnorantiæ præsidio, actionem habeat ad reclamandum adversus Professionem à se factam; an vero talis ignorantia nihil eidem suffragetur, quo minus Professionem initio nullam per subsequentes actus ratam habuisse censeatur, Item, an Professus, qui in Professionis actu impedimentum aliquod, sive defectum, occultavit, de quo interrogatus fuit, addita declaratione ad formam Constitutionum, quod scilicet Religio ipsum cum hujusmodi defectu, aut impedimento forsan occultato admittere non intendebat; an, inquam, talis Professus, qui Religioni dolum struxit, ejusmodi commodum ex propria fraude desumere possit, ut validitatem suæ Professionis ex eo capite impugnare valeat. Deniq; an ullam vim habere debeat in foro externo ad svadendam Judici nullitatem Professionis, quod reclamantes Professi asserere sæpè non dubitant, se in proferendis Religiosis Votis, mentem servasse alienam à proposito se obligandi. Hæc omnia, aliaq; similia in hujusmodi judiciis frequenter occurrent a, & in utramq; partem hactenus disputata, tum Nostro, tum aliorum, quos, ut supra diximus, in consilium advocaturi sumus, diligenti studio, DEO adjuvante, explanare deliberavimus.

Interim præsentes Literas, cum omnibus & singulis in ipsis decretis, atq; statutis, firmas, validas, & efficaces existere, ac perpetuo fore, suosq; plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac ab illis, ad quos spectat, & pro tempore quandocumq; spectabit, in omnibus, & per omnia plenissimè, & inviolabiliter observari volumus, & decernimus. Sicq; & non aliter per quoscumq; Judices Ordinarios, & Delegatos, etiã Causarum Palatii Apostolici Auditores, prædictasq; S.R.E, Cardinalium Congregationes Generales & Particulares, aliosq; ejusdem S.R E. Cardinales, etiam de Latere Legatos, & Sanctæ Sedis Nuncios, aliosq; quoslibet quacumq; præeminentia, auctoritate, & potestate fungentes, & functuros, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, ubiq; judicari, & definiri debere; ac nullum, irritum, & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. *Clausula pro perpetua præsentiũ firmitate.*

Non obstantibus, tam Causarum forsan ad hunc diem introductarum pendentiâ, quas quidem Causas, in quibuscumq; statibus, & terminis de præsenti reperiantur, juxta superius præscripta omnino tractari, judicari, & definiri debere expresè decernimus; quàm Nostra & Cancellariæ Apostolicæ Regula de Jure quæsito non tollendo, aliisq; Apostolicis, ac in Universalibus, Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, generalibus *Quibuscũque in cõtrariũ non obstãtibus.*

vel ſpecialibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, Decretis quoq; & Reſolutionibus à præfatis Cardinalium Congregationibus, ſive ab Auditorio Rotæ prædicto, aut aliis quibuſcumq; Judicibus, & Tribunalibus, alias forſan, & aliter factis, conditis, & emanatis, nec non quibuſvis etiã juramento, confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis, Privilegiis, Exemptionibus, & Indultis, etiam in corpore juris clauſis, & Literis Apoſtolicis quibuſvis Perſonis, Collegiis, Locis, Ordinibus, etiam Militaribus, Congregationibus, Societatibus, & Inſtitutis, etiam Societatis JESU, & Sancti Joannis Hieroſolymitani, aliiſve quibuſlibet ſpecifica, & individua mentione dignis, etiam ſub quibuſcumq; verborum tenoribus & formis, & cum quibuſvis etiam clauſulis & decretis, etiam derogatoriarum derogatoriis, & irritantibus in genere, vel in ſpecie, etiam motu ſimili, & de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ſeu conſiſtorialiter, ac aliàs quomodolibet in contrarium præmiſſorum conceſſis, ac pluries confirmatis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus & ſingulis, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione, de illis, eorumq; totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, & individua mentio, ſeu quævis alia expreſſio ad id ſervanda foret, illorum tenores, formas, cauſas, & occaſiones præſentibus pro plenè & ſufficienter expreſſis, & exactiſſimè ſervatis, & ſpecificatis reſpectivè habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, & ad præmiſſorum effectum, pleniſſimè, & ampliſſimè motu pari derogamus, & derogatum eſſe volumus, cœteriſq; contrariis quibuſcumque.

Publicationi præſentis Conſtitutionis in Urbe tribuitur vis perſonalis intimationis omnibus facta.

Volumus inſuper, & eadem Auctoritate prædicta mandamus, ut eædem præſentes, & in eis contenta quæcumq; ad omnium notitiam faciliùs deducantur, nec quiſquam de eis ignorantiam prætendere valeat, ipſas præſentes, ſeu earum tranſumpta, ad valvas Eccleſiæ S. Joannis in Laterano, & Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Urbe, nec non Cancellariæ Apoſtolicæ, Curiæq; Generalis Innocentianæ in Monte Citatorio, & in Acie Campi Flore, per aliquem ex Curſoribus Noſtris, ut moris eſt, publicari, & affigi, ſicq; publicatas & affixas, omnes & ſingulos, quos concernunt, ſeu concernent in futurum, perinde afficere & arctare, ac ſi unicuiq; illorum perſonaliter intimatæ, & notificatæ fuiſſent.

Tranſumptis fidem præſtari ſancitur.

Utque earundem præſentium tranſumptis, ſeu exemplis, etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, ac Sigillo alicujus Perſonæ in Eccleſiaſtica Dignitate conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides tam in judicio, quàm extra illud, ubiq; locorum habeatur, quæ ipſis præſentibus haberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nul-

Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc nostrarum Confirmationis, Approbationis, Voluntatis, Mandatorum, Statutorum, Decretorum, & Derogationum infringere, vel ei ausu temerario contraire: Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis DEI, & Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. *Sanctio pœnalis.*

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem anno Incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo quadragesimo septimo, quarto Nonas Martii, Pontificatus Nostri Anno octavo. *Dat. Pòtif. Anno VIII die 4. Martii 1748.*

Card: Passioneus. I. Datarius.
A De CURIA J. C. Boschi.
L. Eugenius. Loco ✠ Plumbi.

Registrata in Secretaria Brevium.
Publicat. die 16. Martij 1748.

EPISTOLA XXXIII.

Præscribitur Ritus impertiendi Pontificiam Benedictionem super Populum, servandus à Regularibus eorum Ordinum, quibus facultas hujusmodi statis diebus à Sancta Sede indulta fuit.

Deest inscriptio, quæ cuilibet Superiori Generali dictorum Ordinum aptata fuit.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Dilecte Fili, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

EXemplis Prædecessorum nostrorum adducti, nonnullis Familiis Regularium permisimus, ut Fideles, qui statis anni diebus ipsarum Ecclesias inviserent, & indictis pietatis operibus satisfacerent, Indulgentiam Plenariam consequerentur, utque Monasterii Præses, vel alius Sacerdos à Patre Provinciali designandus, populo tunc temporis congregato, Summi Pontificis nomine, Benedictionem impertiret. *Sũma Pòtificia concessionis.*

Nullus ritus pro hac Benedictione est prædecessoris scriptus.

Nullus unquam ritus ad hanc rem peragendam præscriptus fuit; quæ quidem extra Urbem solum contingit, cum Pontifex ipse Romæ Benedictionem populo elargiatur: etenim is ritus, qui Urbani VIII. Prædecessoris nostri auctoritate probatus asseritur, & qui post editos nonnullos Romanos Rituales typis impressus fuit, ad eam Benedictionem, de qua verba facimus, minimè pertinet; sed illam complectitur, quæ, non pluries, non semel quolibet anno, sed aliquâ urgente legitimâ causâ, populis

Quamquã pro alia Benedictione sit designatus.

& agris tribui consvevit, & pro qua certus Delegatus Apostolicus semper constituitur, qui Brevi Apostolico munitus, potestatem obtinet non solum benedicendi populo, sed illum quoq; dissolvendi ab omni vinculo Excommunicationis, Suspensionis, Interdicti, & à cœteris Ecclesiasticis Censuris ac pœnis, si quas fortè populus imprudens atq; ignarus contraxerit, etiamsi illæ in Bulla *in Cœna Domini* contineantur.

Forma quâ aliqui usi sunt, refertur. Trinã Benedictionẽ impertiẽdo.

Cum hæc ita sint, tamen deprehendimus, quemdam ritum temerè, & inconsulto excogitatum esse pro supradicta prima Benedictione Pontificia invocativa, quæ aut pluries, aut semel datur quolibet anno. Quippe simplex Sacerdos in medio Altaris collocatus, Ministris circumadstantibus, & sacris indumentis ornatis, trinam Benedictionem populo impertit, & alia plura gerit, quæ enumerare hoc loco supervacaneum existimamus.

De jure benedicendi, & quibus competat.

Equidem *Benedictio super populum* solemnis est: eamq; in quacumq; Orbis terræ parte Romanus Pontifex elargiri potest: Episcopus autẽ in sua Diœcesi, & locis ipsius etiam exemptis, Archiepiscopus in sua Provincia, & locis ejus exemptis, eamdem exercere valet potestatem. Id constat Decreto Clementis V. in Viennensi Concilio, quod *in Clementina Archiepiscopo, de Privilegiis*, recensetur. Porro Abbatibus ejusdem Benedictionis super populum tribuendæ, facultas conceditur in Ecclesiis, quæ ipsis plenè subjiciuntur, modo tamen Apostolicum privilegium ad id necessarium obtinuerint: quo sanè uti nequeunt, nisi postquam Sacrum solemne, aut Vesperas in Ecclesia peregerint; nam populo in via passim occurrenti benedicere ipsis non licet, nisi id clarè in eodem privilegio declaretur, uti respondit Alexander IV. *in Cap. Abbates, de privilegiis, in sexto.*

Simplex Sacerdos nequit populo benedicere.

Simplex ergo Sacerdos nequit Benedictionem super populum elargiri, juxta *Can. Ministrare 26. quæst. 6. Benedictionem quoq; super populum in Ecclesia fundere, Presbytero penitùs non licebit:* quod tamen eidem Sacerdoti modo permittitur, postquam Divinum Missæ Sacrificium absol.

absolvit. Dictum est, modo permitti: si etenim sacram antiquitatem inquiramus, neq; id Presbytero licitum olim fuisse cognoscemus, uti Nos ipsi certis documentis ostendimus *in nostro Tractatu de Sacrificio Missæ sect. 1, num. 382.* qui primo Bononiæ *anno 1740.* typis editus fuit, ac *sect. 1, num. 391.* in eodem Tractatu, qui deinde Latinè redditus publicam lucem iterum adspexit Patavii *anno 1745.* Etsi siquidem in usu semper fuerit, ut, re Divinâ peractâ, populus ab Ecclesia Benedictione dimitteretur, quemadmodum *in Can. Missas, de Consecratione dist. 4.* continetur; id tamen, non à Sacerdote celebrante, sed vel ab Episcopo, si præsens aderat, vel, si aberat, ab Archipresbytero ejus jussu præstabatur: quo sensu explicatur Decretalis *in Cap. Officium, de Officio Archipresbyteri,* ubi inter Archipresbyteralia munera recensetur *Benedictiones Presbyterales in Ecclesia dare;* prout animadvertit Gonzales *in idem Cap Officium num 2.* idemq; antea planè comprobaverat Saussay *in Panoplia Sacerdotali pag. 558.*

Et solum potest in fine Missæ.

Licet olim contraria disciplina obtineret,

Quibus omnibus subsequens plurium sæculorum contraria prævaluit disciplina, quæ Sacerdoti celebranti potestatem fecit Benedictionem super populum in fine Missæ effundendi, ob eam potissimum causam, quam Bellotus recenset *in Ritib, Laudunensis Ecclesia par. 3. pag. 136. num. 9 At, cum Benedictio ad Missæ perfectionem pertineat hodie, sine qua fas non est ab incepto Sacro recedere, nec jure queat populus ante Benedictionem ipsam egredi, ex præcitata Agathensi Synodo, quatenus integræ Missæ non interesset quisquis præmaturè recederet; sequitur, facultatem cuilibet celebranti concessam esse, privatam illam Benedictionem ad finem Missæ populo ubiq; locorum impertire.* Idem inter Morales Scriptores commemorat Quartus *ad Rubricas Missalis pag. 386. in Dubiis conscientiæ.*

Conc. Launduen. hâc tribuit Sacerdoti facultatem.

In *Can. Ecce ego, dist. 95.* hæc leguntur: *Nemo hinc Episcopo rum, invidiâ diabolica tentationis inflatus, irascatur in Templo, si Presbyteri interdum exhortentur plebem, si in Ecclesiis prædicent, si plebibus, ut scriptum est, benedicant.* Si Glossæ fidem præstemus, illud *benedicere* declarat Benedictionem, quæ populo traditur à Sacerdote, qui rem Divinam perficit, nempe post ea verba: *Ite Missa est;* quam sanè interpretationem Nos minimè respuimus, cum certum habeamus, eumdem textum Sancto Hieronymo non esse tribuendum; quod nonnulli falso putaverunt, quos merito redarguit Theophilus Raynaudus *Operum tom. 16. pag. 211.* sed in certo Auctori, qui inter vivos fortasse tunc agebat, cũ

Idem statuit textus allegatur.

Bene-

Benedictio in fine Missæ inter Benedictiones Presbyterales jam haberetur; usuq; invaluisset, ut *Sacerdos*, peracto Missæ Sacrificio, populum Benedictionem *jure suo* dimittat, sive absit, sive intersit Episcopus: eâ tamen statutâ lege, ut, si intersit, & in sua sit Dioecesi, ad eum priùs se convertat, eiq; caput inclinet, veluti facultatem populo benedicendi postulans; quod ab eodem *Sacerdote* prætermittitur, si Episcopus Missæ intersit, sed extra suam Dioecesim versetur, prout desumitur ex Rubricis Missalis *tit. de Benedictione in fine Missæ, & Evangelio S. Ioannis.*

Concluditur, quo tempore, & loco possit Sacerdos benedicere jure suo. Hinc statuendus est Ritus benedicendi jure delegato Forma, quæ præscribitur.

Cùm jam perspectum sit, quo tempore, & loco simplex *Sacerdos* populo possit *jure suo* benedicere, necessario consequitur, nullam aliam Benedictionem super populum ab ipso impertiri licitè, nisi *jure delegato*. Hujus naturæ est Benedictio, de qua nunc agimus, quæ per delegationem Apostolicam cùm unicè concedatur, Nostrum est omnino ritum præscribere, quem inferiùs pro norma in posterum servanda subjicimus, quo sanè uti volumus, ac decernimus eos Ordines Regulares, sive Mendicantes, sive non Mendicantes, Monasticos, vel Clericorum Regularium, quibus Nos ipsi, vel Prædecessores nostri, vel futuri Romani Pontifices, facultatem tribuendæ populis Benedictionis permiserint.

I. Præparatoria.

Admoneatur itaq; populus de Indulgentia à *Sede* Apostolica concessa, de præceptis operibus pro ea lucrifaciendis, de die, quo visitanda est Ecclesia, de hora deniq; qua datur Pontificia Benedictio; & admonitio hæc fieri possit, quatenus opus sit, etiam schedis impressis, & consvetis locis palàm affixis: licèt etenim id à Prædecessore Nostro Clemente Papa VIII. fuerit vetitum Fratribus Beatæ MARIÆ de Mercede Redemptionis Captivorum, & Fratribus Sanctissimæ TRINITATIS Redemptionis pariter Captivorum, in communicatione Indulgentiarum, & Orationum, uti habetur in ejus Constitutione, quæ incipit: *Cum ad uberes*, §. 5. & in alia Constitutione: *Decet Romanū Pontificem* §. 6. visum tamen Nobis est, id esse hypothesi inapplicabile; cùm cœteris prætermissis, prædicta communicatio certum genus personarum, quosdam videlicet, ut plurimū, Confratres, non autem populum universum, ut Indulgentia, & Benedictio, de quibus agitur, complectatur.

II. Ritus, & actus benedicendi.

Postquam statutis die & horâ populus ad Ecclesiam convenerit, altâ vocè legantur Apostolicæ Literæ, seu Decreta, quibus Indulgentia conceditur, unà cum potestate Benedictionem Apostolicam super populum effundendi, ut de delegatione audientibus constet; & concessio ex Latino sermone in vulgarem accommodatum ad populi intelligentiam conversa

pronun-

pronuncietur: populus ad ſuorum ſcelerum deteſtationem pio breviq; ſermone excitetur: poſt quæ Sacerdos, nullis circumſtantibus Miniſtris, Stolâ & Superpelliceo indutus [ut in Rituali Romano præſcribitur, cùm agitur de Benedictionibus, quæ extra Miſſam Presbyteris permittuntur] ante Altare genuflexus, ſequentibus verbis Dei opem imploret:

℣. *Adjutorium noſtrum in Nomine Domini.*

℟. *Qui fecit Cœlum & Terram.*

℣. *Salvum fac populum tuum Domine.*

℟. *Et benedic hæreditati tuæ.*

℣. *Dominus vobiſcum.* ℟. *Et cum ſpiritu tuo.*

Deinde ſtans, ſequentem recitat Orationem.

OREMUS.

O*Mnipotens, & miſericors* DEUS, *da nobis auxilium de ſancto, & vota populi hujus in humilitate cordis veniam peccatorum poſcentis, Tuamq; Benedictionem præſtolantis, & gratiam, clementer exaudi: Dexteram Tuam ſuper eum benignus extende, ac plenitudinem Divinæ benedictionis effunde: qua bonis omnibus cumulatus, felicitatem & vitam conſequamur æternam.* Per CHRISTUM *Dominum noſtrum.* ℟. *Amen.*

Poſt quam ad cornu Epiſtolæ accedat, ut in Actis Eccleſiæ Mediolanenſis *part. 4. Benedicet in Eccleſia ad Altare, ſtans in cornu Epiſtolæ,* & ſtans in cornu Epiſtolæ, non trinâ, hoc eſt triplici Signo Crucis, ſed unâ Benedictione, unico videlicet Signo Crucis, benedicat, proferens altâ voce hæc verba:

Benedicat Vos Omnipotens DEUS ✠ *Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus.* ℟. *Amen.*

Trina ſiquidem Benedictio Epiſcopo competit, non Sacerdoti: cumq; nonnulli in fine Miſſæ trinam uſurpare cœpiſſent, conſvetudo Clementis VIII. auctoritate ſublata eſt, quemadmodum oſtendit Meratus hac mortali vitâ nuper defunctus *tom. 1. pag. 243.* Id Nos etiam advertimus *in noſtro Tractatu de Sacrificio Miſſæ ſect. 1. locis ſupra indicatis.* In Rubrica quoq; Miſſalis hæc habentur: *In Miſſa ſolemni Celebrans eâdem voce & modo, qua in Miſſis privatis, ſemel tantum benedicit populo.* Inſuper Cœremoniale Epiſcoporum trinam benedictionem ipſis ſolum tribuendam decernit: quod eâdem Miſſalis Rubricâ confirmatur: *Epiſcopus autem ter benedicit populo etiam in Miſſis privatis; ut in Cæremoniali habetur.* Poſtremo Alexander VII. Decreto, quod *die 27. Septembris,*

Trina benedictio non eſt danda.

1659.

1659. edidit, tempora indicit ac recenset, quibus Abbates usu Pontificaliũ præditi, ritu solemni celebrantes, trinam Benedictionem impertire possunt: quod iisdem penitus interdicitur, cùm rem Divinam privatim conficiunt; quod Nos ipsi indicavimus *nostrâ Institutione 14.* §. *4. num.19;* *tom. 2.* si Bononiensis editionis ratio habeatur, quæ peracta fuit *anno 1735.* sin autem easdem Institutiones in Latinam lingvam conversas, & Romæ impressas *anno 1747.* quis inspiciat, idem prorsus deprehendet *Institutione 34.* §. *4. in fine pag. 174.* Quo circa non sine animi nostri voluptate Epistolam legimus encyclicam Patris Generalis Cœnobitarum Ordinis Eremitarum Sancti Augustini, quibus in Nostris Apostolicis Literis potestas facta est dandi in certis anni Festivitatibus Pontificiam Benedictionem, in qua eosdem admonet, ut populo benedicant unico Signo Crucis, more Sacerdotali: quod ipsum si ab aliis etiam factum esset, querelæ ad Nos delatæ non fuissent de usurpatis honoribus Episcopalibus.

Præcipitur ne præmissa forma violetur.

Hac itaq; Epistolâ Encyclicâ ritum statuimus ac declaramus, quo Benedictio Papalis in posterum tribuetur, eumq; notum facimus Ordinum Regularium Præsidibus, ut ipsum Regularibus sibi subjectis observandum indicant. Equidem Alexander VII. Prædecessor Noster usum Pontificalium Abbatibus, quibus id privilegio convenit, accuratè præscribens, Ordinariis Locorum facultatem concedit, ut, si quid contrarium Abbates commisissent, ipsi tamquam Sedis Apostolicæ Delegati rem cognoscerent, & censuris etiam, si opus esset, omnem insolentiam compescerent. At Nos aliam viam suscipiendam ducimus, præcipientes, ut de illis Regularibus, qui per scriptum à Nobis antea Benedictionis ritum violaverint, Nos statim certiores efficiant: tunc enim neq; infensos invicem Episcopos & Regulares reddemus, nec populis beneficium Papalis Benedictionis denegabimus; sed facultatem ejusdem Benedictionis tribuendæ parere recusantibus auferemus, eamdem largiemur aliis, qui jussa nostra facere non detrectabunt: qua in re futuros etiam Romanos Pontifices magnopere hortamur, ut idem exemplum sequantur. Postremo Tibi, & universo tuo Ordini Benedictionem Apostolicam impertimur.

Dat. Pont. An 8. die 29. Martii 1748.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem die 29. Martii, 1748. Pontif. Nostri An. VIII.

EPI-

EPISTOLA XXXIV.

De Matrimonii Validitate inter Virum Iudæum, & mulierem Hæreticam. Expenduntur Leges Hebræorum, & Leges Imperiales quoad Virum; Canones, & Ecclesiastica consvetudo, ejusque vis, quoad Mulierem.

Dilecto Filio Nostro Henrico Sanctæ MARIÆ in Porticu S. R. E. Presbytero Cardinali Duci Eboracensi nuncupato.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Dilecte Fili Noster, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

SIngulari Nobis consolationi, & universis totius Urbis Ordinibus exemplo est illa tua, quam assiduam cernimus & audimus, exercitatio in pietatis muneribus obeundis, iisq; in primis, quæ decent ordinem Sacerdotalem, quo Tute à Nobis fuisti in privato Sacello Nostro initiatus. Judæum autem ad Catholicam Fidem accedere cupientem, cum sis prope diem Sacro Baptismatis lavacro expiaturus, mirifice hinc ostendis ea verba te semper in mente gerere, quæ juxta Pontificale Romanum, in tui Consecratione protulimus: *Sacerdotem enim oportet offerre, benedicere, præesse, prædicare, & baptizare.*

Commendatur pietas Serenissimi, & Eminentis: Card Ducis Eboracen.

§ I At exorta, uti accepimus, hæc controversia est, utrum scilicet, cum Hebræus è secta Protestantium uxorem duxerit, quæ aut hæresim ejuravit, aut ejurandæ parata est, utrum, inquam, initum antea Matrimonium, post susceptum ab Hebræo Baptisma, sit iterandum. Te igitur hac Nostra epistola certiorem facimus, ambos, postquam Catholicæ Fidei nomen dederint, per Baptismum alter, altera per hæresis detestationem, rursus esse matrimonii vinculo conjungendos. Nam quod ante inierant, irritum omnino fuit propter impedimentum dirimens, quod vocatur *disparitatis cultus*: In qua re declaranda, sermonem primo de Viro, tum de Muliere instituemus, diligenter investigantes, an eorum uterq; dum connubium iniit, illius esset impedimenti vinculo irretitus.

Dub. An Iudæo baptizato, & muliere ab hæresi ad Catholicam fidem conversa, renovari deberet inter eos matrimonium. Resolvitur affirmative.

Leges Canonica de matrimonio virum Iudaum directe non affi iunt.

§. 2. Initium igitur à Viro sumimus, ac breviter indicamus quidquid hac in re tum Hebraica lege sancitum, tum Principum decretis constitutum sit; omissis *Sacris* Ecclesiæ Canonibus, cum nullo modo possint iis accommodari, qui nunquam in ejus sinum admissi sunt. *Quid enim mihi de iis, qui foris sunt, judicare?* Sic *S.*Paulus epistola *1.* ad Corint. Cap. *v.* scripsit, cujus verba apte ab Urbano III. Prædecessore Nostro ad rem nostram accommodata sunt *Cap Gaudemus de divortiis.*

Hebraorum Leges Matrimonia cũ alienigenis vetant.

§. 3. Deuteronomii cap. *7.* cautum est, ne Hebræis liceret cum iis fœminis, quarum religio non esset eadem, matrimonio copulari. *Non inibis cum eis fœdus, nec misereberis earum, neq; sociabis cum eis conjugia; filiam tuam non dabis filio ejus, nec filiam illius accipies filio tuo.* Et lib. 1. Esdræ cap. *10.* habetur, Secheniam cum eodem Esdra publice conquestum de Hebræis esse, qui uxores duxerant infideles, ibiq; legitur consilium ab eo captum, quod his verbis exprimitur. *Vos transgressi estis, & duxistis uxores alienigenas, ut adderetis super delictum Israel; & nunc date confessionem Domino DEO Patrum vestrorum, & facite placitum ejus, & separamini à populis terra, & ab uxoribus alienigenis.*

Certum vero non est Lege Moysis inductum esse impedimentum dirimens.

§. 4. Verum non videtur his sacrarum Literarum testimoniis adniti posse impedimentum *disparitatis cultus*, matrimonia dirimens Hebræorum cum mulieribus alienigenis. Primum quidem supradictus Deuteronomii locus *ad cap. 7.* explicari commode de interdicto potest, quo illicita quidem sint hujusmodi matrimonia, non infecta, ac irrita. Hoc magis magisque confirmat, quod lib. *3. Regum cap. 11.* legitur, jam lata scilicet Deuteronomii lege, Salomonem plures uxores duxisse ex iis gentibus, cum quibus connubia habere prohibitum Hebræis à DEO fuerat; quas quidem non Concubinarum loco ab ipso habitas fuisse Sacer Textus indicat, cum septingentas Reginas à trecentis Concubinis omnino distingvat. Accedit præterea Sampsonis exemplum, qui Dalilam uxorem habuit ex Gigantum progenie ortam Et sexcenta alia prætermittimus, quorum vim ingenue fatetur celeberrimus Theologus Dominicus Sotus *in 4. sent. dist. 39 quæst. unic. art.*1. licet is sentire videatur, illa Deuteronomii verba de impedimento agere non impediente, ut inquiunt, sed dirimente.

Saltem respectu omnium Nationum extra terram Canaan.

§. 5. Deinde vero etsi Soti sententia vera esset, tamen impedimentum dirimens non ad universos omnino populos pertineret, sed ad septem Nationes tantum, id est; Hethæos, Gergezæos, Amorrhæos, Chananæos, Phærezæos, Hevæos, Jebusæos, quæ scilicet Deuteron. *Cap. 7.* expri-

exprimuntur; id vero nullo pacto sufficit, ut impedimentum disparitatis cultus in Hebraica lege inter Hebræos, & mulieres alterius cultus, & cujuscunq, Nationis, stabiliatur; juxta egregiam S. Thomæ doctrinam, qui *in 4 sentent. dist. 39 quæst. 1. art. 1. Ad primum* sic scripsit: *Dicendum, quod in veteri lege de aliquibus infidelibus erat permissum, ut cum iis possent inire conjugia, & de aliquibus prohibitum, specialiter quidem erat prohibitum de infidelibus habitantibus in terra Canaan,* qui memoratas paulo ante gentes comprehendunt. Quod vero prædicta Lege Deuteronomii *ad cap. 7.* dumtaxat tenerentur terræ Canaam habitatores, non autem cœteri, licet addicti diversæ penitus Religioni, id clare perspicitur ex Cap. 21. ejusdem Deuteronomii, ubi victoribus Hebræis conceditur, eam captivam uxorem ducere, cujus forma ipsis egregia videretur. *Et videris in numero Captivorum mulierem pulchram, & adamaveris eam, volueris q; habere uxorem, dormies cum illa, & erit uxor tua:* quod quidem & S. Thomas animadvertit *loc. cit. in responsione ad secundum.*

§. 6. Cum autem Esdras filios Israel à mulieribus alienigenis se paraverit, non illud hinc sequatur necesse est, quod is nimirum Deuteronomii caput septimum ita interpretatus sit, ut ob disparitatem cultus, irrita, infectaq; matrimonia esse jusserit; quinimo illud in eam partem accipi potest, ut, manente eodem matrimonii vinculo, separatio quoad thorum fieret; ita tamen ut jure polygamiæ nubere liceret viris, nefas esset mulieribus de thalamo cogitare, donec aut viri occumberent, aut ipsæ ad Judaicam accederent Religionem; ut sapienter animadvertit insignis Theologus Guielmus Estius *lib. 4. sent. dist. 39. §. 3 vers. Quod si dicas Esdram.* Id etiam etiam S. Augustini auctoritate confirmatur, qui in *lib. de adulterinis conjugiis cap 18.* de matrimoniis ab Esdra separatis, tanquam de veris loquitur licet non legitimis, utpote contractis Dei præcepto non suffragante.

Factum Esdra intelligi potest de separatione quoad Thorũ.

§. 7. Ex dictis liquet, incertum esse, ex Lege Mosaica, matrimonia Hebræorum inita cum mulieribus exteris, & Religionis alienæ, haberi irrita oportere. Neque hinc argui potest, eadem Lege cautum fuisse, ut viri hujusmodi matrimonia ineuntes, ob disparitatem cultus, dirimenti teneantur impedimento Idem quoq; sentiendum de Principum legibus arbitramur. Lex enim unica, quæ ad hanc rem pertineat, Theodosii est, quæ incipit: *Ne quis,* sub titulo Codicis *de Iudæis,* cujus hæc sunt verba: *Ne quis Christianorum mulierem in matrimonium Iudæus*

Leges Imperiales impedimẽta, quibus matrimoniũ dirimatur, statuere nõ valent.

daus accipiat, neq; Iudaa Christianus conjugium sortiatur: Nam si quis aliquid hujusmodi admiserit, adulterii vice commissi hujusmodi crimen obtinebunt. Verum duæ hic occurrunt difficultates: prima, quod hæc Lex ut pote à laico Principe condita nullam habere vim in matrimoniis debet: *Leges illa quomodocumq; intellecta, non possunt præscribere Ecclesia.* Sic Estius cit. loco ad § *Si quis objiciat.* Gravior altera est. Nam Theodosii lege, Hebræi cum Christiana matrimonium, ob sceleris indignitatem, non quidem ut irritum, sed ut adulterium, severissime damnabatur. *Leges autem Imperatoris dicendum est, dicta matrimonia ut adulteria punire, propter gravitatem peccati, non propter nullitatem matrimonii.* Idem Estius.

Lex allegata pœnam delicti statuit, de validitate matrim. non loquitur.

§. 8. Quamobrem si in matrimonio, de quo nunc agimus, impedimentum disparitatis cultus intercesserit, inspiciendum erit, an illi mulier obnoxia fuerit; quod ut cognoscatur, diligenter est perscrutandum, num Jure Canonico tale impedimentum decretum fuerit, aut communi Ecclesiæ Catholicæ consvetudine stabilitum; præterea an mulier Protestantium hæresi infecta hac consvetudine teneatur. Nam si mulier cum fœdus iniit, dirimenti hoc impedimento detinebatur, hoc satis est, ut matrimonium irritum habeatur, directè quoad mulierem, obliq; quoad virum; licet hic Superioris auctoritati, qui legem tulit, non sit obnoxius: eo ferme pacto, quo si Princeps aliquis subditorum cum exteris commercium sustulisset, atque irrita declarasset, ea, si forte fierent, inania haberentur, licet non uterq; negotiatorum, sed unus tantum esset subditus Legislatori.

De muliere quid inquirendum. Lex, aut cōsvetudo, si unā ex partibus afficit, contractum irritat etiā quoad aliā.

§. 9. Nunc, ut proposuimus, an impedimentum illud disparitatis cultus Jure Canonico decretum fuerit, investigemus. Verum facilis explicatio: Canones quippe à Gratiano collecti in *causa 28 quæst. 1.* revera fidelium cum infidelibus matrimonia prohibent, non ita tamen, ut eadem faciant irrita: Et quamquam facerent, tamen quum Canones illi à Conciliis Provincialibus conditi fuerint, tantam vim obtinere minime possunt, ut iis Universalis Ecclesia obligetur; quamvis prædicti Canones in Gratiani decreto locum habeant, & illud opus jussu Gregorii XIII emendatum fuerit; ut in quibusdam Nostris Operibus jam in publicam lucem editis satis superq; à Nobis probatum est.

In jure cō muni Canonicis nū impedimentū disparitatis cultus inter dirimentis non refertur.

§ 10. Sequitur modo, ut cum impedimentum illud jure Canonico statutum non fuerit, perquiramus, an communi Ecclesiæ Catholicæ consvetudine susceptum, atq; firmatum inveniatur. Qua quidem in re omnes

Illud tamē provenit ex generali Ecclesia Ca.

omnes sentiunt, ob cultus disparitatem irrita matrimonia esse, non quidem jure Sacrorum Canonum, sed generali Ecclesiæ more, qui pluribus abhinc sæculis viget, ac vim legis obtinet. Consulatur Cardinalis Bellarminus *tom 3. controvers. de Sacram. Matrim. lib. 1. cap. 23. vers. Tertia propositio,* Estius *loc. cit.* §. *Si quis objiciat,* & Natalis Alexander *in Theolog. dogmat & moral. lib. 2. de Sacram. Matrimonii art. 8.* §. *Certum est,* recens Herminier *Tractatu de Sacram. tom. 3. pag. 477.* Item etiam *tom. 3. Conventuum Ecclesiasticorum,* qui Parisiis habebantur, cum ejusdem Ecclesiæ Archiepiscopus esset Cardinalis de Noailles *lib. 1. convent. 1.* § *3.* ubi hæc scripta sunt: *Omnes ferme Theologi sentiunt, nunquam Ecclesiam matrimonia Christianorum cum infidelibus aliquo Canone vetuisse, quo ea declaret irrita; impedimentum vero, quod à Religionis diversitate procedit, ab usu consvetudineq; Ecclesiæ vim legis habente statutum fuisse.*

tholica cõsvetudine, quæ vim legis habet.

§. 11. Restat deniq; expendendum, an mulier ex hæresi Protestantium, dum Hebræo nupsit, hac lege universali, ut diximus, Ecclesiæ consvetudine inducta obligaretur, quæ Christianorum cum Ethnicis, aut Hebræis matrimonia propter disparitatem cultus irrita esse jubet. Hac vero in quæstione non alio modo responderi posse arbitramur, nisi videlicet, eam fuisse id temporis obligatam. Hoc siquidem impedimentum non habet locum in matrimoniis eorum, qui haud sunt baptismate initiati, licet falsam ambo religionem sectentur: neq; vim ullam habet in matrimoniis eorum, qui Baptisma susceperunt, etsi alter Catholicus, hæreticus alter fuerit, quum plane constet, illicita illa quidem, sed rata esse. Illud autem vigere compertum est, in eorum conjugiis, quorum alter Baptismi est particeps, expers omnino alter, quamvis adhuc Cathecumenus esset, atque ad Catholicam fidem accedere statuisset. Id confirmatur Textu *in Can. Cave 28 quæst. 1.* ubi hæc habentur: *Si Christiana sit, non est satis, nisi ambo initiati sint Sacramento Baptismatis:* & præter Sanctum Thomam *loc. cit. in responsione ad quintum,* & præter Sotum *loco superius laudato* §. *Hinc fit,* idem etiam decernunt Pontas *in cas. 7. ad verbum impedimentum disparitatis cultus,* Juvenin *de Sacram. diss. 10* §. *1. vers. Quæres utrum Cathecumenus.* Sanchez *de Matrimonio lib. 9. Cap. 12. num. 66 & seq.* Clericat. *de Matrim. decis. 26. num. 3.* Cum vero hæc communis Ecclesiæ disciplina nunc vigeat, eique, ut innuimus, mulier Protestantium erroribus addicta subjiciatur, necesse erit, ut matrimonii fœdus, quod cum Hebræo iniit, cum hic baptismate ablutus minime

Impedimẽtum disparitatis cultus locum habet inter baptizatum & non baptizatum quemcumq;

nime

nimè fuerit, per impedimentum *disparitatis cultus* irritum, infectumque habeatur.

Baptismus ritè collatus ab hæreticis validus est & characterem imprimit.

§ 12. At objicere quis forte posset, Baptismum, de quo nunc agimus, non quidem à Catholico, sed à Ministro Protestantium collatum fuisse; mulierem vero, utpote hæresi mancipatam, post susceptum Baptisma, extra sinum Ecclesiæ Catholicæ fuisse, nec ideo ejus legibus obligatam. Sed hæc diluere facile possumus, si primo consideremus, quod apud omnes constat: Hæreticus aliquem baptizando, si formam adhibeat, & materiam legitimam, ut in muliere, de qua sermo est, peractum existimamus, is Sacramenti charactere insignitur. Hac enim ratione, tanquam fundamento, & *S.* Augustinus, & veteres Patres innitebantur, ut Donatistas refellerent, qui contendebant, ab Hæreticis baptizatos rursus esse baptismate initiandos.

Baptizatus ab Hæretico evadit mēbrum Ecclesiæ, & etiā in infātia habitum fidei recipit.

§. 13 Deinde id etiam compertum est, eum, qui baptisma ab Hæretico rite suscepit, illius vi Ecclesiæ Catholicæ membrum effici; privatus siquidem baptizantis error hac eum felicitate privare nequit, si Sacramentum conferat in Fide veræ Ecclesiæ, atque ejus instituta servet in his, quæ pertinent ad validitatem Baptismi. Egregiè hoc confirmat *Suarez* in sua Fidei Catholicæ defensione contra errores sectæ Anglicanæ *lib. 1. Cap. 24.* ubi probat Baptizatum Ecclesiæ membrum fieri; hoc etiam addens, quod si hæreticus, ut sæpius accidit infantem lustret impotem ad fidei actum eliciendum, hoc impedimento non est, quo minus ille habitum fidei cum baptismo accipiat.

Si baptizatus errori deinde adhæreat, caret beneficiis communionis Ecclesiæ.

§. 14. Postremo exploratum habemus, ab Hæreticis baptizatos, si ad eam ætatem venerint, in qua bona à malis dispicere per se possint, atque erroribus baptizantis adhæreant, illos quidem ab Ecclesiæ unitate repelli, iisq; bonis orbari omnibus, quibus fruuntur in Ecclesia versantes; non tamen ab ejus auctoritate, & legibus liberari; ut sapienter Gonzales disserit *in Cap. Sicut, num. 12. de hæreticis.*

Sed ab Ecclesiæ auctoritate nō eximitur.

§. 15. Hoc quidem in transfugis, ac perduellibus observatum videmus, quos leges civiles à fidelium subditorum privilegiis omnino excludunt. Leges quoq; Ecclesiasticæ privilegia Clericalia iis Clericis non concedunt, qui Sacrorum Canonum jussa negligunt. Nemo autem sentit, aut perduelles, aut Clericos Canonum violatores, suorum Principum, aut Prælatorum auctoritati non subjacere.

Confirmatur exemplis.

§. 16. Hæc exempla, ni fallimur, pertinent ad quæstionem: ut enim illi, sic hæretici Ecclesiæ subditi sunt, & legibus Ecclesiasticis tenentur.

Ex præmissis infertur

nentur. Cum vero inter Ecclesiæ leges illa quoq; recenseatur, quæ matrimonia illorum, quorum alter rite baptismum acceperit, secus alter, rata non habet; in nostra etiam quæstione statuendum erit, cum hæretica mulier baptismo initiata Hebræo nupsit, matrimonium illud pro irrito habendum esse. Consulatur Anacletus *lib. 4. Decretal. tit. 3. de clandestina desponsatione* §. 3. *num. 142. & seq.* qui prædictæ sententiæ inhærens, matrimonia ab hæreticis inita statuit esse invalida, si impedimentum dirimens ab Ecclesia sancitum, aut universali lege, aut communi consvetudine, quæ vim legis obtinet, intercedat.

Nullitas matrimonii inter Hæreticam, & Iudæum.

§. 17. At vero ne silentio aliquid dissimulemus, fatemur allatas rationes sufficere non potuisse, ut Matrimonia, quæ in Belgio, absente Parocho Catholico, aut inter Hæreticos, aut inter Catholicos & Hæreticos contracta fuerant, rescinderentur, cum Nosmetipsi Decretum fecerimus die 4. Novembris *1741.* quo statuimus prima esse valida, secunda illicita, sed non irrita; quamvis Concilium Tridentinum impedimentum dirimens pro iis matrimoniis statuerit, quæ post ejus promulgationem non coram Parocho Catholico, & duobus testibus contrahuntur. Nam ut ambiguitas omnis tollatur, ignorandum non est, in hujus controversiæ investigatione, quam *an. 1741.* explicavimus; Nos ipsos & Nostra, & multorum, quos consuluimus, sententia existimasse, firmas certasq; manere prædictas antea rationes; sed ad rem, de qua agebamus, minime aptas esse. Ex verissimis siquidem argumentis conjecturisq; probatum est, Concilium Tridentinum, quum novum illud dirimens impedimentum constituit, decretum suum ad ea matrimonia non extendisse, quæ disceptationi à Nobis *an. 1741.* solutæ occasionem dedere, ut commodè colligi potest ex suffragiis Theologorum, & Canonistarū, qui hac de re scripserunt, quæ Romæ in publicam lucem edita sunt in Tomo unico foliorum Congregationis Concilii *an 1741.* Quo quidem veritas superioribus fundamentis fulta non infirmatur, ut eo plane modo, quo Episcopus, si nolit aliquando corrigere, aut punire Clericum, qui Canonum sanctionibus non obtemperat, nec privilegiis fruitur; Episcopus, inquam, non dubitatur, quin aliàs, si velit, eum libere possit aut arguere, aut punire.

Objectio ex admissa validitate matrimoniorū in Belgio cō-tractorum, non servata forma Cō-cilii Tridē-tini.

Respōdetur ex mente ipsius Concilii judicatum fuisse ea non cōprehendi sub ipsius lege.

§. 18. At objici adhuc posse cognoscimus, existimandum esse, Ecclesiam noluisse impedimento disparitatis cultus ea matrimonia subjicere, quæ ab hæreticis Protestantibus cum Hebræis contracta sunt, in iis præcipue regionibus, ubi illud, de quo sermo est, initum fuit; cum hoc impedimentum vim ex consvetudine obtineat, nullamq; in illis matrimo-

Dubitatur, an ex mente Ecclesia, prasa a cō-svetudo cō-prehendat

niis,

personas, & iis, nec in illis regionibus consvetudinem hujusmodi vigere compertum sit.

Regiones, de quibus agitur.

§. 19. Respondemus autem veterem hanc esse quæstionem, atq; à Patre Lessio tum excitatam, cum primum Japonenses, & Sinenses à falsorum Deorum cultu ad veri Numinis Religionem transierunt: Cum enim idem Lessius assereret, nullam apud eos hujusmodi esse consvetudinem, idecirco matrimonia ibidem inter baptizatos, & non baptizatos inita esse rata existimabat. Eadem controversia disceptata fuit ab illis, qui in Seminario Missionum Parisiis degunt. Perlegere etiam fas est dubium à Patre Lessio excitatum apud Verricellum *de Missionibus lib.* 3. *de legibus quæst.* 79. *num.* 1. apud Dianam *in Edit. cordin. tom* 6. *tract.* 1. *resolut.* 13. *sub* §. 2. apud Clericat. *decis.* 26. *num.* 23. Quod vero ab his, qui in Seminario Parisiis degunt, discussum est, legi potest in citato *Conventu* 1. *de matrimonio*, cum Ecclesiam illam regeret Cardinalis de Noailles, §. 4. Verum controversiæ finis cum constitutus deinde fuerit, decernendo, consvetudinem non susceptam posse id efficere, ut Sancta Sedes, cum cœperunt Sinenses, Japonensesq; Catholicam fidem amplecti, Vicariis Apostolicis facultatem daret, qua super impedimento disparitatis cultus cum iis dispensarent, quemadmodum in prædicto § 4. indicatur, & quemadmodum factum legimus in documento, quod est inter Constitutiones Apostolicas ad Missiones Sinarum, & Tunkini spectantes, Parisiis editas *an* 1676. *pag.* 38 & inter epistolas *Card.* d'Ossat Parisiis typis mandatas *an.* 1627 *ep.* 311, ubi refertur amplissima facultas Missionariis à Gregorio XIII concessa, ut novos Christifideles Provinciarū, Insularumq; Japoniæ impedimento illo solverent, & liberarent. Cumq; hujusmodi remissio, nisi lex obstet, non concedatur, satis superq; id est, ut clarissimè innotescat, nullius momenti esse, quod de consvetudine impedimenti disparitatis cultus non adhuc suscepta objiciebatur; Cum potissimum peculiaris asserta consvetudo universali contrariæ consvetudini cedere debeat.

Id jam dubitatū fuit de Sinensibus, & Japonensibus recens conversis.

Peculiaris consvetudo quoad istos facilius dispensationem suasit.

Sed non ideo generalis consvetudinis vis enervata.

Cōcluditur in Judæo baptizato & mulieri ejuratis, renovandum inter eos matrimonium.

§ 20. Quamobrem ad propositum redeuntes, compertum habeas, quod postquam mulier hæresim more solito in idoneo Tribunali ejuraverit; Tu vero Hebræum sacro Baptismate initiaveris, inter illos coram Parocho matrimonium erit iterandum, à Concilio Tridentino præscripta forma servata; quum Baptismi Sacramentum sit janua cœterorum. Hic autem Nos finem imponentes Tibi, Dilecte Fili Noster, Tuæq; Regiæ Domui, ex animo Apostolicam Benedictionem impertimur.

Dat die 9 Febr. 1749.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem die 9. Februarii, 1749. Pontif. Nostri An. IX.

EPISTO-

EPISTOLA XXXV.

Tribunali Sanctæ Inquiſitionis in Portugalliæ, & Algarbiorum Regnis adjudicatur cognitio *pertinentiæ* Cauſarum contra Confeſſarios exquirentes, à Pœnitentibus complicum nomina cum denegatione abſolutionis. Eaq; in re delinquentes, etiam ſine ſuſpicione pravi dogmatis, eidem Inquiſitionis Officio denunciari jubentur.

BENEDICTUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Poſtolici Miniſterii Noſtri partes non minus eſſe putamus, ad ſuborientes abuſus eradicandos, idonea remedia comparare, quàm opportunas rationes præſcribere, quibus ſervatis, ipſa exhibita remedia vim ſuam obtinere, & optatum effectum reipſa edere valeant. *Exordium*

§. 1. *Sanè* quum Nobis innotuiſſet nonnullos eſſe in florentiſſimis Portugalliæ, & Algarbiorum Regnis Presbyteros Sacramenti Pœnitentiæ Miniſtros, qui à pœnitentibus nomen perſonæ ipſis in peccato, quod confeſſi fuerant, complicis, aliquando etiam locum habitationis ejuſdem complicis, exquirebant, abſolutionem quoq; Sacramentalem iis denegando, qui eorum inquiſitionibus ſatisfacere recuſarent; *Perverſa praxis nonnullorum Confeſſariorum detecta.*

§ 2. Nos Venerabilium Fratrum Archiepiſcoporum, & Epiſcoporum per ea Regna conſtitutorum zelum excitare non omiſſimus, ut omne ſuum ſtudium, operamq; conferrent ad eas reſpectivè Diœceſes, in quibus Presbyteri ſic delinquentes exiſterent, à tam pernicioſo malo liberandas, ex quo *oblocutiones & ſcandala, & non Miniſtrorum tantum, ſed Sacri etiam ipſius Miniſterii odium, & animorum ingens conturbatio in populo fideli exorta erant:* Rejicientes ſimul, ac reprobantes prætextus illos, quibus hujuſmodi Confeſſarii interrogantes, ſe ſe tuebantur; deſiderii nimirum emendationis ipſius complicis; nec non quarundam opi- *Damnatur, & ab Epiſcopis aboleri mandatur per Litteras Apoſtolicas.*

 nio.

nionum, quæ apud aliquos Doctores repertæ fuerant, & quarum aliquæ, aut falsæ, aut erroneæ censendæ erant, aliæ autem per se veræ, & sanæ, ab ipsis sic delinquentibus perperam applicabantur; ut latius videre est in Nostris Litteris Apostolicis die 7. Mensis Julii anni Domini 1745. editis in forma brevis, quarum initium est: *Suprema omnium Ecclesiarū*, quæq; impressæ sunt *in Bullarii Nostri Tom I. num.134.*

Aliis deinde Litteris, contra impugnantes Decreta Apostolica, aut delinquentes cū suspicione pravi dogmatis, in Officio Inquisitionis procedi jubetur.

§. 3. Has Litteras sub Annulo Piscatoris primum expeditas, in forma specifica deinde confirmavimus, & ampliori robore communivimus per alias nostras Apostolicas Litteras sub Plumbo editas 4. Nonas Junii 1746. incipientes: *Ubi primum*; quæ etiam impressæ leguntur in II. *Tomo Bullarii Nostri Tom. num 8.* His autem posterioribus Litteris, non solum Tribunali Sanctæ Inquisitionis prædictorum Regnorum, atque Dictionum injunximus, ut contra eos severe procederet qui priora Decreta nostra impugnare, aut perversè interpretari ausi fuissent, sed etiam *contra Confessarios de nomine complicis Pœnitentem interrogantes, eidemq; Pœnitenti, nisi illud sibi manifestaverit, absolutionem denegantes; dummodo tamen hujusmodi interrogandi, & denegandi actus talibus circumstantiis conjunctus sit, ac convestitus, quæ sic agentem Confessarium de adhæsione ad prædictam reprobatam praxim, tamquam ad licitam, vel aliquo quovis modo de prava credulitate suspectum reddant.*

Additur præceptum denunciationis, non tamen Pœnitenti in causa propria.

§. 4. His cohærenter addidimus præceptum denunciandi Confessarios aliquo ex supradictis modis delinquentes eidem Tribunali Sancti Officii intra terminum dierum pro aliis denunciationibus ab eodem Officio præfigi solitum; exemptis dumtaxat, ex justis gravibusq; causis, ab hujuscemodi denunciandi onere personis Pœnitentium in causa propria, idest in casu, quod ipsi peccatum suum confitentes, à Confessario adigerentur ad sibi manifestandum nomen complicis in eodem peccato; statuentes tamen, quod *quando aliunde, quam ex propria confessione, novissent Confessarium aliquo ex superius enumeratis, & Sancto Officio denunciandis modis deliquisse, tunc eum & ipsi denunciare ex ista aliunde habita notitia tenerentur.*

Præceptum vero non fuit, ut denunciarētur delinquētes sine dicta suspi-

§. 5. Et quoniam id etiam evenire posse prospeximus, ut Confessarius aliquem Pœnitentem de complicis nomine interrogando, atque etiam manifestare nolenti absolutionem negando, id faceret imprudenti certe, ac malo, sed tamen simplici quodam, & nudo actu, *idest iis circumstantiis destituto, quæ de prava credulitate, vel de mala adhæsione ad praxim in nostro Brevi reprobatam, tamquam ad licitam, eumdem*

Confes-

Confessarium suspectum redderent. Ideo in ipsis posterioribus Litteris declaravimus, in hujusmodi casu, neque Confessarium prædicto Inquisitionis Officio denunciandum necessario fore, nec ejus delictum ejusdem Sancti Officij, & Tribunalis cognitioni subjectum esse, sed ad cujuslibet Ordinarii in propria Dioecesi judicium, & correctionem pertinere; prout in ipsis secundo loco memoratis Litteris latiùs habetur expressum. *cione, sed Ordinariorum correctioni relicti fuerunt.*

§. 6. Sic igitur justis respectivè statutis finibus, tam jurisdictioni Tribunalis Inquisitionis, quàm Ordinariorum Præsulum auctoritati; persvasum Nobis fuit, certam & tutam rationem procedendi contra Sacerdotes in Sacramenti Poenitentiæ administratione, ut præfertur, delinquentes assertam per Nos fuisse. Verum quum deinde Nobis ex parte nonnullorum Ecclesiasticæ pacis zelo flagrantium fuerit insinuatum, in hujusmodi methodi executione novis perturbationibus procul dubio aditum apertum iri; propterea quod nemo esset, qui in casibus discrepantiæ, judicium proferret; quoniam delictum idem in certis quibusdam circumstantiis ad Tribunal Sancti Officii, in aliis vero ad Ordinarii judicium deferendum fore statueramus; ac præterea demonstratum Nobis fuerit, quod, dempto in aliquibus circumstantiis metu denunciationis eidem Inquisitionis Officio faciendæ, id sanè sublatum dici poterat, quo maxime homines à patrando tam pernacioso, & profligato delicto retraherentur. Idcirco Nos, prædictam iterum perversam praxim in utrisq; præfatis Litteris Nostris reprobatam atque proscriptam, eorum nempè, qui in administrando Poenitentiæ Sacramento, complicis nomen, cum absolutionis denegatione, quatenus reticeatur, à poenitente rescire contendunt, præsentium quoq; tenore damnantes, & reprobantes; nec non confirmantes statutam pertinentiam cognitionis hujusmodi causarum prædicto Inquisitionis Officio, quoties delinquentis actus iis circumstantiis, quas in secundo dictis Litteris Nostris latius expressimus, conjunctus existat, nec non obligationem denunciandi eidem Officio Confessarium quemcumq; hujusmodi delicti memoratis circumstantiis convestiti reum; excepta tamen ab hujusmodi denunciationis onere ipsa persona poenitentis in causa propria, juxta id, quod in ipsis præfatis Litteris per Nos decretum, & in præsentibus superius relatum fuit; ad reliquas in futurum perturbationes avertendas, & præcavendas, omnibus maturè pensatis, auditisq; prudentium virorum, & in illis rebus apprime peritorum consiliis, Nostris motu proprio, & certa scientia, sequentes ordinationes, & leges ab omnibus, ad quos respectivè pertinet, & pertinebit in poste- *Sed quia designatus non fuerat Judex pro controversiis super pertinentia causarum. Et denunciationis praceptum visum est utiliter prascribendum pro omnib casibus. Ideo Pontifex præmissa confirmat & ulterius statuit, ut infra.*

Ecce 2 rum,

rum, omnino tenendas, atque observandas, earumdem præsentium tenore, & Apostolica auctoritate edicimus, & promulgamus.

Exceptis pœnitentibus in causa propria omnibus injungit ut Cōfessarios quomodo cumq; in præmissis delinquentes, Officio Inquisitionis denunciēt.

§. 7. In primis itaq; exceptis dumtaxat personis pœnitentium in causa propria, ut supra declaratum est, quas quidem justis ex causis ab omni denunciationis onere eximimus, & pro exemptis in tali casu semper haberi decernimus, omnibus & singulis, qui Sacerdotem aliquem sive Sæcularem, sive Regularem, (cujuscumq; gradus, & conditionis, & cujuscumq; Ordinis, Congregationis, & Instituti, etiam speciali, & individua mentione digni, ad hoc, ut præsenti sanctione comprehendatur, existat) quocumq; alio modo, præterquam ex ipsa Confessione à semetipsis apud eum peracta, cognoverint in administrando Pœnitentiæ Sacramento interrogasse pœnitentem de nomine complicis, eidemq; indicare recusanti absolutionem denegasse; sive id fecisse intellexerint propter adhæsionem prædictæ reprobatæ praxi, aliave de causa erroneæ opinionis suspicionis ingerente; sive id etiam per imprudentiam egisse, & per actum præfatis destitutum circumstantiis, propter quas, juxta præcedentem Constitutionem nostram, prædicto Inquisitionis Officio esset denunciandus, & quibus deficientibus, juxta ipsius Constitutionis tenorem, ejus delicti cognitio ad Ordinarii Tribunal spectare debuisset; injungimus, & mandamus, atque in virtute Sanctæ Obedientiæ, sub eisdem pœnis, quibus ad debitas aliorum delictorum denunciationes adstringuntur, præcipimus, & jubemus, ut hujusmodi Confessarium quocumq; modo in præmissis delinquentem, sæpe dicto Sanctæ Inquisitionis Officio intra consvetum præfiniti temporis spatium omnino deferant, & denuncient.

Accepta denunciatione, vel detento reo, audiatur Ordinarii Procurator in Tribunali interveniēs, si causam ad sui EpiscopiCuriā pertinere contendat,

§. 8. Ubi vero Sacerdos delinquens eidem Sancti Officii Tribunali denunciatus fuerit, vel etiam illius carceribus inclusus, quatenus probationes ad carcerationem sufficientes habeantur; si forte Ordinarii illius, cujus jurisdictioni reus subjectus erit, Procurator in ipso Tribunali Sancti Officii de more interveniens eas adesse circumstantias crediderit, ob quas delicti cognitio juxta præcedentem Constitutionem nostram ad Ordinarii Forum spectare deberet, ac propterea institerit, se super hujusmodi pertinentiæ articulo ulterius aut fusius audiri, vel etiam scripto easdem circumstantias & rationes exponere, suæque Curiæ jura tueri se velle declaraverit; volumus, & statuimus, ut juxta ejusdem Tribunalis consvetudinem, satis temporis illi ad scribendum assignetur; neq; interea idem Tribunal ad alium actum irretractabilem, multoq; minus ad definitivam sententiam adversus reum devenire possit, donec idem Procura-

tor,

tor, intra præscriptum sibi tempus, jura Curiæ Episcopi constituentis sui, vel voce, vel scripto exposuerit.

Judicium super pertinentia fiat in Tribunali S. Officii, & præmittatur omnibus aliis actibus.

§. 9. Quoties autem præfatus Ordinarii Procurator controversiam de pertinentia causæ proponat, eamq; examinari postulet, tunc volumus, in ipso Sancti Officii Tribunali hujusmodi examen fieri; nec omitti posse, absq; totius consequentis processus nullitate. Simul autem omnibus, & singulis tum ejusdem Officij Inquisitoribus, & Consultoribus, tum ipsis Ordinariorum Procuratoribus districtè mandamus, ut deposita quacumq; animi affectione, aut præoccupatione, qua erga proprium respectivè Tribunal facile ferri possent, coram DEO disquirant, ac videant, an reus de præfato delicto inquisitus, illud cum ejusmodi circumstantiis patraverit, ob quas illius Causa, juxta præcedentem Constitutionem nostram, ad Inquisitionis Tribunal pertinere deberet; an vero cum aliis, quæ causam ipsam ex ejusdem Constitutionis lege in Ordinarii Foro judicandam constituunt.

In controversia examine soliq justitiæ ratio ab omnibq utriq; habeatur.

Prout judicatũ fuerit de pertinentia; ita vel cõtinuetur processq in Officio Inquisitionis vel reus dimittatur, & Ordinarii judicio relinquatur.

§. 10. Prolato demum ab Inquisitoribus judicio super causæ pertinentia, volumus, & statuimus, ut si quidem Causa adjudicata fuerit Tribunali Sancti Officij, in hujus potestate reus permaneat, & juxta ipsius Officii leges & regulas puniatur; si vero judicatum fuerit, causam ad Sancti Officii Tribunal non pertinere, idem Officium, ut ejus fert consvetudo, reum dimittat, & Procurator de reo ita dimisso certiorem faciat Ordinarium sui constituentem, ut ea accepta notitia, adversus eundem reum servatis servandis juxta Canonicas sanctiones possit procedere. Si quis autem præmissum Judicij hujusmodi ordinem à Nobis per præsentes constitutum pervertere, aut turbare ausus fuerit, noverit, se omnibus Canonicis pœnis subjectum fore, quæcumq; in sacris Canonibus, & Apostolicis Constitutionibus, adversus Ecclesiasticæ Jurisdictionis perturbatores, violatores, & invasores latæ, & statutæ dignoscuntur.

Clausula pro perpetua Constitutionis observantia.

§ 11. Præsentes autem Litteras, omniaq; & singula in ipsis contenta, atque statuta, etiam ex eo, quod quicumq; cujusvis status, gradus, ordinis, præeminentiæ, & dignitatis existant, seu aliàs speciali & individua mentione, & expressione digni, in præmissis interesse habentes, seu habere quomodolibet prætendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati, & auditi, neque causæ, propter quas ipsæ præsentes emanaverint, sufficienter adductæ, verificatæ, & justificatæ fuerint, aut ex alia qualibet, etiam privilegiata causa, colore, prætextu, & capite, de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis Nostræ, vel

inter-

intereſſe habentium conſenſus, aliove quolibet defectu, notari, impugnari, aut in controverſiam vocari poſſe; ſed ipſas præſentes Litteras ſemper & perpetuo firmas, validas, & efficaces exiſtere & fore, ſuoſq; plenarios & integros effectus ſortiri, & obtinere, & ab omnibus & ſingulis præmiſſis, ad quos ſpectat, ſeu pro tempore ſpectabit, exactè & inviolabiliter obſervari decernimus.

Aliter judicari prohibetur. §. 12. Sicq; & non aliter in præmiſſis cenſeri, atque ita per quoſcumq; Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam S R.E Cardinales, & contra hæreticam pravitatem Generales Inquiſitores, Legatos quoq; de Latere, & Apoſtolicæ Sedis Nuncios, alioſve quoſlibet quacumq, auctoritate, poteſtate, & præeminentia fungentes, & functuros, ſublata eis, & eorum cuilibet aliter judicandi, & interpretandi facultate, judicari, & definiri debere, ac irritum & inane, ſi ſecus ſuper his à quoquam ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contrariis quibuſcũ q; derogatur. § 13. Non obſtantibus aliis præmiſſis Noſtris, aliiſq; quibuſvis Apoſtolicis, & in Univerſalibus, ſive Provincialibus, aut Synodalibus Conciliis editis, Generalibus, ſive ſpecialibus Conſtitutionibus, & quorumcumq; Tribunalium, Curiarumve mandatis, Edictis, ſive Decretis, nec non ejuſdem Inquiſitionis Officii, & quarumcumq; Eccleſiarum, etiam Epiſcopalium & Metropolitanarum, & quorumcumq; Ordinum, Congregationum, Religionum, & Inſtitutorum, etiam Societatis JESU, aliiſq; quibuſvis, etiam Juramento, Confirmatione Apoſtolica, vel quavis firmitate alia roboratis ſtatutis, ſtilis, uſibus, & conſvetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & Litteris Apoſtolicis eidem Inquiſitionis Officio, illiuſq; Inquiſitoribus, Commiſſariis, aliiſq; Officialibus, tum etiam Eccleſiis, eorumq; Prælatis, Ordinibus, Congregationibus, Inſtitutis, Societatibus, illorumq; Superioribus, & Perſonis quibuſlibet, ſub quibuſvis verborum tenoribus, & formis, & cum quibuſcumq; etiam efficaciſſimis, & in ſolitis derogationibus, clauſulis, atque decretis, etiam motu, & Apoſtolicæ Poteſtatis plenitudine ſimilibus, ſeu ad quarumcumq; perſonarum, etiam Regia, aliave qualibet mundana, vel Eccleſiaſtica poteſtate fulgentium inſtantiam, vel alias quomodolibet in contrarium præmiſſorum conceſſis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis, quatenus iiſdem præſentibus adverſentur, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione, de illis, eorumq; totis tenoribus ſpecialis, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quævis alia expreſſio habenda, aut alia exquiſita forma ad hoc ſervanda

foret,

foret, tenores prædictos pro sufficienter, & de verbo ad verbum expressis & insertis, formaq; huiusmodi pro plenè, & exacte observatis habentes, ad præmissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus. *Fides habenda trāsumptis.*

§. 14. Volumus autem, ut earumdem præsentium transumptis, sive exemplis, &c.

§. 15. Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc Nostrarum confirmationis, &c. *Sāctio.*

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem anno Incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo quadragesimo nono, quinto Idus Decembris, Pontificatus Nostri Anno decimo, *Dat. die 9. Decembris 1749.*

D. Card: *Passioneus.* I. *Datarius.*
VISA De CURIA J. C. Boschi.

J. B. Eugenius. Loco ✠ Plumbi.

Registrata in Secretaria Brevium.

EPISTOLA XXXVI.

Circa Immunitatem Localem nonnulla dubia declarantur post Constitutiones Benedicti XIII. & Clementis XII. excitata, aliaq; opportunè statuuntur, & præcipiuntur.

BENEDICTUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI.
Ad perpetuam rei memoriam.

Officii Nostri ratio non eam modo sollicitudinem Nobis imponit, ut Sacrorum Canonum Leges, & Prædecessorum Nostrorum Romanorum Pontificum Constitutiones, in quarum interpretatione nihil dubium, aut perplexum occurrit, exactissimè servari, & impleri curemus; sed id etiam à Nobis exposcit, ut exorientem circa aliquas ex illis dubiorum segetem, quæ earum debitæ executioni multis modis officere dignoscitur, opportunis editis *Exordium.*

Romani Pontifices reos homicidii proditorii præmeditati, atq; etiam in rixa voluntariè cō missi, ab Immunitatis beneficio excluserunt.

dictis declarationibus, aut definitionibus, amputare ac removere studeamus.

§. I. Sane fel. record. Prædecessor Noster Gregorius Papa XIV. providam Juris Canonici sanctionem præ oculis habens, qua scilicet, sub *Tit: De homicidio voluntario, vel casuali cap. 1.* innovatum fuit vetus præceptum Legis à DEO in Exodo latæ: *Si quis per industriam occiderit proximum suum, & per insidias, ab Altari meo evelles eum, ut moriatur;* per suam Anno Incarnationis Dominicæ MDXCI. nono Kalendas Junii editam Constitutionem, quæ incipit: *Cum aliàs*, iis, qui proditoriè Proximum suum occidissent, ad Ecclesias, locaq; Sacra, & Religiosa confugientibus, Ecclesiasticam Immunitatem minimè suffragari decrevit. Tum vero piæ memoriæ Prædecessor quoq; Noster, ac Dignitatis Nostræ amplificator Benedictus Papa XIII. Anno Incarnationis Dominicæ MDCCXXV. sexto Idus Junii, edita Constitutione, quæ incipit: *Ex quo Divina*, non eos tantum, qui proditoriè, ut præfertur, homicidium patrassent, verum etiam interficientes proximum suum animo præmeditato ac deliberato, ab Ecclesiasticæ Immunitatis beneficio exclusit & repulit. Demum sanı mem. proximus Decessor Noster Clemens Papa XII. in sua Constitutione, quæ incipit: *In supremo Justitiæ solio*, Anno Incarnationis Dominicæ MDCCXXXIV. Kalendis Januarii edita, eos etiam, qui homicidium in rixa commisissent, dummodo homicidium non fuisset casuale, vel ad propriam defensionem, Immunitatis prædictæ beneficio minimè gaudere voluit atque decrevit.

Alia quoq; delicta eodem beneficio nō gaudere decreverunt, & plures declarationes ediderunt.

§. 2. Insuper iidem proximè memorati Prædecessores Benedictus, & Clemens, ad ea, quæ in jure Canonico, & in Gregoriana Constitutione recensebantur, nonnulla alia delicta addiderunt, quæ, si qui commisissent, eos à prædicto beneficio asyli, & confugii apud Ecclesias, ac Loca Sacra & Religiosa, exclusos fore statuerunt, variasq; à Doctoribus, ac dictis Juris, & Constitutionum Apostolicarum Interpretibus, de Immunitate locali agentibus, excitatas quæstiones & controversias, declarando ac definiendo sustulerunt; ut ex eorundem Constitutionum tenore colligere licet, atq; etiam ex una è Nostris Institutionibus, quam olim dum Archiepiscopalem Bononiensem Ecclesiam præsentes moderabamur, pro illius Populi curæ Nostræ concrediti instructione, edidimus, quæq; impressa extat *Tom. II.* Editionis Italicæ *num. 21.* in Latina vero Editione *num. LXI.*

Reos à loco immuni extrahi per-

§. 3. Ad hoc autem, ut Curia aliqua Ecclesiastica, in casu alicujus ex delectis exceptis hujusmodi, ad extractionem Delinquentis è loco

immuni

immuni procedere, eumq; ad suos Carceres transferre posset, quum præfatus Benedictus Prædecessor satis esse voluisset, ut super delicti excepti qualitate, ac personæ reitate, ea suppeterent indicia, quæ ad capturam decernendam sufficientia reputari solent; ut vero extractum hujusmodi Ministris, & Officialibus Curiæ Sæcularis tradere & consignare valeret, ea decrevisset indicia ex processu informativo adversus extractum ipsum confecto resultare debere, quæ, juxta regulas Juris, vocantur *ultra torturam*; alter deinde Prædecessor Clemens XII. ampliando declaravit, ut quoties Ecclesiastico Judici, ex indiciis, non quidem ultra torturam, sed ad torturam tantum sufficientibus, de delicto excepto per extractum commisso constaret, posset idem extractum hujusmodi Curiæ sæculari tradere & consignare, Coeterum iidem Prædecessores nec auctoritatem Ecclesiasticam ullo pacto per præmissa imminui, nec inde ullam Justitiæ lædendæ occasionem captari posse voluerunt. Siquidem extractiones Delinquentium hujusmodi è loco immuni nunquam sine auctoritate Episcopi, & interventu Personæ Ecclesiasticæ ab ipso Episcopo deputandæ, fieri posse statuerunt; nec unquam extractos ipsos, prædictis etiam concurrentibus indiciis, Curiæ sæcularis Officialibus tradi & consignari, nisi eâ lege, sub gravissimarum censurarum pœnis servandâ, ut Ecclesiæ, seu Loco immuni restituerentur, quatenus in progressu Causæ iidem extracti indicia hujusmodi purgarent atque diluerent.

miserūt ex indiciis ad capturam, & Curia sæcularis Officialibus tradi ex iū diciis ad torturam sufficientibus.

Extractionē tamen auctoritate Ecclesiastica semper fieri voluerunt; traditionē vero sub conditionibus Iustitia cō servanda idoneis.

§. 4. Cum autem ea, quæ per Clementem Prædecessorem prædictum, Juris communis, & Gregorianæ, ac Benedictinæ Constitutionum sanctionibus addita fuerunt, ultra fines temporalis Dominii Apostolicæ Sedis minimè extenderentur, visum est Nobis, eadem ad alias quoq; Regiones, quarum Supremi Principes id postulassent, opportunè ampliari posse. Itaq; in Concordatis, tum, quæ Anno MDCCXLI. cum Carissimo in Christo Filio Nostro Carolo utriusq; Siciliæ Rege Illustri, tum quæ Anno sequenti MDCCXLII. cum alio pariter Carissimo in Christo Filio Nostro Carolo Emanuele Illustri quoq; Sardiniæ Rege sancita fuerunt, præmissas, aliasq; in Clementis Literis præfatis contentas dispositiones, in eorundem Regum Dominiis locum habere concessimus; mox etiam ad alia Principum id expetentium dominia, peculiaribus respectivè editis Literis, quarum exemplum videre est *in Tomo I. Bullarii Nostri Constitut.* LXXXVIII. quæ incipit *Aliàs felicis*, extendimus & ampliavimus.

Leges, prō S. R. E. Dominiis hac de re editæ ad nōnullorum Principum Ditiones extensæ fuerunt.

§. 5. Verum, quum tot ista per Prædecessores Nostros prædictos, ac per Nos ipsos adhibita studia, non omnes quæstiones, quæ in

Plura tamē dubia adhuc deslog

ienda sunt persunt. Tribunalibus excitari solent, tam super qualitatibus homicidiorum, quæ pro exceptis haberi debeant, quam super modo exequendi præfatas Constitutiones in variis homicidiorum hujusmodi, aliorumq; exceptorum delictorum casibus, de medio tollere, seu penitus antevertere valuerint; id adhuc oneris Nobis relictum esse judicavimus, ut constitutas in hoc rerum genere agendi regulas, ad quas sæpissimè tam Ecclesiasticorum, quàm Sæcularium Judicum acta expendere & exigere necesse est nequaquam ultra difficultatibus & dubiis involutas remanere pateremur. Itaq; omnibus maturè pensatis, auditisq; nonnullorum Venerabilium Fratrum Nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, aliorumq; gravium Virorum, Jurisq; Canonici peritorum, & in criminalibus judiciis versatorum consiliis, motu proprio, ac de Apostolicæ, qua fungimur, auctoritatis plenitudine, Nostram & Prædecessorum Nostrorum mentem in hunc, qui sequitur, modum declarare, & quædam etiam ex integro, ut infra, statuere decrevimus.

I. Circa personas in dictis Constitutionibus cōprehēsas § 6. Ac primum quidem, cum in memorata Gregorii Prædecessoris Constitutione, quæ incipit: *Cum aliàs*, dum ea delicta enumerantur, quæ ab Ecclesiasticæ Immunitatis beneficio exclusa censeri debent, de Laicis delinquentibus dumtaxat mentio habeatur, deque his etiam tantummodo loquutus fuerit alter Prædecessor Benedictus in supra citata Constitutione, quæ incipit: *Ex quo Divinæ*; placuit laudato Prædecessori Clementi XII. hujusmodi Constitutiones per suam, quæ incipit: *In supremo Justitiæ solio*, ad Ecclesiasticos etiam cujuscumq; gradus, & ordinis, homicidium animo præmeditato ac deliberato patrantes, extendere & ampliare; ita ut nec ipsi, in hujusmodi casu, Ecclesiasticâ Immunitate juvari possint; dummodo tamen commissi per eos homicidii Causa ab eorum Judice Ecclesiastico competente cognoscatur, ipsiq; ab eo, si rei reperti fuerint, citra pœnam sangvinis, ad præscriptum Sacrorum Canonum condignâ puniantur animadversione.

Comprehēsi declarātur Regulares. §. 7. Cum autem dubitatum fuerit, an sub hac Clementis Prædecessoris ampliatione & extensione Regularium quoq; Ordinum Professores, & Alumni comprehendantur; Nos, ad omnem super hoc dubitationem tollendam, decernimus & declaravimus, omnes & singulos cujuscumq; Ordinis, Congregationis, Militiæ, & Instituti Regulares, tam in ipsis expressè Professos, quàm illis quomodolibet adscriptos, cujuscumq; gradus & conditionis extiterint, etiamsi ex ipsorum Ordinum Privilegio, seu aliàs, qualibet expressa & individua mentio de ipsis, eorumq; Ordi-

dini.

dinibus, ad hoc ut sub præsentis, aut præmissarum Constitutionum censura comprehendantur, habenda foret, si qui unquam, quod DEUS avertat, homicidium animo præmeditato ac deliberato patraverint, à beneficio Immunitatis Ecclesiasticæ, juxta formam earundem Constitutionum Benedicti, & Clementis, exclusos fore, & censeri.

§. 8. Et quoniam prædictus Clemens Prædecessor speciali Decreto edito die 5. Octobris, Anni MDCCXXXVI. expressè declaravit, Mulieres etiam, quæ aliquod delictum ejusmodi commisissent, quod inter excepta, & ab Immunitatis localis beneficio exclusa, juxta præmissa, haberi debeat, pari jure hac in re cum Viris censeri, & sub dispositione ipsius Literarum incipien: *In supremo Iustitiæ solio* æquè in omnibus comprehendi debere; Nos hujus nostræ Constitutionis tenore declarationem prædictam approbamus & confirmamus, eiq; inviolabilis legis, juxta quam in occurrentibus casibus judicari omnino debeat, plenarium robur adjicimus: Decernentes similiter, ac declarantes, sub ejusdem Clementis, nostræq; hujus Constitutionis dispositione, etiam Milites in omnibus & per omnia comprehensos esse, nec ullum militare privilegium, hac in parte, ipsis suffragari posse, aut debere.

Item Mulieres.

Et Milites.

§. 9. Præterea quum in præfata Clementis Decessoris Constitutione ab Immunitatis prædictæ beneficio excludantur omnes & singuli, tam Laici, quam Ecclesiastici inquisiti, & processati, vel in contumaciam banniti, & condemnati, *ex causa & occasione homicidii, etiam in rixa commissi cum armis, seu instrumentis suapte naturæ aptis ad occidendum, dummodo homicidium non fuerit casuale, vel ad propriam defensionem;* sæpe disputari contigit, an is, qui non casu, vel ex propriæ defensionis necessitate, homicidium in rixa commisserit baculo, aut saxo; quæ scilicet vel arma non sunt, vel si ita appellari possent, non tamen arma suapte natura ad occidendum apta reputari solent; ab immunitatis localis beneficio exclusus haberi debeat, Nos igitur super hujusmodi dubio definiendo decernimus, quemcumq; Homicidam sive Virum, sive Mulierem, sive Laicum, sive Ecclesiasticum Sæcularem, aut cujusvis Ordinis Regularem, qui etiam baculo, aut saxo proximum suum occiderit, Ecclesiastici confugii beneficio minimè gaudere, ubi ex delicti circumstantiis dignoscatur, illius actum, quamvis in rixa commissum, non casu, aut ex necessaria defensione, sed ex odio, & nocendi animo ac voluntate produsse. Quæ quidem definitio nostra conformis est Divinæ Legi, quæ habetur in Libro Numerorum *Cap. 35.* ubi, designatis Ci-

II. Circa homicidiū baculo aut saxo cōmissū.

Quod decernitur à beneficio Immunitatis exceptum, dummodo voluntariè etiā in rixa commissum fuerit.

vitatibus refugii pro iis, qui ſangvinem proximi nolentes effudiſſent, ita ſubjungitur: *Si quis ferro percuſſerit, & mortuus fuerit qui percuſſus eſt, reus erit homicidii, & ipſe morietur. Si lapidem jecerit, & ictus occubuerit, ſimiliter punietur. Si ligno percuſſus interierit, percuſſoris ſanguine vindicabitur. Propinquus occiſi homicidam interficiet, ſtatim ut apprehenderit eum, interficiet. Si per odium quis hominem impulerit, vel jecerit quippiam in eum per inſidias, aut, cum eſſet inimicus, manu percuſſerit, & ille mortuus fuerit, percuſſor homicidii reus erit; cognatus occiſi, ſtatim ut invenerit eum, jugulabit: quod ſi fortuito, & absq; odio & inimicitiis, quidquam horum fecerit, & hoc, audiente populo, fuerit comprobatum, atque inter percuſſorem, & propinquum ſangvinis quæſtio ventilata, liberabitur innocens de ultoris manu, & reducetur per ſententiam in Urbem, ad quam confugerat manebitq; ibi, donec Sacerdos Magnus, qui Oleo Sancto unctus eſt, moriatur.*

III. Circa eos, qui proximũ vulnerarunt ad mortẽ.

§. 10. Accidit autem in homicidiis, id quod in aliis delictis exceptis locum non habet, ut qui percuſſus, aut ictus fuerit, non ſtatim moriatur, ſed plerumq; per aliquot horas, aut dies ſpiritum trahat. Interim percuſſor ad Eccleſiam, aliumve locum immunem confugiens, aſyli jure gaudet, quo privari non poteſt, ut homicida, quamdiu percuſſus ab eo in vivis agit; dumq; ex ipſo loco immuni de ſaucii vita ſollicitè explorare non deſinit, ſi eum diutius victurum intelligit, à capto aſylo nequaquam diſcedit; ubi vero illum ex accepto vulnere vitam amittere agnoſcit, arreptâ fugâ, Magiſtratuum diligentiam prævertens, tempeſtivè ſibi conſulit, meritaſq; pœnas evadit. Quod quum ab iis, qui juſtitiæ adminiſtrandæ præpoſiti ſunt, Nobis expoſitum fuerit perſæpè evenire, & quidem non ſine magna publicæ tranquillitatis pernicie, ob impunitatis ſpem, quam facinoroſi homines ex hujuſmodi evaſionis fiducia concipiunt; iidemq; poſtularint, hujuſmodi malum opportunis providentiæ noſtræ remediis ſubmoveri.

Hi etiam e loco immuni extrahi jubentur, reſtituẽdi tamen, ſi mors nõ ſequatur intra tempus

§. 11. Ideo Nos, de prædictorum Fratrum noſtrorum, aliorumq; prudentium conſilio, per præſentes decernimus, ac mandamus, ut percuſſore ad Eccleſiam, aliumve Sacrum aut Religioſum locum confugiente, ſi Chirurgi ad inſpiciendum vulnus acciti, *grave vitæ periculum* adeſſe retulerint, percuſſor ipſe è loco immuni, ſervatis ſervandis, extractus, carceribus mancipetur; hac tamen lege, ut Eccleſiæ omnino reſtituatur, ubi is, qui vulneratus fuerit, ultra tempus à legibus conſtitutum ſuperſtes vivat, & quidem ſub iiſdem pœnis, quibus in memoratis

Bene-

Benedicti, & Clementis Literis ij subjiciuntur, qui delinquentem ex indiciis ad torturam sufficientibus sibi traditum restituere recusent, postquam in suis defensionibus hujusmodi indicia diluerit.

à Lege præfinitum.

§. 12. Quod vero in citata Gregorii Prædecessoris Constitutione circa facultatem demandandi extractionem delinquentium è loco immuni in casibus exceptis statutum fuit; ut scilicet ea ad solos Episcopos, aliosq; Episcopis superiores Prælatos pertineat, non vero ad alios Episcopis inferiores, etiamsi alij Ordinarij sint, aut nullius Diœcesis; ita ut, occurrente casu in loco exempto, & nullius Diœcesis, tunc negotium hujusmodi ad viciniorem Episcopum devolvatur; id quod ab alio quoq; Prædecessore Benedicto in superius allegata ipsius Constitutione confirmatum fuit; id ipsum Nos quidem præsentium Literarum tenore approbamus, & confirmamus. Sed quoniam nonnullæ ad Nos querelæ super hoc delatæ fuerunt; quod quædam Curiæ Ecclesiasticæ pro parte Officialium Curiæ Sæcularis requisitæ, extractionem delinquentium in casibus exceptis hujusmodi diutius quàm par est, protrahere consueverunt; Nos ipsis Venerabilibus Fratribus Episcopis, aliisq; Superioribus Ecclesiarum Præsulibus, enixè studioseq; suademus, & respective mandamus, ut omnem querelarum occasionem in hoc rerum genere studeant amovere, & quoties de delinquentibus in casibus exceptis hujusmodi agatur, ad opportuna indicia adversus eos colligenda animum intendere non recusent; siq; ea, quæ juxta præmissa requiruntur, re vera suppetere agnoscant, eorundem delinquentium extractionem è loco immuni quamprimum decernant, ut vel in Episcopalibus Carceribus nomine Ecclesiæ detineantur, vel etiam ad Curiæ Laicalis Carceres ejusdem Ecclesiæ nomine retinendi, cum debitis cautelis transferantur. Nec enim Ecclesiastici zeli officium in eo statuendum est, ut justitiæ cursus per Apostolicas Constitutiones præscriptus adversus facinorosos homines impediatur; verum in Ecclesiæ immunitate, aliisq; omnibus Ecclesiasticorum locorum, & personarum juribus asserendis, & sustinendis, quum ea, contra sacrarum legum præscriptum infringi, ac violari contingat. Quum tamen hujusmodi moras tunc maximè intervenire putemus, quum præfata delicta excepta non in Civitatibus, sed per Diœceses, in locis à Curiæ Ecclesiasticæ residentia remotis, perpetrantur; idcirco Nos per easdem præsentes prædictis Episcopis, aliisq; Superioribus Prælatis facultatem concedimus & impertimur, ut, quoties in hujusmodi casibus pro parte Curiæ Laicalis requisiti fuerint, Vicariis suis Foraneis, sive etiam aliis personis Ecclesiasticis ad id per

Episcoporū privativū jus in præmissis asseritur.

Eorundem diligentia excitatur ad promptam Constitutionū Apostolicarū executionem.

Eisdē permittitur, ut indiciorū compilationem per Diœceses aliis Ecclesiasticis personis comd

per

mittere valeant.

per ipsos Antistites deputandis, committere possint, ut indicia ad extractionem necessaria juridice colligant; ut, his nimirum inspectis, iidem Antistites, prout juris erit, ad delinquentium hujusmodi extractionem quantocius decernendam procedere valeant.

Hactenus decreta servantur in omnibus locis, ad quae Clementis XII. Constitutio extensa fuit.

§. 13. Et quidem haec omnia, quae per praesentes hucusq; declaravimus, definivimus, atq; statuimus, tam in hac Urbe nostra, & in Bononien. Ferrarien. Beneventana, aliisq; omnibus Civitatibus, Terris, & Locis, Nobis & Sanctae Romanae Ecclesiae mediatè, vel immediatè subjectis, etiam specialem, & individuam mentionem requirentibus, eorumq; Curiis Ecclesiasticis, & Saecularibus, etiam Baronibus, quàm etiam in aliis Regnis, Provinciis, atque Ditionibus, ad quas dictae Praedecessorum Nostrorum Constitutiones, sive peculiaribus concessionibus, ut supra, sive per viam concordati, extensae, & ampliatae fuerunt (quatenus nimirum congruere dignoscantur cum eisdem Concordatis, quibus nulla in re derogare intendimus) locum perpetuo habere, suosq; debitos effectus sortiri, & obtinere, & ab omnibus, & singulis Ditionum, Regnorum, Locorumq; hujusmodi tam Ecclesiasticarum, quàm Saecularium Curiarum Judicibus, Magistratibus, Officialibus, & Ministris, aliisq; omnibus, ad quos spectat, & pro tempore quandocumq; spectabit, per omnia observari volumus, atque decernimus.

Confirmantur poenae statutae adversus violatores Immunitatis, & Jurisdictionis Ecclesiasticae.

§. 14. Illud etiam, quod in praeallegatis Nostrorum Praedecessorum Constitutionibus, sub gravissimarum poenarum interminatione, districtè vetitum fuit, ne scilicet Curiae Saeculares, eorumq; Magistratus, Judices, & Officiales quicumq; ab Ecclesiis, Monasteriis, locisq; sacris, aliquem delinquentem, etiam in casibus exceptis, sine Ecclesiasticae auctoritatis interventu, capere, extrahere, aut incarcerare; neve ad declarandum, crimina à praedictis admissa esse de exceptis in eorundem Praedecessorum Constitutionibus [quum id ad solos, ut praefertur, Episcopos pertinere dignoscatur] quoquo modo procedere audeant seu praesumant; Nos quoq; iisdem motu, auctoritate, ac tenore confirmamus, & innovamus; atque ab omnibus, ad quos pertinet, seu pertinebit in posterum, inviolabiliter etiam perpetuo observari praecipimus; contrafacientes quoq; & transgressores, easdem omnes poenas, quae in praeallegatis Constitutionibus indictae sunt, omnino incurrere statuimus atque sancimus: Decernentes, in numero transgressorum hujusmodi eos etiam esse & censeri, qui, in spretum Ecclesiasticae auctoritatis, & Canonicarum Sanctionum, praescripto ad Superiores Ecclesiasticos recursu posthabito, Ecclesias, &

Eorum numero habēdos esse decernitur, qui etiā, qui loca immuni.

Loca

Loca immunia obsidere præsumunt, ac impediendo, ne ad illos, qui Sacro confugio se tuentur, alimenta deferantur, sive aliter, eosdem in Curiæ Sæcularis potestatem se dedere cogunt; Nos enim eos, qui talia ausi fuerint, sive confugientes hujusmodi de exceptis delictis, sive de aliis non exceptis inquisiti sint, omnes & singulas pœnas atq; censuras adversus Ecclesiasticæ immunitatis violatores, in jure, ac in prædictis Constitutionibus Apostolicis latas atque statutas, incurrere decernimus, ac declaramus. Sane hujusmodi artes atque violentias aliis etiam retro temporibus intentari consvevisse non ignoramus; sed simul etiam ab Ecclesia damnatas semper atque proscriptas fuisse comperimus; idque satis demonstrant ea, quæ in pluribus Provincialibus Conciliis, labentibus decimotertio, ac decimoquarto Ecclesiæ sæculis, statuta leguntur; *(a)* ibi enim, expositis Ecclesiarum circumsessionibus, interceptione alimentorum, aliisq; artibus, quibus ii, qui ad Ecclesias confugerant, ad deditionem adigebantur, quicumq; similia attentare præsumpserint, anathematis mucrone feriuntur. Et Nos igitur, qui Ecclesiæ spiritum circa præmissa toties apertè declaratum, atque à Prædecessoribus Nostris constanter servatum, exuere neque possumus, neque volumus, eidem per omnia inhærentes, decernimus, & declaramus, omnes, & singulos, qui sub Ecclesiasticæ Immunitatis tutela degentibus, hujusmodi ratione vim inferre ausi fuerint, præter alias pœnas atque censuras adversus ejusdem Immunitatis violatores, ut præfertur, latas atque sancitas, sine alia declaratione incurrendas, omni beneficio ac privilegio Ecclesiastici confugii & asyli tam apud Ecclesias, & loca immunia ab ipsis sic violata, quàm apud alias qualescumq, Ecclesias, & Loca Sacra, & Religiosa, indignos, atque privatos fore, & habendos esse, non secus ac alii omnes, *qui confugientibus vim*

infe-

Sacra loca obsidendo, aliisq; artibus, cōfugientes in suā potestatem venire cōpellunt.

Hujusmodi artes pluries Canonicis cēsuris damnatæ.

(a) Concilium Provinciale Lambethense hab. Anno 1261. *tom.* 11. *part.* 1. *Labbeanæ Collectionis Conciliorum col.* 810. *Concil. Exoniense Anni* 1287. *tom* 11 *part* 2. *dictæ Collectionis col* 1281. *tit* 15. *Concil. Provinciale Nugaroliense Anni* 1303. *dicto tom* 11. *part.* 2. *ejusdem Collectionis col.* 1479 *can.* 6. *Concil. Palentinum Anni* 1322 *dicto tom* 11. *par.* 2. *præfatæ Collectionis col* 1687. *cap.* 7. *Concilium Vallisoletanum Anni* 1322. *tom.* 3. *Collectionis Conciliorum Hispaniarum Cardinalis de Aguirre pag* 564. *tit* 18. *num* 51 *Concilia Marcianense, & Sylvanectense Anni* 1326. *supracitato tom.* 11. *part.* 2. *d Collectionis Labbeanæ col.* 1751. *tit* 11. *& col.* 1770 *cap* 5. *Concilium Vaurense Anni* 1368. *eodem tom.* 11. *part.* 2. *dictæ Collect. col.* 2012. *tit.* 92.

inferunt, aut ipſos ab Eccleſia, aliove loco immuni, violenter extrahunt, & abducunt; quos ſcilicet laudatus Prædeceſſor Benedictus XIII. in ſua allegata Conſtitutione, *non illius tantum Eccleſiæ, quam violarint, ſed cujuſcumque etiam alterius Eccleſiæ immunitate gaudere nequaquam poſſe aut debere* declaravit; & quorum Nos numero ſupradictos etiam jure & merito accenſendos eſſe decernimus.

De his, qui delictum exceptum in una ditione patrarunt, & ad locum immunem confugiunt in altera, ex qua, vigore mutuæ conſuetudinis, traderentur Curiæ in loco delicti juriſdictionem habenti. Indicia contra hos cumulentur ab Epiſcopo ad quem ſpectat, ratione loci delicti, & tranſmittantur alteri, ad quem pertinet extractionem decernere.

§. 15. Deniq; quum, ſicut accepimus, inter temporalis Dominii Noſtri, ac nonnullarum finitimarum Ditionum Curias, reciproca quædam conſvetudo inoleverit, ut qui certi generis delicta in alterutra ex Ditionibus hujuſmodi commiſerint, & intra fines alterius ſe receperint, inſtante Curia illius Ditionis, in qua delictum commiſſum fuit, capiantur, eidemq; Curiæ tradantur; cumq; ſicut etiam Nobis expoſitum fuit, hujuſmodi traditionibus aliquando moram afferri contingat, propterea quod delinquentes hujuſmodi, in Terris, ad quas confugerunt, ſub Eccleſiæ alicujus, vel alterius loci immunis tutela ſe receperint: Idcirco Nos, Eccleſiaſticæ Immunitatis rationes cum recta Juſtitiæ adminiſtratione, & Reipublicæ tranquillitate opportunè copulare volentes, decernimus, & mandamus, ut, ſi hujuſmodi confugientes delictum aliquod ex iis, quæ in Apoſtolicis Conſtitutionibus præfatis excepta ſunt, in temporali Romanæ Eccleſiæ dominio patraverint, indicia ad capturam requiſita, ab Epiſcopo Diœceſano, ſeu reſpectivè viciniori illius loci, in quo delictum commiſſum fuit, excipiantur, ſeu cumulentur; eaq; ad Epiſcopum alterius loci, in quo delinquens aſylum cœpit, ſine mora tranſmittantur; ut hic nimirum, quatenus traditioni præfatæ locus eſſe debeat, extractionem delinquentis è loco immuni, auctoritate ſua, & cum interventu perſonæ Eccleſiaſticæ, fieri mandet. Eâdemq; ratione, ſi in præfatis aliorum Principum Ditionibus, in quibus traditionis prædictæ conſvetudo viget, ejuſmodi delictum commiſſum fuerit, quod, ſive in vim Gregorianæ, aut Benedictinæ Conſtitutionis, ſive ratione *Concordati* cum Apoſtolica Sede initi, ſive extenſionis alterius Conſtitutionis Clementis XII. ab eadem Apoſtolica Sede ſpecialiter impetratæ, pro excepto haberi debeat; volumus, & ſtatuimus, ut Epiſcopus ille, ad quem, ratione loci delicti commiſſi, id pertinere dignoſcitur, memorata indicia ad capturam requiſita cumulari faciat, eaq; tranſmittat ad Epiſcopum Ditionis Eccleſiaſticæ intra cujus juriſdictionis fines illius delicti reus aſylum delegit; ut hujus ſcilicet Antiſtitis auctoritate, aliiſque ſervatis ſervandis, à confugii loco extrahi ac ſi ita res feret, extremæ poſtulanti Curiæ valeat conſignari. Volumus ita;

decernere,

mus tamen, in quolibet ex præmissis casibus, in quibus de delictis, ut supra. exceptis tantummodo agitur, prædictarum Benedicti, & Clementis Constitutionum, seu Concordatorum respectivè leges, atque tenores, inviolabiliter observari; tum scilicet in eo, ut delinquens Ecclesiæ nomine in carceribus retineatur; tum etiam in eo, ut per Episcopos dumtaxat, privativè quoad omnes alios etiam Ecclesiasticos Judices, ex indiciis, ut præfertur, ad torturam sufficientibus, declaretur, an delictum, de quo est quæstio, inter excepta connumerari debeat, nec ne; tum deniq; in eo, quod pertinet ad obligationem restituendi reum ad formam dictarum Constitutionum, quatenus is in progressu causæ, indicia hujusmodi sibi adversantia purgaverit, atque diluerit.

In extractione, & in reliquis omnibq servetur Cōstitutiones & Concordata.

§. 16. Ipsas demum præsentes Literas, & in eis contenta quæcumq; perpetuæ firmitatis vim, & robur habere, suosq; integros atque plenarios effectus, in locis atque Ditionibus prædictis, ac respectivè ubilibet locorum, & gentium, sortiri, & obtinere, atque ab omnibus, & singulis, ad quos spectat, & quoquomodo pro tempore spectabit in futurum, etiam sub statutis, pœnis, atque censuris per contravenientes ipso facto incurrendis, omnino servari; sicq; & non aliter, in præmissis, per quoscumq; Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiam de Latere Legatos, & Cardinalium hujusmodi Congregationes, & Apostolicæ Sedis Nuncios, nec non Sæculares Curias, & Magistratus, etiam supremos, aliosve quoslibet, quacumq; præeminentia, & potestate fungentes, & functuros, etiam speciali notâ, & mentione dignos, sublatâ eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate & auctoritate, judicari, & definiri debere decernimus, ac irritum & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Præsentes Literæ omnimodam firmitatem debitamq; executionē sortiantur.

§. 17 Non obstantibus præmissis, aliisq; quibuslibet Apostolicis Constitutionibus, Regulis, & Ordinationibus, nec non quarumcumq; Ecclesiasticarum, aut Sæcularium Curiarum legibus, edictis, stilis, usibus, & consvetudinibus, etiam immemorabilibus; privilegiis quoque, indultis, & facultatibus, quibusvis personis, etiam speciali mentione dignis, & quavis quantumcumq; sublimi dignitate, & auctoritate fulgentibus; & ex quibusvis etiam gravibus, & urgentissimis causis, seu quibuscumq; Regularium Ordinibus, etiam Mendicantium; & Militaribus, etiam S. Joannis Hierosolymitani, seu Monachorum, aut Clericorum Regularium Congregationibus, Societatibus, & Institutis, etiam Societatis JESU, aliisq; qui-

Contrariis quibuscūq; non obstantibus.

buſcumq; etiam ſub quibuſcumq; verborum tenoribus, & formis, & cum quibuſcumq; clauſulis, & decretis, etiam motu, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, ſeu conſiſtorialiter, ac aliàs quomodolibet in contrarium præmiſſorum conceſſis, ac pluries confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & ſingulis, illorum tenores, formas, & cauſas præſentibus pro plenè, & ſufficienter expreſſis, atque etiam inſertis, ac reſpectivè ſervatis habentes, ad præmiſſorum effectum, hac vice dumtaxat, prædictis motu, ſcientia, & poteſtatis plenitudine derogamus, & derogatum eſſe volumus, cœteriſq; contrariis quibuſcumq; ſeu ſi aliquibus communiter, aut diviſim ab hac eadem ſit Sede indultum, quod nullo in caſu, ſeu extra certos caſus, certiſq; de cauſis, excommunicari, ſuſpendi, aut interdici non poſſint, niſi per Litteras ejuſdem Sedis, facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujuſmodi mentionem.

Eorum publicatio vi personalis intimationis; Transumpta vero autographi fidē obtineant.

§. 18. Ut autem præſentes Literæ, & in eis contenta hujuſmodi, ad omnium notitiam perducantur, nec quiſquam de eis ignorantiam prætendere valeat, volumus eaſdem ad valvas Eccleſiæ S. Joannis in Laterano, & Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Urbe, nec non Cancellariæ Apoſtolicæ, Curiæque Generalis Innocentianæ, aliiſq; locis ſolitis, & conſuetis ejuſdem Urbis, per Curſores noſtros, ut moris eſt, publicari, earumq; exempla affigi, ſicq; publicatas, & affixas, omnes & ſingulos, quos concernunt, ſeu concernent in futurum perinde afficere, ac ſi unicuiq; illorum perſonaliter intimatæ, & notificatæ fuiſſent; earum quoq; Tranſumptis, ſeu Exemplis, etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo Perſonæ in Eccleſiaſtica Dignitate conſtitutæ munitis, eandem fidem in judicio, & extra illud ubique haberi, quæ ipſis præſentibus haberetur, ſi originaliter exhiberentur, & oſtenderentur.

Sanctio.

§. 19. Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc Noſtrarum confirmationis, &c.

Dat. die 15. Martii, 1750.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem anno Incarnationis Dominicæ millesimo, ſeptingenteſimo quinquageſimo. Idibus Martii. Pontificatus Noſtri Anno decimo.

D Card: Paſſioneus. I. Datarius.

VISA De CURIA J. C. Boſchi.

J. B. Eugenius. Loco ✠ Plumbi.

Regiſtrata in Secretaria Brevium.

Publicata die 6. Aprilis ejuſdem anni

EPISTO-

EPISTOLA XXXVII.

Iejunium Vigiliæ S. Mathiæ Apostoli Anno 1751. occurrentis ultima die carnisprivii, transferri posse permittitur in Sabbatum Sexagesimæ.

Epistola Encyclica ad Archiepiscopos, & Episcopos per Ditionem Pontificiam constitutos.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabilis Frater Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Rodiit jamdudum sub Dat: Kalendis Januarii Anni 1748. Epistola Nostra Encyclica ad omnes Archiepiscopos, & Episcopos Pontificiæ temporalis Ditionis Nostræ conscripta, ut tribus gravissimis absurdis, quæ Bacchanaliorum tempore communiter accidere dignoscebantur, opportuno remedio occurreremus. Horum primum erat, quod postrema nocte eorumdem Bacchanaliorum, choreæ, vigiliæ, ludi eo usq; protrahebantur, ut initium sequentis diei, qui sanctæ Quadragesimæ primus est, in illis absumeretur; adeo ut non paucos ab hujusmodi ludis, vigiliis; saltationibus discedentes cernere esset, detracta quidem ab ore larva, sed tamen iisdem vestibus, quibus personati discurrerant, indutos, recta ad Ecclesias proficisci, ibiq; Divinis Mysteriis interesse, & sacros Cineres de more accipere; inde vero domum se referentes, totum plerumq; mane primi Quadragesimæ diei dormiendo transigere. Alterum erat, quod in aliquibus temporalis Pontificiæ Ditionis locis sextis etiam feriis, atque iis quoq; diebus, qui de præcepto Festi sunt, larvâ uti, & personatos homines vagari permitteretur. Tertium, quod in aliquot similiter prædictæ Ditionis Nostræ locis, diebus Festis, tam de mane, quàm pomeridianis horis, quibus Vespertina in Ecclesiis Officia celebrantur, & Christiana Cathechesis habetur, Circulatoribus, aliisq; id genus scurris copia fieret, ut in publicis plateis, & compitis ludicrum Populo spectaculum exhiberent. Pravis hisce consvetudinibus, & corruptelis cum in supradicta Epistola, quæ *in Bullarii Nostri tomo 2. impressa est num. XIV.* opportuna à Nobis remedia adhibita, & præscripta sint; non modò quidquid in eadem

Confirmantur statuta ante trienniū edita adversus abusus tēpore Bacchanalium admitti solitos.

ftatuitur, ac decernitur, plenè in præfentia confirmamus, fed Dilectis Filiis Noftris S.R.E. Cardinalibus Legatis, nec non Gubernatoribus in Ecclefiaftico Dominio exiftentibus, ac fingulis, quoad propriam Diœcefim, Epifcopis, ut exactè eadem obfervari curent, enixè ftudioséq; mandamus.

Caufa præfentis Epiftola confcribenda.

§. 1. At præter hanc, alia accedit caufa, cur alteras hafce Encyclicas Literas Fraternitatibus Veftris confcribendas putaverimus: eaque ad vertentem annum 1751. refertur, quo nempe in poftremam Bacchanaliorum diem incidit Vigilia cum jejunio S. Mathiæ Apoftoli. Quadere, ut fingulis Ditionis Noftræ Præfulibus, quid actum fuerit, innotefcat, quæ hic fequuntur, duximus exponenda.

Plures Epifcopi ad Pōtificem recurrunt, proponentes hoc anno trāslationē Jejunii Vigilia S. Mathia.

§. 2. Præfens hic annus 1751. nondum inierat, quum ex variis partibus tam ab Italia remotis, quàm etiam deinde ex locis, quæ intra Italiam funt, redditæ Nobis fuerunt Litteræ variorum Epifcoporum, ac Prælatorum, qui advertentes, hoc anno Vigiliam cum jejunio Sancti Mathiæ in poftremum Bacchanaliorum diem incidere, Nobifq; demonftrantes, nullo pacto evitari poffe, quin hujufmodi jejunii fcandalofæ violationes, & publicæ, & fortaffe etiam communes futuræ effent, cum fatis fuperq; notum fit, nullum Bacchanali licentiæ, noviffimo præfertim die, ac fequenti nocte, frænum effe; hanc agendi rationem proponebant, ut hoc anno tranflatio fieret Vigiliæ Sancti Mathiæ,eaq; in diem Sabbathi præcedentem, qui hebdomadæ Sexagefimæ noviffimus eft, retraheretur. Hanc autem à fe propofitam rationem quorumdam Auctorum opinione fulciebant, qui docent, effe hanc Epifcopo in propria Diœcefi facultatem, ut gravi ac legitima caufa interveniente, tum jejunia, tum Fefta de præcepto fua Ordinaria auctoritate ex uno ad alium diem transferat; & fpecialiter cum Vigilia Sancti Mathiæ in poftremum Bacchanaliorum diem incidat, ad evitanda fcandala, quæ ex publica violatione jejunii de præcepto oritura forent, licitum effe ipfis, prædicta fua Ordinaria auctoritate, eandem Vigiliam ad præcedentem diem Sabbathi transferre.

Pontifex agnofcit non leves effe recurfuum caufas.

§. 3. Propofitas hujufmodi inftantias negligere, aut diffimulare minimè Nobis conveniens effe exiftimavimus, neque permittendum duximus, ut res libero curfu procederent, abfque eo quod illarum moderamini aliquo modo profpiceretur; cum Nobis, pro iis, quæ Bacchanalium tempore licenter nimis, atque imtemperanter fieri compertum habemus, plenè perfvafum fit, fi res, in quo ftatu funt, relinquantur, nec aliqua opportuna pro iis ratio excogitetur, non modo præfcriptum in Vigilia Sancti Mathiæ jejunium neglectum iri, quod publicè etiam fortaffe eveniet;

verum

verum, cum delinquentibus pœna infligenda erit, non nisi paucos infimæ, ac miseræ conditionis homines eamdem laturos, immunibus interim iis, qui opibus potentes sunt, vel quia non deerit ratio efficiendi, ut ea, quæ ab ipsis admissa fuerint, ad eorum, qui præsunt, aures minimè deferantur; vel etiam quia licèt illorum delicti notitia ad eos pervenerit, ea, quæ prudentia carnis est, hos admonere non prætermittet, minimè conveniens esse hujusmodi de causis cum Magnatibus sæculi in contentionem venire, eamq; concordiam dirimere, quæ pro bono rerum regimine tantopere necessaria est. Quamobrem hac, quam subjicimus, ratione responsum à Nobis fuit.

§. 4. Primo, non inanem, sed probabilem esse timorem, quo, cum hoc anno jejunium cum Vigilia Sancti Mathiæ in ultimum Bacchanaliorum diem incidat, futurum dubitabatur, ut idem jejunium neglectui haberetur.

Probabilitas violationis jejunii.

§. 5. *Secundo* autem, non inusitatum, aut novum esse, quod, ubi legitima aliqua causa intercedat, Vigiliæ seu jejunii ad aliquam præcedentem diem translatio fiat. Hujus rei exemplum habetur in Vigilia Nativitatis *Sancti* Joannis *Baptistæ*, quæ Vigilia, quoties in Feriam quintam incidat, qua *Solemnitas* Corporis Christi celebratur, jejunium in præcedentem Feriam quartam anticipatur, secundum Constitutionem. *Cum evenire*, quæ Pontificis Urbani VIII. *232.* est, quin tamen in eadem Feria quarta ulla aut in Officio, aut in Missa, Vigiliæ mentio fiat, juxta Decretum Congregationis Sacrorum Rituum, quod à sanctæ memoriæ Clemente XI. approbatum fuit, & quod in ejusdem Bullario inter prædictæ Congregationis Decreta nonum numeratur. Idem etiam fieri videmus in solemni Festo illius *Sancti*, qui cujuslibet Civitatis, aut Diœcesis Patronus principalis habetur. Etenim, si in hujusmodi Festum diem jejunium aliquod inciderit, illud ad præcedentem diem transfertur, quemadmodum apposite à Cardinali Cajetano animadvertitur *in sua Summa, in verb. Iejunium. Quo ad tertium* §. *De rationabili*, & sicut etiam Sanchex *lib 5. Consilior. cap. 1. dub 5. num 27.* ac Leander *Oper. Moral: par. 3. tract. 5. disput. 10. quæst 39.* aliorum, qui concordi sententia sunt auctoritatem adducentes, prosequuntur.

Iejuniorũ translationes fiunt, propter occurrentes majores solemnitates

§ 6 Ille à Nobis casus planè omissus est, quo, in secundam feriam incidat solemne aliquod festum, quod Vigiliam cum jejunio habeat, jejunium ad præcedens *Sabbatum* transfertur, secundum Textum Decretalis *in cap. Ex parte, de observantia jejuniorum*; cum notum Nobis sit,

Cur transferatur jejunium à die Domi-

...pico in Sabbatū præcedens.

bus sit, Ecclesiam Catholicam gravioribus atque altioribus de causis jejunium die Dominico fidelibus interdixisse; ad refellendam videlicet, coarguendamq; hæresim Manichæorum, qui propter infensum animum, quem adversus Christi veram Resurrectionem habebant, in ipsius contemptum die Dominico jejunabant, quemadmodum à Sylvio *in 2.2. D Thomæ quæst. 147. art. 5. quæst 8* apposite animadvertitur.

Jejuniorū probabiles, & publicas violationes per opportunam translationē præcavere, æquum videtur.

§. 7. Verum aliorum prædictorum casuum rationem habentes, illud tertio loco reputavimus, quod, si jejunium ea de causa anticipabatur, ut dies festus, exclusa jejunii mœstitia, congrua animorum exultatione celebraretur, multo potiori ratione anticipari jejunium poterat, ne idem magno cum scandalo publicæ, ac penè communi irreverentiæ exponeretur; eò magis quod, si rem ipsam penitus introspiciamus, non incongruum dici videretur, inter præfatos casus, ac nostrum, eamdem quasi rationem intercedere, cum fortasse in ipsis jejunium non minus ad excludendam mœstitiam anticipetur, quàm propter timorem, ne in die publicæ lætitiæ ipsius jejunii observantia negligatur.

Aliqui putant id ab Episcopis fieri posse auctoritate Ordinaria.

§. 8. Propositis tribus considerationis capitibus quarum cum succederet, ut nimirum videretur, num, cum Sancti Mathiæ jejunium in Sabbathum Sexagesimæ anticipari vellet, fieri id ab Episcopis in propriis Diœcesibus posset, non requisita Pontificiâ Nostrâ auctoritate, sed eorum Ordinariæ dumtaxat potestatis jure. Qua de re duas esse Auctorum opiniones animadvertimus. Earum altera Ordinariæ Episcopi in propria Diœcesi Auctoritati facultatem omnem attribuit, dummodo gravis, ac legitima causa concurrat, cujusmodi esse arbitrantur evidens periculum publicæ jejunii violationis, quæ ultimo Bacchanaliorum die sanè eveniret, si tali die jejunandum foret. Hujus sententiæ sunt, Gobat *in sua Theologia Sacramentali tract. 5. cas. 3. sect. 2. in Appendice num. 111. & seq.* La Croix *in Tom. 1. lib. 3. part. 2. num 1273.* qui etiam *Tom. 2. lib. 6. num. 2083.* idipsum rursus confirmat, & subdit, quod etiamsi anno *1694.* à Congregatione Sacrorum Rituum decretum fuerit, jejunium in ultimum Bacchanaliorum Sabbathum minimè esse anticipandum, quoties Vigilia Sancti Mathiæ in eorumdem Bacchanaliorum postremum diem incidit, ut videre est in Decreto 92 in Bullario Innocentii XII. inserto, & relato à Salmanticensibus *in eorum Cursu Morali tom 6 tract 23 cap 2. punct 5 num 93* huic tamen præscripto tunc esse locus debeat, cum Episcopus jejunii anticipationem animarum saluti minimè expedientem existimet; nunquam vero cum justæ eidem causæ sunt, ut illud anticipari jubeat.

§. 9.

§. 9. Altera autem sententia, quæ anticipationi jejunii contraria est, non eam Episcopo potestatem esse contendit, ut in sua Dioecesi eamdem statuere valeat, etiam si Vigilia Sancti Mathiæ in eum incidat diem, qui Bacchanaliorum postremus est. Ita magna vi contendunt Theophilus Raynaudus *Heteroclit Spiritual tom: 15. pag 273 num 34* Meratus *ad Gavantum tom. 2. part 1. sect 7 cap. 4. sub num. 23. §. Si Vigilia*, Cavalerius *ad Decreta Congregationis Sacrorum Rituum part: 2 tom. 1. pag. 134. & seq.* Diana *in Edit coord tom. 3 tract. 3. quæst. 88 num 5.* Leander *part 3 disp. 10. quæst. 42.* Monacellus *in Formul. Legal part. 2 tit. 15. formul. 4. num. 12.* Ferraris *in Bibliotheca Canonica tom 4. in verb. Jejunium. num 26.*

Alii existimant id ipsis non licere absque auctoritate Apostolica.

§. 10. Posteriorem hanc opinionem, non communiorem modo, sed & rationi magis consentaneam, ac meliori fundamento innixam esse, dubitandum profecto non est. Quidquid enim sit de rationibus, quæ à præfatis Auctoribus ad suam confirmandam assertionem afferuntur, quibus sanè adæquatum responsum dare haud difficile esset; si Vigilia cum jejunio pro Festo Sancti Mathiæ ab Innocentio III. de præcepto constituta fuit *in cap. Ex parte, de Observantia Jejuniorum*, ubi nimirum ab eo Pontifice sopita fuit controversia, quam quidam excitaverant, qui neque Vigiliam, neque Jejunium in honorem Sancti Mathiæ observandum esse contendebant, propterea quod licèt ipse fuerit Apostolus, non tamen directè per Christi vocem vocatus sit; si ante Innocentium III. Pontifex Alexander III. interrogatus ab illis, qui jam tunc Vigiliam cum jejunio pro Sancti Mathiæ Festo observabant, quænam per annum Bissextilem adhibenda regula foret, respondit Vigiliam semper eo die, qui Festum præcedit, celebrari debere, eo casu excepto, quo eadem in diem Dominicam incideret: *Festum Beati Mathiæ juxtà consvetudinem Ecclesiarum, Vigilia eatenus præcedat, ut nec pro bissexto, nec quolibet alio modo, inter se, & Solemnitatem, aliam diem admittat; in qua utique, nisi Vigilia venerit in Dominica die, jejunium celebretur:* ut legitur *in cap. Quæsivit. § Festum, de verborum significatione*, quæ Alexandri Decretalis tum in Appendice ad Concilium Tertium Lateranense *cap. 22. pag 1718. Tom 10. Conciliorum* Collectionis Labbeanæ, tum apud Martene *de Antiquis Ecclesiæ Ritibus Tom 3. lib. 4. cap. 31. num 23* refertur; facili negotio intelligitur Auctoritatem Ordinariam minimè posse Vigiliam Sancti Mathiæ, etiamsi in ultimum Bacchanaliorum diem incidat, ad præcedens Sabbathum transferre; cum Ordinariæ Auctoritati nulla sit potestas derogan-

Quod extrà dubiū est in casu de quo agitur ob resistentiam Juris communis Ecclesiastici.

di, aut dispensandi in iis, quæ à Romanis Pontificibus, atque à Jure Canonico decreta sunt, quemadmodum à Nobis in Tractatu Nostro *de Synodo Diœcesana lib. 7. cap. 30.* demonstratum est.

Pontifex Episcopis petentibus cōcedit facultatem transferendi hoc anno jejunium Vigiliæ S. Mathiæ in Sabbatum Sexagesimæ,

§. *11.* Sic itaq; à Nobis responsum fuit Episcopis, ac Prælatis, à quibus rogati fuimus, num ipsi Vigiliam Sancti Mathiæ ad præcedens Sabbathum transferre possent; quibus tamen adjunximus, quod quum Pontificia Auctoritas Nostra eo pertingat, quo Ordinaria eorum Auctoritas pervenire nequit, Nos eisdem libenter licentiam & facultatem impertiebamur, ad hoc, ut hoc anno Vigiliam cum jejunio Sancti Mathiæ anticipare possent, eamdemq; in Sabbatho Sexagesimæ celebrandam statuere; & sic illam ab ea die, quæ Sancti Mathiæ Festum immediatè præcedit, pro hac vice disjungere; cum satis superq; persvasum Nobis sit, si eadem in ultimo Bacchanaliorum die celebrari deberet, Ecclesiastici præcepti transgressionem penè inevitabilem fore. Præterquam quod penitus perspectum habemus, quantum Nobis onus incumbat, ut omnem Fratribus Nostris operam, atque adjutricem manum præstemus ad procul arcendas ab eorum Diœcesibus Dei offensiones.

Alia disciplina capita, ad tollendas trāsgressionum & peccatorum occasiones, immutata,

§. 12. Notum unicuiq; est, ab Apostolorum usq; temporibus in more fuisse, ut in Ecclesiis honesta illa convivia haberentur, quæ Agapæ dicebantur, quæq; à Tertuliano *in suo Apologetico cap. 39.* tam belle describitur. Notum pariter est, illos, qui ab iis frequentandis se abstinebant, à Communione Fidelium segregari consvevisse. Quam etiam ob causam hæreticorum Eustathianorum agendi ratio in Synodo Gangrensi *Can.* 11. damnata fuit. Notum tandem etiam est, propter abusus, quos in Agapis exoriri animadversum fuit, easdem tum à Concilio Laodiceno *Can. 28.* tum à Concilio III. Carthaginiensi *Can. 30.* interdictas fuisse. Quisquis prædictam Ecclesiasticæ disciplinæ rationem ac methodum eâ, qua par est, attentatione secum reputando, animadvertet, eandem minimè dubitasse antiquam Apostolicam consvetudinem, propter ea, quæ incommoda, & absurda eveniebant, omnino abrogare, non erit, cur quidquam mirari debeat, si ad eos præcavendos abusus, qui nulla ratione evitari possent, non ad perpetuum quidem tempus, sed pro unica tantum vice, in die jejunii variatio fiat, remanente tamen obligatione, ut idem jejunium in subrogata die adimpleatur. Aliis profecto, atque aliis compluribus uti potuissemus exemplis graviorum etiam derogationum circa Ecclesiastica præcepta inductarum, aut concessarum, quæ in Ecclesiæ Annalibus occurrunt; verum illud de Agapis, tamquam convenientius & huic

huic proposito conjunctius selegimus, quoniam in eo, non secus ac in nostro casu, de præcavendis gulæ excessibus agebatur.

§ 13 Dum autem supradictis Episcopis, ac Prælatis respondimus, iisdem studiosè mandavimus, ut Ecclesiasticos Sæculares, ac Regulares hortarentur, ne anticipatione jejunii uti vellent, sed ut ipso die Vigiliæ Sancti Mathiæ, ultimo videlicet Bacchanaliorum die jejunarent, cum minimè existimandum sit, eos in Bacchanalium intemperantiis immersos esse, sicut laici homines ut plurimum sunt. *Ecclesiasticis tamen Sacularibus, & Regularibus commēdat observationem jejunii, ipso die Vigiliæ.*

§. 14. Hæc igitur per Nos responsa data sunt iis, qui scire cupientes, quænam per hunc annum ratio circa ultimum Bacchanaliorum diem, in quem Sancti Mathiæ Vigilia incidit, adhibenda foret, rem ad Nos detulerunt. Nunc eadem omnia per Epistolam hanc Nostram Archiepiscopis, & Episcopis Temporalis Ditionis Nostræ nota facimus, ut si quis eorum metuat, ne in sua Civitate, vel Diœcesi, ultimo Bacchanaliorum die præceptum jejunii violetur, eo uti remedio possit, quod à Nobis indicatum est, eodemq; modo ac formâ, quæ de super expressa fuit; qua quidem in re Nos illi amplam facultatem concedimus, & impertimur: sin autem id minimè metuatur, hujusmodi res in suo naturali cursu relinquatur. Tuis interim, Venerabilis Frater, precibus Nos commendantes, Tibi, Gregiq; tuo Apostolicam Benedictionem peramanter impertimur. *Præmissa omnia pro cunctis Ecclesiasticæ Ditionis locis Episcoporum arbitrio permittit.*

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem die 30. Januarii, 1751. Pontif. Nostri An. XI. *Dat. die 30. Jan. 1751.*

EPISTOLA XXXVIII.

Nova Concessio & præfinitio Indulgentiarum pro Fratribus & Sororibus Tertii Ordinis Sæcularis S. Francisci Assisiensis.

BENEDICTUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI.

Ad perpetuam rei memoriam.

AD Romanum Pontificem inexhausti Ecclesiæ thesauri Dispensatorem pertinet Indulgentiarum à Prædecessoribus suis, diversis temporibus atque rationibus concessarum incertitudinem, ac dubia & controversi. *Romani Pōtificis est Indulgentias concedere,*

& super cõcessis dubia submovere

versias super iis excitatas atque vigentes, indeq; ortas fidelium animarum perturbationes, supremâ suâ auctoritate, juxta probatam Apostolicæ Sedis consvetudinem, & Sacri Tridentini Concilii mentem, per opportunas declarationes, certasq; concessiones tollere ac removere, ut Ecclesiasticæ pacis firmitati, simulq; animarum saluti & profectui, ac providæ earundem Indulgentiarum distributioni consulatur.

Fratribus & Sororibus Tertii Ordinis S. Frãsci variæ Indulgentiæ directè, & per communicationem cum Ordinibus Regularibus concessæ fuere.

§. 1. Olim siquidem Romani Pontifices Prædecessores Nostri Tertium Ordinem Sæcularem, de Pœnitentia nuncupatum, Beati Francisci Assisiensis institutione, sub Regulis ab ipso præscriptis feliciter coalescentem, Apostolicâ benignitate complexi, ejusdemq; Fratres atq; Sorores specialibus favoribus, & spiritualibus gratiis ditare volentes, ut uberiora Religionis & Pietatis incrementa susciperent, præter alias Indulgentias, ac peccatorum remissiones ipsis directè concessas, etiam generali communicatione in quibuslibet gratiis, Privilegiis, & Indulgentiis, omnibus & singulis tam Mendicantium, quàm non Mendicantium Ordinibus Regularibus, eorumq; Personis quomodocumq; à Sede Apostolica indultis, eorumq; omnium & singulorum ad prædictos Fratres atque Sorores extensione, cumularunt.

Paulus V. Indulgentias Regularium reformavit.

§. 2. Quamquam vero felicis recordationis Prædecessor Noster Paulus Papa V. opus reformationis & moderationis Indulgentiarum à recollendæ quoq; memoriæ Clemente Papa VIII altero Prædecessore Nostro, tunc suo, feliciter inchoatum, pari cum diligentia & studio prosequutus, Apostolicis Litteris, quarum initium est *Romanus Pontifex*, die vigesimâ tertia Maji, Anni millesimi sexcentesimi sexti, in forma Brevis editis, omnes & singulas Indulgentias, & peccatorum remissiones præfatis Regularibus Ordinibus, eorumq; personis, quocumq; modo antea concessas, abrogaverit & revocaverit, easq; novis ex integro in ipsorum favorem indultis, ad modum & terminos in earumdem Litterarum tenore expressos reduxerit; cum tamen præcedentibus annis à Congregatione tunc existentium Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium Indulgentiis & Sacris Reliquiis præposita, declaratio quædam sequentis tenoris emanaverit, videlicet: *In generali revocatione Indulgentiarum, quæ in Brevi Romanus Pontifex, Pauli V. habetur, non comprehendi personas, quæ substantialia Religionis vota non emittunt, intra, vel extra Claustra degentes;* eaq; specialibus Litteris in simili forma Brevis à Venerabilis memoriæ Innocentio Papa XI Prædecessore quoq; Nostro die decima Octobris Anni *1686.* confirmata fuerit; cumq; etiam aliæ prodi-

Causa dubitandi super subsistentia Indulgentiarum Fratribus Tertii Ordinis Claustra degentes concessarũ.

erint

erint Romanorum Pontificum Constitutiones, quibus Indulgentiæ & Gratiæ speciales tam præfato Tertio Ordini directè concessæ, quam per communicationem cum Ordinibus Mendicantium, & non Mendicantium, ad eundem extensæ, confirmari videbantur; hinc factum est, ut super subsistentia Indulgentiarum, & Gratiarum hujusmodi, quæ in duabus Litterarum Apostolicarum collectionibus, Bullariis nuncupatis, per Rodericum, & per Confectium vulgatis, juxta antiquam earum intelligentiam descriptæ leguntur, plures diversis in locis quæstiones & controversiæ inter Fratres ejusdem Ordinis agitari cœperint, atque etiam in judicium adduci; prout earundem inconcussam firmitatem, vel respective abrogationem, aut etiam in pristinum statum redintegrationem, acrius sustineri, aut ex contraria parte in dubium contigit revocari.

§. 3. Et quidem prædicta Bullaria, pro eo, quod pertinet ad communicationem omnium Indulgentiarum singulis Ordinibus indultam, nequaquam attendenda esse, dictumq; Tertium Ordinem ea tuto sequi non posse, jam in acerrimo partium conflictu decretum & definitum extitit à prædicta Cardinalium Congregatione, Indulgentiis & Sacris Reliquiis præposita, die quinta Februarii, Anni 1734. Quæ etiam Anno sequenti, in ejusdem controversiæ progressu, sub die quinta Octobris declaravit, per revocationem Pauli V. sublatas dici debere Indulgentias illas, quæ Regularibus personis, ac Præfato Tertio Ordini communes erant, seu promiscuè antea concessæ fuerant; necnon eas, quibus ejusdem Tertii Ordinis Fratres per viam communicationis, ante ipsam revocationem, fruebantur. De iis autem, quæ ipsis tam antea, quàm post directè concessæ asserebantur, itemq; de iis, quas, post sæpedictam revocationem; per viam communicationis cum Ordinibus Regularibus, sive per extensionem, se obtinuisse contendebant, tam multa adhuc examinanda supererant, ut non nisi post maturam discussionem singularum Litterarum, & concessionum hujusmodi, judicari posse visum fuerit, an, & quæ veræ, legitimæ, ac subsistentes, an vero aliquæ revocatæ, aut etiam falso præsumptæ, vel per subreptionem, & obreptionem obtentæ dici deberent.

Plures ex prætensis Indulgentiis à Cōgregat. Indulgentiarum exclusæ fuerunt.

De aliis difficile examen, atque judicium.

§ 4. Cumque proinde multiplices adhuc incertitudines & confusiones hac in re adesse dignoscantur; novissimè vero ad Congregationem Venerabilium Fratrum Nostrorum S.R.E. Cardinalium contra hæreticam pravitatem Generalium Inquisitorum delata fuerint nonnulla Folia & Summaria Indulgentiarum ejusdem Tertii Ordinis, typis impressa ac latè vulgata, in quibus complures referuntur Indulgentiæ, quarum concessio-

Folia impressa super indulgentiis Fratru Tertii Ordinis ad Congregati

 cessio-

Sac. Inquisitionis de. lata fuere Votũ dictæ Congregat; fuit, omnes Indulgentias abrogandas, aliasq; de novo concedendas.

cessiones apocryphas esse, aut revocatas, aut incertas, & contra mentem Sedis Apostolicæ perperam interpretatas agnitum fuit; ideoque eadem Cardinalium Inquisitorum Congregatio Nobis proposuerit, valde expedire pro præfatorum Fratrum & Sororum securitate ac beneficio, & ad confusiones, ac deordinationes ejusmodi penitus tollendas, ut juxta id, quod laudatus Prædecessor Paulus V. pro omnibus Ordinibus Regularium provide ac opportune præstitit, Nos etiam omnes & singulas Indulgentias & peccatorum remissiones prædicto Tertio Ordini Sæculari Sancti Francisci, sive directe, sive per communicationem, sive alio quovis modo hactenus concessas annullaremus, & revocaremus, & alias particulares eidem concederemus.

Pontifex itaq; de novo infra scriptas Indulgentias Fratribus, & Sororibq; 3tii Ordinis concedit.

§. 5. Nos, maturâ super hoc consultatione præhabitâ, ac Fratribus, & Sororibus præfati Tertii Ordinis Sæcularis de Pœnitentia, sub cujuscumq; Ordinis Regularis Sancti Francisci directione ac regimine, tam in cujuslibet hujusmodi Ordinis Conventibus, sive aliàs collegialiter, quàm etiam in domibus privatis seorsim viventibus, spirituale solatium & juvamen afferre cupientes, motu proprio, & certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine; infrascriptas Indulgentias & peccatorum remissiones de novo duximus concedendas.

In die ingressus Plenariam.

§. 6. Omnibus igitur utriusq; Sexus Christifidelibus, qui dictum Ordinem Sæcularem Sancti Francisci de Pœnitentia nuncupatum imposterum ingredientur, die primo eorum, vel earum ingressus, si vere pœnitentes & confessi, Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum sumpserint, Plenariam.

In quatuor Anni Festis etiam Plenariã.

§. 7. Nec non eisdem nunc, & pro tempore existentibus Fratribus, & Sororibus, vere pœnitentibus, & confessis, ac Sacra Communione refectis, qui in Festis Sancti Francisci Assisiensis Confessoris die 4. Octobris, & Sanctæ Claræ Virginis, nec non Sancti Titularis eorum Ecclesiæ, sive Oratorii, aut Capellæ, & in die Dedicationis Sanctæ Mariæ Angelorum secunda Augusti, à primis Vesperis usq; ad occasum solis, suam Ecclesiam, vel Oratorium, aut Capellam hujusmodi devote visitaverint, & ibi pro Christianorum Principum concordia, hæresum extirpatione, & Sanctæ Matris Ecclesiæ exaltatione, pias ad Deum preces effuderint, singulis diebus, quibus id egerint, etiam Plenariam.

In mortis articulo etiam Plenariam.

§. 8. In cujuslibet vero mortis articulo, si pariter vere pœnitentès, & confessi, ac Sacra Communione refecti, vel quatenus id facere nequiverint, saltem contriti, Sanctissimum JESU Nomen ore, si po-

tuerint

tuerint, sin minus corde devote invocaverint, Plenariam similiter omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino concedimus, & impertimur.

Indulgentiis Stationũ Urbis.

§. 9. Item eisdem Fratribus, & Sororibus, qui suam Ecclesiam, vel Oratorium, vel Capellam diebus Stationum, in Missali Romano descriptis, devote visitaverint, & ut præfertur, oraverint, ut easdem Indulgentias consequantur, quas præfatis diebus, visitantes Ecclesias Urbis & extra eam consequuntur, perinde ac si ipsas Urbis Ecclesias personaliter visitarent, concedimus pariter, & indulgemus.

In XVII. Anni diebus, VII. annorum, & totidem Quadragenarum.

§. 10. Eisdem quoq; verè pœnitentibus, & confessis, ac Sacra Communione refectis, in Festis Impressionis Sacrorum Stigmatum ejusdem Sancti Francisci, nec non Sancti Ludovici Galliarum Regis, & Sanctæ Elisabeth Reginæ Portugaliæ, & Sanctæ Elisabeth Hungariæ pariter Reginæ, nec non Sanctæ Margaritæ de Cortona, atque in duodecim aliis Anni feriatis, vel Dominicis diebus per ipsosmet eligendis, ac à Superioribus Ordinis approbandis, ut supra visitantibus, & ut præfertur, orantibus, quo die præfatorum id egerint, septem Annos, & totidem Quadragenas.

Pro operibꝰ piis peragendis centum dierũ.

§. 11. Quoties vero Missis, & aliis Divinis Officiis in Ecclesia, seu Oratorio, vel Capella hujusmodi pro tempore celebrandis, & recitandis, seu Congregationibus publicis, vel privatis ejusdem Tertii Ordinis ubivis faciendis interfuerint ac pauperes hospitio susceperint, vel pacem inter inimicos composuerint, seu componi fecerint, vel procuraverint, vel etiam, qui corpora Defunctorum, tam Fratrum, & Sororum hujusmodi, quàm aliorum, ad sepulturam associaverint, aut quascumq; Processiones de Licentia Ordinarii faciendas, Sanctissimumq; Eucharistiæ Sacramentum, tam in Processionibus, quam cum ad infirmos, seu aliàs quocumq; & quandocumq; pro tempore deferetur, comitati fuerint, vel impediti, Campanæ ad id signo dato, semel Orationem Dominicam, & Angelicam dixerint, aut quinquies Orationem, & Salutationem eandem pro necessitatibus Sanctæ Matris Ecclesiæ, sive pro Animabus Defunctorum Fratrum & Sororum hujusmodi recitaverint, aut devium aliquem ad viam salutis reduxerint, & ignorantes Præcepta Dei, & quæ ad salutem sunt, docuerint, aut quodcumq; aliud pietatis, vel charitatis opus exercuerint; toties, pro quolibet prædictorum operum exercitio, centum dies de injunctis, seu alias quomodolibet debitis pœnitentiis in forma Ecclesiæ consveta relaxamus.

§. 12.

Omnes vero alias Indulgentias revocat. §. 12. Cœterum, omnes & singulas Indulgentias, & peccatorum remissiones, Fratribus, & Sororibus Tertii Ordinis Sancti Francisci de Pœnitentia, sub directione & regimine cujuslibet Ordinis Regularis ejusdem Sancti Francisci, tam in cujuslibet dicti Ordinis Conventibus, sive alias collegialiter, quàm in Domibus privatis seorsim viventibus, tam directè, & immediatè, quàm promiscue, & æquè principaliter, sive alio quocumq; modo per communicationem cum omnibus & singulis Ordinibus Regularibus Mendicantium, & non Mendicantium, tam vigore Privilegiorum; & Litterarum Apostolicarum, quàm vivæ vocis oraculo, aut aliàs quovis modo per quoscumq; Romanos Pontifices Prædecessores Nostros, ac Nos, & Apostolicam Sedem hactenus concessas, confirmatas, approbatas, & innovatas, prædictis motu, scientia auctoritate, & tenore, revocamus, cassamus, annullamus, & abrogamus, & ad præsentium nostrarum Litterarum præscriptum reducimus, & moderamur.

Clausula. §. 13. Præsentes autem Litteras, & tam revocationem hujusmodi, quàm concessiones superius expressas, etiamsi dicti Tertii Ordinis Fratres, aut Sorores, seu alii quicumq; in præmissis interesse habentes, vel habere quomodolibet prætendentes, eisdem non consenserint, nec ad ea vocati aut auditi fuerint, nullo unquam tempore impugnari, seu de voluntatis Nostræ defectu, aut subreptitionis, aliove quolibet vitio notari, vel adversus eas aperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve juris vel facti remedium impetrari posse, sed semper & perpetuo firmas, & efficaces existere & fore, suosq; plenarios effectus sortiri & obtinere, & ab iisdem Fratribus, atq; Sororibus, aliisq; ad quos pertinet, in omnibus & per omnia observari; sicque & non aliter per quoscumq; Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam S.R.E. Cardinales Indulgentiis, & Sacris Reliquiis Præpositos, aliosq, etiam de Latere Legatos, & Apostolicæ Sedis Nuntios, de præmissis judicari, interpretari, ac definiri debere decernimus; atque irritum & inane, si secus à quoquam cujuslibet auctoritatis præsidio scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Mandatum Ordinariis super præmissorū observantia. §. 14. Quocirca Venerabilibus Fratribus Ecclesiarum Episcopis, aliisq; Locorum Ordinariis, nec non prædictis Apostolicæ Sedis Nuntiis, & Sancti Officii Inquisitoribus, harum serie, & dictâ auctoritate committimus & mandamus, ut nullas alias Indulgentias, seu peccatorum remissiones, præter præmissas, per eosdem Fratres, atque Sorores, seu alios quoscumq; tamquam prædicto Tertio Ordini Sæculari specialiter, & intuitu eorum Instituti competentes, vulgari, nunciari, aut proponi permit-

mit,

mittant; sed ipsarum præsentium tenorem per ipsos fideliter, ut par est, observari faciant; contumaces atque rebelles, si qui fortè adversus eas venire præsumpserint, omnibus juris remediis, appellatione postposita, compescendo.

§. 15. Non obstantibus prædictis Pauli V. & Innocentii XI. aliisq; quibuslibet Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis, nec non de jure quæsito non tollendo, aliisq; Nostris, & Cancellariæ Apostolicæ Regulis, ac ejusdem Tertii Ordinis Sæcularis, etiam confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis Satutis, & Consvetudinibus, Privilegiis quoque, Indultis, & Literis Apostolicis præfato Tertio Ordini, ejusq; Domibus, Collegiis, Superioribus, & Personis, atque etiam cuilibet Ordini Regulari Sancti Francisci, ejusq; Superioribus, in contrarium præmissorum quomodolibet, etiam post prædictam Pauli V. revocationem, concessis, confirmatis, & innovatis Quibus omnibus & singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, & expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda foret, tenores hujusmodi præsentibus pro expressis habentes, pro præmissorum effectum dumtaxat, illis aliàs in suo robore permansuris, specialiter, & expresse derogamus, cæterisq; contrariis quibuscumque. *Derogatio contrariis.*

§. 16. Volumus autem, ut præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii &c. *Fides præstanda transumptis.*

§. 17. Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc Nostrarum confirmationis, &c. *Sanctio pœnalis.*

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem anno Incarnationis Dominicæ millesimo, septingentesimo quinquagesimo. Idibus Martii, Pontificatus Nostri Anno undecimo. *Dat. Pont. Anno XI. die 15. Martii, 1751.*

D. Card: Passioneus. I. Datarius.
VISA De CURIA J. C. Boschi.

J. B. Eugenius. Loco ✠ Plumbi.

Registrata in Secretaria Brevium.
Publicata die 29 Martii 1751.

EPI-

EPISTOLA XXXIX.

Latini Ritus Presbyteris in Russia Polonica degentibus permittitur in Ruthenorum Unitorum Ecclesiis, deficientibus Lapideis Altaribus seu Tabulis consecratis, & Calicibus aureis sive argenteis, Missarum Sacrificia super eorundem Ruthenorum Antimensiis, & cum Calicibus è stanno celebrare.

BENEDICTUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Præmium.

Mposito Nobis Apostolicæ servitutis officio convenit, universæ Christi Familiæ toto Terrarum Orbe diffusæ necessitatibus animum diligenter intendere, maximè vero fidelium Ecclesiæ Ministrorum in remotis Regionibus pro animarum salute laborantium preces benignè suscipere, eorumq; opportuno levamini, ac spirituali consolationi, etiam per congruæ dispensationis Indulta, prout rerum, locorum, & temporum rationes, ac veneranda majorum nostrorum exempla svadent, consulere, & providere.

Missionariorum preces delata ad Cōgreg. de Propagā: Fide.

§ 1. Sanè dudum Dilecti Filii Presbyteri Latini Ritus Apostolicas Missiones per Russiam Polonicam exercentes Congregationi Venerabilium Fratrum Nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, negociis Propagandæ Fidei Præpositorum exponi curarunt, quod quum in tota Russia, ac potissimum in Montibus *Pokucia*, in Podolia, in vastissimis *Ukraina* Regionibus, & in universa ferè Russia Alba nuncupata, frequentes quidem sint Ruthenorum Unitorum Ecclesiæ, rarissimæ vero Latini Ritus; cumq; ipsi pro Missarum celebratione Lapideas Sacratas Tabulas, & Calices aureos, vel argenteos, per longa & difficilia itinera, sine gravi incommodo, & sine periculo confringendi easdem Tabulas, & Calices, secum deferre non valeant; idcirco, nisi facultas ipsis concedatur celebrandi Sacrosanctum Missæ Sacrificium super dictorum Ruthenorum Antimensiis, ut vocant, & Calices eorumdem è stanno, ut moris apud illos est, confectos adhibendi, necesse ipsis erit ab ejusdem Sacrificii celebratione plerumq; abstinere; multiq; præterea Latini Ritus Fideles, qui

ab Eccle-

ab Ecclesijs ejusdem Ritus longe degunt, Sacerdotis Latini præsentia à quo Sacra Mysteria peragantur, eisque distribuantur, omninò carebunt; prout re ipsa sæpè, gravissimo cum animarum detrimento, per plures annos carere dignoscuntur. Proindèque demissis precibus postularunt, ut sibi concederetur hujusmodi facultas, Sacrosanctum nempè Missæ Sacrificium, etiam sine Lapidea Sacrata Tabula, celebrandi super Antimensiis Ruthenorum Unitorum, atque in Missarum celebratione, eorumdem Ruthenorum stanneos Calices adhibendi.

§. 2. Cum autem hujusmodi Missionariorum preces, à dicta Cardinalium Congregatione Propagandæ Fidei negotijs præpositâ alterius Congregationis Venerabilium quoque Fratrum nostrorum ejusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium adversus Hæreticam pravitatem Generalium Inquisitorum, examini & judicio, de more, remissæ fuerint; & consequenter de iis actum fuerit in Consessu coram Nobis habito die XXII. Januarii elapsi Anni MDCCL.; Nos tunc, ut ad generale Rescriptum super his edendum maturè procederemus, quidquid olim in hac materia ab hac eadem Apostolica Sede decretum fuisset, in unum colligi jussimus; ac præterea Venerabili Fratri Episcopo Zenopolitano, qui tunc opportunè in Curia præsens aderat, quique & antea diù in Polonici Regni Ditionibus, atque in Ecclesiasticis Catholicorum Latinorum, Græcorumque Unitorum negotiis, Apostolicæ Sedi egregiam operam navando, versatus fuerat; & deinde ad easdem Regiones, & ad eosdem labores laudabiliter prosequendos, non obstantibus itinerum difficultatibus expensisque, redire non dubitavit; mandavimus, ut Nos super expositorum veritate instructos redderet, suamque Nobis sententiam super hujusmodi postulatis, tàm voce, quàm scripto, aperiret. Nunc verò, exhibitis Nobis præcedentium Decretorum monumentis, iisque per Nos accuratè perpensis; atque omnibus, quæ in dictis precibus narrata fuerant, præfati Episcopi Zenopolitani testimonio comprobatis; quum is præterea Nobis retulerit, complures esse in iis Regionibus Presbyteros Latini Ritus, & quidem Deum timentes, qui in supradictis necessitatibus constituti, minime dubitant super Antimensiis Græcorum Unitorum absque Lapidea Tabula Missarum Sacra facere ejusdemque consilium fuerit, quod sicuti Græcorum Unitorum Præsbyteri, quoties id rerum opportunitas suadet, propriis Antimensiis relictis, Missarum Sacrificia offerunt super Lapideis Latinorum Tabulis; ita, ad constitutam felici-

Remittuntur ad Congreg. S. Officii ibique examinantur.

Exquiritur Testimonium & Votum Episcopi Zenopol. tunc in Curia præsentis, quæ Pont. laudat.

Is Expositorum veritatem testatur, & precibus annuendum suadet.

ter Unionem magis, magisque stabiliendam non parum conduceret, Latinis Presbyteris liberam facultatem concedere, ut, ubi necessitas sic exigere dignoscatur, deficiente nimirum Lapidea Altaris Tabula, Missas celebrare valeant super eorundem Græcorum Unitorum Antimensiis; his omnibus attente perpensis, in hanc denique sententiam devenimus, ut prædictis Sacerdotibus Latini Ritus in Russia Polonica degentibus permittere nos in Ruthenorum Unitorum Ecclesiis, deficientibus Lapideis Tabulis de more consecratis, & Calicibus aureis, sive argenteis, Missarum Sacrificia super eorundem Ruthenorum Antimensiis, & cum Calicibus è stanno, qui apud illos in usu sunt, sine ullo conscientiæ scrupulo, celebrare.

Pontifex annuit.

§. 3. Porro, quod attinet ad Calices stanneos, omissis iis, quæ repeti possent ex priorum Ecclesiæ sæculorum memoria, quum scilicet & lignei, & vitrei Calices in Altaris ministeric adhibebantur, ut ostensum à Nobis est in tractatu *de Sacrificio Missæ Sess* 1. §. 26. *& seq. Latinæ Editionis Patavinæ*: nullum generale Decretum proferri potest, quo vel hodie vetitum sit hujusmodi Calicibus è stanno confectis in Missa uti, si Ecclesiarum, vel Sacerdotum paupertas tanta sit, ut majoris pretij vasa comparari nequeant; quin immò *in Can. Ut Calix, de Consecrat. distinct.* 1., hæc expressa verba leguntur: *Si quis autem tam pauper est, saltem vel stanneum Calicem habeat.* Et quidem ad comprobandam asserendamque hujusmodi Ecclesiæ Indulgentiam plura leguntur apud Sanctum Thomam 3. *part. quæst.* 83 *art.* 3. *ad sextum*, aliosque Scriptores de hoc disciplinæ capite agentes: Quart. *ad Rubricas Missalis part.* 2. *tit* 1. *sect* 1. *dub.* 1, § *Colligitur*, Pasqualig. *de Sacrificio Novæ Legis tom.* 2. *quæst*, 764 *& quæst.* 765. Biss. *Hierurgia Sacra in verb Calix.* §. 2.

Calices stannei nulla Ecclesiæ lege prohibiti sunt; & immo certis in casibus expresse permissi.

§. 4. Quod vero spectat ad alteram optati Indulti partem, satis quidem constat in Ecclesia Latina nequaquam celebrari posse Incruentum Missæ Sacrificium, nisi super Altari, quod vel totum ritè consecratum fuerit, vel saltem super impositum habeat consecratum Lapidem, qui *Tabula Altaris* nuncupatur; qua etiam de re egimus in dicto Tractatu *de Sacrificio Missæ cit. sect.* 1, §. 2. *& seq.* In Græca autem Ecclesia hujusmodi Sacrati Lapides minimè sunt in usu; sed, ibi à pluribus jam sæculis in more positum est, ut, ubi Altare solemni consecratione * totum dedicatum non fuerit, loco Lapideæ hujusmodi Tabulæ

Missæ apud Latinos celebrari nequeunt, nisi super consecrato Altari lapideo, vel fixo vel portatili.

bulæ, super Altaris Mensa aptetur Linteum quoddam Episcopali benedictione consecratum, in cujus angulis Sanctorum Reliquiæ reconditæ sunt, quodque vocatur *Antimension*, & super ipso Sacra Mysteria conficiantur; ut apud Auctores de Rebus Liturgicis tractantes videre licet, Goar. *in notis ad Euchelog. Græcor. pag.* 521. *Venetæ Editionis*, Christianus Lupus *in Synodos General. & Provincial. in dissert. de S. Leonis IX. actis cap. 13. Bruxellen. Editionis part. 3.*, Renaudot *in Collectione Liturgiarum Oriental. tom. 1. pag. 182. Edit, Parisien.*, Magri *in notitia vocabulor. Ecclesiasticor in verb. Antimensia.* Card. Bona *Rer. Liturgicar. lib. 1. cap. 20.* §. 2. ejusque Commentator Robert. Sala *tom. 2 pag 70. num. 4. Taurinen. Editionis.*

Græci celebrant etiam super Linteo consecrato, quod vocat Antimension.

§. 5. Quum vero nunquam Ecclesiæ Latinæ mens fuerit, ut Græcorum Ritus destrueret, quin potius eorum semper conservationi, quantum fas esset, nec non eorumdem apud Græcos Fideles observantiæ prospexerit; nunquam proinde Missarum celebrationem, quæ super hujusmodi Antimensiis à Græcis Catholicis fit, improbavit; sed eam, & quidem non in partibus Orientis duntaxat, verum etiam inter Italo Græcos, permitti expressè declaravit; ut videre licet tum in Institutione per fel. rec. Prædecessorem nostrum Clementem Papam VIII. edita, tum in nostra Constitutione, quæ incipit: *Etsi Pastoralis, Bullarii nostri tom.* 1. *Constit* 57 § 6. *num.* 17.

Horum consvetudo non improbatur.

§. 6. Quum vero in iis Regionibus, in quibus Italo Græci sunt, Latini quoque frequentes habitent, atque ibidem tam unius, quàm alterius Ritus Ecclesiæ adsint, ita, ut absque ullo impedimento, & sine gravi incommodo, unusquisque Presbyter proprii Ritus Ecclesiam adire valeat; nulla sanè causa est, ob quam Latinis earum partium Presbyteris permitti debeat, contra constantem Ecclesiæ Latinæ disciplinam, sine Sacrata Altaris Lapidea Tabula Missas celebrare, easque super Græcorum Antimensiis offerre; quod ipsis proinde in citata nostra Constitutione vetitum fuit, *eodem* § 6, *num.* 19.

Sed ea prohibetur Latinis, ubi nō desunt Ecclesiæ Latini Ritus, & Altaria Lapidea.

§. 7. Sed aliter se res habent, ubi de Regionibus agitur, in quibus Latini Presbyteri ab Ecclesiis Latini Ritus longè degentes, quum Sacratas Lapideas Tabulas per longa itinera sine gravi incommodo, & sine periculo eas confringendi, secum deferre nequeant, vel Missæ celebrationem penitus omittere, & sic Latinos Fideles sine Sacrificio proprii Ritus, & sine Mysteriorum participatione relinquere, vel eam super Græcorum Antimensiis peragere compelluntur. In hujusmodi re-

Peculiares tamen necessitates Locorum de quibꝰ agitur, dispēsationē concedēdā suadent.

Similis Indulti exemplum datum est A. 1602. pro Diœcesi Vilnensi.

rum circumstantiis, Apostolicæ Sedis provida Indulgentia jamdudum enituit; quum scilicet anno MDCII. ad supplicationem tunc existentis Episcopi Vilnensis prædictæ Cardinalium Inquisitorum Generalium Congregationi hac de re exhibitam, ipso etiam Prædecessore Nostro Clemente Papa VIII. approbante, rescriptum fuit: *Sacerdotes Rutheni non Schismatici, in Ecclesiis Catholicorum Ritus Latini, Altaribus, Calicibus, & Vestibus Sacris eorundem Catholicorum uti, & Missam celebrare possint, in casu necessitatis, ac etiam solum devotionis causa, dummodo Ritu Rutheno celebrent. Et è contra Sacerdotes Ritus Latini in Ecclesiis Ruthenorum non Schismaticorum, Altaribus, & Calicibus, ac Vestibus Sacris uti, & Missam celebrare valeant, Ritu tamen Latino. Et prædicta serventur secluso omni scandalo, & de licentia Prælatorum, & Rectorum ipsarum Ecclesiarum.*

Pōtifex Indultum illud cōfirmat, & reliquis Presbyteris Latinis in Russia Polonica degentib9 indulget juxta petita.

§. 8. Nos igitur, præmissæ necessitatis intuitu, atque etiam hujusmodi Decreti consideratione adducti, præsentium litterarum tenore, atque ex certa scientia, & Apostolicæ auctoritatis plenitudine, salvis præfati Clementis VIII., nostrisque super Ritibus Italo Græcorum editis Constitutionibus, & Ordinationibus, non modo relatum superius Decretum approbamus & confirmamus; verum etiam præfatis omnibus Missionariis, aliisque Sacerdotibus Latinis in tota Russia Polonica nunc & pro tempore commorantibus ut ipsi, & eorum quilibet, in Ecclesiis Ruthenorum Unitorum, deficientibus Lapideis Altarium Tabulis ritè consecratis, super Sacris eorundem Ruthenorum Antimensiis Missarum Sacrificia celebrare, atque etiam, ut supra dictum est, in hujusmodi celebratione eorundem Calicibus stanneis uti liberè, & licite possint, & valeant, concedimus, & indulgemus. Non obstantibus quibusvis Apostolicis, seu Generalium, aut Provincialium, vel Synodalium Conciliorum contrariis Constitutionibus, & Ordinationibus, sive Locorum, Personarum, aut Ordinum Statutis, Ritibus, Usibus, & Consvetudinibus etiam immemorabilibus, cæterisque in contrarium facientibus quibuscumque.

Contrariis derogat.

Proprium tamen Ritum ab unoquoq; Sacerdote servādū decernit juxta Cōstit: S. Pij V.

§. 9. Volumus autem, sicut in præmisso Decreto expressè cautum reperitur, ut dicti Missionarii, & Sacerdotes Latini, etiam quum eos, vigore præsentis concessionis, super Ruthenorum Unitorum Antimensiis Missam celebrare contigerit, Latino semper Ritu eandem celebrare teneantur; firma nimirum, & in suo robore permanente Apostolica Constitutione à fel. rec. Prædecessore quoque Nostro Sancto Pio

Pio

Pio Papa V, edita, quæ incipit: *Providentia Romani Pontificis, const. 12. tom. 2. Bullar. Rom. Edition. Luxemburg.*, per quam omnes facultates, & Indulta, tam Græcis, ut Missas, & Divina Officia Latino ritu celebrare possent, quàm etiam Làtinis concessa: ut eadem Græco Ritu peragere valerent, revocata, atque perpetuo sublata fuerunt; quamque Nos etiam earundem præsentium tenore, quatenus opus sit, dictaque auctoritate, confirmamus & innovamus.

§. 10. Volumus insuper, ut iidem præsenti Indulto celebrandi super Græcorum Antimensiis, in prædictorum Ruthenorum Ecclesiis dumtaxat (quemadmodum etiam in præmisso Decreto legitur) uti, & gaudere possint; si vero eosdem in aliqua Latina Ecclesia, seu in domesticis Latinorum Oratoriis, quæ forsan auctoritate Apostolica in hujusmodi Latinorum privatis Domibus, cum licentia celebrari faciendi, quæ adhuc vigeat, erecta fuerint, Sacrosanctum Sacrificium offerre contigerit, illud vel super Altari consecrato, vel super Lapidea pariter consecrata Tabula, quæ etiam *Altare portatile* appellatur, non autem super Antimensiis hujusmodi, celebrare omnino debeant. *Nec hujusmodi Indulto locum esse vult in Ecclesiis, aut Oratoriis Latinis.*

§. 11. Volumus denique, ut præsentium literarum exempla, etiam impressa, publici Notarii subscriptione, & Personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ Sigillo munita, eandem omnino, ac ipsæ præsentes, ubicumque opus fuerit, fidem & auctoritatem obtineant. *Transumptis fidem haberi jubet.*

§. 12. Nulli ergo hominum liceat paginam hanc Nostræ Concessionis, Indulti, Statuti, Decreti, & Voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. *Sanctio.*

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Domini MDCCII. IV. Kalendas Aprilis, Pontificatûs Nostri Anno *Dat. die 29. Martii 1751.*

D. Card: Passioneus. 1. Datarius.
VISA De CURIA J.C. Boschi.

J.B.Eugenius.
Registrata in Secretaria Brevium.

EPI.

EPISTOLA XL.

De Tollendis Abusibus Ab Oratoriis privatis, quæ sunt in Domibus Laicorum.

Epistola Encyclica ad Primatem, Archi-Episcopos, & Episcopos Regni Poloniæ.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabilis Frater Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Ad perpetuam rei memoriam.

Controversia circa Oratoria privata vigentes, & Polonorum Præsulũ vota, Pontifi. cias declara. tiones expo. scunt.

AGNO cum animi Nostri dolore à Nobis intellectum est, nonnullas in Diæcesibus vestris controversias ac molesta dissidia, propter Oratoria privata, insurrexisse; quibus præcidendis cum omnis per vos cura ac diligentia adhibita fuerit, non modo optato fine frustrati sitis, sed & in aliorum offensionem incurreritis, vobisque eam acquisiveritis reprehensionem & notam, quasi nimio rigore adhibendo modum excedatis: optari proinde à vobis, ut per hanc Sanctam Sedem certæ vobis regulæ indicentur, ad quarum normam, sublatis abusibus, privati Oratorii Privilegium exerceri debeat; idque ad eum finem, ut, cum Ordinationes vestræ Pontificia auctoritate nostra munitæ fuerint, non solum ab omni malevolorum censura immunes evadant, verum majus semper eisdem honoris, atque æstimationis pondus accedat. Licet autem vestræ hujuscemodi petitioni satisfacere facillime potuissemus, illos vobis libros indicando, tam in quibus de hujusmodi materia doctrina traditur Prædecessorum Nostrorum Romanorum Pontificum Decretis conformis, quàm alios etiam, quorum Scriptores, dum de privatis Oratoriis agunt, ea Sanctæ Sedis Decreta vel dissimulant, vel ignorant, quæ assertionibus eorum omninò opponuntur; Nihilominus, cum Nos Venerabiles Personas Vestras præcipuo ac speciali affectu prosequamur, per Encyclicam hanc Epistolam nostram, qua fieri poterit brevi-

Eas, licet minus necessarias, edere intendit Põtifex, quò majus auctoritatis põdus habeant.

brevitate, tum eorundem Decessorum nostrorum, tum nostram hac super re mentem, sensusque aperiemus: quibus quidem, præter obedientiam, quæ eisdem debetur, ratione auctoritatis, à qua, velut à fonte dimanant, aliud etiam nescio quid majoris ponderis inest, materiæ ipsius nomine, quæ eorum objectum est, quæque in quæstione versatur; cum omnis hujusmodi res ab Apostolicis Privilegiis dependeat, quorum explicatio privativo jure Summis Pontificibus reservata est, cumque eadem præcipuam normam desumere debeat ex intentione illius, à quo concessio facta est, cujus sensus concedenti semper, quàm alii cuilibet notior esse debet; adeo, ut quidquid a vobis secundum ea, quæ in Encyclica hac Epistola nostra continentur, ordinabitur, & statuetur, id pro exequendis Summorum Pontificum præscriptis præstitum esse dicendum sit; cujus rei gratia Apostolicorum Delegatorum qualitatem, & auctoritatem Fraternitatibus Vestris additam esse censendum est; quam etiam, quatenus opus sit, Nos ipsarum præsentium Litterarum tenore Vobis ad hujusmodi effectum concedimus, & impertimur.

§. 1. Nihil sanè expositum Nobis est, quod ad ea pertineat Sacella, quæ in Episcopalibus Palatiis vestris habetis, pro Missa, vel per vos, vel per alios celebranda, aliâve quapiam Sacra functione, quæ officii ac dignitatis vestræ propria sit, obeunda; de quibus latè disserere Nobis perfacile esset, nisi hoc a proposito nostro alienum foret. Quare duo tantummodo vetusta Sacellorum exempla indicabimus, quæ Episcopi in proprio Episcopio a publicis Ecclesiis distincta, ac separata habebant: in quibus Sanctum Missæ Sacrificium celebrabant. Horum primum Sacellum est Sancti Cassii Episcopi Narniensis, de quo S. Gregorius *in Homilia 37. super Evangelia* narrat, quod licet gravi morbo opprimeretur, *in Oratorio Episcopii sui Missas fecit*, tam ut propriæ, quàm ut eorum, qui illum visitatum adveniebant devotioni satisfaceret. Alterum exemplum est S. Johannis Eleemosynarii Episcopi Alexandrini, qui, sicut in Actis ipsius à Leontio scriptis deprehenditur, illos coarguens, qui, Missâ nondum peractâ discedebant, quum ipse ad eamdem celebrandam in publicam Ecclesiam se conferebat, dicere in more habebat: *Ego propter vos descendo in Sanctam Ecclesiam, nam poteram mihimet facere Missas in Episcopio.* Prædictum exemplum legere est apud Thomassinum *de veteri & nova Ecclesia disciplina part. 1. lib. 2. cap. 93. num. 6.* Alia exempla in Opere *de Oratoriis privatis* inscripto *cap. 6.* collecta reperiuntur [quod opus novis-

Oratoria privata in Episcoporum adibus extructa jam usque a prioribus Ecclesiæ sæculis.

novissimè à Johanne Baptista Gattico Canonico Lateranensi Romæ in lucem editum est) per quæ Episcoporum jus circa Sacella in propriis Episcopalibus Palatiis habenda validis fundamentis innixum comprobatur.

Concilium Tridentinum de aliis Oratoriis privatis decernens nihil detrahit Sacellis Episcoporum.

§. 2. Huic quidem juri Sacrum Tridentinum Concilium nulla ratione derogavit; quippe quod tantummodo *Seff. 22. de observandis, & evitandis de celebratione Missæ*, propter multa, quæ parum decenter fieri identidem contingebat, Episcopis præcepit, ne Sæcularibus, ac Regularibus, Missam celebrare permitterent *privatis in Domibus* & extra Ecclesias, aut Oratoria publica, quæ Divino cultui destinata essent; quod nullam cum Capellis, quæ in Episcopalibus Palatiis sunt, rationem habet, quum hæc sub privatarum domorum nomine nunquam censeri possint. Id pluries a Congregatione Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium ejusdem Concilii Tridentini Interpretum, in aliquot ejusdem Resolutionibus, validis rationibus innixis, declaratum est, quas Nos in nostro *de Sacrificio Missæ* Tractatu retulimus *Sect.* 2. §. 45. *& seq. Latinæ Edition. Patav.*; Nos enim, tunc etiam cum *in minoribus* constituti, opus aliquod inscriberemus, illud præcipuè Nobis gloriosum duximus, ut nulla in parte a Romanæ Curiæ Tribunalium Sententiis recederemus, quibus ut plurimum a Pontificiis Oraculis auctoritatis robur accedit.

Sed nihil etiam statuit de eorum facultatibus extra Ædes Episcopales, & extra Diœcesim.

§. 3. Illud tantummodo de hujusmodi Episcoporum Privilegio dici poterat, quod, cum idem ad Sacella, quæ in Episcopiis sita sunt, restringeretur, nullo modo Episcopis favere poterat, tum cum iidem extra proprias domos versarentur, cum Visitationem obirent, sive cum iter haberent; adeo ut, cum vel Missam celebrare, vel eidem interesse vellent, ad publicas Ecclesias se conferre cogerentur, vel a locorum Ordinariis veniam petere, ut sibi liceret, vel Missam celebrari facere, vel ipsi eamdem celebrare, in illa habitatione, in qua forte diversarentur.

Privilegium Altaris viatici ubiq; erigendi Episcopis concessum à Bonifacio VIII.

§. 4. Verum recol. mem. Prædecessor Noster Bonifacius Papa VIII. in Decretali sua: *Quoniam Episcopi de Privilegiis, in Sexto*, male factum reputans, Episcopos sine rationabili causa Missam quotidie non celebrare, aut eidem non interesse, eisdem concessit, ut etiam extra propriam Diœcesim Altari portatili, seu viatico uterentur: *Præsentis Constitutione indulgemus eisdem, ut Altare possint habere viaticum, & in eo celebrare, aut facere celebrari ubicumque absque interdicti transgressione illis permittitur celebrare, vel audire Divina*, Dignum animad-

animadversione verbum est, *Ubicumque*, quod quidem procuidubio loca etiam, quæ extra Diæcesim sita sunt, comprehendit.

§. 5. Præcipuam etiam animadversionem dictæ Congregationis Concilii Resolutiones merentur, cum ad Quæsitum eidem propositum, num videlicet Episcopus, qui extra propriam Diæcesim est, ad utendum Privilegio Altaris viatici, petere ejus rei veniam ab Episcopo Locali teneatur; minimè eum teneri respondit; alioqui frustratorium Bonifacii VIII. Privilegium fuisset; quoniam illius Pontificis ætate antiquum Jus in suo vigore perstabat, cui, quemadmodum mox dicetur, à Concilio Tridentino postea derogatum fuit, secundum quod Episcopi facultatem concedebant Missam in privatis domibus celebrandi. Similiter, cum eidem Congregationi alterum Quæsitum propositum fuisset: num Privilegio per Bonifacium VIII. Episcopis concesso, vel Tridentinum Concilium, vel Pontificis Pauli V. Decretum, de quo pariter mox dicetur, præjudicium ullum attulissent nihil pariter Privilegio illi detractum fuisse respondit, cum tam in Concilio, quàm in citato Decreto, sublata quidem Episcopis facultas fuerit. qua aliis licentiam in privatis domibus Missam celebrandi concedere possent, verum nequaquam juribus illis expoliati remanserint, quæ proprias Personas respiciunt, quæque eorumdem dignitatis, atque characteris propria sunt. Prædictæ Resolutiones à Nobis referuntur in nostro Tractatu *de Sacrificio Missæ* latinæ editionis Patavinæ *Sect.* 2, §, 42. nec non in Commentariis bon. mem. Cardinalis Petra ad Constitutiones Apostolicas *tom* 4. *super Constitutione* 2 *Urbani V. num* 15. *& seq.* & à Gattico in recenti ejusdem Tractatu *de Oratoriis domesticis in tit. de usu Altaris portatilis cap.* 12. *num.* 1. *& seq.*

Eò uti possūt etiam sine licentia Ordinarii Localis, & post Concilii Tridentini, & Pauli V. Decreta.

§. 6 Tam verum est, quàm quod verissimum, nullam rem majus præjudicium Privilegiis afferre, quàm abusum eorumdem; quod quidem satis superque pro vero comprobatum fuit, etiam in casu hujus Privilegii Altaris portatilis, quod concessum Episcopis est, & quod post Concilium Tridentinum, ac Paulinum Decretum illæsum remansit. Certis indiciis compertum fuit, quosdam Episcopos eodem abuti, qui, vel intra, vel extra Diæcesim, ad Laicorum se domos conferebant, atque in iis, vel ipsi Missam celebrabant, vel ut ibidem plures celebrarentur Missæ, faciebant, idque nulla necessitate urgente, sed ad eum tantum finem, vel ut proprium Privilegium ostentarent, vel ut Laicorum petitioni satisfacerent. Cum hujusce inconvenientis notitia ad

Non tamen extra domum propriæ habitationis, sive in sua, sive in aliena Diœcesi.

Concilii Congregationem pervenisset, non prætermisit hujusmodi excessum prohibere, ejusdemque abusus corrigendi curam Archiepiscopis committere, si quando factum in locis eorum jurisdictioni subjectis contigisset. In Codicibus Actorum, seu Regestis Congregationis prædictæ *lib: 48. Decretorum fol. 471.* Resolutiones ipsæ referuntur. Quia tamen nihilominus malum invalescebat, à felicis recordationis Prædecessore nostro Clemente Papa XI. die 15. Decembris 1703. sequens Decretum publicatum fuit, in quo postquam inconveniens expositum fuit, nimirum: *Episcopi etiam in aliena Diœcesi extra Domum propriæ habitationis in privatis Laicorum Domibus erigi faciunt Altare, ibique per unum, aut per plures è suis Capellanis vivificam Christi Hostiam immolant,* ad remedium gradus fit; *Ad abusus hujusmodi eliminandos &c. Sanctissimus Dominus Noster &c. expresse declarat, Episcopis, & his majoribus Prælatis, etiam Cardinalatus honore fulgentibus, neque sub prætextu Privilegii clausi in corpore Iuris, neque alio quocumque titulo, ullo modo licere extra domum propria habitationis in domibus Laicis, etiam in propria Diœcesi, quod fortius intelligitur in aliena etiamsi Diœcesani consensus adhiberetur, erigere Altare, ibique Sacrosanctum Missæ Sacrificium celebrare, sive celebrari facere.*

Sed si in aliena domo revera moram traxerint, etiam hospitii, & itineris causa, possunt.

§. 7. Magni hujus Pontificis menti ille tantummodo finis in hoc propositus fuit, ut abusus tollerentur, nunquam autem ut recto Privilegii usui quidquam detraheretur. Et quia relata verba prohibitiva, ut pote nimis ampla, & effrænata, cuiquam præbere ansam poterant affirmandi, non licere Episcopis uti Privilegio Altaris portatilis, tum cum vel Diœcesim visitant, vel iter faciunt, aut alia justa de causa extra residentiam sunt, atque in Laicorum domibus morantur; illato de hujusmodi re sermone in Congregationibus, quæ sub Innocentio XIII. immediato Clementis ejusdem Successore, habitæ fuerunt, quarum Nos tunc *in minoribus* existentes, à Secretis fuimus, opportunum factu judicatum est, ut ea, quam mox subjicimus, Declaratio fieret, quæ postea inserta fuit in ejusdem Innocentii Litteris incipientibus: *Apostolici Ministerii,* quas idem Pontifex pro constituendo in Hispaniarum Regnis bono Ecclesiasticæ disciplinæ regimine condidit, quasque etiam ejusdem Successor Benedictus XIII. *in forma specifica* confirmavit, & ut in omnibus locis pro regula, ac norma haberentur, in Appendice Concilii Romani à se celebrati voluit insertas; ipsam vero declarationem inter ejusdem Concilii Decreta retulit Tit.

XV.

XV. Cap, III in quo quidem Concilio Nos quoque ad Sacrorum Canonum Interpretationem adhibiti fuimus. Declarationis verba Nos etiam hic libenter apponimus: *Declaramus, quod, cum in prædicto Decreto*, de Clementis XI. Decreto sermo est, *statuatur, non licere Episcopis extra Domum propriæ habitationis, in Domibus Laicis erigere Altare, ibique Sacrosanctum Missæ Sacrificium celebrare, sive celebrari facere; hujusmodi probibitio intelligenda non sit de domibus, iti am Laicis, in quibus, ipsi Episcopi forte, occasione Visitationis, vel itineris, hospitio excipiantur; ut nec etiam quando Episcopi in casibus à jure permissis, vel de speciali Sedis Apostolicæ licentia, absentes à domo propriæ ordinariæ habitationis, moram idcirco faciant in aliena domo per modum similis habitationis; his enim casibus licita iis erit erectio Altaris ad effectum prædictæ celebrationis, non secus ac in domo propria ordinariæ habitationis*,

§. 8. Optimum factu judicavimus in Encyclica hac Epistola Nostra exponere Vobis hæc, quæ ad Fraternitates Vestras præcipuè pertinent, nimirum quantum vobis concessum est quo ad Sacella, seu Capellas, quæ in Episcopalibus Palatiis vestris sunt; quantum item Vobis in alienis domibus, & extra vestram Diæcesim facere permissum est, causas etiam Concessionum, ac Privilegiorum indicavimus, necnon eorumdem abusus, atque abusuum prohibitiones apposuimus; tum ut vos discrimen agnoscatis, quod intercedit inter Capellas Episcopalium Ædium vestrarum, per quas non minus spirituali consolationi, & commodo vestro, quàm dignitatis vestræ decori providetur, & privata Oratoria in Domibus Laicorum, sive intra, sive extra Diæcesim vestram, in quibus aliquando Vobis, pro præcipuo fine hujusmodi commodi, & consolationis vestræ, Privilegio Altaris erigendi, ac celebrandi, vel celebrari faciendi, uti licet; tum verò etiam, ne forte, cum Vos contra abusus privatorum Oratorium in domibus Laicorum invigilare debeatis, redargutioni illi obnoxii sitis, quod alienos in aliorum domo defectus dum corrigitis, interim vestræ domi, atque in propria agendi ratione excessus, adhibeatis. Ideoque ad privatorum Oratoriorum propositum, quæ in Domibus Laicorum sunt, gradum facientes, aliqua præmittemus. *Præmissarum Regularum usus.*

§. 9. Primum quidem est, privatorum Oratoriorum in dictis domibus usum ab antiquo tempore repetendum esse; cum constet, Apostolos Sacra Mysteria privatis in domibus celebrasse, eumque morem *De Oratoriis privatis in domibus Laicorum*

eorum extant monumenta, tum primis, tum posterio ribus Eccle- siæ sæculis. persecutionum tempore servatum fuisse, quemadmodum Christianus Lupus *in suis notis ad Canones Trullanos* apposite animadvertit. Alterum autem, privata Oratoria in domibus Laicorum, subsequentibus etiam sæculis fuisse, cum persecutiones jam cessassent; cum in Sacramentario Gallicano, quod Mabillonius *tom.* 1. *Musæi Italici* impressum edidit, *Collecta* legatur, quæ recitanda erat in Missa, quæ celebrabatur *in domo cujuslibet*; nec ad hujusmodi quidem assumptum aliæ deficiunt probationes, quas Nos in Tractatu nostro *de Sacrificio Missæ sect.* 1. §. 10 cum cura colligere studuimus. Tertium porro est, de tollen-

De iis abro- gandis sæpè cogitatum. dis hujusmodi Oratoriis privatis in domibus Laicorum, seu potius facultatibus Missam in ipsis celebrandi, pluries cogitatum esse. Nihil de Justiniani Novella 58. dicemus, in qua, ne in domesticis Oratoriis celebraretur, lege interdixit, tantummodo permittens, ut in eisdem oraretur; nihil præterea de Novellis 4. & 15. Leonis Sapientis, qui prohibitionem sustulit, asserens, adeo tunc privata Oratoria multiplicata fuisse, in quibus Missæ celebrarentur, ut non solum optimates, sed mediocris etiam conditionis homines in suis domibus eadem haberent. Quod vero spectat ad ea monumenta, quæ proxima temporibus nostris sunt, satis erit illa indicasse, quæ in dicto Tractatu *de Sacrificio Missæ loco superius citato* à Nobis allata fuerunt.

Ad eorum erectionem, & usum Episcoporum licentia semper requisita fuit. §. 10. Quartum, quod licet fere semper in Laicorum domibus privatorum Oratoriorum usus habitus fuerit, in quibus Missa celebrabatur, semper tamen Episcoporum licentia necessaria fuit. Ad quam concedendam ipsi valde faciles plerumque erant: *Missarum solemnia non ubique, sed in locis ab Episcopo consecratis, vel ubi ipse permiserit, celebranda censemus.* Verba sunt, *Can. Missarum, de Consecrat. dist.* 1. Hæc autem facilitas, propter quam interdum factum est, ut Oratoria domestica, licet frustra, prohiberentur, multo magis in usu fuit in Ecclesia Orientali, ob id potissimum, quod in Ecclesiis Græcorum non nisi unicum Altare erat, & postquam una super ipsa Missa celebrata esset, altera per eumdem diem celebrari minimè poterat. Balsamon *in Commentariis ad Canones Trullanos* testatur, quod sine ulla alia formula, impertita ab Episcopo censebatur Sacerdoti licentia celebrandi Missam in privatis Laicorum Oratoriis, quoties super Mappis ab Episcopo consecratis celebratis.

Sed hæc facultas à Con §. 11. Postremum autem, quod dicimus, illud est. Quum, post varios sermones in Sacro Concilio Tridentino hac de re habitos (quod

Con-

Concilium, tam magna cum Polonici Regni gloria, tanto plausu acceptatum fuit, Opera Cardinalis Osii, & Nuntii Commendonii, in Magno Conventu habito coram Rege Sigismundo Augusto, quemadmodum in ipsius Concilii Historia per Cardinalem Pallavicinum conscripta *lib. 24. cap. 13.* videre est] *in sess. 22.* in Decreto *de observandis & evitandis in celebratione Missæ*, sequenti modo statutum, & ordinatum fuerit: *Neve patiantur*, de Episcopis sermo est, *privatis in domibus, atque omnino extra Ecclesiam, & ad Divinum tantum cultum dedicata Oratoria, ab iisdem Ordinariis designanda & visitanda, Sanctum hoc Sacrificium à Sæcularibus, aut Regularibus quibuscumque peragi*, cum adjecta derogatione cuilibet privilegio, exemptioni, & consvetudini, *non obstantibus privilegiis exemptionibus, appellationibus, ac consvetudinibus quibuscumque*; ex eo factum esse, ut non amplius Episcopis facultas sit concedendi usum Oratoriorum privatorum in domibus Laicorum, causa in iisdem Missam celebrandi; cum licentia, quæ ab ipsis daretur, celebrandi Missam in Oratoriis privatis, ne utiquam stare possit cum præcepto a Concilio eisdem ipsis imposito, ne id permittere debeant; ac proinde prædictum Jus ad Sanctam Sedem devolutum fuisse, quoniam circumstantiæ temporum, & Oratoriorum privatorum in Laicorum domibus dilatatio minimè permittebant, ut eadem prorsus abolerentur. Atque hujusmodi semper fuit Concilaris Textus intelligentia, quam tradidit Congregatio Concilii, privativa ejusdem interpres; quæque etiam à fel. record. Prædecessore nostro Paulo Papa V. in Epistola Encyclica anno 1515. ad omnes Episcopos expedita, approbata fuit; quæ quidem Epistola tum apud varios Auctores, tum etiam *in citato Tractatu de Sacrificio Missæ sect. 2.* §. 42. impressa reperitur. Et in ea quidem alia quæcumque Verborum Concilii intelligentia reprobatur, multaque de irreverentia erga Missæ Sacrificium dicuntur, cui nimia Episcoporum facilitas in concedenda licentia sine ulla limitatione, aut cautela, non parum fomenti præbebat. Denique in eadem ita concluditur: *Facultatem hujusmodi licentias dandi, ipsius Concilii Decreto, unicuique ademptam esse, solique Beatissimo Romano Pontifici esse reservatam.*

cilio Tridentino Episcopis adepta est, ideoq; ad solum Romanũ Pontificem devoluta.

§. 12. Postquam Jus concedendi Oratoria in privatis Laicorum domibus Sedi Apostolicæ reservatum fuit, dici vix potest quantum curæ, ac diligentiæ adhibitum sit pro recto ejusdem moderamine. Qua de re in Archivo Congregationis Concilii, cujus olim Secretarii munus

Providæ Leges à S. Sede præscriptæ pro Oratoriorum

privatorum erectione, & usu. munus Nos ipsi, antequam ad majores Dignitates ascenderemus, plures per annos gessimus, authentica documenta repeniuntur. Hæc tandem pro lege statuta fuerunt, quemadmodum ex formulis Litterarum in forma Brevis, quæ conceduntur, colligere licet: Oratorium scilicet parietibus, per quos ab omnibus aliis domesticis usibus segregetur, extructum esse debere; idem prius vel ab Episcopo, vel ab alio, cui ipse vices suas delegaverit, visitandum esse, inspiciendi gratiâ, num decens, & aptè compositum sit, & num aliquid eorum, quæ necessaria sunt, in eodem desit; ut Episcopus sit, qui celebrandi Missam licentiam impertiatur, & quod licentia hujusmodi secundum rationabile illius arbitrium perduret; nec plures in die, sed unica tantum Missa in Oratorio celebretur; & quod hæc Missa celebretur à Sacerdote vel Sæculari, vel Regulari, dummodo Sæcularis ab Episcopo approbatus sit, Regularis autem licentiam habeat à suo Regulari Superiore; ne Missa celebrari possit diebus solemnibus Paschatis Resurrectionis, Pentecostes, Nativitatis Domini JESU CHRISTI, & aliis solennioribus diebus, quos inter etiam enumerantur dies Epiphaniæ, & Ascensionis Domini, Annuntiationis, & Assumptionis Beatæ Mariæ Virginis, Omnium Sanctorum, necnon Sanctorum Apostolorum Petri & Pauli, ac Titularis Ecclesiæ Loci: Exprimuntur personæ, quarum præsentia necessaria est, ut in privato Oratorio Missa celebrari possit; aliæ item, quæ, dum supradictis præsentibus Missa celebratur, eidem interesse possunt, & Ecclesiastico præcepto satisfacere; denique declaratur, omnia sine Parochialium jurium præjudicio fieri debere.

Ampliores cō. cessiones, quoad numerū Missarum, diesq; & horas quibus celebrari valeāt. §. 13. Atque hæc sunt, quæ in consvetis privatorum Oratoriorum Brevibus continentur. Quædam vero alia expediri contingit Brevia, quæ extraordinaria sunt; ut quum, exempli gratia, justis cuipiam de causis concessio fit, ut secundam Missam celebrari facere possit, vel, ut eadem aliquanto citius, aut aliquanto serius eo temporis limite, seu termino celebretur, qui in Rubricis præfixus est; vel etiam in diebus exceptis; & alia hujuscemodi. Cum autem interdum tam circa Brevia privatorum Oratoriorum prioris speciei, quàm circa aliā, ac generatim super omnibus controversiæ exortæ sint; Apostolica Sedes per hujusmodi occasiones opportunis rationibus super hoc providere non prætermisit.

Ad peculiares quæstiones Decreta edita.

§. 14. In ordinariis Brevibus, ut plurimum duobus Conjugibus licentia conceditur faciendi, ut in privato Oratorio Missa celebretur; exprimiturque, ut Missa celebrari possit tum iisdem præsentibus, tum

eorum

eorum filiis, consangvineis, atque affinibus, qui unà cum ipsis in eadem domo habitationem habent, Nunquam exorta difficultas est, an cum aut Vir, aut Uxor Missæ intersunt, si consangvinei, & affines, qui in eadem domo habitant, præsentes pariter adsint, Ecclesiastico præcepto diebus Festis satisfaciant; id tamquam tutum, ac Brevis litteræ cohærens habitum est. Summa autem difficultatis eò semper rediit, ut dispiceretur: num, cum neuter Conjugum adsit, sed unus ex consanguineis, aut affinibus in eadem domo habitantibus, posset eo jubente in privato Oratorio Missa celebrari; & num alii, qui in domo illa habitant, consanguinei, & affines eamdem audientes Festo die, Ecclesiastico præcepto audiendi Missam satisfaciant. In hoc autem divisæ de more Auctorum opiniones erant; verum cum hujusce difficultatis punctum in Congregatione Concilii *die 3. Decembris 1740.* in caùsa, cujus inscriptio erat *Marsicen. Oratorii*, propositum, ac discussum esset; decisum fuit, non posse in privato Oratorio Missam celebrari, nisi Indultariorum præsentia ibidem haberetur; quod idem est ac si dicatur, Viri, vel Uxoris, ad quos Breve directum erat; quemadmodum *in tom. 9.* Resolutionum Concilii *anni 1740. ad pag. 89. & seq.* videre est.

1. Indultariorum præsentia requiritur pro celebratione Missæ in Orat. priv.

§. *15.* Cum autem Decreti hujusce facta Nobis relatio esset, idem per Nos *sub die 7. Ianuarii 1741.* confirmatum fuit; ac præterea demandatum, ut in hujusmodi Brevibus, in quibus certis quibusdam ac determinatis personis concessio fit, ut unam in privato Oratorio Missam celebrari facere possint, quæ Missa pro filiis, consanguineis, & affinibus valeat, majoris claritatis gratia, subjecta clausula adjungatur: *Volumus autem, quod nati, ac cõsanguinei, & affines prædicti unicam dictam Missam, vobis quidem præsentibus, audire tantummodo, nunquam verò celebrari facere audeant.* Ut autem, quæ Indultariæ personæ sint, facile agnosci posset, sine quarum præsentia Missa celebrari non potest, neque, qui eamdem audit, præcepto satisfacit; adjunximus, ut pro Indultariis personis illæ haberentur, quæ in Fronte, seu Inscriptione Brevis nominatæ forent, cum ad easdem ipsas Breve dirigatur.

Indultarii distinctius secernuntur ab iis, quibus solummodo conceditur, ut Missam ibi audiendo satisfaciant Præcepto. Indultarii censentur ii, quibus inscripta sunt Literæ Apostolicæ,

§. 16. Nos ab hujusmodi norma minimè recedimus: verum quia aliqua interdum in corpore Brevis persona nominatur, qua præsente, conceditur, ut Missa celebrari possit, & quod alii affines, consanguinei, vel familiares eamdem audientes, præcepto satisfaciant, etiamsi prædicta persona in Fronte Brevis minimè nominetur; hinc est, quod, firmâ semper eâ regulâ manente, ut possit in privato Oratorio Missa celebrari,

Nisi aliter in corpore Brevis dispositivè statuatur.

brari, dum aliqua ex Indultariis personis adsistit, quæ in Fronte, seu Inscriptione Brevis nominatur; dicimus, posse Missam celebrari, etiamsi nulla earum personarum præsens adsit, quæ in Fronte, seu Inscriptione Brevis nominantur, dummodo illa præsens sit, cui in Brevis corpore nominatim & expressè facultas tribuitur, ut possit in privato Oratorio tum cum ipsa adsistat, facere ut Missa celebretur.

Exemplū ejus rei affertur.

§ 17. Atque ut res exemplo magis pateat: Datur Viro & Uxori facultas faciendi, ut in privato Oratorio Missa celebretur, atque ad hos Breve dirigitur. Hic autem Vir superstitem habet Matrem; hæc vero in Fronte, seu Inscriptione Brevis minimè nominatur; verum cum in Brevis corpore dicatur, quod ipsa quoque Mater eamdem Missam celebrari facere possit, & valeat; id sufficiens est, ut solâ Matris præsentiâ adhibitâ, Missa in Oratorio celebrari possit, etiamsi Mater in Fronte, seu Inscriptione Brevis nominata non sit. Quæ hactenus dicta sunt, in hujusmodi generis Brevibus indicantur; verum curæ Nobis erit, ut in posterum felicius etiam, & sine ulla confusione exprimantur.

2. Si permittatur celebratio Missæ diebus excipi solitis, in Nativitate Domini celebrari poterunt tres Missæ.

§. 18. In consvetis sive ordinariis Brevibus, solemnes, quemadmodum dictum est, dies excipiuntur, quos inter Natalis Christi Domini dies recensetur, in quo tres à quolibet Sacerdote Missæ celebrantur. Interdum illi, qui privati Oratorii Breve habet, extraordinarium Breve conceditur, in quo eidem, valetudinis causa, Missam domi audire diebus etiā exceptis permittitur. Cum autem in hujusmodi Brevibus de unica tantum Missa sermo sit; orta difficultas fuit: num possent die Natalitio a Sacerdote, qui in ipso celebrabat, tres Missæ celebrari, de quo cum Nos eo tempore, quo Concilii ejusdem à Secretis eramus, peculiarem Dissertationem conscripsissemus, atque in lucem edidissemus, *sub die 13. Ianuarii anni* 1725. resolutum à Congregatione fuit, quod à Sacerdote tres Missæ celebrari possent, quemadmodum *tom.* 3. Thesauri Resolutionum *pag:* 109. *& seq.* *& pag*, 116. videre est.

3. Baptismus extra casum necessitatis, ministrari nequit in Oratoriis privatis.

§. 19. Reliquum est, ut de Sacris Functionibus dicatur, quæ in iis Oratoriis fieri possunt, quæ in domibus privatorum sunt; & in quibus non plures, quam unicam tantum Missam celebrari permissum est, nisi cum forte cuipiam ex speciali gratia concessa facultas esset faciendi, ut secunda celebretur. Quod ad Baptismatis Sacramentum attinet, jam in Viennensi Concilio sub Pontifice Clemente V. decretum fuit,

ne

ne Baptismus in aliis locis conferri posset, præterquam in Ecclesiis, in quibus Sacri hujus Lavacri Fontes reperiuntur, nisi cum casus necessita tis adesset, aut cum de Regum, vel Principum filiis ageretur, quem admodum in Clementina unica *de Baptismo & ejus effectu*, videre est.

præterquam Filiis Regũ, ac Principũ.

§. 20. Quod autem Sacramentum pænitentiæ respicit, jam in Rituali Romano sub Titulo *de Sacramento pænitentiæ*, cum de Sacerdote sermo fit, qui Confessiones audit, statutum fuit: *In Ecclesia, non autem in privatis ædibus Confessiones audiat, nisi ex causa rationabili, quæ cum inciderit, studeat tamen id decenti, ac patenti loco præstare.* Rituale à Pontifice Paulo V. confirmatum fuit. Et magnus Ecclesiasticæ Disciplinæ Instaurator Sanctus Carolus Borromæus tum in Instructione Sacramenti Pænitentiæ, tum in Monitis ad Confessarios, atque in primo suo Provinciali Mediolanensi Concilio, id inculcare non prætermisit, quemadmodum in Actis Ecclesiæ Mediolanensis, editionis Civitatis ejusdem *part. 1. pag. 11. part. 4. pag.* 520. *eadem part.* 4. *pag* 761. & *pag.* 773. videre est; *pag.* autem 775. Superioribus Regularium inculcat, ut id à Subditis eorum exactè adimplendum curent. Cum autem à prædictis Confessariis Regularibus prolata in medium facultas esset audiendi ubique Confessiones Fidelium, quam sibi ea ratione asserebant, quod in Pontificis Clementis X. Bulla: *Superna* nulla loci limitatio fieret; idem ipse Pontifex declaravit, *nullam facultatem* (in prædicta Constitutione sua) *fuisse tributam Regularibus audiendi Confessiones Sacramentales in privatis domibus, ac proinde minimè licere eisdem Regularibus cujusvis Ordinis &c. Sacramentum pænitentiæ administrare in domibus privatis extra casus à jure permissos.* Quod Decretum cum Præsulis Fagnani subscriptione editum, variis in locis impressum est; ut in Appendice ad Synodum Fulginatensem, quæ à bon. mem: Josaphat Baptistelli Civitatis ejusdem Episcopo anno 1722. celebrata fuit.

4. Nec pænitentiæ Sacramentum extra casus à jure permissos, non obstantibus Privilegiis Regularium.

§. 21. Quod pertinet ad Communionem Paschalem, quæ ab unoquoque Catholico Paschatis tempore recipienda est, ex præscripto tum Decreti Concilii Lateranensis *in Cap. Omnis utriusque sexus, de pænitentiis, & remissionibus*, tum Concilii Tridentini *sess.* 13. *cap* 8. *Can.* 10. nemo est, qui ignoret, præceptum hoc in propria Parochiali Ecclesia adimplendum esse aut in alia Ecclesia cum proprii Episcopi, vel Parochi licentia, secundum varias Diœcesum consvetudines. Porro fel record. Prædecessor Noster Paulus Papa IV, Fratribus Minoribus pri vile-

5. Communio Paschalis in Ecclesia Parochiali sumenda est.

Regularibus vetitum, in

die Paschatis S. Eucharistiam distribuere in eorum Ecclesiis non Parochialib9.

vilegium concessit, ut Sacram Eucharistiam omnibus Christi Fidelibus in eorum Ecclesiis distribuere possent, exceptâ tamen die Paschatis Resurrectionis; atque hoc privilegium a sanctæ memoriæ altero Prædecessore Pio Papa V *per communicationem*, ut dicitur, ad omnes Regulares extensum fuit.

Non tamen id vetitum aliis diebus intra terminū Paschalē, salvo implemento Præcepti in Parochiali Ecclesia.

§. 22. Verum quia, secundum præcedentem Eugenii IV. Constitutionem, Paschale tempus, intra quod Communionis præceptum adimplendum est, a Dominica Palmarum initium habet, ac Dominica in Albis terminatur; cum exortum dubium fuisset, num licitum Regularibus foret intra præscriptum eorumdem dierum terminum Sacram Eucharistiam Fidelibus in eorum Ecclesiis distribuere; resolutum fuit, salvo die Paschatis nemini distribui posse, ne illis quidem, qui intra Sanctiorem Hebdomadam Paschali præcepto in propria Parochiali Ecclesia satisfecissent; posse quidem Regulares aliis Paschalis temporis diebus Fideles in eorum Ecclesiis Sacrâ Eucharistiâ reficere; hac tamen conditione, ut Communione refecti scirent, non ideo se a præcepto illo exemptos esse, ut Paschalem in propria Parochiali Ecclesia Communionem recipere deberent. Illustria Congregationis Concilii Decreta sunt quibusdam in causis Senonensi videlicet, Burdegalensi, & Mechliniensi, quæ à Nobis in nostro *de Synodo Diœcesana* Tractatu *lib: 7. cap. 42. num. 3.* relata sunt.

In Oratoriis privatis, extra Communionem Paschalem, licebit S. Eucharistiā sumere, si Episcopi licentia accedat.

§. 23. Extra Paschalem vero Communionem, cum in Sacro Tridentino Concilio *seß. 22. cap. 6. de Sacrificio Missæ*, quæ subjicimus verba legantur: *Optaret quidem Sacrosancta Synodus, ut in singulis Missis Fideles adstantes non solum spirituali affectu, sed Sacramentali etiam Eucharistiæ perceptione communicarent, quo ad eos Sanctissimi hujus Sacrificii fructus uberior perveniret*, non defuit qui ex iisdem verbis deduceret, quod certè & clarè inde consequatur, ut in privatis Oratoriis, quando in ipsis celebrandi Missam facultas est, distribui Eucharistia possit iis, qui Missæ præsentes adsunt; neque ad hoc præstandum ullo particulari Indulto opus sit. Super hujusmodi quæstionis capite Nos *in nostra Institut. 34. §. 3.* disseruimus, inter eas, quas tum, cum Bononiæ resideremus, Ecclesiæ illius Archiepiscopatum gerentes, publicavimus, quas quidem Institutiones cum Italico Sermone edidissemus, postea Romæ latinè redditæ, atque impressæ sunt. Ibi autem expositam paulo ante opinionem retulimus; verum aliam esse subjunximus, quæ Episcopi licentiam requirit, ut qui domesticum

Orato-

Oratorium domi habet, dum Missæ in eodem interest, communicare possit. Hujusmodi opinio tum bono rerum ordini, tum Romanæ etiam consvetudini, sive praxi, cohærens Nobis visa est; ac proinde ordinavimus, ne in privato Oratorio recipi Communio posset ab iis, qui in eodem Missæ intersunt, quam vel Sæcularis Sacerdos, vel Sacerdos Regularis celebraret, nisi vel nostram, vel Generalis Vicarii nostri licentiam obtinuisset.

§. 24. Neque etiam in præsens voluntas Nobis, aut ratio est, cur ab hoc Systemate recedamus. Siquidem, cum Nos in magna illa controversia, super Communione illis distribuenda, qui Missæ præsentes cum sint, eamdem petunt, quæ aliquot ab hinc annis in Italia exorta fuit, postquam Tridentini Concilii verba retulissemus, atque eorum zelum commendassemus, qui inter Sanctæ Missæ celebrationem Communionem recipiunt; Ecclesiasticos quoque Pastores excitavissemus, ne Eucharistico Cibo illos fraudarent, qui ejusdem famelici forent; cum inquam animadvertissemus, ejusmodi circumstantias dari posse, in quibus vel temporis, vel loci ratione, Episcoporum prudentia opportunum factu existimet, Sacram Eucharistiam etiam illi, qui Missæ interfuit, minimè distribui; eo magis quod, juxta præsentis temporis disciplinam, libera eidem facultas patet, ut eamdem alio loco, atque alio tempore recipere possit; ordinavimus, ut in hoc debita proprii Superioris præcepto obedientia præstari deberet; cui qui morem gerere recusasset, nimis manifestum indicium præbuisset quam parum animo dispositus ac paratus esset ad Altaris Sacramentum recipiendum; quemadmodum in Litteris nostris, quarum initium est: *Certiores effecti*, & quæ in Bullario nostro *tom.* 1. *num.* 64. leguntur, videre est.

Rectus disciplinæ ordo postulat, ut hac in re Episcoporū statuta observentur.

§. 25. Atque hæc sunt, Venerabiles Fratres, quæcumque in Encyclica hac Epistola nostra Vobis exponere opportunum existimavimus; à quo quidem satis intelligetis, quod, legendis & considerandis Apostolicis Litteris concessionum Oratorii, Decessorum nostrorum Decretis, harum Congregationum Resolutionibus, quæ à Nobis etiam in præsentia confirmata sunt, nullus amplius litibus, & controversiis locus reliquus sit. Verum quia Vos illud fortasse Nobis responsuros arbitramur, optimè quidem hæc omnia habere, verum ex difficultatem redire, quod quæcumque Decreta atque ordinata sunt, r .. observantur, ne grave vobis sit, hoc per Nos reponi, quod si in observantia

Præmissorum Decretorū expositio omnē ignorantiæ excusationem de medio tollit.

ex neglecta Brevium lectione, & consideratione, aut ex ignoratione Decretorum, & Pontificiarum resolutionum, originem habet, Nos quidem in hoc nunquam culpandi erimus; idque nunc maxime, postquam ingravescente licet ætate nostra, & multis ac difficillimis curis assidue Nos prementibus, in Encyclicam hanc Epistolam nostram, quidquid hac super re scire opus erat, inserere non detractavimus.

Eadem in Diœcesanis Synodis, & Episcoporum Edictis publicanda sunt.

§. 26. Quod si vos etiam id præstare curabitis, ut in Diœcesanis Synodis vestris, in vestris item Edictis, quæ à Vobis pro bono Diœcesis vestræ regimine publicantur, Pontificiorum Decretorum, ac Resolutionum desuper indicatarum observantiam inculcetis; duplex inde bonum extabit, ut, & vivam in Vobismetipsis eorumdem memoriam teneatis, atque ab aliis, aut ignorantiam expellatis, aut eamdem, utpote crassam deinceps atque supinam, inexcusabilem reddatis. Hanc agendi rationem ac normam tenuerunt, atque in præsentia tenent nostri Italiæ Episcopi, qui aut Pontificiorum Decretorum, quæ super privatis Oratoriis condita sunt, Summam in Synodis suis inseruerunt, aut in Appendice ad ipsas Synodos eadem Decreta *per extensum* adjunxerunt, quemadmodum in Synodo *anno* 1724. à bon. mem. Cardinali de via Arimini habita, in altera anno 1726 celebrata à bon. mem. Cardinali Pignattelli, Archiepiscopo Neapolitano, atque etiam in ea, quæ *anno* 1736. habita fuit à Ven. Fratre nostro Annibale Cardinale Albano, Sabinensi tunc temporis Episcopo, atque in aliis multis, videre est.

Indultariis etiam demonstrāda, cum in terminatione amissionis Privilegii.

§. 27. Non ex eorum numero Nos sumus, quibus persvasum sit, omnia in nostra tempora inconvenientia incidere, atque ea præsentibus diebus contingere scandala, quæ numquam præteritis temporibus evenerint. Satis superque pro certo habemus, ea, quæ hodie fiunt, alio tempore accidisse. Ac ne a proposita re longius recedamus, illud dicemus, quod si hodie sacræ leges ad privata Oratoria pertinentes à Sacerdotibus violantur, propter præsidium, quo nituntur, Magnatum Sæculi, apud quos Capellani munere inserviunt; idem nono etiam Sæculo eveniebat, cum S. Agobardus tunc temporis Archiepiscopus Lugdunensis, de eadem re quæratur in suo Tractatu *de Privilegio & jure Sacerdotii*, *cap.* 11. Non tamen idcirco vobis Sacerdotalis constantia, atque animus deponendus est. Pia ac religiosa Polonorum Natio est; &, si quando aliquis abusus in privatis ejusdem Oratoriis contingat, cum id Magnati, cujus in domo commissus, aut introductus est, notum fiat, rationes adducendo, & ostendendo, quod per abusus privilegium amittitur, sperare est, ipsum omne suum inobedienti Capel-

lano

lano præsidium certo sublaturum. Et si quando infortunium accide, ret, ut hac ratione finis non obtineretur; præsto vobis semper spiritualia arma sunt, quibus contra Capellanum uti potestis. Fortasse autem si hac ratione factum esset, quum primum de inconvenienti rescitum fuit; pace omnium dicemus, res non eo progressuras fuisse, in quo nunc statu sunt, sicut ex recursibus ad Nos delatis notum factum est, quorum causa ad Encyclicam hanc Epistolam nostram conscribendam animum adduximus.

Et contra Capellanos inobedientes procedendum, etiam per censuras.

§. 28. At enim inconvenientia à Privilegiatis, & Exemptis proficisci vos fortasse dicturos prævidemus, nimirum à Regularibus, de quibus in prædicto recursu ad hanc Sanctam Sedem facto plura insinuantur. Nos autem id vobis dicimus, nulla privilegia, nec exemptiones esse, quæ impedire possint, quominus abusus exterminentur.

Exempti quoque præmissa observare tenentur.

§. 29. Habebant sine dubio Regulares privilegium Altaris viatici, & ut super eodem Altari Missam ubicumque locorum forent, sine ulla Episcoporum licentia, celebrare possent, quemadmodum in Decretali Honorii III. *in cap. In his de privilegiis*, videre est; a quo deinde privilegio fiebat, ut Missam possent celebrare etiam in domibus Laicorum, sive super Altari viatico, sive super Altari fixo, etiamsi Laicus privilegium Oratorii privati minimè haberet; propter eam rationem, quod privilegium Celebrantis suum vigorem haberet, licet celebrationis locus minimè privilegiatus foret. Verum cum Sacrum Tridentinum Concilium in citata *sess.* 22. in Decreto jam citato *de observandis & evitandis in celebratione Missæ*, Episcopis præcepisset, ne permittant, ut in privatorum domibus celebrentur *à Sæcularibus, aut à Regularibus quibuscumque*, eisdemque dedisset facultatem procedendi, tamquam Apostolicæ Sedis Delegatos, contra refractarios: *Ut Delegati Sedis Apostolicæ*; atque omnibus privilegiis, exemptionibus, & consvetudinibus contrariis, cujuscumque generis essent, derogasset: *Non obstantibus Privilegiis, exemptionibus, appellationibus, ac consvetudinibus quibuscumque*; hinc necessario consequitur, Sacrum Concilium Tridentinum tam præcedentibus Altaris viatici privilegiis derogasse, quàm facultati Missam in privatorum domibus, sine Episcopi licentia celebrandi; atque ulterius Episcopum, tamquam Sedis Apostolicæ Delegatum, contra inobedientes procedere posse, etiamsi exempti sint; nullum vero amplius esse privilegium, vel exemptionem, quæ obstet, quæque impediat, quo minus abusus tollantur.

Regularium Privilegia hac in re sublata sunt à Concilio Tridentino, omnisque facultas Episcopis tributa, ut eos arctare possint ad observantiam Decretorum super hoc editorum.

§. 30.

Privilegia in corpore juris clausa etiam sine speciali mentione à Trid. Synodo abrogata.

§. 30. Nihil autem valet ea, quæ à quibusdam promovetur, assertio, videlicet, Concilium privilegio, de quo agitur, minimè derogasse, eo, quod illud *in corpore Iuris* inclusum sit; etenim Sacrum Concilium Tridentinum iis etiam derogare privilegiis consuevit, quæ *in corpore Iuris* inclusa sunt, nullam etiam de iis expressam mentionem faciendo, sed simpliciter aliquid contrarium ipsis determinando, generali adjectâ ad contraria privilegia derogatione; quemadmodum celebris Præsul Fagnanus *in cap. Nonnulli num. 42. & seq. sub tit. de Rescriptis* ample demonstrat.

Altaris viatici Indultum pro locorum necessitatib9 tantùm conceditur.

§. 31. Quod si forte quis hoc unquam objiceret, concessum ei sæpè ab Apostolica Sede fuisse, atque etiam nunc, post Tridentinum Concilium, Altaris viatici usum concedi; Fraternitatibus vestris notum esse debet, hujusmodi privilegium in iis locis concedi, ubi Ecclesiæ non sunt, aut si sunt, talis Hæreticorum potentia est, ut in easdem Catholici non sine gravi periculo ad audiendam Missam convenire possint. Uno verbo præcisè necessitati providetur; quod quidem, ut optime perspicitis, ab eo, de quo agimus, casu, planè diversum est.

Tenor Privilegii Fratribus Prædicatoribus concessi pro locis, in quibus Ecclesiæ desũt, & Hæretici Catholicos opprimunt.

§. 32. Gregorii XIII. Decessoris nostri privilegium legite, quod *anno 1580.* Fratribus Ordinis Prædicatorum Provinciæ Poloniæ concessit, quod Bullarii Religiosæ illius Familiæ *tom. 7. pag. 192.* insertum est: *In quibusdam Civitatibus, Oppidis, & locis Provinciæ Poloniæ tanta hæreticorum potentia, & impietas existit, ut Catholicos impunè opprimant, nec iisdem Catholicis Missam in Ecclesiis, quarum raritas in illis partibus existit, audire tuto liceat. Nos supplicationibus tuis in hac parte inclinati, tibi, ac pro tempore existenti Ordinis Fratrum Prædicatorum Provinciæ Poloniæ Priori Provinciali, ut licentiam, & facultatem dictis Professoribus Altaria portatilia habendi cum debitis reverentia & honore, super quibus in domibus Nobilium Civium & Incolarum Civitatum, Oppidorum, & locorum dictæ Provinciæ, in quibus vel Ecclesiæ desunt, vel tanta est hæreticorum potentia, & impietas, ut impunè opprimant, in locis ad hoc congruentibus, & honestis, per se ipsos Missas in præsentia personarum Catholicarum celebrare possint, in casibus necessitatis tantum, ita quod eis ad culpam nequeat imputari, concedere valeatis, Apostolica auctoritate tenore præsentium de speciali gratia indulgemus.*

Decretũ Clementis XI. de

§. 33. Legite item jam superius citatum Clementis XI. Decretum, quod, majoris etiam commoditatis vestræ gratiâ, hic anne-

xum

xum vobis transmittimus; etiamsi, tum cum illud conditum fuit, præter publicationem ejusdem Romæ factam, ad Ordinarios per loca, tam intra, quàm extra Italiam, transmissum fuisse sciamus. Ab ipso autem, absque eo quod nostris rationibus, & animadversionibus Nos idem roborandum suscipiamus, (quod quidem facere Nobis in proclivi esset, cum præstantiorum, inter Pontificii Juris peritos, Auctorum assertiones ubique in promptu sint,) manifeste cognoscere poteritis, subsistant necne amplius portatilis Altaris privilegia, quæ Regularibus concessa fuerunt, & num à Tridentino Concilio eisdem fuerit derogatum. Cognoscetis, num permissum Regularibus sit, secundam in privato Oratorio cuipiam concesso Missam celebrare, cum prima jam celebrata est, nec pro secunda hujusmodi Missa peculiare Indultum adest; Cognoscetis, num in prædictis privatis Oratoriis licitum eisdem sit, vel ante Auroram, vel post Meridiem, Missam celebrare; num celebrare eamdem possint diebus iis, qui in Indulto excipiuntur; Cognoscetis demum, num, exemptione non obstante, contra delinquentes procedendi potestas vobis sit. Licet autem nulla omnino hujusce rei necessitas sit, illud Nos in præsentia Decretum confirmamus, ac Fraternitatum vestrarum curæ committimus, ut pro exacta ejusdem observantia invigiletis; cum minimè commendatione dignum sit ad Sedem Apostolicam recurrere, inconvenientia exponendo, nisi prius adhibita cum vigore ea remedia sint, quæ ab ipsa Apostolica Sede contra hujusmodi inconvenientia subministrata fuerunt.

de Privilegiis Regularium, de usu Oratoriorum Privatorum, de facultatibus Episcoporum diserte statuit.

§. 34. In eo, qui ad Nos factus est, recursu, alterius etiam inconvenientis mentio fit, quod scilicet, sine licentia vestra, Regulares exorcizent; de hoc tamen nihil dicitur, utrum per vos, aut in Synodis vestris, aut in vestris Edictis decretum fuerit, ne ullus Sacerdos, vel Sæcularis, vel Regularis exorcizare audeat, sive in sua, sive in aliena Ecclesia, sive intra, sive extra Cœnobium, quin prius à vobis approbatus sit, atque ita, quin ante licentiam à vobis obtinuerit. Hoc illud est, quod præstari debet, quodque ab Episcopis præstari solet, quemadmodum apud Clericatum *de Sacramento Ordinis decis. 19. num. 42.* ubi Episcopales Synodos affert, videre licet. Quod si nihilominus, postquam à vobis, tam in hac materia, quàm in alia Oratoriorum privatorum, quantum in vobis est, præstitum fuerit, vestra nihilominus præcepta violabuntur, ac pœnæ à vobis impositæ & inflictæ negligentur; nequaquam certè Nos Officio nostro deerimus, ut totam auctoritatem

Regularibus non licet contradicere Episcopo, exorcizare, etiam in propriis Ecclesiis, & Cœnobiis.

nostram

noſtram in favorem veſtrum interponamus; cum nihil antiquius Nobis ſit, quàm ut Epiſcoporum, qui Fratres noſtri ſunt, jura ſarta tecta ſerventur. Interim tam Fraternitatibus veſtris, quàm Populis curæ veſtræ commiſſis Apoſtolicam Benedictionem peramanter impertimur.

Dat. die 2. Iunii 1751. Datum ex Arce Gandulphi die 2. Junii 1751. Pontificatus noſtri Annô Undecimô.

DECRETUM

Felicis recordationis CLEMENTIS PP. XI. *circa celebrationem in Oratoriis privatis emanatum 15. Decembris 1703.*

NOnnulli Epiſcopi, & complures Regulares, ſub prætextu privilegiorum, ea ſibi licere putant, quæ prohibita ſunt; ſiquidem Epiſcopi etiam in aliena Diæceſi extra domum propriæ habitationis, in privatis Laicorum domibus erigi faciunt Altare, ibique per unum, aut plures è ſuis Cappellanis vivificam Chriſti Hoſtiam immolari; Regulares, vero in quibuſdam Magnatum, ſeu aliarum Nobilium perſonarum privatis Oratoriis, quæ certis quandoque ex cauſis à Sede Apoſtolica concedi ſolent, celebrare audent, vel plures Miſsas, quam in iis ſit Indultum, vel abſque præſentia perſonarum, quarum contemplatione gratioſa conceſſio emanavit, vel extra debitas horas, & poſt meridiem, vel illis etiam diebus, quibus per Conſtitutiones Diæceſanas, aut etiam Decreta Sacræ Congregationis Concilii, celebrari prohibetur, aut quæ in ipſis Indultis Apoſtolicis excipiuntur, quo minus in illis celebrari poſſit; aut etiam Altari portatili uti non verentur; in Sacrarum Sanctionum contemptum, ac Sancti Sacrificii irreverentiam. Quamobrem; ad abuſus hujuſmodi eliminandos, & ad inſtaurandam venerationem tremendo Myſterio debitam, Sanctiſſimus Dominus Noſter, ex unanimi Voto S. R. E. Cardinalium Concilii Triden-

dentini Interpretum, inhærendo declarationibus alias hac de re editis, exprefse declarat: Epifcopis & his Majoribus Prælatis, etiam Cardinalatus Dignitate fulgentibus, neque fub prætextu privilegii claufi in corpore Juris, neque alio quoquo titulo, nullo modo licere, extra domum propriæ habitationis, in domibus Laicis, etiam in propria Diæcefi, quod fortius intelligitur in aliena, etiamfi Diæcefani confenfus adhiberetur, erigere Altare, ibique Sacrofanctum Mifsæ Sacrificium celebrare, five celebrari facere. Ac pari modo in Oratoriis privatis, quæ per Sanctam Sedem concefsa fuerint, non licere Regularibus cujusvis Ordinis, aut Inftituti, feu Congregationis, etiam Societatis JESU. aut etiam cujufcumque Ordinis Militaris, etiam S Joannis Hierofolymitani, aut aliis quibufcumque Sacerdotibus, etiamfi efsent Epifcopi, in iis celebrare in diebus Pafchatis, Pentecoftes, Nativitatis Chrifti Domini, aliifque anni Feftis folemnioribus, ac diebus in Indulto exceptis. In reliquis vero diebus, prædictis Regularibus, & Sacerdotibus quibuscumque, etiam Epifcopis, in præfatis Oratoriis celebrare non licere, ubi jam unica Mifsa, quæ in Indulto conceditur, fuerit celebrata; fuper quo celebraturus teneatur diligenter inquirere, & de eo fe optimè informare; atque illa etiam in cafibus præmiffis celebrari nequeat poft meridiem; demandando ulterius, & declarando in omnibus cafibus, perfonas quafcumque dictas Mifsas audientes nullatenus præcepto Ecclefiæ fatisfacere. Quo vero ad Altare portatile, iterum inhærendo declarationibus fupradictis, cenfuit, licentias, feu privilegia concefsa nonnullis Regularibus *in Cap In his de privil.* ac per aliquos Summos Pontifices aliis Regularibus communicata, utendi dicto Altari portatili, in eoque celebrandi abfque Ordinariorum licentia, in locis, in quibus degunt, omnino revocata efse per idem Concilium Tridentinum, atque idcirco eofdem Regulares prohibendos, ne illis utantur, ac mandandum, prout præfentis tenore mandat Epifcopis, aliifque Ordinariis locorum, ut contra quofcumque contravenientes, quamvis Regulares, procedant, etiam tamquam Sedis Apoftolicæ Delegati, ad pænas præfcriptas per idem Sacrum Concilium in dicto Decreto *Seff. 22. cap unico* ufque ad Cenfuras latæ Sententiæ; tributa etiam iifdem facultate per hoc Decretum, ita procedendi, perinde, ac fi per Sanctam Sedem fpecialiter concefsa fuifset. & ita Sanctitas Sua declarat, & fervari mandat, &c.

EPISTOLA XLI.

DE HIS QUÆ VETITA SUNT Hæbreis habitantibus in iisdem Civitatibus & Locis, in quibus habitant Christiani.

Epistola Encyclica ad Primatem, Archiepiscopos, & Episcopos Regni Poloniæ.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabiles Fratres Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Polona Nationis zelus pro Catholicæ Religionis puritate semper enituit.

Quo primum supremæ Dei Bonitati complacitum est, ut Sanctæ Catholicæ Religionis nostræ primordia in Poloniæ Regno constituerentur, quod circa decimi sæculi finem sub Prædecessore nostro Leone VIII. Ducis Mieceslai, & Conjugis Dambrowkæ Christianæ operâ contigisse, apud Dlugoss. Annalium vestrorum Scriptorem *lib: 2 pag: 94.* litteris consignatum est; ab eo usque tempore pia semper ac devota Polonorum Natio adeo constans in suscepto Sanctæ Religionis proposito perstitit, adeo ab omni Sectarum genere abhorruit, ut, licet illæ nihil intentatum reliquerint, ut in Regnum illud introductæ suam ibidem sedem statuerent, atque in eodem suorum errorum, hæresum, vel pravarum opinionum semina dispergerent, eo fortius Polonorum constantia sese illarum conatibus opposuerit & luculentiora magis fidelitatis suæ præbuerit testimonia.

Cõplures ex Polonia Sancti, & Beati,

§. 1. Sanè, quod ad propositum hoc nostrum aptissimum, & per se multo maximum habendum est, non modo gloriosa illa Martyrum, Confessorum, Virginum, Virorum sanctitatis fama insignium, quibus in Poloniæ Regno nasci, enutriri, & mori contigit, memoria est, quæ in sacris Ecclesiæ Fastis recensetur; sed & complurium ibidem Con-

ciliorum

ciliorum, ac Synodorum celebratio, quæ feliciter ad exitum perducta sunt, & quibus magna cum gloria de Lutheranis victoria reportata est, qui omnes rationes ac vias experti sunt, ut sibi aditum, receptumque in idem Regnum pararent. Jam vero tum magnum Petricoviense Concilium, quod sub Magno Prædecessore, & Concive Nostro Gregorio XIII. Præsule Lipomano Episcopo Veronensi, & Nuntio Apostolico eidem Præsidente, celebratum fuit, in quo tanta cum Dei gloria libertas conscientiæ, quæ in Regnum illud aditum, ac domicilium quærebat, præscripta fuit; tum demum amplum illud Synodalium Constitutionum Provinciæ Gnesnesis volumen, in quo ea omnia litteris consignata sunt, quæ à Polonis Episcopis utiliter, & sapienter acta, ac provisa fuerunt, ut in Populis regimini eorum commissis Christiana Religio adversus Judaicam perfidiam illibata servaretur, licet temporum conditio ferat, ut iisdem Urbibus, atque Oppidis, tum Christiani, tum etiam Judæi contineantur, hæc quidem luculentissime, atque evidentissimè comprobant, quantam, quod ante dictum est, Polonorum Natio ex eo sibi laudem comparaverit, quod Sanctam Religionem à Majoribus suis ante tot sæcula susceptam sartam semper studuerit tectamque servare.

Concilia adversus hæreses, & libertatem conscientiæ habita.

Provida Leges editæ ad comprimendam Judæorum licentiã.

§. 2. Cum multa eorum capita sint, de quibus dudum mentionem fecimus, de nullo, præter quam de novissimo, merito est, quod conquæri debeamus, adeo ut vel cum fletu illud exclamare cogamur: *Mutatus est color optimus*. Sanè tum ex iis, quæ per graves, ac fide dignas Personas, Polonicarum rerum peritas Nobis fuerunt exposita, tum ex quærelis eorum, qui in Regno sunt, quique zelo ducti, ad Nos, at que ad hanc Sanctam Sedem recursum habuerunt, notum Nobis factum est, adeo isthic Judæorum numerum multiplicatum esse, ut aliquot Loca, Civitates, atque Oppida, quæ, ut ex ruinis constat, muro ante probè circummunita erant, quæque, ex antiquis Tabulis, sive Regestis, magno Incolarum Christianorum numero frequentata fuisse apparet, diruta modo, situ, & squallore fœda, ac magno Judæorum quidem numero referta, Christianorum autem quasi planè destituta reperiantur. Præterea esse aliquot in eodem Regno Paræcias, quarum Populus cum non leviter diminutus sit, ac proinde redditus earum minor effectus, propè jam in eo sint, ut ab eorum Parochis deserantur. Ad hæc omnem utiliorum mercium negociationem, qualis liquorum, atque etiam vini est, ab eisdem Judæis teneri, ipsos ad exercendam publicorum reddituum procurationem admitti, conductas insuper ab eisdem Caupo nas

Hi tamen paulatim obtinuerũt, ut pluribus in rebus supra Incolas Fideles se erigerent.

Utq; utiliores per Poloniam negotiationes & Præ-

procurationes ad se pertraherent. Ac etiam durioris imperii pœnas & jurisdictionis specimen ibidem in Christianos exercent.

Prædia, Pagos, Possessiones haberi, per quæ in miseros Christianos homines, qui in rustica arte censentur, herilem potestatem nacti, non modo eos immitti, & inhumano imperio ad labores, atque opera duriter exercent, atque ad immanium onerum vecturas compellunt: sed pœnas etiam imponunt, quibus ad verbera quoque, & plagas in corpore ferendas coguntur. Quo fit, ut illi infelices ab auctoritate hominis Judæi, tamquam subditi de nutu, & potestate Domini, dependeant. Qui licet in hisce pœnis infligendis Christiani Administri operâ uti teneantur, penes quem facultas eosdem puniendi sit; cum tamen hic Viri Judæi, qui Dominus est, mandata exequi necesse habeat, eidem ne ab officio removeatur, tyrannica illius imperia adimplenda sunt.

Item Christianorum famulatu uti conspiciuntur.

§. 3. Præter publicas autem procurationes, quæ, ut modo diximus, à Judæis habentur; Cauponarum, Pagorum, prædiorum conductiones, à quarum rerum exercitio tot ac tanta in Christianos homines præjudicia dimanant; alia insuper accedunt absurda, quæ si ritè expendantur, iis, quæ exposita fuere, majus damnum, ac perniciem afferre possunt. Quod enim gravissimum censendum est, ipsi Judæi in Magnatum domos ad domesticæ, sive œconomicæ rei gerendæ munus, quod Magisterii Domus nomine venit admissi, in unius domus tamquam contubernio cum Christianis versantes, imperii specimen super eosdem assiduè præferunt, atque ostentant. Jam vero in Urbibus, & Locis, non modo Judæos Christianis passim permixtos cernere est, sed illud absurdi adjungitur, quod iidem Christianos utriusque sexus etiam pro famulis servitio suo addictos domi retinere minimè vereantur.

Usuras in Christianos exercent vel contra per eorum pensationem, eos sibi addictos retinent.

Porro autem ipsi Judæi cum exercendis mercaturis potissimum occupentur, postquam eâ viâ grandem pecuniæ summam confecerunt, nimio usurarum excessu Christianorum census, ac patrimonia penitus exhauriunt ac licet ipsi etiam à Christianis hominibus cum gravi, & immodico fœnore pecunias cum suarum Synagogarum fide jussione mutuentur, facilè cuique attendenti patet, id eâ causâ ab eisdem fieri, ut copiâ nummorum à Christianis habitâ, eâque in mercaturis faciendis occupatâ, non solum ex ea tantum lucri faciant, quantum pacto fœnori solvendo satis sit, simulque proprias eâ ratione facultates amplificent; sed ut eodem tempore, quod sui creditores sunt, tot suarum Synagogarum, ac sui ipsius Patronos habeant.

Judæi persequendi non

§. 4. Celebris ille Monachus Radulphus, immodico olim ductus zelo, adeo contra Judæos exarsit, ut sæculo duodecimo, quo vixit,

xit, Galliam, Germaniamque percurrerit, & contra eosdem Judæos, utpotè *Sanctæ* Religionis nostræ hostes, concionando, Christianos inflammaverit, ut ipsos ad internetionem delerent; quæ causa fuit, ut tam magnus Judæorum numerus interficeretur. Quidnam vero eum, si hodie in vivis ageret, facturum, aut dicturum putandum est, si, quæ in præsentia in Polonia contingunt, fieri videret? Nimio huic, & furenti Radulphi zelo magnus ille *S.* Bernardus sese opposuit, atque in Epistola sua *363.* quam ad Clerum & Populum Galliæ Orientalis dedit, ita scriptum reliquit: *Non sunt persequendi Iudæi, non sunt trucidandi, sed nec effugandi quidem. Interrogate eos Divinas paginas. Novi quid in Psalmo legitur prophetatum de Iudæis; Deus ostendit mihi inquit Ecclesia, super inimicos, meos, ne occidas eos, ne quando obliviscantur Populi mei. Vivi quidem apices nobis sunt repræsentantes Dominicam Passionem. Propter hoc dispersi sunt in omnes Regiones, ut dum justas tanti facinoris pœnas luunt, testes sint nostræ Redemptionis.* In Epistola autem *365.* ad Henricum Archiepiscopum Moguntinum ita ab eodem scriptum est: *Nonne copiosius triumphat Ecclesia de Iudæis per singulos dies, vel convincens, vel convertens eos, quam si semel & simul consumeret eos in ore gladii? Numquid incassum constituta est illa universalis Oratio Ecclesiæ, quæ offertur pro perfidis Iudæis à Solis ortu, usq; ad occasum, ut Deus, & Dominus auferat velamen de cordibus eorum, ut ad lumen veritatis à suis tenebris eruantur? Nisi enim eos, qui increduli sunt, credituros speraret superfluum, & vanum videretur orare pro eis.*

sunt, aut trucidandi; neque concesso legum præsidio spoliandi.

§. 5. Contra Radulphum item Petrus Cluniacensis Abbas ad Ludovicum Francorum Regem dum scripsit, eumdem quidem hortatus est, ne Judæorum excidium fieri permitteret; verum eodem tempore ipsum excitavit, ut pro excessibus eorum in illos animadverteret, eousque bonis illis expoliaret, quæ vel à Christianis abstulissent, vel per usuras accumulassent, atque eorum pretium in *Sanctæ* Religionis usum, utilitatemque converteret, quemadmodum in Annalibus Venerabilis Cardinalis Baronii *ad Annum Christi* 146. videre est. Nos quidem in hac re non minus, quàm in omnibus aliis, eamdem agendi normam suscipimus, quam Venerabiles Decessores nostri Romani Pontifices tenuerunt. Alexander III. gravibus propositis pœnis, Christianis interdixit, ne continuum apud Judæos servitium, aut famulatum susciperent: *Ne Iudæorum servitio se assiduè aliqua mercede exponant;* cujus rei ratio hisce

Indicantur justi limites, quibus coerceri debet eorũ tolerãtia. Ne fraudibus, aut malis opprimant Fideles.

Ne Christianos in famulatu habeant.

hisce

hisce, quæ sequuntur, verbis ab eodem exponitur: *Quia Iudæorum mores, & nostri in nullo concordant, & ipsi* (scilicet Judæi] *de facili ob continuam conversationem & assiduam familiaritatem, ad suam superstitionem & perfidiam simplicium animos inclinarent*; quemadmodum in Decretali *Ad hæc, de Iudæis*, legitur. Innocentius III, postquam narravit, quod à Christianis intra Urbes eorum Judæi reciperentur, hujusmodi receptionis methodum & conditionem talem esse debere admonet, ne ipsi maleficium pro beneficio rependant: *Qui tamquam misericorditer in nostram familiaritatem admissi, nobis illam retributionem impendunt, quam, juxta vulgare proverbium, mus in pera, serpens in gremio, & ignis in sinu suis consueverunt hospitibus exhibere*, Idemque Pontifex asserens conveniens esse, Judæos Christianis, non autem hos illis inservire, addit: *Ne filii Liberæ filiis famulentur Ancillæ, sed tamquam servi à Domino reprobati, in cujus mortem nequiter conjurarunt, se saltem per effectum operis recognoscant servos illorum, quos Christi mors liberos, & illos servos effecit*; quæ verba in Decretali sua: *Etsi Iudæos* reperiuntur. In alia item *Cum sit nimis*, sub eodem Titulo *de Iudæis & Saracenis*, ne Judæi in publicis Officiis adhibeantur, interdicit: *Prohibentes, ne Iudæi in publicis Officiis præferantur, cum sub tali prætextu Christianis plurimum sint infensi*. Innocentius etiam IV. dum ad Sanctum Ludovicum Francorum Regem scriberet, cui Judæos è sui Regni finibus expellere in animo erat, Consilium hujusmodi approbat, quoniam ipsi minimè illa observarent, quæ respectu ipsorum à Sede Apostolica præscripta essent: *Nos ad animarum salutem totis affectibus adspirantes, expellendi prædictos Iudæos vel per Te, vel per alios, præsertim cum statuta contra eos à Sede prædicta edita, sicut accepimus, non observent, plenam Tibi, auctoritate præsentium, concedimus facultatem*; quemadmodum apud Raynaldum *ad annum Christi* 1253. *num*: 34. videre est

Ne Officia publica cum imperio in Christianos exerceant. Utq; omnia statuta observent circa ipsos edita.

§. 6. Si autem quæratur, quænam res illæ sint, quæ Judæis intra easdem Urbes, in quibus Christiani habitant, degentibus ab Apostolica Sede interdicuntur; ea ipsa omnia omnino esse dicemus, quæ hodie in Poloniæ Regno agendi facultas eisdem permittitur, & quæ superius à Nobis exposita sunt. Ad hujusce rei veritatem manifesto deprehendendam non multâ quidem librorum lectione opus fuerit. Titulum Decretalium *de Iudæis & Saracenis*, percurrere satis est; Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum, Nicolai IV, Pauli

Hæc prostant in jure Ca.

IV.

IV. S. Pii V. Gregorii XIII. & Clementis VIII. Constitutiones in promptu sunt, atque in Bullario Romano habentur. Vos autem, Venerabiles Fratres, ut eadem illa clarissimè perspiciatis, ne ipsam quidem lectionis curam suscipere opus habetis. Omnia in Decessorum vestrorum Synodis statuta, atque præscripta vobis occurrunt; cum ipsi quidem minimè prætermiserint in suis Constitutionibus ea omnia inserere, quæ, quod ad præsentem materiam attinet, à Romanis Pontificibus sancita, atque ordinata fuerunt.

nonico, & in Pontificum Cōstitutionibus. Ac etiam in Decretis Synodalibus Ecclesiarum Polonia.

§ 7. Summa autem difficultatis in eo sita est. quod Synodalium Sanctionum vel memoria excidit, vel executio negligitur. Vobis itaque, Venerabiles Fratres, onus incumbit, ut easdem renovetis. Vestri hoc officii ratio exposcit, ut earumdem executioni sedulo insistatis. In hoc autem ab Ecclesiasticis hominibus, sicut par, & æquum est, initium facite, quos in recta agendi ratione viam aliis commonstrare, & exemplo cæteris prælucere opus est. In Dei enim miseratione Nos sperare juvat, bonum Ecclesiasticorum hominum exemplum aberrantes Laicos in rectam semitam reducturum. Quæ quidem à vobis eo facilius, ac fidentius præcipi, & mandari poterunt, quod, (prout certis atque idoneis auctoribus allatum est] vestra neque bona, neque jura per vos Judæis locari, nullum cum eisdem mutuas pecunias dandi, atque accipiendi negotium intercedere, unoque verbo ab omni cum eisdem commercio liberos omnino Vos, atque immunes esse Nobis innotuit.

Horū observantiā Episcopi procurare debent, & ab Ecclesiasticis primùm exigere.

§. 8. Ratio, ac methodus à Sacris Canonibus ad debitam à contumacibus obedientiam exigendam præscripta, ea est, ut in maximi momenti causis, cujusmodi præsentes sunt, Censuræ adhibeantur, & ut inter casus reservatos illi etiam adjungendi sint, à quibus discrimen Religioni, atque exitium imminere provideatur. Probè notum vobis est, Sacrum Tridentinum Concilium jurisdictionis vestræ firmitati consuluisse, tum cum vosmetipsis jus reservandi casus asseruit; neque eos ad publica tantum crimina restrinxit, verum etiam *ad atrociora & graviora*, dummodo merè interna non sint, extendit, atque ampliavit. Compluries autem ab hujusce Almæ Urbis nostræ Congregationibus in variis Decretis, & Encyclicis Epistolis decisum, ac pronuntiatum fuit, atrociores inter atque graviores casus, eos recenseri debere, ad quos procliviores homines sunt, & qui conjunctam Ecclesiasticæ Disciplinæ, sive salutis animarum, quæ Episcopali curæ commissæ sunt, perniciem habent;

Contraventiones hac in re, utpotè casus atrociores & graviores, censuris & reservationibus subjici possūnt.

bent; quemadmodum à Nobis in Noſtro Tractatu *de Synodo Diaceſana lib, 5. cap: 5. per totum* fusè oſtenſum èſt.

Apoſtolica auctoritatis præſidia pro mittuntur etiam contra exemptos.

§. 9. Ad hanc autem rem nihil per vos auxilii à Nobis deſiderari patiemur, ac pro expediendis difficultatibus, in quas procul dubio incideretis, ſi vobis contra eos Eccleſiaſticos procedendum eſset, qui à juriſdictione veſtra exempti ſunt, Nos Venerabili Fratri Archiepiſcopo Nicæno noſtro iſthic Nuntio opportuna pro eodem negotio màndata præſcribimus, ut ab eodem, juxta facultates ſibi traditas, neceſsaria præſtentur. Illud ſimul pro certo vobis pollicemur, Nos, tum cum opportunitas feret, enixè atque omni efficacia de hac re cum illis etiam agere non prætermiſsuros, opportunâ, quorum auctoritate ac potentiâ adjunctâ, effici poteſt, ut à Nobili Poloniæ Regno hujuſmodi labes, atque ignominia auferatur. Vos autem, Venerabiles Fratres, à Deo primum, qui bonorum omnium auctor eſt, ferventiori cordis affectu opem expoſcite. Ab eodem Nobis etiam, atque huic Apoſtolicæ Sedi auxilium precibus veſtris implorare; & dum omni vos charitatis plenitudine complectimur, Fraternitatibus veſtris, & Gregibus curæ veſtræ commiſſis Apoſtolicam Benedictionem peramanter impertimur.

Cum invocatione auxilii Sæcularis Poteſtatis.

Dat: die 14. Iunii 1751.

Datum ex Arce Gandulphi die 14. Junii 1751. Pontificatûs noſtri Anno Undecimo.

EPISTOLA XLII.

EPISCOPO

Varmienſi & Sambienſi conceditur uſus Pallii, & jus præferendæ Crucis, more Archiepiſcoporum.

BENEDICTUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI.
Ad perpetuam rei memoriam.

RO-

OMANA Ecclesia omnium Ecclesiarum Mater & Magistra, à Cœlesti Sponso Pastorum Principe JESU Christo, cujus vices planè immerentes Nos in terris gerimus, supremum auctoritatis dignitatisque principatum supra universum Terrarum Orbem sibi uni attributum, ita cum aliarum Ecclesiarum Pastoribus participavit, ut modo uni, modo alteri, pro meritis, ac locorum, temporum, personarumque conditionibus, & auctoritatis, & dignitatis decora, atque officia, opportunè ad Divini honoris gloriam augendam, populorum necessitatibus providendum, & Catholicæ Fidei Majestatem, veritatemque constantissimè in omnium animis confirmandam, distribuerit. *Proœmium.*

§. 1. Inter tot autem præcipua, quæ Antistitibus interdum conferri solebant, insignia, duo numerantur, & gestandi Pallii, & præferendi Sanctissimæ Crucis Signi honor. Et Pallium quidem, quod ex lana contextum, Ovis illius, quam Dominus aberrantem quæsivit, inventamque humeris suis sustulit, pellem significat, ut Episcopus, qui Christi typum gerit, ipsius munere fungatur atque etiam ipso habitu illud omnibus ostendat, se boni ac Magni illius Pastoris imitatorem esse, qui gregis infirmitates ferendas sibi proposuit, nisi exigentibus causarum meritis, juxta priscam consvetudinem, & fortiter postulantibus, non dabatur. Crucis vero præferendæ mos, à Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris, quibus supremam super omnes Ecclesiasticorum Virorum ordines Jurisdictionem ac potestatem habentibus Crux præferebatur, primum ad eorumdem Legatos, deinde ad alios Antistites deductus est, ut considerantes diligenter, quod in Cruce Domini Nostri JESU Christi eos oporteat gloriari, Crucis mortificationem jugiter in suis corporibus debeant pro Divini Nominis amore portare. *Sacri Pallii delatio, & Crucis elevatio, quid importent.*

§. 2. Hæc secum recolens Venerabilis Frater Adamus Stanislaus Warmiensis & Sambiensis Episcopus, ac reputans, non leve populis suæ pastorali curæ commissis, qui undique ab hæreticis circumdantur, futurum incitamentum, si ipsum modernum & pro tempore existentem Warmiæ & Sambiæ Episcopum aut in Solemnitatibus, juxta canonicas præscriptiones cum Pallio celebrantem, aut cum Sanctissimæ Crucis Signo ante eundem delato iter agentem aspicerent, ut & majorem Sacris Mysteriis venerationem deferant, & Episcopali Dignitati majorem exhibeant reverentiam; eapropter Nobis humiliter supplicari *Episcopi Oratoris instantia.*

Non fecit,

fecit, ut in præmissis opportunè providere, &, ut infra, indulgere de benignitate Apostolica dignaremur.

Conceditur usus Pallii, & jus præferendæ Crucis,

§. 3. Nos igitur eumdem Adamum Stanislaum Episcopum specialibus favoribus & gratiis prosequi volentes, & à quibusvis suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, à jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium tantum consequendum harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, supplicationibus ejus, aliorumque de hac Apostolica Sede bene mereri pergentium nomine, Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, & attentis præmissis, ac præsertim quod Warmiensis, & Sambiensis Episcopus Sacri Romani Imperii Princeps sit, & Warmiensis & Sambiensis Ecclesiæ invicem perpetuo Canonicè unitæ Sedi Apostolicæ prædictæ immediatè subjectæ existant; Ipsi Adamo Stanislao moderno, ac pro tempore existenti Episcopo Warmiensi & Sambiensi usum Pallii in Solemnitatibus per Sacros Canones præscriptis celebrandis, & Crucis ante se præferendæ per Warmiensem & Sambiensem Civitates & Diœceses dumtaxat, & non alibi omnino, sive in alienis Diœcesibus, sive in Regni, & Sacri Romani Imperii præfati Comitiis, sive in quibuscumque aliis locis Episcopo præfato non subjectis, nec etiam de Ordinarii loci licentia; nec etiam in Civitatibus, & Diœcesibus Warmiensi & Sambiensi, præsentibus, vel quolibet Dilecto Filio Nostro S. R. E. Cardinali, vel quolibet Nostro, & ejusdem Sedis ordinario, vel extraordinario Legato, aut Nuncio; sub gratiæ, & concessionis hujusmodi nullitate, aliisque ad nostrum & Sedis præfatæ arbitrium moderandis, & infligendis pœnis; & dummodo, quoad Pallium tam dictus Adamus Stanislaus Episcopus, quam quoties ipsum, & Episcopum hujusmodi pro tempore existentem, viam universæ carnis ingredi contigerit, ipse Adamus Stanislaus, & toties novus Episcopus illud ab eadem Apostolica Sede, servatis de jure, vel consvetudine servandis, postulaverit, & de Corpore Sancti Petri Apostolorum Principis sumptum à Romano pro tempore existente Pontifice, juxta præscriptas Sanctiones, acceperit, & omnia, quæ cum Archiepiscopis Pallia traduntur, servari solita sunt, omnino serventur; auctoritate Apostolica, tenore præsentium, concedimus, & indulgemus.

Cum opportunis limitationibus.

Pallium singulis vicibus de more postulari, & recipi debet.

§. 4. Decernentes easdem præsentes literas semper firmas, validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus

effectus sortiri, & obtinere, ac illis, ad quos spectat, & pro tempore quandocumque spectabit, plenissimè suffragari; sicque in præmissis per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ præfatæ Cardinales, etiam de latere Legatos, & Sedis præfatæ Nuncios, sublata eis, & eorum cuilibet qualiter aliter judicandi, & interpretandi facultate & auctoritate, judicari, & definiri debere; ac irritum, & inane, si secus super his à quopiam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. *Clausula pro perpetua Indulti firmitate.*

§. 5. Non obstantibus, quatenus opus sit, nostris, & Cancellariæ Apostolicæ Regulis, nec non Apostolicis, ac in Universalibus, Provincialibusque & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, aliisve quibusvis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consvetudinibus; privilegiis quoque, indultis, & litteris Apostolicis, in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, illorum tenores præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad præmissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. *Derogationes.*

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die XXI. Aprilis MDCCXLII. Pontificatus Nostri Anno Secundo. *Dat. die 21. Aprilis 1742.*

D. Cardinalis Passioneus.

EPISTOLA XLIII.

DAMNANTUR

Et prohibentur quinque propositiones, Duellorum abusui faventes, veteresque leges adversus Duellantes editæ innovantur ac novis superadditis pœnalibus Sanctionibus confirmantur.

BENEDICTUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI.
Ad perpetuam rei memoriam.

Assiduum Romanorum Pontificum studium in eliminãdo duellorũ abusu.

DETESTABILEM, ac Divina naturalique Lege damnatum Duellorum abusum, à barbaris gentibus, atque superstitiosis, non sine ingenti corporum, animarumque clade, in Christianam Rempublicam auctore Diabolo invectum, cum semper execrata sit, atque improbarit Ecclesia, tum præcipuo in eam curam studio, vigilantia, ac zelo incubuerunt Romani Pontifices, ut à Fidelium cœtu longissime arceretur. Nam, ut antiquiora mittamus Prædecessorum Nostrorum Nicolai I. (a) Cœlestini III. Innocentii II. Eugenii III. Alexandri III. [b] Innocentii IV. [c] adversus singulares pugnas decreta, extant recentiores Apostolicæ

(a) *Epist: L. ad Carolum Calvum*

(b) *In Concil: Lateranensi Cap.* I. *&* 2. de Torneamentis, *ubi trium Prædecessorum Decreta citantur.*

(c) *In Epist: ad Archiepiscopos, Episcopos, aliosque Ecclesiasticos Regni Franciæ, apud Raynald. ad ann:* 1251. *num.* 21.

ſtolicæ Sedis Conſtitutiones, quibus Romani Pontifices Julius II. (a) Leo X. (b) Clemens VII. (c) ac demum Pius IV. [d] graviſſimas pœnas antea ſtatutas confirmarunt, aliaſque de novo addiderunt, contra duellantes ex quacumque cauſa, etiam per Sæculares Regionum aut Locorum Leges forſan permiſſa, adjecta infamia, bonorumque proſcriptione, etiam adverſus complices ac participes, & qualemcumque operam iiſdem præbentes.

§ 1. Tridentina vero Synodus (e) latam in eos excommunicationem extendit ad Imperatores, & Reges, Duces, ac Principes, cæteroſque Dominos temporales, ſi locum ad Monomachiam in terris ſuis conceſſerint, ac juriſdictione & dominio loci, in quo duellum fieri permiſerint, quem ab Eccleſia obtineant, eo ipſo privatos declaravit. Committentes vero pugnam, eorumque Patrinos, excommunicationis, ac omnium bonorum proſcriptionis, nec non perpetuæ infamiæ pœnam, incurrere ſtatuit; &, ſi in ipſo conflictu deceſſerint, Eccleſiaſtica ſepultura perpetuo carituros decrevit.

Pœna per Tridentinum indicta in exhibentes locū ad Monomachiam, Patrinos, & pugnantes.

§. 2. Cum vero præfatis ſaluberrimis Legibus judicialia dumtaxat, ac ſolemnia duella comprehenſa, ac proſcripta viderentur, piæ memoriæ Prædeceſſor noſter Gregorius Papa XIII. [f] hujuſmodi pœnas adverſus eos omnes extendit, qui nedum publice, ſed etiam privatim ex condicto, ſtatuto tempore, & loco Monomachiam commiſerint, etiamſi nulli Patrini, ſociive ad id vocati fuerint, nec loci ſecuritas habita, nullæve provocatoriæ Litteræ, aut denuntiationis Chartulæ præceſſerint.

Gregor: XIII. pœnales Sāctiones, à ſolemnibus ad privata duella protēdit.

§. 3. Denique felicis recordationis Clemens Papa VIII. etiam Prædeceſſor Noſter, Apoſtolicas Romanorum ante ſe Pontificum Leges omnes, & pœnas in eis ſtatutas, ſua Conſtitutione, quæ incipit *Illius vices*, Data XVI. Kal. Septembris Anno MDXCII. diſerte complexus, eaſdem extendit ad omnes non ſolum duello certantes, ſed etiam

Et Clemens VIII. iiſdem obnoxios eſſe cit omnes conſilium, operā,

pro-

(a) *Conſtit: incip.* Regis pacifici.
[b] *Conſtit:* Quam Deo & Hominibus.
(c) *Conſtit:* Conſvevit Romanus Pontifex.
(d) *Conſtit.* Ea, quæ à Prædeceſſoribus.
(e) *Seſſ: 25. Cap. 19. de Reform.*
(f) *Conſtit.* Ad tollendum.
(g) *2. Prop. damnata ab Alexandro VII.*

& indemnitatem præstantes, etiam pugna non secuta. provocantes, suadentes, equos, arma, commeatus præbentes, comitantes; Chartulas, Libellos, Manifesta mittentes, scribentes, vel divulgantes, aut quomodolibet circa ista cooperantes; Socios, Patrinos, de industria spectatores, fautores, criminis demum participes, illudque permittentes, vel quantum in ipsis est, non prohibentes, ac delinquentibus veniam & impunitatem concedentes, quique se prædictis quoquomodo immiscuerint; etiamsi neque pugnæ effectus, neque accessus ad locum sit subsequutus.

Assertiones ab Alexandro VII & Innocentio XI damnatæ. §. 4. His tam sapienter, tam aperte, atque perspicue ab Ecclesia, & ab Apostolica Sede constitutis, dubitari jam nullomodo posse videbatur, quin duella omnia tam publica, quam privata, & naturali, & Divino, & Ecclesiastico jure, prorsus illicita, vetita, atque damnata censeri deberent. Sed nonnulli earum Legum interpretes, per benignitatis speciem humanis pravisque cupiditatibus plus æquo faventes, Apostolicas Sanctiones ad corrupta hominum judicia inflectentes, ac temperantes, *licere*, docuerunt, (a) *Viro Equestri duellum acceptare, ne timiditatis notam apud alios incurrat*: (b) *Fas esse defensione occisiva, vel ipsis Clericis, ac Religiosis, tueri honorem, dum alia declinandæ calumniæ via non superat*, (c) *propulsare damna, quæ ex iniqua Iudicis sententia certo imminent*; [d] *defendere non solum quæ possidemus, sed etiam ea, ad quæ jus incheatum habemus, dum alia via id assequi non valeamus*: Quas quidem assertiones duellis faventes, Apostolica Sedes censura notavit, rejecit, proscripsit.

Instaurata laxiores opiniones foventes duellorum abusum. §. 5. Et nihilominus extiterunt quam proxime recentiores alii, qui etsi duella, vel odii, vel vindictæ, vel honoris tuendi causâ, vel levioris momenti res fortunasque servandi, fateantur illicita; aliis tamen in circumstantiis, & casibus; vel amittendi Officii, & sustentationis, vel denegatæ sibi a Magistratu justitiæ, defensionis innoxiæ titulo, ea licere pronuntiant. Laxas, & periculi plenas opiniones hujusmodi, ex vulgatis eorum Libris ad Nos delatas, ubi primum accepimus, earum examen nonnullis ex Venerabilibus Fratribus Nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, & quibusdam Dilectis Filiis Sacræ Theologiæ Magistris specialiter ad id per Nos deputatis, commisimus; qui re mature discussa, latis coram nobis tum voce, tum scripto suffragiis, infrascriptas Propositiones censurâ, & proscriptione dignas existimarunt

PRIMA

[a] 17. *Prop. ex damnatis ab eodem.*
(b) 18. *Prop ab eodem damnata.*
[c] 31. *Prop. ex damnatis ab Innocentio XI.*

PRIMA PROPOSITIO.

Vir Militaris, qui nisi offerat, vel acceptet duellum, tamquam formidolosus, timidus, abjectus, & ad Officia Militaria ineptus haberetur, indeque officio, quo se suosque sustentat, privaretur, vel promotionis, aliàs sibi debitæ ac promeritæ, spe perpetuo carere deberet, culpa & pœna vacaret, sive offerat, sive acceptet Duellum.

II.

Excusari possunt etiam, honoris tuendi, vel humanæ vilipensionis vitandæ gratia, Duellum acceptantes, vel ad illud provocantes, quando certo sciunt pugnam non esse secuturam, utpote ab aliis impediendam.

III.

Non incurrit Ecclesiasticas pœnas ab Ecclesia contra duellantes latas, Dux, vel Officialis Militiæ, acceptans duellum, ex gravi metu amissionis famæ, & officii.

IV.

Licitum est, in statu hominis naturali, acceptare, & offerre duellum, ad servandas cum honore fortunas, quando alio remedio earum jactura propulsari nequit.

V.

Asserta licentia pro statu naturali, applicari etiam potest statui Civitatis male ordinatæ; in qua nimirum, vel negligentia, vel malitia Magistratus, justitia aperte denegatur.

§ 6. Auditis itaque, super unaquaque earum Propositionum, dictorum Cardinalium & Consultorum judiciis, atque omnibus rite & maturè consideratis, Nos ipsas, præsentium Litterarum tenore, & Apostolica Auctoritate, tamquam falsas, scandalosas, ac perniciosas rejicimus, damnamus, ac prohibemus, ita ut quicumque illas aut conjunctim, aut divisim docuerit, defenderit, ediderit, aut de iis, etiam disputandi gratiâ, publicè, aut privatim tractaverit, nisi forsan impugnando, ipso facto incidat in excommunicationem, à qua non possit [præterquam in mortis articulo] ab alio, quacumque etiam dignitate fulgente, nisi ab existente pro tempore Romano Pontifice absolvi. *Damnantur, & sub censuris defendi prohibentur.*

§. 7. Insuper strictè, in virtute Sanctæ obedientiæ, & sub interminatione, Divini Judicii, prohibemus omnibus Christi fidelibus cujuscumque conditionis, dignitatis, & status, etiam speciali & specialissima *Necnon in praxim induci.*

nota

nota dignis, ne prædictas opiniones, aut aliquam ipsarum, ad praxim deducant.

Cōstitutiones Prædecessorū Pontificum de duellis confirmantur.

§. 8. Jam vero ut exitiosam Duellorum licentiam, in Christiana, ac præsertim Militari Republica, non obstantibus providis Legibus à plerisque etiam Sæcularibus Principibus & Potestatibus ad eamdem extirpandam laudabiliter editis, adhuc gliscentem, validiore manu coerceamus, gravissimumque scelus Apostolicæ districtionis gladio magis magisque insequamur, omnes & singulas dictorum Romanorum Pontificum Prædecessorum Nostrorum Constitutiones superius enuntiatas, quarum tenores, ac si præsentibus de verbo ad verbum insertæ forent, pro sufficienter expressis haberi volumus, Apostolica auctoritate confirmantes & innovantes, ad hoc, ut pœnarum gravitas & severitas majorem perditis hominibus ingerat peccandi metum, Nostro Motu proprio, ac de Apostolicæ auctoritatis plenitudine, earundem præsentium Litterarum serie, statuimus atque decernimus, ut si quis in duello, sive publicè, sive privatim indicto, hominem occiderit, sive hic mortuus fuerit in loco conflictus, sive extra illum ex vulnere in duello accepto, hujusmodi homicida, tamquam interficiens proximum suum animo præmeditato ac deliberato, ad formam Constitutionis felicis recordationis Prædecessoris Nostri Benedicti Papæ XIII. quæ incipit *Ex quo Divina*, data vi. Idus Junii Anno Domini MDCCXXV., ab Ecclesiasticæ Immunitatis beneficio exclusus & repulsus omnino censeatur; ita ut à cujuscumque Sacri, aut Religiosi loci asylo, ad quod confugerit, servatis tamen de jure servandis, extrahi, & Judicis competentis Curiæ pro merito puniendus, tradi possit, & debeat; super quo Nos Episcopis, aliisque Superioribus, Antistitibus, ad quos respectivè pertinet, & pertinebit in posterum, necessarias & opportunas facultates præsentium quoque tenore impertimur.

Insuper publico vel privato duello interficiens alterum Asyli jure privatur.

Quin etiam, vivente adhuc altero in singulari certamine graviter vulnerato, si percussor in locum immunem se receperit, ex quo, eveniente illius morte, fugam arripere, & legum severitatem evadere posse prospiciatur; Volumus, & respectivè permittimus, ut quatenus Periti ad inspiciendum vulnus acciti, *grave vitæ periculum* adesse retulerint, percussor ipse, prævio semper Decreto Episcopi, & cum assistentia personæ Ecclesiasticæ ab eodem Episcopo deputatæ, ab hujusmodi loco immuni extractus, sine mora carceribus mancipetur; ea tamen lege Judicibus indictâ, ut illum Ecclesiæ restituere debeant, si vulneratus superstes vivat ultra tempus à legibus, quæ de homi-

Vivente adhuc saucio, quando, & qua forma percussor è loco immuni extrahi debeat.

homicidio sunt, constitutum; alioquin in easdem poenas incidant, quæ in memoratis Benedicti XIII. Litteris constitutæ sunt adversus illos, qui delinquentem in aliquo ex casibus ibidem expressis, ex indiciis ad id sufficientibus sibi traditum, restituere recusent, postquam is in suis defensionibus hujusmodi indicia diluerit.

§. 9. Præterea, simili motu & auctoritate decernimus ac declaramus, Sepulturæ Sacræ privationem à Sacrosancta Tridentina Synodo inflictam morientibus in loco duelli & conflictus, incurrendam perpetuo fore, etiam ante Sententiam Judicis, à decedente quoque extra locum conflictus ex vulnere ibidem accepto, sive duellum publicè, sive privatim indictum fuerit, ac etiamsi vulneratus ante mortem non incerta pænitentiæ signa dederit, atque à peccatis & censuris absolutionem obtinuerit; sublata Episcopis, & Ordinariis Locorum super hac pæna interpretandi ac dispensandi facultate, quo cæteris documentum præbeatur fugiendi sceleris, ac debitam Ecclesiæ Legibus obedientiam præstandi. *Interfecto autem Sepultura sacra denegatur, licet extra locum pugnæ, & præobtenta absolutione obierit.*

§ 10. In hujus demum sollicitudinis nostræ societatem vocantes Carissimos in Christo Filios Nostros, Imperatorem electum, cunctosque Catholicos Reges, necnon Principes, Magistratus, Militiæ Duces, atque Præfectos, eos omnes & singulos, pro sua in Deum Religione, ac pietate, enixè obtestamur in Domino, ut conjunctis studiis, & animis, exitiosæ duellorum licentiæ, qua Regnorum tranquillitas, populorum securitas atque incolumitas, neque corporum solum, sed, quæ nullo pretio æstimari potest, æterna animarum vita certo periclitatur, omni nisu & constantia vehementer obsistant. Neque sibi, suæque in Deum fidei, munerisque rationi fecisse satis intelligant, quod optimè constitutis Legibus, indictisque gravissimis poenis, horrendum scelus proscriptum sit; nisi accuratam ipsarum Legum, poenarumque executionem naviter urgeant, ac promoveant, seque inexorabiles Dei vindices in eos, qui talia agunt, diligenter exhibeant. Nam si deliquentes aut oscitanter ferant, aut molliter puniant, alieno sese crimine polluent, omnisque illius sanguinis reos se constituent, quem ita crudeliter inultum effundi permiserint. Vani enim falsique honoris Idolo humanas litari victimas non impune feret supremus omniũ Judex Deus; rationẽ ab iis aliquando exacturus, quorum est Divina, & humana jura tueri, sibique creditorum hominum vitam servare, pro quibus Sangvinem ipse suum JESUS Christus effudit. *Hortatio ad Principes, ut in Monomachiam eradicandam efficaciter incumbant.*

Exemplorum auctoritas. §. 11. Volumus autem, ut præsentium Litterarum Transumptis etiam impressis, Notarii publici manu subscriptis, & Sigillo Personæ in Ecclesiastica Dignitate constitutæ munitis, eadem ubique, etiam in judicio, fides habeatur, quæ ipsis præsentibus haberetur, si originaliter forent exhibitæ, vel ostensæ: Utque eædem præsentes in consvetis locis publicis hujus Almæ Urbis per Cursores nostros, ut moris est, publicatæ & affixæ, omnes & singulos, quos concernunt, seu concernent in futurum, perinde afficiant, ac si unicuique illorum personaliter intimatæ & notificatæ fuissent.

Sanctio. §. 12. Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc nostrarum prohibitionis, damnationis, præcepti, statuti, declarationis, facultatum impertionis, obtestationis, decreti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Dat. die 10. 9bris 1752. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ MDCCLII. quarto Idus Novembris, Pontificatus Nostri Anno Tertiodecimo.

D Card: Passioneus. I. Datarius.
VISA De CURIA J C. Boschi.
Loco ✠ Plumbi.
J. B. Eugenius.
Registrata in Secretaria Brevium.

Publicata die 24. Mensis 9bris 1751.

EPISTOLA XLIV.

Damnatio & Prohibitio Libri duobus tomis constantis, Gallico idiomate, absque Auctoris nomine, & impressionis loco, in lucem editi, cui Titulus. *Apologie de tous les jugemens rendus par les Tribunaux seculiers en France contre le Schisme: dans la quelle on etablit. 1. L'injustice, & l'irregularité des refus de Sacremens, de Sepulture, & des autres peines, qu'on prononce contre*

ceux

ceux, qui ne sont pas soumis à la Constitution Unigenitus. 2. *La competence des Iuges laics pour s' opposer à tous ces actes de Schisme. Tom: I. & II. En France MDCCLII.*

BENEDICTUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

MILITANTIS Ecclesiæ regimini superna dispositione præsidentes, Dominici Gregis custodiæ jugiter invigilare, ac Oves Æterni Pastoris sangvine redemptas à perniciosarum doctrinarum venenis, quantum Nobis ex alto conceditur, præservare tenemur. Quapropter cum, sicut Nobis innotuit, in lucem prodierit quidam perniciosus Liber duobus tomis constans Gallico idiomate absque auctoris nomine, & impressionis loco, cui Titulus : *Apologie de tous les jugemens rendus par les Tribunaux seculiers en France, contre le schisme, dans la quelle on etablit 1. L' injustice, & l' irregularité des refus de Sacremens, de Sepulture, & des autres peines, qu' on prononce contre ceux, qui ne sont pas soumis à la Constitution* Unigenitus. *2. La competence des Iuges laics pour s' opposer à tous ces actes de schisme. Tom: I. & II. En France MDCCLII.* Nos, auditis desuper plurium S. R. E. Cardinalium, aliorumque Sacræ Theologiæ Magistrorum, quos ad prædicti Libri examen delegimus, suffragiis, iisque plenè ac maturè discussis, de memoratorum Cardinalium consilio, utrumque supra relàti Libri tomum, tanquam continentem assertiones falsas, temerarias, scandalosas, piarum aurium offensivas, in Romanos Pontifices, Apostolicam hanc Sanctam Sedem, & Episcopos injuriosas, Ecclesiasticæ jurisdictioni derogantes, obedientiæ Constitutioni *Unigenitus* ab omnibus sincerè debitæ eversivas, schismati faventes, schismaticas in errorem inducentes, ac erroneas respectivè, auctoritate Apostolica, tenore præsentium damnamus, reprobamus, prohibemus, ipsiusque Libri impressionem, descriptionem, lectionem, retentionem, & usum, omnibus, & singulis Christi fidelibus, etiam specifica & individua mentione, & expressione dignis, sub pœna excommunicationis per contra facientes ipso facto absque alia declaratione incurrenda, à qua nemo à quoquam, præter quam à Nobis, seu Romano Pontifice pro tempore existente, nisi in mortis

Censura & damnatio Libri.

Imprimentes, tenentes, legentes, hujusmodi librum excommunicantur.

articulo constitutus, absolutionis beneficium valeat obtinere, omnino interdicimus. Volentes, & auctoritate Apostolica mandantes, ut quicumque Librum præfatum, seu aliquam illius partem, sive Typis impressam, sive manu scriptam penes se habuerint, vel in futurum quandocumque habebunt, illum, & illam, statim atque præsentes Literæ eis innotuerint, Locorum Ordinariis, vel hæreticæ pravitatis Inquisitoribus tradere, atque consignare teneantur; hi vero exemplaria sibi sic tradita illico flammis aboleri curent. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque. Ut autem eædem præsentes Litteræ omnibus facilius innotescant, nec quisquam illarum ignorantiam allegare possit, volumus, & auctoritate prædicta decernimus, illas ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum, ac Cancellariæ Apostolicæ, nec non Curiæ Generalis in Monte Citatorio, ac in acie Campi Floræ de Urbe, per aliquem ex Cursoribus nostris, ut moris est, publicari, illarumque exempla ibidem affixa relinqui; ita, ut sic publicatæ omnes, & singulos, quos concernunt, perinde afficiant, ac si unicuique illorum personaliter notificatæ, & intimatæ fuissent: Ipsarum autem Litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eamdem prorsus fidem tam in judicio, quàm extra illud ubique locorum haberi, quæ haberetur ipsis præsentibus, si exhibitæ forent, vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die xx. Novembris MDCCLII. Pontificatus Nostri Anno decimo tertio.

Publicationis præceptum, ejusque effectus.

Dat. 20. 9bris 1752.

D. Cardinalis Passioneus.

Publicata eodem die, mense, & anno.

EPISTOLA XLV.

Confirmantur, & declarantur Constitutiones Prædecessorum Romanorum Pontificum super vetita armorum delatione, retentione, & venditione.

BENEDICTUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI.

Ad perpetuam rei memoriam.

SE-

SECURITATEM atque tranquillitatem Populorum & Personarum Apostolicæ Sedi in temporalibus subjectarum tueri, & asserere volentes Prædecessores Nostri Romani Pontifices, non modo severissimas leges adversus homicidia, & cujuscumque generis vim ediderunt, verum etiam ad ea submovenda, quæ hujusmodi delictis facilè perpetrandis occasionem & commoditatem præbere possent, omnium armorum ad necem clam & dolosè inferendam aptorum delationem, retentionem, & venditionem, gravissimarum pœnarum interminatione vetuerunt; quemadmodum ex providis felicis recordationis Pii Papæ IV. Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingētesimo sexagesimo primo, nonis Martii, & Sancti Pii V. pridie Idus Februarii illius Pontificatus Anno septimo, editis Constitutionibus patet.

Certi generis arma in publica securitatis exitium comparata, Proscripta sunt à Prædecessoribus Pōtificibus, & præsertim Pio IV. & S. Pio V.

§. 1. Quorum vestigiis inhærens recolendæ memoriæ Prædecessor quoque Noster Alexander Papa VIII. per suam Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo nonagesimo, Idibus Augusti, editam Constitutionem, quæ incipit: *Etsi cuncta*, prædictorum ante se Pontificum Leges atque Sanctiones confirmans & innovans, decrevit & sanxit, nemini cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, conditionis, & præeminentiæ, etiam speciali mentione seu nota digno, licere in Alma Urbe, ejusque Districtu, & in toto Statu Ecclesiastico tunc sibi & dictæ Sedi tam immediate, quàm mediatè subjecto, comprehensis etiam quatuor Legationibus, ac Civitatibus Bononiensi, Ferrariensi, Beneventana, aliisque Civitatibus, Terris & Locis, etiam specialem, & individuam expressionem & nominationem requirentibus, ejusmodi arma in præmissis Constitutionibus expressè vetita, & alia quæcumque brevioris mensuræ trium Palmorum, illius mensuræ, quæ vulgariter denominatur *Canna Romana* ad usum Mercatoris, sub pœnis læsæ Majestatis, & rebellionis irremissibiliter exequendis, (exceptis dumtaxat cultellis aptis ad incidendum panem, qui tamen majoris longitudinis unius palmi esse non possent, ac sine cuspide, & ut vulgo dicitur, *spuntati* esse deberent; nec non aliis instrumentis ad usum propriæ artis, quam quisque exercet, necessariis, & in actu exercitii ejusdem artis, & non alias) deferre, seu domi, aut in Apothecis, vel alibi retinere, sive in ipsum Statum Ecclesiasticum introducere, fabricare, vendere, permutare, aut aliud contractus genus super ipsis inire.

Horum Sanctiones innovavit Alexander VIII. & vetitorum armorum genera exactè distinxit.

§. 2. Cumque sub suæ hujusmodi, ac præcedentium Consti-

tutio-

Ecclesiasticos omnes, aliosque exemptos, iisdem legibus teneri declaravit,

tutionum censura, tam Clericos, quam alias omnes & singulas personas Ecclesiasticas etiam quomodolibet exemptas, Sæculares, & cujusvis Ordinis, Congregationis, Societatis, & Instituti, etiam de necessitate speciæliter exprimendi, nec non Militiarum quarumcumque, etiam Hospitalis Sancti Joannis Jerosolymitani, Regulares, vel alias immunitate personali quomodolibet gaudentes, comprehendi voluisset, & contra transgressores, si qui etiam ex his reperti fuissent, per Ordinarios Locorum, aliosque competentes Judices, ad majorem pœnam, quàm Tribunal Ecclesiasticum pro quocumque graviori, & atroci delicto imponere soleat & valeat, irremissibiliter procedi mandasset.

Statutas pœnas incurri decrevit, licet dolus, & mala qualitas abesse dicerentur.

§. 3. Hoc insuper decrevit, & declaravit, ut ad eximendos transgressores à pœnis præfatis minimè suffragaretur allegare, quod non constaret de dolo, vel mala eorumdem contravenientium qualitate; nec etiam ad hujusmodi effectum ullæ Familiaritates, Litteræ patentes, & Licentiæ concessæ, aut concedendæ, seu Privilegia cujuslibet Congregationis, Tribunalis, aut Militiæ, seu Judicum, Officialium Militarium, & Ministrorum, etiam Justitiæ, aut Ministerii Cameralis, Almæ Domus Lauretanæ, & cujusvis Ordinis etiam Militaris, Congregationis, Societatis, & Instituti, aut quarumvis Personarum quacumque Ecclesiastica, seu mundana dignitate fulgentium, quidquam prodessent, aut relevarent, prout latius atque distinctius in præcitatis ejusdem Alexandri Prædecessoris Litteris continetur;

Nec suffragari patentes litteras aut privilegia quæcumque.

Præfatorum Pontificum leges instauravit Clemens XII.

§. 4. Pari justitiæ zelo, & publicæ quietis studio incensus S. memoriæ immediatus Prædecessor Noster Clemens Papa XII. per suam anno Incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo trigesimo quarto, Kalendis Februarii, Pontificatus sui Anno quinto, editam Constitutionem, cujus initium est ; *In Supremo justitiæ Solio,* inter alia, quæ pro recta justitiæ administratione, ac delictorum coercitione providè constituit, prædictas Pii IV Pii V. & Alexandri VIII. aliorumque Antecessorum Litteras & Ordinationes, nec non Edictum Kalendis Januarii Anni Domini millesimi septingentesimi octavi, de mandato piæ memoriæ Clementis Papæ XI. promulgatum, cæteraque Bannimenta eousque publicata, quibus eorumdem, seu aliorum armorum in Urbe, & Ditione Ecclesiastica præfatis delatio, retentio, introductio, aut venditio, sub diversis etiam capitalibus pœnis prohibentur, omniaque, & singula in eis contenta, similiter approbavit & innovavit; Et ne pœnarum

in ipsis

in ipsis adversus transgressores statutarum executionem ullo modo impediri contingeret, quibuscumque Tribunalibus, Magistratibus, & Judicibus, tam Urbis praefatae, quàm aliarum Civitatum, Terrarum, & Locorum eidem Apostolicae Sedi immediatè, ac etiam mediatè, subjectorum nec non quibusvis S. Romanae Ecclesiae Cardinalibus etiam de Latere Legatis, districte prohibuit & interdixit, ne in causis delationis ac retentionis hujusmodi armorum, ulli delinquenti, poenas, quas quomodolibet incurrissent, gratiosè remitterent, aut componerent, vel in minima etiam parte moderarentur, sed ea dumtaxat, quae stricti juris essent, juxta praecisam formam & dispositionem Litterarum, Edicti, & Bannimentorum hujusmodi decernerent & exequerentur. *Sublata Judicibus facultate moderãdi poenas, seu componendi.*

§. 5 Quod si ex peculiaribus quandoque facti circumstantiis, vel ex qualitate personarum, gratiae, compositioni, aut poenae moderationi locum esse, aequitate ita svadente, prudenter existimarent; voluit nihilominus, neque tunc per eosdem Magistratus & Judices ad concessionem gratiae, compositionem, aut moderationem paenae deveniri posse, nisi praevia sua, ac Romani Pontificis pro tempore existentis expressa approbatione; sub nullitatis gestorum, ac omnium inde sequutorum, &, quoad Judices praefatos, sub pecuniariis, aliisque etiam corporalibus, suo, & ejusdem Pontificis arbitrio infligendis paenis; & consequenter quibuslibet Cardinalium Congregationibus, ac Cardinalibus etiam de Latere Legatis, quamcumque facultatem, quae ipsis de jure, usu, vel consvetudine, seu aliàs quomodolibet competere posset, arbitrandi, gratiam impertiendi, & componendi, ac moderandi paenas hujusmodi, in dictis causis delationis, aut retentionis armorum, abrogavit, revocavit. *Et reservata Pontifici cujuslibet gratiae cõcessione.*

§. 6. Et Nos igitur dictorum Praedecessorum consilium ac prudentiam magnoperè commendantes, ejusque necessitatem pro felici Populorum regimine in dies magis magisque agnoscentes, praecitatas eorum Constitutiones, quarum totos & integros tenores praesentibus pro insertis de verbo ad verbum haberi volumus, atque omnes & singulas dispositiones, prohibitiones, declarationes, & extensiones in eis contentas, Nostris motu proprio, ac certa scientia, per hanc Nostram perpetuo valituram Constitutionem, Apostolica auctoritate approbamus, confirmamus, & innovamus, & secundum eas per quoscumque Judices, ac in omnibus, & singulis earumdem Urbis, ac Ditionis Tribunalibus, & Curiis, omnino procedi volumus & mandamus. *Innovãtur providae hujusmodi Sanctiones.*

§. 7.

Controversia excitatur super onere probandi bonam, aut malam qualitatem reorum.

§. 7. Verum quia in hujusmodi causarum tractationibus sæpè contingit, ut pro parte reorum, ab ipsis, aut ab eorum Advocatis & Defensoribus, allegetur, eorum pravam intentionem, seu dolum, in delatione aut retentione armorum hujusmodi, & personarum malam qualitatem, à Fisco minimè probari; ac deficientibus horum probationibus, contendatur, justam & fundatam præsumptionem bonæ qualitatis eisdem Reis semper assistere; ideoque locum esse æquitati, quam præcitata Clementis XII. Constitutio insinuare videtur, ut scilicet Supremo Principi consilium detur pro gratia, aut compositione, seu moderatione pœnæ in præmissis Constitutionibus, Edictis, & Bannimentis respectivè statutæ; Nos hujusmodi ratiocinationes, non modo ad reos à promeritis pœnis eximendos, cum præmissarum Legum eversione, & publicè quietis detrimento, tendentes, verum etiam earumdem Alexandri, & Clementis Constitutionum litteræ, & spiritui adversantes, de medio tollere, ac debitam earumdem Constitutionum observantiam, & executionem asserere volentes; Simili motu scientia, & auctoritate, ac earumdem præsentium tenore, decernimus, & declaramus, nil aliud oneris Fisco incumbere ad fundandam actionem suam, pro urgenda, obtinendaque condemnatione reorum ad formam dictarum Constitutionum, quàm ut ipsum contraventionis delictum, videlicet delationem, vel retentionem, seu respectivè introductionem, fabricationem, aut venditionem armorum in supradictis Pii IV. Pii V. Alexandri VIII & Clementis XII Constitutionibus, aliisque Edictis, & Bannimentis per eosdem Prædecessores confirmatis & innovatis, vetitorum & proscriptorum, plena & valida probatione constare faciat. Quod si excipiendo contendatur, eam esse delinquentis qualitatem, vel tales in peculiari facto circumstantias concurrere, quæ consulendum Nobis, & Romano Pontifici pro tempore existenti pro gratia, aut compositione, vel moderatione pœnæ, merito suadeant; onus erit ipsius Rei, seu illius defensorum, hujusmodi exceptionis subsistentiam, concludentibus, & juridicis probationibus demonstrare, quemadmodum ipsa Clementis XII. Constitutio, cum præcedenti Alexandri VIII. Lege collata, satis apertè indicat; & ne super hoc in posterum hæsitari contingat, Nos earundem tenore præsentium, ejusmodi probationum adstruendarum onus in ipsos reos, eorumque defensores, expressè refundimus; eoque non adimpleto, memoratas exceptiones delinquentibus nullatenus suffragari volumus, quominus omnibus, & singulis

Fisco nil aliud incumbit, quam probare transgressionem dd. Constitutionum.

Reus allegans bonam qualitatem, hanc concludenter probare tenetur.

gulis

gulis pœnis, etiam læsæ Majestatis, & rebellionis, in præfatis Prædecessorum Sanctionibus constitutis, subjiciantur, & cum effectu plectantur & puniantur.

§. 8. Sicque, & non aliter in hujusmodi causis censeri, atque ita per quoscumque Judices, Ordinarios & Delegatos, tam in Urbe, quam in universo Statu Ecclesiastico, etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiam de Latere Legatos, aliosque quoslibet, quacumque præeminentia, & potestate fungentes & functuros, sublata eis & eorum cuilibet aliter judicandi & interpretandi facultate, adversus quoscumque in præmissis delinquentes, etiam speciali nota & expressione dignos, prout in præcitatis Prædecessorum Nostrorum Constitutionibus exprimuntur & nominantur, judicari & definiri debere decernimus & mandamus. *Aliter judicari prohibetur.*

§. 9. Non obstantibus contrariis quorumcumque Tribunalium & Judicum resolutionibus & definitionibus, aut Curiarum usibus, stylis, & consvetudinibus, seu inveteratis Doctorum opinionibus & Sententiis, nec non Urbis præfatæ, aliarumve Civitatum, Terrarum, atque Locorum Statutis, seu eorumdem, & quarumcumque Personarum, & Universitatum Privilegiis, Exemptionibus, & Indultis, cæterisque omnibus, quæ uterque Pius, Alexander, & Clemens Prædecessores prædicti suarum Constitutionum observantiæ, & executioni decreverunt non obstare. *Derogatio Contrariis.*

§. 10. Volumus autem, ut præsentium Literarum exemplis etiam impressis, manu alicujus Notarii &c. *Fides habēda transumptis.*

§. 11. Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc Nostrarum confirmationis, &c. Sanctio.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo quinquagesimo secundo, decimo octavo Kalendas Februarii, Pontificatus Nostri Anno Tertiodecimo. *Dat. 15. Ianuarii 1753.*

D Card: Passioneus. I. Datarius.

VISA De CURIA J C. Boschi.

Loco ✠ Plumbi.

J.B. Eugenius.

Registrata in Secretaria Brevium.

Publicata die 3. Februarii 1753.

EPISTOLA XLVI.

Wilnensis Collegii, seu Seminarii Apostolici, à Gregorio XIII. pro Adolescentium Ruthenorum & Moscovitarum educatione & institutione erecti, optimo regimini providetur.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Ad futuram rei memoriam.

Eximium Gregorii XIII. studium in erigendis & dotandis Collegiis ad Adolescentes instituendos, & erudiendos.

Ommendatissimum studium, & incredibilem Apostolicæ sollicitudinis zelum felic. record. Gregorii Papæ XIII. Prædecessoris Nostri, qui ad perenne Orthodoxæ, religionis præsidium atque incrementum, tot Collegia, Seminaria nuncupata, tam in hac Alma Urbe, pro remotissimarum Nationum Adolescentibus, quam alibi in Germania, Bohemia, Polonia, Transylvania, atque in Civitate quoque Wilna Provinciæ Lithvaniæ, à fundamentis erigenda, consentaneis legibus munienda, & annuis redditibus pro Adolescentibus inibi educandis, instituendisque dotanda curavit, semper, etiam dum in minoribus essemus, admirati, adhuc in suprema Sacrosancti Apostolatus Cathedra per ineffabilem Divinæ Bonitatis abundantiam, meritis licet imparibus, constituti, suspicimus, & Apostolicis laudibus prosequentes, vehementer dolemus, quod propter asperas temporum rerumque calamitates, æmulari non valeamus.

Eorum fundationis leges conservare necessarium agnoscit Pontifex.

§. 1. Etsi autem maximi momenti opus esse non ambigitur, hujusmodi Collegia, sive Seminaria bene constituere, non minimi tamen ponderis est adlaborare, ut eadem Collegia, sive Seminaria, juxta intentam primævæ fundationis institutionem, conditasque provida maturitate regulas, sarta tectaque serventur, & administrentur. Ab inita sane summa Catholicæ Ecclesiæ procuratione, inter gravissimas tot negotiorum undique se se oggerentium curas, non omisimus sedulam, vigilemque operam impendere, ut de omnium ejusmodi Collegiorum, sive Seminariorum rationibus, tum ad rectam piorum morum, sacrarumque doctrinarum disciplinam, tum ad fidelem bonorum temporalium administrationem pertinentibus, plenissime edoceremur, & Apostolicæ providentiæ, auctoritatisque partes, ubi opus erat, opportune collocaremus.

§. 2. Quoniam autem, sicut accepimus, in Pontificium Collegium,

gium, five Seminarium, quod à laudato Gregorio Prædecessore nostro Wilnæ erectum, & institutum fuit, ut Juvenes scholares Rutheni, & Moschovitæ fidem ipsam Catholicam, & doctrinam, ac bonas literas condiscerent, optimisque moribus, & disciplinis erudirentur, amplius Juvenes Moschovitæ, fortasse ob vitæ pœnam quibuscumque Moschovitis Catholicam religionem amplectentibus & profitentibus, juxta suas leges infligendam, non recipiuntur, & admittuntur; inde factum esse existimatur, ut pluribus abhinc annis, præter quatuor Monachos Ordinis S. Basilii Magni ex Natione Ruthena in eodem Collegio, sive Seminario educari solitos, Superiores ipsius Collegii, sive Seminarii, loco & vice Adolescentium Moschovitarum, alios Latini ritus Juvenes in eodem Collegio, sive Seminario alendos, instituendosque suscipiant.

In Seminariū Wilnē. se pro Ruthenis, & Moschovitis erectū, loco Moschovitarum, recipiuntur Alumni Latini Ritus.

§. 3. Hujusmodi vero providentiæ ratio etsi non contemnenda, haud tamen talis est, ut expressæ tanti Pontificis Fundatoris voluntati, præscriptæque legi Superiores memorati Collegii, sive Seminarii, pro suo arbitrio derogantes, injuncto salutari operi satisfacere valeant; cum Apostolicam hanc Sanctam Sedem consulere debuissent, & loco, ac vice Adolescentium Moscovitarum non amplius concurrentium, subrogari potius debuissent totidem Adolescentes Nationis Ruthenæ Græci ritus, ea potissimum de causa, quod & Episcopale Seminarium pro Adolescentibus ritus Latini Wilnæ, atque alia alibi, erecta instructaque reperiantur; nec tanta, quoad ritum Latinum, urgeat necessitas, quanta omni procul dubio est illa Nationis Ruthenæ. Hæc enim non solum plures complectitur Diœceses, sed ipsæ etiam Diœceses tot refertæ sunt Parochialibus Ecclesiis, ut in sola Metropolitana Kyoviensi earumdem Parochialium Ecclesiarum numerus sit millium nongentarum viginti quinque. Accedit quoque maxima Ruthenorum Antistitum inopia, propter quam Collegia, sive Seminaria Diœcesana sibi erigere, & instruere haud valent. Insuper ut major inter ipsos Ruthenæ Nationis Ecclesiasticos Viros, maxime rerum Ecclesiasticarum, sacrarumque doctrinarum, peritia floreat; cum amplissimæ Diœceses Orthodoxis, Schismaticisque hominibus permixtæ reperiantur.

Plures tamen causa præferendos suadet Ruthenos Græci Ritus.

Præsertim Nationis Ruthenæ necessitates.

§. 4. Porro de hisce omnibus certiores facti, Venerabilibus Fratribus Nostris S. R. E. Cardinalibus Congregationi Propagandæ Fidei de præpositis per duas generales Congregationes accuratissime examinanda commisimus. Hinc factum est ut attentis tot rationum tam à Nobis, quam ab ipsis Cardinalibus discussarum gravissimis momentis, de eorum-

Pontifex, de Consilio Congregationis de Propaganda

Vide, statuit, ut infra.

dem Cardinalium pariter consilio, non obstantibus quibuscumque in contrarium facientibus, auctoritate nostra Apostolica, tenore præsentium, prout infra, statuamus, & decernamus.

Gregorii XIII. Litteras confirmat.

§. 5. Ac primum quidem memoratas Gregorii Prædecessoris literas, quoad omnia, & singula in ipsis contenta, & statuta, dummodo iis, quæ per easdem præsentes nostras literas, ut infra, statuuntur, & decernuntur, non adversentur, quatenus opus sit, confirmamus, & Apostolicæ firmitatis præsidio munimus.

Ruthenos & Moscovitas solummodo in Collegium recipi deinceps jubet.

§. 6. Deinde vero omnibus, & singulis modernis, & pro tempore existentibus sæpedicti Collegii, sive Seminarii Pontificii Wilnensis Superioribus, & Officialibus, districte inhibemus, ut deinceps nullum omnino adolescentem in ipsum Collegium, sive Seminarium, nisi Nationis Ruthenæ, & Moscovitæ (si quando aliquem ejusdem Nationis Moscovitæ adolescentem recipiendum, admittendumque contingeret) recipiant, & admittant.

Rutheni, quibus ex Diœcesibus sint cooptandi.

§. 7. Porro Diœceses Nationis Ruthenæ, ex quibus adolescentes in Collegium, sive Seminarium antedictum deinceps admittendos, recipiendosque dumtaxat (dummodo ex Natione Moscovitica non sit, qui admitti, & recipi petat) esse, statuimus & districte mandamus, sunt Kyoviensis & Haliciensis Metropolitana totius Russiæ, Polocensis & Vitebscensis Archiepiscopatus, Smolescensis Archiepiscopatus, Vlodimiriensis & Brestensis Episcopatus, Pinscensis & Turoviensis Episcopatus, atque Episcopatus Chelmensis. Tres vero Episcopatus Luceoriensem, Premisliensem & Samboriensem, ac Leopoliensem, inter Diœceses ejusdem Nationis Ruthenæ adscriptos, ideo exclusos esse statuimus & mandamus, quod pro nonnullis uniuscujusque eorumdem adolescentibus Alumnis statutus sit locus in Collegio sive Seminario Leopoli pro Ruthenis & Armenis fundato, cui annuum nec mediocre ab eadem Congregatione Propagandæ Fidei pro dictis Alumnis subsidium solvitur, unde par æquumque videtur, ut de hisce tribus Diæcesibus, quæ hujusmodi commodum habent, nullus admittatur, recipiaturque; sed de primodictis solummodo Diæcesibus, in quibus major necessitas urget.

Alumnorum numerus ad minus vicenarius statuitur.

§. 8. Verum ut deinceps quoad admissionem, receptionemque Alumnorum, nulla suboriantur diffidia, & partium studia; cum numerus viginti Alumnorum in laudato Collegio sive Seminario de præsenti existentium sit, quamvis de præterito idem numerus, juxta majorem, vel minorem rerum abundantiam, vel inopiam, interdum major, interdum

mino-

minor fuerit; ipsum viginti Alumnorum numerum, quomodolibet imposterum sese habeat annona, nunquam minorem, sed si redditus, & proventus augeantur, majorem etiam esse volumus, & statuimus: cum œconomiæ ratio postulet, ut inopia unius anni suppleatur alterius anni abundantia.

§. 9. Ab hoc itaque constituto, ut præmittitur, viginti Alumnorum numero, exceptis quatuor Ordinis Sancti Basilii Magni Monachis in eodem Collegio, sive Seminario, ut pariter præmittitur, retineri, & educari solitis, quos semper in futurum ex eodem Ordine, & Congregatione Ruthena admittendos, recipiendosque pari modo & forma volumus, & mandamus, ut Magistros, & Præceptores habeant aptos, & idoneos; reliquos sane sexdecim Alumnos, qui admittendi, recipiendique sunt, distributos esse volumus & mandamus juxta Decretum ejusdem Congregationis Propagandæ Fidei, quod est tenoris sequentis: *In Congregatione Generali de Propaganda Fide habita die 12. Februarii 1753. decretum fuit, ut sequitur: Ad Collegium Wilnense, ultra quatuor Monachos Basilianos, & donec aliter provideatur, esse imposterum admittendos Ruthenos tantum ex infrascriptis Diœcesibus; nempe ex Archiepiscopali Kyoviensi sex, quorum unus ex Palatinatu Wilnensi, alter vero ex Palatinatu Novogrodensi, & alter ex Palatinatu Minscensi, alii vero tres ex reliqua ejusdem Diœcesis Kyoviensis parte, & præsertim ex Ukraina. Ex Diœcesi Archiepiscopali Polocensi duo, quorum unus ex Palatinatu Polocensi, alter ex Palatinatu Vitebscensi. Ex Diœcesi Archiepiscopali Smolescensi duo. Ex Diœcesi Episcopali Vlodimiriensi duo, quorum unus pro Vlodimiriensi, seu Podlachia parte, alter ex Palatinatu Brestensi. Ex Diœcesi Chelmensi duo, quorum unus ex Terra Chelmensi, alter de Palatinatu Belzensi. Ex Diœcesi Episcopali Pinscensi duo.* Distributionem autem eorumdem sexdecim Alumnorum ex qualibet Diœcesi respectivè eligendorum, per præinsertum dictæ Congregationis Decretum, factam, tanquam utilem, & salutarem non solum approbamus, & Apostolica auctoritate, tenore præsentium, confirmamus; verum etiam districtè servandam esse præcipimus, & mandamus.

Fit Locorum distributio, juxta Decretū Congr. de Propag: Fide.

§. 10. Præterea ad omnem penitus è medio tollendam dissensionem, confusionemque, statuimus, & ordinamus, ut distributio ita omnino, & non aliter fiat, nimirum, ut, cum quilibet Alumnus ritus Latini in sæpedicto Collegio, sive Seminario commorans, sive elapso tempore, quo inibi educari debet, sive aliter quomodolibet ex eodem Colle-

Alumni quo ordine sint prima vice recipiendi.

gio,

gio, sive Seminario egressus fuerit, statim in illud admittatur recipiaturque Alumnus ex Metropolitana Kyoviensi Nationis Ruthenæ, & sic deinceps usque ad numerum pro eadem Metropolitana Kyoviensi juxta præinsertum Decretum supra statutum; deinde ex Diæcesi Archiepiscopali Polocensi, atque eodem pacto, & Ordine ex aliis Diœcesibus antedictis. Postquam vero integrum sexdecim Alumnorum numerum completum esse constiterit, cum vacatio cujusvis Alumnatus evenerit non admittatur recipiaturque nisi adolescens Nationis Ruthenæ ex illa Diæcesi, ex qua Alumnus antecedens locum dedit vacationi.

Exequutores designantur. §. 11. Cæterum ut præscripta, & præmissa omnia debitæ exequutioni demandentur, Venerabili Fratri Ordinario nostro & Apostolicæ hujus Sanctæ Sedis in Polonia Nuntio, & Dilecto Filio Regenti ejusdem Collegii, sive Seminarii, modernis, & pro tempore existentibus, injungimus, ut, salva semper dictæ Congregationis Cardinalium Propagandæ Fidei præpositorum auctoritate, omnia, & singula in hisce nostris in forma Brevis literis, quas etiam typis impressas in conspicua dicti Collegii, sive Seminarii parte, ut ab omnibus legi possint, apponi volumus & mandamus, contenta & expressa, exacte servari faciant, & curent.

Clausula pro præmissorum firmitate. §. 12. Decernentes easdem præsentes literas, & in eis contenta quæcumque, semper firma, valida, & efficacia existere & fore, suosque plenarios & integros effectus sortiri & obtinere, & ab illis, ad quos spectat, & pro tempore quandocumque spectabit, inviolabiliter observari debere: sicque, & non aliter in præmissis per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, S.R.E. Cardinales, & eorumdem Cardinalium Congregationes, nec non Apostolicæ Sedis Nuntios, & quosvis alios quacumque præeminentia, & potestate fungentes, & functuros, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere: ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariis. Non obstantibus Gregorii Prædecessoris nostri literis, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque.

Exemplorum fides. § 13 Volumus autem, ut earumdem præsentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, &c.

Die 5 Aprilis A. 1753. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die V. Aprilis MDCCLIII Pontificatus Nostri Anno Decimo Tertio.

Cajetanus Amatus.

EPI,

EPISTOLA XLVII.

Monachi S. Basilii Nationis Ruthenæ solvuntur à lege emittendi quarrum votum de non acceptandis Episcopatibus, vel Archimandriis, absque assensu suorum Superiorum: Abrogatisque Statutis pænalibus super hoc editis, Canonicæ Sanctiones innovantur, ac inculcantur.

Dilectis Filiis Proto-Archimandritæ, Archimandritis, & Monachis Ordinis S. Basilii Magni Nationis Ruthenæ.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Dilecti Filii Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

INCLYTUM quidem Sancti Basilii Magni Ordinem non minus antiquitate, quàm religiosa pietate, sacra doctrina, disciplinaque regulari in Catholica Ecclesia commendatissimum, singulari semper, etiam dum in minoribus essemus, studio prosequuti, ex quo ad sublimem Sacrosancti Apostolatus Cathedram, meritis licet imparibus, evecti fuimus, non omisimus quam plurimis Apostolicæ auctoritatis benignitatisque documentis ornare. Congregationem vero vestram Nationis Ruthenæ, quæ ejusdem Sancti Doctoris institutum tanta cum laude, præsertim in florentissimo Poloniæ Regno, & Lithvaniæ Ducatu, profitetur, paribus Pontificiæ caritatis, ubi opportuna sese dedit occasio, testimoniis complecti studuimus, fore in Domino confisi, ut vestra Congregatio majori alacritate & constantia, non solum schismaticis ejusdem Ordinis Basiliani Monachis sese opponeret, verum etiam eosdem ad Orthodoxæ Fidei sinum allicere, ac perducere adniteretur. Quoniam autem veremur, ne ea, in ipsa Congregatione vestra, accidere possent, quæ non tam exoptata à Nobis religiosorum virtutum incrementa impedire, quam gravia quoque detrimenta afferre valeant; eapropter haud patimur consentanea Apostolicæ providentiæ, potestatisque officia à vobis desiderari.

Pontificis studium pro Basiliani Ordinis utilitatibus, & incrementis.

§. 1. Ac primum quidem Vobis notum esse cupimus. Nos, quemadmodum non ignorare consvetudinem illam in Natione Ruthena

Episcopatibus, & Archimandriis Nationis

vi-

Ruthena soli Monachi S. Basilii praefi-citur. vigentem, nimirum vacantibus Cathedralibus Ecclesiis, & Archimandriis ejusdem Nationis Ruthenae, non praeficiendi Antistites, & Archimandritas, nisi solos Monachos ex Ordine vestro professos; ita perspectum habere, tum ipsas Cathedrales Ecclesias ad Regiam Nominationem conferri, tum Archimandrias, vel Regiae Nominationis, vel Jurispatronatus nobilium personarum esse, & haberi

QuartumVotū Monachis praescriptum. §. 2. Deinde Nobis facilè persvademus, non aliam fortasse ob causam à Superioribus Congregationis vestrae quartum tribus aliis Votum fuisse additum in solenni cujusque Monachi professione emittendum ne scilicet quisque Monachorum Episcopatus, vel Archimandrias sibi quomodolibet procuraret, neque si ad illos, vel illas quomodolibet etiam nominari, vel promoveri contingeret, nisi prius approbationem, assensumque suorum Superiorum impetrasset, omnino acciperet, quam ut omnis ambitioni occluderetur aditus. Quo firmius praeterea ejusmodi à Superioribus vestris statuta quartum Votum addendi lex subsisteret, à fel. rec. Benedicto Papa XIII. Praedecessore Nostro Procurator tunc temporis existens Generalis laudati Ordinis S. Basilii Magni Apostolicas in *Sanctio poenalis Benedicti XIII contra Voti transgressores.* simili forma Brevis literas die XV. mensis Xbris Anno MDCCXXVIII. hac super re dandas curavit, quarum vigore ad Officia, & Dignitates, Monachos omnes memorati Ordinis, qui sine expressa Superioris Generalis, seu Proto Archimandritae pro tempore existentis, & memorati Ordinis consensu, sibi Archiepiscopatus, Episcopatus, Archimandrias, aut quascumque alias Dignitates procurarent, eo ipso ad illas inhabiles esse, ac fore declarabatur.

§. 3. Insuper eam profecto, quae ex Statutis, decretisque antedictis redundatura reputabatur, utilitatem, & regularis disciplinae observantiam, non solum minime provenisse, ex certis documentis rescivimus, verum etiam maximopere dolemus, duas inde non leves, sed gra- *Ambitus per eam non tollitur, sed augetur.* vissimas ortum habuisse inordinationes. Ac prima quidem, quod Monachi ad Archiepiscopatus, Episcopatus, & Archimandrias promoveri cupientes, praeter illas, quas prius apud eos, qui Jus nominandi habebant, ut nominarentur, adhibebant partes, preces, & officia, novis quo- *Querela habētiū jus nominādi seu praesentandi.* que partibus, precibus, & officiis apud Superiores Ordinis contendunt, ut ab hisce licentiam nova lege praescriptam consequantur. Altera vero inordinatio ex prima omnino exsurgit, quod ii, quibus nominandi, sive praesentandi Jus inesse non ambigitur, merito queruntur, debitum

sibi

sibi ejusmodi Jus, propter novam antedictam legem, plurimum immi-nutum esse; cum ablatam sibi experiantur pristinam libertatem nominandi, sive præsentandi ad Archiepiscopatus, Episcopatus, & Archimandrias eos Monachos Ordinis vestri professos, quos sibi in Domino existimant bene meritos, atque idoneos; sed illos dumtaxat, qui à Superioribus suis sæpedictam licentiam obtinuissent.

§. 4. Eapropter præcipuum Apostolici ministerii nostri munus esse intelligimus, non minorem pro recta disciplina à Nobis adhibendam esse curam, quam ut dissensiones maximè omnes auferantur, ut omnia pro æquitate, ac justitia procedant, neque ullæ prorsus audiantur querimoniæ. Cum autem per Sacros Catholicæ Ecclesiæ Canones satis superque consultum sit, ut omnis, quoad consequendos Archiepiscopatus, Episcopatus, cæterasque dignitates Ecclesiasticas, excludatur ambitus, statutis inflictisque etiam contra ambitiosos pœnis; cupientes Nos omnia, & singula, prout harum præsentium nostrarum in forma Brevis literarum tenore Apostolica auctoritate nostra reducimus, ad commune Jus, sanctionesque Canonicas reducere; proindeque tenore, & auctoritate paribus, necnon motu proprio, ac certa scientia, & matura deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, omnibus, & singulis statutis, & consvetudinibus antedictis, atque ipsis memoratis Benedicti Prædecessoris literis derogantes, & derogatum esse declarantes, volumus, & districtè mandamus, ut deinceps id omne unicè servetur, & exactè custodiatur, quod per Sacros Canones præscriptum, ubique debitæ exequutioni mandatur, nec aliæ pœnæ hac in re locum habeant, quam quæ in ipsis Sacris Canonibus statutæ sunt.

Sublato proinde Voto, & pœnis Canonicæ Sanctiones restituuntur.

§. 5. Porro Monachis Ordinis vestri professis notum esse volumus, & apertè declaramus [ne sua illos eapropter falsa decipiat opinio] non eam sibi per Nos libertatem restitui, per quam ipsis liceat ad Archiepiscopatus, Episcopatus, & quascumque Dignitates Ecclesiæ, & Ordinis sui niti, & Officiis omnibus contendere; sed potius in memoriam illis revocamus, quod si ambitus ad sæculares etiam dignitates, & honores, à civilibus legibus prohibetur Laicis, quanto magis ambitus ad Archiepiscopatus, Episcopatus, & Dignitates Ecclesiasticas prohibitus esse debeat Clericis, & Religiosis Viris. *Nullus itaque* (verba sunt *Canon. Nullus* 1. *quæst.* 1.) *per ambitum ad Episcopalem honorem permittatur accedere; nam cum hic excessus in laica conversatione culpetur, quis putat, quin Religiosis, & Deo servientibus incutiat op-*

Firmis tamen manentibus legibus de ambitu, pœnisq; in iis decretis.

probrium. Nec ob eorum oculos objicere omittimus præclara exempla Sanctorum Cypriani, Augustini, Fulgentii, Cæsarii, Epiphanii, Basilii, Gregorii Nazianzeni, Theodoreti, & Johannis Chrysostomi, ut cæteros prætereamus, qui, quamvis meritis eximiis insigniti, tamen tantum abest, ut ad Episcopatum assequendum contenderint, quin omnem imo operam, studiumque adhibuerint, ne vel inviti ad Episcopatum pertraherentur.

Episcopatu indignus est, qui illum petit, vel appetit.

§. 6. Neque unusquisque ignorare debet, à peccati culpa immune non esse desiderium ipsum Episcopatus; tum quia, quamvis desiderium alios juvandi, in his præsertim, quæ ad Deum sunt, & salutem Animarum, laudabile est, & maximopere commendatur; tamen cum hoc adjumentum præstari non valeat sine ipsa Episcopatus sublimitate, ut plurimum ex vitio insitæ de suis viribus præsumptionis ortum habet; tum quia nemo se iis virtutibus, quæ ad Episcopatus ministerium necessario requiruntur, ornatum esse, sine peccato existimare potest; atque hujusmodi desiderium semper est vitiosum, juxta Angelici Doctoris doctrinam *2. 2. quæst: 185. art: 1. in corpore, in Quodlibet 2. art: 11. in corpore, in Quodlibet. 3. art: 9. in corpore.* Atque hæc communis est doctrina omnium eorum, quos retulimus in Tractatu nostro de Canonizatione Sanctorum *lib: 3. Cap. 31 num: 6. & seqq.* Demum eorumdem oculis exponimus auream S. Basilii Cœsareæ Episcopi Inclyti Ordinis Vestri Fundatoris doctrinam, traditam in Constitutionibus Monasticis *Cap. 9 tom. 2.* editionis Monachi Johannis Garnier . *Caterum*, inquit Sanctus Doctor, *nequaquam convenit, ut Asceta cupiat unquam ingredi in Clerum* [ecce Episcopatus desiderium] *aut Fratribus præfici* (ecce desiderium Archimandritæ) *nam diabolica hæc pestis est, labesque libidinis dominandi, qua res summa Diaboli nequitiæ insigne est* . . Et postquam gravissima ex hujusmodi desiderio provenientia damna explicavit, addit . . *Cognito itaque detrimento, hanc absurdam cupidinem fugiamus* . . Denique hoc Capitulum hisce absolvit verbis . *Quod si Deus aliquando eligat quempiam ad ejusmodi munera, novit, cum sit industrius ac sagax, quemadmodum etiam ipsum præstituerit sit dignum. Nos autem conscii esse debemus Nobismet ipsis, nunquam Nos aliquid tale appetivisse, neque ullo modo ejusmodi desiderium in animo habuisse. Nam & hic animæ morbus gravissimus est, & facit, ut a bonis excidamus* . . .

§. 7. Tandem cum Apostolica hujusmodi nostra dispositio,

ca sanctio, eorum quoque Jus respiciat, qui ad Archiepiscopatus, Episcopatus, & Archimandrias nominandi, vel præsentandi jus quomodoli bet habere dignoscuntur, iisdem salutare *S.* Bernardi monitum indici mus, reputandi nimirum Ecclesiasticis dignitatibus indignum eum, qui vel per se ipsum, vel per alios, ad earumdem dignitatum consequutionem sese commendat . . *Alius pro alio, alius forte & pro se rogat. Pro quo rogaris, sit suspectus: qui ipse rogat pro se, iam iudicatus est* . . Verba sunt ejusdem *Sancti* Bernardi *lib.* 4. *de consider at. cap.* 4. quibus apprimè consonant verba *Sancti* Thomæ Aquinatis 2. 2. *quæst.* 100. *art.* 5 *ad tertium* . . *Si vero aliquis pro se rogat, ut obtineat curam animarum, ex ipsa præsumptione redditur indignus* . . Postremo addere præstat verba Concilii Tridentini *Sess.* 24. *de reform: cap.* 1. *Omnes vero, & singulos, qui ad promotionem præficiendorum, quodcumq; ius quacumque ratione a Sede Apostolica habent, aut alioquin operam suam præstant, nihil in iis pro præsenti temporum ratione innovando, hortatur, & monet, ut in primis meminerint, nihil se ad Dei gloriam, & populorum salutem utilius posse facere, quam si bonos Pastores, & Ecclesiæ gubernandæ idoneos promoveri studeant: eosque alienis peccatis communicantes mortaliter peccare, nisi, quos digniores, & Ecclesiæ magis utiles ipsi iudicaverint, non quidem precibus, vel humano affectu, aut ambientium suggestionibus, sed eorum exigentibus meritis, præfici diligenter curaverint.*

Ad Ecclesiasticas Dignitates, digniores sunt cooptandi.

§. 8. Hæc sanè sive statuenda, sive mandanda, sive monenda habuimus, decernentes omnia, & singula in iisdem præsentibus nostris literis contenta semper firma, valida, & efficacia existere, & fore, suosque plenarios & integros effectus sortiri & obtinere, & ab illis, ad quos spectat, & pro tempore quandocumque spectabit, inviolabiliter observari debere; sicque, & non aliter in præmissis per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, & eorumdem Cardinalium Congregationes, nec non Sedis Apostolicæ Nuntios, & quosvis alios quacumque præeminentia, & potestate fungentes, & functuros, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere: ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari;

Clausula pro præmissorum firmitate.

Derogatur contrariis. §. 9. Non obstantibus præfatis Benedicti Prædecessoris Nostri literis, & quibuscumque statutis, & decretis in contrarium præmissorum in Conciliis, & Synodis Nationis Ruthenæ forsan editis; & Ordinis Vestri, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consvetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, illorum tenores præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad præmissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, & expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Exemplorum auctoritas. §. 10. Volumus autem, ut earumdem præsentium Literarum exemplis etiam impressis, manu alicujus Notarii *&c.*

Interim Vobis, Dilecti Filii, Apostolicam Benedictionem peramanter impertimur.

Dat. Pont. Anno XIII. die 12. Aprilis. 1753. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die XII. Aprilis MDCCLIII. Pontificatus Nostri Anno Tertiodecimo.

Cajetanus Amatus.

EPISTOLA XLVI.

VENERABILIBUS.

Fratribus Metropolitæ, Archiepiscopis, & Episcopis Nationis Ruthenæ in Regno Poloniæ.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabiles Fratres, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Pontificis studium, erga Ruthenorum Nationē.

QUÆ, Venerabiles Fratres, pro pristino inclytæ Nationis vestræ Ruthenæ decore conservando, confirmanda Catholicæ Religionis adversus Schismaticos constantia vestra, diffidiis sive componendis, sive propulsandis, rationibusque Diæcesum vestrarum adaugendis à Nobis, nostroque nomine à Congregatione Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium negotiis Propagandæ Fidei propositorum adhibita fuerunt Apostolicæ providentiæ

remedia

remedia, & auctoritatis officia, Nos facile adducunt, ut credamus, vobis satis superque comprobasse, quanti Nationem vestram faciamus.

Specialis cura Pontificia pro Clericorum Ruthenorum educatione in Seminario Wilnensi.

§. 1. Verum fore in Domino confidimus, ut incredibilem Pontificiæ caritatis, qua eamdem Catholicam Nationem Ruthenam prosequimur, magnitudinem magis magisque intelligatis ex aliis Apostolicis nostris in simili forma Brevis literis die quinta Aprilis MDCCLIII. Pontificatus Nostri anno decimo tertio ad futuram rei memoriam datis, quarum initium est: *Commendatissimum studium:* & quarum exemplario typis ejusdem Congregationis impressa una insimul hisce nostris, typis etiam dictæ Congregationis impressis, adligata ad vos transmittenda mandamus. Porro præter easdem literas nostras in mandatis dedimus, ut pro magis consentaneo Adolescentibus vestræ Nationis in Collegio Wilnensi juxta ritum vestrum instituendis profecto à laudata Congregatione de Propaganda Fide Constitutiones, & Regulæ edantur, quæ ad majorem utilitatem, quemadmodum Nobis in Domino auguramur, pro futuræ censentur.

Cujus Constitutiones & Regulæ quamprimum edendæ nunciantur.

§. 2. Sed omnia & singula à Nobis sive statuta hujusmodi, sive statuenda, timendum est, ne exoptatum à Nobis sortiantur effectum, nisi provida etiam Fraternitatum vestrarum solicitudo, assidua vigilantia, & accurata diligentia accesserit. Easpropter vos, Venerabiles Fratres, rogamus, & in Domino hortamur, ut primum omnium maximam Cleri sæcularis, in cujus subsidium Clerus Regularis vocatus fuit, curam alacriter suscipiatis, susceptamque strenuè urgere satagatis.

Episcoporum zelus excitatur, ut Cleri Sæcularis præcipua cura suscipiatur.

§. 3. Vobis sane præsentibus magis, quàm Nobis absentibus compertum est, ac rebus ipsis exploratum, quanta apud vos sit Cleri sæcularis ignorantia; quam non aliunde ortum, causamque habere non ambigimus, quàm partim ex Magistrorum illos edocentium penuria, partim ex nulla ipsis injuncta rerum gerendarum cura; partim ex nulla erga eosdem illorum, qui præsunt, diligentia & solicitudine, qua suaviter fortiterque ad studia capessenda, & negotia Ecclesiastica obeunda obstentur, & incitentur.

Clerus in ignorantia torpet, ubi Magistris caret, & in Officiorum distributione negligitur.

§. 4. Ad hæc omni procul dubio Venerabiles Fratres vestros, qui Synodum Zamosciæ tanta cum Nationis vestræ laude, atque utilitate celebrarunt, extirpanda mala, & bona semina spargenda respexisse, pro certo habemus, cum sess: 3. tit. 7. *de Officialibus:* statuerunt, ut quilibet Episcopus Officialem habeat sæcularem, si inter sæculares quispiam ad hoc officium idoneus inveniatur.

Synodus Zamosciana decrevit, ut quilibet Episcopus Officialem sæcularem haberet.

§. 5.

Episcopi Rutheni non ſine causa Regularibus potius utuntur.

§. 5. Quoniam autem in ſua quiſque veſtrum Diœceſi (ſunt tamen, qui plures habent Eccleſias Cathedrales) quam plures retinere debet Miniſtros & Officiales, quorum opera in recta earumdem Diœceſum veſtrarum procuratione, & negotiis uti valeatis; Fraternitates Veſtræ Viros Regulares potius, quàm Sæculares ad miniſteria hujuſmodi ſubſtinenda eligere optatis. Nec Nos, qui æqua lance res expendimus, fallit, Fraternitates veſtras ideo hanc tenere rationem, quod Regulares magis apti, & idonei apud vos reperiantur: nec propterea ſuſceptum conſilium inſtitutumque veſtrum damnamus: imo ſicut laudamus, ita ob oculos vobis ponere non omittimus, ex neglectu ut ita dicamus, Cleri ſæcularis ejuſdem provenire ignorantiam. Quiſque enim ex Clero ſæculari animum deſpondet, otioque diffluit, cum cogitat, Regulares potius conſtitui in iis muneribus obeundis, quæ quilibet ſecularis non repente, ſed paulatim ſub Magiſtri, & Præceptoris diſciplina inſtructus, & idoneus aliquando exercere poſſit.

At Sæculares negligendo, horum otium & ignorantiã fovebunt.

Itaque ipſis ſuadetur, ut aliqua Eccl: Offi ia demãdent Alumnis Seminarii Wilnenſis.

§. 6. Paſtoralis itaque ſolicitudinis veſtræ partes hac in re adimplendas eſſe in Domino exiſtimamus, ut curam omnem, ſtudiumque veſtrum collocetis, ne Adoleſcentes Alumnos Nationis veſtræ ex memorato Wilnenſi Seminario deinceps, exacto ſtudiorum curriculo, egreſſos, aliqua Eccleſiaſtici Ordinis & Officii procuratione deſtitui patiamini: ſed ſtatim quodcumque opus, quodcumque miniſterium ad Eccleſiaſticas res pertinentia illis demandetis oportet, ut injuncto quiſque priori muneri ſatisfacere, deinde ad majora per gradus etiam graviſſima promoveri poſſit officia. Hæc profecto agendi ratio tamquam lucidiſſimum exemplum ab aliis ſpectata unicuique [ducitur enim juventus maxima ſpe gloriæ, & utilitatis] erit incitamento non levi, ut quiſque, dummodo non ſit ingenio malo, pravoque præditus, bellum otio, vitiiſque indicat, & ad labores præferendos, virtuteſque aſſequendas hilari, promptoque animo contendat, & adnitatur. Verum commendationem hanc noſtram, & exhortationem pro Alumnis Collegii Wilnenſis ad officia, & munera in Curiis veſtris, quoad vobis integrum erit, promovendis non ita accipiendam eſſe volumus, & declaramus, ut iidem Alumni exiſtiment, ſe ad illa officia, & munera dumtaxat eligi debere, ſed in primis teneri, imo, quatenus opus fuerit, cogi etiam ad ſubſtinenda, & adminiſtranda Parochorum onera, & animarum ſalutem procurandam.

Qui tamen noverint ſe ad animarum curam deſtinatos eſſe.

§ 7. Cæterum, Venerabiles Fratres, dum majora nobis à perſpecta ſapientia, prudentia, zeloque veſtro pro certo pollicemur hac

in

in re argumenta, Fraternitatibus vestris Apostolicam Benedictionem studiosæ nostræ voluntatis pignus peramanter impertimur.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 14. Augusti MDCCLIII. Pontificatus Nostri Anno Decimo tertio. *Dat: Pont. A. XIII 14. Aug. 1753.*

Cajetanus Amatus.

EPISTOLA XLVII.

Liber Gallice editus, inscriptusque: *Principes sur l' essence, la distinction, & les limites des deux puissances spirituelle, & temporelle, Ouvrage posthume du Pere la Borde de l' Oratoire*, Decreto Congregationis Universalis Inquisitionis jam damnatus, iterata acriori censura proscribitur, & sub excommunicationis pœna, legi, aut retineri prohibetur.

Venerabilibus Fratribus, Primati, Archiepiscopis, & Episcopis Regni Poloniæ.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabiles Fratres, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

AD assiduas, quibus angimur, curas, ut excitata à nonnullis hujus sæculi Filiis inter Sacerdotium & Imperium dissidia compescantur, illud accessit sane permolestum, quod licet universalis nostræ Inquisitionis Decreto die 5. Augusti anni 1753 edito, confixum damnatumque fuerit Opusculum gallicè editum hoc titulo: *Principes sur l' essence, la distinction & les limites des deux puissances spirituelle, & temporelle, Ouvrage posthume du Pere la Borde de l' Oratoire;* rursus tamen idem Opusculum prodiisse, tam Gallico, quàm Polonico idiomate impressum, lateque in Regionibus, ac Provinciis vestris per omnium manus pervagari nuper accepimus. Quod quidem vel ob solam ignorationem prælaudati Decreti contigisse arbitramur, vel quod satis explorata atque comperta Vobis non fuerint exitiosa ac perversa Dogmata, quæ in eo traduntur: alioquin dubitare vix possumus de Fraternitatum Vestrarum zelo, ac vigili *Perniciosum opusculum jā antea ab Universali Inquisitione damnatum.*

gili

gili studio, quo certe in Fidelium manus non incidisset, si oculos, judiciumque Vestrum antea subjisset.

Pravum, impiumque systema auctoris jam indeetiam a Joanne XXII pra scriptum.

§. 1. Eo enim tendere, ac collimare vidissetis execrandi fœtus auctorem, ut collatam à Christo Domino & Salvatore nostro Ecclesiæ potestatem, non solum dirigendi per consilia & suasiones, sed etiam jubendi per leges, ac devios, contumacesque exteriore judicio, & salubribus pœnis coercendi, atque cogendi, labefactet, convellat, & prorsus eliminet; Ecclesiasticum ministerium ita sæculari dominationi subjicens, ut ad hanc spectare pronunciet, de externa omni ac sensibili gubernatione cognoscere ac judicare. Pravum ac perniciosum systema, jam pridem ab Apostolica Sede, præsertim vero à Joanne XXII. Prædecessore nostro, Constitutione incipiente: *Licet juxta doctrinam*, reprobatum, ac pro hæretico expresse damnatum, fallacibus ratiunculis, fucatis, atque ad Religionem compositis verbis, contortisque Scripturarum, ac Patrum testimoniis, impudens Scriptor obtrudit, quo simplicibus, & minus cautis facilius imponat. Rem tamen ipsam ad Religionis & Fidei regulas sedulo accurateque expendenti, facilè occurrit principiorum falsitas, eorumque consecutionum absurditas; Auctoris demum à veritatis tramite longe aberrantis temeritas, qua propositiones obtrudit captiosas, & falsas, impias quoque & erroneas, alias damnatas, & hæreticas, Ecclesiæ vero maximè injuriosas, ejusque potestatis, jurium, & libertatis, quantum in ipsis est, prorsus eversivas.

Nova improb libercus censura.

§ 2. Quapropter ne latius serpat, in Ecclesiæ animarumque perniciem, pravi dogmatis corruptela: Nos, quibus sanæ doctrinæ custodia, & Sacerdotalis auctoritatis propugnatio præcipue demandata est, pro sollicita, quam gerimus, Ecclesiarum omnium, & Christi Fidelium cura, Vos maximè, Venerabiles Fratres, monitos hortatosque volumus, ut procul ab ovibus Vestris exitialis hujusce doctrinæ pabulum arceatis. Quod ut nomine quoque Nostro præstare valeatis, supra descriptum librum quocumque idiomate impressum, vulgatum, aut scriptum, sub enunciatis censuris rejicimus, reprobamus, damnamus, ejusque lectionem, retentionem, & usum, omnibus & singulis Christi Fidelibus, etiam specifica, & individua mentione dignis, sub pœna excommunicationis ipso facto absque alia declaratione incurrenda, à qua nemo à quoquam, præter quam à Nobis, seu à Romano Pontifice pro tempore existente, nisi in mortis articulo constitutus, absolutionis beneficium obtinere valeat, omnino interdicimus ac prohibemus. Volentes, &

& Apostolica auctoritate mandantes, ut quicumque Librum prædictum, aut ejus exemplaria, sive typis impressa, sive manu descripta, penes se aliqua habuerint, ea, statim ac præsentes litteræ eis innotuerint, teneantur tradere locorum Ordinariis, qui exemplaria sic tradita illico flammis aboleri curent.

§. 3. Vos itaque, Venerabiles Fratres, conjunctis nobiscum *Monitum ad*
studiis, Pastorali zelo, & Sacerdotali constantia, vigilate in custodiis *Episcopos Re-*
vestris, ascendentes ex adverso, atque opponentes murum pro Domo *gni Poloniæ.*
Israel, adversus vaniloquos, & seductores, docentes quæ non oportet; qui constitutos à Deo civilis potestatis fines amplificare, ac transilire moliuntur, Ecclesiæ vero jura coarctare, imminuere, atque convellere student; & Divinis humana miscentes, Imperium & Sacerdotium sediciose committunt. Creditas vobis oves monete identidem, ut acquiescant sanis sermonibus Domini Nostri JESU Christi, & ei, quæ secundum pietatem est, sanæ doctrinæ; non intendentes mandatis hominum avertentium se à veritate: reddant autem omnibus debita, quæ sunt Cæsaris Cæsari, quæ sunt Dei Deo. Interim Vobis, Venerabiles Fratres ac universis Fidelibus regimini vestro subjectis, Apostolicam Benedictionem peramanter impertimur.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem die IV. Martii *Dat. 4. Mart.*
MDCCLV. Pontificatus Nostri Anno XV. *1755. Pont.*
D. Cardinalis Passioneus. *An. 15.*

EPISTOLA XLVIII.

Ad Incendium compescendum ad Ecclesiam S. Nicolai in carcere exortum, minus rite allatam fuisse ex Ecclesia Sacram Pyxidem Sanctissimum Sacramentum intercludentem, eâque super populum, & ad furentes flammas benedictum, rationibus, pluribusq; allatis Ecclesiasticis sanctionibus, d monstratur; & ne tale quid exinde fiat, opportune sancitur.

Venerabili Fratri Nostro, Fr. Ioanni Antonio Episcopo Tusculano S. R. E. Cardinali Guadagni nuncupato, nostro in Urbe, ejusq; districtu Vicario Generali.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabilis Frater Noster, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exortum in Urbe incēdiū enarratur, monitumque populum, ut divinā opem deprecaretur.

CUM, ut recte nosti, proximo superiore mense Aprilis invasisset ignis supellectiles, ac merces quasdam asservatas in parvis quibusdam domibus sitis in Foro Montium dicto, Parochialis districtus S. Nicolai in Carcere, cumque continuo, quod satis superque fieri assolet, in magnum excrevisset incendium; memoratæ Parochialis, insimulque Collegiatæ Ecclesiæ Canonici suum esse existimarunt, hortari populum ad Dei implorandam opem, ut pro sua misericordia maximum impendens detrimentum avertere dignaretur, cujus vehemens suberat timor, quoties extinctum incendium non fuisset.

Coactā deinde magnā populi multitudinē in Ecclesiā, fusis precibus Dei miseri cordiā imploraffet.

§. 2. Ad congregandum populum initum fuit consilium, ut circumiens Minister tintinnabulum pulsaret ad eum planè modum, quo cogi multitudo solet, ut Sanctissimum Sacramentum ad ægrum aliquem deferendum comitetur. Cumque ita contigisset, ut Ecclesia populo compleretur, ante Aram Beatissimæ Virgini dicatam, multa quidem Religione recitatum fuit elata voce Rosarium, atque etiam in ejusdem Sanctissimæ Virginis honorem cantatæ fuerunt Litaniæ. Ad hæc Sacerdos pro æque ac ferventi sermone interessentes excitavit, ad Dei placandam indignationem, implorata sibi ex animo de patratis criminibus venia, & quantum quidem relatum est, insonuit Templum clamoribus illorum, qui sibi à Divina misericordia multis gemitibus & lacrymis patratorum criminum veniam precabantur.

Jussū præterea, ut Sacra PyxideSācti/ simūSacramētū includē

§. 3. Si nihil fuisset præterea gestum, nihil quoque fuisset quod objiceretur, & nemo piam agendi rationem in memorato luctuoso casu servatam non laudasset. At cum ex religioso, sanctoque studio adaugendæ devotionis populi, enixisque ejusdem votis satisfaciendi, opportunū quin & cogruū visum fuerit præcipere, ut reserato Tabernaculo, in quo Sacra Pyxis

cuito-

custoditur, eadem super populo, & ad incedium benediceretur.

§. 4. Cumque is, qui Parochi vice fungitur, data sibi jussa perficiens, sacris indutus vestibus, accepta Sacra Pyxide, in qua erat adorandum Sacramentum, ab Ecclesia processerit, satis congruo facum, Ministrorumque numero stipatus, mediaque in via consistens, unde ignis erat conspicuus, Pyxide humerali velo obtecta, non solum coactæ immensæ multitudini, sed & ad regionem vor aci igne vastatam benedixerit; hoc plane illud est, unde sermones varii exorti sunt; quibusdam factum ipsum commendantibus; censentibus aliis, in ea facti specie rem transigi non potuisse, ne populi frigesceret devotio, neve offenderentur pusilli, sibi, cohibendoque igni benedictionem vehementissimè exoptantes; aliis denique contra assertum novum incongruumque ritum inclamantibus.

§. 5. Et quamvis Fraternitas Tua inter has disputationes non aliam, prout assoles, iniveris rationem, quam quæ Christianæ prudentiæ omnino congruerit, hancque ipsam probaverimus ipsi, & nunc quoque, ut mox constabit, probemus; nobis tamen videmur facere non posse, quin ea, quæ Ipsi hac de re expendimus ac notavimus, perspecta tibi reddamus hisce nostris litteris; quas mandamus, in futurorum temporum normam, apud Acta tabularii tui asservari.

§. 6. Quicunque ea, quæ gesta sunt probanda sibi, ac defendenda suscipiens assereret, nihil plane in eo præstitum, quod cultui Sanctissimæ Eucharistiæ debito non congruerit, & perdifficilè esse per integram rei gestæ seriem, quidquam offendere ex intrinseca ratione improbandum, immo vero facile reperiri posse, quod pietatem, & devotionem sapiat, aliaque afferat spiritualia commoda; multa is quidem diceret, suamque assertionē firmare posset iis, quæ adnotat Theophilus Raynaudus *tom. 15. suorum Operum pag: 83. Col. 1.* ubi loquens de Sacramenti expositione fieri solita, cum aliquod imminet infortunium, ita scite rem expendit: *Et modus aptissimus permovendi populum, ac excitandi ad pietatem necessitati congruentem, verbi gratia, si ingruat pestis, aut incursus hostium, aut aerearum tempestatum malignitas: nihil enim habet Ecclesia aptius ad plebem Fidelium excitandam, & sensu pietatis Deum placaturo afficiendam, quàm Sacrum Spectaculum Corporis Christi propalam exhibitis, & objectum ejus, in quo est salus, vita, & resurrectio nostra.* Sed non satis ea essent: Ritus quippe, de quo est quæstio, multa habet adnexa inferius à nobis expendenda, ex quibus, se

se super Populū, & incēdiū benediceretur.

Quod & præstitū fuit media in via, ubi populus frequēs, & ignis conspicitur.

Factū hoc alii probant, improbant alii.

Commendat Pōtifex agēdi rationē Eminentissimi Vicarii, ad quē dat hanc Epistolā servādam in futurorū casuum normam.

Rationes, quibus memoratū factum defendi posset.

posita pietate actus, jure meritoque potest Ecclesia eum non probare; neque enim illa hac in re intrinsecam tantummodo ejusdem bonitatem spectat. sed & alia, quæ vel neglecta, vel non prævisa, facile possunt confusiones inducere ac perturbationes.

Nec non exempla ex Sacris Ecclesiæ monumentis desumpta.

§. 7. *Si* quis autem, ut sibi tuta unoque veluti ictu salva res esset, Ecclesiasticas proferret historias, exempla ipsi præsto essent opinioni suæ valde accommoda. In Chronica Albigensium Episcoporum, atque Abbatum Castræ, apud Thiers in Tractatu *de Expositione Sanctissimi Eucharistiæ Sacramenti 2 part: impressionis Parisiensis anni* 1677. *lib: 5. cap* 12. legitur, sub Abbate Geraldo, qui vixit ad annum 1090, incendium à fulmine excitatum, fuisse hoc pacto extinctum.

Jamque Monasterium furibunda incendia volvit,
Cum, Christi oblato Corpore, flamma cadit.

Celebre est S. Bernardi factum relatum in ejus vita, quam scribere instituit Abbas Guilelmus à *S.* Theodorico, absolvitque Abbas Hernaldus à Bonavalle, veteri amicitia cum Sancto conjunctus. Adstabat ad Ecclesiæ Januam Willelmus Aquitaniæ Dux, intus ob excommunicationem non ingrediens. Vir Sanctus interea Sacrum faciebat: cumque consecrasset, ante consummationem, imposito Patenæ Divino Sacramento, & ad Ducem accedens ipso eo ferventis animi affectu est allocutus, ut eundem ad insignem poenitentiam adduxerit, & ad novum vitæ institutum, unde porro in Beatorum album, qui cultum in Ecclesia obtinent, recenseri promeruit, uti videre est in Martyrologio Romano quarto idus Februarii. Gesta res descripta legitur in prædicata antiqua vita S. Bernardi, & perbelle retexitur à duobus recentioribus ejusdem Vitæ Scriptoribus, à Magagnotio nempe *lib. 2. cap. 6. num* 38. & à Petrina in *Historia Chronologica lib. 4. tom. 1. n.* 371. *& seq.* Celebre quoque sese prodit factum S. Claræ, quæ, ut Monasterium suum, universamque Assisiensem Urbem servaret à direptione, ac stragibus Saracenorum, jam jam impia consilia exequentium, ad Monasterii januam afferri curavit Tabernaculum Sacramentum intercludens: Christique vix objecto Corpore, Saracenorum nonnulli obcæcati, reliqui præcipites effugêre. Rem narrat S. Antoninus in *suis Historiis tit.* 24 *cap.* 6. §. 8. Resumitur eadem à Bollandistis *tom.* 2. *mensis Augusti pridie idus pag.* 759. *num.* 21. & à Pagio *in vita Alexandri IV. n.* 15. Ejusdem fere temporis cum *S.* Claræ facto est & aliud relatum à Roderico Gramatensi *part.* 2. *explanationis Symboli cap.* 27. §. 7. secutum anno 1230

in Re-

in Regno Valentiæ, dum bellum gereretur in Mauros, de horum quippe exercitu tum Christi Fideles insignem retulere victoriam, cum pius Sacerdos manibus gestans pannum lineum consecratis Particulis plenum, prodiit in omnium conspectum, Deum exorans, ut nostris prælio esset, eoque pacto est eosdem hortatus ad instaurandum certamen, quod porro insignis victoria est consecuta. Meminimus & ipsi eorum, quæ in minoribus, agentesque Promotorem Fidei, legimus in Actis collectis super Virtutibus Beati Petri Foureri, ad quem cum delatum fuisset, publica in Caupona quosdam sacrilegis verbis Divinum Nomen violare ad Sacrum Tabernaculum advolavit, arreptamque Sacram Pyxidem, secum detulit ad Cauponam, cumque Sacratum pignus manu ostentans, immane facinus scelestis patefecisset atque exprobrasset, eosdem ad pœnitentiam adduxit. Ast hæc, hisque similia exempla ex peculiari divino spiritu impulsuque processisse, demonstratum est non solum ex secundo eventu, sed & ex peculiaribus hæc agentium virtutibus. Ea itaque sunt hæc exempla, quæ miremur, haud autem imitemur, nec quidquam exinde inferri potest pro iis, qui debent se ad legum normam componere: quemadmodum a Nobis quoque fuit generaliter demonstratum in nostro opere de *Canonizatione Sanctorum lib. 3. cap: 41.* & præcipuè *num: 20.*

Non congruunt eadē cuique casui, nec generalē exhibere possunt agendi normam, & quare.

§. 8. In hanc Classem referri & illud potest, quod legitur in *Natali* 10. quod *S. Paulini Nolani* opus est, ubi narrat, ingens incendium fuisse extinctum objecto tantum ad flammas Sanctæ Crucis Frustulo.

Vicerat ignis aquam, nos ligno vincimus ignem.

Quamque aqua non potuit, vicit brevis hastula flammam.

Et quoties ex classe horum, similiumque exemplorum, quæ peculiari Divino afflatui non immerito tribuuntur, ad alios pregredi quis vellet eventus, allatam Divini impulsus exceptionem haud ita facile recipientes, veluti ad id, quod sub annum 16.7 contigisse fertur Halæ Tyrolis, ubi cum Sacerdos Venerabili Eucharistia adhibita ingenti incendio benedixisset, restitit ignis; vel ad illud, quod anno 1734. sive alio veriori tempore, hic Romæ gestum est, tunc quando publica solemnique pompa fuit Sacramentum ab Ecclesia delatum ad incendii locum, eoque impertita benedictio; qui his uteretur exemplis, haud valde proficeret, tum quia primum ex recensitis factis affertur à Gobato in sua *Theologia experimentali Tract: 4. cas. 21. sect. 1. num. 375.* qui tamen illud non probat, sed tantum nuncupat felix ab exitu;

Quæ autem aptiora ad rē comprobandā proferūtur exempla, nec laudātur, nec istum possunt inducere

Factum felix ab eventu

tu; tum quia unum, vel plura adhuc facta hujusmodi, aut incognita, aut à Superioribus dissimulata, haud tanti sunt, quibus jure recens aliqua disciplina, novusque ritus innitatur.

Primum, sed minus firmum argumentum illorum, qui factum improbant. §. 9. Sicuti prænotatum est, superius allata argumenta, ad ritum, de quo sermo est, vindicandum infirma sunt, levioris que momenti, sed ejusdem furfuris sunt alia quædam, quæ in Ritum ipsum objiciantur, atque extolluntur. Ajunt nonnulli Eucharistiæ Sacramentum à Christo fuisse institutum, ut eo vesceremur; quod quidem indubium est: at satis deprehendi non potest, quomodo ex hoc antecedenti inferre liceat, haud dicere illud in Supplicationibus deferre, Deumque, qui sub Sacramenti speciebus adest, deprecari, ut à gravibus nos quandoque obsidentibus periculis præstet incolumes. *Neque enim ideo minus est adorandum,* (sunt concepta verba Concilii Tridentini, de hoc Divino Sacramento loquentis, *sess.* 13. *cap.* 5.) *quod fuerit à Christo Domino, ut sumatur, institutum: nam illum eumdem Deum præsentem in eo adesse credimus, quem Pater Æternus introducens in Orbem terrarum, dicit: Et adorent eum omnes Angeli Dei: quem Magi procidentes adoraverunt, quem denique in Galilaa ab Apostolis adoratum fuisse Scriptura testatur:* Exindeque Tridentini Patres commendare pergunt pias Supplicationes in Festo Corporis Christi haberi solitas, religiosasque actiones comitantium Adorandum Sacramentum, dum ad ægrotos affertur, uti videre est *cap.* 5. & *cap.* 6. & *Canon.* 6. *cit: sess.* 13. Christus Dominus quâ homo, vel nunc in gloriæ statu, Deum Patrem pro nobis rogat: *Christus IESUS, qui est ad dexteram Dei, qui etiam interpellat pro nobis:* legitur *in Epistola ad Romanos* 8. *Advocatum habemus apud Patrem, IESUM Christum:* subditur in Epistola prima S. Joannis *cap.* 2. sive porro hoc præstet, petens expresse à Deo, ut nobis proficua concedat, sive implicite suam exhibens Humanitatem, veluti Hostiam jam ipsi in Cruce oblatam, ut Deus in eam respiciens, quæ utilia nobis possunt evadere, elargiatur; veluti differunt nostri Theologi, qui licet in explicatione tradenda discrepent inter se, dum alii primæ subscribunt, alii secundæ sententiæ; consentiunt tamen omnes quoad dogma, insimul adnotantes: neque Ecclesiam, neque Fideles solere absolute ad Christum confugere, ut ipse pro nobis oret, sed ut nostra velit exaudire vota, ne videantur cum Arii, & Nestorii erroribus consentire, qui tueri audebant, ipsam Christi personam, ad quam vota diriguntur nostra, esse creatam, & divina inferiorem. Cum autem nostras

preces

preces audiat Christus, quoties id promerentur, cumque idem Christus vere Deus & Homo, vere, realiter, ac substantialiter sub speciebus Eucharistici panis contineatur, omnino nunquam affirmari poterit, non posse nos supplices ad ipsum confugere, ut incendium extingui deprecemur, ex eo tantum, quod Sacramentum fuerit in nostrum cibum institutum; sed erit tantummodo asserendum, non licere ita ad illum confugere, ut Sacramentum educatur è Tabernaculo, afferatur ad ignem, atque ad incendium benedicatur, ob qualitatem Ritus, quoties firma desint ad eum vindicandum argumenta.

§. 10. Alii ulterius progrediuntur, asserentesque non posse rem creatam irrationalem Dei nomine adjurari, autumant, hoc unum posse valide obsistere ritui benedicendi incendii cum Eucharistiæ Sacramento: sed infirmum omnino videtur hoc argumentum. Creata res expers rationis, si ipsa per se attendatur, cùm non intelligat, talis non est, quæ adjurari possit; capax tamen evadit, quæ exorcismis Ecclesiæ subjiciatur, si veluti ab alio acta inspiciatur; ex quo consequitur, posse orationes nostras ad Deum intendi, ut eam nobis nocere prohibeat, etiamsi à Dæmone in nostrum damnum detrimentumque ageretur. Et hæc S. Thomæ doctrina 2. 2. *quæst.* 90. *art.* 3. Verum eâdem nil profecto opus est in hac facti specie, in qua dum adhibita Pyxide benedicitur incendio, nulli unquam intermixti sunt, vel intermiscentur exorcismi. Alii ritum improbant, asserentes ipsi inesse Dei tentationem, vitium Religioni oppositum, ideoque peccatum sapiens, & grave quidem peccatum, quamvis superstitione inferius, uti fuse docet, demonstratque Sanctus Thomas 2. 2. *quæst.* 97. *art.* 2. *& duob. seqq.* At si expressa Dei tentatio, juxta ejusdem Sancti Doctoris sententiam, tunc inducitur, cum quis quidquam agit ea mente, atque consilio, ut Dei scientiam, potentiam, patientiam, voluntatemve scrutetur; interpretativa autem & implicita, quando non agit is quidem eadem concepta expressaque mente, sed tamen quidquam loquitur vel agit, cui non alius potest esse scopus, quàm ut Divinæ alicujus virtutis periculum fiat; quod tunc plane contingit, cum quis paratas habens usitatas, vulgaresque agendi rationes, has quidem sponte omittit, seque ultro in discrimen adducit. *Sicuti tentare, est experimentum sumere seu explorare; ita Deum tentare, est velle sumere experimentum de aliqua ipsius perfectione; veluti an sciat, an possit, an velit quidpiam; quod tum verbis, tum factis fieri potest, idque dupliciter; uno modo expressè, puta cum aliquis*

Alia duo hæc ad validiora argumenda.

ea intentione dicit, aut faciat quidpiam, ut exploret Dei scientiam, potentiam, patientiam, aut voluntatem: altero modo implicitè, seu interpretativè, quando non est quidem homini formalis & expressa intentio simile aliquid explorandi, hoc tamen dicit, aut facit, quod non potest alio ordinari, quam ad experimentum sumendum de aliqua Dei perfectione, veluti quando aliquis humanis & naturalibus mediis non destitutus, ea sine rationabili causa omittit, aut se periculo exponit: verba sunt Sylvii egregii S. Thomæ Interpretis *ad Art:* 1. *præcit. quæst.* 97. Quomodo unquam poterit jure defendi, eum, qui Venerabili Sacramento ad Incendium benedicit, qui Deum rogat, ut miseros afflictosque ab irruente infortunio velit præstare exemptos, qui non ea mente est, ut Divinæ potentiæ sumat periculum, qui humana non spernit subsidia, sed iis undique collectis, omnia enititur, assiduas tamen Divinæ Majestati preces offerens, ut, quod imminet, grave malum, dignetur avertere, hunc, inquam, gravissimi criminis expressæ vel tacitæ Dei tentationis posse reum pronunciari?

Postremum desumptū ex absurdis: quæ facilè præca veri posse, vel nihil habere cōmune cum præsenti facti specie demonstratur.

§. 11. Alii denique arbitrantur, non esse usu recipiendam assertam piam consuetudinem afferendi Sacramentum Sacra Pyxide contentum, eoque benedicendi incendiis, ne forte id fiat cum ignis divitum ædes incessit, non autem pauperum domunculas: neque inanis hic quidem est, vel sola mente conceptus timor: Thiers quippe *præcit. cap.* 12. invehitur in satis illacrymabilem hanc personarum acceptionem, veluti aliquibus in locis usu receptam. Idem auctor præterea plures cumulat Synodales sanctiones, quibus severe interdicitur, sacra Lintea ad incendium afferre, eaque projicere in flammas, ut extinguantur, atque multo etiam magis, si ipsa sacra Hostia projiciatur in ignem, ea quidem spe, ita illum restingui posse. Quidquid asserit præcipitatus auctor, perfacile admitti debet; imo quoties, ad ea firmanda, quæ in ritum jaciendi in ignem Sacram Hostiam profert, & in irreverentiam eo actu contentam, alio opus esset exemplo per ipsum non inducto, illud minimà desideraretur. Etenim, quamvis in Italia, & præsertim Florentiæ, vigeret usus comprobandi abditam veritatem innocuo alicujus transitu per ignem, quod planè præstitit Beatus Petrus igneus dictus, qui ut evinceret Petrum Pavesium Florentiæ Episcopum simoniace in Episcopatum fuisse intrusum, ideoque deponendum esse, uti reipsa factum est, illæsus per ardentem ignem pertransiit, quemadmodum opportunis allatis monumentis demonstravimus *nostro lib. de Canonizat. Sanct. cap.*

33. tamen cum nonnullis exinde sæculis in eadam Civitate idem sumi voluerit experimentum ad fidem auctoritatemque conciliandam Doctrinæ Hieronymi Savonarolæ, cumque aliqui sese protulerint paratos per ignem transgredi, manu gestantes Eucharistiæ Sacramentum, Eucharistiæ delationem non probârunt judices, constanti judicio eam denegantes, ac irreligiosam definientes, pravique exempli, spectatis iis facti circumstantiis, in quibus usurpari cupiebatur; uti videre est in vita præfati Hieronymi Savonarolæ scripta à Francisco Pico *tom: 2. impressionis Parisiorum* 1674. *pag:* 70. *tom. 2, additionum ad eandem vitam pag.* 306. & in Appendice ad vitam Alexandri Sexti Pontificis exaratam ab Alexandro Gordonio *tom. 2. pag. 485.* Verum his omnibus nihil commune est, cum casu nostro. Qui enim ritum, de quo nunc agimus, tuetur, facilè respondere potest, si asserat, licere omnino ipso adhibito Sacramento excitatis incendiis benedicere, nec tamen ullum fieri debere divitis & pauperis discrimen, neque Eucharistiam post benedictionem in ignem projiciendam esse, sed imo in tabernaculum, unde fuit educta, omni cum honore restituendam.

§. 12. Sepositis itaque superius allatis animadversionibus, ra *Firmum af-*
tionibusque, vel ritui faventibus vel oppositis, ut tuto liceat ad pro *fertur princi-*
positam metam pertingere, unica, cui insistas tutaque via sita est in in *pium, ex quo*
vestigandis expendendisque regulis ab Ecclesia præscriptis de cultu San *perro actus*
ctissimæ Eucharistiæ; neque enim fas cuique esse debet privata au *probādus, imò*
ctoritate, vel ex veræ etiam devotionis, zelique affectu, novum ritum *probandusve*
inducere. *Si quis dixerit, receptos & approbatos Ecclesiæ Catholicæ arguatur.*
Ritus, in solemni Sacramentorum administratione adhiberi consuetos, aut contemni, aut sine peccato à Ministris pro libito omitti, aut in novos alios per quemcumque Ecclesiasticum Pastorem mutari posse, anathema sit: verba sunt Sacræ Tridentinæ Synodi *Can. 13. sess. 7. de Sacramentis in genere.* Et quoties aliquem Ritum ejusmodi induci contigit, etsi nihil continentem pietati ac religioni oppositum, Apostolica Sedes eumdem ipsum interdicere non dubitavit, ex quibusdam extrinsecis circumstantiis, nullatenus prævisis, vel neglectis ab eo, qui ritum invexit. Ut plura prætermittamus exempla, ad rem præsentem sat est unum illud innuere de Sanctissimo Sacramento, olim afferri solito ad ægrotos, qui cum exoptarent illud sumere in Viaticum, nec tamen possent deglutire, nonnulli in ipsum saltem intueri concupiebant, alii adorare

Exemplis illustratur.

De vetito usu deferendi ad infirmos Eucharistiam adorandam tantummodo.

vesac deosculari; vetitum quippe id fuit à Sancto Pontifice Pio V. cui interdicto consonum quoque est alterum adscriptum in Rituali Romano à Paulo V. Summo Pontifice evulgato, in ea parte, quæ est *de Communione Infirmorum*, ubi, sermone instituto de Divino Sacramento, hæc leguntur. *Sed alicui ad adorandum solum, seu devotionis, seu cujusvis rei prætextu, ad ostendendum non deferatur:* idque non ea sane de causa, [4] quod simplex adoratio. [quidquid sit de *Sacræ* Hostiæ osculo] quicquam haberet contrarium debito cultui, quum potius eidem esset maxime consentanea; sed ratione quarumdam circumstantiarum, quas sapientes legislatores rectè adnotarunt, quasque innuit Card: de Lugo *in suis Responsis Moralibus lib.* 1. *dub.* 11, *n.* 3. *Merito id prohibuit*, loquitur de Sancto Pio V. *quia si ad privatam ægroti consolationem, & sine spe refectionis Sacramentalis, tanta Salvatoris Majestas loco movenda, & per vias publicas circumferenda esset, paulatim ea infirmorum pietas introduceret, ut, sicut Sanctorum Reliquiæ ad eos deferuntur, & applicantur curationis gratia, ita & ad eosdem non communicaturos, nec periculosè decumbentes, deferretur Eucharistia, & applicaretur partibus læsis & dolentibus, spe impetrandæ curationis; quæ & alia similia, cultum & reverentiam debitam tantæ Majestati paulatim imminuerent.*

Aliæ Ecclesiasticæ sanctiones de cultu Sanctissimæ Eucharistiæ exhibendo.

§. 13. Annuam Ecclesia constituit solemnitatem Corporis Christi, quæ à Tridentino Concilio dicitur Religionis nostræ adversus Hæreses Triumphum, sicuti videre est *sess.* 13. *cap.* 15. Supplicationem quoque instituit ea occasione habendam, jam inde ab Urbano IV. quemadmodum fusè à nobis demonstratum fuit in nostro Opere *de Festis Domini*, cum de Festo Corporis Christi disseruimus. Cavit Ecclesia, ut Sacramentum ad infirmos cum debito honore deferatur, cum ipsum suscepturi sunt in Viaticum, uti licet deprehendere ex pluribus Synodalibus sanctionibus, decretisque editis tum à Summis Pontificibus, tum ab Episcopis quoad Diœceses suas. Amplexa est Ecclesia pium usum exponendi Venerabile Sacramentum omnibus conspicuum, ut pote duobus Crystallis inclusum in Ostensorio, quod dicitur *Monstrantia*, in statutis Concilii Coloniensis habiti sub Card: de Cusa Nicolai V. per Germaniam Legati Apost. sicuti nosse licet ex *tom.* 9 Collectionis Conciliorum Harduini *col.* 1368, *lit.* C. dummodo id de licentia Ordinarii, publicamque ob causam aliquam fiat. Adjecit & illud Ecclesia, quod si privata tantum, non autem publica causa subsit, Sacramentum

expona-

exponatur; ita tamen, ut, reserato Tabernaculo, inde Sacrum Christi Corpus minimè educatur, sed vel Sacra Pyxide sit inclusum, aut Velo obtectum ita, ut videri non possit, quemadmodum deprehenditur ex iteratis conformibus decretis editis à Congregationibus Urbis, & per Summos Pontifices probatis, quas omnes collegimus ipsi, cum Bononiæ essemus, in una ex nostris Institutionibus *Italica editionis tom. 2.* quæ in latinam quoque versionem est illata. Cogitavit Ecclesia de Benedictionibus, Venerabili Sacramento adhibito, impertiendis, tum post publicas habitas supplicationes, tum quoties post solemnem Expositionem Sacramentum est in Tabernaculum restituendum, ac denique cum, sumpto per Ægrotum Viatico, reliqua in Sacra Pyxide est Particula, quam Sacerdos secum ad Ecclesiam refert, veluti nosse licet ex Rituali Romano *tit. de Communione Infirmorum.* Casum denique prospexit Ecclesia instantis alicujus nimbi, procellæ, alteriusve ingentis periculi, cavitque, ut si populus excitari velit ad Deum Optimum Maximum deprecandum, quo ab ingruenti malo præstetur immunis, adaperiatur Tabernaculum, minimè educto Sacramento, sed ante ipsum Sacra Pyxide inclusum preces religioso affectu recitentur. Hæc est methodus præscripta à magno S. Carolo Borromæo in sua tertia Synodo Diœcesana habita anno 1572. *Cum grandines, nimbi, turbines, & alia tempestatum procellæ imminent, ad eas tempestates sedandas, vel, ut vocant, signandas, ne Sacerdos vasculum, in quo Sanctissimum Christi Domini Corpus, asservatur, adhibeat, sed Tabernaculum accensis luminibus patefaciat, ut ea nimborum vi imminente, rogationes & preces à Clero populoque coram Domino religiosè fiant.* Quod confirmatum noscitur in tertia Synodo Provinciali coacta subsequenti anno 1573. *Cum nimbi, procellæ, turbines, aut grandines impendent, ne Sacerdos ad tempestatis procellam arcendam vasculum adhibeat, in quo Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum asservatur, sed Tabernaculum, ubi illud in Altare reconditur, patefaciat, liceat, tumque in ejus conspectu Litanias, aliasque religiosas preces ejus rei causa institutas piè sanctèque pronunciet.* Consonat his Rituale Ebroicense anno 1606. à magno Cardinali de Perron compositum. Perspicuum itaque est sistema à S. Carolo Borromæo, veluti lex quædam, in universa Diœcesi, Provinciaque sua stabilitum, quodque merito pro cæteris locis haberi potest tanquam Regula *in vi directiva*, cum ex aliquo tempestatum, grandinum, fulminumque inopinato casu, supplices ad Deum libet confugere. Ape-

Synodalia decreta circa ritum servandum in casibus huic simillimis.

periendum namque est, uti prænotavimus, Tabernaculum, Sacramentum intra Pyxidem relinquendum, piæ fundendæ preces, ut Divinam nobis opem imploremus. Si autem Sacramentum non debet à Tabernaculo educi, facilè intelligitur, in designatis casibus non esse illud afferendum ad Ecclesiæ januam, nec cum eodem Benedictionem impertiendam.

Ex identitate rationis hunc quoque casum definiunt.

§. 14. Loquuntur quidem mox supra allatæ auctoritates de turbinum, procellarumque casu, quin suspicari possimus, audere quemquoque casum quam excipere, eas minimè congruere incendiis; par omnium quippe ratio est: & quoties, ut aliorum subtilibus levibusque cavillationibus fieret satis, exquiri Synodi vellent, ac Ritualia conceptis verbis loquentia de incendii casu, sat erit manum protendere ad Synodum Archiepiscopi Parisiensis habitam anno 1674. *art 7. cap. 2.* in qua disertis verbis cavetur, ne Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum quacunque de causa unquam ad incendia afferatur, indicta in Sacerdotem, qui deliquisset, suspensionis pœna; & ad Rituale Argentoratensis Ecclesiæ evulgatum à bonæ mem: Cardinali de Rohan, impressumque anno 1742. ubi *pag.* 83. sequentia adnotantur verba: *Prohibitum est insuper*, sermo est de Sacramento Altaris, *ne ad extinguenda incendia deferatur, & quidem sub pœna suspensionis, à Ministris deferentibus ipso facto incurrenda.* Scriptum est: *Non tentabis Dominum Deum tuum. Qui dixit mari: usque huc venies . . . . & hic confringes tumentes fluctus tuos . . potest & impetum ignis refranare. Quandoque autem, sicut potens, sic & justus, mala quadam permittit; & quia, num facilè sit placabilis, ignoramus; vitandum illud omne, quod & quorumdam Christianorum fidem infirmare posset, & nostrorum honorem Mysteriorum malignis infidelium, aut hæreticorum irrisionibus exponere.* Qui temporalia à Deo exposcit, pavidus debet eadem rogare, Divinæque voluntati se omnino committere: *Quando petitis temporalia, cum modo petite, cum timore petite, illi committite, ut, si prosint, det, si scit obesse, non det. Quid autem obsit, quid prosit, medicus novit, non ægrotus:* inquit Sanctus Augustinus *in serm: 354. alias 53 de verbis Domini cap. 7.* Cum sæviunt infortunia, homines plerumque Deum, quomodo oporteret, non orant: liberari se petunt, nihilque præterea curant: cumque cæteroquin pietate ac devotione erga Sacramentum Altaris exardescant, vident es educi illud è Tabernaculo post recitatas preces, afferri ad Ecclesiæ januam, eodemque adhibito per Sacerdotem benedici ad eam regionem, unde

Afferuntur alia decreta, quæ hunc præcisè incendii casum decidunt, & quid tunc agendum statuunt.

unde erumpunt turbines & procellæ, vel ad eam, in qua furit incendium; impleantur fiducia quadam, certaque spe, ad exitum jam pertigisse calamitates suas, &, si id haud fiat, sicuti ex justo Dei judicio pluriès re ipsa non contingit, magnum exinde subest periculum, ne labefactetur vel tepescat fervens illa devotio erga Augustissimum Altaris Sacramen tum; misso interea facto altero periculo irrisionum ab incredulis. Atque hæ profecto animadversiones fecerunt, ut à solertissimis Episcopis statueretur, ne Pyxis è Tabernaculo educatur, ne exportetur ab Ecclesia, neve cum ea in Ecclesia, vel extra Ecclesiam, ad tempestates, aut incendia benedicatur.

Cur vetita ad incendiū tempestatesque benedictio cum Eucharistia?

§. 15. Haud absimilis est obsessorum exorcizandorum species; in Rituali siquidem permittuntur Sanctorum Reliquiæ, opportunis adhibitis cautelis, eorum capitibus pectoribusque imponi. *Reliquiæ quoque Sanctorum, ubi haberi possint, decenter ac tuto colligata & cooperta, ad pectus, vel ad caput obsessi reverenter admoveantur.* Non tamen licet ad caput eorum, vel pectus, sacram admovere Eucharistiam, ob irreverentiæ periculum; *Sanctissima verò Eucharistia super caput obsessi, aut aliter ejus corpori non admoveatur, ob irreverentiæ periculum* Etsi in vita Sancti Bernardi, in Chronicis Belgicis Molineti, & in Cathalogo Belgico Bernardi à Lucemburgo *lit. G* haud desiderentur exempla Sanctorum Virorum, qui tale quidpiam præstitere, atque ita ab obsessis Dæmones ejecerunt: facta enim hæc, sicut prædiximus, iis accensenda sunt exemplis, quæ admiratione quidem, non vero imitatione prosequi debeas.

Interdictum afficit quoque hoc casum obsessi exorcizandi.

§. 16. Cæteris quibusque Auctoribus Joannes Baptista Thiers eruditius, doctiusque de hac quæstione disseruit, illamque diremit juxta ea, quæ hactenus dicta sunt, in suo Tractatu *de Sanctissimo Sacramento. 2. part. cap.* 12. & quidquid ibi latius attulit, legitur ab ipso summatim resumptum in suo Tractatu *de superstitionibus tom. 2. cap.* 13 Opus Thiers *de Expositione Sacramenti* valde commendatum, probatumque fuit pio, ac docto Cardinali Bonæ, uti nosse licet ex ejus Epistola 321. in tomo hoc ipso anno 1755. cuso, *pag* 246 Laudatus Cardinalis in ea Epistola inquit, præclarum se de illo opere fecisse judicium, cum sermonem de eo habuisset cum Patre Luca Dacherio, indeque subdit: *Librum optimum esse, & pium, & ab omnibus Viris doctis ac eruditis approbatum. Omnes autem mirantur, quod argumentum per se sterile, & hactenus intentatum, tanta ubertate tractaveris, ut nihil*

Quisnam eruditius & rectius de quæstione hac disseruerit.

ei desit,

ei desit, nihil ultra desiderari possit. Audivi rumorem propter illum à quibusdam Parisiis excitatum fuisse, sed protinus sedatum, cum nihil in eo censura obnoxium sit. Tanti Cardinalis sententiæ ipsi subscribimus, sed quoad præsentem quæstionem eruditè adeo discussam à Thiers, putamus, deesse nonnulla, quæ nisi congrua aliqua interpretatione solvantur, concidit Thiers assumptio, atque etiam nonnihil concuti possunt, quæ hactenus constituta sunt.

Quæritur an verum, quod Thiers asserit, nullam reperiri Synodū, nec Rituale, ubi de hujusmodi benedictione agatur.

§. 17. Hoc maximè Thiers expendit, cum in tot Synodis actum sit ac constitutum, quidquid agi oportet, dum aliquod tempestatis, incendiique accidit infortunium, ne unam reperiri quidem suadentem, vel permittentem Benedictionem, Sacramento adhibito: Præterea ex tot Ritualibus in Sacrarum Functionum normam impressis, nullum penitus adinveniri consentiens, ut tempestatibus, incendiisque, Sacramento adhibito, benedicatur; etsi cæteroquin similia non desint Ritualia, & monumenta Benedictionum, quæ, adhibitis Sanctorum Reliquiis, vel Crucis imaginibus, impertiantur: & ex tanto omnium silentio validum elicit argumentum adversus ritum benedicendi, adhibito Sacramento, tempestatibus, incendiisve. At si forte nonnulla extarent Ritualia, quibus hoc planè suaderetur, ingens concuteretur ædificium, omniaque disrupta corruerent.

Sacerdotale Romanum P. Alberti Castellani & Rituale Cardinalis Sanctorii hanc benedictionem probant.

§. 18. In Sacerdotali Romano *pag.* 227. *à tergo, sub tit. de Benedictione adversus tempestates*, sequentia verba adnotata reperiuntur: *Si expediens visum fuerit, Sacerdos accipiat reverenter Corpus Domini in vase debito, & Ecclesia exiens, nubes in modum Crucis cum dicto vase signet.* Et in Rituali Cardinalis Sanctorii *pag.* 709. *sub tit. de Exorcismis contra ingruentes aëreas tempestates* hæc adscripta leguntur verba: *Postea, si expedire visum fuerit, Sacerdos accipiat reverenter & cum luminaribus Corpus Domini in Calice, aut alio vase debito, & Ecclesiam exiens, nubes in modum Crucis cum dicto vase signet.* Auctor Sacerdotalis Romani fuit Pater Albertus Castellani Ordinis Prædicatorum, qui multo labore illud elucubravit, dicavitque Leoni X. Pontifici Maximo. Et antequam typis traderetur, examinatum emendatumque fuit jussu Pii IV. Pontificis, veluti cognoscere est *tom.* 2. *Scriptorum Ordinis Prædicatorum P. Iacobi Echard pag.* 48. Alterum Rituale auctorem habuit Cardinalem Sanctorium, S. Severinæ nuncupatum, teste Ciacconio *in ejus vita tom.* 3. *pag.* 1044. De hoc autem Rituali Cardinalis Sanctorii perhonorifica fit mentio in Brevi Summi Ponti-

ficis

ficiis Pauli V. incipiente: *Apostolicæ Sedis* dato quarto Idus Julii 1614. impressoque ad frontem Ritualis Romani ab eodem Paulo Pontifice evulgati; in eo quippe refertur, Cardinales ad novi Ritualis editionem designatos, vetera expendisse Ritualia, præsertim vero illud, *quod vir singulari pietate, zelo, & doctrinæ bonæ memoriæ Julius Antonius S.R.E. Cardinalis Sanctæ Severinæ nuncupatus, longo studio, multaque industria & labore plenissimum composuerat.*

§. 19. His tamen nihil facessentibus, stat Thiersii Assertio: præindicata quippe duo Opera publicæ auctoritatis pondere destituuntur. Nos nihil detractum volumus egregio Operi Patris Alberti Castellani, sed asserimus, esse privati Auctoris Opus, nullumque extare argumentum, quo illud à Pio IV. Pontifice approbatum demonstretur. Neque id temere aut nullâ ratione affirmamus. Agitur in eo Opere de Baptismi forma sub conditione, ac recensentur peculiares factorum circumstantiæ, quando, in hujusmodi Sacramento administrando, forma sub conditione uti licet; à Sacramento autem Pœnitentiæ universim hæc forma sub conditione rejicitur: *Secus in Sacramento Pœnitentiæ, quod non licet.* Theologi illi, qui in Sacramento Pœnitentiæ ministrando locum esse negant formæ sub conditione, auctoritate utuntur Sacerdotalis Romani à præfato Religioso compositi, venditantes illud Pontificia auctoritate roboratum. At cæteri, quibus forma sub conditione in Pœnitentiæ Sacramento probatur, fidenter respondent, neque anteacto tempore fuisse unquam demonstratum, nec demonstrari nunc posse, enunciatum Opus fuisse ab aliquo ex Summis Pontificibus approbatum, quod & ipsi expressimus in Nostro Opere *de Synodo Diœcesana lib. 7. cap. 15. tom. 2. & seq. novissimæ editionis Romanæ*, jam jam absolutæ & quamprimum evulgandæ. Prætermittenda nec est consideratio illa, si nimirum Opus Patris Castellani approbatum fuisset à Pio IV. Pontifice, Sanctum Carolum Borromæum Pontificis Nepotem, totoque ejus Pontificatu in Ecclesiasticis negotiis maximè versatum, haud fuisse permissurum, ut in sua Diœcesana Synodo, itidem in Synodo Provinciali postea coactis, statueretur, quod noscitur reipsa statutum, quodque omnimode adversatur iis, quæ in præfato Opere Patris Castellani tradita leguntur.

Publica tamen auctoritate nunquâ fuerunt eadê opera approbata. Et primo id probatur quoad Sacerdotale Romanum.

§. 20. Hinc ad Rituale Cardinalis Sanctorii gradum facimus. Celebris Præsul Fontanini, qui paucos librorum peritia sibi pares habuit in appendice ad Catalogum librorum bonæ memoriæ Cardinalis Imperiali,

Historica narratio de Rituali Cardinalis Sanctorii.

Storii,

riali, *littera S.* hæc adnotata reliquit: *Opus rarissimum sine Principio, & fine, impressum sub Paulo V.* & jure quidem: egregii quippe hujusce operis impressa folia delitescebant in angulo Vaticanæ Bibliothecæ, quorum notitia ad Viros Sacrorum Rituum studiosos delata, impetrarunt hi, ut simul colligerentur, quo eorum exemplum sibi sumere liceret. Tunc vero factum, ut multi ejusdem sibi exemplum compararerint, quod in suis Bibliothecis condiderunt, cum ante id temporis pauca essent, atque rariora exemplia: neque enim alia eousque comperta erant exempla, quàm quæ extabant, & nunc etiam extant, unum in Bibliotheca Monasterii S. Crucis in Hierusalem, duo autem in Bibliotheca Collegii Romani, quorum alterum fuit Venerabilis Cardinalis Bellarmini, alterum Præsulis Coccini Rotæ Auditoris. Uti prænotatum est, asserit Præsul Fontanini, Rituale Cardinalis Sanctorii principio destitui, & fine; idque omnino verum, quemadmodum videre est in exemplis mox supra indicatis. Testatur, illud sub Paulo V. impressum, at non meminit, quod illum latuerit fortasse, suppressum fuisse jussu ejusdem Pontificis, dum adhuc sub prælo esset, quemadmodum ab eodem Præsule Coccino sua manu adnotatum legitur in præfato Rituali, in Collegio Romano, uti prædictum est, asservato: *Hoc Opus, dum adhuc sub prælo esset suppressum fuit Romæ tempore Pauli V. ideoque caret principio, medio, & fine.* Et licet in ejusdem Ritualis exemplis novissime evulgatis, ac distributis, initium reperiatur ac finis, facilè tamen deprehenditur, & initium, & finem ipsis fuisse, quamvis fortasse parum considerate, superadditum, ne per manus abiret mutilum exemplum, nec caput habens nec pedes.

Plura ei superaddita subfatis initium. §. 21. Id vero comprobatur ex titulo, sive inscriptione præsatis recentibus exemplaribus præposita; constat quippe his verbis: *Rituale Sacramentorum Romanum, Gregorii XIII. Pontificis Maximi jussu editum. Romæ 1584.* in quo facti veritas primum desideratur, cum de imprimendo Rituali Cardinalis Sanctori cogitatum fuerit tantummodo sub Pontificatu Pauli V. uti mox supra dictum est, nec cusum illud fuerit superstite Auctore, qui è vivis excessit sub annum 1601. Clemente VIII. Pontifice, sed ab ejusdem hæredibus sub Pontificatu Pauli V. quemadmodum mox infra constabit.

Et ad finem. §. 22. In prædictis exemplaribus & finis quoque conspicitur; pagina quippe 712. hæc leguntur verba: *Ritualis Romani Finis.* Qui autem id sibi sumpsit, ut extrema suppleret, mediam partem satis non inspexit,

inspexit; ubi non minus in ipsis, quam in cæteris quibuscumque exemplis desiderantur paginæ, *quæ à pag: 252. ad pag. 257. subsequuntur.* Verum, quanticunque sit hæc animadversio, sermonem omnem colligentes ad finem, facili negotio detegitur recens superadditio nonnullorum foliorum, quæ non solum ex charta & atramento evincitur, sed ex ipso paginarum numero; postrema quippe exemplaria ad paginam pertingunt *712* cum cæteroquin duo vetera exempla, alterum nempe Cardinalis Bellarmini, & alterum in Bibliotheca S. Crucis in Hierusalem asservatum, paginam 604. non prætergrediantur, atque etiam alterum Præsulis Coccini pag: 708. compleatur. Ritus itaque Benedictionis cum Sanctissimo Sacramento nonnisi in postremis exemplaribus reperitur, cum legatur ipse ad pag: *709.* & cæteroquin vetera inter exemplaria nullum paginam 708. prætergrediatur.

Quare dum adhuc sub prælo esset, suppressum?

§. *23.* Ad absolutissimam notitiam eorum omnium, quæ Rituale respiciunt Cardinalis Sanctorii, nihil super est aliud, quam inquirere causam, cur fuerit, Paulo V. Pontifice, sudante prælo suppressum. Huic autem investigationi videntur posse cumulate satisfacere ea ipsa, quæ charactere Venerabilis Cardinalis Bellarmini adnotata reperiuntur in Exemplo Ritualis Cardinalis Sanctorii, quo Bellarminus utebatur, quodque, uti sæpius monuimus, extat in Bibliotheca Collegii Romani. *Hic Liber confectus est à Cardinali Sanctæ Severinæ longo tempore, & magno labore, & si quidem sub nomine prædicti Cardinalis fuisset impressus, dempto illo verbo Romani* (quod verbum etsi non extaret in libri fronte, tunc non impressa; aderat tamen alia in prima Operis pagina: *Ritualis Romani Liber primus*) *potuisset libere communicari cum omnibus: sed non placuit iis, ad quos pertinebat, ut cum nomine Romani publicaretur, & non placuit hæredi Cardinali, ut sine nomine Romani exiret. Ea causa est, cur hic Liber lucem non aspiciat, & imperfectus ac mutilus extet in privatis Bibliothecis.*

Commendatione tamen dignum, licet auctoritate legis destitutum.

§. *24.* Est itaque Opus Cardinalis Sanctorii omni commendatione dignum, optimoque jure sibi vindicat laudes, quæ de eo, tum in adnotatione Cardinalis Bellarmini, tum & in præmemorato Brevi Pauli V. leguntur. Nosque ipsi Auctoris laborem, & eruditionem sæpius admirati, non prætermisimus eo uti, debitamque laudem in nostris evulgatis operibus ipsi tribuere. At, ex superius allatis notitiis, fieri nullo modo potest, ut ipsi vis legis concedatur, existimeturque veluti opus à Summis Pontificibus approbatum, & tanquam Rituale Romanum;

Rituale Romanum à Paulo V. editum. quid de proposita quaestione constituat.

titulus enim hic solummodo convenit Rituali Pauli V. Pontificis; *ad* Patriarchas, Archiepiscopos, & Episcopos per ipsum directo, *ut in posterum, tamquam Ecclesiae Romanae Filii, ejusdem Ecclesiae omnium Matris & Magistrae Auctoritate constituto Rituali in Sacris functionibus utantur, & in re tanti momenti, quae Catholica Ecclesia, & ab ea probatus usus antiquitatis statuit, inviolate observent:* uti legitur in illius Brevi anni 1614. quo Rituale Romanum confirmat, & in quo licet adnotatae legantur preces recitandae *ad repellendam tempestatem*, fiat que mentio sonitus aeris campani, signi Crucis, atque aspersionis aquae benedictae; nullum tamen omnino fit verbum de Benedictione, adhibito Sacramento impertienda.

Collatio operum Cardin. Sanctorii, & P. Castellani, cum Synodis S. Caroli.

§. 25. Denique in una librae lance statuatur opus Cardinalis Sanctorii, quod, quanticunque tandem sint reliquae exceptiones omnes, nunquam dici poterit Pontificia auctoritate roboratum, illique in novam oneris accessionem superaddatur alterum Opus Patris Castellani, nunquam & ipsum approbationem illam Pontificiam consequutum; in altera vero lance ponantur Synodi Sancti Caroli Borromaei, quamvis illae, si vim legis consideres, in Dioecesi, totaque Provincia Mediolanensi solummodo obtineant; haecque omnia si quispiam ponderet, conspiciet illico propendere illam Synodorum lancem, quumque, aliquo hujusmodi casu se offerente, deliberandum erit, obstrictum se noscet, vi quidem directiva, amplecti quidquid fuit à Sancto Carolo praefatis in Synodis constitutum. Non indigent profecto praefatae Synodi, ut quidquam illis adjiciatur, at si quae fieri vellet accessio, in promptu illa quidem esset, & facillime comparanda ex aliis Synodis, & Ritualibus aliarum Dioecesium, in quibus ex norma in S. Caroli Synodis tradita, statutum cernitur, ut cum incendii periculum subest, aperiatur Tabernaculum, Sacramento tum reliquatur obtectum, religiosa fiat precum recitatio, nec extrahatur Sacramentum, ac proinde ne cum eodem ad incendia, tempestatesque benedicatur.

Alia Synodus Italica, Auctorumque Sententia, quibus proposita assertio roboratur.

§. 26. Supra allatae sunt Synodorum, Auctorumque transalpinorum auctoritates, nunc alias superaddemus ex Italis nostris desumptas. Injuriam sibi faceret is, cui incomperta essent tum eximia virtus Praesulis Gratiani olim Ameriae Episcopi, tum ejusdem celebris Synodus habita anno 1595. *in cujus capite* 109 ita legitur. *Ad arcendas pluvias, aut tempestates, procellasque, quae forte impendere videbuntur, nemo Sacerdos Pyxidem ipsam cum Sacramento efferat, sed tantum Taberna-*

bernaculum, patefacto ostio, adaperiat, & in conspectu Sacramenti, genibus ad terram datis, Litanias, aliasque precationes ejus rei causa institutas, piè sanctèque cum populo, qui aderit, aut cum Clericis, aut etiam solus peragat, Divinamque benignitatem, ut mala, qua peccata nostra merentur misericordiâ suâ avertat, religiosè precetur. Perspecta quoque est præstantia in rebus ad Ritus spectantibus Patris Bartholomæi Gavanti, qui composuit *Enchiridion*, seu *Manuale Episcoporum* ad Sacras functiones ritè dirigendas, in hoc autem *verbo Eucharistia num.* 14. hæc scripta reliquit: *Non adhibeatur contra grandinem, puta in valvis Ecclesia, benedicendo aërem.* Nec missum faciemus Clericatum, utcumque cæteris recentiorem non exiguam tamen laudem consecutum; in ejus quippe *decisione* 60 de Eucharistia *num* 11. hæc leguntur: *At ad benedicendum aërem contra grandinem, probibitum est, Sacram Eucharistiam exponere in valvis Ecclesia.*

§. 27. His Litteris finem imponimus, tum quia aliis obruimur curis, & quia æstivis caloribus afficimur. Prudens nobis probatur Fraternitatis tuæ agendi ratio, dum nihil graviter egisti in pium illum Sacerdotem, qui extra Januam Ecclesiæ S. Nicolai in Carcere Benedictionem super populo, & ad incendium est impertitus; valde enim huic casui congruere nobis videntur verba S. Bernardi *Serm.* 40. *super Cantica*, ubi hæc scripta reliquit: *Etiamsi perperam actum quid deprehendas, nec sic judices proximum; magis autem excusa. Excusa intentionem, si opus non potes: puta ignorantiam, puta subreptionem, puta casum.* Verum cum haud justum, æquumve sit, ut, quæ sunt minus recte gesta, conniventiâ invalescant, iteratisque actibus quamdam veluti legitimæ spectabilisque consvetudinis speciem obtineant, non solum tibi curæ erit, hanc Nostram Epistolam in Cancellaria tua custodiri, verum etiam Edictum, interposita auctoritate nostra propones, in certam normam eorum, quæ, excitato incendio aliquo, præstanda sunt, ut DEO supplicetur juxta ritum S. Romanæ Ecclesiæ. Edictumque ipsum, veluti ad amussim, exiges ad ea, quæ à Sancto Carolo noscuntur constituta, quæque fuerunt à nobis in his Nostris Litteris fusius exposita. Teque, Ven. Frater Noster, ex animo amplectentes, Apostolicam Benedictionem tibi peramanter impertimur.

Iterata commendatio Eminentissimi Vicarii, ac monita.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem die XXVII. Julii MDCCLV. Pontificatus nostri Anno XV.

Dat: 27. Julii 1755. Pontif. 15.

EPISTOLA XLIX.

Definitur Auctoritas, tum Metropolitani Nationis Ruthenorum, tum Proto-Archimandritæ Ordinis S. Basilii Magni ejusdem Nationis, in Abbates, seu Archimandritas Monasteriorum ipsius Ordinis: Aliaque ad hujusmodi Abbates & Monachos Ruthenos pertinentia opportunè statuuntur.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Ad futuram rei memoriam.

Prœmium; Pontificia cura de Fidei puritate, ac disciplinæ integritate.

SUPER familiam Domini Cœlestis Patris ordinatione constituti, ad omnes Nationes, & Gentes, quæ Catholica Societate continentur, sollicitudinis nostræ curas extendimus; quæque ad Religionis, ac Fidei puritatem, & Ecclesiasticæ Disciplinæ integritatem ubique servandam, pro diversis regionum opportunitate, magis proficua fore prospicimus, ea peculiari studio fovere, & quantum in Nobis est, augere ac promovere non prætermittimus. Quapropter, quum satis compertum habeamus, Ordinem Monachorum Sancti Basilii Magni, apud inclytam Ruthenorum Nationem, jam pridem Catholicæ Romanæ Ecclesiæ inviolabili unitatis fœdere junctam, spiritualibus Ecclesiarum, & Populorum utilitatibus eximiam operam, assiduosque labores, & antea semper impendisse, & adhuc laudabiliter impendere; officii nostri partes esse duximus, ad ea, per quæ Ordo ipse in proprio Instituto firmius consistere, ac etiam felicioribus in dies incrementis augescere valeat, animum nostrum intendere; comparatisque necessariis rerum notionibus, ac sæpius auditis tum Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium, tum aliorum Sedis Apostolicæ Ministrorum consiliis, complura decrevimus & constituimus, quæ ad prædicti Ordinis, ejusque Provinciarum, ac Monasteriorum perpetuam stabilitatem & ordinatam tranquillitatem, nec non ad definienda & asserenda ejusdem Superiorum jura, & Monachorum regimen ac disciplinam, magis opportuna fore, & in Domino salubriter expedire judicavimus.

Ordinis commendatio, nec non Pontificis sollicitudo de optimo illius regimine.

§. 1.

§. 1. Jam enim usque ab anno D. 1744. pluribus præhabitis consultationibus, editæ à Nobis fuerunt Litteræ Apostolicæ, quibus initium est: *Inter plures*, impressæ deinde in Bullarii nostri *Tom. 1. num.* 98. quibus potissimum unio Monasteriorum omnium prædicti Ordinis S. Basilii Ruthenorum, tam in Lithvania, quàm in Polonia seu Russia existentium, in unam Congregationem ex duabus Provinciis coalescentem; de qua unione inter ipsius Ordinis Archimandritas & Professores convenerat; per Nos approbata & confirmata fuit. Cumque superiore anno 1743. habitum fuisset in Civitate Dubnensi Generale ejusdem Ordinis Capitulum, sub præsidentia Ven. Fratris Athanasii totius Russiæ Metropolitani, assistente etiam in eo Ven. quoque Fratre Georgio Episcopo Zenopolitano, quem tunc existens Noster, & Apostolicæ Sedis Nuntius in Poloniæ Regno constitutus, ad id subdelegaverat; hujusmodi Capituli Generalis deliberationes atque decreta diligenter expensa, ac per supradictas Litteras Nostras partim approbata, & confirmata, partim temperata, & reformata fuerunt. Quum vero indecisa tunc temporis relicta fuerit quæstio, utrum Abbates, seu Archimandritæ Monasteriorum prædicti Ordinis, jurisdictioni Metropolitani, an potius Proto Archimandritæ totius Congregationis, immediatè subjecti esse deberent; propterea quod opportuna documenta ad eam quæstionem dirimendam nondum allata fuerant; exhibitâ Nobis postmodum hujusmodi documentorum serie, unà cum copiosis allegationibus, quibus unaquæque ex contendentibus Partibus rationes & jura sua fusè deduxit; tandem die 23. Novembris elapsi anni 1755. coacta fuit coram Nobis nonnullorum Ven. Fratrum Nostrorum S.R.E. Cardinalium Congregatio, cui etiam interesse voluimus Ven. Fratres, Albericum Archiepiscopum Nicænum Almæ Urbis Gubernatorem, qui Apostolici Nuntii munere in præfato Poloniæ Regno plures annos laudabiliter perfunctus est, ac prædictum Georgium olim Episcopum Zenopolitanum, nunc autem Theodosiæ Archiepiscopum: Quorum omnium sententiis auditis, non solum definita fuit quæstio jamdudum pendens, utrum nimirum Abbates immediatæ Metropolitani, vel potius Proto Archimandritæ jurisdictioni subesse debeant; opportuno quodam inito temperamento, quo & Regularis disciplinæ conservationi prospiciatur, & minimè recedatur ab obsequio, ac dependentia, quam Ordo Sancti Basilii Magni Ruthenorum erga propriæ Nationis Metropolitanum innumeris atque solemnibus actibus semper professus est: Verum etiam alia condita fuerunt decreta, ad consulendum

Quanta in id præstiterit Pontifex.

Quæstio de subjectione Abbatum seu Archimandritarum hactenus indecisa.

Sedulo præmisso examine definitur, aliaque opportuna superadduntur decreta.

Animarum

Animarum saluti, earumque spirituali curæ, & ad Divinum cultum promovendum, ut ex inferius afferendis perspectum fiet, maximè idonea.

Abbatum seu Archimandritarum subjectio.

§. 2. Primo itaque definitum atque decretum fuit, Abbates seu Archimandritas Monasteriorum præfatæ Congregationis, immediatæ jurisdictioni Proto Archimandritæ pro tempore existentis subesse debere; ita tamen, ut unusquisque eorum Institutionem quidem à Metropolitano, Installationem vero à Proto Archimandrita suscipere teneatur; Obedientiæ autem juramentum in Metropolitani manibus præstent; cujus quidem juramenti formula ita concepta sit, ut relationem habeat ad omnia jura, Constitutiones, & decreta ab Apostolica Sede emanata, & signanter ad ea, quæ in præcitatis, quarum initium est; *Inter plures*, & in præsentibus Nostris Litteris continentur.

Iisdem jus vocis activæ & passivæ in Capitulis tribuitur.

§. 3. Secundo statutum est, ut prædicti Abbates, seu Archimandritæ, in posterum tam in Provincialibus suarum respective Provinciarum quam etiam in Generalibus universæ Congregationis Capitulis, activi & passivi suffragii jure fruantur, servatis tamen, ac religiosè impletis iis, quæ circa Vocalium numerum decreta fuerunt in sæpedicta Epistola: *Inter plures*; ita videlicet, ut in designato hujusmodi numero Abbates ipsi includantur.

Proto-Archimandritæ jus visitandi, & corrigendi asseritur.

§. 4. Tertio Decretum fuit, Proto Archimandritæ licitum forte Abbates Regulares seu Archimandritas Monasteriorum præfatæ Congregationis visitare, atque etiam eos, in actu visitationis hujusmodi, quoties id exigat Monasteriorum utilitas, ab officio suspendere: reservato tamen suspensis jure appellandi in devolutivo ad Metropolitanum, tanquam Sedis Apostolicæ Delegatum; ac etiam appellandi in suspensivo ad eumdem, si fortè Proto Archimandrita in præfata visitatione ad alias pœnas corporis afflictivas, aut infamiam irrogantes, contra prædictos Abbates processerit.

Extra visitationē quomodo in causis gravioribus procedat.

§. 5. Quarto, si extra Visitationis actum Proto Archimandrita procedere velit adversus dictos Abbates, in causis graviorum & personalium criminum, quæ, ex juris præscripto, depositionis pœna, vel alia corporis afflictiva, aut infamiam irrogante, punienda essent; decretum fuit, id aliter ab eo præstari non posse, quam legitimo Processu efformato, & unà cum Consultorio suo, collatis sententiis, statuendo quidquid in causa decernendum & pronunciandum existimaverit; Ab illius autem sententia, licitum & integrum fore appellationem etiam in suspensivo interponere ad prædictum Metropolitanum, tamquam Sedis Apostolicæ delegatum,

§. 6.

§. 6. Quinto permissum fuit Monachis quibuscumque, si forte gravamen sibi aliquod à Proto Archimandrita illatum fuisse contendant, recursum habere ad Metropolitanum, tamquam prædictæ Sedis Delegatum, salva tamen semper Apostolicæ Nunciaturæ, ejusdemque Sedis auctoritate.

Ab illato per ipsum gravamine, quomodo sibi Monachi possit consulere.

§. 7. His autem adjecta sunt alia Decreta, quæ Animarum Christi fidelium salutem, eorumque spiritualem curam concernunt. quibus edicendis occasionem & causam id præbuit, quod Nobis & Apostolicæ Sedi innotuit, sæpe contingere, ut propter penuriam Sacerdotum Sæcularium Ritus Græco Rutheni, necessario cogantur ejusdem Nationis Episcopi, Monachos prædicti Ordinis ad gerendam Animarum curam evocare; ac etiam aliquando nonnullos ex iis ad inserviendum Ecclesiis Cathedralibus arcessere. Quod itaque spectat ad Monachos Animarum regimini præponendos, decretum fuit, ut, quoties è Clero Sæculari Sacerdotes ad id muneris idonei revera deficiant, non omittant Episcopi rem cum Proto Archimandrita communicare, & cum ipso agere, quo sibi eos Monachos concedi obtineant, qui in regimine & administratione Ecclesiarum, quibus cura imminet Animarum, defectum suppleant Sæcularium Sacerdotum; utque hujusmodi Monachi in exercitio muneris sibi concrediti, Episcopis ipsis subjecti esse debeant, eisque rationem reddere de injuncti sibi officii administratione: Ita ut quicumque Regulares ad animarum curam, & Sacramentorum administrationem, ut supra, assumpti fuerint, in iis, quæ ad utrumque hujusmodi ministerium pertinent, immediatæ Episcoporum jurisdictioni, visitationi, & correctioni subesse debeant; nunquam vero animarum curam suscipere possint, nisi ante opportunam eorumdem Episcoporum approbationem obtinuerint, quam quidem hi, prævio eorum examine circa idoneitatem, si id necessarium & expediens esse judicaverint, ipsis elargientur. Si autem aliquos ex Monachis ad inserviendum Ecclesiis Cathedralibus assumi contingat, hoc etiam decretum fuit, in iis, quæ Ecclesiarum hujusmodi servitium, Divinumque cultum respiciunt, prædictorum Episcoporum jurisdictioni subesse debere.

Subsidiaria Monachorum cooptatio ad curam Animarum, vel in Cathedrales quomodo peragenda.

Episcoporũ in eos jurisdictio.

§. 8. Quas quidem omnes Resolutiones, ut supra, captas, Nos tunc approbavimus; & nunc iterum, prævia confirmatione supra citatæ Constitutionis Nostræ: *Inter plures*, quoad ea omnia, quæ iisdem resolutionibus hucusque relatis contraria non sunt, præsentium Litterarum Nostrarum tenore, eas approbamus & confirmamus, atque omnimodæ executione mandari volumus & statuimus.

Iterata prædictorum confirmatio.

§. 9.

Novæ propo- sita instantia, eaque definitio ob res incomperitas amplia- tur.

§. 9. Quum vero post præmissarum quæstionum examen, atque definitionem, expositum Nobis fuerit, nonnulla extare Monasteria, gubernari olim solita per Abbates, qui inibi ad nominationem Charissimi in Christo Filii Nostri Poloniæ Regis, Magni Ducis Lithvaniæ pro tempore existentis, seu etiam aliorum inferiorum Patronorum, constituebantur; eaque nunc à Superioribus, & Monachis Provinciæ Lithvaniæ, in simplices Superioratus conversa fuisse; Nobisque proinde supplicatum fuerit, ut hujusmodi Monasteria in pristinam Abbatiarum dignitatem restitui, ac debita Patronatus jura super illis, tum Regiæ Majestati, tum aliis inferioribus Patronis, illæsa manere juberemus; providentes præterea, ut quoties hujusmodi Abbatias vacare contingat, earum administratio ad Metropolitanum deferatur, seu ad Ordinarium Loci, in cujus Diœcesis finibus Monasteria ipsa consistunt, donec legitima per Patronos præsentatio expleta fuerit; Nos, qui ex una parte certam, atque distinctam de præmissis scientiam non habemus, ex alia vero promptos atque paratos Nos esse profitemur ad jus suum unicuique reddendum; Omnibus & singulis, qui in hujusmodi negotio jus aliquod sibi competere, seu quavis ratione id sua interesse putabunt, denunciamus, ac respectivè injungimus, ut fundamenta jurium, quæ super qualibet ex supradictis Abbatiis sibi afferunt, Nostro & Apostolicæ Sedis Nuntio distinctim exhibeant: eidem vero nunc & pro tempore existenti Apostolico Nuntio committimus, ut monumenta omnia, quæ tum ab iis, qui hujusmodi Monasteriorum Patronatum sibi vindicare intendant, tum ab aliis, qui eorumdem libertatem propugnare conentur, sibi fuerint exhibita, ad Nos, & Sedem Apostolicam transmittat, ut, omnibus visis, atque perpensis, sive à Nobis, sive à Successoribus nostris Romanis Pontificibus, tam circa afferta nominandi, seu præsentandi jura, quam super vacantium hujusmodi Abbatiarum, & Monasteriorum administratione, prout justum fuerit, definiatur, & opportunè provideatur.

Atq; interim opportuna colligi, transmittiq; documenta præcipitur.

Fides asseritur exemplis.

§. 10. Volumus autem, ut præsentium Literarum exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii &c.

Dat. 30. Martii 1756. Pont. 16.

Datum apud Sanctam Mariam Majorem die 30. Martii 1756. Pontificatus Nostri Anno Decimo sexto.

EPISTOLA L.

Missam Celebrantes, aut Fidelium Confessiones excipientes, ad Prsebyteratus Ordinem non promoti, quibus

bus pænis ex Sacrorum Canonum, & Apostolicarum Constitutionum præscripto subjiciantur; quæ praxis hactenus in Judiciis adversus hujusmodi reos sit servata, & quomodo in posterum sit providendum.

Epistola Encyclica ad Patriarchas, Archiepiscopos, & Episcopos, Locorum Ordinarios.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabilis Frater Noster, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

UAM grave horrendumque scelus admittat, quicumque Sacerdotali Ordine non initiatus, Sacrificium Missæ celebrare præsumit, superfluum censemus multis verbis demonstrare; quum omnibus perspectæ sint rationes, ob quas sacrilegium hujusmodi crimen merito detestandū, atque districto pœnarum gladio vindicandum censetur. Satis itaque erit Apostolicas Prædecessorum nostrorum Constitutiones hic indicare, quibus severissimæ adversus memorati criminis reos pœnæ statuuntur; quæ scilicet à fel. record. Paulo IV. Sixto V. Clemente VIII. & Urbano VIII. Romanis Pontificibus editæ fuerunt; quarum sanctionibus decernitur, ut quicumque Sacerdotali charactere destitutus, compertus fuerit Missam celebrasse, Foro sæculari puniendus tradatur.

Pontificum Constitutiones de Celebrantibus non promotis, eorūque pœnis.

§. 2. Has omnes Constitutiones Nos ipsi memoravimus, & confirmavimus in nostra, quam usque ab anno Incarnationionis Dominicæ MDCCXLIV. Pontif. Nostri IV. sub Dat. XII. Kal. Majas edidimus, cujus initium est: *Sacerdos in æternum*, quæque impressa est in Bullario Nostro *Tom. 1. num. 97.* ubi præterea plures tolluntur exceptiones, & subterfugia, quæ per Defensores reorum afferri solebant, ut eos eximerent à decreta pœna traditionis brachio sæculari; quantumvis legitimis probationibus planè constaret, eosdem, Sacerdotali ordinatione nunquam susceptâ, Missam celebrasse.

Addita hujusmodi sanctionibus firmitas contra excogitatas fraudes.

§. 3. Quamvis autem Ecclesia præfatos celebrantes non promotos, justitiâ sic exigente, sæculari Foro tradendos decreverit; quum tamen eadem pia mater sit, & ut omnibus constat, lenitatis & misericordiæ viscera gerat, nec unquam omisit, nec adhuc desinit mansvetudinis suæ argumenta præbere, tum in statuenda forma degradatio-

Pœnā in perditos homines sic irrogat Ecclesia, ut le-

...nis, piaque Matris spiri tum servet.

nis verbalis, quæ realem degradationem præcedit; tum in ipsa reali degradatione exequenda; tum denique in providis legibus, & cautelis editis atque susceptis, ut nequissimos homines arceret à sacrilego ausu sese immiscendi Sacrorum Mysteriorum celebrationi, absque Sacerdotali ordine & charactere; viam illis quodammodo præoccupando, qua in præfatam pœnam traditionis brachio sæculari proruere possent.

Id eruitur primò ex præscripta verbalis degradationis formæ.

§. 4. In Pontificali Romano habetur forma degradationis verbalis, per quam videlicet profertur sententia decernens realem degradationem, non minus in eos, qui sacris Ordinibus, excepto Presbyteratu, insigniti sunt; quam & in cæteros Clericali tantum Tonsura, aut Minoribus Ordinibus initiatos. Hoc solum inter utrosque intercedit discrimen, quod in Clericos Minorum Ordinum, aut simpliciter Tonsuratos, verbalis degradatio peragitur, seu quod idem est, degradatio realis decernitur, à solo Episcopo, absque aliorum quorumcumque interventu: in alios vero Majoribus Ordinibus infra Sacerdotium insignitos, non licet Episcopo ad verbalem degradationem procedere, nisi assistentibus, & suffragium simul ferentibus aliis quibusdam personis, quarum præsentiam, sententiamque Canonicæ Leges exposcunt.

Indicantur de ea canonicæ sanctiones.

§. 5. Celebris est Decretalis Prædecessoris Nostri Bonifacii Papæ VIII. *in Cap. degradatio, de Pœnis, in sexto*, ubi hæc leguntur: *Super quo tibi taliter respondemus, quod verbalis degradatio, seu depositio ab Ordinibus, vel Gradibus Ecclesiasticis, est à proprio Episcopo, sibi assistente in degradatione Clericorum in Sacris constitutorum Ordinibus certo Episcoporum numero definito Canonibus facienda; quamquam proprii Episcopi sententia, sine aliorum Episcoporum præsentia, sufficiat in degradatione eorum, qui Minores dumtaxat Ordines receperunt.*

§. 6. Notæ sunt etiam sanctiones Canonum, quos indicat Glossa Canonica, *in cit. Cap. Degradatio in verb. Canonibus .. de pœnis, in sexto*, quiq; definiunt numerũ Episcoporũ, qui assistere debent, ubi pronuncianda sit degradatio verbalis adversus Clericum in Majoribus Ordinibus constitutum.

Subsidiaria degradationis forma à Concilio Tridentino permissa.

§. 7. Nec quemquam latere potest quod in Sacro Concilio Tridentino statutum fuit *Sess. XIII. cap. 4. de Reform.* ubi quum animadversum fuisset, non ita facile in occurrentibus degradationum casibus reperiri posse numerum Episcoporum à Canonibus requisitum, facultas fit Episcopis procedendi etiam absque illis; adhibitis tamen sibique

que ea in re assistentibus totidem Abbatibus, in Civitate, aut Diœcesi residentibus, atque usu Mitræ & Baculi ex Apostolicæ Sedis indulto decoratis, vel, si hi non adsint, aliis personis in Ecclesiastica Dignitate constitutis, matura ætate, & sacrarum legum scientia spectabilibus.

§. 8. Quoniam vero juxta veterem disciplinam, verbales degradationes peragebantur in Synodis Provincialibus, & in his quidem singuli Episcopi suum proferebant suffragium; quum nunc Episcopi, vel alii Ecclesiastici Viri, de quibus diximus, locum gerant Patrum in Conciliis Provincialibus assidentium, facile intelligitur, in hos derivatum esse jus ferendi suffragii in degradationibus verbalibus, ad quas, uti Assessores, invitantur; quemadmodum plenè demonstratum à Nobis fuit in nostro Tractatu *De Synodo Diœcesana, lib. 9. cap. 6. num. 4. novissima edit.*

Assessores in verbali degradatione quo jure fruantur.

§. 9. Verbalem degradationem sequitur degradatio realis, cujus exequendæ ratio distinctè præscribitur in Pontificali Romano. Et in hac etiam Ecclesia minimè omittit perspicua lenitatis, & pietatis suæ argumenta præbere. Etenim priusquam degradatum tradat sæculari Curiæ Ministro, pro eo efficaciter deprecatur, ne pœna mortis, aut mutilationis membrorum eidem infligatur: *Domine Iudex*, verba sunt citati Pontificalis, *rogamus Vos, cum omni affectu, quo possumus, ut amore Dei, pietatis, & misericordiæ intuitu, & nostrorum interventu precaminum, miserrimo huic nullum mortis, vel mutilationis periculum inferatis.* Multoque ante Pontificalis Romani compilationem, id ipsum expressum legitur in *Cap. Novimus*, quod est Innocentii III. *De verbor. signific.* ibi: *Pro quo tamen*, sermo est de degradato, sæculari Curiæ tradendo, *debet Ecclesia efficaciter intercedere*, apud Judicem Laicum, *ut citra mortis periculum, circa eum sententia moderetur.* Videri quoque potest Altelerra *ad cit. Cap. Novimus de verb. signific.* ubi plures colligit Patrum auctoritates congruentes iis, quæ in præindicata Decretali statuuntur.

In reali quoque degradatione Ecclesia eadem præbet lenitatis argumenta.

§. 10 Ad confirmandum autem assumptum nostrum, de summo pietatis studio, quo Ecclesia etiam nil tale meritos prosequitur, vitamque ipsis intercludere nititur, ne mortis pœnam per delicta incurrant; dicimus, antiquissimâ providentiâ cautum fuisse, ut qui è propriis in alienam Diœcesim transgreditur, nisi fuerit in hac planè cognitus, secum ferat Ordinarii sui literas, quibus fides fiat, eum esse Sacerdotem, nulloque, quod sciatur, Canonico impedimento detentum, quominus

Idem spiritus ... cuius ... [illegible] ... delicta statuit.

Provida sanctio de Sacerdotibus è propria in aliam Diœcesim commigrantibus.

nus Sacra Mysteria celebrare queat. Jam id decretum habetur in Sacra Calchedonensi Synodo; ubi quum interdictum legatur Clerico atque Lectori, è sua in alias Diœcesim commigrare, non præobtentis memoratis literis, quas Discessus appellamus, à proprio Episcopo, Jacobus Cujacius, aliique post eum accurati Scriptores, monuerunt, cum vera Textus lectione non congruere verbum, *Lectori*, sed *ignoto*; quemadmodum & ipsi adnotavimus *in nostra Institutione 34. editionis latinæ* §. 1. Quodsi vetustiora etiam propositæ disciplinæ principia investigare libeat, consuli possunt Canones, qui Apostolici vocantur, apud Cotelerium in editione *Patrum Apostolicorum Tom. 1. lib. 8.* inter quos adest Canon XIII. ita decernens: *Si quis Clericus, aut laicus, à Communione suspensus, vel Communicans ad aliam properet Civitatem, & suscipiatur præter commendatitias literas; & qui susceperunt, & qui susceptus est, Communione priventur; excommunicato vero proteletur ipsa correptio, tamquam qui mentitus sit, & Ecclesiam Dei seduxerit.* Consonat huic Canon XXXIV. ut patet ex subjectis illius verbis; *Nullus Episcoporum peregrinorum, aut Presbyterorum, aut Diaconorum, sine commendatitiis suscipiatur epistolis, & cum scripta detulerint, discutiantur attentius; & ita suscipiantur, si probatione pietatis extiterint; sin minus, nec quæ sunt necessaria subministrentur eis, & ad Communionem nullatenus admittantur, quia per subreptionem multa proveniunt.*

Vetustiora circa id ipsum monumenta.

Canonum Apostolicorum auctoritas & antiquitas.

§. 11. Porro, quidquid disputent eruditi de vero Canonum Apostolicorum Auctore, certum est, eos magnum auctoritatis pondus habere, quum saltem sæculo Ecclesiæ tertio decurrente collecti fuerint ex pluribus Conciliis ante Nicænam Synodum celebratis; uti nunc temporis inter sacrarum antiquitatum investigatores convenire videtur.

Vetustioribus congruunt recentiores Ecclesiæ leges.

§. 12. Sanctissimis hisce legibus conformes sunt Concilii Tridentini sanctiones; conformes sunt Epistolæ Encyclicæ à Congregationibus Urbis ad Ecclesiarum Antistites sæpè transmissæ. Idque etiam pro firmo tenendum est, quod licet non oporteat Episcopum sollicitum esse de Regularibus, qui in propriis Ecclesiis Missas celebrare intendunt, quum ejus rei cura servata sit eorum Superioribus Regularibus; si quis tamen sæcularis Sacerdos in Ecclesiis Regularium Missam celebrare velit, hic etiam debet literas Discessus à proprio Ordinario obtentas exhibere Episcopo, in cujus Diœcesi Sacrum vult peragere; uti videre quoque est in Nostra *Institutione 34. latinæ editionis*, §. 1.

§. 13. Veterem hanc, justissimamque sanctionem, de cujus ex-

xecutio-

Nova cautela in idipsum excogitata, et præscripta.

xecutione plura tradiderunt nostri Scriptores pragmatici, (quos inter merito memorandus est diligentissimus Monacellius, *Formul. Legal. Part. I. Tit. 4. Formul. 8. pag. 81. & Formul. 6. pag. 79. item Tit. 6. Formula 18. pag. 160.*) providis excogitatis cautelis plurimum roboravit magnus Ecclesiasticæ disciplinæ restitutor S. Carolus Borromæus, cujus hac de re Decreta pluribus in locis extantia studiose legenda, & expendenda monemus; videlicet in Concilio Provinciali Mediolanensi primo habito anno *1565. part. 2.* in secundo pariter Provinciali anni *1569. Tit. 2. Decret. 1.* ac in Provinciali tertio, anni 1573. item in Instructione ad Sacerdotes de celebratione Missæ, ac denique in Concilio Provinciali quarto celebrato anno *1576.* Quibus in locis constitutum habetur, ut Parochus, in cujus Parœcia Sacerdos alienigena domicilium figit, si id per Diœcesim contingat, intra octo ad summum dies, illius adventum nunciare debet Vicario Foraneo, qui rem ad Episcopum deferat; si autem in Civitate, Parochus ipse de omnibus certiorem faciat Episcopum, qui sibi literas discessus ab hujusmodi Sacerdote exhiberi mandet, easque inspiciat, totumque earum tenorem sedulo expendat. *Si* enim Ordinarius subdito sibi Sacerdoti licentiam abessendi ad certum definitumque tempus indulserit, facultas celebrandi Missam eidem non ultra tempus illud concedenda decernitur. Notanda quoque jubetur dies, qua expeditæ fuerunt literæ discessus; ne scilicet ante eam diem, qua inspiciendæ, ac discutiendæ offeruntur, antiquiores sint duobus, vel quatuor, aut respectivè sex mensibus; duobus nimirum, si literæ confectæ sint intra Provinciam; quatuor vero, si extra Provinciam, in Italia tamen expeditæ fuerint; sex denique, si extra Italiam datæ comperiantur.

Præmissorum conclusio.

§. *14.* Ex omnibus hisce tum generalibus, tum peculiaribus sanctionibus manifestè desumitur, quantopere Ecclesia abhorreat ab ea pœna ad effectum perducenda, quam Sacri Canones in Celebrantes non promotos sanxerunt; quandoquidem tot veluti aggeres hominibus objiciuntur, ne in ejusmodi delictum labantur, unde locus fiat executioni ejusdem pœnæ Sacris Legibus definitæ.

Instauratur validius argumentum.

§. 15. Majoris tamen ponderis, ad hoc ipsum evincendum, est id, quod subjicimus. Sistit se aliquis coram Ecclesiastico Judice, seque ipse denunciat, quamvis Sacerdotali Ordine destitutum, Missarum Sacrificia celebrasse, vel etiam Sacramentales Christi Fidelium Confessiones audisse. Ita se sponte sistens, eo privilegio gaudet, ut impositis

ipsi

ipsi salutaribus pœnitentiis, dimittatur; nisi tamen in ipso suo Constituto diminutus, ut ajunt, vel aliunde præventus fuerit; in his enim casibus carceribus custodiendus includitur. Sed si idem subinde Judici interroganti, an sciat causam, ob quam carceribus mancipatus sit, statim, non expectatis ulterioribus interrogationibus, seu quæsitis, sincere rem totam aperiat; quamvis de illius incursu in pœnales Apostolicarum Constitutionum sanctiones non dubitetur; ideoque dignus sit, qui sæculari Foro, uti capitalis criminis reus, liberè tradatur; nihilominus admittitur ad beneficium minorationis pœnæ, commutatâ ipsi pœnâ mortis in damnationem perpetuam ad triremes; uti testatur bon. mem. Cardinalis Albitius harum rerum peritissimus, in suo Tractatu *de Inconstantia in Fide part. 1. cap. 14. num. 70. Si vero citatus, & vocatus, ad generalem interrogationem, an sciat qua de causa fuerit vocatus, vel sciat causam suæ carcerationis, vel quomodo hic reperiatur, fatetur de plano veritatem, is tractatur, ac si esset sponte confessus, & cum eo mitius agitur, præsertim post condemnationem, ut scilicet gravior pœna commutetur in mitiorem &c. Et ita fuit resolutum in Sacra Congregatione sub die 12. Maji 1604.*

Cum se sponte non sistentibus, vel crimen statim fatentibus quomodo res transigatur.

§. 16. Illud etiam animadversione dignum est, quod quamvis in Pontificali Romano præscripta reperiatur degradatio, etiam a prima Clericali Tonsura, licet de hac quæstio sit, an inter Ordines numerari debeat, nec possitque Judex Ecclesiasticus, uti prænotavimus, quando agitur de Minoribus Ordinibus, solus per se verbalem Degradationem peragere, quod ipsi non licet sine aliorum interventu, ubi res est de Ordinibus Majoribus; nihilominus tunc temporis Sacerdotes, aliique Clerici, tam Majorum, quam Minorum Ordinum, ad triremes libere amandantur, vel etiam perpetuo carceri mancipantur, sine prævia verbali, multoque minus reali Degradatione; uti cuique perspectum est, & adnotatum quoque fuit à Sacerdote Catalani *Comment: ad Pontif. Rom. Tit. 16. §. 4. num. 6. Tom. III.*

Hodierna praxis circa verbalem & realē degradationem.

§. 17. In Tribunalium Ecclesiasticorum carceribus nunc quoque satis superque reperiuntur aliqui, eo nomine detenti, quod Sacerdotali Ordine carentes, Missas celebraverint, Sacramentales Fidelium Confessiones exceperint, iisdemque etiam Eucharisticam Communionem expetentibus, Particulas distribuerint à se nulliter consecratas. Hos inter, duo erant, qui statim ac interrogati fuerunt, num detentionis suæ causam scirent, omnia ingenue confessi sunt; ex quo orta est quæstio, in

Factum, unde exorta præsens quæstio.

an iidem admittendi essent ad beneficium minorationis pœnæ; ita nimirum, ut non quidem Sæculari Foro traderentur, tamquam capitis rei; sed potius in Triremes, seu Carcerem perpetuo detruderentur.

Judicū, Consultorumque circa ipsam sententiam.

§. 18. Nulla quidem discordia detecta est in suffragiis eorum, qui sive consulendo, sive judicando, in prædictorum Causis sententiam dixerunt; super eo, an uterque reus pœnam traditionis Foro Sæculari, atque adeo Capitis pœnam incurrisset. Verum nonnulli subdiderunt, attenta eorum prompta confessione, qua unusquisque delictum suum plenè aperuerat, non expectatis ulterioribus Judicis interrogationibus; ambos promeritos esse, ut pro sponte confessis haberentur, utque propterea ad Triremes dumtaxat, vel Carcerem perpetuo damnarentur. Alii autem numero plures censuerunt, eosdem, tamquam capitis reos, brachio sæculari liberè tradendos esse.

Definitivum de eadem Judicium Pontificis.

§. 19. Nos vero, quamvis ob ægritudinis nostræ pervicaciam, Congregationibus super his habitis, ut semper aliàs Nobis in more positum fuit, interesse non potuerimus; quum tamen subinde omnia perlegere, & expendere non omiserimus, Pontificiæ Clementiæ & mansvetudini magis consentaneum existimavimus, in mitiorem sententiam concedere; eo vel magis, quod Cardinalis Albitius in hujus generis rebus adeo versatus, testatum reliquit, ejusmodi pœnæ minorationem, veluti præmium, indulgeri consvevisse iis, qui ad primam Judicis interrogationem delictum suum integrè, apertèque fatentur; & plura suppetunt exempla causarum, quæ in similibus circumstantiis ita transactæ fuerunt. Itaque volumus præfatos reos promeritæ pœnæ minoratione in præsenti casu gaudere, nimirum Triremibus perpetuo addici, ita ut ab iis nunquam dimitti, seu pœnæ hujusmodi commutationem ullam impetrare valeant, præter quam à Romano Pontifice pro tempore existente, ac de eorum delictis, cum omnibus adjunctis circumstantiis, edocto; relicta dumtaxat Judicibus facultate, ut quoties perpetuum triremium Opus præfatis reis minimè congruere videatur, in illius locum subrogare valeant perpetuam in ergastulo aut carcere reclusionem, si reliqua ipsis ad id necessaria non desint. Præterea volumus atque mandamus, ut quum damnatio ad Triremes, seu ad perpetuam reclusionem, ut supra, præfatis reis firmiter intimanda erit, id fiat à Judice, præsentibus iis, qui ad Ecclesiarum Sacraria moderanda deputati sunt, quique ad hujusmodi actum evocandi erunt ab ipso Judice, sub pœnis ejusdem arbitrio infligendis; atque ea occasione gravis admonitio iis fiat, de omnimoda observan,

Sententia in hujusmodi reos quomodo à Judice ferenda.

obſervantia & executione eorum, quæ ſæpè præſcripta ſunt; ne ſcilicet ignotos Sacerdotes Miſſam celebrare permittant, niſi poſtquam Literæ diſceſſus, quas ſecum à propria Diœceſi prodeuntes attulerunt, recognitæ & examinatæ fuerint per eum, cui hujuſmodi cura demandata eſt. Idipſum enim præſtitum alias fuiſſe meminimus in hac eadem Urbe, ſub fel. rec. Prædeceſſore Noſtro Clemente Papa XI. tunc quum ſæculari Foro traditus fuit reus quidam capitali pœna plectendus, eo, quod Sacerdoti tali Ordine non inſignitus, Miſſam celebraverat.

Hæc quoad anteactum tempus Nova in futurum contra nequiſſimū ſcelus parantur ſubſidia.

§. 20. Cum iis igitur, qui uſque nunc comperti fuerint ad Sacrum Presbyteratus Ordinem non promoti, Miſſam celebraſſe, aut Sacramentales Confeſſiones excepiſſe, juxta rationem hactenus deſcriptam, à competentibus Judicibus, & Tribunalibus agendum decernimus. Sed quoniam hujuſmodi crimen, utpote graviſſimum, & ſatis ſuperque frequentatum, omni ratione præcavendum, &, quantum fas eſt, à Chriſtiana Republica eliminandum, extirpandumque Nobis eſſe cognoſcimus; novam hac de re legem à Nobis ſtatutam per Apoſtolicam Conſtitutionem, (cujus exemplum Epiſtolæ huic adnexum Fraternitas Tua accipiet) in poſterum, poſt tres ſcilicet menſes ab ejuſdem Conſtitutionis data computandos, omnino ſervari, & ad effectum perduci mandamus. Tibique interim, Venerabilis Frater, Apoſtolicam Benedictionem peramanter impertimur.

Dat. 2. Auguſti 1757. Pont. XVII.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem die 2. Auguſti MDCCLVII. Pontificatus Noſtri Anno XVII.

EPISTOLA LI.

Celebrantibus Miſſam, aut Fidelium Confeſſiones excipientibus, ſine Sacerdotali Charactere, ſincera criminis confeſſio facta in primo interrogatorio generali nihil ſuffragatura decernitur, ad evadendam pænam traditionis brachio ſæculari, indictam in Conſtitutionibus Apoſtolicis.

BENEDICTUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI.
Ad perpetuam rei memoriam.

DI.

IVINARUM, humanarumque Legum custodia vigilantiæ Nostræ concredita hoc Nobis onus imponit, ut & assiduo studio caveamus, ne scelera atque flagitia contra ipsas Leges committantur, & ut ea, quæ ab iniquitatis filiis perpetrari contingat, justo pœnarum rigore, ad formam Sanctionum iisdem Legibus adscriptarum, puniri & vindicari curemus.

Prœmium.

§. 2. Sanè Nos aliàs, gravissimum eorum delictum detestantes, qui ad Sacerdotalem Ordinem non promoti, Missarum Sacrificia celebrare, Fidelium Confessiones excipere, & accedentibus ad Eucharisticam Mensam, Panem à sese nulliter consecratum distribuere, ausu temerario præsumerent; edita Constitutione, quæ incipit: *Sacerdos in æternum*; data xii. Kal. Maji Anno Incarn. Dominicæ MDCCXLIV. Pontificatus Nostri IV. antiquiores Prædecessorum Nostrorum Romanorum Pontificum Constitutiones adversus hujus generis delinquentes jam pridem editas confirmantes & innovantes, complures alias declarationes, atque cautelas addidimus, ad eliminandum à Christiana Republica sacrilegum ejusmodi facinus maximè opportunas, quæ distinctè legi possunt in citata Constitutione nostra, impressa in Bullario nostro *Tom.* I. *num.* XCVII.

Prædecéssorū Pontificū Cōstitutiones de Celebrantibus non promotis jam pridem à Pontifice confirmatæ, ac pluribus additamentis elucidatæ.

§. 3. His tamen ampliorem providentiam nunc superaddere cogimur, ut aliud delinquentibus effugium ibi non enunciatum, & ab invecta sensim in Tribunalibus consvetudine jam ipsis penè concessum, quo debitas sibi graviores pœnas plerique evadere possent, unà cum cæteris per dictam Constitutionem nostram sublatis, pariter adimamus.

Nova providentia, adversus novū effugiū nunc roboranda.

§. 4. Invenimus siquidem hunc morem hactenus observari consveviffe, ut si Reus constitutus, quum primum à Judice interrogatus fuerit, an sciat qua de causa carceribus inclusus sit, apertè & candidè delictum suum fateatur & narret; tunc is, veluti sponte confessus, ad obtinendam pœnæ minorationem habilitetur; quod nimirum eo recidit, ut ad Triremes, vel ad carcerem perpetuo damnetur, sed nequaquam Foro Sæculari tradatur, támquam capitalis criminis reus, quemadmodum præfatæ Prædecessorum nostrorum Constitutiones, à Nobismet ipsis, ut supra diximus, confirmatæ, & innovatæ præscribunt; uti latius à Nobis expositum est in Epistola Encyclica ad Antistites Ordinarios Locorum, & Judices in hac materia competentes, hac ipsa die per Nos data.

Benigna agēdi ratio cum reis delictum suum promptè fatentibus, jam pro consuetudine recepta.

§. 5. Quum autem experientia compertum fuerit, plerosque reos, qui Sacerdotali Charactere carentes Missam celebrarunt, aut

Eadem delinquentibus, impunitatem plerisque præstat.

Sacramentum Pœnitentiæ nulliter ministrarunt, de hujusmodi Tribunalium indulgentia satis edoctos, vix unquam omittere, quin statim atque carceribus detenti, & coram Judice constituti fuerint, delictum suum diserte confiteantur, ad hoc ut traditionem Foro Sæculari, extremumque supplicium exinde consequens, evadant; quumque hac ratione reipsa eveniat, ut vix ullus sit ex hujusmodi criminis reis, qui moderationem pœnæ in præfatis Apostolicis Constitutionibus statutæ non obtineat; eoque beneficio fruatur, ut quum Sæculari Foro, tamquam capitali judicio damnatus, & mortis reus, tradendus fuisset, perpetuo potius Carceri, aut Triremibus mancipetur.

Hujusmodi praxis in posterum tempus proscribitur, & Constitutionum rigor servandus jubetur.

§. 6. Idcirco Nos perniciosam hujusmodi praxim de medio tollere coacti, motu proprio, & certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, per hanc nostram perpetuo valituram Constitutionem decernimus, atque statuimus, in posterum, videlicet post tres menses à data præsentium Literarum computandos, nulli amplius Clerico, sive Laico sæpedicti criminis reo, promeritæ pœnæ minorationem ullam concedi debere, sive posse, intuitu promptæ, apertæque confessionis, qua delictum suum in circumstantiis superius enunciatis Judici fassus fuerit; sed, ea non obstante, omnes & singulos in præcedentibus Constitutionibus hac de re editis comprehensos, à Judice competente, in casibus ibidem expressis, prævia etiam degradatione, quatenus opus fit, tradendos omnino fore, & esse Brachio Sæculari, capitali pœna puniendos.

Tollitur aliter judicandi interpretandique facultas.

§. 7. Sicque, & non aliter in præmissis censeri, atque ita per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam S. R. E. Cardinales, Nostrosque & Apostolicæ Sedis etiam de latere Legatos, seu Nuntios, & in quibuscumque Tribunalibus, & Officiis, etiam specifica mentione dignis, sublatâ cuilibet aliter judicandi, & interpretandi facultate, judicari definiri, & post lapsum trium mensium, ut supra, ad executionem, & effectum omnino perduci debere.

Derogatio Contrariorum.

§. 8. Non obstantibus contrariis quibusvis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, Ordinationibus, & Decretis; nec non dictorum Tribunalium, & Officiorum praxi, stylo, statutis, usibus & consuetudinibus, etiam immemorabilibus; Personarum quoque, Locorum & Ordinum, Congregationum, Societatum, Institutorum, & Militiarum, Privilegiis, Exemptionibus, & Indultis; quæ supradictæ prioris Constitutionis Nostræ executioni decrevimus non obstare. Quibus omnibus & singu-

singulis, etiam ad præsentium Literarum nostrarum effectum, iterum plenissimè & amplissimè derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

§ 11. Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc Nostrarum confirmationis, &c. *Sanctio pœnalis.*

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ MDCCLVII. Quarto Nonas Augusti Pontificatus Nostri Anno Decimo septimo. *Dat. 2. Augusti 1757. Pont. XVII.*

D Card: Passioneus. 1. Datarius.

VISA De CURIA J C. Boschi.

Loco ✱ Plumbi.

J.B.Eugenius.

Registrata in Secretaria Brevium.

Publicata die 11. Augusti 1757.

EPISTOLA LII.

Damnatio & prohibitio Epistolæ manuscriptæ, quæ directa legitur: *Amplissimis S. R. E. Cardinalibus, & clarissimis Theologis in Urbe Prænestle congregatis post pacem Ecclesiæ Gallicanæ restitutam, & methodum propediem edituris pro studiis peragendis ab Alumnis Collegii Urbani de Propaganda Fide ad Hæreticos profligandos, ad Gentiles & Atheos in sinum Ecclesiæ reducendos:*

BENEDICTUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

CUM ad nonnullos ex Venerabilibus Fratribus Nostris S. R. E. Cardinalibus pervenerint Exempla manuscripta cujusdam Epistolæ, cui præfixa est Directio hujusmodi: *Amplissimis S. R. Cardinalibus, & clarissimis Theologis in Urbe Prænestle congregatis post pacem Ecclesiæ Gallicanæ restitutam, & methodum propediem edituris pro studiis peragendis ab Alumnis Collegii Urbani de Propaganda Fide, ad Hæreticos profligandos, ad Gentiles, & Atheos in sinum Ecclesiæ reducendos;* quæque incipit: *Hæc sunt dubia &c.* ac definit in ea verba: *& explodendam novitatem:* unumque etiam ex hujusmodi Exemplis transmissum fuerit ad Dilectum Filium Nostrum Albericum ejusdem S. R. E. *Epistola, cui præfixa est directio hujusmodi: Amplissimis &c. Theologi, quorum examini à Pontifice subjecta fuit, damnandam & proscribendam*

dam esse com- Cardinalem Archintum nuncupatum, Nostrum in universi Status nego- suerunt. tiis Secretarium, eo scilicet consilio, ut Nostris quoque oculis Epistola ipsa subjiceretur, id quod est factum: Cumque officii Nostri partes sint, pro commissi Nobis divinitus Gregis Dominici cura, animarum periculis, atque detrimentis, quæ ex præfatæ Epistolæ lectione & usu provenire possent, Pastorali sollicitudine, quantum cum Domino possumus, occurrere: Idcirco Nos statim aliquot Viros doctos, Theologicæ facultatis Professores, nulliusque partis studio addictos, elegimus, iisque injunximus, ut de prædicta Epistola, deque in ea contentis, judicium facerent; qui sanè mandatis Nostris diligenter obtemperantes, sententiis suis doctè prudenterque conscriptis, unanimiter censuerunt, prædictam Epistolam, utpote refertam assertionibus respectivè falsis, temerariis, scandalosis, multimode injuriosis, contumeliosis, impudentibus, captiosis, seditiosis, & schismati faventibus, damnandam à Nobis & proscribendam fore.

Horum Theologorū judicium comprobarunt nonnulli S. R. E. Cardinales, quibus à Pō tifice ejusdē Epistola examen fuit demandatum.

§. 2. Relato Theologorum examini successit aliud, quod Nos ipsi pariter commisimus nonnullis Venerabilibus Fratribus Nostris prædictæ S. R. E. Cardinalibus Theologicarum Disciplinarum scientiâ præstantibus; qui eâdem Epistola maturè perpensâ, ponderatisque dictorum Theologorum suffragiis, in eamdem cum ipsis sententiam convenerunt, quæque ab illis adducta & firmata sunt, suis quoque calculis comprobarunt.

Rem totam i pse per se Pō tifex considerāvit & expendit, negotiumque communicavit cū S. R E Cardinalibus Inquisitionis, qui pariter Epistolā prædictam

§. 3. Nos denique ipsi, quæcumque in primo & altero examine discussa fuerant, inspicere, legere, & considerare non prætermisimus; dictæque Epistolæ tenorem cum illius censura studiosè comparavimus. Subinde vero Nos ipsi rem totam communicavimus cum Venerabilibus Fratribus Nostris S. R. E. Cardinalibus in tota Republica Christiana Generalibus Inquisitoribus adversus hæreticam pravitatem ex Auctoritate Apostolica deputatis, in Sacrorum Canonum sanctionibus, graviorumque negotiorum tractatione apprime versatis; quibus quum omnia distinctè exposuerimus, quæ tum à Nobis gesta sunt, tum à prædictis Theologis & Cardinalibus in priori & posteriori Epistolæ examine præ oculis habita fuerunt; his quoque censentibus prædictam Epistolam damnandam & proscribendam esse; Nos, inhærentes hujusmodi Theologorum & Cardinalium judiciis atque consiliis, ac etiam motu proprio, & certa scientia Nostra, præsentium Litterarum tenore, sæpedictam Epistolam, tamquam continentem assertiones respectivè falsas, temera-

temerarias, scandalosas, multimode injuriosas, contumeliosas, impudentes, captiosas, seditiosas, & schismati faventes, Auctoritate Apostolica damnamus & reprobamus, ejusque Exempla legi, describi, & retineri prohibemus; mandantes omnibus, & singulis Christi Fidelibus, qui ejusmodi Exempla penes se habuerint, seu in quorum manus subinde pervenerint, ut illa, statim atque præsentes Litteræ eis innotuerint, hæreticæ pravitatis Inquisitoribus, seu eorum Vicariis, ubi adsit Sancti Officii Tribunal, alioquin Episcopis, seu Ordinariis locorum, tradere & consignare teneantur: sub pœna excommunicationis majoris, quoad Personas sæculares, quo vero ad Personas Ecclesiasticas, etiam Regulares, hujusmodi mandato Nostro non obedientes, & contrafacientes, sub pœna suspensionis à Divinis, ipso facto, absque alia declaratione incurrendis; quarum absolutionem, & respective relaxationem, Nobis & Successoribus Nostris Romanis Pontificibus pro tempore existentibus, reservamus; excepto dumtaxat, quoad excommunicationem prædictam, uniuscujusque mortis articulo, quo nimirum Confessarius quilibet ab hujusmodi censura, ut præfertur incursa, absolvere poterit.

scribendā judicarunt. Apostolica idcirco auctoritate damnatur, ejusque epistolæ exēpla legi, describi, & retineri prohibentur.

§. 4 Quia vero æquum non est, ut impunitus remaneat Auctor prædictæ damnatæ, & proscriptæ Epistolæ, qui per assertiones, ut supra, reprobatas, carpere atque traducere ausus est rectissimam agendi rationem eorum Cardinalium, quorum Nos consilio, & opera usi sumus, ubi actum fuit de conscribenda Epistola Encyclica, quæ prodiit superiore anno 1756. sub Dat. die XVI. mensis Octobris; idemque contra ipsam Epistolam Nostram Encyclicam audendo, Nos etiam, qui eam conscripsimus, malignitatis suæ jaculis petere non veretur; Idcirco Nos Officio Sanctæ Inquisitionis committimus & injungimus, ut exactissimâ diligentiâ adhibitâ, curet Auctorem sæpedictæ damnatæ Epistolæ, qui adhuc latet, detegere & agnoscere: Volentes, ut statim ac collecta fuerint indicia, quæ semiplenam, ut ajunt, probationem constituant, ad capturam Rei ejusmodi indiciis gravati, juxta stylum, & consvetudinem Sancti Officii, deveniatur; deindeque completo & concluso Processu, ad ulteriores pœnas adversus eum procedatur, juxta Sacrorum Canonum & Constitutionum Apostolicarum sanctiones; sic exigente justitia publica, quæ perniciosos hujusmodi ausus severiori vindicta coerceri jubet.

Officio S. Inquisitionis injungitur damnatæ epistolæ auctorē detegere.

§. 5. Ut autem eædem præsentes Litteræ ad omnium notitiam facilius perducantur, nec quisquam illarum ignorantiam allegare possit, volumus, & auctoritate prædicta decernimus, illas ad valvas Ba-

Publicatio harum Litterarum Apo-

sili-

stolicarũ decernitur, fides earum sumptis habenda.

silicæ Principis Apostolorum, ac Cancellariæ Apostolicæ, nec non Curiæ Generalis in Monte Citatorio, & in Acie Campi Floræ de Urbe per aliquem ex Cursoribus Nostris, ut moris est, publicari, illarumque exempla ibi affixa relinqui; sic vero publicatas, omnes & singulos, quos concernunt, perinde afficere, ac si unicuique illorum personaliter notificatæ, & intimatæ fuissent: ipsarum autem præsentium Litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo Personæ in Ecclesiastica Dignitate constitutæ munitis, eamdem prorsus fidem, tam in judicio, quam extra illud, ubique locorum haberi, quæ haberetur ejusdem præsentibus, si exhibitæ forent vel ostensæ.

Dat. 5. Sept. 1757. Pontif. XVIII.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 5. Septembris MDCCLVII. Pontificatus Nostri Anno decimo octavo.

D. Cardinalis Passioneus.

Publicata eodem die, mense, & anno.

EPISTOLA LIII.

Confirmatur Resolutio Congregationis deputatæ super correctione librorum Ecclesiæ Orientalis, super abbreviatione Officii, & Missæ pro Monachis Ordinis Sancti Basilii.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Ad futuram rei memoriam.

Ad debitum Deo cultum exhibendum, & canonicas horas recitari, & Sacrificium offerri quotidie voluit Ecclesia.

UEM religionis sensum natura Nobis indidit, ut non solum laudemus, celebremus, & glorificemus jugiter Dominum omnium conditorem, propter quod rationales facti sumus, & à brutis differimus; verum etiam ut oblationibus & sacrificiis placemus Deum nostrum, ac scelera nostra expiemus; ad eumdem tam in veteri Testamento, quam in Catholica JESU CHRISTI Ecclesia alendum, fovendum, adaugendumque in primis studia omnia intenta fuerunt. Quoniam autem JESUS CHRISTUS verus Deus, verusque Homo, Mediator Dei & hominum, Sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech, cessante carnalium sacrificiorum varietate, omnes differentias ho-

stia-

ftiarum una Corporis & Sanguinis sui implet oblatione; & quomodo adorare Patrem suum in spiritu & veritate, ipsumque orare & laudare docuit, exemplumque præbuit; Sancti Apostoli ab eo Magistro instructi, ac per ipsos Catholica Ecclesia Spiritu Sancto inspirante edocta, & Officium Canonicarum Horarum, debita cum rituum, cæremoniarumque magnificentia, Deo quotidie persolvendum digessit; & Sacrosanctum Missæ Sacrificium, in quo nimirum Agnus Dei in odorem suavitatis Deo jugiter à Sacerdotibus immolatur, & Panem de Cœlo verum comedimus, cum ritibus pariter, cæremoniis, & precibus, quotidie in Ecclesiis peragendum mandavit. Utrumque vero Officium scilicet & Sacrificium, ut Omnipotenti Deo esset magis gratum & acceptabile, diversæ, variæque, quoad sacras preces, ritus, & cæremonias, initæ fuerunt rationes, juxta diversas, variasque nationes, & religiosorum hominum Ordines, atque Instituta tum Occidentalis, tum Orientalis Ecclesiæ, quæ secundum acceptum à majoribus cujusque morem & consvetudinem, etsi pro temporum vicibus aliquando variatam, in unitate tamen Catholicæ Fidei, doctrinæque perstantem, quamplurima pro libito & pietate addere studuerunt. Apostolica autem hæc Sancta Romana Sedes nihil habuit antiquius, nihil curavit impensius, quam ut cum de utroque nempe Officio & Sacrificio ab ipsa aliquid exquisitum fuit, quoad fieri posset, brevitati ac sinceræ pietati, servatis servandis, consuleretur; ne quamplurimi ex Christi Fidelibus, sive recitantibus, sive celebrantibus, sive audientibus Officium, vel Missam infirmiores, tum propter prolixitatem, tum propter lingvæ ignorationem tædio affecti, quam inde percipere solebant, Spiritus pingvedinem & svavitatem aversari inciperent.

In variis diversarū gentium cæremoniis eadem semper unitas fidei.

Ecclesia Romana humanæ fragilitati parcens semper studuit brevitati.

Preces Procuratoris Generalis Ordinis S. Basilii, ut brevior Missa & Officium pro sua Cōgregatione redderetur.

§. 2. Porro cum Dilectus Filius Augustinus Sciommari Monachus & Abbas Ordinis Sancti Basilii, ejusque modernus in hac Alma Urbe nostra Procurator Generalis, Nomine totius suæ Congregationis, Nobis supplices preces humiliter porrigendas fecerit, ut dignaremur abbreviare Missam & Officium Divinum, pro quibus recitandis, ac celebrandis adeo longum tempus insumendum est, ut id vix ob humanam infirmitatem sine tædio aliquo peragi possit, & modicum eis temporis spatium superest quo operam sacrarum literarum studiis dare valeant: Nos sanè preces hujusmodi remisimus ad Dilectum Filium nostrum Fortunatum Tituli Sancti Calixti Presbyterum S.R.E. Cardinalem Tamburinum nuncupatum, Congregationi Particulari super correctione Librorum Ecclesiæ Orientalis deputatæ Præfectum, ut eas idem Congregationi expendendas, atque examinandas proponeret,

§. 3.

Rescriptum Cōgregationis deputatæ su per correctione Librorum Ecclesiæ Orientalis, cui fuerunt remissæ preces, quoad abbreviationē Officii.

§. 3. Itaque dicta Congregatio habita die VII. Maji & XIII. Augusti MDCCLII. rescripsit, indulgeri posse, ut abbreviatio Officii ferialis extra Quadragesimam fiat juxta modum infra designatum, nempe quoad abbreviationem Matutini diebus ferialibus, præter Quadragesimam retineatur integrum Cathisma: Omittatur Exapsalmon, sed quotidie unus ex Psalmis in eo comprehensis ex ordine recitetur. Die autem Dominico integrum Exapsalmon dicatur, & quatuor Psalmi, qui notantur in Horologio Basilianorum pagina 42. Aliis vero diebus non ferialibus servetur Typicus solitus usque ad primum Canonem exclusive: Canon Sancti ad Triodium redigatur, nempe prima, octava, & nona Ode recitentur: Postea dicatur Canon Feriæ, sed tria tantum Troparia singularum Odarum, scilicet primum, quod ad Feriam; alterum quod ad Sanctos Martyres; ultimum quod ad Beatam Virginem pertinet: Post tertiam Odem, solitæ Cathismæ, seu Antiphonæ: Post sextam, consvetum Conthacion, seu Icon; deinde Synaxarium Sancti: Post octavam Odem Psalmus *Magnificat*, & solita Exapostillaria, & reliqua juxta Typicum. Quoad abbreviationem Vesperarum, ex sex Antiphonis, seu Stichis, quatuor tantum dicantur: deinde: *Gloria*, & hymnus: *Lumen hilare*, versiculi, & prophetiæ, aut lectiones è Scriptura, quando occurrunt: Post Orationem: *Dignare*, omittantur Antiphonæ: Deinde dicatur Psalmus: *Nunc dimittis*: reliqua autem omnia, de quibus nihil adnotatur, juxta solitum. Quoad abbreviationem Completorii Canon redigatur ad Triodum, & in ejus recitatione intermisceantur de more Oratio Dominica, Antiphona, & Synaxarium, quando oportet: Deinde Psalmus: *Magnificat*, & reliqua omnia de more,, ut in Horologio.

Alterū ejusdem Congregationis rescriptū quoad abbreviationē Missæ privatæ.

§. 4. Postea tractatum est de abbreviatione Missæ privatæ, & eadem Congregatio censuit permitti posse in hunc modum .. Facta præparatione materiæ de more in Altari, cum solitis Orationibus, Missa privata incipiatur à verbis illis. *Eulogiméni i Basiléia &c. Benedictum Regnum &c.* cætera, quæ præcedunt, recitentur a Sacerdote, vel in Sacrario, vel dum pergit ad Altare. Magnam *Synaptim*, seu Collectam esse retinendam. Retineantur quoque Orationes primi, secundi, & tertii Antiphoni, unà cum exclamationibus, & cum ipsis Antiphonis. Minor autem Collecta, seu Pacifica, quæ incipiunt: *Eti kaì èti en eirìni, Etiam atque etiam in pace*, omittantur. Oratio ingressus Evangelii omittatur. Retinendum Trisagium cum Oratione. Supplicatio, quæ incipit; *Eī pomen pántes &c. Dicamus omnes &c.*

reti,

retinenda, sed eo modo, quo sequitur, nempe omissis, quæ leguntur post verba illa: *Katà tò Méga èleós su deòmitbá su epákuson Secundum magnam misericordiam tuam exaudi & miserere* usque ad Orationem extensæ supplicationis, quæ incipit: *Kài eleyson. &c, Domine DEUS, noster &c* Deinde omittantur, quæ sequuntur post verba illa: *Kírie ò Theòs imon &c Divitem misericordiam*, usque ad exclamationem *Plû. sion éleos. &c. Quoniam misericors &c.* Preces atque Oratio pro Catechumenis omittantur. Hymnus Cherubicus cum Oratione retineatur. Oratio *Oti éléymon &c. Domine Deus Omnipotens*, retineatur, omissis verbis, quæ sequuntur *Kírie ò Theôs Pantokrátor &c. gratia tua*, usque ad *Ti si cháriti &c. Dià on oiktírmon. per miserationes &c.* Symbolum quotidie more Græcorum recitandum, exceptis Missis, ut vocant, pro Defunctis. Troparia, seu Theotocion in fine Missæ omittantur, Reliqua omnia retineantur.

Nonnulla peculiares abbreviationes quoad Officium Quadragesima.

§. 5. Demum in Congregatione diei 16. Septembris 1753. inter cætera propositum est: An Patribus Basilianis indulgendum sit, ut in Officio Quadragesimæ omittant Cathisma Psalterii ad horam tertiam, & ad horam nonam? Et insuper, ut magnum Completorium in Quadragesima uno tantum die cujusque hebdomadæ in suis Ecclesiis dicant, aliis vero diebus omittant, dicantque solum parvum Completorium? Et rescribere placuit: Quoad primam partem, omitti posse Cathisma ad horam nonam tantum, dummodo recitatio integri Psalterii in tota hebdomada compleatur; Quoad secundam partem, magnum Completorium retineatur feria secunda, & quarta. Hæc tamen & alia in superioribus Congregationibus definita pro Patribus Basilianis, intelligantur Monasterium Medijussi non comprehendere, cui suos veteres ritus, mores, atque instituta in fundatione præscripta, juxta Apostolicas Constitutiones, retinere, ac servare præcipitur.

Monasterium Medijussi his definitionibus non comprehenditur.

Pontifex, quibusdam immutatis, in reliquis approbat sententiam Congregationis.

§. 6. Facta autem Nobis per Dilectum Filium Magistrum Nicolaum Antonellum in utraque Signatura nostra Referendarium Prælatum nostrum Domesticum & dictæ Congregationis Particularis Secretarium, hujusmodi relatione, mandavimus, ut recitatio Cathismatum Psalterii singulis diebus ferialibus extra tempus Quadragesimæ facienda ita aptetur, ac distribuatur, ut saltem in duabus hebdomadis integrum Psalterium recitetur Quoad abbreviationem vero Missæ, ut Symbolum in omnibus Missis, etiam in iis, quas ipsi pro Defunctis vocant, more Græcorum recitetur Cætera vero benigne approbavimus die 24. Augusti elapso anno 1754.

Apostolicæ auctoritatis robur adjicitur.

§. 7. Verum ut præinserta omnia firmius subsistant, ac serventur exactius; Nos, qui memoratum Ordinem Sancti Basilii, & potissimum Congregationem sub ejusdem Sancti Basilii auspiciis & Ordine militantem, & in Occidentali Catholica Ecclesia religiosis virtutibus, eximiis Orthodoxarum adversus Schismaticos doctrinarum, disciplinarumque studiis, & exemplis florentem, plurimi facimus, magnoque in honore, ac pretio habemus, Apostolica auctoritate, tenore præsentium, omnia & singula præinserta approbamus & confirmamus, illaque perpetuo Apostolicæ firmitatis robore munimus, atque insimul auctoritate & tenore paribus mandamus omnibus & singulis Superioribus Generalibus, Provincialibus, Prioribus, & Monachis dictæ Congregationis & Ordinis, in virtute sanctæ obedientiæ, ut deinceps, prout præmittitur, & non aliter, ipsi servent, & ab aliis sibi subditis servari faciant & curent, & præcipiant; salva tamen semper in præmissis ejusdem Congregationis Particularis super correctione Librorum Orientalium deputatæ auctoritate.

Clausula cum derogatione contrariis

§ 8. Decernentes, præsentes literas, & in eis contenta quæcumque, semper firma, valida, & efficacia existere & fore, suosque plenarios & integros effectus sortiri & obtinere, ac Monachis sæpe memorati Ordinis & Congregationis in omnibus & per omnia plenissimè suffragari,& ita ab eis respectivè inviolabiliter observari debere; sicque & non aliter in præmissis, per quoscũq; Judices Ordinarios & Delegatos,etiã Causarum Palatii Apostolici Auditores, & S.R.E. Ecclesiæ Cardinales & eorumdem Cardinalium Congregationes, nec non Apostolicæ Sedis Nuncios, & quosvis alios quacumque præeminentia & potestate fungentes & functuros, judicari & definiri debere, ac irritum & inane, quidquid secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus Apostolicis, ac in universalibus, Provincialibusque, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus & Ordinationibus, dictique Ordinis & Congregationis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consvetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & Literis Apostolicis, & quibuscumque aliis Decretis in genere, vel in specie, aut alias in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis, quibus omnibus pro hac vice tantum, ad præmissorum effectum, derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 9. Volumus autem, ut earumdem præsentium literarum

transum

transsumptis seu exemplis, etiam impressis, manu Abbatis Generalis, vel Generalis Procuratoris pro tempore existentium subscriptis, &c. *Fides transsumptis habenda.*

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris, die xvii. Maji MDCCLV. Pontificatus Nostri Anno decimo *Dat. 17 Maji 1755. Pont. XV.*

Cajetanus Amatus.

DECRETUM
SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI
BENEDICTI PAPÆ XIV.
JN CAUSA POLONA seu LUCEORIENSI
Beatificationis, seu declarationis Martyrii Ven. Servi Dei ANDREÆ BOBOLA *Sacerdotis Professi Societatis JESU.*

PRoposita in Congregatione Generali Sacrorum Rituum, coram Nobis habita die 13. Maji 1749. Causa Beatificationis, seu Declarationis Martyrii Ven. Servi Dei Andreæ Bobola Sacerdotis Professi Societatis JESU, disputatoque dubio sequentibus verbis concepto: *An constet de Martyrio, & causa Martyrii, nec non de Signis, seu Miraculis, in casu, & ad effectum &c.* sequens à Nobis editum fuit responsum die 22. ejusdem Mensis, & anni: *Non constare videlicet de Martyrio, & causa Martyrii, per probationes directas, per Testes videlicet de visu contestes idoneos, & aptos, juxta Congregationis praxim, & Sedis Apostolicæ institutum:* Sed insimul Postulatoribus concessum est, ut in alia Generali Congregatione dubium supradictum iterum proponere possent, & Causam, in eo quod attinet ad Martyrium, & causam Martyrii, prosequi per viam subsidiariæ probationis in suo genere perfectæ; & in eodem supradicto responso nonnulla alia addita fuerunt, quæ fuerant à Postulatoribus omissa, & quæ demandatum fuit, ut ab iisdem supplerentur. *Dubium primo in Cögregatione Rituum propositū. Ejusdem resolutio.*

§ 2. Ad prædicti responsi tramites, derelictis à Postulatoribus viis directæ probationis, aliaque inita subsidiariæ probationis super Martyrio, & causa Martyrii; cæterisque adamussim adimpletis, quæ adimplenda in supradicto responso præscripseramus; cum in alia Congregatione Generali Sacrorum Rituum coram Nobis habita die 26. Novembris 1754. ab ipsis fuerit iterum proposita Causa Beatificationis, seu Declarationis Martyrii Ven. Servi Dei Andreæ Bobola Sacerdotis Pro- *Iteratū ejusdem dubii examē ex præscripta methodo comprobatū Martyriū & causāMar.*

tyrii per vi- am subsidia- ria probatio- nis.

fessi Soc. JESU, & iterato fuerit disputatum dubium: *An constet de Martyrio, & causa Martyrii, nec non de Signis, & Miraculis in casu &c,* etsi ante accessum ad Congregationem tum Scripturæ Postulatorum, tum Animadversiones Fidei Promotoris tum etiam Consultorum omnium suffragia, Nobis juxta morem scripto exhibita, à Nobis diligenter perlecta fuissent, & singula rationum momenta à Procuratoribus, & Advocatis viva quoque voce coram Nobis exposita propriis auribus excepissemus, & Congregationi deinde dictæ die interessentes, omnia & singula, quæ à Venerabilibus Fratribus Nostris Cardinalibus prædictæ Congregationi addictis deducta sunt, audivissemus; à Nostra tamen promenda sententia tunc abstinuimus, & interessentes rogavimus, ut suis precibus à Patre luminum humiliter peterent, ut Nobis præsto esse, mentemque Nostram illustrare dignaretur, antequam super proposito dubio responsum à Nobis ederetur.

Decretum

§. 3. Post hæc, aliorum precibus Nostras quoque conjunximus; resumptoque negotio, & omnibus iterum maturè perpensis, habitaque potissimum ratione tercentum fere Testium in Processibus tum Ordinariis, tum Apostolicis juridice examinatorum, qui de Martyrio, causaque Martyrii, & perseverantia finali, & etsi uno, aut altero exceptis, qui sunt de visu, de auditu deponentes, moralem constituunt certitudinem, quæ si non impossibile, imprudens tamen redderet judicium de opposito; inhærentes etiam suffragiis Consultorum & Cardinalium Congregationi S. Rituum adscriptorum, qui in mox exponendam, in sufficienti, juxta morem ejusdem Congregationis, numero, sententiam devenerant, Divino iterum in Sacrosancto Missæ Sacrificio ferventissime implorato præsidio, Decretum edimus, quod Secretario Congregationis propriis manibus consignamus, in quo statuimus, & declaramus, Martyrium, & causam Martyrii Ven Servi Dei Andreæ Bobola Sacerdotis Professi Societatis JESU ita probari, ut tuto procedi possit ad ulteriora, nimirum ad discussionem, & approbationem quatuor Miraculorum, juxta formam Decreti Generalis die 23 Aprilis 1741. enunciati in supra memorato responso Nostro edito die 22. Maji 1749.

Dat. die 9. Febr. 1755. Pontific. XV.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem die 9. Februarii 1755. Pontificatus Nostri Anno Decimo quinto.

D. F. Card Tamburinus Præf.

Loco ✠ Plumbi.

M. Marefuscus S. R. C Secret.

F I N I S

Ad M. D. G. Bq; V. M. H.

